



NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15., 16., 20., 21. a 22. decembra 1993

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA O 25. SCHÔDZI NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. časť

X. volebné obdobie

S t e n o g r a f i c k á s p r a v a
o 25. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 15., 16., 20., 21. a 22. decembra 1993

Program schôdze:

1. Správa mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o nastúpení náhradníka na zaniknutý mandát poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pána Ivora Šuróvého
2. Sľub poslanca Národnej rady Slovenskej republiky
3. Návrh na voľbu poslanca do výboru Národnej rady Slovenskej republiky
4. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva
5. Návrh na vyslovenie súhlasu s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám
6. Návrh na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku
7. Zloženie stálej delegácie Národnej rady Slovenskej republiky do Parlamentného zhromaždenia Rady Európy na ďalšie obdobie
8. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov
9. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov

10. Vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z uhľovodíkových palív a mazív
11. Vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z vína
12. Vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z piva
13. Vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z liehu
14. Vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov
15. Vládný návrh na členov Rady Fondu detí a mládeže a Dozornej rady Fondu detí a mládeže
16. Rozprava k výzve Združenia miest a obcí Žitného ostrova zo 6. decembra 1993
17. Vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania
18. Vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách niektorých predpisov o zamestnanosti
19. Vládný návrh na personálnu zmenu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne
20. Vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej repub-

ke a zákon Slovenskej národnej rady číslo 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady číslo 295/1992 Zb.

21. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich /zákon o štátnej správe súdov/ v znení neskorších predpisov
22. Informácia o doterajšej činnosti vyšetrovacej komisie na objasnenie skutočností súvisiacich s problematikou deblokácie slovenských pohľadávok v Indii
23. Správa o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. až III. štvrťrok 1993
24. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 25. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 15., 16., 20., 21. a 22. decembra 1993

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážená Narodná rada Slovenskej republiky,
vážené poslankyne a poslanci,
vážení prítomní,

otvárať rokovanie 25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, na ktorej vás všetkých srdečne vítam.

Pani poslankyne a páni poslanci, prosím, aby sme sa predstavili.

Konštatujem, že nás je 98, Národná rada je teda schopná uznať sa.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

v nedeľu 12. decembra navždy opustil naše rady poslanec Ing. Ivor Surový. Jeho život vyhasol uprostred činnosti a zodpovednej práce poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, za čo mu patrí poďakovanie nás všetkých.

Prosím, dámy a páni, aby sme si minútou ticha uctili pamiatku nášho zosnulého kolegu Ivora Surového.

(Minuta ticha)

Ďakujem pekne.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

po dohode v politickom grémiu za účasti zástupcov výborov Národnej rady navrhujem program 25. schôdze ako vám bol dnes v spresnenom znení rozdáný.

Pýtam sa najskôr, či má niekto návrh na zmenu alebo doplnenie tohto programu.

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa J. Sudeková:

Vážený pán predseda, navrhujem, aby sa bod číslo 19 vládny návrh na členov Rady Fondu detí a mládeže a Dozornej rady Fondu detí a mládeže zaradil na zajtra ako bod číslo 1.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyňa Kaliská.

Poslankyňa G. Kaliská:

Vážení prítomní,

budem mať jeden doplnujúci bod, ale dovoľím si krátke odôvodnenie. Už z dennej tlače, a to z Új szó z 23. a 25. októbra, z toho istého denníka zo 6., 7. a 8. decembra a z denníkov Práca a Republika zo 14. decembra, ale aj z vystúpení niektorých najvyšších politických predstaviteľov sme sa dozvedeli o pripravovanej akcii v Komárne na 8. januára 1994.

Nemám proti tomu nič, aby sa stretávali rôzni zástupcovia maďarskej národnostnej menšiny žijúcej v Slovenskej republike, ale je tu jasné ohrozenie alebo hrozba porušenia zvrchovanosti a celistvosti Slovenskej republiky. Môže nastať ohrozenie zvrchovanosti Slovenskej republiky zriadením - citujem z Új szó zo 7. 12. "provincie s vlastnou samosprávou a verejnou správou s osobitným právnym postavením". Tento akt je a bude bez opory v akomkoľvek zákone a je v rozpore aj s Ústavou Slovenskej republiky čl. 1 ods. 3, čl. 34 ods. 3 a čl. 64 ods. 3.

Provincia, ktorá sa vytvorí, je predobrazom zamýšľajúceho budúceho autonómneho celku, ktorý s prihliadnutím na všetky okolnosti u nás doma i v Maďarsku je predpokladom na zmenu hraníc. Výroky z Új szó zo 7. decembra - citujem: "Vláda krajiny nás vedie ku skaze, politicke vedenie krajiny vyvíja takú propagandu, ktorou vyvoláva spoločenský nepokoj a neustále sa prekrucujú aj dokumenty z Rady Európy, ako tlač 1201." Politické vedenie tejto krajiny je parlament aj prezident.

Preto navrhujem k tejto problematike samostatný bod rokovania, a to ako prvý bod vo štvrtok 16. decembra hneď ráno, pretože slovenský parlament sa nemôže tváriť, že sa nič nedeje a strkať hlavu do piesku, i s prihliadnutím na tú vec, že zástupcovia politických strán Spoluzitíe a MKDH toto stretnutie i cieľ podporujú.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Pán poslanec Plesník, potom pán poslanec Brňák a pán poslanec Figeľ.

Poslanec J. Plesník:

Váženy pán predseda,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

len na pripomenutie - na minulej schôdzi Národnej rady bol zaradený do programu odpočet plnenia uznesení Národnej rady Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky, ktorý má byť teda na tejto schôdzi prerokovaný. Pripomínam, že v momente, keď malo dôjsť k prerokovaniu tohto bodu, z vystúpenia podpredsedu vlády pána Kozlíka bolo zrejmé, že vláda nie je pripravená predložiť plnenie tohto bodu programu a požiadala tento parlament, aby mohlo byť prerokovanie tohto bodu preložené na niektorú z ďalších schôdzi.

Žiaľ, pri príprave programu tejto schôdze sa zaradenie tohto bodu neobjavilo, a preto navrhujem, aby ako 21. bod programu rokovania sa zaradil odpočet plnenia uznesení Národnej rady Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky. V prípade, že nebude prijatý tento bod programu na túto schôdzu, odporúčam, aby sme sa uzniesli na tom, že tento bod, teda odpočet plnenia, bude prvým bodom rokovania januárovej schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Čiže dávam tieto dva návrhy.

Dakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dakujem. Prosím, pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Pan predseda,
vážená vláda,
pani poslankyne a páni poslanci,

na základe aj požiadavky celoslovenskej Rady konfederácie politických vazňov Slovenska predkladám návrh na doplnenie programu 25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky o nový bod 21, a to Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o protikomunistickom odboji, tlač 294.

Zdôvodnenie tohto návrhu: Na základe rozhodnutia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky číslo 432 z 9. 8. 1993 bol predmetný návrh pridelený všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky, na prerokovanie do 8. októbra 1993 a v príslušnom gestorskom výbore do 13. októbra 1993. Zároveň bola vyslovená požiadavka, aby bol tento návrh skupiny poslancov prerokovaný vo všetkých výboroch po obdržaní stanoviska vlády Slovenskej republiky. Do dnešného dňa prerokovali tento návrh zákona podľa mojich vedomostí tri výbory Národnej rady Slovenskej republiky: ústavnoprávny výbor, kde návrh prešiel, národohospodársky a rozpočtový výbor a výbor pre životné prostredie, kde návrh nezískal potrebný počet hlasov. Ostatné výbory predmetný návrh neprerokovali z dôvodu, že im nebolo známe stanovisko vlády Slovenskej republiky.

Podotýkam, že o stanovisko vlády Slovenskej republiky požiadal predseda Národnej rady Slovenskej republiky ešte 12. 8. 1993 a toto neskôr urgoval. Vláda Slovenskej republiky nie je teda schopná podať toto stanovisko za viac ako štyri mesiace. Stále platný a účinný rokovací poriadok hovorí o stanovisku vlády v ustanoveniach paragrafov 68, 63 od-

sek 1 a 2 a 65 odsek 4. Zo znenia citovaných zákonných ustanovení, a nakoniec aj z praxe tohto parlamentu a jeho výborov vyplýva, že nemožno podmieňovať prerokovanie poslancských návrhov zákonov predložením stanoviska vlády Slovenskej republiky. Zákon v citovaných ustanoveniach nie vylučovacím, ale podmieňujúcim spôsobom konštatuje, že ak stanovisko vlády bude predložené do času jeho prerokovania, musí sa oboznámiť. Inak povedané, pokiaľ vláda svoje stanovisko k poslancskému návrhu nedoručí, do času prerokovania tohto návrhu je to na ujmu vlády a nie poslanca, výboru či parlamentu.

V prípade, ak pani poslankyne, pani poslanci, vyslovíte podporu tomuto návrhu, bude potrebné operatívne prerokovanie tlačie 294 vo zvyšných výboroch Národnej rady Slovenskej republiky v priebehu tejto schôdze. Som presvedčený o tom, že počas tejto schôdze bude dostatok času na zasadnutie výborov bez toho, aby bol narušený časový priebeh 25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gasparovic:

Ďakujem panu poslancovi Brňakovi. Prosím, pán poslanec Figel.

Poslanec J. Figel:

Vazena Narodna rada,
vazena vlada,
cteni hostia,

navrhujem zaradiť ako samostatný bod tejto schôdze Národnej rady vysvetlenie predsedu vlády Slovenskej republiky k niektorým jeho vyrokom predneseným na rokovaní predstaviteľov Hnutia za demokratické Slovensko v dňoch 27. a 28. no-

vembra tohto roku v Zlatej Idke a prípadné prijatie stanoviska Národnej rady po rozprave. Národná rada Slovenskej republiky ako najvyšší zastupiteľský orgán občanov tohoto štátu má nielen právo, ale aj zákonnú a morálnu povinnosť kontrolovať výkon štátnej moci. Myslím, že všetci vieme, o aké závažné vyjadrenia ide, preto ich nebudem teraz ani konkrétne uvádzať.

Predseda Hnutia za demokratické Slovensko je však aj predsedom vlády Slovenskej republiky. Nakoľko teda v tomto prípade ide o výroky jedného z najvyšších ústavných činiteľov, ktoré hraničia s ústavnosťou, platnými zákonmi a základnou etikou výkonu štátnej moci v demokratickej spoločnosti, žiadam, aby ich predseda vlády tomuto parlamentu objasnil. Navrhujem, aby bol tento bod zaradený ako prvý bod zajtrajšieho rokovania.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Fico, potom pán poslanec Duka-Zólyomi.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,

navrhujem, aby sme ako bod 19 nášho programu prerokovali vládny návrh zákona, ktorým sa mení zákon Slovenskej národnej rady číslo 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prisediacich v znení neskorších predpisov. Cieľom tejto novelizácie je riešenie kolapsovej situácie v obchodnom registri. Ide o veľmi jednoduchú novelizáciu, ktorá spočíva v tom, že sa pôsobnosť registra vedeného Ob-

vodným súdom Bratislava I. obmedzi na podnikateľské subjekty so sídlom v hlavnom meste a pre obvod Krajskeho súdu v Bratislave sa zriadi samostatný obchodný register, ktorého vedenie sa zverí Okresnému súdu Bratislava-vidiek.

V tejto súvislosti sa ešte žiada dodať, že Ustavnoprávny výbor Narodnej rady Slovenskej republiky svojím uznesením číslo 316 z 1. 12. 1993 vyslovil súhlas s predmetným vládovým návrhom novelizácie zákona, ktorý som teraz citoval, a odporučil, aby táto novelizácia nadobudla účinnosť 1. januára 1994. Vzhľadom na situáciu, ktorá naozaj je vo vybavovaní agendy obchodného registra, vás prosím o podporu tohto návrhu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pan poslanec Duka-Zolyomí.

Poslanec A. Duka-Zolyomí:

Pan predseda,
vážena Narodná rada Slovenskej republiky,

navrhujem zaradiť do programu 25. schôdze Narodnej rady Slovenskej republiky interpelácie poslancov a odpovede ministrov ako posledný bod nášho programu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pani poslankyna.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Váženy pán predseda,

dovoľte mi za klub poslancov Hnutia za demokratické Slovensko podporiť zaradenie tlače číslo 361 do programu. Zaradenie je plne opodstatnené, nakoľko navrhované organizačné riešenie v oblasti registrovej agendy je dôležité aj z hľadiska nedávno uzavretej Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o dočasnom oprávnení na podnikanie fyzických a právnických osôb, ktoré podnikajú na území druhej republiky po 31. decembri 1993.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte sa hlási pani poslankyňa Kaliská.

Poslankyňa G. Kaliská:

Pán predseda, navrhla som môj bod ako prvý bod vo štvrtok, ale teda vzdávam sa v prospech Fondu detí a mládeže, aby bol ako prvý bod, a keď prejde môj návrh, nech je ako druhý bod.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nemá nikto viac pripomienky alebo dopĺňujúce návrhy?

/Nikto./

Ak nie, budeme hlasovať o jednotlivých doplnkoch a zmenách v dnešnom programe 25. schôdze Národnej rady.

Pani poslankyňa Sudeková navrhuje, aby sme bod, ktorý máte v programe pod číslom 19, je to vládny návrh na členov Rady Fondu detí a mládeže a Dozornej rady Fondu detí a mládeže, zaradili ako bod číslo 1 vo štvrtok.

Chcem povedať, že keď sme zostavovali návrh programu 25. schôdze v grémiu, v ktorom boli aj predsedovia výborov, dohodli sme sa na tomto počte zákonov, ktoré máte pred sebou z toho dôvodu, že môžeme jednoznačne povedať, že ústredným rozhodovaním na tejto schôdzi bude rozpočet a z neho vyplývajúce niektoré finančné zákony, daňové zákony. Preto sme dali len takýto počet zákonov a nedali sme tie, ktoré by sme inak boli zaradili.

Po druhé dovoľte, chcel by som vás o niečo požiadať, čo tiež má súvislosť s touto schôdzou, že pohreb pána poslanca Ivora Surového je v piatok o jednej hodine. Dohodli sme sa vo vedení s pánni podpredsedami Národnej rady, že tento návrh vám prednesiem z toho titulu, že naša účasť na tomto pohrebe sa predpokladá. Národná rada objednala autobusy, a v piatok o desiatej hodine by sme odišli na pohreb. To znamená, že v piatok by zasadnutie Národnej rady nebolo. Chceme vás požiadať, aby sme dnes a zajtra nerokovali podľa nami dohodnutého času do 19.00 hodiny, ale aby sme rokovali dlhšie tak, ako sa dohodneme, buď do ôsmej alebo do deviatej hodiny. Nechcem dať o tom hlasovať, chcem od vás počuť súhlas alebo nesúhlas. /Prejav všeobecného súhlasu v sále./

Takže z tohto titulu je o toľko menej zákonov. Preto vás prosím, keď budete schvaľovať tieto doplnky, berte ohľad na to, aby sme nemuseli rokovať medzi sviatkami. Takže ďakujem za súhlas a oznamujem, že odchod autobusov pred Národnou radou bude v piatok o 10.00 hodine.

Hlasujeme o bode programu, ktorý predniesla pani poslankyňa.

Prosím, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 132 poslancov.

Kto je za to, aby bod programu pod číslom 19 bol prerokovaný ako bod číslo 1 vo štvrtok?

Za návrh hlasovalo 109 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že schôdzu Národnej rady vo štvrtok budeme začínať bodom číslo 19.

Druhý návrh predniesla pani poslankyňa Kaliská s tým, že navrhla, aby vo štvrtok ako prvý bod bolo zaradené stanovisko k udalostiam týkajúcim sa komárňanskej výzvy. Keďže pani Kaliská prepustila toto miesto bodu číslo 19, navrhujeme, aby bol vo štvrtok ako druhý bod.

Prosím, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 131 poslancov.

Kto je za návrh pani poslankyne Kaliskej?

Za návrh hlasovalo 102 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že návrh pani Kaliskej bol zaradený ako bod 2 vo štvrtok.

Pan poslanec Plesník vystúpil s návrhom, aby ako bod 21 na 25. schôdzi bol zaradený odpočet plnenia uznesení Národnej rady Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky s tým, že ak by tento návrh neprešiel, navrhuje, aby tento

bod bol zaradený ako bod číslo 1 na schôdzi v januári. Budeme hlasovať najskôr o tom, či zaradíme tento bod rokovania na túto schôdzu.

Prosím, aby sme sa predstavovali.
Predstavovalo sa 135 poslancov.
Kto je za tento návrh?
Za návrh hlasovalo 67 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 41 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že jedným hlasom neprešiel návrh pána poslanca Plesníka.

Preto budeme hlasovať o jeho druhom návrhu.
Prosím, predstavujeme sa.
Predstavovalo sa 134 poslancov.
Za návrh hlasovalo 75 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 48 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh prešiel, čiže bude zaradený na januárovú schôdzu ako bod číslo jedna.

Pán poslanec Brňák predložil návrh, aby sme na toto rokovanie Narodnej rady zaradili ako bod 22 návrh skupiny poslancov Narodnej rady na vydanie zákona o protikomunistickom odboji. Dam o tom hlasovať.

Poslanec P. Brňák:

Teraz to bude ako bod 21.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, predtým návrh pána poslanca Plesnika, ktorý mal byť ako bod 21, neprešiel, teda bude to ako bod číslo 21.

Prosím, predstavíme sa.

Prezentovalo sa 135 poslancov.

Kto je za to, aby ešte na tejto schôdzi bol prerokovaný tento návrh zákona?

Za návrh hlasovalo 52 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 64 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Brňáka sme neschválili.

Ďalší návrh na zmenu programu mal pán poslanec Figeľ, ktorý žiada, aby pán premiér vystúpil s určitým vysvetlením k jeho vystúpeniu v Zlatej Idke, a malo by to byť zaradené ako bod číslo 1 vo štvrtok.

Faktická poznámka - pán poslanec.

Poslanec J. Sokol:

Vážené kolegyne, kolegovia, myslím si, že táto problematika patrí výlučne Hnutiu za demokratické Slovensko. Potom by sme mohli žiadať aj od pánov poslancov z KDH, aby nám niektoré veci takisto v Národnej rade zdôvodňovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Figeľ.

Poslanec J. Figeľ:

Vo svojom vystúpení som práve spomenul, že tu nejde o predsedu hnutia, ale o predsedu vlády, a v tomto prípade Národnej rade naozaj patrí kontrolná právomoc, môže žiadať a má žiadať aj vysvetlenia, pokiaľ je to potrebné.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, pán poslanec Figeľ, myslím, že k tomu nemáme čo konzultovať. Dali ste návrh, budeme o nom hlasovať.

Poslanec J. Figeľ:

Chcem len povedať, že nevedel som, že bude toľko požiadaviek na bod číslo 1 zajtra ráno. Preto súhlasím, aby to bol bod číslo 3 a kolegom odstupujem prvé a druhé miesto.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Lupták.

Poslanec I. Lupták:

Myslím si, že pán poslanec Figeľ by mal svoj návrh spresniť, či máme hovoriť o materiáli, ktorý bol zverejnený v Slovenskom Východe a v Sme, to znamená o materiáli, pri ktorom sám autor tohto materiálu pán Klinger priznáva, že kvôli priestorovým a ďalším dôvodom bol skracovaný a upravovaný, čiže či máme diskutovať o tomto upravovanom materiáli alebo o skutočnom. To by som chcel vedieť. /šum v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme hlasovať.

Prosím, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 132 poslancov.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 50 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh poslanca Figela sme neschválili.

Ďalej vystúpil pán poslanec Fico, ktorý navrhuje, aby sme pod bod číslo 19 zaradili tlač číslo 384 - novelu zákona číslo 80/1992 Zb., ktorá hovorí o zriadení samostatného Obchodného registrového súdu v Bratislave na krajskom súde.

Prosím, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 134 poslancov.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 101 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 33 poslancov.

Konštatujem, že návrh prešiel, takže budeme návrh pana Ficu prerokovávať ako bod číslo 19.

Pán Duka-Zólyomí vystúpil s návrhom, aby sme aj na túto schôdzu zaradili interpelácie. Chcem povedať, že v grémiu sme interpelácie nezaradili kvôli tomu, že sa bude preroko-

vávať rozpočet a že to bude viac ako interpelácie. Takže zvažte, dávam hlasovať.

Prosím, najskôr sa predstavíme.

Prezentovalo sa 135 poslancov.

Kto je za tento návrh?

Za návrh hlasovalo 59 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 49 poslancov.

Kto sa držal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca sme neschválili.

Ďalší návrh na zmenu programu predniesla pani poslankyňa Korduliaková, ale keďže je to návrh totožný s návrhom, ktorý predniesol pán poslanec Fico, nedám o ňom hlasovať, pretože sme pánu poslancovi Ficovi vyhovelí.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, teraz dám hlasovať o návrhu programu 25. schôdze tak, ako sme ho tu doplnili.

Prosím, aby sme sa predstavili.

Prezentovalo sa 130 poslancov.

Kto je za takto predložený návrh?

Za návrh hlasovalo 102 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že sme program 25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky schválili.

P r v ý m bodom programu dnešnej schôdze je

Správa Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o nastúpení náhradníka na zaniknutý mandát poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pána Ivora Surového.

Prosím predsedu mandátového a imunitného výboru pána Fogaša, aby predniesol správu.

Poslanec L. Fogaš:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

z poverenia mandátového a imunitného výboru mi dovoľte podať správu výboru o nastúpení náhradníka na zaniknutý mandát poslanca Národnej rady Slovenskej republiky. Je nám už známa smutná udalosť, že 12. decembra 1993 skončil náš kolega, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky za Hnutie za demokratické Slovensko Ing. Ivor Surový.

V tejto súvislosti mandátový a imunitný výbor na svojej dnešnej schôdzi prerokoval nastúpenie náhradníka na zaniknutý mandát poslanca. V prijatom uznesení výbor konštatoval, že úmrtím poslanca Ivora Surového 12. decembra 1993 došlo k zániku jeho mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky. Poslanec Ivor Surový ako kandidát Hnutia za demokratické Slovensko bol zvolený vo volebnom kraji Stredoslovenskom. Výbor odporučil Národnej rade Slovenskej republiky vziať na vedomie zánik mandátu poslanca Ivora Surového z dôvodu jeho úmrtia dňom 12. decembra 1993.

Vážená národná rada, podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 80/1990 Zb. o voľbách do Slovenskej

narodnej rady v znení neskorsích predpisov na uprazdnený mandát poslanca nastupuje nahradník tej istej politickej strany podľa poradia, v akom bol uvedený na kandidátnej listine pre voľby vo volebnom kraji, v ktorom bol kandidovaný poslanec, ktorého mandát sa uprazdnil. Pri uplatnení prednostných hlasov nastupuje kandidovaný poslanec, ktorý dostal najvyšší počet prednostných hlasov

Mandatový a imunitný výbor podľa spisov Slovenskej volebnej komisie a tiež dokladov o nastupujúcom nahradníkovi zistil, že nastupujúcim nahradníkom Hnutia za demokratické Slovensko vo volebnom kraji Stredoslovenskom za Ivora Surového je pan Miroslav Gandi

Miroslav Gandi je slovenskej narodnosti, statná príslušnosť slovenská, narodil sa 28. novembra 1953 v Trstenej. Je riaditeľom Školskej spravy v Dolnom Kubíne. Je ženatý a má dve deti. Mandatový a imunitný výbor preskumal platnosť nastupenia uvedeného nahradníka, ako aj jeho voliteľnosť. Odporučil predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky, aby podľa § 48 ods. 6 zákona Slovenskej narodnej rady číslo 80/1990 Zb. o voľbách do Slovenskej narodnej rady v znení neskorsích zmien a doplnkov vyhlásil na zaniknutý mandát poslanca Ivora Surového nastupenie nahradníka Miroslava Gandiho a odovzdal mu osvedčenie o tom, že sa stal poslancom Národnej rady Slovenskej republiky dňom 15. decembra 1993.

Na záver, vážený pan predseda, mi dovoľte, aby som odporučil Národnej rade Slovenskej republiky vziať na vedomie, že úmrtím poslanca Ivora Surového 12. decembra 1993 doslo k zaniknutiu jeho poslancieckého mandátu. Ďalej navrhujem, aby Národná rada vzala na vedomie so súhlasom podanú správu mandátového a imunitného výboru.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu predsedovi mandátového a imunitného výboru za prednesenie správy a uznesenia. Budeme o tomto uznesení hlasovať.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 112 poslancov.

Kto je za takto prednesené uznesenie?

Za návrh hlasovalo 109 poslancov.

Kto je proti?

Proti nehlasoval nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili navrhnuté uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky.

Vážené pani poslankyne,

vážení páni poslanci,

v súlade s odporúčaním mandátového a imunitného výboru podľa § 48 ods. 6 zákona Slovenskej národnej rady číslo 80/1990 Zb. o voľbách do Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov predseda Národnej rady vyhlásil na zaniknutý mandát poslanca pána Ivora Suroveho nastúpenie náhradníka pána Miroslava Gandiho. Osvedčením o tom, že sa pán Gandi stal poslancom Národnej rady Slovenskej republiky dňom 15. decembra 1993 mu odovzdám po zložení sľubu.

D r u h ý m bodom programu je

Sľub poslanca Národnej rady Slovenskej republiky.

Prosím pána Gandiho, aby pristúpil pred rečnicke miesto a do mojich rúk zložil Ústavou Slovenskej republiky predpísaný sľub.

Prosim pana poslanca Secanskeho, aby precital znenie slubu.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosim pritomnych, aby pocas slubu vstali.

Poslanec M. Secansky:

"Sľubujem na svoju cest a svedomie vernost Slovenskej republiky. Svoje povinnosti budem plniť v zaujme jej občanov. Budem dodržiavať ústavu a ostatné zákony a pracovať tak, aby sa uvažovalo do života."

Poslanec M. Gandi:

Slubujem. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovic:

Ďakujem. Želám panu poslancovi v mene nás všetkých veľa úspechov v práci v orgánoch Národnej rady Slovenskej republiky.

T r e t i m bodom programu je

Návrh na voľbu poslanca do výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Návrh na voľbu poslanca Miroslava Gandiho do výboru Národnej rady Slovenskej republiky ste dostali ako tlač číslo 400. Jeho zaradenie vychádza z návrhu Hnutia za demokratické Slovensko.

Má niekto otázky?

/Nikto./

Ak nie, navrhujem, aby sme prijali uznesenie tohto znenia: "Národná rada Slovenskej republiky podľa § 4 písm. 1/ zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku v znení neskorších predpisov zvolila Miroslava Gandiho za člena národohospodárskeho a rozpočtového výboru."

Prosím, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 109 poslancov.

Kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 103 poslancov.

Kto je proti?

Proti nehlasoval nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že sme navrhnuté uznesenie schválili.

Š t v r t ý m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 375 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 375a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky pani Katarína Tothová. Prosím, pani ministerka.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tothová:

Vážený pán predseda Narodnej rady,
vážené pani poslankyne,
vážení pani poslanci,

ucelom návrhu zákona Narodnej rady Slovenskej republiky o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva je právne konstitúovať národné pracovisko s vylučnou orientáciou na problematiku ľudských prav, a tak aj touto formou garantovať nezávislosť jeho postavenia a aktivít. Schválením predloženého návrhu by sa završila viac ako trojročná doba, v ktorej sme na medzinarodnej i vnútroštátnej úrovni vynaložili nemalé úsilie s cieľom zriadiť v Bratislave inštitúciu s mimoriadnym vplyvom na šírenie myšlienok ochrany ľudských práv, a tak aj na dobre meno Slovenska v zahraničí.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva bude zákonom zriadené ako nezávislá nevladná právnická osoba plniaca najmä výchovne, informačne a publikačne ulohy. Svoje aktivity bude takto sústreďovať predovšetkým na organizovanie seminárov a podobných výchovných podujatí, zhromažďovať, vyhodnocovať a rozširovať informácie o ľudských právach a poskytovať knižničné služby. V jedinej krajine - čo chcem zdôrazniť - v stredoeurópskom regióne budeme mať takto k dispozícii pre laickú i odbornú verejnosť pracovisko spôsobilé poskytovať komplexné informácie a osvetu v oblasti ľudských práv. Vylúčiť nemožno ani to, že na národné stredisko sa budú obracať aj jednotliví občania s rozmanitými žiadosťami a sťažnosťami proti porušovaniu ľudských prav. I keď stredisko nebude mať rozhodovaciu právomoc, jeho poradenská a upozorňovacia činnosť môže veľmi pozitívne prispieť k zdokonaleniu ochrany ľudských prav na Slovensku.

V tejto súvislosti by som rada uviedla, že zhodou okolností dnes končí v Trenčianskych Tepliciach medzinarodný se-

minár o problematike ľudských práv, ktoré organizovalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Účastníci tohto stretnutia veľmi pozitívne oceňovali zriadenie, teda návrh, ktorý teraz predkladám, na zriadenie národného strediska pre ľudské práva. Obzvlášť pozitívne sa vyjadrili zástupcovia zo zahraničia, a to z Komisie pre ľudské práva v Štrasburgu, ako aj zástupcovia Medzinárodného súdu pre ľudské práva zo Štrasburgu.

Navrhovanú právnu úpravu možno charakterizovať ako rámcovú, pretože široký okruh, ako sú napríklad zdroje financovania strediska, podrobnosti o orgánoch strediska a podobne, bude obsiahnutý v medzinárodnej zmluve, ktorú podpíše Slovenská republika s Organizáciou Spojených národov. Z tohoto dôvodu návrh iba stanovuje základné otázky, ktoré nebudem bližšie rozvádzať, pretože predložený návrh je veľmi stručný a určite ste sa s ním oboznámili. Zákon by mal po schválení nadobudnúť účinnosť 1. januárom 1994, pretože tento dátum je viazaný na poskytnutie finančných prostriedkov od vlády Holandského kráľovstva ako hlavného donátora celého projektu.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

uvedené informácie len potvrdzujú význam pracoviska, k zriadeniu ktorého sa zaviazala Slovenská republika. Prosím vás preto o podporu predloženého návrhu.

Zároveň vám chcem poďakovať za podporu začlenenia návrhu na zriadenie obchodného registra, pretože skutočne to prispeje k zrýchleniu vybavovania registrových vecí, ktoré sú často predmetom nespokojnosti našich občanov.

Ďakujem vám za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani mládksterka, dakujem aj ja. Prosím teraz spoločného spravodajcu Dorov pana poslanca Eduarda Baranya, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec E. Barany:

Vážené dámy,
vážení paní,

zaoberáme sa stručným, ale zato nie menej významným zákonom, zatiaľ návrhom zákona, ktorý predseda Národnej rady prideliť na prerokovanie štyrom výborom, a to: ústavnoprávnemu, národohospodárskemu, pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a zahraničnému. Na skordinovanie stanovísk bol určený Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Tieto štyri výbory vyslovili s predloženým vládnym návrhom súhlas. Pozmeňovacie pripomienky k nemu mali dva z týchto výborov - národohospodársky a rozpočtový. Dovolil by som si hneď prejsť k štyrom pripomienkam, ktoré z týchto výborov vzišli. Máme ich obsiahnuté v spoločnej správe. Ide o tlač 375a.

Prvá pripomienka týkajúca sa § 1 odporúča používať stredisko v texte zákona s malým "s". Pokiaľ ma neopravia jazykovedci, ochotne s tým súhlasím, na obsahu to nič nemení, odporúčam teda prijať.

Pokiaľ ide o druhú pripomienku, tu by som si dovolil zaujať opačné stanovisko, čiže odporúčam ju neprijať. Možno sa vo mne v tejto chvíli zapiera môj vlastný právnický purizmus, ale slovo "nezávislou" je dôležité ani nie tak z hľadiska postavenia strediska podľa slovenského práva, tu sa nerozlišujú závislé a nezávislé právnické osoby, ale je

to charakteristika dôležitá pre zahraničie, a boli by sme radi, čo možno pani ministerka naplno nepoverí, keby toto stredisko získalo - a máme na to šancu - prístup nielen slovenskú, ale aj pre stredoeurópsky región.

Pokiaľ ide o pripomienku číslo 3, tú dávam plne na vase zváženie. Ak prevladne názor, že doplnenie slova "poskytovanými" zvýši prehľadnosť textu, možno o to tam doplniť, ak nie, zásadne to nezmení obsah, tak či tak návrhovateli mal na mysli, keď si dôkladne prezriete text, že má ísť o úpravu spôsobu poskytovania, ale viac-menej je jedno, či je tam nový alebo doterajší text.

Bod 4 spoločnej spravy spresňuje spôsob ustanovovania riaditeľa do funkcie spôsobom, ktorý tu navrhujeme. A to, že by ho menovala správna rada, je prijateľné, ale môžem tento bod aj odporučiť. Chcel by som si však na tomto mieste dovoliť malú odbočku a varovať pred pokusmi, ktoré zazneli už vo výboroch, priznať oprávnenie menovať riaditeľa alebo aspoň prvého riaditeľa strediska akemukoľvek vlády Slovenskej republiky. Tým by sa nám to zmenilo na náš vlastný vedecko-výskumný informačný ústav, ktorý máme, samozrejme, môžeme zriadiť, k tomu však nepotrebujeme zákon. Na to stačí v rámci rezortu ministerstva spravodlivosti rozhodnutie pani ministerky. Čiže varujem pred takými pokusmi, ktoré sa vo výboroch objavili. Zákon ako celok, pochopiteľne, odporúčam prijať.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem panu poslancovi. Chcem sa spýtať, či sa niekto hlási do rozpravy? Pisomne sa neprihlásil nikto z poslancov. Prosím, pan poslanec.

Poslanec A. Dudáš:

K bodu 1 - vzhľadom na to, že spoločný spravodajca odporúča prenechať rozhodnutie o tom, či stredisko napíšeme s veľkým začiatočným písmenom alebo s malým, jazykovedcom alebo jazykovým redaktorom, navrhujem, aby sme o tomto bode nehlasovali, pretože, ak odsuhlasíme písanie strediska s malým "s", potom je ťažko možné, aby to odborní redaktori menili proti vôli Národnej rady. Podľa môjho názoru, vzhľadom na to, že je to skratka oficiálneho názvu, stredisko by sa predsa len malo písať s veľkým "S".

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Dudášovi. Hlásí sa ešte niekto?

/Nikto./

Ak nie, vyhlasujem rozpravu o štvrtom bode programu za skončenú. Pýtam sa pani ministerky, či sa chce vyjadriť.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

k prvej pripomienke - prosím vás pekne, ide o názov, ponechajme veľké písmeno. Pojem "nezávislý" nutne musí byť tak ako bolo uvedené v správe, pretože to má medzinárodný význam.

K poslednej, štvrtej poznámke - či ide o výkonného riaditeľa alebo riaditeľa, nie je tak podstatné, ale prihováram

sa za text, ktorý bol predložený, lebo bližšie špecifikuje postavenie.

Ďakujem vám za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Pýtam sa pána spravodajcu, či sa chce vyjadriť.

Poslanec E. Bárányi:

Vážené dámy,
vážení páni,

pokiaľ ide o pripomienku, ktorá odznela, žiaľ, návrh na to, či je to veľké alebo malé písmeno, je pre rozhodovanie parlamentu síce smiešny, ale odznel vo výbore, výbor ho schválil, čiže nemám možnosť v tejto chvíli vec zastaviť a stiahnuť. Takéto rozhodnutie by musel prijať príslušný výbor, teda musíme rozhodnúť hlasovaním.

Pokiaľ ide o ďalšie pripomienky, ktoré boli v spoločnej správe, a stanovisko, ktoré k nim zaujala pani ministerka, myslím, že kľúčové je pre nás neprijať pripomienku číslo 2. Naše rozhodnutia v ostatných bodoch zásadne neovplyvnia charakter strediska, ktoré zriaďujeme.

Pán predseda, myslím, že by sme mohli pristúpiť k hlasovaniu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán spravodajca. Pristúpme k uvádzaniu jednotlivých zmien.

Poslanec E. Bárányi:

Pripomienka číslo 1 - ide tu o veľké alebo malé písmeno. Nechávam na zváženie a jazykovedné znalosti alebo neznalosti každého pána poslanca a pani poslankyne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, predtým ste navrhli, aby sme prijali malé "s".

Poslanec E. Bárányi:

Áno, bol tu vyslovený aj opačný názor. Nepokladám túto otázku za rozhodujúcu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 79 poslancov.

Kto je za predložený návrh v bode číslo 1, kde sa hovorí, že sa má písať s malým "s"?

Za návrh hlasovalo 25 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 17 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa nezdržal nikto.

Myslím si, že by sme hlasovanie mali zopakovať, pretože nula naskočila skôr.

Takže prosím, budeme sa prezentovať ešte raz.

Prezentovalo sa 83 poslancov.

Kto je za, aby sa písalo malé "s"?

Za návrh hlasovalo 19 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 25 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 39 poslancov.

Konštatujem, že túto pripomienku sme neschválili.

Poslanec E. Bárányi:

V pripomienke číslo 2 ide o vypustenie slova "nezávislou". Odporúčam jednoznačne neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 83 poslancov.
Hlasujeme o bode 2 správy. Pán spravodajca navrhuje neprijat. Kto je za?
Za návrh hlasovali 4 poslanci.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 54 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov.

Konštatujem, že bod 2 zo spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec E. Bárányi:

Bod 3 sa týka slova "poskytovanými", ktoré by sa vložilo do § 2 ods. 2 písm. b/. Odporúčal som skôr nechať na uváženie jednotlivých pánov poslancov. Pani ministerka odporučila neprijat. Nevidím v tom rozhodujúci problém.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

A vy bude hlasovať za čo, pán spravodajca?

Poslanec E. Bárany:

Ja sa v tomto prípade zdrzim hlasovania.

Predseda NR SR I. Gasparovic:

Budeme sa prezentovat.

Prezentovalo sa 88 poslancov.

Kto je za? Pan spravodajca nechava na vase vlastne rozhodnutie.

Za návrh hlasovalo 22 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 56 poslancov.

To znamena, že sme bod 3 spoločnej spravy neprijali.

Poslanec E. Bárany:

Bod 4, ktorý navrhuje nove znenie § 3, som odporučal prijať. Pani ministerka zaujala v tejto veci opacné stanovisko. Myslím, že opat ide o prípad, kde ktorýkoľvek variant zásadne nezmení charakter zákona.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tu, v mojom okolí sa konštatuje, že štatutarny organ by tam mal byť.

Poslanec E. Barany:

Odporúčal som prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže prosím, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 87 poslancov.

Kto je za tento návrh?

Za návrh hlasovalo 40 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 37 poslancov.

Konštatujem, že tento bod sme neschválili.

Ešte bol pozmeňovací návrh pána Dudáša. Neviem, či to nie je bezpredmetné.

Poslanec E. Bárány:

Pán Dudáš nepredniesol osobitný pozmeňovací návrh, ale zaujal stanovisko k bodu 1 spoločnej správy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže o tom nemusíme hlasovať.

Poslanec E. Bárány:

Môžeme pristúpiť k hlasovaniu o zakone ako celku. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, budeme hlasovať o zakone ako celku.

Prosím, keby sa páni poslanci a pani poslankyne predstavili.

Prezentovalo sa 86 poslancov.

Kto je za takto predložený návrh zákona?

Za návrh hlasovalo 83 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva. /Potlesk./

Prosím, pánov poslancov a pani poslankyne, ktorí sú mimo rokovacej miestnosti, aby sa vrátili, budeme prerokovávať p i a t y bod programu, ktorým je

Návrh na vyslovenie súhlasu s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 357 a spoločnú správu výborov ako tlač 357a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie jej podpredseda pán Jozef Prokeš. Prosím, pán podpredseda, vitaj medzi nami v tejto novej funkcii.

Podpredseda vlády SR J. Prokeš:

Ďakujem, pán predseda.

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážená Národná rada,
vážená vláda,

Slovenská republika od svojho vzniku formulovala dlhodobý strategický cieľ svojej zahraničnej politiky, ktorým sa

stala integrácia do Európskej únie na báze pridruženía a neskôr plnoprávneho členstva. 4. októbra 1993 došlo v Luxemburgu k uzatvoreniu Európskej dohody o pridružení medzi Slovenskou republikou a Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi. S uzatvorením Európskej dohody, ktorá je najvýznamnejšou medzinárodnou dohodou uzatvorenou samostatnou Slovenskou republikou, vyslovila vláda Slovenskej republiky súhlas svojím uznesením číslo 559 zo 17. augusta 1993. Za Slovenskú republiku Európsku dohodu podpísali predseda vlády Vladimír Mečiar, za Radu Európskych spoločenstiev jej úradujúci predseda, minister zahraničných vecí Belgicka, za komisiu ES podpredseda komisie ES a komisár pre vonkajšie ekonomické vzťahy sir Leon Britten a komisár pre vonkajšie politické vzťahy pán Van den Bruck. Za členské štáty Európskeho spoločenstva dohodu podpísali ministri zahraničných vecí, okrem troch prípadov, keď boli splnomocnení iní členovia.

Európska dohoda bola zostavená v priebehu dvoch mesiacov od začatia rokovania o uzatvorení Európskej dohody a bolo možné text európskej dohody parafovať. Na základe uznesenia vlády číslo 439 z 22. júna 1993 bol text Európskej dohody parafovaný dňa 23. júna 1993 v Bruseli. Rokovania s Európskym spoločenstvom o uzatvorení Európskej dohody boli vzhľadom na presné vymedzenie mandátu Európskeho spoločenstva smernicou Rady ES schválenou dňa 5. 4. 1993 na jej zasadnutí v Luxemburgu relatívne krátke, konštruktívne, ale miestami, vzhľadom na koordináciu s Českou republikou, veľmi zložité. Smernica vlády Slovenskej republiky orientovaná na zhodné priority, ako u Európskeho spoločenstva, bola dodržaná.

Európska dohoda má pre nás veľký význam. Európske spoločenstvá podporili proces politických a ekonomických reforiem v strednej a východnej Európe. Po dramatických zmenách v strednej a východnej Európe pristúpili Európske spoločen-

stvo a jej krajiny k uzatvoreniu europskych dohôd o pridružení, ktorú Česká a Slovenská Federatívna Republika rovnako ako Poľsko a Maďarsko uzatvorili dňa 16. 12. 1991. Vzhľadom na to, že túto zmluvu neparafoval vtedajší prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky pán Václav Havel a na sklonku roku 1992, keď bolo jasné, že príde k rozdeleniu Českej a Slovenskej Federatívnej republiky na dva staty, neratifikoval túto dohodu ani Európsky parlament, preto nikdy nevstúpila do platnosti. Napriek tomu však boli uzatvorené medzi Európskym spoločenstvom a Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou tzv. dočasné dohody o obchode a otázkach súvisiacich s obchodom, ktoré sa začali uplatňovať od 1. marca 1992. Pôvodne ich platnosť bola vymedzená dňom ukončenia ratifikácie, najneskôr však dňom 31. decembra 1992. Preto doplnkom z 15. decembra 1992 schváleným Európskym parlamentom sa zmenili na dohody na dobu neurčitú.

Dočasné dohody o obchode a otázkach súvisiacich s obchodom zo 16. decembra 1991 garantujú už obchodný režim poskytujúci výhody, vrátane postupného ustanovovania voľných zón voľného obchodu. Všeobecným systémom preferencií pokrývajúcim finálne priemyselné výrobky a polotovary z poľnohospodárskych výrobkov, obzvlášť tzv. spracované, sa začal uplatňovať v obchode medzi Európskym spoločenstvom a Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou resp. teraz Slovenskou republikou, a jeho výsledkom bolo značné zvýšenie vzájomného obchodného obratu. Európske spoločenstvo poskytli aj úverové prostriedky Slovenskej republike vo výške 138 miliónov ECU na podporu makroekonomických cieľov hospodárskej politiky a rozvoja infraštruktúry.

Program Komisie Európskeho spoločenstva nazvaný PHARE bol špecificky vytvorený na podporu procesu ekonomickej reštrukturalizácie obsahujúci nenávratným spôsobom poskytované prostriedky v prospech prijímajúcich krajín a spoločne dohodnuté aktivity.

Európska rada na zasadnutí v Kodani odsúhlasila, že pridružené krajiny zo strednej a východnej Európy, pokiaľ to bude ich želanie, sa stanú členmi Európskej unie. Pristúpenie sa uskutoční v čase, keď budú schopné prevziať záväzky z členstva, súčasne so splnením požadovaných ekonomických a politických podmienok. Členstvo v Európskej únii si vyžiada, aby kandidatský štát dosiahol stabilitu inštitúcií garantujúcich demokraciu, dodržiaval princípy právneho štátu, ľudských práv, rešpektoval a ochraňoval menšiny. Súčasne musí spĺňať požiadavku na existenciu fungujúceho trhového hospodárstva a na schopnosť prekonať konkurenčný tlak na jeho trh v rámci Európskej unie. Buduce členstvo predpokladá, že kandidát bude schopný prevziať záväzky politickej, hospodárskej a menovej unie, pričom veľmi dôležitým kritériom bude schopnosť Európskej unie absorbovať nového člena. Európska rada bude pravidelne hodnotiť pokrok v každej pridruženej krajine v smere plnenia podmienok pre pristúpenie k Európskej únii a navrhne príslušné opatrenia.

Európska rada tiež schválila niektoré obchodné výhody v oblasti tzv. citlivých priemyselných a poľnohospodárskych výrobkov, ktoré po schválení Radou Európskeho spoločenstva na úrovni ministrov zahraničných vecí členských štátov ES dňa 20. júla 1993 sa premietli v prípade Slovenskej republiky nielen do dočasnej dohody, ale pozitívne zasiahli do parafovaného textu Európskej dohody.

Európske spoločenstvo mimoriadne ocenilo aj to, že Slovenská republika požiadala komisiu ES o poskytnutie misie dobrých služieb pri hľadaní riešenia sporu o sústave vodných diel Gabčíkovo - Nagymaros na Dunaji medzi Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou, teraz Slovenskou republikou a Maďarskou republikou.

Čo sa týka obsahu Európskej dohody, možno ju rozdeliť na 14 skupín. Predovšetkým vytvára dobrý rámec na politický

dialóg zakladajúci pravidelné stretnutia, vrátane rozhovorov na najvyššej úrovni na všetky otázky spoločného záujmu s cieľom podporiť reformné procesy v Slovenskej republike a dosiahnuť zblížujúce sa stanoviská na zahraničnopolitické otázky. V oblasti obchodnej výmeny uskutočňujúcej sa na preferenčnom princípe smeruje k postupnému vytvoreniu zóny voľného obchodu medzi Európskym spoločenstvom a Slovenskou republikou. Poskytované obchodné výhody sú recipročné, uplatňované však na asymetrickom základe znamenajúcom, že výhody poskytované Európskym spoločenstvom budú uplatňované skôr, ako tie, ktoré poskytne Slovenská republika. Obchodné bariéry na veľký počet položiek vývozu zo Slovenskej republiky do členských štátov ES boli už odstránené. Zostávajúce obchodné prekážky na dovozy priemyselných výrobkov zo Slovenskej republiky budú zrušené v priebehu 5 rokov.

Ďalšou oblasťou sú otázky súvisiace s obchodom, ktoré zahrňujú v Európskej dohode mnohé spoločné ustanovenia, ako sú: ochrana pred zavedením nových obchodných reštrikcií, ktoré by neumožňovali zachovať do budúcnosti v istej miere priestor pre prijatie kvantitatívnych obmedzení v oblasti dovozu poľnohospodárskych výrobkov. Napriek tomu Slovenská republika môže prijať výnimočné opatrenia obmedzeného trvania vo forme zvýšených cien len u výrobkov novovznikajúcich priemyselných odvetví, alebo odvetví prechádzajúcich reštrukturalizáciou, alebo sa stretávajúcimi, boriacimi sa s vážnymi ťažkosťami spôsobujúcimi výrazné sociálne problémy. Pre nás veľmi dôležité budú antidumpingové opatrenia a vytvorenie legislatívy v tejto oblasti.

Ďalšou kapitolou je pohyb pracovných síl. Európska dohoda sleduje zlepšenie situácie legálne zamestnaných pracovníkov a ich rodiny. Členské štáty sú povzbudené uzavrieť so Slovenskou republikou bilaterálne dohody o prístupe na ich trh s pracovnými silami.

Ďalšou kapitolou je právo na etablovanie. Európska dohoda ustanovuje, že Európske spoločenstvá, ako aj Slovenská republika si udelia navzájom pre svoje podnikateľské subjekty nediskriminačný tzv. national treatment pre ich zakladanie na uskutočňovanie ekonomických a ostatných profesionálnych aktivít na území svojich štátov. Európske spoločenstvá udelia national treatment pri nadobudnutí platnosti európskej dohody, pričom pre Slovenskú republiku je prihladené k prechodnému obdobiu, keď je možné prihladiť na ochranu odvetví, ktoré prechádzajú reštrukturalizáciou.

Ďalšou časťou sú otázky týkajúce sa služieb. Obe strany sa zaviazu, že podniknú nevyhnutné kroky, aby sa uľahčili dodávky služieb subjektami Európskeho spoločenstva alebo Slovenskej republiky, berúc na zreteľ rozvoj tohto odvetvia v oboch zmluvných stranách. Osobitné pravidlá sa však uplatnia v oblasti dopravných služieb. Samostatnou kapitolou sú otázky platieb a finančných transferov. Zmluvné strany sa zaviazu povoliť akékoľvek platby vo voľne zmeniteľných menách, ako aj platby spojené s pohybom tovaru, finančných transferov spojených s investíciami, vrátane repatriácie kapitálu alebo zisku.

V oblasti hospodárskej súťaže a ostatných ekonomických ustanovení pravidlá hospodárskej súťaže budú ustanovené v Slovenskej republike obdobne, ako sa uplatňujú v Európskom spoločenstve. Avšak Slovenská republika, ako i ostatné krajiny strednej a východnej Európy je považovaná za oblasť s nízkym príjmom na obyvateľa, kde môže byť povolená i štátna pomoc na rozvojovo orientované odvetvia. Do piatich rokov od nadobudnutia platnosti Európskej dohody Slovenská republika uvedie na rovnaký stupeň ochranu duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva, ako je v krajinách Európskeho spoločenstva.

Nediskriminačný charakter musí mať aj udeľovanie verejných zákaziek. Pre parlament zrejme najbližším budú otázky zblížovania práva. Je všeobecne uznané, že zblížovanie práva je jednou z najvačších podmienok pre ekonomickú integráciu. Slovenská republika bude zabezpečovať kompatibilitu svojho právneho poriadku, pričom Európske spoločenstvá poskytnú pre tento účel technickú pomoc. Pojde predovšetkým o tieto oblasti: colné zákonodarstvo, obchodné právo, banková legislatíva, audítorstvo, duševné vlastníctvo, ochrana pracovníkov a pracovísk, ochrana zdravia, veterinárne predpisy, ochrana spotrebiteľa, nepriame zdaňovanie, doprava a životné prostredie.

V oblasti hospodárskej politiky sú riešené problémy resp. úlohy, ktorých cieľom je umožniť Slovenskej republike dosiahnuť reštrukturalizáciu ekonomiky a dosiahnuť konkurencieschopnosť na konci prechodného obdobia. Zahŕňa obzvlášť priemysel, vrátane priemyselných štandardov, podporu a ochranu investícií, vzdelávanie a prípravu, vedu a techniku, poľnohospodárstvo, energetiku a jadrovú bezpečnosť, životné prostredie, riadenie vodného hospodárstva, dopravu, telekomunikácie, poštové služby, televízne a rozhlasové vysielanie, bankovníctvo, poisťovníctvo, finančnú kontrolu, pranie špinavých peňazí, regionálny rozvoj, sociálne otázky, turistiku, malé a stredné podniky, informatiku, colníctvo, štatistiku, verejnú správu a drogy.

V oblasti kultúrnej spolupráce zmluvné strany sa zaviazujú podporiť kultúrnu spoluprácu v záujme zlepšenia vzájomného porozumenia medzi svojimi národmi. Pre tento cieľ možno rozšíriť program existujúcej kultúrnej spolupráce. Ďalej je to oblasť finančnej spolupráce. V záujme dosiahnutia cieľov Európskej dohody bude Slovenská republika využívať prospech z dočasnej finančnej pomoci vo forme nenávratných pôžičiek a úverov. Táto forma pomoci zahŕňa pokračovanie programu

PHARE a úverov Európskej investičnej banky, ako aj pomoc pri podpore makroekonomických zmien na báze ostatných zdrojov.

Čo sa týka inštitúcií, úlohou asociačnej rady na úrovni ministrov bude monitorovať uplatňovanie Európskej dohody. Bude vybavená aj rozhodovacou právomocou v špecifických oblastiach. Rade bude napomocny výbor pridruženia, na ktorý môže byť prenesená ktorákoľvek právomoc rady pridruženia. Zriadený bude parlamentný výbor pridruženia, ktorý bude mať právomoc požadovať informácie od rady pridruženia a súčasne vyjadrovať jej svoje odporúčania.

Čo sa týka nadobudnutia platnosti, Európska dohoda je zmiešanou dohodou na základe článku 238 Rímskej zmluvy zakladajúcej Európske hospodárske spoločenstvo. Vyžaduje si ratifikáciu v parlamentoch členských štátov Európskeho spoločenstva a súhlas Európskeho parlamentu. Vzhľadom na to, že Slovenská republika ako nástupnícky štát Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky subsidovala do dočasnej dohody o obchode AES, zachováva sa kontinuita preferenčných podmienok vzájomného obchodu s Európskym spoločenstvom, hoci sa predpokladá, že ratifikačná procedúra bude v niektorých krajinách z časového hľadiska možno zdĺhavejšia.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

Európska dohoda patrí v súlade s článkom 86 písmena e/ Ústavy Slovenskej republiky do kategórie tých medzinarodných zmlúv, ktoré si vyžadujú vyslovenie súhlasu Národnou radou Slovenskej republiky pred jej ratifikáciou. Dovolím si ešte pred samotnou zaverečnou formulkou povedať, že túto dohodu už ratifikoval Európsky parlament a takisto dánsky parlament. Vláda Slovenskej republiky odporúča Národnej rade Slovenskej republiky vysloviť súhlas s uzatvorenou Európskou dohodou o pridružení medzi Slovenskou republikou a Európsky-

mi spoločenstvami aj s členskými štátmi. Takto je formulovaná zmluva, samozrejme, ide už o dohodu s Európskou úniou.

Ďakujem veľmi pekne za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Skôr, kým vystúpi spoločný spravodajca, predseda Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky pán poslanec Ivan Laluha, ktorý podá správu o výsledkoch prerokovania návrhu na výboroch Národnej rady Slovenskej republiky, dovoľte mi, aby som medzi nami na dnešnej našej schôdzi privítal pani Ludvínu Garcia Arias, predsedníčku delegácie Európskeho parlamentu pre vzťahy so Slovenskou republikou /potlesk/, pána Jannisa Sakellarioua, poslanca Európskeho parlamentu, spravodajcu pre Asociačnú dohodu so Slovenskou republikou /potlesk/, a zároveň vítam pána Gerharda Sabathila, chargé d' affaires, vedúceho politickej obchodnej sekcie delegácie Európskej komisie /potlesk/ a pána Petra Mihóka, vedúceho delegácie Slovenskej republiky pre rokovanie a uzavretie Európskej dohody o pridružení Slovenskej republiky k Európskej únii a ďalších hostí /potlesk/.

Poslanec I. Laluha:

Vážený pán predseda a predsedajúci,
vážení hostia z Európskeho parlamentu a Európskej únie,
vážený pán podpredseda vlády,
vážení prítomní,
kolegyne a kolegovia,

pred rokom v decembri 1992 vtedy ešte Slovenská národná rada na práhu našej štátnej suverenity a samostatnosti absolútnou väčšinou hlasov poslaneckého zboru, bez ohľadu na stranícku príslušnosť, jasne deklarovala našu vôľu k vstupu

do európskych integračných zoskupení. Uplynulý rok bol naplnený intenzívnou zahranično-politickou činnosťou, výsledkom ktorej je nielen prijatie za člena Rady Európy, ale aj dnes, k vášmu súhlasu predkladaná Európska dohoda o pridružení medzi Európskymi spoločenstvami, dnes Európskou úniou a ich členskými štátmi na strane jednej a Slovenskou republikou na strane druhej. Maju na tom svoj podiel aj zahraničné aktivity slovenského parlamentu, aktívne pôsobenie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky v mnohých európskych inštitúciách.

Schválenie Európskej dohody prebehlo v Štrasburgu s veľkým porozumením poslancov Európskeho parlamentu. Za realny pohľad na Slovensko v tomto smere patrí naše poďakovanie pani Garcii Arias, vedúcej skupiny poslancov Európskeho parlamentu pre spoluprácu s poslancami Národnej rady Slovenskej republiky, pánu Sakellariouvi, spravodajcovi, a mnohým ďalším kolegom a priateľom, ktorí podporili úsilie mladšej Slovenskej republiky, ktorá, i keď niekedy s chybami, ale snaží sa o zaradenie do spoločenstva európskych krajín. Dohoda o pridružení je tiež dôkazom toho, že Slovenská republika nemala a nemá žiadne separatistické umysly. Naopak, usilujeme, aby sa otvoril priestor pre intenzívnu komunikáciu s trhovo vyspelými pluralitnými demokraciami, a navrhovaná dohoda to nielen umožňuje, ale aj vyžaduje.

Musíme súčasne zdôrazniť, že počas predpokladaného maximálne deviat až desaťročného obdobia pridružovania sa bude ďalej meniť a vyvíjať aj Európska únia. Už v roku 1999 na základe Maastrichtskej zmluvy by mala táto časť Európy mať nielen spoločnú ekonomiku, menu, ale aj politiku. O to vyššie nároky pre nás vyplývajú pri plnení dohody.

Dohoda prikladá veľký význam politickému dialógu a parlamentnej spolupráci. Chceme urychlene iniciovať vytvorenie parlamentného asociačného výboru a kontaktovať sa aj s par-

lamentami členských štátov Európskej unie. V tejto súvislosti si dovoľím pripomenúť, že už minuleho týždňa dohodu o spolupráci ako prvý z 12 parlamentov Európskej unie schválil dánsky parlament. Vyslovujeme dánskym priateľom a ich folketingu svoje uznanie. /Potlesk./ Ostáva nám teda už "len" 11 parlamentov. Európa sa utvára na nových princípoch na základe demokracie a humanity, hospodárskej a duchovnej integrity, kde špecifiká národných komunít sú prínosom pre utváranie spoločného Európskeho domu. Filozofia novej Európy má pred sebou ešte veľa úskalí. Pomôžeme ich prekonávať a skladať mozaiku európskej a svetovej prosperity.

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,
dámy a páni,

dovoľte, aby som vás ako spoločný spravodajca výborov Národnej rady Slovenskej republiky informoval o výsledku prerokovania návrhu na vyslovenie súhlasu s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám. Je to tlač Národnej rady Slovenskej republiky číslo 357 a spoločná správa je pod číslom 357a. Návrh na vyslovenie súhlasu s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 635 z 24. novembra 1193 na prerokovanie do 8. decembra 1993 všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky.

Pridelený návrh prerokovali všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, vyslovili s ním súhlas a v súlade s článkom 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky odporučili Národnej rade Slovenskej republiky vysloviť súhlas s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám.

V závere, vážené kolegyne a kolegovia, si ešte raz dovoľím konštatovať, že vzhľadom aj na to, že všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky súhlasili s návrhom na vyslovenie súhlasu s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám, dovoľím si predložiť tento návrh aj vám a odporúčať vám dohodu o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám prijať, vyjadriť s ňou súhlas.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja pánu poslancovi Lalahovi. Otváram k tomuto bodu nášho rokovania rozpravu. Písomne sa neprihlásil nikto. Hlásí sa pán poslanec Brňák, potom pan poslanec Kanis a pán poslanec Figel.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predseda,
vážení hostia,
pani poslankyne a páni poslanci,

ak dovoľíte, mám jednu otázku na zástupcu predkladateľa, ktorá súvisí s mojím návrhom, ktorý som predniesol dňa 6. 10. 1993 a ktorý sa týka tlače číslo 276, teda konkretizácie a harmonogramu uloh vyplývajúcich a aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z apríla 1993. Tento návrh bol pretavený do uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 300 z uvedeného dňa a podľa tohto návrhu Národná rada požiadala vládu Slovenskej republiky, aby do 31. 10. 1993 predložila návrh koncepcie inštitucionálneho, materiálneho, personalneho a informačného zabezpečenia zosúladovania právneho poriadku Slovenskej republiky s právnym poriadkom Európskych spoločenstiev. Nakoľko uveda-

ný termín 30. 11. 1993 uplynul, chcem sa opýtať vás, pán podpredseda vlády, či táto koncepcia je na svete, a ak nie, dovoľm si predložiť ďalší návrh, ktorý by tvoril súčasť schvaľujúceho uznesenia k tomuto bodu dnešného rokovania v tomto texte: "Národná rada opätovne žiada vládu Slovenskej republiky, aby do 1. 3. 1994 predložila návrh koncepcie inštitucionálneho, materiálneho, personálneho a informačného zabezpečenia zosúladovania právneho poriadku Slovenskej republiky s právnym poriadkom Európskej únie.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Hlásí sa pán podpredseda Weiss, ktorý má konkrétne k tomuto vystúpeniu pripomienku.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené dámy,
vážení páni,

ako som vo svojom vystúpení v rozprave na minulej schôdzi Národnej rady uviedol, riešenie tejto úlohy pokladá, samozrejme, aj Národná rada, jej vedenie za veľmi naliehavé. V súvislosti aj s realizáciou toho uznesenia, o ktorom hovoril pán poslanec Brňák, som sa obrátil na premiéra vlády Slovenskej republiky pána Vladimíra Mečiara listom, a zároveň s návrhom, aby sa uskutočnila porada nielen ústavných činiteľov, ale aj ďalších kompetentných osôb, aby sa vytvorili komplexné systémové podmienky na zvládnutie tohoto nesmierne ťažkého procesu približovania sa nášho právneho poriadku k právnemu poriadku Európskej únie. Teda predpokladám, že v prvej polovici januára sa takáto porada uskutoční. Vieme, že vláda uznesenie prijala, ale posúva predloženie tejto koncepcie, ak ma pamäť neklame, až na marec, na 1. ma-

rec 1994. Domnievam sa, že je v spoločnom záujme tak vlády, ako aj Národnej rady, aby sme tento proces vytvárania podmienok maximálne urýchlili. Vo svojom vystúpení na minulej schôdzi Národnej rady som upozorňoval, že tento odsun na 1. 3. 1994 sa mi zdá byť zbytočný, že treba veci urýchliť. Len toľko na vysvetlenie.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kanis. Predtým faktická poznámka - pán poslanec Vajda.

Poslanec M. Vajda:

Pokúsil by som sa odpovedať pánu poslancovi Brňákovi z titulu zabezpečovania tejto úlohy na pôde parlamentu. Pán predseda parlamentu asi pred tromi mesiacmi vymenoval skupinu, v ktorej je aj pán poslanec Brňák, ktorá sa legislatívne, právne zaoberá riešením úlohy zabezpečenia procesu posudzovania právneho poriadku Slovenskej republiky a jeho integrácie alebo približovania k právnemu poriadku Európskych spoločenstiev a zabezpečenia tohto procesu na pôde parlamentu. V období pred dvoma týždňami nás navštívila skupina poradcov prostredníctvom programu PHARE, ktorá posúdila štruktúru Národnej rady Slovenskej republiky a má vypracovať odporúčenia pre Národnú radu ku koncepcii riešenia otázky parlamentného inštitútu. Časť toho materiálu je už v hale, ktorú vypracoval náš odbor súhrnných informácií a prognóz. Môžete sa k tomu vyjadrovať, môžete k tomu dať nejaké ďalšie pripomienky. Predpokladám, že táto skupina časom, a to vo veľmi krátkom čase, navrhne vedeniu riešenie zabezpečenia tejto funkcie na pôde parlamentu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Prosím, pan poslanec Kanis.

Poslanec P. Kanis:

Vážená Národná rada,

vážení hostia,

sme v situácii, ktorá nastáva pri medzinárodných zmluvách a dohodách, ktoré sú dohodnuté zmluvnými stranami, a teda na pôde Národnej rady nie je možné v ich texte nič meniť. Tak je to aj v tomto prípade. A pritom ide o to, aby sme si uvedomili, že v prípade tejto dohody ide o - dovoľím si povedať - osudové rozhodnutie. Preto azda by bolo namiestene aj viesť filozofickú dišputu o súčasnosti a budúcnosti Slovenskej republiky.

Mali by sme si zrejme uvedomiť, čo znamená táto dohoda. Od tejto dohody závisí budúcnosť Slovenskej republiky najmenej na najbližších 5 rokov, v lepšom prípade na 10, a potom aj na ďalšie obdobie. Sme teda pred historickým rozhodnutím. Európska dohoda medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Slovenskou republikou na druhej strane je najvýznamnejšou dohodou pre najbližšiu budúcnosť našej krajiny. Poslanci Národnej rady majú také materiály, ako je samotný text Európskej dohody o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám, k Európskej únii - ak prevezmeme najnovší názov, majú k dispozícii správu o uzatvorení európskej dohody predkladateľa pána Jannisa Sakellarioua, jeho vystúpenie v Európskom parlamente 25. októbra 1993, ako aj vystúpenie v ten istý deň pani Garcia Arias, predsedníčky delegácie Európskeho parlamentu pre vzťahy so Slovenskou republikou, a napokon máme aj návrh na vyslovenie súhlasu s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám, t.j. tlač 357.

Tieto dokumenty poskytujú presný obraz prípravy, obsahu i možných perspektív pridružovania sa Slovenskej republiky do európskych hospodárskych štruktúr, ale nepriamo naznačujú aj predpoklady nášho možného postupu do európskych bezpečnostných štruktúr. Európska dohoda o pridružení Slovenskej republiky k Európskemu spoločenstvu priamo obsahuje všetky základné hospodárske, finančné, obchodné, kultúrne, právne a politické otázky nášho postupného pridružovania sa a integrovania sa do Európskej únie. V našom prístupe k dohode sa sústreďuje pozornosť predovšetkým na otázky hospodárskeho, obchodného a finančného charakteru. Je však zaujímavé, že obaja vystupujúci v Európskom parlamente - pán Jannis Sakellariou, ako aj pani Garcia Arias, veľký dôraz kladli na politický dialóg ako jeden a vlastne prvý prvok v obsahu Európskej dohody.

Dohoda ustanovuje pravidelný politický dialóg, ktorý zmluvné strany hodlajú rozvíjať a prehĺbovať, ktorý má sprevádzať a upevňovať zbližovanie medzi spoločenstvom a Slovenskou republikou, podporovať politické a ekonomické zmeny v Slovenskej republike, prispievať k vytváraniu trvalých vzťahov solidarity a nových foriem spolupráce. Cieľom politického dialógu je uľahčiť plné zapojenie Slovenskej republiky do spoločenstva demokratických štátov, postupné zbližovanie sa s Európskou úniou. Cieľom politického dialógu je viesť k zbližovaniu postojov k medzinárodným otázkam a cieľom tohto dialógu je aj prispieť k zbližovaniu postojov zmluvných strán v bezpečnostných otázkach.

Dialóg bude prebiehať na ministerskej úrovni v rámci asociačnej rady, na parlamentnej úrovni v rámci parlamentného asociačného výboru. Zmluvné strany okrem toho vytvoria ďalšie postupy a mechanizmy tohto dialógu. A preto práve pri význame tohto dialógu treba poznamenať, že podľa článku 6 dohody sú podstatnými prvkami súčasného pridružovania sa

Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva demokratické zásady, ľudské práva a zásada trhovej ekonomiky. A ako sme už aj pri hlasovaní o programe našej dnešnej schôdze videli, že sú tu problémy, ktoré majú do činenia aj s obsahom tejto dohody, o ktorej sa budeme tu vyjadrovať, treba si uvedomiť, že Slovenská republika získala medzinárodnoprávnú subjektivitu, získali sme štátnu suverenitu, a teraz spoločnými silami zrejme by sme mali riešiť, a úspešnejšie riešiť, dve základné úlohy: budovanie vlastného štátu - to po prvé, a po druhé - etablovanie sa v medzinárodných inštitúciách, medzinárodných štruktúrach, v medzinárodných vzťahoch.

Treba si však uvedomiť, že tento národno-emancipačný a národno-štátny rozmer sa dostáva do istého napätia s integračnými tendenciami, o ktorých dnes aj v prípade súhlasu s európskou dohodou rozhodujeme. Práve v integračných procesoch a v dohodách, ktoré sledujú integráciu Slovenskej republiky do európskych hospodárskych, politických a bezpečnostných štruktúr, totiž vidieť relativitu našej suverenity. Vstupujeme do vzťahu, ktorý by sme mohli charakterizovať aj tak, že otvárame okno a dvere európskym štruktúram a orgánom pozrieť sa dnu do slovenskeho prostredia, na pomery Slovenskej republiky, istým spôsobom aj vstupovať do vecí Slovenskej republiky.

Považujem za osobitne dôležité práve pri súhlase s touto Európskou dohodou, že by sme si mali byť hlboko vedomí aj pri riešení vnútropolitických problémov, pri riešení mnohých zákonov, ktoré riešia slovenské sporné vzťahy a problémy, že by sme si mali uvedomiť, že Slovenská republika sa stáva súčasťou európskych vzťahov, a preto aj na riešenie týchto problémov potrebujeme európske okuliare a európske myslenie. Nie je to niekedy príjemné osvojovať si práve tento pohľad a toto myslenie, ale domnievam sa, že nemáme, ak chceme byť úspešní, inú cestu.

V súvislosti s Európskou dohodou treba sa zamysľať aj nad tým, že teoreticky a vlastne aj prakticky je možné vypovedanie Európskej dohody jednou stranou. Keďže správa, podľa ktorej sa navrhuje táto dohoda, je zrejme staršieho data, dovolil by som si spýtať sa predkladateľa ako to je so suspenzivou klauzulou, t.j. možnosťou vypovedania dohody v súvislosti s porušením podstatných ustanovení dohody vložených do článku 6 Európskej dohody, pretože práve túto otázku malo riešiť spoločne prehlásenie Európskeho spoločenstva a Slovenskej republiky, ktoré malo byť súčasťou zverejneného aktu. Keďže táto informácia nie je obsiahnutá v tejto správe, žiadal by som podpredsedu vlády pana Prokesa, aby túto otázku objasnil.

A na zaver, vážený pan predseda, ctene damy, vážení pán, patrí sa nám uprimne poďakovať za všetko tým ľuďom, ktorí významne prispeli k začleňovaniu sa Slovenska do európskych politických, ekonomických a bezpečnostných štruktúr. V tomto prípade poďakovať sa tým ľuďom, ktorí významne prispeli k uzatvoreniu, podpísaniu a súhlasu Európskeho parlamentu s Európskou dohodou medzi Európskym spoločenstvom a Slovenskou republikou. Dovoľte mi byť aj trochu stranický. Poslanecký klub SDĽ zvlášť teší, že v procese prípravy a schvaľovania Európskej dohody medzi Európskym spoločenstvom a Slovenskou republikou zohrala významnú úlohu aj Socialistická frakcia Európskeho parlamentu, ktorej su naši dnešní hostia členmi.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gasparovic:

Ďakujem. Ako ďalší sa do rozpravy prihlásil pan poslanec Figeľ.

Poslanec J. Figel:

Vážená Národná rada,
vážený pán podpredseda,
ctení hostia,

som veľmi rád, že môžem vystúpiť pred poslancami Európskeho parlamentu pani Arias a pánom Sakellariou, i zástupcom Európskej únie pánom Sabathilom, ktorí svojou návštevou potvrdzujú, že Európska únia má naozaj záujem o Slovensko a o dohodu s ním. Asociačná dohoda, o ktorej dnes rozprávame, je prvým predpokladom našej ďalšej integrácie do Európskej únie. O jej význame a dôsledkoch tu už bolo povedané dost. Dovoľte mi teda pripomenúť aj ďalšie aktivity, ktoré by Slovensko nemalo opomínať, ba práve naopak, o to viac rozvíjať.

Nám najbližšími partnermi a súputníkmi sú okolité štáty, s ktorými máme spoločnú minulosť, s ktorými máme blízku kultúru, blízke hospodárstvo a sú nám aj geograficky najbližšie. Preto Slovensko by nemalo ochabovať, skôr naopak, byť stredobodom aktivity v rámci Stredoeurópskej iniciatívy a cez ňu sa priblížiť k Európskemu združeniu voľného obchodu, ktoré spolu s Európskou úniou dnes vytvára v Európe osobitný európsky ekonomický priestor. Toto uvoľňovanie obchodných bariér dáva možnosť pre Slovensko zapojiť sa oveľa účinnejšie ako doteraz. Cez hospodárske, obchodné a legislatívne zblížovanie v rámci Európskej únie, o ktorom dnes rozprávame, i v rámci Rady Európy, sa Slovenská republika môže stále viac zblížovať aj politicky s tými štátmi, ktoré majú stabilizovaný nielen hospodársky, ale aj politický systém a vytvorené vlastné záruky bezpečnosti.

Ak bude Slovensko vykonávať svoju domacu a zahraničnú politiku v zhode so slovnými a písomnými proklamáciami jej

predstaviteľov a v zhode s prijatými zákonmi, keď bude mať vyvážené a rozvinuté vzťahy s okolím, keď bude citlivo a včas riešiť menšinové otázky a otázky masmediálnej politiky, ktoré sú dnes vo svete obzvlášť citlivo sledované, pretože sú to meradlá vnútornej demokracie v štáte, potom sa nemusí báť o to, že ho budú dôležití svetoví politici opomínať vo svojich úvahách a komentároch, ako sa to stalo pred časom pánu Helmuthovi Kohlovi či Henrymu Kischingerovi alebo pred pár dňami Richardovi Cheneymu, exministrovi obrany USA. Potom Slovensko bude vyrovnaným a dôležitým spájajúcim - a to nielen geograficky - členom skupiny Visegrádskej štvorky. Vtedy bude Slovensko dôstojným a zaujímavým partnerom nielen Európskej únie, ale aj západným bezpečnostným zoskupeniam, ku ktorým patrí Severoatlantický pakt a Západoeurópska únia.

Za klub poslancov Kresťanskodemokratického hnutia mi dovoľte povedať, že plne podporujeme ratifikáciu asociačnej dohody a urobíme všetko pre to, aby bola čím skôr ratifikovaná v ostatných európskych štátoch, aby Slovensko plnilo záväzky, ktoré sa zaviazalo v nej plniť. Chceme urobiť všetko, čo je a môže byť užitočné z našej strany v rámci využitia rozvinutých partnerských vzťahov so stranami Európskej demokratickej únie alebo Európskej únie kresťanských demokratov, s Európskou ľudovou stranou v rámci Európskeho parlamentu či Rady Európy, tak ako sme sa to snažili robiť aj doteraz na týchto alebo iných medzinárodných forách.

Osobitne by sme radi poďakovali predsedovi a členom Európskej ľudovej strany, pánu Tindemansovi i ostatným za podporu, ktorú vykonali doteraz na základe našej požiadavky, na základe listu, ktorý náš pán predseda zaslal tomuto fóru.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej sa hlasí pán poslanec Csaky, potom pán poslanec Kňažko.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predseda,
milí hostia,
vážené dámy,
vážení páni,

Európska dohoda o pridružení Slovenskej republiky k Európskemu spoločenstvu je jedným z najvýznamnejších dokumentov, ktoré demokraticky zvolený parlament Slovenskej republiky vôbec prerokúva. Význam tejto dohody by bolo ťažké nadhodnotiť. Koalícia Maďarského kresťanskodemokratického hnutia a Együttélés v nej vidí jediný možný smer orientácie Slovenskej republiky v budúcnosti a podporuje tento smer.

Sme presvedčení, že právne a ekonomické možnosti a záväzky, ktoré vyplývajú z tejto dohody, prispedia k demokratickosti a k ekonomickému rozvoju našej krajiny. Súčasne vítame, že do textu sa dostali aj pasáže o garantovaní ľudských a menšinových práv. Domnievame sa, že je to skutočne demokratický a európsky trend, a dúfame, že Slovenská republika bude venovať patričnú pozornosť aj týmto otázkam.

Vážené dámy a páni, koalícia Maďarskeho kresťanskodemokratického hnutia a Együttélés z uvedených dôvodov bude hlasovať za prijatie Európskej dohody.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán podpredseda Černák sa prihlásil a potom pán poslanec Kňažko.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
vážení zahraniční, ale aj domáci hostia,
kolegyne, kolegovia,

Európska dohoda o pridružení Slovenskej republiky k Európskej únii je jeden z najväčších úspechov mladej slovenskej diplomacie. Zvlášť by som chcel upozorniť, že základom hladkej sukcesie bolo hladké rozdelenie kvót pôvodne dohodnutých v predbežnej dohode a dohodnutých pôvodne pre ČSFR. Dohodnuté kvóty, ktoré sú uvedené v protokoloch, ich asymetria a aj priama finančná pomoc sú veľmi významné pre slovenskú ekonomiku. Vyslovujem obdiv a zároveň aj vďaka všetkým pracovníkom a diplomatom, ktorí sa prerokovávanía zúčastnili a ktorí dosiahli takýto krásny výsledok.

Zo strany Európskej únie dohoda znamená rešpektovanie zahraničnopolitickej orientácie Slovenska, rešpektovanie doterajšieho transformačného procesu. Ďakujem za osobnú angažovanosť predovšetkým tu prítomným zahraničným hosťom. Chcel by som však upozorniť, že je to minca, ktorá má dve stránky, že nielen plusy, ale aj záväzky, ktoré z toho vyplývajú, Slovenská republika musí plniť. Považujem za úplne samozrejmé, že tieto záväzky splníme. A takisto považujem za samozrejmé, že nielen klub poslancov Slovenskej národnej strany, ale celá Národná rada Slovenskej republiky zmluvu ratifikuje.

Ďakujem pekne.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej sa prihlásil pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
milí ctení hostia,
kolegyne, kolegovia,

a) keď okolo niektorých rámcových politických zmlúv bilaterálneho charakteru bolo či bude oveľa viac rozruchu, je celkom jasné, že niet a dlho nebude dôležitejšej zmluvy prechádzajúcej ratifikačným procesom v Národnej rade, než práve Európska dohoda o pridružení. Čiastočne je to zapríčinené skutočne dlhodobou serióznou prípravou tohto dokumentu, ktorého finálnej podobe predchádzali zdĺhavé rokovania. Sčasti si možno ani dostatočne neuvedomujeme, k akým záväzkom v ich komplexe pristupujeme a do akej miery plnenie tejto dohody ovplyvní v budúcnosti doslova život každého občana.

V tejto dohode sa vlastne medzinárodne zavazujeme do viesť do úspešného konca systémové zmeny, ktoré boli začaté po novembri 1989, a to vo všetkých oblastiach, nielen v ekonomike. Nie náhodou je prvým oddielom dohody politický dialóg, ktorého cieľom je uľahčenie zapojenia Slovenska do spoločenstva demokratických štátov, zblížovanie postojov k medzinárodným otázkam a otázkam bezpečnostným. Už v tejto dohode je preto zakotvená podmienka približovania sa k NATO ako prirodzený dôsledok nášho pridruženía k Európskej únii. Preto je celkom zbytočné, aby sme ďalej zdôvodňovali svoj záujem o zapojenie sa do európskych bezpečnostných štruktúr akýmsi pocitom ohrozenia, čo je samo osebe kontraproduktív-

ne. Nám musí ísť o postupné dôsledné završenie procesu našej celkovej hodnotovej orientácie, ktorej základy sú obsiahnuté v dohode, ktorú máme dnes ratifikovať.

Bude aj úlohou parlamentu dohliadnuť na to, aby sa vo verejnosti táto dohoda nezačala interpretovať ako dohoda o spôsobe výmeny tovarov ako istý druh asymetrickej pomoci pre našu ekonomiku. Verejnosť sa musí postupne oboznámiť s celou podstatou tohto dokumentu, ktorý zakladá také rozsiahle systémové zmeny. Dohoda pokrýva také široké oblasti činnosti, že bude veľmi dôležité, aby sa pre naše zodpovedné orgány stala dôverne známym dokumentom, ktorý možno účinne využívať ako nástroj riešenia našich problémov. Vskutku Európska únia sa ako silný ekonomický rozvinutý partner v dohode zaviazala k mnohým pre Slovensko zaujímavým aktivitám. Konkrétne spomeniem aspoň pomoc pri konverzii.

Bude dôležité ako sa naučíme jednotlivé články dohody využívať. Na druhej strane treba si jasne uvedomiť, že Európska únia nie je žiadnym altruistickým spolkom, ktorý z prebytku pomáha slabším. Ak sa takáto pomoc vyskytuje, je to pomoc za jasných podmienok, pomoc dobre vykalkulovaná. Európska únia má, samozrejme, jasné kritériá, za akých je ochotná spolupracovať, a bezpochyby k nim patrí politická stabilita a celkové pomery nespochybňujúce dodržiavanie ľudských práv a slobôd. Ak si uvedomíme, že realizácia tejto dohody bude postupne stupňovať tlaky na konkurencieschopnosť mnohých oblastí nášho priemyslu, potom je o to alarmujúcejšie, že vláda nemá ucelenejšiu stratégiu ekonomického rozvoja.

Plnenie tejto dohody si bude vyžadovať zmeny obrovského množstva právnych noriem, vlastne takmer celej legislatívy. Ak s vedomím komplexnosti tejto úlohy bol zriadený post podpredsedu vlády pre realizáciu Európskej dohody, nuž parlament by mal čoskoro očakávať informáciu o organizácii efek-

tívnej práce úradu podpredsedu, predovšetkým vo formách súčinnosti s ostatnými dotknutými rezortami. Predpokladám, že sa nezvolí cesta preskupovania tých par odborníkov, ktorí sa v dohode vyznajú, do nejakého centra. Efektívne riadenie tejto záležitosti by malo spočívať v premyslenej koordinačnej činnosti a v dokonalom informačnom systéme dostupnom širokému spektru zúčastnených.

Dámy a páni,

Je len celkom pochopiteľnou požiadavkou naliehať na vládu, aby vytvorila kvalifikovanú misiu v Bruseli pri Európskej únii. Najefektívnejšie zaškolenie, najlepšie rady by sme pravdepodobne získali od tých, čo boli prijatí do Európskeho spoločenstva poslední, od Španielska či Portugalska. Naša diplomacia by mala urobiť všetko pre to, aby sa našim budúcim euroexpertom otvorili dvere prave do týchto krajín.

Pri ratifikácii tejto dohody si treba ešte raz uvedomiť, že jej renegociácia bola nutná preto, lebo v roku 1992 Európske spoločenstvá odmietli zmluvu ratifikovať kvôli očakávanému rozdeleniu Česko-Slovenska a z obáv, či toto rozdelenie bude mať hladký priebeh. A práve kvôli pokojnému rozdeleniu renegociácia trvala pomerne krátko. Treba si tiež pripomenúť, že podmienkou tohoto renegociačného úsilia zo strany Európskych spoločenstiev bol fakt, že Česká a Slovenská republika boli schopné zachovať medzi sebou colnú úniu. Je nutné predpokladať, že rozvinutej ekonomickej spolupráce medzi Slovenskom a Českom, ale aj medzi ďalšími krajinami V4, pripisujú v Európskej únii naďalej značný význam a komplikácie by sa negatívne odrazili na našich vzťahoch s Bruselom.

Ratifikačný proces bol už začatý úspešným hlasovaním v dánskom parlamente. Čaká nás teda ešte 11 prekážok, možno

niektoré na úrovni taxisovej. Bude záležať od našej diplomacie, akú pôdu pripraví pre hladký priebeh tohto procesu. Okrem toho problémy vo vnútornej ekonomike, ťažko pochopiteľné javy na našej politickej scéne, sa môžu stať ľahko príčinou pre mnohých poslancov niektorých parlamentov, že budú váhať zdvihnúť ruku. Je nutné urobiť všetko pre to, aby sa tak stať nemohlo. Tento parlament totiž ratifikuje skutočne zmluvu, ktorá determinuje budúcnosť nášho štátu tak, ako žiaden iný medzinarodný dokument.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Kňažkovi. Pán poslanec Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážení členovia Európskej únie, Európskeho parlamentu,
milý pán Sabathil,

dovoľte, aby som vyjadril úprimné potešenie aj presvedčenie, že ani jeden z nás, poslancov nastaví sa k pridruženiu Slovenska do Európskej únie nejak laxne. Zakladateľ Európskeho spoločenstva Robert Schumann v roku 1957 vyriekol krédo Európskeho spoločenstva: "Rozmýšľajúci Európan sa nemôže s macchiavelistickou škodoradosťou tešiť z nešťastia suseda. Všetci sme na jednej európskej lodi spojení jediným osudovým ľudským spoločenstvom. Toto krédo môžeme a chceme pretransformovať do našich podmienok. Rozmýšľajúci Slovák sa nebude s macchiavelistickou škodoradosťou tešiť z nešťastia druhého Slováka, pretože všetci sme na jednej slovenskej lodi. To zodpovedá aj nášmu tradičnému humanistickému Kollá-

rovskému heslu: "A vždy, keď povieš Slovan, nech sa ti ozve
človek!"

Viem, že naši vzácní hostia majú veľmi málo času, čaká
ich lietadlo, musia odísť, nebudem sa preto zdržiavať pro-
klamatívnymi otázkami, apelmi a výzvami. Chcel by som rozme-
niť na drobné to, čo nás v súvislosti s ratifikáciou tejto
dohody spája a čo sa od nás požaduje. Čo keby sme prijali
- myslím si, že v národohospodárskom a rozpočtovom výbore za
účasti pána Prokeša, podpredsedu vlády sme o týchto otázkach
veľmi hlbinne hovorili - čo keby sme prijali ako parlament
uznesenie, ktoré uloží vláde, konkrétne pánovi podpredseda-
vi, vysvetliť a prijať, preskúmať a rozobrať, čo Maastricht-
ská zmluva vlastne pre podmienky slovenskej ekonomiky a spo-
ločnosti znamená. Dovoľte, aby som takýto návrh predniesol,
lebo to je viac ako púhy apel, proklamácia. To je konkrétna
práca, konkrétny čin, a jeden centimeter činu je viac ako
kilometre proklamácií.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Ďalej sa do rozpravy hlási pán
poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Vážený pán predseda,
vážená poslankyne,
vážení poslanci,
vážení hostia,

viacerí moji predrečníci sa odvolali na článok 6 vše-
obecných zásad druhého oddielu prerokúvaného medzinárodno

-právneho dokumentu. Ide o rešpektovanie demokratických zásad a ľudských práv. Pri tejto príležitosti by som chcel povedať, že článok ústavy našej republiky ju charakterizuje ako zvrchovaný, demokratický a právny štát, pričom jedným zo základných atribútov každého právneho štátu je vlastne riadna, včasná transformácia medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách do vnútroštátneho právneho poriadku, a pochopiteľne, aj riadne dodržiavanie týchto medzinárodných zmlúv v praxi. Slovenská republika práve na základe článku 152 ods. 1 ústavy sukcedovala do medzinárodných zmlúv o ľudských právach a slobodách. V dôsledku tejto sukcesie, ktorá bola realizovaná už aj v praktickej rovine v Slovenskej republike, od 1. januára 1993 vstúpili do platnosti záväzky bývalej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky z mnohostranných a dvojstranných medzinárodných zmlúv, ktorých bola Česká a Slovenská Federatívna Republika signatárom.

Sukcesiou do medzinárodných zmlúv sa pre Slovenskú republiku stali záväzné teda aj záväzky z dvojstranných a mnohostranných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, ktoré boli uzavreté bývalou ČSFR. Listina základných práv a slobôd, ktorá bola publikovaná ako ústavný zákon číslo 23/1991, totiž zakotvila, že medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách ratifikované a vyhlásené ČSFR sú na jej území všeobecne záväzné a majú prednosť pred zákonom. Táto bola inkorporovaná do Ústavy Slovenskej republiky za podmienok uvedených v článku 152 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktoreho ustavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy zostávajú v Slovenskej republike v platnosti, ak neodporujú tejto ústave. Meniť a zrušovať ich môžu príslušné orgány Slovenskej republiky. Z citovaných ustanovení vyplýva, že pokiaľ ide o Listinu základných práv a slobôd a jej niektoré ustanovenia, ak nie sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, sú aj na území Slovenskej republiky v platnosti.

Tomuto režimu, a to chcem zdôrazniť, podliehajú aj ďalšie dohovory, napríklad Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov 3, 5 a 8 dojednaný v Ríme 4. novembra 1950 a ďalšie zmluvné dokumenty nadväzujúce na tento dohovor. Podliehajú mu aj základné ustanovenia Paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, ustanovenia Paktu o občianskych a politických právach, základné ustanovenia Dohovoru proti mučeniu a inému krutému neľudskému zaobchádzaniu, Dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie, Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, ako aj Dohovoru o politických právach žien a ďalšie. V dôsledku toho je už v súčasnosti Slovenská republika zmluvnou stranou Dohovoru o ochrane ľudských práv. Mohli by sme takto citovať i ďalšie právne úpravy, ktoré sa týkajú už nášho vnútorného poriadku. Všeobecne iba poznamenám, že tieto úpravy sú iba rozpracovaním a detailnejším zabezpečením ochrany práv.

Pokiaľ ide o jednotlivé zákony a iné všeobecne záväzné predpisy, prípadne ich časti z nášho právneho poriadku, ktoré eventuálne by mohli byť či sú v rozpore s predkladaným medzinárodným dokumentom, naša legislatíva ad hoc pripravila návrhy nových právnych predpisov, ktoré sme postupne už v tomto roku realizovali. Ide jednak o úpravy Občianskeho súdneho poriadku, novely Trestného poriadku, novelu Trestného zákona, ale i pripravované zmeny Obchodného zákonníka či vypracovanie nového Občianskeho kódexu. Okrem toho príprave každého zákona po ratifikovaní tejto dohody musí predchádzať nepochybne vyjadrenie, či pripravovaná právna úprava spĺňa i prísne kritériá, ktoré sú kladené na právne predpisy práve Západoeurópskou úniou. V praxi sme však realizáciou práve tejto úlohy zostali veľa dlžní.

Domnievam sa, že základom pre charakteristiku i nášho štátu je i ustanovenie ústavy, podľa ktorej platí, že štátne

orgány môžu konať iba na základe ústavy a v jej medziach, a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon. Naopak, každý môže konať, čo nie je zákonom zakazané. Aj v tomto smere nás iste čaká ešte veľa práce, najmä pri predpokladaných zmenach colných predpisov a ďalších ustanovení obchodno-právnych noriem.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Fogašovi. Vyhlasujem rozpravu k tomuto bodu za skončenú. Pýtam sa pána podpredsedu Prokeša, či chce uplatniť záverečné slovo, resp. odpovedať na otázku pána poslanca Brňáka. Myslím si, že pánu poslancovi Brňákovi zodpovedal na otázku pán podpredseda Weiss.

Podpredseda vlády SR J. Prokeš:

Vzdávam sa slova.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda sa vzdáva slova. Pýtam sa spravodajcu pána Laluhu, či chce mať záverečné slovo.

Poslanec I. Laluha:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

mám len jednu faktickú poznámku. V rozprave odznelo niekoľko námetov, ktoré umožňujú zakomponovať tieto podnety do scenára krokov, ktoré je potrebné realizovať v spojitosti s prípravou na plynulý priebeh asociačnej dohody, jej rati-

fikácie a plnenia. Zahraničný výbor ich zakomponuje do príslušných krokov, ktoré budú súčasťou informácie na 26. schôdzi v januári 1994 o zahranično-politických aktivitách v roku 1994.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu Lalahovi. Pristúpime k hlasovaniu. Budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písmena e/ Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám.

Prosím, aby sme sa predstavili.

Prezentovalo sa 113 poslancov.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 112 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Dovoľte, aby som konštatoval, že Národná rada uznesením vyslovila súhlas s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám. /Potlesk./

Vážené pani poslankyne,

vážení páni poslanci,

š i e s t y m bodom programu je

Návrh na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými o zamedzení dvojakeho zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 379 a spoločnú správu výborov ako tlač 379a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie jej podpredseda a minister financií Slovenskej republiky pán Július Tóth. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

predkladám návrh Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými o zamedzení dvojakého zdanenia v odbore daní z príjmov a z majetku s predpokladanou účinnosťou od 1. 1. 1994.

Zmluva má zabrániť dvojakému zdaneniu fyzických a právnických osôb, ktoré majú bydlisko alebo sídlo v jednom zo zmluvných štátov alebo v oboch zmluvných štátoch. Návrh zmluvy bol prerokovaný vo vláde dňa 27. júla 1993, kde uznesením číslo 547 vláda súhlasila s dojednaním zmluvy a splnomocnila ministra financií k podpísaniu zmluvy s výhradou ratifikácie. Zmluva bola dojednaná a podpísaná v Bratislave dňa 8. októbra 1993. Opatovne bola prerokovaná vo vláde dňa 2. 12. 1993, kde vláda súhlasila s podpísaným návrhom zmluvy, keďže počas rokovania došlo ešte k technickým zmenám.

Vážené dámy,
vážení páni,

v súlade s uznesením vlády číslo 547, kde vláda súhlasila s dojednaním zmluvy, odporúčam Národnej rade Slovenskej republiky, aby pred ratifikáciou zmluvy vyslovila s návrhom Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi ame-

rickými o zamedzení dvojakého zdanenia v odbore daní z príjmov a z majetku súhlas.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády a prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Pavla Bartu, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec P. Barta:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené dámy a páni,
milí hostia,

dovoľte, aby som predniesol spoločnú správu Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania návrhu vlády Slovenskej republiky na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku - tlač 379. Návrh vlády Slovenskej republiky na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku prideliť predseda svojim rozhodnutím číslo 642 zo dňa 29. novembra 1993 Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky na prerokovanie do 10. decembra 1993.

Oba výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali vládny návrh v lehote a vyslovili s ním súhlas. Zároveň odporučili Národnej rade Slovenskej republiky v súlade s článkom 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky Zmluvu medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými o zamedzení dvojakeho zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku prerokovať a vysloviť s ňou súhlas.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Bartovi za podanie správy a prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov výborov.

Dámy a páni, otváram rozpravu o šiestom bode programu. Prosím, kto sa hlási?

/Nikto./

Konštatujem, že môžem rozpravu o tomto bode zároveň vyhlásiť za skončenú. Myslím, že môžeme prikročiť k hlasovaniu o uznesení, ktorým Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými o zamedzení dvojakeho zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku.

Dámy a páni, prosím, prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 71 poslancov.

Konštatujem, že nie sme uznášaniaschopní.

Kolegyne a kolegovia, ktorí ste mimo rokovacej miestnosti, prosím, dostavte sa, budeme hlasovať.

Máme ešte jeden krátky bod, a to zloženie stálej delegácie do Parlamentného zhromaždenia Rady Európy a potom sú daňové zákony. Myslím si, že pred daňovými zákonmi by sme si urobili prestávku.

Znovu sa budeme prezentovať.

Prezentovalo sa 87 poslancov.

Kto súhlasí s návrhom uznesenia?

Za návrh hlasovalo 86 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že Národná rada uznesením vyslovila s uve-
denou zmluvou súhlas.

Ďakujem spoločnému spravodajcovi a pánu ministrovi.

Kolegyne, kolegovia, vzhľadom na to, že predseda zahraničného výboru pán Laluha je na krátkom prijatí našich hostí a má uvádzať ďalší bod, dovoľujem si zmeniť ten návrh, ktorý som povedal pred chvíľočkou. Prestávku by sme si urobili hneď teraz a presne o pol hodinu by sme sa mohli zísť v rokovacej miestnosti, to znamená o pol piatej.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Kolegyne a kolegovia, skúsme sa prezentovať.

Je nás iba 53. Keďže budeme hlasovať o návrhu uznesenia, prosím, aby tí, ktorí nie sú v rokovacej miestnosti, sa dostavili sem.

Kolegyne a kolegovia, ktorí vediete družné rozhovory v kuloároch parlamentu, prosím, dostavte sa do rokovacej miestnosti.

Dámy a páni, skúsme sa ešte raz prezentovať.

Prezentovalo sa 78 poslancov.

Môžeme sa teda venovať s i e d m e m u bodu programu, ktorým je

Zloženie stálej delegácie Národnej rady Slovenskej republiky do Parlamentného zhromaždenia Rady Európy na ďalšie obdobie.

Návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky vám bol rozdáný. Prosím predsedu Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky pána poslanca Ivana Láluhu, aby návrh uviedol.

Poslanec I. Láluha:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,
vážení hostia,

máte pred sebou návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k zloženiu stálej delegácie Národnej rady Slovenskej republiky v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy na ďalšie obdobie. Dovoľte tento návrh vysvetliť a komentovať.

Národná rada Slovenskej republiky 19. marca 1993 - tlač 192 - vymenovala na návrh zahraničného výboru členov stálych delegácií Národnej rady Slovenskej republiky do medziparlamentných organizácií, v tom počte i do Parlamentného zhro-

maždenia Rady Európy. Vzhľadom na to, že podľa dispozícií Rady Európy od 1. januára 1994, kedy sa začína 45. zasadnutie Parlamentného zhromaždenia Rady Európy, je potrebné potvrdiť alebo zmeniť zloženie stálej delegácie národných rád alebo parlamentov jednotlivých členských štátov v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy. Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky na svojom zasadnutí 9. decembra 1993 po predchádzajúcich stanoviskách poslaneckých klubov konštatoval, že neboli navrhnuté žiadne zmeny v zložení stálej delegácie v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Kolegyne, kolegovia, prosím, aby ste pána predsedu nechali dohovoriť.

Poslanec I. Lалуha:

Navyše dovoľte konštatovať, že oficiálne ohlasy a vyjadrenia, ako aj reálne výsledky činnosti našich zástupcov v jednotlivých výboroch Parlamentného zhromaždenia Rady Európy mali pozitívny ohlas a odozvu a mnohí z nich, ako napríklad vedúci delegácie pán poslanec Fogaš i ďalší, boli hodnotení ako aktívni a iniciatívni členovia stálych delegácií Parlamentného zhromaždenia Rady Európy. Dovoľte mi z tohto miesta poďakovať za ich prácu a činnosť.

Čo sa týka obsadzovania miest náhradníkov, odporúčame Národnej rade Slovenskej republiky uskutočniť dve zmeny: za poslanca Ivana Hudeca a za poslanca Rudolfa Goča, ktorí sa vzdali pôsobenia ako náhradníci, navrhnúť Štefana Kuriščáka a Miroslava Rybanského na návrh príslušných poslaneckých klubov. V tom prípade navrhujeme, aby v budúcom období stála delegácia Národnej rady Slovenskej republiky pracovala v Parlamentom zhromaždení Rady Európy v tomto zložení: Ján Figeľ, Lubomír Fogaš ako vedúci delegácie, Gabriela Kaliská,

Ivan Ľupták a Miloš Vajda. Náhradníci, ktorí nastupujú v prípade vypadnutia niektorého zo stálych členov ad hoc alebo definitívne: Pal Csáky, Robert Fico, Štefan Kuriščák, Miroslav Rybanský, Mária Vrábľová. Kandidáti na členov a náhradníkov sú uvádzaní v abecednom poriadku.

Odporúčam do vasej pozornosti tento návrh s tým, aby ste láskavo potvrdili zloženie stálej delegácie Národnej rady Slovenskej republiky v Parlamentnom zhromaždení čo sa týka stálej delegácie, stálych členov i náhradníkov.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, vypočuli sme si pána poslanca Lалуhu, predsedu Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky. Pýtam sa vás: Má niekto otázky alebo pripomienky k predloženému návrhu uznesenia?

Pán poslanec Gazdík, klub nezávislých poslancov.

Poslanec I. Gazdík:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

mám len jeden návrh k zloženiu delegácie Národnej rady do Parlamentného zhromaždenia. Ako náhradníčku za klub nezávislých poslancov navrhujem pani Vieru Danielovú, nielen preto, že klub nemá zastúpenie, ale aj pre jej dokonalé jazykové vedomosti čo sa týka angličtiny a pre jej schopnosti reprezentovať a zastupovať Národnú radu v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Pán predseda zahraničného výboru, je počet náhradníkov limitovaný?

Poslanec I. Lалуha:

Áno, počet náhradníkov je limitovaný - päť stálych členov a päť náhradníkov. Chcel by som ovšem na konštruktívny návrh pána poslanca Gazdika odpovedať takisto racionálnou úvahou. Pani poslankyňa Viera Danielová je členkou stálej delegácie v Medziparlamentnej únii. Bolo by teda potrebné najprv ju odtiaľ stiahnuť a urobiť nový návrh na prerozdelenie.

Po druhé - pomerné zastúpenie podľa počtu členov vášho klubu, myslím si, že je korektné, pretože sme prerozdievali do všetkých európskych zložiek podľa pomerného zastúpenia, a tým máte dvoch. Vy, pán poslanec, ste v skupine, ktorá bude pracovať v Európskom parlamente, a pani Danielová je v Medziparlamentnej únii. Preto sme nepovažovali za potrebné túto proporciu meniť.

V januári budeme musieť prevoliť aj ostatné delegácie podľa dispozícií, ktoré dôjdu z ďalších európskych zložiek, nahradiť napríklad aj tých kolegov, ktorí odišli, skrátka budeme musieť prevoliť a potvrdiť alebo pomeniť všetky delegácie v stálych európskych štruktúrach. Mám na mysli Stredo-európsku iniciatívu, Európsky parlament, Západoeurópsku úniu a SAA. Okrem toho aj Medziparlamentnú úniu. Vtedy je možné znovu po dohode poslaneckých klubov urobiť pomerné zastúpenie týchto kolegov v jednotlivých zložkách. Preto by som sa prihovárал za to, aby sme to urobili potom, v januári. Ale ak trváte na svojom návrhu, prosím.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Gazdik, prosím váš názor, pretože museli by sme váš návrh vyriešiť aj čo sa týka techniky hlasovania.

Poslanec I. Gazdik:

Ďakujem pánu Lалуhovi za vysvetlenie, že máme dvoch zástupcov v príslušných inštitúciách alebo v organizáciách. Budem tiež korektný. Myslím, že možno pristúpiť na ten kompromisný návrh, že ak by bolo treba, vec by sme vyriešili v januári.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Aj ja ďakujem pánu poslancovi Gazdikovi. Prosím, dámy a páni, má ešte niekto otázku alebo pripomienku k predloženému návrhu?

/Nikto./

Nie. Preto môžeme pristúpiť k hlasovaniu o návrhu uznesenia ako ho uviedol pán poslanec Láluha.

Prosím, dámy a páni, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Kto je za návrh uznesenia?

Za návrh hlasovalo 83 poslancov.

Kto je proti?

Proti nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že sme uznesením schválili zloženie stálej delegácie Národnej rady Slovenskej republiky do Parlamentného zhromaždenia Rady Európy na ďalšie obdobie.

Ô s m y m bodom programu, kolegyna a kolegovia, je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 372 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 372a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní jej podpredseda a minister financií Slovenskej republiky pán Július Tóth. Prosím pána podpredsedu, aby sa ujal slova. V rámci debaty práce, ktorá je vo vedení parlamentu, odovzdávam slovo pánu podpredsedovi Húskovi, ktorý zodpovedá za oblasť, ktorej sa týkajú tieto návrhy zákonov. Prosím, pán minister Tóth a pán podpredseda vlády, máte slovo.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

vláda Slovenskej republiky predkladá Národnej rade Slovenskej republiky na posúdenie a schválenie vládny návrh zákona Národnej rady, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej Národnej rady číslo 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení zákonov Národnej rady Slovenskej republiky číslo 87/1993 Z. z. a číslo 159/1993 Z. z.

V rámci uplatňovania novej daňovej sústavy od 1. januára 1993 bola zavedená aj daň z nehnuteľností. Pri praktickej aplikácii ustanovení zákona o dani z nehnuteľností sa v praxi vyskytujú viaceré problémy, ktoré sa prejavili najmä pri

podávaní daňových priznaní, osobitne pri určovaní daňovníka pri posudzovaní predmetu dane, výpočte základu dane, správneho určenia sadzieb dane, identifikácii zatriedenia stavieb a podobne, v dôsledku čoho bolo potrebné pristúpiť k vypracovaniu tejto novely zákona.

Cieľom novelizácie zákona je okrem iného ďalej zdokonaľiť systém zdaňovania pozemkov a stavieb daňou z nehnuteľností, lepšie previazať daň s hodnotou pozemkov a stavieb, posilniť postavenie obecných a mestských úradov ako správcov dane, odstrániť neodôvodnené oslobodenie niektorých druhov pozemkov a stavieb od dane a v neposlednom rade znížiť možnosti rôzneho výkladu zákona a premietnuť v ňom aj závery a odporúčania misie Medzinárodného menového fondu.

V predloženej novele sa navrhuje znížiť maximálnu hranicu sadzby dane z pozemkov v prípade ornej pôdy, chmeľníc, viníc a ovocných sádov z 1 % najviac na 0,75 % základu dane a pri trvalých trávnych porastoch najviac 0,25 % základu dane. Pri ostatných druhoch pozemkov sa ponecháva doterajší systém, ako aj úroveň sadzieb dane. Taktiež sa navrhuje, aby boli vylúčené z predmetu dane pozemky a stavby slúžiace na zabezpečenie úloh obrany štátu, pokiaľ sa na nich alebo v nich uskutočňuje podnikateľská a zárobková činnosť alebo prenájom. Veľmi široké oslobodenie pozemkov v chránených oblastiach, v pásmach ochranných prírodných liečivých zdrojov návrh zužuje a poskytnutie tejto výhody viaže na podmienky, že sa na nich nebude uskutočňovať podnikateľská alebo zárobková činnosť.

Návrhy na zvýšenie dane zo stavieb za vykonávanie podnikateľskej a zárobkovej činnosti v bytových domoch, ako aj zvýšenie percentuálnej hranice, po ktorú môže správca dane upraviť základné sadzby dane zo stavieb vo svojej právomoci, reagujú na odporúčania Medzinárodného menového fondu z júna 1993. Navrhuje sa aj rozšírenie právomoci obecného úradu pri

určovaní sadzieb dane zo stavieb v tom zmysle, aby obec mohla určiť nižší koeficient v jednotlivých častiach obce podľa miestnych podmienok. Okrem spôsobu platenia dane upraveného zákonom o správe daní sa navrhuje, aby právnické osoby vo výnimočných prípadoch platili daň z nehnuteľností aj formou prác, výkonov a poskytnutím iných služieb. O tomto spôsobe platenia by rozhodoval príslušný správca dane, t.j. miestny úrad.

Novelizácia zákona neznamená teda zásadnú zmenu v zdaňovaní nehnuteľností, ku ktorej predpokladáme, že by malo dôjsť až od roku 1997, 1998, keď sa získajú dodatočné podklady.

Návrh zákona bol predložený na pripomienky všetkým ministerstvám, významným orgánom štátnej správy, organizáciám a záujmovým združeniam, vybraným obciam aj mestám, aj Rade hospodárskej a sociálnej dohody.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

schválením predloženého návrhu zákona Národnou radou dôjde k ďalšiemu zdokonaleniu daňového systému Slovenskej republiky, k posilneniu postavenia obcí ako správcu dane a k posilneniu príjmovej základne miestnych samospráv. Na základe uvedeného odporúčam Národnej rade Slovenskej republiky predložený návrh zákona schváliť.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne pánu podpredsedovi vlády. Prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Máriu Bartošikovou, aby podala správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

zákonom Slovenskej národnej rady číslo 317 z roku 1992 Zb. bola s účinnosťou od 1. 1. 1993 uvedená daň z nehnuteľností ako jedna z viacerých opatrení smerovaných na obce s cieľom zvýšenia ich autonómie a finančnej sebestačnosti. Aplikácia tohto zákona v praxi v priebehu roka však odhalila celý rad problémov, na ktoré reaguje predložený vládny návrh novely zákona. Sleduje tiež potrebu prepojenia dane na skutočnú hodnotu stavieb a pozemkov, reaguje na niektoré podnety z obcí a miest, ako aj misie Medzinárodného nového fondu.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojim rozhodnutím zo dňa 15. novembra 1993 číslo 604 pridelil predložený vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 317 z roku 1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov, Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti s tým, že predložený vládny návrh prerokujú do 8. decembra. Na skordinovanie stanovísk výborov určil Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky a súčasne určil, aby sa všetky skordinované stanoviská výborov premietli do spoločnej správy.

Okrem týchto určených výborov Národnej rady Slovenskej republiky predložený vládny návrh novely prerokoval aj Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky neprijal platné uznesenie o výsledku prerokovania predloženého vládneho návrhu vzhľadom na to, že podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo. 44/1989 Zb. o rokovaní poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov nevyslovila s ním súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu vyslovili s vládnym návrhom zákona súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť s pozmeňovacími návrhmi, ktoré sú uvedené v spoločnej správe pod bodmi 1 až 17.

Z pripomienok spoločnej správy odporúčam Národnej rade Slovenskej republiky an blok prijať tieto body spoločnej správy: 1, 3, 6, 7, 10, 13 a 15. Bod 15 ale s tým, že prosím pánov poslancov a pani poslankyne, aby si opravili chybu, ku ktorej došlo preklepom. Ide o bod 43 a nie bod 34. An blok odporúčam neprijat' tieto body spoločnej správy: 2 s tým, že predložím spresnenú dikciu, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 16 a 17. Na samostatné hlasovania navrhujem vyňať bod 14 spoločnej správy. Vládny návrh zákona odporúčam Národnej rade Slovenskej republiky po prerokovaní prípadných pripomienok, ktoré vziđu z rozpravy, prijať.

Tým končím, pán predsedajúci, spoločnú správu a prosila by som, aby som smela vystúpiť ako prvá v rozprave.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Otváram rozpravu k ôsmemu bodu programu. Prosím, pani spoločna spravodajkyňa.

Poslankyňa M. Bartošiková:

Predkladám vám pozmeňovací návrh k bodu 2 spoločnej správy. Článok I bod 1 k § 2 ods. 1 - slová "lesná pôda" sa nahrádzajú slovami "lesné pozemky". Nie je potrebné uvádzať citáciu na príslušný paragraf vzhľadom na to, že ani v predchádzajúcich použitých pojmoch, napríklad "trvalé trávnaté porasty a záhrady" nie je použitá odvolávka na príslušný paragraf zákona.

Z podnetu Správy štátnych hmotných rezerv, ktorá plní úlohy v oblasti obrany ekonomiky, riešenia mimoriadnych situácií a obranyschopnosti štátu, predkladám Národnej rade Slovenskej republiky nasledovné pozmeňovacie návrhy. V bode 6 k § 3 upraviť znenie odseku 3 písm. c/ takto: "pozemky slúžiace na zabezpečenie úloh obrany štátu^{5e/}, ku ktorým vykonáva právo hospodárenia a právo nájmu rozpočtová alebo príspevková organizácia v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky a Správy štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky, s výnimkou pozemkov, na ktorých sa uskutočňuje podnikateľská alebo iná zárobková činnosť alebo prenájom".

V bode 20 § 8 ods. 4 upraviť znenie takto: "Predmetom dane zo stavieb nie sú ani stavby slúžiace na zabezpečenie úloh obrany štátu^{5e/}, ku ktorým vykonáva právo hospodárenia, právo nájmu rozpočtová alebo príspevková organizácia

v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky, Správy štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky, s výnimkou stavieb, v ktorých sa vykonáva podnikateľská alebo iná zárobková činnosť alebo prenájom."

Ďakujem pekne za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Ďalej mám prihlásených dvoch poslancov. Prosím pána poslanca Pivolusku za HZDS a pripraví sa pani poslankyňa Draxlerová za HZOS.

Poslanec J. Pivoluska:

Vážený pán podpredseda vlády,
vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyně, kolegovia,

dovoľte, aby som prečítal môj pozmeňovací návrh. Navrhujem doplniť do návrhu zákona, tlač 372, bod 15 strana 5 § 6 sadzba dane ods. 3 poslednú vetu nasledovne: "Správca dane môže podľa miestnych podmienok zvýšiť tieto sadzby dane až o 100 %" - a doplňujem - "a sadzbu podľa § 3 písm. g/ znížiť až o 50 %". Pre úplnosť uvádzam, že môj návrh sa týka sadzby dane zo stavebných pozemkov uvedených v § 3 ods. g/. Uvedený návrh som prerokoval s predkladateľom, ktorý s mojím návrhom vyjadril súhlas.

Odôvodnenie môjho pozmeňovacieho návrhu: Stavebné pozemky v jednotlivých obciach sú rôzne najmä náročnosťou zemných prác, sprístupnením pozemku cestnou komunikáciou a vybavením inžinierskymi sieťami. Obecné zastupiteľstvá vedľa najlepšie posúdiť jednotlivé lokality, v ktorých sa tieto

pozemky nachádzajú a, samozrejme, zaujať k nim potrebné stanovisko.

Prosim, vážené kolegyne a kolegovia, aby ste podporili môj pozmeňovací návrh. Ďakujem vám za kladné hlasovanie. Pozmeňovací návrh dávam písomne.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Slovo má pani poslankyňa Draxlerová z HZDS.

Poslankyňa A. Draxlerová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte aj mne predniesť pár pozmeňovacích návrhov k novele zákona číslo 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností. Prvý pozmeňovací návrh sa týka § 4 ods. 1 písm. e/ - doplniť v osobitnom zozname odborárske zariadenia a ostatný text ponechať podľa návrhu. Dôvod: odbory nie sú rovnakého charakteru ako ostatné vymenované skupiny subjektov, preto nie je dôvod im vymedzovať väčšie práva ako iným spoločenským subjektom. Alebo, ak vznikne nezávislá a samostatná odborová organizácia podnikateľov, bude sa na ňu vzťahovať to isté? Alebo sa to bude vzťahovať iba na odbory, ktoré sú teraz? U značnej časti tvorcov dnešného zákonodarstva by sa vzťahovalo na odbory to, čo je teraz, a keby vznikli nové odbory, neviem, či by tento zákon pre ne platil. Navyiac, odborárske zariadenia môžu a tiež aj podnikajú, čím sa dostávajú na úroveň iných podnikateľských subjektov, ale sú oslobodené od tejto dane.

K § 8 ods. 1 - v pôvodnom texte aj v novele je text: "ak sa takéto rozhodnutie nevydalo, tieto stavby, alebo ich časti, ktoré sa skutočne užívajú" - a pokračuje pôvodný text - odporúčam tento text vylúčiť. Týka sa to kolaudačného rozhodnutia. Dôvod: definovanie kolaudačného rozhodnutia je celkom presné, ale pojem "skutočne užíva" naráža na ďalšiu vetu: "Na daňovú povinnosť nema vplyv skutočnosť, že sa stavba prestala užívať." Pokiaľ zákon pripúšťa užívanie bez kolaudačného rozhodnutia, ktoré by nemalo nastať, resp. mala by byť povinnosť kolaudovať objekt pred jeho používaním, je to definované v stavebnom zákone. V súčasnosti je v našej republike množstvo objektov, ktoré sú nevyužívané, kúpené, resp. sú z reštitúcií, a ani pri najlepšej snahe nie je možné ich za aspoň trochu prijateľnú cenu predať - možno pod cenu. Majitelia objektov, ktoré boli takto nadobudnuté, nemajú z týchto dôvodov peniaze na ich opravu, sprístupnenie, a tým by boli poškodení. /Šum v pléne./ Vzdajú sa v prospech štátu. Ďakujem. Som zvedavá, či sa vzdáte vy.

§ 9 ods. 1 písm. c/ sa vzťahuje prakticky na to predchádzajúce - vylúčiť z toho odborárske organizácie. Tam sa majú pripísať, tu sa musia vylúčiť, veď tu sa im odpúšťajú dane.

§ 11 ods. 1 písm. e/ - v novelizácii vylúčiť, kde je napísané, že vypúšťa sa slovo "dočasné". Naopak, doplniť "dočasné objekty slúžiace ako zariadenia staveniska po dobu výstavby". Dôvod: Stavebníctvo má s ohľadom na charakter svojej činnosti DPH o výške 6 % a nie 25 %, kde je väčšina zdaňovaných činností. Zaradením dočasných stavieb do normálneho zdaňovania by sa neopodstatnene zdaňovali aj objekty slúžiace dočasne na výstavbu, ktoré sa používajú pri rôznych zariadeniach, ktoré sa stavajú.

§ 11 ods. 2 - vylúčiť navrhnutú novelizáciu textu. Ak by sa predsa trvalo na určitom zdaňovaní ďalšieho podlažia,

navrhujem, ak podlahová plocha presahuje jednu polovicu zastavanej plochy. Dôvod: Pôvodná definícia, ktorá v starom návrhu bola dve tretiny zastavanej plochy, zahrňuje v sebe predpoklad, že takéto podlažie sa dá využívať obdobne ako nižšie podlažie. V novelizácii je to vylúčené a stačí, keď na ďalšom podlaží máte jednu izbu alebo nejakú komoru a platíte daň za celú plochu ako obytnú. Navrhujem tam teda dať: "ak podlahová plocha presahuje jednu polovicu zastavanej plochy".

V § 11 ods. 5 upraviť textáciu "sa zvýši najviac na čiastku do 10 Sk za 1 m². Dôvod: Za stavby na podnikateľské účely je stanovená sadzba 10 Sk. V prípade uplatnenia novelizácie "o 10 Sk" sa za jeden m² obytného domu, ktorý sa bude používať na podnikateľské účely, zaplatí 1 + 10 korún, to znamená 11 Sk, čiže daň bude vyššia o 10 %. Zmenou textácie ako je navrhovaná dôjde k vyrovnaní dane za plochy využívané na podnikanie.

To by bolo asi z mojej strany všetko. Návrhy odovzdám písomne.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy? Prosím, pani poslankyňa Kaliská za SNS. Pripraví sa pán poslanec Dzurinda.

Poslankyňa G. Kaliská:

Vážení prítomní,

mám jeden pozmeňovací návrh. V pôvodnom zákone číslo 317/1990 v § 4 ods. písm. i/ medzi určitým položkami, ktoré

sú oslobodené od dane, boli aj rokliny, výmole, vysoké medze. V súčasnom návrhu vládneho zákona sa tieto tri pojmy dostali do bodu 34 - to je na strane 38, ktorý sa vzťahuje k § 12 ods. 1. Navrhujem, aby z § 12 ods. 1, teda z bodu 34 sa presunuli do bodu 8, to je § 4 ods. 1 písm. i/. Pokiaľ viem, toto predniesol rezort ministerstva životného prostredia aj v Legislatívnej rade vlády Slovenskej republiky, tam sa s tým stotožnili, ale do návrhu zákona sa to nepremietlo.

Argumentujem nasledovne:

1. Prislúcha to v § 12 posudzovať starostovi obce. Domnievam sa, že v súčasnosti má starosta obce viac starostí, ako posudzovať a rozoznávať, čo sú výmole, medze a rokliny.

2. Tieto prírodné krajinné útvary plnia podobnú resp. rovnakú krajinnno-ekologickú funkciu v poľnohospodárskej krajine, ako napríklad tam zaradené močiare, slatiny, slance, remízy a ďalšie plochy.

Takže vás prosím o podporu môjho návrhu. Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne pani poslankyni Kaliskej. Slovo má pán poslanec Dzurinda za KDH.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

novelou zákona o dani z nehnuteľností začíname prerokovávať sériu noviel daňových zákonov. Ich zmysel spočíva jednak v internom vylepšovaní každého z nich, ale zároveň by

mali vytvárať rámec pre zostavu štátneho rozpočtu na rok 1994 a podporovať podnikateľské usilie. Z tohoto pohľadu za nedostatok prerokovávaných noviel daňových zákonov považujem neposkytnutie globálneho prehľadu dopadov navrhovaných noviel daňových zákonov jednak na statný rozpočet, ale i na podnikateľskú sféru. V tejto súvislosti upozorňujem na dôvodov správu k novele zákona o dani z nehnuteľností, kde sa uvádza, že nie je možné presne kvantifikovať ekonomický dopad návrhu zákona. Považujem to za chybu prerokovávanej predlohy. Tým skôr, že návrh zákona o štátnom rozpočte, ktorý budeme prerokovávať tiež na tejto schôdzi Narodnej rady, uvádza, že v príjmoch dane z nehnuteľností sa neočakáva ich tvorba do výšky zámeru v roku 1993 aj napriek legislatívnym zmenám o dani z nehnuteľností v roku 1993. Inkaso dane z nehnuteľností v roku 1993 sa predpoklada v sume 1 800 miliónov korún a v roku 1994 sa uvažuje so sumou 2 300 miliónov korún. Z uvedeného sú zrejmé dve skutočnosti:

1. Kvantifikácia dane z nehnuteľností predsa len niekde existuje.

2. Podstatou novely zákona o dani z nehnuteľností je posilnenie, aspoň potenciálne či hypotetické, daňového odvodu u dane z nehnuteľností, ktorá je príjmom rozpočtov obcí. Priestor na to by mal vytvárať bod číslo 32 návrhu zákona stanovujúci možnosti zvýšenia daňových sadzieb predovšetkým u podnikateľských subjektov.

Je evidentné, že štátna administratíva mala veľké problémy so zostavou štátneho rozpočtu na rok 1994, preto šetrila na všetkom "cudzom", teda aj na obciach.

V bode 32 návrhu novely sa navrhuje zvýšenie vypočítanej dane najviac o 10 Sk z doterajších 2 Sk za každý m² podlahovej plochy slúžiacej na podnikateľské a zárobkové činnosti. Hovorila o tom už moja predrečníčka. Rovnako sa navr-

huje zvýšiť hornú hranicu z 50 na 100 % resp. na 250 % ako možnosť zvýšenia niektorých sadzieb v rámci právomoci správcu dane. Uvedené návrhy predstavujú neúmerne zaťaženie najmä pre súkromný sektor, ktorý by mal byť hlavným motorom našej ekonomiky. Z uvedeného dôvodu predkladám pozmeňovací návrh.

1. V bode 32 § 11 ako odsek 5 návrhu uviesť text odseku 4 zákona číslo 317/1992 o dani z nehnuteľností, teda zvýšenie dane ponechať maximálne o 2 Sk. Zároveň podporujem návrh alebo bod číslo 14 zo spoločnej správy, ktorý v podstate hovorí to, že v bode 32 § 11 ods. 6 posledné číslo 250 zmeniť na 150. Myslím, že pani spoločná spravodajkyňa navrhla tento bod na samostatné hlasovanie.

Z § 4, teda z oblasti oslobodenia od dane, vypadáva písmeno j/, kde je uvedené oslobodenie od dane na 5 rokov pre pozemky, na ktorých začali činnosť v poľnohospodárskej výrobe samostatne hospodáriaci roľníci. Navrhujem, a to je môj druhý pozmeňovací návrh, aby táto kategória pozemkov v oblasti oslobodenia od dane zostala v pôvodnom texte dnes platného písmena j/, v novom texte trebárs ako písmeno n/. Predmetná kategória pozemkov sa v návrhu novely presúva z oblasti oslobodenia do oblasti fakultatívnej, kde o možnosti oslobodenia rozhodnú obce. Je jasné, že v rozpočtovej napatosti budú obce po tejto možnosti siahäť a tak budeme ničieť sotva sa rozbiehajúci súkromní roľníci.

Na záver by som chcel poprosiť pani spoločnú spravodajkyňu, aby ozrejmla dôvody, pre ktoré navrhla body 4 a 5 spoločnej správy neodsúhlasit. Zároveň by som chcel poprosiť, aby sme o bode 11 taktiež hlasovali samostatne.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy? Pán poslanec Móri.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predsedajúci,
pán podpredseda vlády,
kolegyne, kolegovia,

dovoliť si aj ja predniesť malý pozmeňovací návrh. Z predkladaného návrhu zákona o daniach bola vypustená časť, ktorá umožňovala poskytnúť daňové úľavy aj majiteľom tzv. genofondových plôch. Genofondové plochy sú územia zväčša nepatrných rozmerov, ktoré z rôznych príčin neboli vyhlásené za niektorú z kategórií štátom chránených území. Na genofondových plochách sa vyskytujú zväčša jednotlivé druhy alebo spoločenstvá druhov, ktoré sú pre faunu a flóru našej krajiny výnimočné, špecifické a vzácne. Genofondovou plochou môže byť napríklad starý ovocný sad, v ktorom sa zachovali niektoré staré odrody ovocných stromov dokumentujúce dlhoročnú mnohogeneračnú trpezlivú prácu našich predkov. Takéto odrody sú podstatne odolnejšie a vhodnejšie pre podmienky svojho prostredia, ako väčšina momentálne populárnych kultivarov často schopných prežívať len na základe podpory vysokých dávok chemikálií vyžadujúcich veľkú starostlivosť a energetický vklad pestovateľov. Iným príkladom genofondovej plochy môžu byť rôzne malé mokrade, kde našli po veľkoplošných melioráciách a intenzifikácii poľnohospodárskej produkcie charakteristickej pre posledné desaťročia útočisko mnohé druhy bežných i vzácných druhov organizmov veľmi významných pre zabezpečenie ekologickej stability územia.

Daňové úľavy pre majiteľov takýchto genofondových plôch poskytujú výraznú a zatiaľ najúčinnnejšiu možnosť stimulácie :

ich majiteľov pre dodržiavanie podmienok orgánov štátnej ochrany prírody a sú tak snád najlepším prostriedkom na zabezpečenie ich zachovania v nezmenenej podobe. Majitelia vedomí si daňovej úľavy sa nesnažia za každú cenu vykonávať tzv. rentabilné úpravy spočívajúce väčšinou vo výraznom zmenení parametrov životného prostredia. Ide o vysušanie, rozorávanie, nadmerné hnojenie, čím dochádza k pomalému alebo aj okamžitému a často, žiaľ, aj nenávratnému vymiznutiu niektorých vzácných druhov našej prírody.

V tomto zmysle by som si dovoľil doplniť v návrhu zákona možnosť daňovej úľavy pre majiteľov genofondových plôch, a to v bode 34 doplnením slov "genofondové plochy" pred textom "brehové porasty a iné plochy stromovej a krovitej vegetácie na nelesných pozemkoch s pôdoochrannou ekologickou alebo krajínotvornou funkciou". S týmto riešením súhlasili aj zástupcovia predkladateľov v ústavnoprávnom výbore, nakoľko nejde o povinnosť daňovej úľavy, ale len o možnosť poskytnúť túto úľavu týmto majiteľom rozhodnutím obce.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Mórimu. Slovo má pán poslanec Polka. Pripraví sa pán poslanec Koncoš.

Poslanec L. Polka:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán podpredseda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážení hostia,

dovoľte mi, aby som zareagoval na pripomienku kolegyne pani Draxlerovej k predmetu dane z nehnuteľností, kde navr-

huje zaradiť odborové organizácie medzi tie, ktoré by podliehali tomuto zdaneniu. Chcel by som upozorniť na skutočnosť, ktorú si určite všetci uvedomujeme, že odborový majetok vznikol, na rozdiel od iných záujmových organizácií občanov, osobitným spôsobom, a to predovšetkým z príspevkov odborárov. Táto skutočnosť bola niekoľkokrát pertraktovaná nielen na pôde tohto parlamentu, ale viackrát na pôde bývalého Federálneho zhromaždenia a bola jednoznačne uzavretá.

V súčasnosti odborový majetok plní osobitné poslanie. Osobitné poslanie v tom zmysle, že sa v ňom uskutočňuje nielen odborová rekreácia, ale aj rekreácia detí, školskej mládeže, a predovšetkým rekreácia dôchodcov, ktorá má výrazne a výsostne sociálny charakter.

Chcel by som ďalej zdôrazniť, že ich poslanie je garantované medzinárodnými dohovormi, predovšetkým v rámci Medzinárodnej organizácie práce, pretože tieto odborárske inštitúty a inštitúcie plnia i účely, alebo sú budované pre účely odborárskeho vzdelávania, ktoré je touto orientáciou garantované.

Chcel by som tiež zdôrazniť, že sme sa tu niekoľkokrát zasadzovali o to, aby sa otázky, ktoré majú určitú súvislosť s odborárskym majetkom alebo odborárskymi právami, prerokovali výlučne po stanovisku Rady hospodárskej a sociálnej dohody. Preto nepovažujem takýto návrh v tomto momente za právne relevantný. A ďalej by som chcel zdôrazniť skutočnosť, že v čase, keď je predkladaný návrh rozpočtu s viacerými alebo s mnohokrátmi sociálnymi reštrikciami, je trošku netaktické siahnuť na ďalšie, veľmi malé, ale predsa len určité odborárske oprávnenia.

Ďakujem za porozumenie.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Polkovi. Slovo má pán poslanec Koncoš.

Poslanec P. Koncoš:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľujem si požiadať pani spoločnú spravodajkyňu, aby z návrhu hlasovať an blok s odporúčením neprijat vyňala body 16 a 17, ktoré navrhol Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo. Samozrejme, osobne odporúčam tieto body prijať, a nielen osobne, ale na základe uznesenia nášho výboru. Vychádza sa z toho, že mnohé podnikateľské subjekty nielen v poľnohospodárstve nezaplatia daň z nehnuteľností včas nie preto, že nechcú, ale že jednoducho nemajú z čoho.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Koncošovi. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Keďže nie, vyhlasujem rozpravu o ôsmom bode programu za skončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pán podpredseda vlády?

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

pokiaľ predniesla stanovisko v spoločnej správe pani spoločná spravodajkyňa, súhlasím s tými úpravami, ktoré dala na hlasovanie na prijatie a neprijatie. Žiaľbohu, musím povedať, že s väčšinou návrhov, ktoré tu boli prednesené, okrem geofondu a drobných zmien, nemôžem súhlasiť - s tým, čo predniesla pani spoločná spravodajkyňa - týka sa to štátnych hmotných rezerv - z jednoduchého dôvodu, že štátne hmotné rezervy v súčasnosti sú najväčším podnikateľským subjektom. Teda nevieme, ako to rozlíšiť a akým spôsobom to urobiť. Som za to, aby sme si to v krátkej, možno 5-minútovej prestávke povedali jeden po druhom, aby sme sa, keď pani spoločná spravodajkyňa bude jednotlivé body prednášať, mohli dohodnúť s názorom predkladateľa.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Je tu návrh na 5-minútovú prestávku, aby sa pán podpredseda vlády mohol skontaktovať so spoločnou spravodajkyňou. Prosím, pani spoločná spravodajkyňa.

Poslankyňa M. Bartošiková:

Pán predsedajúci, chcem poprosiť o trošku dlhšiu prestávku, pretože tých pripomienok je viac. Okamžite budem reagovať na otázku pána poslanca Dzurindu, prečo som odporučila neprijať body 4 a 5 spoločnej správy. Tieto dva body sa týkajú § 2, kde za bod 1 boli vsunuté nové body 2 až 8, to znamená, že to číslovanie je správne, teda 10 až 11. Číslo-

vanie 4 a 5, ktoré sa navrhovalo použiť v spoločnej správe, je staré číslovanie z pôvodného zákona.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Priatelia, máme 15-minútovú prestávku na vzájomné skordinovanie názorov.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Pani poslankyne, páni poslanci, preskúšame, či sme uznášaniaschopní. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 66 poslancov. Ešte chvíľočku počkáme.

Vážení kolegovia, vážené kolegyne, skúsime ešte raz prezentáciu.

Prezentovalo sa 78 poslancov.

Ďakujem, je nás teda dostatok. Pristúpime k hlasovaniu. Prosím spoločnú spravodajkyňu pani poslankyňu Bartošíkovú, aby hlasovanie uvádzala v zmysle spoločnej správy a výsledkov z rozpravy.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Vážení pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

najprv navrhujem, aby sme pristúpili k prerokovaniu a schvaľovaniu všetkých pozmeňovacích návrhov, ktoré sú uve-

dené v spoločnej správe. An blok som odporučila prijať tieto body spoločnej správy, z ktorých ani jeden nebol napadnutý v rozprave a nebol žiadaný na vyňatie: 1, 3, 6, 7, 10, 13 a 15 s tým, že v tomto bode 15 sme si opravili preklep 34 na bod 43. Odporúčam všetky tieto body spoločnej správy an blok prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 82 poslancov.

Kto je za predložený návrh prijať an blok body 1, 3, 6, 7, 10, 13 a 15?

Za návrh hlasovalo 79 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že uvedené body spoločnej správy sme prijali.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Z bodov spoločnej správy, ktoré som odporučila an blok neprijať, požiadal pán poslanec Dzurinda vyňať zo spoločného hlasovania bod 11 a pán poslanec Koncoš body 16 a 17. Preto navrhujem neprijať an blok tieto ostatné body spoločnej správy: 2, 4, 5, 8, 9 a 12. Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 87 poslancov.

Kto je za predložený návrh an blok neprijať body, ktoré pani spoločná spravodajkyňa odporúča neprijať?

Za návrh hlasovalo 6 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 80 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že uvedené body sme an blok neprijali.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Na samostatné hlasovanie sme vyňali body 11, 14, 16 a 17.

K bodu 11 - ide o článok I bod 23 § 9 ods. 1 písm. g/ - na konci textu sa pripájajú slová "prístavby a nadstavby rodinných domov, ktorými vznikla samostatná bytová jednotka a na ktoré bolo vydané kolaudačné rozhodnutie po 1. januári 1993". Doterajšia právna úprava je širšia, postačujúca. Odporúčam neprijat.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 93 poslancov.

Kto je za predložený návrh spoločnej správy v bode 11?

Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijat.

Za návrh hlasovalo 16 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že bod spoločnej správy číslo 11 sme neprijali.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Bod spoločnej spravy číslo 14 sa týka článku I bodu 32 § 11 ods. 6 - slová "až o 250 %" sa nahrádzajú slovami "až o 150 %". išlo tu o možnosť obce zvýšiť daň za stavby na ostatnú podnikateľskú činnosť. V podstate k tejto úprave sa došlo na návrh obcí, ktoré požadovali, aby mali možnosť príjmov približujúcu sa k bývalému lokalizačnému poplatku. Ponechávam to na vaše rozhodnutie. Zrejme sa obávajú, aby obce nepoužívali maximálnu sadzbu. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 97 poslancov.

Kto je za predložený návrh? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 80 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh zo spoločnej správy sme prijali.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Pán poslanec Koncoš požiadal o vyňatie bodov 16 a 17 zo spoločného hlasovania. Bod 16 sa týka zníženia sadzby penále z 0,3 na 0,1 %. Bod 17 sa týka zníženia dvojnásobnej sadzby na jeden a polnásobnú sadzbu. Obe dve tieto články nadviažu na ostatné daňové zákony, kde je použitá úplne rovnaká sadzba. V tomto prípade by sme boli odlišní, preto odporúčam hlasovať an blok a neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 102 poslancov.

Kto je za predložený návrh spoločnej správy v bodoch 16 a 17? Pani spoločná spravodajkyňa ich odporúča neprijíť.

Za návrh hlasovalo 26 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 48 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že tieto dva body sme neprijali.

Poslankyňa M. Bartošiková:

Pán predsedajúci, pokiaľ som nič neprehliadla, rozhodli sme o všetkých bodoch spoločnej správy. Môžeme pristúpiť k hlasovaniu o pozmeňovacích návrhoch, ktoré vyplynuli z rozpravy.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

V prvom bode ste sa prihlásili do rozpravy vy. Prosím.

Poslankyňa M. Bartošiková:

V prvom vystúpení v rozprave som predniesla spresňujúcu legislatívnu zmenu článku I bodu 1 k § 2 ods. 1. Druhý návrh sa týkal zaradenia Správy štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky medzi pozemky a stavby oslobodené od dane. Po prekonzultovaní s predkladateľom odporúčam prijať oba návrhy an blok.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 104 poslancov.

Kto je za predložený návrh pani poslankyne Bartošíkovej hlasovať an blok za obidva návrhy?

Za návrh hlasovalo 101 poslancov.

Kto je proti?

Proti nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že tieto dva body návrhu pani poslankyne Bartošíkovej sme prijali.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Ďalší v rozprave bol pán poslanec Pivoluska, ktorý predniesol pozmeňovací návrh týkajúci sa § 6, sadzby dane, kde v odseku 3 navrhuje poslednú vetu nasledovne: "Správca dane môže podľa miestnych podmienok zvýšiť tieto sadzby dane až o 100 % a sadzbu podľa § 3 písm. g/ znížiť až o 50 %." Neodporúčam tento návrh pána poslanca prijať. Správca dane môže podľa § 21 ods. 2 sám zvážiť, či poskytne úľavu a v akej výške, alebo či aj odpustí daň.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 102 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Pivolusku? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovali 3 poslanci.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 41 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Pivolusku sme neprijali.

Poslankyňa M. Bartošikova:

Pani poslankyňa Draxlerová vystúpila v poradí ako ďalšia v rozprave a navrhla niekoľko pozmeňovacích návrhov. Po prekonzultovaní s predkladateľom, aj po určitej reakcii v rozprave odporúčam an blok tieto návrhy neprijat.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 102 poslancov.

Kto je za predložené návrhy pani poslankyne Draxlerovej an blok? Pani spoločná spravodajkyňa ich neodporúča prijať.

Za návrhy hlasovalo 9 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhom hlasovalo 48 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 45 poslancov.

Konštatujem, že návrhy pani poslankyne Draxlerovej sme neprijali.

Poslankyňa M. Bartošiková:

Pani poslankyňa Kaliská v rozprave navrhla vyňať z bodu 34 Daňové úľavy rokliny, výmole, vysoké medze, a presunúť ich do bodu číslo 8 Oslobodenie od dane. Z podobného dôvodu, ako hovorím, že zvyšujeme samosprávnú funkciu obcí, obec najlepšie vie posúdiť, či skutočne ide o nevyužiteľné pozemky, či sú to medze, má možnosť daň úplne odpustiť alebo dať

úľavu do výšky ako samosprávny orgán rozhodne. Odporúčam neprijat', pretože táto možnosť je obci v zákone daná.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Kto je za predložený návrh pani poslankyne Kaliskej?

Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 23 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 39 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 46 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pani poslankyne Kaliskej sme neprijali.

Poslankyňa M. Bartošiková:

Pán poslanec Dzurinda vystúpil v rozprave s návrhom, aby v bode 32 k § 1 ods. 5 sa text zmenil za text § 11 ods. 4 zákona 317. Ide o návrat k obligátorne stanovenej sadzbe 2 Sk namiesto taxatívnej možnosti do výšky 10 Sk. Z podobných dôvodov, ako som hovorila, navrhujem obci ponechať možnosť, aby rozhodla. Viem, že tento návrh pramení zo strachu, že obce budú používať v tomto ťažkom finančnom období čo najvyššie sadzby. Myslím, že nebudú chcieť zahltiť svojich vlastných. Navrhujem neprijat'.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 111 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Dzurindu? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 31 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Dzurindu sme neprijali.

Poslankyňa M. Bartošíková:

O druhom návrhu pána poslanca Dzurindu sme rozhodli hlasovaním v spoločnej správe. Tretí návrh pána poslanca sa týkal bodu 8 vládneho návrhu, a to § 4 odseku 1, kde navrhoval doplniť písmeno j/ pôvodného zákona - ide o samostatne hospodáriacich roľníkov - do oslobodenia od daní, zatiaľčo v novele sú pod paragrafom daňové úľavy. Odporúčam takisto tento návrh neprijat', pretože si myslím, že obec najlepšie môže zväžiť aké podmienky má ten-ktorý roľník, a môže ho úplne oslobodiť od daní, alebo mu dať 1 % či 8 %. Odporúčam neprijat'.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 112 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Dzurindu? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 33 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 50 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že aj tento druhý návrh pána poslanca Dzurindu sme neprijali.

Poslankyňa M. Bartošiková:

Posledným, kto vystúpil v rozprave s pozmeňovacími návrhmi k predloženému návrhu zákona, bol pán poslanec Mori, ktorý navrhoval v bode 34 za slovami "ako svoju hlavnú činnosť" doplniť slova "genofondové plochy". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Móriho? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 83 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Konstatujem, že tento návrh pána poslanca Móriho sme prijali.

Poslankyňa M. Bartošiková:

Posledným, kto vystúpil v rozprave, bol pán poslanec Koncoš, ktorý požiadal o vyňatie bodov 16, 17 zo spoločnej správy. Jeho praniu sme vyhovelí. Takže viac pozmeňovacích návrhov z rozpravy nevzišlo. Pán predsedaajúci, prosím, aby sme prišli k hlasovaniu o návrhu zákona ako celku.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Poslankyňa M. Bartošiková:

Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, predstavíme sa.

Prezentovalo sa 114 poslancov.

Kto je za predložený návrh ako celok? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 65 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 26 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážené kolegyne, kolegovia, budeme pokračovať ďalej v i a t y m bodom programu, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 387 a spoločnú správu výborov ako tlač 387a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládný návrh zákona odôvodní jej podpredseda, minister financií Slovenskej republiky pán Július Tóth. Prosím pána podpredsedu, aby sa ujal slova.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

na základe požiadaviek praxe a poznatkov získaných z uplatnenia nového univerzálneho zákona o daniach z príjmov číslo 286/1992 Zb. v prvom roku od nadobudnutia jeho účinnosti bol vypracovaný vládný návrh novely, ktorý je zaradený do programu tejto schôdze. Ide o návrh, ktorý svojím rozsahom a záberom prevyšuje bežne predkladané návrhy noviel zákonných predpisov, ale ktorý v sebe odráža šírku riešenej problematiky. Nový zákon o daniach z príjmov bol konštruovaný na zásadách univerzálneho pohľadu na príjmy daňovníkov bez ohľadu na predchádzajúcu prax. Prvý rok uplatnenia týchto zásad v praxi však ukázal na potrebu vykonania veľkého počtu spresnení v existujúcich ustanoveniach zákona z dôvodov ich jednoznačného pochopenia a uplatnenia, ale tiež priniesol poznatky, ktorých premietnutie do zákona vyžaduje vykonať závažnejšie zmeny.

Ministerstvo financií v rámci prípravných prác konzultovalo jednotlivé problémy so zahraničnými expertmi, ktorí majú skúsenosti s uplatňovaním takéhoto zákona o daniach z príjmov vo svojich krajinách, ale tiež so zástupcami našej podnikateľskej praxe. Využívalo pritom tiež bohaté podkladové materiály získané v procese správy daní daňovými úradmi a doplnilo ich o teoretické poznatky tvorby zásad daňových právnych predpisov.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

chcel by som namiesto výpočtu zmien, ktoré návrh novely obsahuje a s ktorými ste sa už oboznámili, pripomenúť, že univerzálny zákon o daniach z príjmov je zákonom, ktorý sa v praxi uplatnil, hoci do ukončenia prvého zdaňovacieho obdobia chýba ešte niekoľko dní. K tomuto tvrdeniu ma oprávňujú výsledky získané na daňových úradoch, ktoré jednoznačne poukazujú, že dane z príjmov sú vyberateľné a zásady určujúce podmienky vyberania daní z príjmov sa v praxi adaptovali. Proces spresňovania a zdokonaľovania právnych formulácií a zásad určujúcich podmienky zdanenia príjmov však nemožno považovať za ukončený. Je permanentným procesom, ktorý nutne reaguje na zmenu podmienok praxe a je záujmom daňových subjektov. V súčasnosti sme iba na jeho začiatku, keď zúžitkujeme poznatky krátko vstupného obdobia uplatnenia nového zákona. Tým skôr pristupujeme k príprave návrhov zmien a spresnenia zákonných predpisov so zvýšenou zodpovednosťou, aby aplikácia znenia zákonných ustanovení mohla byť v praxi čo najjednoduchšia. K tomu smeruje aj predložený návrh novely zákona.

Cieľom tohto návrhu nebolo ani nemôže byť iba presadenie populárnych opatrení smerujúcich k zníženiu daňových sadzieb, resp. povoľujúcich široký rozsah úľav pre daňovníkov. Súčasná etapa vývoja našej trhovej ekonomiky to ešte neumožňuje. Výpočtami sme preukázali, že daňová zataženosť príjmov nie je vyššia ako v predchádzajúcich rokoch napriek tomu, že v praxi pretrvávajú názory opačného charakteru. Tieto však nesprávne spájajú do jedného pojmu daňovej zataženosti všetky platby, ktoré občan platí, hoci tieto majú charakter osobného poistenia alebo osobných poplatkov. Práve zvýšenie tzv. nedaňových platieb nás viedlo k tomu, že sme navrhli čiastočnú úpravu aj daňových sadzieb, a to tak u právnických ako aj fyzických osôb. Ich dopad na zníženie

príjmov štátneho rozpočtu predpokladáme zhruba vo výške 3,6 až 4 mld korún.

Na základe uvedeného odporúčam Národnej rade predložený návrh zákona schváliť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jozefa Hankera, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Hanker:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán podpredseda vlády,
vážení prítomní,

dovoľte mi, aby som predniesol spoločnú správu k predloženému návrhu zákona.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 643 z 29. novembra pridelil vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 286/1992 Zb. o daniach z príjmov, v znení neskorších predpisov na prerokovanie Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady, Výboru Národnej rady pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Národnej rady pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosť, ako aj Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu. Pre koordináciu stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky bol ako príslušne určený Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 286/1992 Zb. o daniach z príjmov, prerokovali všetky výbory Národnej rady, ktorým bol pridelený. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti prerokoval predmetný vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, vyslovil s ním súhlas a odporúča ho Narodnej rade Slovenskej republiky schváliť v predloženom znení. Ústavno-právny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu prerokovali vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, vyslovili s ním súhlas a odporúčajú ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení týchto pozmeňovacích a doplňovacích pripomienok:

Číslo pripomienky 1 k bodu 6 - v § 4 písmeno e/ sa za slová "jeden megawatt" vkladajú slová "zariadení so združenou výrobou tepla a elektriny". Odporúčam prijať.

Číslo pripomienky 2 k bodu 14 - v § 6 ods. 1 písmeno a/ sa vypúšťa posledná veta. Odporúčam prijať.

K bodu 14 - v § 6 ods. 6 v druhom riadku sa slovo "aj" nahrádza slovom "a". Odporúčam prijať.

K bodu 14 - v § 6 ods. 8 písmena d/ sa vypúšťa slovo "vlastné". Neodporúčam prijať.

K bodu 21 - v § 7 ods. 7 písm. a/ sa slová "55 %" nahrádzajú slovami "60 %". Odporúčam prijať.

K bodom 23 a 27, to je pripomienka 6 - bod 23 sa vypúšťa. V prípade vypustenia bodu 23 sa vypúšťa bod 27. Neodporúčam prijať.

Pripomienka 7 k bodu 49 - za bod 49 sa vkladá nový bod 50, ktorý znie: v § 16 sa slovo v prvom riadku v druhom stĺpci "60 tisíc" nahradza slovom "120 tisíc". Znenie druhého riadku: "60 tisíc, 120 tisíc, 9 tisíc Kčs" - zrejme by to malo byť SK - "plus 20 % zo základu presahujúceho 60 tisíc" sa vypúšťa. Nasledné body sa prečísľujú. Neodporúčam prijať.

Pripomienka 8 - v prípade schválenia bodu 1 spoločnej spravy sa za bod 56 vkladá nový bod 57, ktorý znie: v § 19 písm. e/ sa za slová "geotermálnej energie" vkladajú slová "zariadení so združenou výrobou tepla a elektriny". Odporúčam prijať.

Pripomienka 9 - za bod 57 sa vkladá nový bod 58, ktorý znie: § 19 sa dopĺňa písmenom m/, ktorý znie: "m/ príjmy z dotácií do štátneho rozpočtu daňovníkov, ktorí podnikajú v poľnohospodárskej výrobe, lesnom a vodnom hospodárstve". Odporúčam prijať.

Pripomienka 10 k bodu 58 - v § 20 ods. 6 písm. b/ sa slová "2 tisíc SK" nahradzajú slovami "0,2 % z objemu vyplatených miezd". Odporúčam prijať.

Pripomienka 11 k bodu 62 - v prípade schválenia bodu 13 - prosím vas, tam je zmena, miesto 11 je 13 spoločnej spravy - sa v bode 62 vypúšťajú slová "a ďalej úroky, ktoré nemožno uznať za výdavok /naklad/ podľa § 25 písmena w/". Pripomienku neodporúčam prijať.

Ďalšia pripomienka 12 k bodu 82 - doterajšie znenie § 25 písm. w/ sa vypúšťa. Neodporúčam prijať.

Ďalšia pripomienka 13 k bodu 82 - bod 82 sa vypúšťa. Taktiež neodporúčam prijať.

Pripomienka 14 k bodu 82 - v § 25 písm. w/ sa vypúšťa predposledná veta. Odporúčam prijať.

Pripomienka 15 k bodu 83 - v § 25 písmeno z/ sa za slová "tejto dane" pripájajú slová "s výnimkou prípadov uvedených v § 24 ods. 2 písm. k/. Odporúčam prijať.

Pripomienka 16 k bodu 99 - § 34 sa dopĺňa novými odsekmi 5 a 6, ktoré znejú - odsek 5 "Od základu dane možno odpočítať 10 % nadobúdacej ceny technológií a technologických zariadení, prípadne hmotného majetku nadobudnutého za odplatu alebo vo vlastnej réži za podmienky, že doba medzi nadobudnutím a predajom bude činiť najmenej 3 roky." Odsek 6 "Odpočet podľa odseku 5 nemožno uplatniť u: a/ motocyklov, osobných automobilov, lodí a lietadiel, b/ hmotného majetku umiesteného v zahraničí alebo používaného viac ako pol roka, t.j. 183 dní v príslušnom zdaňovacom období v zahraničí, c/ prenášaného hmotného majetku. Neodporúčam prijať.

V prípade, že nebudú námietky, odporúčam hlasovať an blok o bodoch, ktoré sú uvedené v nasledujúcom poradí spoločnej správy, ktoré odporúčam prijať: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 14 a 15. Ďalej, ak nebudú námietky, odporúčam hlasovať an blok o bodoch, ktoré odporúčam neprijať: 4, 6, 7, 11, 12, 13 a 16.

Pán predsedajúci týmto som vyčerpal všetky pripomienky.

Podpredseda NR SR L. Černak:

Ďakujem poslancovi Hankerovi a prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov výborov.

Otváram rozpravu o deviatom bode programu. Do rozpravy sa písomne prihlásili dvaja páni poslanci. Prvé slovo prvému z prihlásených pánu Ivanovi Luptákovi z h. Pripraví sa pán Plesník.

Poslanec I. Lupták:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

zrejme nedopatrením pri tejto novele návrhu zákona sa stalo, že došlo k dosť závažnému nedostatku, totiž k 70-percentnému zdaneniu valutovej časti plátov zamestnancov zastupiteľských úradov Slovenskej republiky, veľkých podnikov a ostatných diplomatických technicko-administratívnych pracovníkov. Vieme veľmi dobre, že platy pracovníkov týchto zastupiteľských orgánov aj tak nedosahujú priemernú úroveň ostatných, a dá sa povedať, že ani postkomunistických štátov. Platy našich pracovníkov na zastupiteľských orgánoch sú približne tak 65 - 70 % ostatných postkomunistických štátov. Treba tiež povedať, že valutová časť plátov zamestnancov zahraničnej služby nebola zdaňovaná ani za bývalej federácie, nie je zdaňovaná ani v terajšej Českej republike a ani v ostatných krajinách.

Dochádza k stavu, že pracovníkovi zahraničných služieb, ktorý dostáva 30 % v slovenských korunách a ostatok dostáva v tvrdej valute, by tých 30 % v Sk nestačilo na to, aby mohol pokryť výdavky doma. To znamená, aby si mohol zaplatiť doma byt, inkaso a podobné výdaje, a ešte k tomu aby mohol zaplatiť aj daň, ktorá by týmto spôsobom bola na neho uvalená. Keby sme premieňali ich valutovú časť v tvrdej valute na slovenské koruny a žil by u nás doma, zrejme by sa zdalo, že dostáva veľmi vysoký plat. Ale tí, ktorí sa pohybujete von-

ku, viete, že v skutočnosti tie platy, keď musí žiť v tom prostredí, sú v skutočnosti veľmi nízke. Ak chceme našim zástupcom na zahraničných ambasádach zabezpečiť nie prepychový život, ale aspoň priemerný život, tak ako prvý krok by sme mali urobiť to, že im nebudeme tieto príjmy vo valutách zdaňovať.

Z toho dôvodu mi dovoľte navrhnúť doplniť § 4 o písmeno z/ tohto znenia: "valutová časť platu zamestnancov zahraničnej služby". Vo vzťahu k tomu poznámku pod čiarou 4c/ v znení: "§ 9 nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 169/1993 Z. z. o platových pomeroch zamestnancov zahraničnej služby". Teraz navrhované znenie § 6 ods. 12 písm. d/ navrhujem vypustiť.

Ešte raz by som chcel podotknúť, že prijatím môjho návrhu nerobíme nič iné, len sa prispôbame zvyklostiam, ktoré v tejto oblasti platia medzinárodne. Preto vás prosím, vážené kolegyne a kolegovia, aby ste môj návrh podporili.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Ľuptákovi a prosím ho, aby svoj návrh odovzdal pánu spoločnému spravodajcovi. Prosím, pán Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

dane, ako isto vieme, patria medzi rozhodujúce nástroje hospodárskej politiky každého štátu s trhovou ekonomikou.

Ich funkciou však nie je iba plnenie príjmov štátneho rozpočtu, ale zároveň plnia nástroj pre uskutočňovanie štruktúrnej politiky štátu, jeho priemyselnej politiky, sociálnej politiky a, prirodzene, aj podporujú resp. potláčajú podnikateľské aktivity z hľadiska týchto politik a z hľadiska ich komoditnej alebo teritoriálnej orientácie.

Z tohto pohľadu je predkladaná novela až príliš poznamenaná snahou o posilnenie tejto prvej funkcie, a to napĺňanie štátneho rozpočtu bez ohľadu na to, ako sa toto posilnenie prejaví v ostatných funkciách daňového zákona. Pritom potláčanie týchto prirodzených funkcií môže mať práve negatívny dopad na celkový zámer zákona, a to je posilnenie príjmov práve rozvojom podnikateľských aktivít.

Dosiaľ platná úprava dane z príjmu bola síce poznamenaná nedostatkami prameniáciami z urýchlenej prípravy množstva ekonomických zákonov, v princípe však neobsahovala toľko protitrhových úprav resp. úprav v rozpore s trhovým mechanizmom, ako sa v určitých náznakoch objavujú v tomto smere. Mám najmä na mysli opatrenia, ktoré smerujú k obmedzeniu fungovania kapitálového trhu, k obmedzeniu uplatňovania bežných obchodných metód na získavanie trhu, k obmedzeniu alebo sťaženiu niektorých aktivít podnikateľských subjektov bežných v trhovej ekonomike, a napokon i nereagovanie na zakomponovanie podporných impulzov pre prijaté vládne koncepcie v plnej miere tak, ako sa s nimi počítalo pri prijímaní týchto koncepcií.

V tejto súvislosti len podotýkam, že už na jar pri prerokovaní malej novely tohto zákona som spolu s kolegyňou Oravcovou predložil viacero pripomienok. Časť z nich sa síce premietla do predloženého návrhu a tak potvrdila napokon i našu oprávnenosť už spred 6 mesiacov - možných úprav zákona, ale treba povedať, že rad pripomienok opäť ostal bokom. Nechce sa preto veriť, že vytvorený návrh novely odráža ná-

zory vlády v plnej miere, lebo skôr sa v nej objavujú názory typické pre úradníkov, ktorí spolupôsobili pri utváraní nástrojov tzv. prestavby hospodárskeho mechanizmu v osemdesiatych rokoch. Ide o používanie pseudomechanizmov proti zneužívaniu právomoci, ako sú limity, menovité obmedzenia a podobne, a prijatie takýchto pokusov je vážnym signálom zmien transformačného procesu. O tom, že si to autori tejto novely uvedomujú, svedčí dôvodová správa, ktorá práve tieto rozporné ustanovenia zdôvodňuje veľmi nepresvedčivo.

Odporúčam preto prijať nasledovné pozmeňovacie návrhy ako snahu o ďalšiu novelizáciu, a takú novelizáciu zákona, aby bola v podobe účinného nástroja hospodárskej politiky. Poznámam, že jednotlivé pripomienky boli sformulované po širokej odbornej konzultácii, a to nielen v podnikateľskej sfére, ale i s odborníkmi z daňovej oblasti a s odborníkmi, ktorí sa dlhšiu dobu zapodievali i rozpočtovou politikou.

Zároveň sa budem vyjadrovať i k niektorým otázkam, ktoré sú uvedené v spoločnej spravodajskej správe tak, ako ich uviedol spoločný spravodajca. Podporujem, aby sme prijali body 1 a 8 spoločnej spravodajskej správy, ktoré rozširujú oslobodenie príjmov i na prevádzku zariadení so združenou výrobou tepla a elektriny s pomocou plynových motorov. Koniec-koncov, vážené kolegyne, kolegovia, ide o konkrétne naplnenie podpory Energetickej koncepcie Slovenskej republiky do roku 2005, ktorá si jeden zo základných cieľov stanoví stimuláciu rozvoja obnoviteľných zdrojov energií, a práve predpokladá i takúto legislatívnu úpravu zákonov, ktoré riešia otázku dani.

Ďalej odporúčam, aby v bode 14 predloženej novely bolo taketo upravené znenie v § 6 ods. 8 písm. d/: "jednorazové peňažné i nepeňažné plnenie poskytované zamestnávateľom zamestnancom vo forme možnosti používať vlastné i cudzie subjekty na rekondičné pobyty, rehabilitačné služby, služby na

regeneráciu pracovnej sily a odstraňovanie nepriaznivých vplyvov pracovného prostredia vo forme príspevku /kúpeľno-liečebné pobyty, procedúry, pedikúra, masáže, plaváreň, fitness, vitamíny, lieky a podobne/. Kolegyne, kolegovia ide o jedno z ustanovení, ktoré má naplniť práve vo vládnom programe podporu sociálnej stability v podnikateľskej sfére.

K bodu 51 vládnej novely odporúčam - § 17 ods. 3 znie: "Od dane sa oslobodzuje Národná banka slovenská, Fond národného majetku Slovenskej republiky a Slovenský pozemkový fond", pričom v odkaze 13a/ sa uvádzajú všetky tri zákony, teda zákon 566/1992 Zb. o Národnej banke, zákon 253/1993 Zb. o Fonde národného majetku a 330/1991 Zb., ktorý ustanovuje Slovenský pozemkový fond.

Vážené kolegyne, kolegovia, doplnenie Fondu národného majetku i Slovenského pozemkového fondu odporúčam práve z tých dôvodov, že osobitný zákon stanovuje, akým spôsobom sa s týmto majetkom nakladá a akým spôsobom sa likviduje majetok, teda i peňažné príjmy týchto fondov, a teda nie je účelné, aby sa zdaňovali iným spôsobom, teda podľa tohoto zákona, ale aby sa príjmy likvidovali na základe zákona. Pritom podotýkam, že ani jedno z týchto ustanovení nebude mať priamy dopad na predložený návrh štátneho rozpočtu, lebo príjmy štátneho rozpočtu so zdaňovaním týchto dvoch subjektov aj tak nepočítali.

Odporúčam zaradiť nový bod 57a novely, a to do § 19 sa dopĺňa písmeno h/, ktoré znie: "príjmy daňovníkov uvedených v § 17 ods. 1 plynúcich zo zdrojov na území Slovenskej republiky z výnosov akcií alebo podielu na zisku a účasti na podnikaní spoločností s ručením obmedzeným za podmienky, že podiel daňovníka na základnom imaní tohto zdroja je minimálne 30 % a tvorí aspoň 10 % základného imania daňovníka, a túto sumu vynaložil na rozvoj podniku^{14a/} obstaraním hmotného alebo nehmotného majetku, odpisovaním podľa tohoto zá-

kona pre potreby svojej alebo spoločnosti, v ktorej podiel daňovníka na základnom imaní spĺňa podmienky tohto oslobodenia. Daňovníkovi pritom vzniká nárok na vrátenie tej časti dane, ktorá bola z tejto sumy vybratá osobitnou sadzbou podľa § 36 ods. 2 písm. c/. Ak v podnikateľskej činnosti, ktorá založila nárok na oslobodenie dane, pokračuje daňovník aspoň po dobu 5 rokov od roku, za ktorý si takto oslobodil daňovú povinnosť, je od povinnosti doplatiť daň oslobodený."

Túto úpravu zdôvodňujem nasledovne: Táto úprava podporuje vnútornú reštrukturalizáciu veľkých priemyselných celkov, pričom pozitívne podporuje práve preinvestovanie pre-rozdeleného zisku. Vymedzenie kapitálvej prepojenosti zároveň dáva záruku toho, že ide o seriózne podnikanie pri naslednej kapitalizácii reinvestície. Podotýkam, že dopad na štátny rozpočet z tohto pohľadu bude len pozitívny. Dnes mnohé veľké podniky podnikajú vo forme tzv. vnútorných holdíngov založením spoločnosti s ručením obmedzeným pri vklade 100 tisíc korún, a vyrovnávajú zisky či straty z jednotlivých spoločností rôznymi nákladovými položkami.

A práve týmto spôsobom, týmto serióznym podnikaním sa dosiahnu hneď dva efekty pre príjem štátneho rozpočtu - po prvé, že sa bude efektívne zdaňovať to, čo na dcere takejto spoločnosti bude vyprodukované, po druhé, že reinvestovanie takehoto podielu na podnikaní späť do týchto spoločností, ktoré je oslobodené, zároveň bude stimulovať rozvoj nového podnikania v týchto spoločnostiach. Teda štátny rozpočet, ktorý by zdanlivo stratil týchto 15 %, prichádza o omnoho vyššie zisky z podnikania. Podotýkam, že k tomuto som si robil osobný prieskum v podnikoch Západoslvenskeho kraja. Sam som na základe nazretia do ekonomických výsledkov týchto podnikov zistil - bolo to v 4 podnikoch, že štátny rozpočet bol ochudobnený asi o sumu 150 mld korún.

K bodu 59 novely predkladám nasledovný návrh: V § 21 úvod vety bude znieť: "Sadzba dane je 42 % ..." a text bude ďalej pokračovať. Zdôvodňujem túto úpravu nasledovne: Ide o zrovnoprávnenie postavenia s fyzickými osobami, ktoré podľa § 16 sú zdaňované 42-percentnou sadzbou. Ako skutočnosť, že zníženie o 5 bodov oproti roku 1990 je neadekvátne a vzhľadom na iné regulujúce ustanovenia je teda len nedostatočným stimulom pre podnikanie. Preto odporúčam zachovať 42 %, teda znížiť zo 45 % na 42 % a riešiť stimul podnikania inými návrhmi, ktoré budú nasledovať.

Odporúčam zaradiť nový bod 70a, a to v § 24 ods. 2 písm. j/ doplniť bod 5 v znení: "poskytovanie služieb na regeneráciu pracovnej sily prostredníctvom iných subjektov". Má to bezprostrednú nadväznosť na môj návrh k § 6.

K bodu 75 odporúčam nasledovnú úpravu: v § 24 písm. v/ znie: "výdavky /náklady na reklamu/, pokiaľ úhrnne nepresahujú 2 % celkových príjmov /vynosov/". V súvislosti s týmto návrhom k bodu 75 prikladám ďalší návrh, a to v § 24 doplniť písm. z/ v znení: "hodnota darov peňažnej i nepeňažnej povahy, vrátane poskytnutých služieb obciam a právnickým osobám so sídlom na území Slovenskej republiky, na financovanie vedy a vzdelania, kultúry, školstva, na požiarnu ochranu, na podporu mladeže a bezpečnosť obyvateľstva, na sociálne, zdravotnícke, ekologické, humanitné, charitatívne, náboženské účely, pre štátom uznané cirkvi a náboženské spoločnosti, telovýchovné a športové účely, pokiaľ hodnota darov v úhrne nepresiahne 1 % celkových príjmov /vynosov/". Zároveň s týmto návrhom sa navrhuje vypustiť v bode 58 odseky 4 a 5.

Pán predsedaajúci, prosím by som, keby mohli byť kolegovia tichšie. Stíším aj ja hlas, je to pre mňa vyčerpávajúce. Rokovací poriadok vyžaduje, aby som predtým všetko. Nedá sa povedať, že vám to predložím len písomne. Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Kolegyne, kolegovia, venujte pozornosť pánu Plesníkovi.

Poslanec J. Plesník:

Predkladám nasledovné zdôvodnenie: V tomto prípade ide o aplikáciu daňového systému, ktorý je uplatňovaný v trhov-
ných ekonomikách v krajinách Európskej únie. Rozširuje sa
tým možnosť reálnej reklamnej činnosti a sponzoringu i pre
spoločnosti, u ktorých miera dosahovaného zisku vzhľadom na
charakter podnikateľskej činnosti je nízka. Ide napríklad
o podniky služieb. Viazanie na celkové príjmy alebo výnosy
zároveň stimuluje podnikateľa k vyššiemu obratu, a teda ne-
priamo k zvýšeniu jeho daňovej povinnosti pri dani z prida-
nej hodnoty. Možno odhadnúť, že celkový dopad na štátny roz-
počet by bolo zníženie príjmu o jednu stotinu percenta, ale
zníženie tlaku vo výdavkovej časti minimálne o 2 stotiny
percenta, a to tým, že mnohé požiadavky cez rôzne fondy ale-
bo rozpočty obcí by sa znížili. Zároveň k písm. v/ § 24
uvádzam: Keby sme prijali ustanovenie limitujúce čo možno
a čo nemožno použiť na reklamu, zaviedli by sme omnoho väčší
subjektívizmus do rozhodovania daňového úradníka, než v prí-
pade viazať zaradenie nákladov na reklamu na určitý objem
z celkových príjmov.

K bodu 65 novely k § 23 ods. 8 písm. b/ odporúčam, aby
zostalo v pôvodnom znení, a teda navrhujem vypustiť z bodu
65 novely v § 23 ods. 8 upravené písm. b/. Zdôvodňujem to
tým, že u fyzických osôb je žiaduce do daňového základu pri
likvidácii a ukončení činnosti zahrnúť celú hodnotu nespota-
rebovaných zásob vykazovaných ku dňu ukončenia činnosti. Je
to v podstate prax, ktorá potvrdzuje činnosť daňových úra-
dov.

A napokon k spornému bodu 82, ktorý spoločný spravodajca pod bodmi 11, 12, 13 a 14 spoločnej spravodajskej správy odporúčal neprijíť resp. čiastočne prijať. Odporúčam, aby sme bod 13 spoločnej spravodajskej správy prijali, tým by sme prijali aj bod 11 a naopak, neprijali body 12 a 14. Týmto ich žiadam vyradiť z hlasovania a uvádzam k tomu nasledovné zdôvodnenie: K základným pilierom trhového hospodárstva patrí zásada, že všetci účastníci trhu musia mať rovnaké podmienky. V prípade, že by sme prijali novelu v znení, tak ako je predložená, znamenalo by to, že by sme administratívnym spôsobom rozdelili skupiny podnikateľov minimálne do dvoch kategórií.

Prvú skupinu budú tvoriť podniky s veľkým vlastným majetkom, čo sú zväčša terajšie štátne alebo transformované podniky, ktoré v mnohých prípadoch nielenže prešli procesom zdanlivého oddízenia, ale navyše podnikajú vlastne s majetkom, ktorý mnohonásobne prevyšuje potrebnosť úverov. Druhá skupinu tvoria podniky s relatívne nízkym vlastným majetkom, čo sú zväčša malí a strední podnikatelia, ktorí i v krajinách s vyspelým trhovým hospodárstvom tvoria väčšinu podnikateľov. A pretože títo malí podnikatelia zväčša nevlastnia majetok, ktorý pokrýva z hľadiska násobku imania potrebnosť úverov na nové investície, z hľadiska splácania úrokov z týchto úverov by sme ich dostali vo vzťahu k týmto veľkým subjektom do nevýhodnej situácie. Za podmienky platnosti zákona 511 o správe daní, o preddavkovom platení, vlastne stavíme týchto malých a stredných podnikateľov do situácie, že vlastné vytvorené zdroje im nestačia na rozvoj podnikateľskej činnosti. Toto je minimálne zdôvodnenie, pričom vám môžem k tomu dať tri strany podrobnejšieho zdôvodnenia, ktoré by mohlo byť i predmetom diskusie tohto parlamentu.

Zároveň predkladám ešte jednu sumárnu pripomienku, ktorá je síce dlhá na čítanie, ale je veľmi jednoznačná a stručná z pohľadu jeho riešenia. Je to úprava, ktorá sa

stala predmetom viac ako štvrtročnej diskusie na úrovni parlamentu i ministerstva financií, a to je vyriešiť otázku kapitálovej účasti na podnikaní. Odporúčam po dohode so Zväzom priemyslu a so zainteresovanými poslancami a štátnou správou riešiť v zákone 286 i účasť podnikania systémom ekonomického usporiadania v holdingových spoločnostiach, a to k bodu 101 úpravou § 6 ods. 2 a 3 nasledovne:

Odsek 2 "Osobitná sadzba dane z príjmov plynúcich zo zdrojov na území Slovenskej republiky pre daňovníkov uvedených v § 2 a § 17, ak nie je v odseku 1 ustanovené inak alebo ak nejde o príjmy oslobodené od dane je:

a/ 25 % - po prvé z podielov na zisku tichého spoločníka, po druhé - z vyrovnávacieho podielu pri zániku účasti spoločníka obchodnej spoločnosti alebo členstva v družstve, /dopíňa sa - ak nie je v písm. g/ ustanovené inak/, po tretie - z podielov na likvidačnom zostatku pri likvidácii obchodnej spoločnosti vrátane akciovej spoločnosti, ktorej jediným zakladateľom je štát alebo družstvo /dopíňa sa - ak nie je v písm. g/ ustanovené inak/. U daňovníkov uvedených v § 17 sa základ dane tvorený príjmami uvedenými v bodoch 2 a 3 znižuje o vklad spoločníka, členský vklad alebo nadobúdaciu cenu podielu,

b/ 20 % z cien verejných súťaží a zo športových súťaží /§ 10 ods. 8/, z odmien členov štatutárnych orgánov a ďalších orgánov právnických osôb /§ 6 ods.5/ a z úrokov a iných výnosov z vkladov prijímaných zamestnávateľom od svojich zamestnancov /§ 8 ods. 6/,

c/ 15 % z príjmov uvedených v § 8 ods. 1 písm. c/ a d/ a v § 10 ods. 1 písm. í/, z vkladov na bežných účtoch, ktoré podľa podmienok banky nie sú určené na podnikanie podľa § 8 ods. 1 písm. e/ /napríklad sporožirové účty/ a po prvé - z výnosov z akcií a dočasných listov, ak nie je v písm. h/

ustanovené inak, po druhé - z výnosov z podielových listov, dlhopisov, vkladových listov a vkladov im na roveň postavených /šum v sále/ - kolegovia, bol som minulý týždeň v Británii, som na to zvyknutý - po tretie - z podielov na zisku z účasti na spoločnostiach s ručením obmedzeným a z účasti komanditistov na komanditných spoločnostiach /dopíňa sa - ak nie je v písm. h/ ustanovene inak, po štvrté - z podielov na zisku a obdobného plnenia z členstva v družstvách.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Kolegyne, kolegovia, prosím vás, venujte pozornosť pánu Plesníkovi. Okrem toho je v našom spoločnom záujme, aby sme tento bod ukončili a prešli ešte ďalšie vzhľadom na piatkovú smutnú povinnosť. Prosím, venujte pozornosť, je to písomne pripravené, ale musí to prečítať.

Poslanec J. Plesník:

Podielom na zisku podľa bodov 3 a 4 sa rozumejú aj sumy použité zo zisku po zdanení na zvýšenie vkladu spoločníka alebo členského vkladu,

d/ 15 % z úrokov výhier a iných výnosov z vkladov na vkladných knižkách a z úrokov z peňažných prostriedkov na vkladových účtoch plynúcich daňovníkom uvedeným v § 18 ods. 4 a daňovníkom, ktorých vkladné knižky alebo vkladové listy sú na doručiteľa, z peňažných prostriedkov ukladaných organizáciami vykonávajúcimi poisťovaciu činnosť podľa osobitného predpisu^{32a/}, z peňažných prostriedkov investičných spoločností a investičných fondov^{14/} a z peňažných prostriedkov Fondu národného majetku uložených na vkladových účtoch. Ak je doručiteľom a príjemcom úroku, výhry alebo výnosu právnická osoba zdaňovaná podľa § 23 ods. 12, považuje sa daň vyberaná osobitnou sadzbou dane za preddavok a zostávajúca časť sa zdani ako súčasť základu dane u daňovníka,

e/ 10 % z príjmov autorov za príspevok do novin, časopisov, rozhlasu alebo televízie /§ 7 ods. 6/ a z príjmov z právneho vzťahu podľa § 6 ods. 4.

f/ 10 % z výnosov dlhopisov vydávaných obcami na financovanie komplexnej bytovej vystavby a mestskej dopravy,

g/ - a to je to nové, 5 % - po prvé - z vyrovnávacieho podielu pri zániku účasti spoločníka akciovej spoločnosti alebo spoločnosti s ručením obmedzeným /ďalej len "kapitálová spoločnosť"/, po druhé - z podielov na likvidačnom zostatku pri likvidácii kapitálvej spoločnosti, ak sú príjmami kapitálvej spoločnosti, ktorá má najmenej nadpolovičný podiel účasti na základnom imaní aspoň v dvoch iných kapitálových spoločnostiach,

h/ 3 % - po prvé z výnosov akcie dočasných listov, po druhé - z podielov na zisku z účasti na spoločnostiach s ručením obmedzeným, ak sú príjmami kapitálvej spoločnosti, ktorá má najmenej nadpolovičný podiel účasti na základnom imaní aspoň vo dvoch iných kapitálových spoločnostiach, po tretie - základ dane pre osobitnú sadzbu dane, ktorý tvoria príjmy uvedené v odsekoch 1 a 2, je iba príjem, ak sa v tomto zákone neustanovuje inak. Základ dane a daň sa zaokrúhľuje na celé koruny dole. V prípade devizových účtov znejúcich na cudziu menu sa základ dane určí v cudzej mene, a to bez zaokrúhľenia. Poznámka pod čiarou k odkazu 32a znie: "Zákon Slovenskej národnej rady číslo 24/1991 Zb. o poľstovníctve."

Vážené kolegyne, kolegovia, dakujem vám za pozornosť, ktorou ste mi dovolili, aby som mohol predniesť tieto pripomienky. Samozrejme, že sú všetky pripravené písomne, a na výzvu spoločného spravodajcu ich zabezpečím, aby sa mohli dať rozmnožiť pre všetkých poslancov.

Kolegyne a kolegovia, zároveň by som vás chcel poprosiť, keď sa budeme vyjadrovať k jednotlivým pripomienkam, že vzhľadom na závažnosť tohto daňového zákona, ktorý, ak sa nemýlim, tvorí vlastne chrbtovú kosť príjmovej zložky štátneho rozpočtu, je, podľa mňa, dôležité nazerať na tento zákon nielen ako na jediný zdroj príjmov z pohľadu toho, koľko sa vyberie na daniach, ale aký priestor umožniť pre rozvoj podnikateľských aktivít, a teda tým rozšírenie subjektov, ktoré budú tieto dane platiť.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Plesníkovi. Prosím, aby svoje kvalifikované pripomienky odovzdal spoločnému spravodajcovi. Tým sme vyčerpali písomné prihlášky do diskusie. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Veľmi som sa snažil sústrediť na podnetné vystúpenie pána kolegu poslanca. Bohužiaľ, keďže rozprával ako guľomet, som si zapamätal len tú prvú pasáž, kde vymenoval tie pedikúry, masáže a neviem čo všetko. Súhlasím s tým, keď tam započíta aj holiča a erotické masážne salóny.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Ďalej sú tri požiadavky do diskusie z pléna. Prosím, pani poslankyňa Bartošiková. Pripraví sa pán poslanec Tahy.

Poslankyňa M. Bartošiková:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

predkladám k návrhu zákona nasledujúce pozmenovacie návrhy: K bodu 19 § 7 ods. 6, ktorý znie: "Samostatným základom dane pre zdanenie osobitnou sadzbou dane /§ 36/ sú príjmy uvedené / ods. 2 písm. a/ plynúce zo zdrojov na území Slovenskej republiky ak

a/ ide o príjmy za príspevky do novín, časopisu, rozhlasu, do televízie s výnimkou umeleckých výkonov^{5f/} a súčasne

b/ ich úhrn nepresiahne u toho istého platiteľa v kalendárnom mesiaci 3 tisíc korún."

Odôvodnenie: Uvedenou zmenou podmienok pre zdanenie výhodnejšou 10-percentnou sadzbou dane sa tento druh príjmov bude zdaňovať za rovnakých podmienok ako príjmy z krátkodobých právnych vzťahov /§ 6 ods. 4/. Zabráni sa tým úniku týchto príjmov z daňovej progresie.

K bodu 106 § 4 ods. 3 znie: "Ak platiteľ dane pre daňovníkov uvedených v § 6 ods. 4 nevedie mzdové listy, musí viesť evidenciu /zoznam/ obsahujúcu meno a priezvisko daňovníka, a to aj predchádzajúce, rodné číslo, trvalý pobyt, údaj o trvaní pracovnej činnosti, úhrn zučtovaných miezd bez ohľadu na to, či sú vyplatené v peniazoch, naturáliách, alebo spočívajú v inej forme plnenia vykonávanej zamestnávateľom za zamestnancov, povinné poistné, základ dane a daň. Platiteľ dane je povinný takúto evidenciu viesť aj o príjmoch daňovníkov, u ktorých nie sú splnené podmienky pre zdanenie osobitnou sadzbou dane podľa § 36 z dôvodu, že úhrnna

!

výška príjmu presiahla v kalendárnom mesiaci sumu 3 tisíc korún."

Odôvodnenie: V dôsledku zmenených podmienok pre zdanenie príjmov z krátkodobých právnych vzťahov osobitnou sadzbou dane vo výške 10 % nie je potrebné v evidencii sledovať počet dní, na ktorý je právny vzťah uzavretý, ale údaj o trvaní pracovnej činnosti. Ide o zjednodušenie postupu pre platiteľov. Návrh je prekonzultovaný s predkladateľom vládneho návrhu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne pani poslankyni Bartošik. Prosím, pán poslanec Tahy. Pripraví sa pán poslanec Varj.

Poslanec M. Tahy:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

rokuje o predlohe zákona, ktorý má mimoriadnu závažnosť z hľadiska ekonomického pôsobenia na rozvoj hospodárstva našej republiky. Patrí medzi tie zákony, v ktorých od začiatku roka naši spoluobčania očakávajú nie drobné úpravy, ale naozaj zásadné úpravy. Tak ako sa nedočkali napríklad novely zákona o Národnej poisťovni, tak dlho čakali na túto zásadnejšiu novelu, a preto osobne sa domnievam, že musíme s plnou vážnosťou posudzovať tie návrhy, ktoré vyšli nelen z výborov, ale aj tu, v pléne.

Úvodom by som chcel odporúčať procedurálny návrh vzhľadom na značné množstvo pozmeňovacích návrhov, aby sme pokračovali v rokovaníach bez hlasovania o pozmeňovacích návrhoch

k tomuto zákonu, aby sme odložili hlasovanie o návrhu tohoto zákona až po ostatných daňových zákonoch, ktoré budú menej komplikované. Zatiaľ by mal možnosť pán spravodajca spracovať pozmeňovacie návrhy, aby sme ich dostali každý rozmnožené a aby sme mali určitý čas na ich posúdenie.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem, pán poslanec Tahy. Práve sme s kolegami podpredsedami tiež uvažovali o podobnom postupe.

Poslanec M. Tahy:

Chcem povedať, že v opačnom prípade by sme sa pravdepodobne kvalitne nerozhodovali, a možno by sme sa rozhodovali len podľa toho, kto v akej politickej príslušnosti návrh poďával, a to by bola možno chyba.

Dovoľte niekoľko pozmeňovacích návrhov k zákonu. Jeden sa týka viac-menej formálnych záležitostí, jeden by som povedal na zlepšenie účinnosti jedného paragrafu, a ostatné, po mnohých konzultáciách a diskusiách najmä s podnikateľmi malého a stredného stavu, by vytvorili lepšie podmienky. Domnievam sa, že napriek tomu, že niektoré návrhy môžu budiť dojem, že nepriaznivo zasiahnu do vývoja príjmovej časti štátneho rozpočtu, naopak, vytvoria živší rozruch v podnikateľskej činnosti, podstatný nárast podnikateľskej činnosti, a tým aj značný príriv do štátneho rozpočtu.

Prvý môj pozmeňovací návrh sa týka § 15 ods. 8, ktorý podľa môjho návrhu znie: "Od základu dane možno odpočítat hodnotu darov poskytnutých obciam a právnickým osobám so sídlom na území Slovenskej republiky, pokiaľ úhrnná hodnota darov v zdaňovacom období presiahne 2 % zo základu dane alebo 1000 Sk. V úhrne možno odpočítat najviac 10 % zo základu dane ak boli dary poskytnuté na socialne, zdravotnícke, hu-

manitné a charitatívne účely, 7 % na financovanie vedy a vzdelania, kultúry, školstva, na podporu ochrany mládeže, 4 % na požiarnu ochranu, na ekologické, občenské účely, pre štátom uznané cirkvi a náboženské spoločnosti, telovýchovné a športové účely. Celková hodnota darov v zdaňovacom období nesmie presiahnuť 10 % zo základu dane." Toto ustanovenie resp. tento návrh prakticky absolútne nezasahuje do rozpočtovej časti, nemení ju, len jednoducho diferencuje. Doterajšia prax z darov a sponzorských príspevkov ukazuje, že je vhodné a účelné zákonom usmerniť tok týchto finančných prostriedkov do oblasti, kde je pomoc najakútnejšia. Navrhovaná zmena odseku 8 v § 15 znamená rozdelenie účelov, na ktoré majú prostriedky slúžiť, do troch skupín s rozdielnym percentom príspevku, ako som to už ocitoval. Cieľom takéhoto riešenia je cieľavedome vytvárať alternatívne zdroje pre financovanie najpálčivejších problémov spoločnosti. Predpokladám, že toto je návrh, ktorý by nemusel byť napadnuteľný ani zo strany pána predkladateľa.

Druhý môj pozmeňovací návrh sa týka § 3 ods. 2 a je viac zameraný na formálnu otázku dikcie tohto odseku § 3, nakoľko je potrebné zjednotiť metodiku tak, aby sa aplikoval iba jeden prístup. Ak je účtovníctvo referenčným bodom pre sústavu daní, musí rešpektovať buď ekonomickú alebo peňažnú bilanciu. Preto navrhujem nové znenie § 3 ods. 2: "Príjmom pre účely tohto zákona je len skutočný príjem daňovníka prijatý na účet, alebo stav majetku alebo na základe mzdových listov a výplatných listín platiteľa príjmu."

Ďalšie pozmeňovacie návrhy znamenajú určité úľavy oslobodenia od dane. Predpokladám, že sú tiež vycvranné, pretože môžu byť motivačné, aby znižovali napríklad počet nezamestnaných, atď. Čiže môj tretí pozmeňovací návrh sa týka § 4 písm. w/, ktoré by znelo: "príjmy samostatne zárobkových osôb, ktorí začali vykonávať podnikateľskú činnosť, ak predtým boli evidovaní v úrade práce ako uchádzači o zamestna-

nie, a to vo výške 30 tisíc Sk". V tom istom paragrafe ďalšie písmeno x/ znie: "príjmy prijaté za prvé štyri roky podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti".

Môj piaty pozmeňovací návrh sa týka § 6 ods. 8 písm. d/, ktorý navrhujem doplniť o ďalšiu vetu, týka sa to teda paragrafu a odseku, ktorý oslobodzuje od daní, okrem príjmov uvedených v § 4. Čiže písmeno d/ by sa doplnilo o vetu: "hodnota nepeňažných darov poskytovaných zo zisku /príjmu/ po jeho zdanení, a to až do úhrnnej výšky 2000 Sk ročne u každého zamestnanca".

Ďalším mojím pozmeňovacím návrhom prakticky je len podpora bodu 13 spoločnej správy, aby § 25 písm. w/ zostalo v pôvodnej dikcii. A posledný môj pozmeňovací návrh považujem za dosť významný a viaže sa nakoniec na tie skutočnosti, o ktorých už tu bolo hovorené a konštatované, ale je vyvolaný aj vývojom ekonomickej situácie, inflácie, atď. Je to jednoducho tá tabuľka, ktorá zatažuje príjem u fyzických osôb. Týka sa § 16, kde navrhujem takéto znenie: "Daň zo základu dane zníženého o nezdaniteľnú časť základu dane zaokrúhleného na celé stovky Sk dole je - a teraz je to známa tabuľka:

do 120 000 Sk 15 %,

od 120 000 Sk do 180 000 Sk 18 000 Sk + 25 % zo základu prevyšujúceho 120 000 Sk,

od 180 000 Sk do 540 000 Sk 33 000 Sk + 32 % zo základu prevyšujúceho 180 000 Sk,

od 540 000 Sk do 1 080 000 Sk 148 200 Sk + 40 % zo základu prevyšujúceho 540 000 Sk,

od 1 080 000 Sk a viac 364 200 Sk + 42 % zo základu prevyšujúceho 1 080 000 Sk.

To tú všetky pozmeňovacie návrhy. Odporúčam, aby sme boli veľkorysí a mysleli aj na to, že jednoducho v tomto ro-

ku nám poklesol počet podnikateľov v republike a treba to zmeniť.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Tahymu. Prosím, pán poslanec Varjú.

Poslanec J. Variú:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

chcem sa veľmi stručne vyjadriť k bodu 16 spoločnej správy. Tento pozmeňovací návrh, ktorý je obsiahnutý v tomto bode, pán spoločný spravodajca odporučil neprijat'. Chcel by som vás trochu ovplyvniť, aby ste to zvážili a odôvodniť, prečo sme navrhovali v našom výbore tento doplnovací návrh. Viem alebo predpokladám, že pána ministra nepresvedčím, to by nebola tá väčšia chyba, ale pokúsim sa presvedčiť vás, pani kolegyne, páni kolegovia.

Navrhované ustanovenie má všeobecnú platnosť, teda platí nielen pre poľnohospodárov. Ide o významnú priamu stimuláciu rozvojových podnikateľských aktivít, trhove adekvátny nástroj racionálnej alokácie kapitálu založený na ekonomickej úspešnosti podnikateľských subjektov. Uplatnenie tohoto nástroja v hospodárskej politike považujem za účinnejšie, ako plošné zníženie dane z príjmov. Vyplýva to aj z návrhu, ako je to predložené, nechcem to čítať znova. Prečítajte si to sami znova, premyslite si to, čo hovorím.

Chcel by som ešte upozorniť, že obdobné ustanovenie prijal parlament v Českej republike zakonom číslo 157/1993 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Českej národnej rady číslo 586/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, ďalej zákon Českej národnej rady číslo 337/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov, a taktiež zákon Českej národnej rady číslo 593/1992 Zb. o rezervách pri zistení nakladu dane z príjmov. Toto na odôvodnenie.

Upozornil som na niektore ustanovenia, skutočne veľmi rozumne je to riešene, zobrali sme príklad z týchto zákonov. Zvažte si to. Odporučil by som prijať bod 16. A taktiež sa prikláňam k návrhu môjho predrečníka, že mali by sme hlasovanie odložiť a všetky pozmeňovacie návrhy premyslieť ešte raz vo všetkých súvislostiach.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne, pan poslanec. Hlasí sa ešte niekto do rozpravy? Prosím, pan poslanec Goč.

Poslanec R. Goc:

Vážené kolegyne, kolegovia,

predkladateľ zákona v bode 6 v dobrej viere oslobodit niektore subjekty zrejme sa dopustil nepresnosti, nakoľko - citujem: "Od dane su oslobodené príjmy z prevádzky malých vodných elektrární do inštalovaného výkonu 1 megawattu, veterných elektrární, tepelných čerpadiel a chladiacich zariadení". Myslím si, že predkladateľ zákona mal asi záujem spojiť túto myšlienku s ďalším znením, t.j. regeneračných a recyklačných zariadení spracovávajúcich látky poškodzujúce ozó-

novú vrstvu zeme. Ale vyznieva to úplne inak. Mali by sa oslobodiť prakticky tie príjmy, ktoré plynú z výkonu chladiacich zariadení, a to asi nechceme. Naopak, niektoré pracujú, alebo väčšina z nich, s freonovými kvapalnými zmeskami, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu. Keďže navrhovateľ nepredložil, ani do akeho chladiaceho výkonu by to malo byť, navrhujem, aby sme vynechali v bode 6 § 4 písm. e/ v treťom riadku slová "chladiacich zariadení" úplne. To isté by bolo analogicky v bode 56, takisto v texte vynechať "chladiacich zariadení".

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi. Má ešte niekto záujem vystúpiť v rozprave? S faktickou poznámkou pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Je to faktická poznámka, nie je to diskusný príspevok. Chcem sa len opýtať pána ministra na otázku, ktorá sa priamo nerieši v zákone, ale majú s ňou skúsenosti najmä v krajinách s postupujúcou infláciou. Je to otázka úpravy daňových pásiem v závislosti od inflácie. Či sa s takým niečím uvažuje, teda s prispôbovaním daňových pásiem z hľadiska výšky platenia dane z príjmu a vo vzťahu k inflácii, či toto je v nejakých dlhodobějších úvahách a ako sa na to pozerá ministerstvo financií.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Má ešte niekto záujem vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Kolegyne, kolegovia, keďže sa nikto nehlási, vyhlasujem rozpravu o deviatom bode programu za skončenu. Chcem sa k rozprave vyjadriť pán podpredseda vlády?

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

pri niektorých diskusných príspevkoch alebo návrhoch som neveril vlastným ušiam, pretože v parlamentných výboroch neustále počúvam, že štátny rozpočet potrebujeme naplniť a že robíme málo opatrení na to, aby sa štátny rozpočet naplnil. Jeden návrh, veľmi široký a veľmi dlhý, ktorý tu bol predložený, vlastne, pokiaľ by sme prijali návrh pána Plesníka, môžeme zavrieť všetky daňové úrady a najbližší rok už nemusíme s daňami nič robiť. Mój odhad je 15-18 mld Sk, podľa tých pár vecí, ktoré som tu stihol napísať.

Pokiaľ sa týka podpory malých a stredných podnikateľov, prosím vás pekne, uveďme si jednu vec, že ide o súbor opatrení, ktoré sa týkajú oslobodenia od daní tých, ktorí začínajú podnikáť. Ďalej je tu iná pomoc, ktorá vzniká u úradov práce, pokiaľ niekto vytvára pracovné príležitosti, teda kombinácia všetkých podporných programov, ktoré sú pre podnikateľské subjekty, je v súčasnej etape transformácie ekonomiky jedine odôvodniteľná. Vzhľadom na štátny rozpočet skutočne nemôžeme prijať nižšie daňové zaťaženie aké dnes je. Keď sme vychádzali z daňového zaťaženia, z jeho zníženia o 5 bodov pre právnické a fyzické osoby, reagovali sme v podstate na celkové finančné zaťaženie podnikateľských subjektov, ktoré vychádza tým, že boli zavedené iné poisťné poplatky v priebehu minulého roku. Tieto čísla máme presne spočítané a máme zistené u určitého druhu podnikateľov. V budúcom roku možno riešiť iné opatrenia, keď vlastne bude-

me môcť spočítať tento daňový rok, veď ho ešte v plnej miere ani spočítať nemôžeme, pretože daňový rok vlastne končí až 1. 4. budúceho roku. Teda presné prepočty, presné hodnoty dostaneme až v tomto okamžiku.

Prihováram sa za to, ako povedal spoločný spravodajca výborov, aby sme prijali tie návrhy, ktoré odporúča prijať, a tie návrhy, ktoré odporúča neprijať, neprijali.

Súhlasím s návrhom pána Luptáka, aby naši zahraniční diplomati boli v tých častiach svojho platu, ktoré získavajú v zahraničí, oslobodení od povinnosti platby dane. Súhlasím s návrhom pani poslankyne Bartošikovej a súhlasím aj s návrhom pána poslanca Goča. Ostatné návrhy, ktoré tu odzneli, odporúčam an blok odmietnuť. Menia princíp tohoto zákona a menia podmienky, za ktorých vznikol.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov pán poslanec Hanker?

Poslanec J. Hanker:

Pán predsedajúci, nie, ale 20 minút by sme potrebovali na zosumarizovanie pripomienok.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Kolegyne, kolegovia,

pan poslanec Hanker pred záverečným slovom žiada cca 20-minútovú prestávku. Okrem toho je tu parlamentárny návrh pána poslanca Tahyho. Neviem, či ako predsedajúci mám právo

vynášať súdy, ale rímsky cisár, keď mal prázdnu pokladnicu, znížil dane. Takže niektoré z tých návrhov možno by stálo za to prebehnúť. Sme pod časovým tlakom, potrebujeme prejsť ešte zákony, ktoré sú ďalej v poradí, aby sme sa zajtra nedostali pod časový tlak. Preto sa pýtam pána podpredsedu vlády, či by súhlasil s tým, že by sme urobili prestávku na spracovanie, prerušili rozpravu a pokračovali ďalej ďalšími zákonmi.

Kolegyne, kolegovia, pán podpredseda vlády odmietol predložiť ďalší návrh. Spoločný spravodajca pred záverečným slovom žiada 10-minútovú prestávku. Vyhlasujem 10-minútovú prestávku a potom dám hlasovať o procedurálnom návrhu pána poslanca Tahyho.

Prosím, faktická poznámka - pan poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Pán predsedajúci, pán poslanec Tahy podával procedurálny návrh. Bez ohľadu na to, ako si myslíme, či by mal alebo nemal byť prijatý, mali by ste dať o veci rozhodnúť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ak som presne evidoval návrh pána poslanca Tahyho, odporúčal nepristúpiť k hlasovaniu a vyhlásiť prestávku. Ešte bude mať záverečné slovo spravodajca.

Prosím, faktická poznámka - pan poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Pán predsedajúci, nenavrhol som vyhlásiť prestávku, navrhoval som pokračovať ostatnými daňovými zákonmi, pripraviť znenie pozmeňovacích návrhov písomne pre každého poslan-

ca, aby sme sa mohli orientovať pri hlasovaní, a hlasovanie teda urobiť zajtra, keď budeme mať preštudované pozmeňovacie návrhy.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Je to proceduralný návrh, musím dať o ňom hlasovať.

Prosim, kolegyne, kolegovia, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 88 poslancov.

Kto je za návrh pana poslanca Tahyho?

Za návrh hlasovalo 32 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 28 poslancov.

Kto sa zdrzal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Kolegyne, kolegovia, konštatujem, že pozmeňovací proceduralný návrh pana poslanca Tahyho neprešiel. Vyhlasujem 10-minútovú prestávku.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Kolegyne, kolegovia, prosím posadajte si na svoje miesta. Limit prestávky bol vycerpaný aj prekročený. Spoločný spravodajca pan poslanec Hanker je pripravený na záverečné slovo.

Prosim, po prestávke pokračujeme v rokovaní. Záverečné slovo má spoločný spravodajca výborov pán poslanec Hanker.

Poslanec NR SR J. Hanker:

Pán predsedajúci, vzdávam sa záverečného slova, odporúčam, aby sa začalo hlasovať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

O slovo sa hlási na základe § 19 podpredseda vlády pán Tóth. Tým je otvorená rozprava.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Beriem do úvahy, vážený pán predsedajúci, že som otvoril rozpravu možno proti sebe, ale keďže sme s pánom Plesníkom túto otázku dlho konzultovali a chce odo mňa prísľub, že v súvislosti s názormi, ktoré tu boli z jeho strany prednesené - a mnohé sú kvalifikované, utvoríme pracovnú skupinu od 1. 2. 1994 a táto pracovná skupina dopracuje myšlienky, ktoré boli v jeho návrhu, a pán Plesník je ochotný potom stiahnuť svoje návrhy, aby nebol kontraverzný. Chcel, aby som to verejne garantoval, aby som to tu verejne povedal. Beriem tento gentleman egriment medzi nami a prehlasujem, že som ochotný takúto skupinu vytvoriť s tým, že novela tohoto zákona by mohla byť pripravená kvalifikovane, rôznymi špecialistami z rôznych politických strán k 1. 7.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne, pán podpredseda. Má ešte niekto záujem vystúpiť? /Potlesk./ Ďakujem za súhlasný potlesk. Faktická poznámka - pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Vážené kolegyne, kolegovia, medzi chlapmi platí slovo. Na základe tohto vystúpenia podpredsedu vlády a ministra fi-

nancii dávam spoločnému spravodajcovi vyslovenie, stahujem mnou predložené pripomienky tak, aby sa mohli stať predmetom posúdenia tejto odbornej skupiny. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem panu poslancovi Plesníkovi. Má ešte niekto záujem vystúpiť?

/Nikto./

Keď nie, uzatváram rozpravu. Spoločný spravodajca výborov pán poslanec Hanker sa vzdal záverečného slova, takže pristúpime k hlasovaniu. Prosím, pána spoločného spravodajcu, aby riadil hlasovanie.

Skôr ako pristúpime k hlasovaniu, prosím kolegyné a kolegov o prezentáciu.

/Prezentovalo sa 93 poslancov./

Ďakujem pekne, je nás dostatočný počet, môžeme pristúpiť k hlasovaniu.

Poslanec J. Hanker:

Pán predsedajúci, najprv by som odporúčal hlasovať o bodoch spoločnej správy. Vzhľadom na to, že niektoré body, o ktorých som odporúčal hlasovať an blok, boli napadnuté, konkrétne to bol bod 14, odporúčam hlasovať an blok o bodoch, ktoré sú uvedené v nasledovnom poradí spoločnej správy, ktoré odporúčam prijať: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10 a 15. Tieto odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 97 poslancov.

Kto je za to, aby boli an blok prijaté body spoločnej správy 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10 a 15? Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 94 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že sme an blok prijali body spoločnej správy v poradí ako ich vymenoval spoločný spravodajca.

Poslanec J. Hanker:

Odporúčam an blok neprijať body spoločnej správy, ktoré sú uvedené pod bodmi 4, 6, 7 a 12.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 103 poslancov.

Faktická poznámka - pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Bod 12 bol napadnutý v mojom pozmeňovacom návrhu, preto ho prosím z hlasovania an blok vylúčiť.

;

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Čo povie na to pán spoločný spravodajca?

Poslanec NR SR J. Hanker:

Prepáčte, pán poslanec Tahy, zrejme som to nepostrehol. Odporúčam hlasovať an blok o bodoch spoločnej správy, ktoré odporúčam neprijíť. Sú to body 4, 6 a 7.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme sa znovu prezentovať.

Prezentovalo sa 103 poslancov.

Hlasujeme o bodoch spoločnej správy pod číslami 4, 6 a 7. Pán spoločný spravodajca ich odporúča neprijíť. Kto je za?

Za návrh hlasovali 3 poslanci.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že uvedené body sme neprijali.

Poslanec NR SR J. Hanker:

Dávam na samostatné hlasovanie bod 14 spoločnej správy, ktorý odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Hlasujeme o bode 14 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 73 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali bod číslo 14 spoločnej správy.

Poslanec NR SR J. Hanker:

Dávam hlasovať o bode 11 spoločnej správy, ktorý odporúčam neprijat.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 11 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijat. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 35 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali bod číslo 11 spoločnej správy.

Poslanec J. Hanker:

Dávam hlasovať o bode 12 spoločnej správy, ktorý odporúčam neprijat.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 105 poslancov.

Budeme hlasovať o bode číslo 12 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijat. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 38 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 12 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Hanker:

Dávam hlasovať o bode 13 spoločnej správy, ktorý odporúčam neprijat.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 105 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 13 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijat. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 35 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 13 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Hanker:

Dávam hlasovať o bode 16 spoločnej správy, ktorý odporúčam neprijíť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 16 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijíť. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 36 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 16 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Hanker:

Pán podpredseda, tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy, ktoré boli uvedené v spoločnej správe. Odporúčam hlasovať o návrhoch, ktoré vzišli z rozpravy.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Ako prvý vystúpil pán poslanec Ľupták, ktorý odporučal doplniť § 4 o písmeno z/ a zároveň vypustiť príslušnú časť kontradikcie.

Poslanec J. Hanker:

Ako prvý vystúpil pán poslanec Ľupták a odporúča doplniť § 4 o písmeno z/, ktoré znie: "valutová časť platu za-

mestnancov zahraničnej služby^{4c/}.". Poznámka pod čiarou 4c/
znie: "§ 9 nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo
169/1993 Z. z. o platových pomeroch zamestnancov zahraničnej
služby." Navrhované znenie § 6 ods. 12 písm. ` sa navrhuje
vypustiť, pretože to spolu súvisí. Odporúčam jať.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 109 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Ľuptáka.

Pan spoločný spravodajca ho odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 99 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Ľuptáka
sme prijali.

Poslanec J. Hanker:

Tretím bol pán poslanec Plesník, ktorý svoje pozmeňova-
cie návrhy stiahol. Štvrtá bola pani poslankyňa Bartošíková,
ktorá mala pozmeňovacie návrhy k bodu 19 § 7 ods. 6. Navyše,
či to mám čítať znova.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Stačí stanovisko.

Poslanec J. Hanker:

Potom mala pripomienky k § 401 ods. To bolo k bodu
106. Obe dva návrhy odporúčam prijať. Opakuje sa. Bolo to k bo-

du 19 § 7 ods. 6 a k bodu 106 § 401 ods. 3. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Kolegyne, kolegovia, hlasujeme o dvoch pozmeňovacích návrhoch kolegyne Bartošikovej - an blok o obidvoch. Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 80 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že obidva pozmeňovacie návrhy kolegyne Bartošikovej sme an blok prijali.

Poslanec J. Hanker:

Ďalej vystúpil v rozprave pán poslanec Tahy. Jeho návrhy odporúčam an blok neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Pán poslanec Tahy - faktická poznámka.

Poslanec M. Tahy:

Moje pozmeňovacie návrhy sú natoľko odlišného charakteru, že žiadam o nich hlasovať osobitne.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Tahy faktickou pripomienkou

žiadal - a má na to plné právo, aby sa o jeho pripomienkach hlasovalo jednotlivo. Takže prosím, pán spoločný spravodajca, predkladajte ich jednotlivo.

Poslanec J. Hanker:

Prvá pripomienka bola k § 15 ods. 8: "Od základu dane možno odpočítať hodnotu darov poskytnutých obciam a právnickým osobám so sídlom na území Slovenskej republiky, pokiaľ úhrnná hodnota darov v zdaňovacom období presiahne 2 % zo základu dane alebo 1000 SK. V úhrne možno odpočítať najviac 10 % zo základu dane, ak boli dary poskytnuté na sociálne, zdravotnícke, humanitné a charitatívne účely, 7 % na financovanie vedy a vzdelávania, kultúry, školstva, na podporu a ochranu mládeže, 4 % na požiarnu ochranu, na ekologické, náboženské účely pre štátom uznané cirkvi a náboženské spoločnosti, telovýchovné a športové účely. Celková hodnota darov v zdaňovacom období nesmie presiahnuť 10 % zo základu dane." Odporúčam neprijíť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Hlasujeme o prvom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Tahyho. Spoločný spravodajca ho odporúča neprijíť. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 45 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 28 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Konštatujem, že prvý pozmeňovací návrh pána poslanca Tahyho sme neprijali.

Poslanec J. Hanker:

Druhý pozmeňovací návrh poslanca Tahyho bol k § 3 ods. 2, ktorý by mal znieť: "Príjmom pre účely tohoto zákona je len skutočný príjem daňovníka prijatý na účet, alebo stav majetku alebo na základe mzdových listov a výplatných listín platiteľa príjmu." Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Hlasujeme o druhom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Tahyho. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 36 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 36 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Konštatujem, že aj druhý pozmeňovací návrh poslanca Tahyho sme zamietli.

Poslanec J. Hanker:

Tretí pozmeňovací návrh pána poslanca Tahyho k § 4 písm. w/ znie: "príjmy samostatne zárobkových osôb, ktorí začali vykonávať podnikateľskú činnosť, ak predtým boli evidovaní na úrade práce ako uchádzači o zamestnanie, a to vo výške 30 tisíc Sk". Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 105 poslancov.

Hlasujeme o treťom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Tahyho. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 38 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 33 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Konštatujem, že poslanecký návrh pána poslanca Tahyho sme neprijali.

Poslanec J. Hanker:

Štvrtý pozmeňovací návrh pána poslanca Tahyho k § 4 písm. x/ znie: "prijmy prijaté za prvé štyri roky podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti". Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Budeme hlasovať o štvrtom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Tahyho. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 28 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 44 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh sme neprijali. Prejdeme k ďalšiemu, piatemu pozmeňovaciemu návrhu.

Poslanec J. Hanke:

Pán poslanec Tahy ma pripomienku, chce zmeniť § 6 ods. 8 písm. d/, a to doplniť o ďalšiu vetu: "Hodnota nepeňažných darov poskytovaných zo zisku /príjmu po jeho zdanení/, a to až do úhrnnej výšky 2 000 Sk ročne u každého zamestnanca." Odporúčam neprijat.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Tahyho.

Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijat. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 26 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 41 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 41 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec J. Hanke:

Ďalší pozmeňovací návrh bol ako šiesty. V prvej časti zákona týkajúceho sa dane z príjmov fyzických osôb navrhuje zmenu § 16 bod 7 spoločnej správy - citujem: "Daň zo základu dane zníženého o nezdaniteľnú časť základu dane /zaokrúhleného na celú stovku slovenských korún dolu/ je nad - teraz je tam tabuľka - od nulovej čiastky do 120 000 Sk 15 %, od 120 000 Sk do 180 000 Sk je to 18 000 Sk plus 25 % zo základu prevyšujúceho 120 000 Sk, od 180 000 Sk do 540 000 Sk 33 000 Sk plus 32 % zo základu prevyšujúceho 180 000 Sk, od 540 000 Sk do 1 080 000 Sk 148 200 Sk plus 40 % zo základu prevyšujúceho 540 000 Sk a od 1 080 000 Sk a viac je to

čiastka 364 200 Sk plus 42 % zo základu prevyšujúceho
1 080 000 Sk. Odporúčam neprijat.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 110 poslancov.

Hlasujeme o poslednom pozmeňovacom návrhu pána poslanca
Tahyho. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijat. Kto
je za?

Za návrh hlasovalo 21 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 47 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

Konštatujem, že ani tento posledný pozmeňovací návrh
pána poslanca Tahyho sme neprijali.

Ak som pozorne počúval pána podpredsedu vlády, dával
ponuku 1. februára pre všetky politické strany, takže pred-
pokladám, pán poslanec, že v tej komisii budú mať možnosť opatov-
ne uplatniť svoje prepracované návrhy.

Poslanec J. Hanko:

Posledný pozmeňovací návrh pána poslanca Tahyho k § 25
písm. w/ /bod 82/ - v súlade so spoločnou správou bod 13.
Navrhuje ponechať pôvodné znenie zákona. Odporúčam neprijat.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Trošku som sa poponáhľal. Teda teraz budeme hlasovať
o poslednom návrhu pána poslanca Tahyho. Chcel som preju-

dikovať výsledok. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijíť. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 25 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 43 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 38 poslancov.

Takže konštatujem, že ani tento návrh neprešiel.

Poslanec J. Hanker:

Pán podpredseda, to sú všetky pozmeňovacie návrhy pána poslanca Tahyho. Chcel by som len pripomenúť, že ten § 4 písm. w/, ktorý tu vzbudil taký úsmev, súvisí so sociálnymi zákonmi. Kedykoľvek to vysvetlím.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pánu spoločnému spravodajcovi. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku.

Poslanec J. Hanker:

Ešte nie, to boli len pozmeňovacie návrhy pána poslanca Tahyho. Máme tu ešte návrh pána poslanca Goča.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ospravedlňujem sa. Rozumel som, pán spoločný spravodajca, že sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy. Prosím, pokračujeme ďalej.

Poslanec J. Hanker:

Bol tu pozmeňovací návrh pána poslanca Varjú, ale ten sa týkal spoločnej správy, ktorú sme odsúhlasili.

Ďalší pozmeňovací návrh dal pán poslanec Goč. V texte navrhol vynechať v bode 6 § 4 písm. e/ v treťom riadku "chladiacich zariadení" a taktiež v bode 56 v texte "chladiacich zariadení". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 109 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacích návrhoch pána poslanca Goča. Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 71 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovacie návrhy pána poslanca Goča sme prijali.

Poslanec J. Hanker:

Pán podpredseda, týmto sme vyčerpali všetky pozmeňovacie a doplňovacie návrhy. Odporúčam dať hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Kolegyne, kolegovia, v súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovačom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 111 poslancov.

Hlasujeme o zákone ako celku. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 70 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 36 poslancov.

Za zákon hlasovalo 70 poslancov, 5 boli proti, 36 sa zdržalo hlasovania.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov. /Potlesk./

Kolegyne, kolegovia, je takmer deväť hodín, budeme ešte dnes pokračovať? /Hlas z pléna./

Keďže je rôznorodý názor pléna, nechám o tejto procedurálnej otázke hlasovať.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Dávam hlasovať o tom, kto je za, aby sme pokračovali ešte ďalším návrhom. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 39 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 48 poslancov.

Kolegyne, kolegovia, vediem prvýkrát schôdzu a teraz mi tu hovoria, že som mal formulovať otázku tak, že kto je za prerušenie. Prosím, prepáčte, je to začiatočnícka tréma, položím jasnú otázku, že kto je za prerušenie.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Teraz kladiem jasnú otázku: Kto je za to, aby sme dnešnú schôdzu prerušili a pokračovali zajtra ráno?

Za návrh hlasovalo 39 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 48 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že sme demokraticky rozhodli o tom, že budeme pokračovať ďalším bodom.

D e s i a t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z uhľovodíkových palív a mazív.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 388 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 388a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní podpredseda vlády a minister financií Slovenskej republiky pán Július Tóth. Prosím pána podpredsedu, aby sa ujal slova.

Vás, kolegyne a kolegovia, prosím, aby ste mu venovali pozornosť. Budme flexibilní a pružní, vieme aká je smutná povinnosť v piatok, aby sme si urobili dostatočný náskok.

Prosím, pán podpredseda.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

ak sa nenahneváte, svoje úvodné slovo by som predniesol naraz ku všetkým spotrebným daniam, ktoré Národnej rade Slovenskej republiky predložila vláda Slovenskej republiky.

Doterajšie krátke obdobie uplatňovania spotrebných daní ukázalo, že riešenie zdaňovania platieh odlišných skupín jedným spoločným zákonom nemôže vystihnúť špecifiká zdaňovania jednotlivých výrobkov, čo sa dá dokumentovať aj vydanými opatreniami ministerstva financií na zamedzenie tvrdosti a nezrovnalostí zákona. Rovnako nevyhovujúcim riešením boli aj preddavkové platby, ktoré viazali disponibilné zdroje platiteľov dane do lehoty splatnosti dane. Z uvedených dôvodov sa pristúpilo k vypracovaniu 5 samostatných zákonov, do ktorých sa v plnej miere premietajú všetky špecifiká jednotlivých výrobkov, čím sa sústava spotrebných daní sprehľadní a stane sa jednoznačnou.

Uplatnenie spotrebných daní na našom území nie je nové. Ako príklad možno uviesť daň z petroleja, ktorá sa od roku 1882 nazývala spotrebnou daňou z minerálnych olejov. Spotrebnou daňou sa vo väčšine prípadov zdaňujú výrobky, ktorých zvýšená spotreba z celospoločenského hľadiska nie je žiaduca, napríklad liehoviny a tabak. Právna úprava spotrebných daní v mnohých krajinách Európy taktiež vychádza zo samostatných zákonov podľa predmetu dane, konkrétneho výrobku.

Cieľom predložených návrhov zákonov nie je úprava samotných sadzieb spotrebných daní, okrem tabakových výrobkov a vína, ale premietnutie doteraz vydaných opatrení smerovaných na odstránenie možného nejednoznačného výkladu a vy-

lepšenie mechanizmu dane. V oboch prípadoch sa síce znížili sadzby dane, ale bez priameho dopadu na príjmy štátneho rozpočtu, a je možné očakávať, že so zavedením ochranných kontrolných známok na cigarety aj pri znížení sadzieb nebude ohrozený daňový výnos. Obdobne to majú vína, kde výšku výnosu dane ovplyvní výber dane od doterajších neplatieľov.

Systémové opatrenie navrhnuté v prípadoch nákupu predmetu dane, napríklad liehu, za cenu s daňou, s nárokom na vrátenie, doteraz riešené osobitnou nulovou sadzbou zakladá síce zvýšený nárok na disponibilné finančné zdroje subjektov v okamihu nákupu, v konečnom dôsledku však bude znamenať zabránenie možných daňových únikov vzhľadom na charakter predmetu dane.

Do návrhu zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov bola zapracovaná aj povinnosť označovať tieto výrobky ochrannou kontrolnou známkou s cieľom kontroly trhu a zdaňovania tabakových výrobkov, ako aj z dôvodov zabrániť daňovým únikom. Táto povinnosť je bežná vo viacerých vyspelých krajinách Európy, napríklad Nemecká spolková republika, Holandsko a podobne, a má okrem už spomínanej kontroly trhu aj fiškálny význam. Je však potrebné uviesť, že povinnosť označovať tabakové výrobky ochrannou známkou vyvolá jednorazové finančné nároky. Jednorazový finančný nárok je spojený s úhradou tlače známok a bude kompenzovaný zvýšeným výnosom spotrebnej dane.

Predložené návrhy zákonov o spotrebných daniach boli predmetom rokovania vlády, ktorej odporúčania boli premietnuté do navrhovaných zákonov. Návrhy zákonov o spotrebných daniach ako celok nevyvolávajú negatívny dopad na štátny rozpočet a očakáva sa od nich zachovanie minimálne rovnakého daňového výnosu ako to bolo v roku 1993.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Bibianu Guldanovú, aby poдалa správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážený pán predsedajúci,
vážaná Národná rada,

prerokovaný návrh zákona o spotrebnej dani z uhľovodíkových palív a mazív obsahuje oproti doteraz platnému zákonu číslo 213/1992 Zb. o spotrebných daniach niekoľko vylepšení a nových ustanovení. Má prehľadnejší a podrobnejší zoznam palív a mazív so sadzbami za jednotlivé tovary, daňová povinnosť vzniká i pri predaji podniku alebo pri prevode správy na iné osoby, k platiteľom sa zaradili napríklad i železnice Slovenskej republiky, ktoré ale majú možnosť požiadať o vrátenie dani. Naopak, oproti zákonu o spotrebných daniach v tomto predloženom návrhu chýba napríklad zaradenie bionaf-ty medzi palivá a mazivá. Tiež nie je aplikované zmocnenie pre vládu, podľa ktorého bolo možné oslobodiť tzv. zelenú naftu od spotrebnej dane.

Vážané dámy a páni,

predkladám vám spoločnú správu o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z uhľovodíkových palív a mazív, tlač číslo 388. Spomínaný vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky prideliť predseda Národnej rady rozhodnutím číslo 644 z 29. novembra 1993 a číslo 657 z 30. novembra 1993 na prerokovanie v lehote do 10. decembra ústavnoprávnemu výbo-

ru, národohospodárskemu a rozpočtovému výboru a výboru pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a výboru pre privatizáciu. Koordináciou stanovísk výborov bol citovaným rozhodnutím určený ako príslušný Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady.

Vladný návrh zákona prerokovali v určenej lehote všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený. Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol návrh zákona pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení ich pripomienok resp. pozmeňovacích návrhov, ktoré máte uvedené v spoločnej správe pod číslami 1 až 8. Pri hlasovaní budem odporúčať súhlasiť an blok so všetkými bodmi spoločnej správy okrem bodu číslo 2.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne poslankyni Guldanovej. Prosím ju, aby zaujala miesto určené pre spravodajcov výborov.

Kolegyne, kolegovia, otváram rozpravu o desiatom bode programu. Keďže som nedostal žiadnu písomnú prihlášku do rozpravy, pýtam sa, či má záujem niekto vystúpiť v rozprave.

/Nikto./

Ďakujem pekne. Keďže nikto nemá záujem vystúpiť v rozprave, vyhlasujem ju za skončenú. Chce sa k rozprave, prípadne k pripomienke, ktorá bola vznesená na samom začiatku, vyjadriť pán podpredseda vlády?

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Nie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Žiada si záverečné slovo spoločná spravodajkyňa výborov pani poslankyňa Guldanová?

Poslankyňa B. Guldanová:

Nie, ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Zrieka sa záverečného slova, takže pristúpime k hlasovaniu. Prosím spoločnú spravodajkyňu pani poslankyňu Guldanovú, aby hlasovanie uvádzala v zmysle spoločnej správy.

Poslankyňa B. Guldanová:

Pán predsedajúci, ak dovoľíte, upozorním, že budeme hlasovať an blok o všetkých bodoch spoločnej správy okrem bodu číslo 2.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Dobre, v poriadku. Chcel som urobiť dvojtitú prezenciu, lebo som videl, že nás je tu trošku málo. Všetci sedia na svojich miestach, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 85 poslancov, je nás dost. Pani poslankyňa, prosím, máte slovo.

Poslankyňa B. Guldánová:

Takže dávam hlasovať o všetkých bodoch spoločnej správy okrem bodu číslo 2 s tým, že ich odporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Hlasujeme o všetkých bodoch spoločnej správy okrem bodu 2, to znamená o bodoch 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8. Pani spoločná spravodajkyňa ich odporúča schváliť. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 84 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že sme prijali body 1, 3, 4, 5, 6, 7 a 8 spoločnej správy.

Poslankyňa B. Guldánová:

Ostáva nám bod číslo 2, ktorý nechávam na zváženie kolegom poslancom.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Faktická poznámka - pán poslanec Michelko.

Poslanec J. Michelko:

Vážený pán predsedajúci,
milé kolegyně,
vážení kolegovia,

chcem upozorniť, že v spoločnej správe došlo zrejme k nejakej technickej chybe, pretože vlastne to, čo tam je

upravované, nie je správne. Správne to má znieť takto - bol to môj pozmeňovací návrh a bol vo výbore odsúhlasený s tým, že aj zástupcovia predkladateľa vyslovili súhlas. Ideme niečo schvaľovať, čo nemá byť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Pán poslanec Michelko, prosím len faktickú pripomienku, lebo rozprava je uzavretá.

Poslanec J. Michelko:

Ide len o vysvetlenie. V § 9 ods. 2 písm. d/ slová "ich obchodné označenie" je potrebné nahradiť slovami "názov tovaru". To, čo je v spoločnej správe, keď si to prečítate, nemá absolútne význam. Dôvod je to veľmi jednoduchý. V písme b/ už je obchodné meno. To znamená, aby sa dvakrát neopakovalo obchodné označenie, ale aby názov tovaru bol presne špecifikovaný, to znamená automobilový benzín alebo motorová nafta alebo petrolej. Jednoznačne to pomôže spresneniu.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem, pán poslanec. Formou faktickej pripomienky ste to vysvetlili, pani poslankyňa dávala na voľné svedomie poslancov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 90 poslancov.

Budeme hlasovať o bode 2 spoločnej správy, ktorú faktickou poznámkou spresnil pán poslanec Michelko.

Prosím, pani spoločna spravodajkyňa.

Poslankyňa B. Guldanová:

Pán predsedajúci, ak dovoľíte, vážení kolegovia, kolegyně, chcem vás len upozorniť, že táto zmena, ktorú navrhol pán Michelko, je len vyjasnenie, aby aj v jednom aj v druhom paragrafe to bolo rovnako, aby v jednom paragrafe nebol názov tovaru a v druhom označenie. Navrhujem, aby sme tento bod zo spoločnej správy neprijali a prijali stanovisko alebo návrh pána poslanca Michelku.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Takže, vážené plénum, rozhodnite demokraticky hlasovaním. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 13 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 33 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 44 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 2 spoločnej správy napriek vysvetľujúcemu stanovisku pána poslanca Michelku sme neprijali.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážený pán predsedajúci, ostalo nám hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam návrh zákona schváliť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 93 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení schválených po-
zmenovacích a doplňovacích návrhov? Pani spoločná spravodaj-
kyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 88 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Ná-
rodnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z uhľovo-
díkových palív a mazív.

Kolegyne, kolegovia,

j e d e n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z vína.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 389
a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 389a.

Pani poslankyňa Ďurišínová - faktická poznámka.

Poslankyňa M. Ďurišínová:

Prosím vás pekne, vážený pán predsedajúci, vážené kole-
gyne, kolegovia, pokiaľ si pamätám, gentlemanská dohoda bola,
že budeme rokovať do 21.00 hodiny. Už sme pokračovali jedným
bodom, tak znovu dávam návrh - je 21.00 hodín - môžeme sa
stretnúť zajtra o 8.00 hodine.

Podpredseda NR SR J. Černák:

Pani kolegyňa Ďurišínová využíva svoje právo a dáva procedurálny pozmeňovací návrh.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Kto je za návrh pani poslankyne Ďurišínovej, ktorá navrhuje dnešnú schôdzu prerušiť?

Za návrh hlasovalo 40 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 20 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 31 poslancov.

Konštatujem, pani kolegyňa, že váš pozmeňovací návrh nebol plénom prijatý.

Urobme gentlemanskú dohodu, aby sme si urobili nejaký náskok. Ak môžete, ešte vydržte.

Kolegyne, kolegovia, v zmysle svojho vyhlásenia pri uvádzaní prvého návrhu zákona pán podpredseda vlády sa zrieka slova. Prosím preto spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Šebu, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Šebo:

Vážený pán predsedaajúci,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené kolegyne a kolegovia,

dovoľte, aby som vás oboznámil so spoločnou správou Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej rady Slo-

venskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z vína - tlač 389.

Predseda Narodnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 644 z 29. novembra 1993 a rozhodnutím číslo 657 z 30. novembra 1993 pridelil uvedený návrh zákona na prerokovanie Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu s termínom do 10. decembra 1993. Na skordinovanie stanovísk výborov určil Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky. Uvedené výbory návrh prerokovali v dňoch 8. až 10. decembra 1993.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Pán kolega, prosím trochu hlasnejšie.

Poslanec J. Šebo:

Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Ústavnoprávného výboru Národnej rady Slovenskej republiky, vyslovili s uvedeným návrhom súhlas. Súčasne jednotlivé výbory prijali k vládnuému návrhu zákona o spotrebnej dani z vína pozmeňovacie a doplňovacie návrhy.

Moje stanovisko k týmto pozmeňovacím návrhom je nasledovné: Odporúčam prijať an blok body číslo 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 a 13. O bode číslo 3 a bode číslo 4 by som dal hlasovať jednotlivo s tým, že bod 3 k § 9 má tri odrážky - prvú odrážku odporúčim, druhú neodporúčim vzhľadom na to,

že ten istý problém je riešený v bode 4, a odrážku tri takisto odporučím. Samozrejme, pokiaľ nebudú tieto paragrafy dotknuté v rozprave.

Vážené dámy a páni, vami predložené pozmeňovacie návrhy žiadam predložiť písomne. Zákon s prijatými pozmeňovacími návrhmi odporúčim prijať.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Šebovi. Prosím ho, aby zaujal miesto, ktoré je určené pre spravodajcov výborov.

Otváram rozpravu o jedenástom bode programu. Keďže nemám žiadny písomný návrh do rozpravy a vidím, že nikto nemá záujem v rozprave vystúpiť, rozpravu uzatváram.

Teraz sa k rozprave resp. k návrhom vyjadri pán podpredseda vlády.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážení páni poslanci,

mám prosbu alebo stanovisko k predloženým návrhom výborov, a to k bodu 6, kde by som odporučil, aby sa ponechalo také znenie, aké bolo v pôvodnom návrhu. A takisto k bodu 9 by som odporučil, aby sa ponechalo znenie ako bolo v pôvodnom návrhu, a tým viac k bodu 10, aby sa nevypustil § 14 ods. 6. Tieto tri body keby sa mohli upraviť hlasovaním.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Bolo to vystúpenie v rozprave. Svojím vystúpením pán podpredseda vlády otvoril rozpravu a odporú-

čal, aby sa o bodoch 6, 9 a 10 hlasovalo jednotlivo. Bude dôležité stanovisko spoločného spravodajcu. Pán podpredseda vlády Tóth svojím vystúpením otvoril opatovne rozpravu. Má niekto ešte záujem v rozprave vystúpiť?

Prosím, pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Šebo:

Osvojujem si návrhy pána ministra s tým, že o týchto jednotlivých bodoch, ktoré uviedol, necháme hlasovať jednotlivo.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Takže žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca, alebo pristúpime k hlasovaniu?

Poslanec J. Šebo:

Ďakujem. Môžeme pristúpiť k hlasovaniu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Pán spoločný spravodajca si osvojil návrhy pána podpredsedu vlády a žiada pristúpiť k hlasovaniu.

Poslanec J. Šebo:

Odporúčam hlasovať an blok a prijať zmeny pod bodmi 1, 2, 5, 7, 8, 11, 12 a 13.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 77 poslancov.

Hlasujeme o bodoch spoločnej správy 1, 2, 5, 7, 8, 11, 12 a 13, ktoré pán spoločný spravodajca odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 77 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že body spoločnej správy 1, 2, 5, 7, 8, 11, 12 a 13 sme prijali.

Poslanec J. Šebo:

V bode 3 odporúčam prvú a druhú odrážku prijať, tretiu neprijať /šum v sále/. Potom neprijať s tým, že budem mať pozmeňovací návrh. Môžem rozdeliť tento bod podľa odrážiek?

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Rozprava je uzavretá, takže pozmeňovacie návrhy pán spoločný spravodajca nemôže mať, ale pýtam sa, či má niekto námietky proti tomu, aby sme hlasovali o bode číslo 3 tak, ako navrhuje, to znamená, aby sme prijali odrážku jedna a dva a odrážku tri neprijali.

Pani poslankyňa Ďurišínová - faktická poznámka.

Poslankyňa M. Ďurišínová:

Chcela by som pripomenúť, že to je asi z prepracovania. A po druhé, že už párkrát bola takáto tendencia, takže, aby sme dodržali rovnaké stanovisko. Už párkrát sa to navrhovalo a stále bolo zamietnuté s tým, že je to jeden konkrétny bod.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne za spresnenie. Musíme hlasovať o bode číslo 3 ako celku.

Poslanec J. Šebo:

Bod číslo 3 odporúčam neprijíť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 81 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 3. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijíť.

Za návrh hlasovalo 33 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 3 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Šebo:

Bod číslo 4 odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 82 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 4 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca odporúča tento bod prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 73 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že bod 4 spoločnej správy sme prijali.

Poslanec J. Šebo:

Ďalším je bod číslo 6. Nechávam na zváženie poslancov.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 79 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 6 spoločnej správy, ktorú si pôvodne pán spoločný spravodajca osvojil a pán podpredseda vlády ho odporúčal neprijíť. Teraz necháva na rozhodnutie poslancov. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 27 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 41 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 6 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Šebo:

Bod číslo 9 takisto nechávam na vaše rozhodnutie.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 86 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 9 spoločnej správy, ktorý mal presne takú istú históriu ako bod číslo 6.

Kto je za bod číslo 9?

Za návrh hlasovalo 35 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 37 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 9 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Šebo:

Bod číslo 10 rovnako nechávam na vaše zváženie.

Podpredseda NR SR L. Černak:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 89 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 10 spoločnej správy, ktorý je posledný, o ktorom hovoril pán podpredseda Tóth. Pán spoločný spravodajca necháva na vaše rozhodnutie. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 33 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 42 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že ani bod číslo 10 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Šebo:

Tým boli vyčerpané všetky pozmeňovacie návrhy. Odporúčam hlasovať o zákone ako celku.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

V súlade s ustanovením § 26 odseku 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení schválených pozmenovacích a doplňovacích návrhov. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 62 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 15 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z vína.
/Potlesk./

Spoločný spravodajca pán Bajan ma požiadal, aby sme pokračovali ešte aj ďalším bodom. Nedám o tom ani hlasovať, počujem súhlasný šum z pléna.

Kolegyne a kolegovia,

d v a n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z piva.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo číslo 390 a spoločnú správu výborov ako číslo 390a.

Pán podpredseda Tóth sa vzdal úvodného slova, takže prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Vladimíra Bajana, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec V. Bajani:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán podpredseda vlády a minister financií,
vážené kolegyne, kolegovia,

keďže máte tlač číslo 390a pred sebou, nebudem ju čítať. Dovoľujem si upozorniť na skutočnosť, že výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali vládny návrh zákona v určenej lehote a vyslovili s ním súhlas s pripomienkami, okrem Ústavnoprávného výboru Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý s návrhom zákona súhlasil bez pripomienok.

Vzhľadom na skutočnosť, že máte pred sebou správu, dovoľm si vám navrhnúť, aby sme zo spoločnej správy hlasovali an blok o pripomienkach 1, 2, 3, 4, 5, 8 a 9 a vyjadrili s nimi súhlas, s bodmi 6 a 7 vyjadrili nesúhlas. Teda opakujem, aby sme zo spoločnej správy prijali body 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9 a 10 a s bodmi 6 a 7 vyjadrili nesúhlas.

Pán predsedajúci, v prípade, že v rozprave nikto nevystúpi, dovoľujem si navrhnúť, aby sme pristúpili k hlasovaniu.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem poslancovi Bajanovi a prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcu výborov.

Otváram rozpravu o dvanástom bode programu. Keďže som nedostal do rozpravy žiadnu písomnú prihlášku, pýtam sa, či má niekto záujem vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Keďže nikto nemá záujem, rozpravu uzatváram. Pýtam sa pána podpredsedu vlády, či sa chce vyjadriť.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Zriekam sa slova.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Rozprava nebola, pán podpredseda sa zrieka slova. Odovzdávam slovo spoločnému spravodajcovi pánu Bajanovi.

Poslanec V. Bajani:

Vážený pán predsedajúci, odporúčam, aby sme pristúpili k hlasovaniu o spoločnej správe. Ako som povedal v úvodnom slove, odporúčam prijať body 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9 a 10 an blok.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 77 poslancov.

Hlasujeme an blok o bodoch spoločnej správy 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9 a 10. Pán spoločný spravodajca odporúča tieto body an blok prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 75 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme prijali body 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9 a 10 spoločnej správy.

Poslanec V. Baján:

Vážený pán predsedajúci, odporúčam, aby sme pristúpili k hlasovaniu o bodoch spoločnej správy 6 a 7. Odporúčam ich an blok neprijat.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 80 poslancov.

Kolegyne, kolegovia, budeme hlasovať an blok o bodoch číslo 6 a 7 zo spoločnej správy, ktoré pán spoločný spravodajca odporúča neprijat. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 12 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že body číslo 6 a 7 zo spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec V. Baján:

Pán predsedajúci, vzhľadom na to, že sme prešli celú spoločnú správu, prešli sme si pripomienky z rozpravy, odporúčam hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam prijat.

Podpredseda NR SR L. Černák:

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 84 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení schválených pozměnovacích a doplňovacích návrhov? Pán spoločný spravodajca odporúča návrh zákona prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 77 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z piva.
/Potlesk./

Kolegyne, kolegovia, prerokovanie tohto návrhu nám trvalo 10 minút. Myslím si, že by sme mohli prerokovať celý blok. Ešte nám ostávajú dva návrhy - o dani z liehu a o dani z tabaku. Kolegyne, kolegovia vidím, že je všeobecný súhlas, aby sme pokračovali ďalej prerokúvaním týchto dvoch návrhov zákonov. Preto vás prosím, aby ste rokovali tak pružne ako pri predchádzajúcom návrhu.

T r i n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z liehu.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 391 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 391a.

Kedže pán podpredseda už úvodné slovo mal, prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Karola Dubjela, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Faktická poznámka - pán poslanec Barány.

Poslanec E. Barány:

Vážené kolegyne, kolegovia,

nebojte sa, nemám návrh, len zneužívam faktickú poznámku na zlomyseľnú poznámku. Ďalším stupňom v postupe spôsobu rokovania ako dnes ideme, je už schvaľovanie niekoľkých zákonov naraz an blok. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Faktická poznámka - pán poslanec Letko.

Poslanec M. Letko:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

plne chápem, čo je ešte pred nami, ale myslím si, že je už nedôstojné, aby sme takýmto spôsobom tieto zákony prerokovali. Preto navrhujem prerušenie schôdze.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Chápem návrh pána poslanca Letku ako procedurálny návrh. Dávam o ňom hlasovať.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 84 poslancov.

Pán poslanec Letko dával procedurálny návrh, aby sme schôdzu prerušili. Kto je za návrh pána poslanca Letku?

Za návrh hlasovalo 41 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Kolegyne, kolegovia, využijem svoje právo predsedajúceho a napriek vôli väčšiny skutočne si myslím, že už to ide veľmi rýchlym tempom. /Hlasy v pléne./ Nemôžem? Teda prosím, pričíňme sa pozornosťou, aby to bol dôstojný priebeh a prerokujeme ešte tento jeden návrh ako posledný. Potom bude jeden oznam a dnes skončíme, pretože nerád by som pri svojom debute získal povest odhlasovania zákonov an blok.

Pán poslanec Dubjeli.

Poslanec K. Dubjeli:

Takže budeme pokračovať v tom tempe, ako sme išli a budeme rokovať o spoločnej správe k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z liehu. Keďže spoločnú správu máte všetci pred sebou, dávam hlasovať, pardon, navrhujem - prepáčte už aj ja som z toho unavený ...

Podpredseda NR SR L. Černák:

Vážané kolegyne, kolegovia, keďže vidím, že aj spoločný spravodajca je indisponovaný, prerušíme rokovanie. Myslím si, že to sú také zákony, ktoré aj zajtra veľmi rýchlo prerokujeme.

Chcel by som poprosiť členov národohospodárskeho výboru, aby sa zajtra o 8.45 hodine zišli v malej zasadačke, aby mohli ešte rokovať o dodatočne zaradenom bode tejto schôdze - o sídlach a obvodoch súdov, tlač číslo 361.

Kolegyne, kolegovia, všetkým vám chcem poďakovať za spoluprácu, že ste mi uľahčili tento debut.

Vyhlasujem dnešnú schôdzu za prerušenú. Budeme pokračovať zajtra ráno o 9.00 hodine. Dovidenia. Ďakujem za spoluprácu.

Druhý deň rokovania
25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky
16. decembra 1993

Podpredseda NR SR L. Černák:

Kolegyne, kolegovia,

pri schvaľovaní programu včera sme odhlasovali, že dnes začneme ako prvý bod prerokovávať voľby do rady mládeže, ale máme tu dva kratučké zákony, ktoré, ak budeme mať včerajšie tempo, by sme mohli prerokovať asi za 20 minút. Súhlasilo by plénum, a najmä pani kolegyňa Guldanová s tým, že by sme dokončili blok finančných zákonov? Kolegyňa Bibiána Guldanová súhlasne prikyvuje, takže by som odporúčal v nich pokračovať.

Kolegyne, kolegovia skúsime sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 72 poslancov./

Myslím si, že ak sa budú prezentovať všetci, ktorí sú v rokovacej v sále, už nás bude dosť. Ešte prichádzajú ďalší. Prosím všetkých, ktorí sú v rokovacej sále, aby sa prezentovali.

/Prezentovalo sa 79 poslancov./

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pokračujem v rokovaní 25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Keďže sa prezentovalo 79 poslancov, Národná rada je schopná sa uznášať.

Po súhlase pléna, ale predovšetkým navrhovateľky pani poslankyne Guldanovej odporúčam, aby sme dokončili prerokúvanie daňových zákonov a potom pokračovali podľa schváleného programu na ďalší deň.

Takže pokračujeme t r i n á s t y m bodom programu, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z liehu.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 291 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 391a.

Vládny návrh zákona včera odôvodnil podpredseda vlády a minister financií pán Július Tóth.

Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Karola Dubjela, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec K. Dubjeli:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené kolegyně,
vážení kolegovia,

dovoľte mi podať spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledkoch prerokovania návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z liehu.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z liehu pridelil predseda Národnej rady

Slovenskej republiky rozhodnutiami číslo 6 29. 11. 1993
 a číslo 657 z 30. 11. 1993 na prerokovanie lehote do 10.
 12. 1993 Ustavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej re-
 publiky, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej
 rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej
 republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo
 a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu.

Uvedené výbory návrh prerokovali v stanovenej lehote.
 Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol
 návrh zákona pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporučili
 ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení
 pripomienok, ktoré máte v spoločnej správe.

Navrhnutý zákon o spotrebnej dani z liekov prebera z do-
 terajšej právnej upravy osvedčené ustanovenia, pričom hlavný
 doraz kladie na spresnenie a doplnenie niektorých ustanovení
 v záujme ich jednoznačného výkladu v aplikatívnej sfere, na
 upravu platieb dane v záujme tvorby finančných prostriedkov
 na uhradenie dane, na skrátenie lehoty pre vrátenie dane
 a upravu terminológie.

Navrhujem ani blok schváliť všetky pripomienky uvedené
 v spoločnej správe okrem bodu číslo 6, ktorý má odporúčajúci
 charakter a preto ho neodporúčam schváliť. V podstate bod
 číslo 6 nie je ani zmenou.

Podpredseda NR SR J. Černák:

Ďakujem panu poslancovi Dubjelovi a prosím ho, aby za-
 ujal miesto určené pre spravodajcov výboru.

Damy a pani, otvaram rozpravu o troch bodoch progra-
 mu. Do rozpravy sa hlási pán poslanec Krivica.

Poslanec J. Krivčík:

Vážený pán predsedajúci,
vážený členovia vlády,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

máme posúdiť a schváliť návrh zákona o spotrebnej dani z liehu, ktorý nám bol predložený vládou Slovenskej republiky ako tlač číslo 391. Ani tento vládny návrh sa nevymyká istej filozofii, ktorú vláda Slovenskej republiky sa snaží aplikovať v celom balíku noviel, ktoré už boli alebo budú schválené týmto parlamentom. V tomto smere však teraz nechcem polemizovať. Obmedzím sa na pozmeňovací návrh, ktorého prijatie by neohrozilo sledované ciele.

Navrhujem preto zmeniť ods. 2 § 9 vládneho návrhu nasledovne: "Oslobodený od daní je aj lieh vyskladnený v množstve troch štvrtín z vyrobeného liehu pre pestovateľa za jedno výrobné obdobie, najviac však do výšky celkom vyskladnených 16 litrov." Toľko môj pozmeňovací návrh.

Som toho názoru, že prijatie tohto pozmeňovacieho návrhu neohrozí príjmy štátneho rozpočtu, ale naopak, podporíme kontrolovanú a zdravotne nezávadnú destiláciu ovocných kvasov.

Ďakujem za podporu môjho návrhu.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Krivčíkovi. Prosím, aby ste návrh odovzdali spoločnému spravodajcovi. Prosím, hlási sa ešte niekto ďalší do rozpravy? Pán doktor Chmelík.

Poslanec B. Chmelík:

Váženy pan predsedaajúci,
vážená vláda Slovenskej republiky,
dámy a páni,

Slovensko je chorá krajina. Už vo svojich minulých vystupeniach som opakovane na túto skutočnosť upozorňoval a žiadal som vás o podporu najmä v preventívnej oblasti činnosti či už zdravotníctva alebo celej našej spoločnosti. Nebudem sa znovu k celému tomuto problému vracat, ale keď som sa zamýšľal nad rozpočtom - a to maličko predbieham, rozmyšľal som, ako zabezpečiť prostriedky pre Národný program podpory zdravia. Nakoľko spomínané návrhy, o ktorých teraz rozkujeme, neprešli Výborom Národnej rady pre zdravotníctvo a sociálne veci, a keďže jedným zo základných nepriaznivých faktorov, ktoré vplyvajú na zdravie jedinca a prejavujú sa výrazne v našej vysokej chorobnosti a skorej úmrtnosti, je tabakizmus a etylizmus, dovoľujem si vás poprosiť o podporu môjho návrhu, ktorým by som chcel dať pozmeňovací návrh, aby sa 1 % z odvedenej dane z tabaku, tabakových výrobkov a liehu odvádzalo do Fondu národného zdravia.

Môj pozmeňovací návrh v konkrétnosti by znel, že v § 17 - správca dane by text, ktorý tam je, pokračoval: "Správca dane poukáže z odvedenej dane z liehu 1 % do Fondu národného zdravia". Prosím vás o podporu tohto pozmeňovacieho návrhu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister Tóth,

mám na vás jednu otázku. Pri prerokúvaní tohto návrhu zákona v národohospodárskom a rozpočtovom výbore som položil predkladateľom otázku, či nie je vhodné, aby použitie liehu v zdravotníctve bolo oslobodené od dane. Na to som dostal od predkladateľov odpoveď, že tento problém je riešený v § 9 písm. h/.

Pretože nie som dobre oboznámený s problémami zdravotníctva, po rokovaní v národohospodárskom a rozpočtovom výbore som sa na túto otázku pýtal odborníkov zo zdravotníctva. Písmeno h/ totiž hovorí iba o denaturovanom liehu. Odborníci zo zdravotníctva mi potvrdili, že sa v zdravotníctve používa aj mnoho iného liehu, nie denaturovaného, a preto by som prosil, aby pán minister odpovedal na túto otázku, akým spôsobom by sa to dalo vyriešiť.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. To bola otázka na pána podpredsedu vlády. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Keď sa už nikto nehlási, vyhlasujem rozpravu o trinástom bode za skončenú. Chce sa k rozprave alebo ku konkrétnej otázke pána Tahyho vyjadriť pán podpredseda vlády?

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,

K otázke pána Tahyho: V § 9 písm. a/ je uvedené, že oslobodený od dane je lieh vyskladnený od výrobcu alebo z dovozu právnickej alebo fyzickej osoby podľa § 4 písm. f/. A pokiaľ si prečítame § 4 písm. f/, tam sa hovorí: "ktorá v súlade s postupom ustanoveným osobitným predpisom nakladá s liehom". Čiže osobitný predpis, ktorý sa bude týkať zdravotníctva, umožňuje, aby bol oslobodený od dane.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne, pán podpredseda. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov pán poslanec Dubjela?

Poslanec K. Dubjela:

Nie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Keďže nie, pristúpime k hlasovaniu. Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Dubjela, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec K. Dubjela:

Začneme hlasovaním o spoločnej správe. Navrhol som, aby všetky body spoločnej správy, okrem bodu číslo 6, boli schválené an blok. Keďže neboli dotknuté rozpravou, môžeme prikróčiť k hlasovaniu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 88 poslancov.

Hlasujeme o bodoch 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 a 9 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ich odporúča an blok prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 86 poslancov.

Kto je proti?

Proti nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že všetky body spoločnej správy, okrem bodu číslo 6, sme prijali.

Poslanec K. Dubiel:

Hlasujeme o bode číslo 6, ktorý neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 6 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 16 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 49 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 6 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec K. Dubiel:

Prvý pozmeňovací návrh dal pán poslanec Krivčík. Tento návrh mení § 9 ods. 2, ktorý znie: "Oslobodený od dane je aj lieh vyskladnený v množstve troch štvrtín z vyrobeného liehu pre pestovateľa za jeho výrobné obdobie, najviac však do výšky vyskladnených 16 litrov." Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 93 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Krivčíka.

Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 36 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 36 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána Krivčíka, ktorý chcel trošku zlepšiť situáciu malovýrobcov, sme neprijali.

Poslanec K. Dubiel:

Ďalší pozmeňovací návrh dal pán Chmelík, kde v § 17 žiada doplniť text takto: "Správca dane poukáže z odvedenej dane z liehu 1 % do Fondu národného zdravia. Po konzultácii s pánom podpredsedom vlády neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Uviedol pán podpredseda vlády aj nejaké dôvody?

Poslanec K. Dubjeli:

Menilo by to celý systém odvodov.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Chmelíka.

Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijíť. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 39 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 33 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Chmelíka sme neprijali.

Poslanec K. Dubjeli:

Konštatujem, že boli vyčerpané všetky pozmeňovacie návrhy. Môžeme hlasovať o zákone ako celku.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovačom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujte sa.

Prezentovalo sa 95 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení schválených pozmeňovacích a doplnovacích návrhov? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 77 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z liehu.

Ďakujem pekne, pán spoločný spravodajca. /Potlesk./

Budeme pokračovať s t r n á s t y m bodom programu, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 392 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 392a.

Keďže vládny návrh zákona včera už odôvodnil pán podpredseda vlády a minister financií, prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jozefa Košnára, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Košnár:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,
dámy a páni,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov, tlač 392, prideliť predseda Národnej rady Slovenskej republiky Ústavno-právnomu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Náro-

dohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu.

Všetky uvedené výbory v stanovenom termíne návrh prerokovali, vyslovili s návrhom súhlas a odporučili ho schváliť s tými zmenami a doplnkami, ktoré sú uvedené v spoločnej správe pod bodmi 1 až 24. Dovoľte mi navrhnúť vám, aby sme spoločne súhlasili s doplňovacími resp. pozmeňovacími návrhmi uvedenými v spoločnej správe, s výnimkou bodov 1, 7, 12 a 17, o ktorých odporúčam hlasovať osobitne. Všetky doplňovacie a pozmeňovacie návrhy uvedené v spoločnej správe majú v podstate charakter istých štylistických, legislatívnych úprav a spresnení. Z vecného hľadiska sú závažnejšie predovšetkým tie, ktoré sú uvedené pod bodom 22 a ktoré sa vzťahujú na meritum veci, pokiaľ ide o dovážané cigarety a ich označovanie známkou.

Ešte raz odporúčam prijať návrh zákona ako celok, a pokiaľ ide o body spoločnej správy, hlasovať o všetkých an blok a vyňať zo spoločného hlasovania body 1, 7, 12 a 17.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Černák:

Ďakujem pekne, pán spoločný spravodajca. Prosím vás, zaujmite miesto, ktoré je určené pre spravodajcov výborov.

Kolegyne, kolegovia, otváram rozpravu o štrnástom bode programu. Keďže nemám žiadnu písomnú prihlášku do rozpravy, pýtam sa, či má záujem niekto v rozprave vystúpiť. Pán poslanec Chmelík.

Poslanec B. Chmelík:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
dámy a páni,

napriek nepochopeniu môjho návrhu sa osmeľujem osloviť vás aj pri tejto príležitosti a zopakovať, že sme chorý národ a ak nenájdeме prostriedky, nemôžeme očakávať zmenu v zdravotnom stave obyvateľov Slovenska. V rozpočte na preventívnu starostlivosť peniaze nie sú. Program CINDI, ktorý podpísali už dvaja ministri zdravotníctva so Svetovou zdravotníckou organizáciou, ďalej zostáva finančne nepokrytý. Preto opätovne podávam pozmeňovací návrh k § 17 - Správca dane - doplniť text, ktorý sa tam nachádza: "Správca dane poukáže z odvedenej dane za tabak a tabakové výrobky 1 % do Fondu národného zdravia."

Ďakujem za pochopenie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem za pozmeňovací návrh panu poslancovi Chmelíkovi. Do rozpravy sa ďalej hlási pán doktor Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

zdanlivo budem protirečiť môjmu predrečníkovi, hoci sme zásadne na jednej vlne. Chcel by som veľmi zdôrazniť jedno, že ten, kto fajčí, nutne a zákonite vedome poškodzuje svoje zdravie, a to v nemalej miere. Je priama závislosť medzi počtom vyfajčených cigariet a medzi výskytom rakoviny pľúc.

Náklady na liečbu týchto ťažkých ochorení znášame všetci. Konečne by sme mali celkom vedome pristúpiť k tomu, aby ten, kto vedome poškodzuje svoje zdravie, jednoznačne za to niesol aj dôsledky. A preto si dovoľím trochu pozmeniť návrh kolegu Chmelíka v tom zmysle, že nie z daní, ktoré sú vlastne peniazmi nás všetkých, je to náš mesiac, by sme mali prispievať na to, aby boli liečení ľudia, ktorí si chorobu sami zavínili. Prečo má platiť ten, kto si uvedomil, za niekoho, kto vedome robí zle?

Tu by som navrhoval, aby všetky zisky, ktoré budú plynúť zo známkou použitých na označenie tabakových balení, boli odvedené do Fondu národného programu podpory zdravia. V tomto prípade by totiž finančnú záťaž za liečbu následkov fajčenia znášal aspoň sčasti konzument tabakového výrobku, pretože za známku na krabičke platí kupujúci a nie daňoví poplatníci. V tomto zmysle navrhujem, aby v § 18 bol pôvodný text ponechaný ako odsek a/ a bol doplnený odsekom b/ v tomto znení: "Ministerstvo financií zabezpečí odvod výťažku zo známkou po odčítaní nákladov na konto Fondu národného programu podpory zdravia."

Ďakujem za podporu a dúfam, že kolega Chmelík to nebude cítiť ako protirečenie.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne pánu poslancovi. Ďalej sa do rozpravy hlásil poslanec Jakuš. Má ešte niekto záujem vystúpiť? Zatiaľ nie. Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Jakuš:

Vlastne vystúpili sme traja doktori k tomu istému problému. Chcel by som poprosiť plénum Národnej rady, aby akceptovalo buď jeden alebo druhý návrh, lebo Fond národného

zdravia, ktorý máme vytvorený z titulu zákona, pokiaľ som informovaný, je prázdny, a v navrhovanom rozpočte sa takisto do tohto fondu prakticky neplánujú žiadne peniaze. Myslím si, že neochudobníme štátnu pokladnicu, keď poskytneme tieto prostriedky podľa návrhu buď pána Chmelíka alebo pána Neuwirtha do Fondu národného zdravia, lebo na druhej strane vlastne o to menej budeme pýtať zo štátneho rozpočtu na preventívnu starostlivosť.

Podpredseda NR SR: L. Černák:

Ďakujem pekne. To bude mať v rukách pán podpredseda vlády. Má ešte niekto záujem vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Keďže nie, uzatváram rozpravu o štrnástom bode programu. Má záujem vyjadriť sa k rozprave pán podpredseda vlády?

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

myslím si, že v určitých návrhoch, ktoré tu odznali, si mylíme pojmy. Fondy idú mimo štátneho rozpočtu a hospodárenie s nimi je málo kontrolovateľné. A o to, čo nepríde z týchto daní do štátneho rozpočtu, vlastne je štátny rozpočet nižší. My si myslíme, že ak niečo umožníme zobrať z tých položiek, ktoré do štátneho rozpočtu majú prísť, a presuneme to niekde inde, že hospodárenie bude lepšie - Fond národného zdravia, Národná poisťovňa a iné fondy. Nakoľko to absolútne mení princíp zákona a zákonných opatrení spojených s daňami, neodporúčam to ani v jednom prípade. Pokiaľ ide o také návyky, ako je fajčenie, to nie je vec fondov. Veľmi správne tu hovoril pán poslanec Neuwirth, že v zahraničí to

rieši poisťovňa, nie rovnakými platbami poisťného, ale tam, kde je rizikový faktor, dotýčny musí zaplatiť podstatne viac do poisťných fondov, ako ten, kto sa o svoje zdravie stará. Čiže nie v tom je naša podstata, ale musíme ísť na to, aby ten, kto sa o svoje zdravie nestará, aj viac platil do Národnej poisťovne. V tom vidím cestu - prinútiť občana, aby sa staral o svoje zdravie, a nie aby sa štát staral kompletne, bez ohľadu na to, či sa niekto o svoje zdravie stará alebo nestará.

Na rozdiel od pána spoločného spravodajcu neodporúčam Národnej rade schváliť bod číslo 8 spoločnej správy z dôvodov, že slovo "zistenia" nie je totožné s nakladaním. Mení to podstatu tohto paragrafu. Ďalej to isté je pokiaľ ide o bod číslo 9, ktorý je doplnkom k § 8 ods. 2. Navrhuje sa vypustiť časť textu. Navrhovanú zmenu nie je možné akceptovať, nakoľko ide o číselné označenie, ktoré je uvádzané v § 6 ako kód colného sadzobníka. Kód colného sadzobníka je záväzný ukazovateľ. Keby sme toto prijali, vlastne zrušíme možnosť identifikácie tohoto výrobku.

A pokiaľ ide o bod 20 k § 18, javí sa absolútne nadbytočný v rámci predloženého zákona. Ale rozhodujúce, ktoré skutočne menia podstatu a veľmi silne vplyvajú alebo znepresňujú zákon, sú body číslo 8 a 9 dotýkajúce sa § 8.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov pán poslanec Košnár?

Poslanec J. Košnár:

Nie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Pán poslanec Košnár si slovo nežiada. Faktická poznámka
- pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážení, ak má plynúť do štátneho rozpočtu príjem aj zo známky aj z dane, potom neviem, prečo tu máme dvojaké funkcie. Bolo by logické zvýšiť daň a nemusíme mať celú agendu okolo známk. Tie známky musia mať predsa osobitné poslanie, keď ich používame.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem za faktickú poznámku. Zároveň prosím kolegynę a kolegov, aby neodchádzali z rokovacej sály, pretože ideme práve hlasovať. Prosím, aby sa vrátili do rokovacej sály.

Pristúpime k hlasovaniu. Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Košnára, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec J. Košnár:

Vážené kolegynę a kolegovia,

najskôr budeme hlasovať o bodoch spoločnej správy. Vzhľadom na to, že podpredseda vlády a minister financií pán Tóth sa vyjadril k dvom bodom spoločnej správy, ktoré som pôvodne odporúčal zahrnúť do bloku, o ktorom sa bude hlasovať spoločne, mením svoje odporúčanie v tom zmysle, že navrhujem, aby sme prijali všetky doplnňovacie a pozmeňovacie návrhy spoločnej správy, okrem bodov 1, 7, 8, 9, 12, 17 a 20, o ktorých odporúčam hlasovať osobitne.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 83 poslancov.

Hlasujeme an blok o bodoch spoločnej správy, okrem bodov 1, 7, 8, 9, 12, 17 a 20. Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 80 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že sme prijali všetky body spoločnej správy an blok, okrem bodov 1, 7, 8, 9, 12, 17 a 20.

Poslanec J. Košnár:

Bod 1 spoločnej správy odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 85 poslancov.

Budeme hlasovať o bode 1 spoločnej správy, ktorý pán spoločný spravodajca odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 51 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali bod číslo 1 spoločnej správy.

1
1
1
1

Poslanec J. Košnár:

Nasleduje bod 7. Ponechávam na rozhodnutie pánov poslancov a paní poslankýň.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 84 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 7 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho necháva voľnú úvahu. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 62 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 7 spoločnej správy sme prijali.

Poslanec J. Košnár:

Bod 8 - je to bod, o ktorom hovoril pán podpredseda vlády. Ponechávam na zváženie poslancov a poslankýň.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 83 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 8 spoločnej správy podľa vlastného uváženia. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 14 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 8 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Košnár:

Bod číslo 9 opätovne nechávam na rozhodnutie kolegyniam a kolegom.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 87 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 9 spoločnej správy podľa vlastného uváženia. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 25 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 49 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 9 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Košnár:

Nasleduje bod číslo 12, ktorý odporúčam neprijat.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 12 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijat. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 56 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 12 spoločnej správy sme prijali.

Poslanec J. Košnár:

Nasleduje bod číslo 17, v ktorom sú dve alternatívy. Prvá alternatíva je nahradiť príslušnú formuláciu formuláciou "najneskôr do", a druhá alternatíva je alternatíva slovami "najskôr po". To znamená, že musíme hlasovať o oboch alternatívach. Odporúčam najprv prvú alternatívu, to znamená "najskôr do". Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 90 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 17 spoločnej správy, o prvej alternatíve. Prvú alternatívu odporúča pán spoločný spravodajca neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovali 4 poslanci.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že v bode číslo 17 prvú alternatívu sme neprijali.

Poslanec J. Košnár:

Je tu druhá alternatíva v bode číslo 17. Ide o slová "najskôr po". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 94 poslancov.

Hlasujeme o druhej alternatíve v bode číslo 17 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ju odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 37 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 24 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že ani druhú alternatívu v bode číslo 17 sme neprijali.

Poslanec J. Košnár:

Nasleduje bod číslo 20. Ponechávam na rozhodnutie každého.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím prezentáciu.

Prezentovalo sa 92 poslancov.

Ideme hlasovať o bode číslo 20 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca necháva na vlastné uváženie. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 27 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 51 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 20 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Košnár:

Hlasovali sme o všetkých bodoch spoločnej správy. V rozprave boli prednesené dva doplňovacie návrhy - návrh pána poslanca Chmelíka k § 17 doplniť text tohto znenia: "Správca dane poukáže z odvedenej dane za tabak a tabakové výrobky 1 % do Fondu národného zdravia." Ponechávam na zváženie a rozhodnutie.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 95 poslancov.

Kolegyne a kolegovia, hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Chmelíka. Pán spoločný spravodajca necháva na vaše vlastné uváženie. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 43 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Chmelíka sme neprijali.

Poslanec J. Košnár:

Ďalší pozmeňovací návrh je od pána poslanca Neuwirtha, ktorý navrhuje v § 12 text, ktorý tam je, označiť ako písmeno a/ a zaradiť nové písmeno b/ tohto znenia: "Ministerstvo financií zabezpečí odvod výťažku zo známok po odčítaní nákladov na konto Fondu Národného programu podpory zdravia." Opatovne ponechávam na zváženie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 95 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Neu-wirtha. Pán spoločný spravodajca necháva na vlastné zváženie. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 37 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 40 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Neu-wirtha sme neprijali.

Poslanec J. Košnár:

Pán predsedajúci, hlasovali sme o všetkých návrhoch spoločnej správy i návrhoch, ktoré odzneli v rozprave. Zostáva hlasovať o zákone ako celku, ktorý odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 101 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení schválených pozmeňovacích a doplňovacích návrhov? Pán spoločný spravodajca odporúča zákon prijať.

Za návrh hlasovalo 89 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov. /Potlesk./

Podľa včera odsúhlaseného programu ďalším bodom programu je

Vládny návrh na členov Rady Fondu detí a mládeže a Dozornej rady Fondu detí a mládeže.

Návrh vlády ste dostali ako tlač číslo 393. Správu o prerokovaní vládneho návrhu vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru máte ako tlač číslo 393a. Súčasťou správy je aj návrh odmietať členom rady fondu a dozornej rady fondu za výkon funkcie.

Podľa § 8 ods. 1 a § 11 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 189 z 15. júla 1993 o Fonde detí a mládeže členov rady fondu a členov dozornej rady fondu na návrh vlády volí Národná rada na funkčné obdobie 4 rokov.

Páni poslanci, prosím, aby ste venovali pozornosť výkladu, ktorý bude uvádzať podpredseda vlády pán Tóth, ktorého prosím, aby predložený návrh uviedol.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 189/1993 Zb. zriadil Fond detí a mládeže. Fond vykonáva

správu majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky vymedzeného týmto zákonom a používa ho na podporu činnosti v prospech detí a mládeže. Najvyšším orgánom fondu je rada fondu, ktorá sa skladá z 9 členov, ktorých volí Národná rada na funkčné obdobie štyroch rokov. Členom rady fondu nemôže byť poslanec Národnej rady, člen vlády, ďalej osoba, ktorá vykonáva funkciu v politických stranách a politických hnutiach alebo v detských a mládežníckych organizáciách.

Predložený návrh, tlač číslo 393, obsahuje 21 kandidátov, ktorých navrhla vláda v súlade s uznesením číslo 314 Národnej rady v spolupráci s Radou mládeže Slovenska a ďalšími subjektami priamo pracujúcimi s mládežou.

Na činnosť a hospodárenie fondu dozerá dozorná rada, ktorá sa skladá z troch členov. Členom dozornej rady nemôže byť člen vlády, ďalej osoba, ktorá vykonáva funkciu v politických stranách a hnutiach alebo v detských organizáciách. Návrh obsahuje 7 kandidátov, odborníkov z oblasti ekonomiky, ale i poslancov Národnej rady, tvorcov zákona o Fonde detí a mládeže. Predpokladá sa, že fond bude samofinancovateľný, preto by radu fondu mali tvoriť odborníci z oblasti práva, bankovníctva, manažmentu a práce s mládežou, aby fond mohol splniť svoje poslanie.

Predložený návrh obsahuje životopisy kandidátov, ktoré boli vypracované v súlade so vzorom pracovného životopisu štandardne používaného v medzinárodných inštitúciách. Aby Fond detí a mládeže mohol byť zaregistrovaný v Obchodnom registri a plniť úlohy, ktoré vyplývajú zo zákona, je nevyhnutné konštituovať orgány fondu, t.j. radu fondu a dozornú radu.

Ďakujem.

!

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády za uvedenie predloženého návrhu. Prosím členku výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru poslankyňu Janu Sudekovú, aby informovala o stanovisku tohto výboru k predloženému vládnomu návrhu.

Poslankyňa J. Sudeková:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené dámy,
vážení páni,

dovoľte mi, aby som predniesla správu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru k návrhu vlády Slovenskej republiky na členov Rady Fondu detí a mládeže a členov Dozornej rady Fondu detí a mládeže.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím z 26. novembra 1993 číslo 639 pridelil Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru návrh vlády Slovenskej republiky na voľbu členov Rady Fondu detí a mládeže a členov Dozornej rady Fondu detí a mládeže na prerokovanie do 8. 12. 1993 s tým, že svoje stanovisko spolu s návrhom odmieta členom rady a dozornej rady fondu podá Národnej rade Slovenskej republiky na jej 25. schôdzi. Výbor v určenej lehote prerokoval návrh vlády Slovenskej republiky na členov Rady Fondu detí a mládeže a členov Dozornej rady Fondu detí a mládeže z hľadiska kritérií podľa § 12 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže. Navrhovaní kandidáti boli prizvaní na schôdzu výboru a osobne sa členom výboru predstavili: Ing. Jana Červenáková, Marián Kečkeš, Ing. Miroslav Papay, Ing. Pavol Matko, Ing. Vladimír Ferienčík, JUDr. Štefan Tholt, JUDr. Ladislav Hoffmann, Ing. Peter Mi-

kuš, Ján Lazár, Igor Hurčík, Ing. Milan Petrík, Mgr. Vladimír Vykouk, Ing. Jozef Somora, PaedDr. Miroslav Gabriš, Ivan Harman, Peter Udvardi, Ing. František Kavecký, Štefan Zíma, Ing. Ján Černický, Ing. Peter Petko a Ing. Peter Krivda. Od navrhovaných kandidátov pána Vladimíra Bajana, pána Stanislava Kalinca a pani Bibiány Guldánovej dostal výbor ústne vyjadrenie, že sa vzdávajú kandidatury.

Výbor konštatoval, že návrh vlády Slovenskej republiky je v súlade s § 12 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže u všetkých navrhovaných kandidátov. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru odporúča Národná rada Slovenskej republiky:

1. Podľa § 8 odsek 1 zákona zvoliť 9 členov rady Fondu detí a mládeže z týchto kandidátov: - máte ich predložených, nebudem to čítať.

2. Podľa § 11 odsek 2 zákona zvoliť 3 členov Dozornej rady Fondu detí a mládeže zase z navrhovaných kandidátov, ktorých máte v správe.

3. Podľa § 9 odsek 5 a § 11 odsek 3 zákona určiť členom Rady Fondu detí a mládeže a členom Dozornej rady Fondu detí a mládeže odmeny za výkon funkcie takto:

- predsedovi rady v sume 13 000 Sk mesačne; ak vykonáva podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť, odmena sa poskytne v sume 7 000 Sk mesačne,

- členom rady fondu v sume 10 000 Sk mesačne; ak vykonávajú podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť, odmena sa poskytne 5 000 Sk mesačne,

- členom dozornej rady fondu v sume 3 000 Sk mesačne.

4. Žiadať radu Fondu detí a mládeže, aby podľa § 10 odsek 4 zákona do 10. 3. 1994 predložila Národnej rade Slovenskej republiky na schválenie návrh rozpočtu Fondu detí a mládeže na rok 1994.

Voľba sa uskutoční podľa zákona číslo 189/1993 Z. z. tajným hlasovaním.

Vážený pán predsedajúci, po otvorení rozpravy by som prosila o niekoľko poznámok, aby som mohla vystúpiť ako prvá.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pani poslankyni Sudekovej. Otváram rozpravu, v ktorej máte možnosť vyjadriť sa k návrhu vlády, ako aj k návrhu odmietať, ktoré predložil výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru. Ako prvá sa prihlásila pani poslankyňa Sudeková.

Poslankyňa J. Sudeková:

Vážené dámy,
vážení páni,

na zasadnutí Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru sa predstavili navrhovaní kandidáti. Predpokladám, že členovia nášho výboru informovali vo svojich poslaneckých kluboch o vystúpeniach jednotlivých kandidátov a odporučili vám, ktorí kandidáti by mohli spĺňať požiadavky na člena rady fondu a člena dozornej rady. Pri navrhovaní výšky odmeny členom rady Fondu detí a mládeže a členom dozornej rady fondu sme vychádzali z výšky už predtým stanovenej odmeny pre Radu pre rozhlasové a televízne vysielanie. Domnievame sa, že podobne by sa mohlo postupovať i v budúcnosti pri určovaní výšky odmeny u iných volených rád iných fondov.

Ďalej navrhujem uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky doplniť o bod C podľa návrhu výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru v znení:

"C. Žiada Radu Fondu detí a mládeže, aby podľa § 10 odseku 4 zákona do 10. marca 1994 predložila Národnej rade Slovenskej republiky na schválenie návrh rozpočtu Fondu detí a mládeže pre rok 1994.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Písomné prihlášky do rozpravy nemám. Hlásia sa niekto z pléna? Faktická poznámka - pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

vzhľadom na to, že výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru navrhol termín na predloženie resp. doplnenie uznesenia a termín na predloženie rozpočtu fondu, a vzhľadom na to, že v zákone je povinnosť tento fond prerokúvať v Národnej rade ku koncu kalendárneho roka, dávam pozmeňovací návrh vzhľadom na závažnosť tohto materiálu a vzhľadom na prepojenosť na činnosť tohto jednak orgánu a jednak celého fondu, aby tento rozpočet bol predložený Národnej rade najneskôr do 10. 2. 1994.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem za faktickú poznámku. Má ešte niekto záujem vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Kolegyne, kolegovia, keďže nikto nemá záujem vystúpiť v rozprave, vyhlasujem rozpravu o tomto bode programu za skončenú. Chce sa ešte vyjadriť pani poslankyňa Sudeková?

Poslankyňa J. Sudeková:

Nie.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Podľa § 8 odsek 2 a § 11 odsek 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže Národná rada volí členov Rady Fondu detí a mládeže a členov Dozornej rady Fondu detí a mládeže tajným hlasovaním. Podľa § 8 odsek 1 rada fondu sa skladá z 9 členov a podľa § 11 odsek 2 dozorná rada fondu sa skladá z 3 členov.

Členov rady fondu a členov dozornej rady fondu budeme voliť na dvoch osobitných hlasovacích lístkoch. Dovoľte, aby som pripomenul zásady tajných volieb. Na hlasovacích lístkoch sú uvedení kandidáti v poradí ako ich máte v predložennom návrhu vlády. Hlasovací lístok na voľbu členov rady fondu upravíte tak, že na ňom ponecháte mená najviac 9 kandidátov, za ktorých hlasujete. Mená ostatných kandidátov vodorovne prečiarknete. Na hlasovacom lístku na voľbu členov dozornej rady fondu ponecháte mená najviac 3 kandidátov, za ktorých hlasujete, a mená ostatných kandidátov vodorovne prečiarknete. Iné úpravy na oboch hlasovacích lístkoch sa považujú za neplatné. Zvolení budú tí kandidáti, ktorí

dostanú najväčší počet hlasov z nadpolovičnej väčšiny platných hlasov.

Hlasovať budeme obvyklým spôsobom. Hlasovať budú najprv overovatelia, ktorých prosím, aby dozerali na priebeh tajného hlasovania a aby spočítali odovzdané hlasy a oznámili výsledky tajného hlasovania. Prosím overovateľov, aby rozдали hlasovacie lístky.

/Rozdanie hlasovacích lístkov./

Pristúpime k tajným voľbám obvyklým spôsobom.

/Výkonanie aktu tajného hlasovania./

Pýtam sa, vážené poslankyne, vážení poslanci, či ešte niekto z vás má vykonať akt tajného hlasovania.

/Nikto./

Ak nie, prosím, aby sa overovatelia odobrali do určenej miestnosti a spočítali hlasy.

Zároveň vyhlasujem 20-minútovú prestávku. Stretneme sa v rokovacej sále presne o 11.00 hodine.

/Po prestávke./

Vážené poslankyne, vážení poslanci, pokračujeme v rokovaní. Prosím povereného overovateľa, aby oznámil Národnej rade Slovenskej republiky výsledky tajného hlasovania.

Poslankyňa B. Guldánová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

predkladám vám zápisnicu o tajnom hlasovaní na voľbu členov Rady Fondu detí a mládeže. Na voľbu členov bolo poslancom vydaných 124 hlasovacích lístkov. Po spočítaní hlasov overovateľa zistili, že v tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 120 platných hlasovacích lístkov a 4 neplatné.

Za členku Rady Fondu detí a mládeže Janu Červenákovú hlasovalo 119 poslancov.

Za člena Petra Hrabínu hlasovalo 45 poslancov.

Za člena Mariána Kečkeša hlasovalo 51 poslancov.

Za člena Juraja Matejovského hlasovalo 48 poslancov.

Za člena Miroslava Papaya hlasovalo 11 poslancov.

Za člena Pavla Matka hlasovalo 8 poslancov.

Za člena Vladimíra Ferienčíka hlasoval 1 poslanec.

Za člena Štefana Tholta hlasovalo 112 poslancov.

Za členku Janu Sabovú hlasoval 1 poslanec.

Za člena Ladislava Hoffmanna hlasovalo 66 poslancov.

Za člena Petra Mikuša hlasovalo 5 poslancov.

Za člena Jána Lazára hlasovalo 64 poslancov.

Za člena Igora Hurčíka hlasovalo 68 poslancov.

Za člena Milana Petrika hlasovalo 65 poslancov.

Za člena Vladimíra Vykouka hlasovalo 107 poslancov.

Za člena Jozefa Somoru hlasovalo 62 poslancov.

Za člena Miroslava Gabriša hlasovalo 112 poslancov.

Za člena Ivana Harmana hlasovalo 54 poslancov.

Za člena Petra Udvardiho hlasovalo 52 poslancov.

Za členku Annu Felavsovú hlasoval 1 poslanec.

Overovatelia konštatujú, že Národná rada Slovenskej republiky zvolila za členov Rady Fondu detí a mládeže pani Červenákovú, pána Gabriša, pána Tholta, pána Vykouka, pána Hurčíka, pána Hoffmanna, pána Petrika a pána Lazára.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Prosím, prečítajte ich ešte raz pomaly.

Poslankyňa B. Guldánová:

Za členov Rady Fondu detí a mládeže boli zvolení pani Červenáková, pán Gabriš, pán Tholt, pán Vykouk, pán Hurčík, pán Hoffmann, pán Petrik a pán Lazár, teda 8 členov Rady Fondu detí a mládeže.

Na voľbu členov Dozornej rady Fondu detí a mládeže bolo vydaných 124 hlasovacích lístkov, odovzdaných bolo 122 platných hlasovacích lístkov, 2 lístky boli neplatné.

Za člena Dozornej rady Fondu detí a mládeže Františka Kaveckého hlasovalo 101 poslancov.

Za člena Štefana Zímu hlasovalo 36 poslancov.

Za člena Jána Černického hlasovalo 117 poslancov.

Za člena Petra Petka hlasovalo 19 poslancov.

Za člena Petra Krivdu hlasovalo 82 poslancov.

Overovatelia konštatujú, že za členov Dozornej rady Fondu detí a mládeže boli zvolení pán Ján Černický, pán František Kavecký a pán Peter Krivda.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem overovateľke poslankyni Guldanovej za oboznámenie s výsledkami tajného hlasovania.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky zvolila za členov Rady Fondu detí a mládeže pani Červenákovú, pána Gabriša, pána Tholta, pána Hurčíka, pána Hoffmanna, pána Petrika a pána Lazára. Zároveň konštatujem, že za členov Dozornej rady Fondu detí a mládeže boli zvolení pán Kavecký, pán Černický a pán Krivda.

Prosím, faktická poznámka - pán poslanec Figeľ.

Poslanec J. Figeľ:

Som tiež overovateľom a chcem povedať, že sme opomenuli alebo nekomentovali to, že bolo zvolených len 8 členov a bolo by treba povedať, kedy budú ďalšie voľby, či v januári alebo ešte v decembri.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Vážené kolegyne, kolegovia, vzhľadom na to, že sme zvolili 8 členov, podľa zákona sú uznášaniaschopní, sú schopní zvoliť si predsedu a ďalšie orgány, aby mohli robiť a myslím si, že by mohli začať s tým, že by sme v januári zvolili toho jedného - ak súhlasíte. Myslím, že by to nemal byť problém.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Myslím, že by sme mohli urobiť všeobecný konsenzus v tom, že nakoľko 90 % členov je zvolených, možno viac o kúsok, na januárovej schôdzi by sme zvolili posledného člena fondu - jednak z časových dôvodov a jednak preto, že na to je potrebná príprava. Odporúčam, aby sme akceptovali návrh pána poslanca Bajana. Má niekto nejaký iný návrh v tomto smere?

/Nikto./

Keď nie, ďakujem pekne. Konštatujem všeobecný konsenzus v tom, že akceptujeme tajné voľby tak ako boli urobené s tým, že by sme na januárovej schôdzi zvolili ešte jedného člena do Rady Fondu detí a mládeže.

Hlásí sa pán poslanec Tahy s faktickou poznámkou.

Poslanec M. Tahy:

Vážený pán predsedajúci, poslanecký klub KDH žiada, aby

na začiatok obedňajšej prestávky bolo zvolané politické grémium k bodu tlače 374. Ide o novelu jazykového zákona.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Je to dohodnuté. Nie je potrebná žiadosť ďalšieho klubu, pretože pán predseda Národnej rady akceptoval túto požiadavku.

Vážené poslankyne, poslanci,

podľa § 9 ods. 5 a podľa § 11 ods. 3 zákona o Fonde detí a mládeže Národná rada určí členom rady fondu a členov dozornej rady fondu odmenu za výkon funkcie. Ako som uviedol, návrh odmien máte predložený Výborom Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru. Keďže som vas vyzval a neodzneli k tomu žiadne pozmeňovacie návrhy, budeme o návrhu odmien hlasovať.

Prosím, aby sa prezentovali.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za predložený návrh odmien?

Za návrh hlasovalo 69 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 36 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada uznesením určila členom Rady Fondu detí a mládeže a členom Dozornej rady Fondu detí a mládeže odmenu za výkon funkcie.

Ďalší bod, ktorý žiadala do uznesenia zakomponovať pani poslankyňa Sudeková a ktorý bol upravený pozmeňovacím návrhom pána poslanca Bajana, je bod, kde žiadame Radu Fondu detí mládeže, aby podľa § 10 ods. 4 zákona do 10. februára

predložila Národnej rade Slovenskej republiky na schválenie návrh rozpočtu Fondu detí a mládeže na rok 1994. Pôvodný termín bol do 10. marca, pán poslanec Bajan navrhol do 10. februára. Myslím, že si to môžeme osvojiť, ale keďže bol pozmeňovací návrh, musím dať o tom hlasovať.

Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Pán predsedaajúci, odporúčal by som, aby ste dali slovo spoločnej spravodajkyňi, aby uviedla tieto návrhy podľa materiálu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Pani poslankyňa Sudeková len zastupuje Výbor Národnej rady pre vzdelanie, vedu a kultúru, spoločného spravodajcu k tomuto bodu sme nemali určeného. Ale prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa J. Sudeková:

Vážení kolegovia a kolegyne,

pôvodný návrh nášho výboru bol do 10. marca, ale aj po konzultácii s predkladateľom, podpredsedom vlády pánom Tóthom odporúčam, aby termín bol do 10. februára, pretože si myslím, že to skutočne prospeje Fondu detí a mládeže.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pani poslankyňi Sudekovej.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 112 poslancov.

Budeme hlasovať o tom, aby v uznesení bolo, že Národná rada žiada Radu Fondu detí a mládeže, aby podľa § 10 ods. 4 do 10. februára predložila Národnej rade Slovenskej republiky na schválenie návrh rozpočtu Fondu detí a mládeže na rok 1994. Pani Sudekova odporúča prijať. Kto je za?

za návrh hlasovalo 107 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že sme prijatím uznesenia skončili tento bod.

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

podľa odsúhlaseného programu ď a l š í m bodom je

Rozprava k výzve Združenia miest a obcí Žitného ostrova zo 6. decembra 1993.

Zatiaľ som do rozpravy nedostal žiadne písomné prihlášky. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Chamula. Teraz mi boli doručené niektoré písomné prihlášky. Na základe toho sa do rozpravy pripraví pán poslanec Janičina ako prvý, potom pán poslanec Rózsa.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predsedajúci,

vážená vláda,

kolegyne, kolegovia,

skôr než sa začne rozprava o tomto bode, by som vrele odporúčal, a keď si myslím, že nepochybne dokumenty, ako je

výzva Združenia miest a obcí žitného ostrova a tiež aj vyjadrenie pána prezidenta nášho štátu, ktoré bolo publikované Slovenskou tlačovou kanceláriou, mnohí z vás poznajú, napriek tomu by som odporúčal, aby tieto dva dokumenty - ja ich takto ukážem - boli službou doručené každému na stôl.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Je odporúčanie, materiály budú rozmnožené. Páni poslanci, ktorí budú mať záujem, si ich môžu zobrať. /šum v sále./ V poriadku, budú rozdané. Dávam slovo pánu poslancovi Janičinovi. Ďalej sa pripraví pán Rózsa a potom pán Húska.

Poslanec M. Janičina:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,
vážená Národná rada,

blíži sa prvé výročie samostatnosti nášho štátu a už je tu dobre pripravená provokácia proti tomuto štátu v podobe prípravy vyhlásenia tzv. provincie na území južného Slovenska. Prečo ide o provokáciu? Ako je všeobecne známe, provinciou sa rozumie buď obsadené územie pripojené ku koloniálnej tzv. materskej krajine, alebo administratívna jednotka štátu. Dovoľte mi, vážené kolegyne a kolegovia, položiť otázku tým poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, ktorí vytvorenie provincie na južnom Slovensku podporujú: O aký typ provincie má ísť? Ak má ísť o územie obsadené koloniálnou tzv. materskou krajinou, pytam sa ďalej: Ktorá koloniálna krajina chce vytvoriť na južnom Slovensku svoju provinciu? Ak má ísť o administratívnu jednotku štátu, tak sa pýtam: Bude zriadeniu provincie predchádzať zmena Ústavy Slovenskej

republiky, alebo pre projektantov predmetnej provincie je naša ústava len troškou tlačiarenskej černe, ktorá im nebude brániť v rozlete?

Dovoľujem si pripomenúť, že podľa článku III ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je územie nášho štátu jednotné a nedeliteľné. Ak ústava hovorí, že územie je jednotné a nedeliteľné, má na mysli tú skutočnosť, že Slovenská republika je unitárnym štátom a bez zmeny ústavy sa nemôžu vytvárať administratívno-územné celky obvykle v spolkovom, federálnom, prípadne v inom obdobnom štáte. Dovoľujem si tiež pripomenúť, že podľa článku 34 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky výkon práv občanov národnostných menšín nesmie viesť k ohrozeniu zvrchovanosti a územnej celistvosti Slovenskej republiky. Zvrchovanosť a územná celistvosť Slovenskej republiky je však už ohrozená. Zvrchovanosť štátu je ohrozená tým, že skupina občanov s poslanceckou imunitou, i bez nej, sa rozhodla bez účasti nositeľov štátnej zvrchovanosti, najmä však bez účasti jediného ústavodarného a zákonodarného orgánu Slovenskej republiky, t.j. bez účasti Národnej rady Slovenskej republiky vytvoriť provinciu - citujem: "s vlastnou samosprávou, verejnou správou a s osobitným právnym postavením". Teda oná provincia má mať vlastnú samosprávu, t.j. vlastné orgány samospravujúce územie tejto provincie.

O aké orgány pôjde, je zrejmé. Aby mohla byť splnená podmienka osobitného právneho postavenia, musí byť kreovaný akýsi orgán, ktorý bude prijímať všeobecne záväzné pravidlá správania sa v tejto provincii, t.j. nejaký druh provinciálneho parlamentu, a tiež musí byť kreovaný nejaký výkonný orgán, t.j. provinciálna vláda. Provincia má mať tiež vlastnú verejnú správu, t.j. verejnú správu podliehajúcu provinčnej vláde. Ako vieme, verejnou správou sa okrem miestnej samosprávy označuje aj miestna štátna správa. Projektanti budúcej juhoslovenskej provincie teda uvažujú aj so zriadením vlastných orgánov miestnej štátnej správy. Provincia má mať

osobitné právne postavenie, t.j. v provincii má platiť osobitný, od všeobecného právneho režimu odlišný právny režim. Územná celistvosť štátu je ohrozená následne pripravovanou parceláciou štátneho územia, ktorú si naši starší občania pamatajú z obdobia po Viedenskej arbitráži.

Projektanti provincie argumentujú článkom 64 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 11 odporúčania Rady Európy číslo 1201. K tejto argumentácii pripomínam nasledovné: Podľa článku 64 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky samosprávu vyšších územných celkov a jej orgánov ustanoví zákon. Platným zákonom je zákon Slovenskej národnej rady číslo 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky. Za daného právneho stavu vyšším územným celkom sa teda rozumie okres. Voleným samosprávnym orgánom by v súlade s ústavou mohlo byť okresné zastupiteľstvo, prípadne obdobný samosprávny orgán, ovšem za predpokladu osobitnej zákonnej úpravy.

Odporúčanie Rady Európy číslo 1201 je len pracovným materiálom, ktorý nikdy nenadobudol platnosť. Na Viedenskom summite o ľudských právach bolo 8. 9. 1993 toto odporúčanie vyhlásené za dokument iba historickej ceny. V súčasnosti sa pripravuje nový dokument, ktorý upraví práva národnostných menšín ako individuálne ľudské práva situované do oblasti kultúrnych práv. Po skúsenostiach z bývalej Juhoslávie prejavu etnického separatizmu už v Európe nebude podporovať nik. Ak sa teda tento parlament chce v tejto kauze zachovať skutočne ako zvrchovaný parlament zvrchovaného štátu, nemôže a nesmie zostať hluchý, slepý a nemý.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Janičinovi. Ďalej vystúpi pán poslanec Rózsa. Poradie potom: pán poslanec Húska, pán poslanec Brňák.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

k včerajšiemu vystúpeniu kolegyne Kaliskej v súvislosti s komárňanskou iniciatívou dovoľte mi tlmočiť stanovisko Klubu poslancov Spolužitia a MKDH. Podľa nášho názoru právna interpretácia rozpornosti pripravovaného stretnutia starostov a poslancov regiónov Združenia miest a obcí Žitného ostrova je nesprávna a neodborná, lebo táto iniciatíva nie je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, tobož nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, najmä nie s článkom 34 ods. 3, ako to bolo naznačené vo vystúpeniach. Nie je to v rozpore preto, lebo takýmto spôsobom prejavená vôľa, ani výkon práv národnostných menšín, etnických skupín, nesmeruje proti zvrchovanosti Slovenskej republiky, nechrozuje územnú celistvosť Slovenskej republiky, ani nesmeruje k diskriminácii jej ostatných obyvateľov. Preto akýkoľvek unáhlený záver na základe ad hoc pripraveného stanoviska nemôže prispieť k vecnému posudzovaniu tejto zložitej problematiky, ale naopak, prispeje k prehĺbovaniu rozporov, čo iste nie je ani naším ani vašim záujmom, lebo práve v súčasnej dobe je prvoradá otázka zachovania stability Slovenskej republiky.

Na dôkaz nášho tvrdenia mi dovoľte poukázať na niektoré iné ustanovenia našej ústavy, než boli citované, napríklad

na článok 24 ods. 1, článok 26 ods. 1, čo do zaručenia slobody prejavu, slobody vyjadriť svoj názor, ďalej na článok 27 ods. 1 ustavy, čo do zaručenia petičných prav, a to najmä "každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejných alebo iného spoločného záujmu na štatne orgány, na orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami". Dovolím si ďalej poukázať na článok 1, článok 3, články 17 a 18 a článok 25 ods. 2 písm. c/ ústavného zákona o Listine základných práv a slobôd, v ktorom je medziiným uvedené: "Ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremičateľné a nezrušiteľné." Inak občanom, ktorí patria k národnostným a etnickým skupinám, sa zaručuje právo zúčastňovať sa na riešení vecí týkajúcich sa národnostných a etnických menšín, a nakoniec ustanovenie článku 66 ústavy zaručuje obciam združovanie s inými obcami na zabezpečenie vecí spoločného záujmu.

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
kolegyne, kolegovia,

verím, že mi odpustíte tento strohý výklad na dôkaz toho, že pripravované stretnutie starostov obcí a poslancov v Komárne nie je iniciatívou protiústavnou. Na záver mi dovoľte uviesť, že poslanecký klub Spolužitia a MKDH predložil pred šiestimi mesiacmi - opakujem - pred šiestimi mesiacmi predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky návrh zásad ústavného zákona o právnom postavení národných menšín a etnických skupín pri zachovaní všetkých procesnoprávných predpisov prerokovania návrhu zásad, avšak s poľutovaním musím konštatovať, že od tej doby k vecnému, triezvemu a konkrétnemu rokovaniu nedošlo, návrh nebol predložený príslušným výborom a nebol umožnený ani ten najmenší dialóg o tejto otázke.

Vzhľadom na tieto skutočnosti, vzhľadom na potrebu zmierenia, vzhľadom na potrebu ukladnenia vzniklej politickej situácie navrhujem s poukazom na ustanovenie § 22 ods. 2 rokovacieho poriadku prerušiť toto rokovanie a dať možnosť vecného rokovania s iniciátormi stretnutia, aj s poslancami, s politickými klubmi, aby takýmto spôsobom sme mohli dospieť k rozumnému zaveru. Súčasne, pán predsedajúci, s poukazom na ustanovenia § 22 ods. 3 rokovacieho poriadku žiadam, aby sa o tomto mojom návrhu hlasovalo bez rozpravy.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Rózsovi. Keďže návrh, ktorý predniesol, je návrh procedurálneho charakteru, budeme o ňom hlasovať.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 117 poslancov.

Kolegyne, kolegovia, pán poslanec Rózsa navrhol, aby sme prerušili dnešnú našu diskusiu, aby sa stretli poslanec-ké kluby, aby sa pozvali iniciátori výzvy a aby sa s nimi potom ďalej rokovalo. Kto je za jeho návrh?

Za návrh hlasovalo 49 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 54 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že návrh neprešiel.

Pokračujeme ďalej v rozprave. Faktická poznámka - pani Ondrejovičová.

Poslankyňa M. Ondrejovičová:

Práve pred prerokovaním týchto vecí som požiadala pána predsedu Národnej rady, aby sme všetci, ktorí tu sedíme, znovu zvážili túto problematiku a dali priestor pre iniciatívu pána prezidenta, ktorý zvolal určitých reprezentantov na predbežné rokovania. Navrhujem, aby sme o tejto problematike potom, po zoznámení sa s touto iniciatívou, hovorili v pondelok.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Beriem to len ako faktickú pripomienku, pretože procedurálny návrh bol pred chvíľou zamietnutý. Pokračujeme ďalej v rozprave. V rozprave vystúpi pán poslanec Húška. Ešte predtým s faktickou poznámkou pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
vážení páni ministri,
kolegyne, kolegovia,

chcel by som povedať názor na vystúpenie kolegyne Ondrejovičovej. Myslím si, áno, pán prezident bude sa týmto zaoberať, ale my sme volení poslanci voličmi a myslím si, že k tak vážnemu vyhláseniu miest a obcí Žitného ostrova musí tento parlament dnes a v tejto chvíli zaujať stanovisko.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Takže vystúpi teraz pán podpredseda Húška. Poradie nasledujúcich diskutérov je: pán poslanec Brňák, pani Korduliaková, pán poslanec Fekete.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Váženy pan predsedaajúci,
vážení zastupcovia vlády,
vážené kolegyne a kolegovia,

rad by som v súvislosti s iniciatívou niektorých orgánov samosprávy na južnom Slovensku povedal, že musíme vychádzať z toho, že všetci sme občanmi Slovenskej republiky, že je jedna naša spoločná vlasť. Spoločná vlasť však vylučuje právo exkluzivity, vylučuje právo, pomocou ktorého si uzurpuje alebo si vynucuje osobitné právne moci skupina občanov bez zohľadnenia demokratických podmienok. Myslím si, že musíme, samozrejme, stále byť citliví k otázkam problematiky menšín, že musíme s nimi kontaktovať a rokovať, tých, ktorí zastupujú určité názory v tejto oblasti, ale nemôžeme ísť za hranicu, ktorá dezintegruje Slovenskú republiku. To znamená podmienka jednoty a nedeliteľnosti, čiže plnej integrity Slovenska je podmienka, ktorá je neprekročiteľná.

Odporúčal by som našim maďarským spoluobčanom a niektorým politickým zástupcom týchto spoluobčanov, aby zvážili, aby dôkladne zvážili, čo už raz ireidenta doniesla. To nie je mier, to nie je spokojnosť menšín, to je v podstate rozvrat, chaos a s ním spojené utrpenie mnohých a mnohých ľudí. Preto odporúčam, aby sme vážne zvážili tieto okolnosti. Myslím si, že národný a národnostný pohyb má svoju dynamiku, ale táto dynamika musí mať svoje hranice. A touto hranicou naozaj je integrita Slovenska.

Navrhujem z uvedených dôvodov prijať spoločne vyhlásenie, ktorým budeme oslovovať našich občanov, vrátane našich maďarských spoluobčanov s tým, že Národná rada Slovenskej republiky odmieta každý separatistický a ireidentistický pokus. Vôľa tohoto telesa musí prejavíť rozhodnosť, že udrža-

nie plnej integrity, jednotu a nedeliteľnosť republiky budeme obhajovať. Ide o to, drahí priatelia, aby vlastne sa tu nepestoval jeden spôsob samodynamiky vo vývoji. A naši maďarskí partneri, zástupcovia niektorých politických strán sa o to sústavne pokúšajú. Pokúšajú sa to riešiť takým spôsobom, že via facti práve obchádzajúc zákonné podmienky vedú k navodeniu situácie, ktorá potom sa má dodatočne iba pozhliadať ako diktát reality. Toto, myslím si, nemôžeme dopustiť, a preto prosím našich maďarských spoluobčanov, aby dôkladne zvážili túto cestu, aby sa touto cestou a tým spôsobom nedali. Navrhujem riešiť naše spoločné otázky aj otázky menšín v klude, v normálnej situácii a nie vo vzájomnom vyhrávaní a v hromadení nezákonností.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu podpredsedovi Húskovi. Teraz vystúpi pán poslanec Brňák. Poradie ďalších je: pani Korduliaková, pán Fekete, pán doktor Čarnogurský a pán Móri.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predseda,
pán predsedajúci,
pani poslankyne a páni poslanci,

pretože aj v rámci tejto rozpravy viac zaväži stanovisko kolektívne ako individuálne, chcem vás v krátkosti oboznámiť s podstatnými časťami stanovísk Konfederácie politických vazňov a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a na záver predložiť jeden procedurálny návrh.

Citujem: "Vyhlásenie, ktoré vzišlo zo 6. valného zhromaždenia Združenia miest a obcí Žitného ostrova a výzvu časovanú na 8. januára 1994, chápeme ako dosiahnutie určitého čiastkového cieľa a vyvrcholenie jednej fázy široko koncipovaného plánu. Najskôr to bol koncept samosprávy, územnej či kultúrnej autonómie, dnes akejsi nehistoricky chápanej a ne-definovanej provincie, ktorá je však stále predstupňom ďalších, zatiaľ zamlčovaných krokov, smerujúcich k odtrhnutiu južnej časti územia Slovenskej republiky.

Sledujúc tieto krátkodobé i dlhodobé zámery skupiny ľudí, ktorí ovplyvňujú niekoľkotisícovú pospolitosť južného Slovenska, chce Konfederácia politických vazňov vysloviť vážnu obavu o ďalší vývoj v tejto oblasti. Uvedené snahy ohrozujú územnú stabilitu a integritu Slovenskej republiky a vyvolávajú vážne napätie v spoločnosti, ktorá potrebuje upokojenie a tvorivý rozbeh po dosiahnutí vlastnej štátnosti. V tomto zmysle chceme apelovať aj na primátorov a starostov miest a obcí južného regiónu, že zastupujú aj veľkú časť slovenského obyvateľstva, a za svoju činnosť a napĺňanie svojho poslania sú aj im zodpovední. Nepovažujeme pritom za náhodu časovú zhodu s vystupňovaným koncentrovaným úsilím o destabilizáciu politickej situácie.

Preto sme sa v tejto kritickej chvíli rozhodli podporiť vedenie štátu pri jeho zámere pokojne, rozvážne a v duchu odporúčaní Rady Európy riešiť vzniknutý problém napriek tomu, že odstredivé snahy, ktoré ho spôsobili, už v tejto chvíli prekročili rámec platných zákonov. Je pritom smutné, že na stupňovaní napätia sa priamo podieľajú a podporujú ho niektorí členovia nášho zákonodarného zboru.

Na záver chcem len pripomenúť, že v minulosti sme prinášali obeť spolu s našimi maďarskými spoluobčanmi, pričom napríklad z vyše 20 tisíc odvlečených do sovietskych gulagov značnú časť tvorili občania maďarskej národnosti a naše

priateľstvá z komunistických vazníc a táborov pretrvávajú. Našou snahou je prispieť k upokojeniu situácie, preto volíme túto formu podpory štátnych orgánov suverennej Slovenskej republiky."

Pokiaľ ide o rozhodné pasáže zo stanoviska Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 15. 12. 1993, citujem: "Ústava v článkoch 33 a nasledujúcich zaručuje národnostným menšinám a etnickým skupinám individuálne práva. Ich výkon nesmie viesť k ohrozeniu zvrchovanosti a územnej celistvosti Slovenskej republiky a k diskriminácii jej ostatného obyvateľstva. Vytvorenie "provincie" alebo obdobného územného celku, by mohlo viesť k takémuto ohrozeniu alebo k diskriminácii. Územnú celistvosť republiky chráni Trestný zákon v § 92. Ide o trestný čin rozvracania republiky. O tento trestný čin alebo o prípravu naň by mohlo ísť len vtedy, keď by vytvorenie "provincie" znamenalo rozvrátenie územnej celistvosti alebo samostatnosti Slovenskej republiky a bolo by spojené s násilnými akciami, prípadne s výzvou na ne, ich organizovanie a podobne. Mohlo by prichádzať do úvahy podozrenie z trestného činu šírenia poplašnej správy podľa § 199 Trestného zákona, ak by išlo o nepravdivú informáciu, ktorá môže vyvolať nebezpečenstvo vážneho znepokojenia časti obyvateľstva. Možno uvažovať aj o podozrení z trestného činu podnecovania podľa § 164 Trestného zákona, ak by ktokoľvek verejne podnecoval na hromadné neplnenie dôležitej povinnosti uloženej zákonom, v tomto prípade podľa článku 34 odseku 3 ústavy.

Doteraz nemožno jednoznačne povedať, že by iniciatíva Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova a vyhlásenie Árpáda Duka-Zólyomiho viedla k narušeniu zvrchovanosti alebo územnej celistvosti Slovenskej republiky alebo k diskriminácii ostatného obyvateľstva protiústavným spôsobom. Vyhlásenie Árpáda Duka-Zólyomiho a výzva Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova o vytvorení uzemia s osobitným právnym

postavením zarúčujúcim podmienky pre správu vlastných vecí tam, kde maďarské národnostné spoločenstvo je v značnom počte, nezodpoveda článku 13 odporúčania Rady Európy číslo 1201. Odporúčanie vychádza z princípu rovnosti občanov štátu bez ohľadu na ich národnostnú príslušnosť. V práve uvedených v článku 5 a v článku 11 odporúčania preto nemožno dosiahnuť na úroveň občianstva väčšinového národa, ktoré žije v regióne obývanom národnostnou menšinou. Odporúčanie Rady Európy doteraz Slovenská republika neratifikovala."

Ak dovolíte, tolko z oboch stanovisk. A teraz na záver, pani poslankyne a pani poslanci, pretože ani v súčasnosti nie sú v danej záležitosti dostupné všetky potrebné informácie relevantnej povahy, dovoľm si predložiť návrh na doplnenie resp. ukončenie tohto bodu programu a jeho presunutie na pondelok ako prvý bod programu s tým, že na jeho úvod vláda Slovenskej republiky podať parlamentu informáciu o zistenom stave vecí. Vláda Slovenskej republiky má na rozdiel od parlamentu účinnejšie prostriedky na zistenie skutočného stavu vecí. Prosím, aby o tomto programovom návrhu bolo hlasované po vystúpení posledného dňa diskutujúceho v rozprave a pred samotným ukončením rozpravy.

Dakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Dakujem. Faktická poznámka - pan poslanec Barany.

Poslanec E. Barany:

Vážene damy,
vážení pán,

rad by som nadviazal na vystúpenie pánu Brňaka doplnovacím návrhom. Myslím, že by bolo dobre, keby do pondelka

sa aj zástupcovia Národnej rady stretli s iniciátormi zhromaždenia, ktoré by sa malo konať, aby sme mali aj informácie takpovediac z vlastných zdrojov, z vlastnej prvej ruky. Čiže poveriť, ak by ste s tým súhlasili, malú skupinu poslancov z každej parlamentnej strany po jednom, aby nam aj oni mohli podať informáciu, ktorá by tiež mohla byť vhodným zdrojom pre naše rozhodovanie.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Pán poslanec, ak dáte svoj návrh ako procedurálny, nechám potom o ňom hlasovať po odhlasovaní návrhu pána poslanca Brňáka. Pani poslankyňa Korduliaková, pripravia sa páni poslanci Fekete, Čarnogurský a Móri.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Vážený pán predsedaajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,
milí hostia,

dovoľte, aby som na tejto pôde predniesla vyhlásenie Miestneho odboru Matice slovenskej v Čadci, k čomu ma splnomocnila značná časť mojich voličov.

"Národná rada, vláda a prezident Slovenskej republiky,

my, členovia Miestneho odboru Matice slovenskej Čadca sme sa z tlače a televízie oboznámili s tzv. výzvou Združenia miest a obcí Žitného ostrova, ktorú nemôžeme hodnotiť inak ako otvorený pokus o narušenie uzemnej celistvosti Slovenskej republiky, o revíziu Trianonskej mierovej zmluvy potvrdenej zaverčným aktom KBSE. Ide teda v konečnom dôsledku o ohrozenie mieru v Európe. Protestujeme proti tej-

to podvratnej, mier ohrozujúcej aktivite nezodpovedných individuí, nech sú akejkoľvek národnosti.

Pripomíname poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, že nie sú a nemôžu byť nezávislí či nestranní. Sú občanmi Slovenskej republiky a sú povinní vykonať všetko, čo je potrebné pre zachovanie jej uzemnej integrity a zvrchovanosti. Oni musia už raz povedať dosť, nie Rada Európy. Pripomíname vláde Slovenskej republiky, že má všetky ústavné kompetencie a povinnosť proti rozvracačom republiky nekompromisne zasiahnuť. Veríme, že jej kroky svojou autoritou plne podporí i prezident republiky. Vyjadrujem našu plnú solidaritu s pokojamilovnými obyvateľmi južného Slovenska, lojálnymi občanmi Slovenskej republiky."

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pani poslankyni Korduliakovej. Vystúpi poslanec Fekete. Pripravila sa páni poslanci Čarnogurský a Móri.

Poslanec J. Fekete:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,
ctení hostia,

oproti ľuďom, ktorí pred chvíľou vystúpili, mám tú výhodu, a považujem to za výhodu, že žijem v prostredí, kde žijú Maďari, kde žijú Slováci a kde sčasti žijú aj iné národnosti. Mrzí ma, že sa musím k tejto kauze vyjadrovať, a som prekvapený, že sa to pohlo až do takýchto polôh. Prichádzajú za mnou voliči Maďari, prichádzajú za mnou voli-

či Slováci, a doslova ma prosia, pýtajú sa, čo sa to vlastne robí, čo sa to deje. Vo svojom pracovnom kolektíve mám viac ako polovicu Maďarov. Vychádzame spolu vynikajúco, znamenite. Tak ako Maďarom, aj Slovákom chyba viac práce, chýba viac peňažkov a predovšetkým v poslednej dobe viac takejto národnostnej pohody. Ak sa tam niekedy vyskytne problém, tak sa vyskytne na futbale, ale to sa stane aj medzi Hornou a Dolnou Strehovou - Slovákmí, ale aj medzi Nenincami a Čebovcami - Maďarmi.

Budem teda hovoriť aj za voličov Maďarov v našom regióne. Možno ich nie je veľa, ale sú, a treba bojovať aj za nich. Pán poslanec Rózsa povedal, že interpretácia výzvy je nesprávna a neodborná. Bohužiaľ, slovník tejto výzvy je trochu iný. Predovšetkým si treba všimnúť tieto termíny: "zvolanie 100-členného volebného zboru", ďalej "ustanoviť územie s osobitným právnym postavením" a ďalej "uskutočniť uznesenie zhromaždenia". Kto sa vyzná v činnosti, práci, funkciách parlamentu, musí vedieť, o čo tu ide. Z kontextu tohto dokumentu i z kontextu iných dokumentov, a predovšetkým vecných počínov vyplýva, že sa pripravuje ustanovenie autonómneho parlamentu, ktorý by mal presadiť myšlienku maďarskej autonómnej oblasti na južnom Slovensku. Pre Slovensko je takéto riešenie neprijateľné z dvoch dôvodov:

1. Autonómne oblasti v Európe sa neosvedčili, lebo pôsobili ako permanentný zdroj napatia.

2. Okrem skromných výnimiek je juh Slovenska neosídlený iba maďarským obyvateľstvom.

Môžem povedať, že v našom regióne od Balažských Ďarmot až hore po Zvolen je cíp, kde niet v podstate prevahy maďarského obyvateľstva. Je tam len jedna dedina, Želovce, kde je viac obyvateľov maďarskej národnosti a percentuálne menej ako Slovákov. Takže: aké územie obývané permanentne Maďarmi

od Bratislavy až po Ukrajinu ako sa to deklaruje vo výzve? Pokus o vyhlásenie územia s osobitným právnym postavením je súčasťou dlhodobého pripravovaného scenára iredentistov. Stačí si spomenúť na rok 1968, vtedy sa v podstate dialo to isté.

Na dosiahnutie tohto cieľa sa rafinovane využíva zmes pravd, polopravd, lží a dezinformácií. Posvatné termíny ako demokracia, tolerancia, právo či spolužitie sú tu znesvatené a povýšenecky transformované iba na jednu skupinu obyvateľstva. V úvode výzvy sa okrem iného píše: "Vláda krajiny nás vedie ku skaze." Pravdou, aspoň podľa mňa, je opak. Túto krajinu, jej južnú časť vedú ku skaze podobné výzvy a vyhlásenia plné agresívneho voluntarizmu, znevažovania ústavnosti, porušovania legitimity a podsúvania - to predovšetkým - provokačných zámienok hraničiacich s vydieraním. /Potlesk./ Podobné výzvy ako je táto zámerne eskalujú napätie a vytvárajú politický priestor pre jeho metamorfózu na nie len obyčajný konflikt. Podobné výzvy klasicky využívajú atribúty aktivít iredenty, podobne výzvy počítajú s výhodou prvého mienkotvorného ataku.

Kto pozná históriu, musí vedieť, že podobné výzvy už v histórii Európy boli, a musí vedieť aj to, s akou kataklizmou sa skončili. Výzva je odsúdeniahodná aj preto, že - využívajúc politickú komparatistiku - nám všetkým doteraz chýbajú prejavy lojality zástupcov maďarských politických subjektov. Sladkasté zaliečania sa v podobe skromných verbálnych vyhlásení sú zatiaľ v hlbokom rozpore s realitou doterajších aktivít. /Potlesk./ Z tohto miesta si dovoľujem vyzvať všetkých, čo žijú na juhu Slovenska, Slovákov i Maďarov, Slovenky i Maďarky, starších i mladších, ľudí milujúcich pokoj, prácu i tvorivé hodnoty, žirne polia i vôňu zrna, slovenčinu i maďarčinu, aby sa od výzvy Združenia miest a obcí žitného ostrova dištancovali. Výzva je totiž výzvou proti mieru v nás a potom aj proti mieru mimo nás. /Potlesk./

A pretože ide naozaj o závažnú vec, dovoľm si predostrieť čtenému parlamentu návrh na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky k výzve Združenia miest a obcí žitného ostrova - text: "Nezávislá a demokratická Slovenská republika sa hlási k princípom demokracie a humanizmu, ktoré ju vedú k európskej integrácii, dodržiavaniu plných občianskych a ľudských prav každého jej jednotlivca a k tradíciám trvalého mieru na jej území. Svoju ústavu pokladá za najvyšší a posvätný zákon, ktorý zaručuje každému občanovi rovnaké práva, vrátane menšinových prav. Výzva Združenia miest a obcí žitného ostrova k vzniku samostatnej provincie na území obývanom aj občanmi maďarskej narodnosti je výzvou na porušenie územnej integrity Slovenskej republiky.

Historická pamäť neklame a varuje nás. Spoluobčania žijúci na území obývanom aj maďarskou národnostnou menšinou v našej spoločnej vlasti nedajte sa vťahnuť do dobrodružnej konfliktnej politiky. Nedajte sa oklamať niekoľkými nezodpovednými osobami, ktoré túžia zmeniť hranice Európy krvavým vojnovým kúpeľom.

Narodná rada Slovenskej republiky odmieta iredentistické snahy niektorých dobrodruhov, ktorí nechcú vziať na vedomie skutočnosť dobrého spolunažívania občanov maďarskej národnostnej menšiny so slovenským národom v tomto štáte. Náš štát má neporušiteľné hranice a my ich ochránime všetkými možnými spôsobmi. Tak nás viaze nielen poslanecký sľub, ale najmä naše občianske svedomie a česť. To rázne pripomínáme. Ústavu a vlasť si rozvracať nedáme. Pripomíname vláde, orgánom činným v trestnom konaní a voleným zástupcom ľudu, konajte svoje povinnosti." /Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi. Vystúpi pán poslanec Čarnogurský. Pripraví sa pán poslanec Móri a pán poslanec Bugár.

Poslanec J. Černoqurský:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

táto schôdza Národnej rady je už 25. schôdzou v poradí od posledných volieb. Musel by som veľmi dlho rozmýšľať a spomínať si, ak by som našiel čo aj len jednu schôdzu z týchto 25, na ktorej by sme nehovorili o slovensko-maďarských vzťahoch a na ktorej by sa neviedla polemika o tom alebo onom aspekte slovensko-maďarských vzťahov. Na rozdiel od pána kolegu Feketeho nie som prekvapený, že tento problém sa stále opakuje a že sa stupňuje, pretože patrí k jedným zo zákonitostí medzištátnych vzťahov. Považujem za charakteristické, že tento bod programu sa dostal do programu dnešnej schôdzy na základe návrhu pani kolegyne Kaliskej zo Slovenskej národnej strany. Považujem taktiež za charakteristické pre túto debatu, a vôbec pre doterajší prístup k slovensko-maďarskej problematike, záver prejavu nášho kolegu Janičinu, ktorý zakončil svoj prejav slovami, že tento parlament nesmie zostať hluchý a nemý k výzve na zhromaždenie v Komárne.

Ale skutočnosť je taká, že vládna politika doteraz vo veci slovensko-maďarských vzťahov je vrcholne bezkonceptná. A taktiež nemožno opomenúť, že zo strany vlády sa uskutočnili kroky, ktoré predstavovali porušenie zákona. Vláda menovala napríklad regionálnych splnomocnencov bez zákonného podkladu. Vláda, jej člen, jej minister, nariadil strhávanie dvojjazyčných tabúľ. Vláda, hoci vedela, že Slovenská republika má pol roka na splnenie odporúčaní Rady Európy daných pri prijímaní Slovenskej republiky do Rady Európy, otáľala s ich uskutočňovaním, prakticky dodnes nie sú splnené. Na tejto schôdzi Národnej rady máme napríklad prerokovávať zákon o dvojjazyčnom označovaní obcí, ale do tohto okamihu ne-

bolo politické rokovanie o tom, aká má byť podoba tohto zákona, a vláda, ktorá nemá väčšinu v parlamente, predkladá návrh novely jazykového zákona, o ktorom nevie, či táto novela prejde v tomto parlamente, to znamená, či bude napríklad schopná splniť čo len toto jedno odporúčanie Rady Európy.

Predseda vlády používa doteraz opakovane silné slová na adresu či maďarských poslancov alebo vôbec k problematike slovensko-maďarských vzťahov. A pýtam sa, či tieto silné slová viedli čo aspoň k jedinému pozitívnemu výsledku, či zastavili eskaláciu slovensko-maďarského napätia. /Potlesk./ Skutočnosť je taká, že presný opak bol pravdou, že zvyšovali túto eskaláciu, neboli podložené žiadnou reálnou realistikou politikou, pretože za realistickú politiku nepovažujem dodatočný nákup 5 MIG 29, tým viac, že Maďarská republika ich má jednoducho stále ešte viac.

A preto, keď už sa dostal tento bod na program rokovania schôdze Národnej rady, položíme si predovšetkým otázku, či máme nejakú koncepciu riešenia slovensko-maďarských vzťahov v tejto oblasti a či vieme nejakým konkrétnym pozitívnym a realistickým spôsobom odpovedať a reagovať na výzvu na zhromaždenie v Komárne. Tu treba povedať, že starostovia obcí a miest, členovia obecných zastupiteľstiev majú právo sa stretávať kde chcú, kedy chcú a majú právo rokovať a diskutovať o čomkoľvek. Áno, je to v súlade s ústavou. Toto je ich právo, rokovať o čomkoľvek. Nemajú právo meniť zákon, prijímať rozhodnutia, ktoré nebudú v súlade so zákonom.

Z toho hľadiska, a teraz by som sa chcel zase obrátiť na maďarskú stranu, chápem síce slová pána kolegu Rózsu o tom, že táto výzva na zhromaždenie v Komárne nie je protizákonná, ale treba si všimnúť, že táto výzva obsahuje pojmy, slová, vyjadrenia, ktoré pripúšťajú rôzny výklad a ktoré akoby hovorili o tom, že vlastne budú sledovať ako sa budú

vyvíjať mocenské pomery v tejto našej oblasti a podľa toho sa budú realizovať. V tejto súvislosti nemožno si nevšimnúť, že výzva na zhromaždenie v Komárne napríklad vôbec neobsahuje názov Slovenská republika. Naproti tomu táto výzva na zhromaždenie v Komárne obsahuje pomenovanie "región medzi Bratislavou a ukrajinskými hranicami".

Bol by som veľmi rád, keby naši maďarskí kolegovia nám odpovedali, čo sa pod týmto myslí. Keď som hovoril v úvode, že táto polemika a isté napatie v slovensko-maďarských vzťahoch patrí k zákonitostiam medzištátnych vzťahov, možno to vyznelo trochu prehnane, ale skutočnosť je taká, že naozaj medzištátne vzťahy sú veľmi často konfliktné a rozhodujúci je potom mocenský potenciál týchto štátov. Áno, pozrime sa pravde do očí, rozhodujúci je mocenský potenciál týchto štátov. A kolegovia z SNS aj kolegovia z HZDS, nemôžem si pomôcť, ale musím vám pripomenúť, že keď napríklad pán kolega Fekete hovoril o tom, akoby táto výzva bola súčasťou nejakého sprisahania, potom, ak by sme v tejto miniinterpretácii pokračovali ďalej, musíme povedať, že jednoducho 15 miliónový štát Česko-Slovensko bol silnejší ako 10 miliónové Maďarsko a 5 miliónové Slovensko je jednoducho slabšie ako 10 miliónové Maďarsko. To je základná matematika medzinárodných vzťahov. Áno, kolegovia, nekrúťte hlavou, to je základná matematika, ktorá vytvára základné mocenské pomery v tomto regióne. A to ste si mali uvedomiť, povedzme, pred voľbami minulý rok. Ale vy ste si to neuvedomovali. /Šum v sále./ Teraz my máme koncepciu ako z tejto situácie vyjsť bez toho, aby bola ohrozená alebo dokonca destabilizovaná Slovenská republika. Táto koncepcia spočíva v tom, že Slovenská republika sa jednoducho musí zaradiť do existujúceho kontextu európskych pravidiel medzištátnych a medzinárodných vzťahov.

Pán predseda, práve vaše hnutie to nerobí, pretože vaše hnutie, ktoré má vládu, nedokázalo doteraz pripraviť ani

jedno splnenie odporúčaní Rady Európy. Taká je skutočnosť. /Potlesk./ A práve zoči-voči politickému vývoju, ktorý je v Európe, napríklad aj výsledku volieb v Ruskej federácii. Mali by sme si byť všetci vedomí, ale teraz by som sa chcel opäť obrátiť najmä na maďarských kolegov, že by si aj oni mali byť vedomí širších strategických geopolitických záujmov, svojich, to znamená maďarského obyvateľstva tu v Slovenskej republike, ako aj širších záujmov Maďarskej republiky. Jednoducho spolupráca štátov v rámci Visegrádskej štvorky závisí najmä od spolupráce Slovenska a Maďarska, pretože jednoducho zemepisné postavenie týchto dvoch štátov je kľúčové pre danú oblasť.

Ak sa rozličnými aktami, napríklad aj aktom zhromaždenia v Komárne, a najmä ak by toto zhromaždenie v Komárne malo viesť k uzneseniam a návrhom, ktoré by skutočne viedli k porušovaniu slovenských zákonov, ak by sa takýmito aktami prakticky zablokovala slovensko-maďarská spolupráca, zablokuje sa tým spolupráca v rámci Visegrádskej štvorky. Toho si budeme vedomí. V takom prípade celá táto oblasť zostane mocenským vákuom, a to bude ďalšia zákonitosť medzinárodných vzťahov, že sa sem začnú tlačiť sily mimo tohto regiónu. To nie je v záujme ani Maďarov žijúcich na Slovensku, ani v záujme Maďarskej republiky.

Nech mi je dovolené povedať ešte ďalej, že v takom prípade Slovenská republika vzhľadom na svoje historické tradície - kultúrne a iné - má prinajmenšom lepšie a väčšie predpoklady vyrovnáť sa s akýmkoľvek vývojom v tejto oblasti, než napríklad Maďarská republika. To je jednoducho skutočnosť nášho položenia. A preto je v záujme aj Maďarska a maďarských spoluobčanov a aj našich maďarských kolegov, aby sa nenechali zväbiť zdanlivou situáciou - ktorí si myslia, že si môžu dovoliť veľa alebo takmer čokoľvek, pretože takéto hodnotenie situácie by sa im mohlo vypomstiť.

Pokiaľ ide o vlastnú odpoveď na situáciu, ktorá vznikla, myslím si, že ani vláda, ale ani my, ani tento parlament, nemáme jasnú koncepciu ako chceme odpovedať. Zatiaľ vlastne najkonkrétnejší návrh tu bol ten, ktorý prečítala naša kolegyňa, výzva Matice slovenskej z Čadce. Aj to považujem za charakteristické, že je to z Čadce, a nie, povedzme, z Komarna. To ale znamená, že keď nemáme koncepciu ako chceme riešiť situáciu, radšej budme ticho. Jednoducho len výzvy, apely, pokiaľ nie sú podložené reálnou politikou a istým mocenským zázemím, sú smiešne.

Väčšina z toho, čo doteraz tu, aj v tomto parlamente odznelo, boli v najlepšom prípade výzvy. Nie je to žiadna koncepcia čo chceme robiť, ako chceme zabrániť - ak chceme zabrániť - a čo, ak nás neposluchnu, povedzme, tí starostovia. Jednoducho, ak to zhromaždenie v Komárne bude, akože zrejme bude, kto tomu zabráni, ako chcete na to reagovať, aby Slovenská republika nezostala smiešna práve pre občanov na južnom Slovensku, že jednoducho nedokáže uskutočňovať svoje umysly?

Preto si myslím, že túto debatu by sme mali uzavrieť v podstate bez nejakého uznesenia. Opakujem, že nebudem hlasovať za žiadnu výzvu, ktorá nebude podložená reálnou politikou - a žiadnu takú výzvu som zatiaľ v tomto parlamente nepočul. Radšej toto len jednoducho zoberme na vedomie. Uvedomme si, aké sú naše možnosti, aké sú možnosti pozyvateľov na zhromaždenie v Komárne, a snažme sa v budúcnosti robiť konkrétnu konštruktívnu politiku, napríklad počnúc návrhom zákona o novele jazykového zákona, ktorý je na programe tohto pléna Národnej rady, ktorá nám umožní potom na akty a výzvy, ktoré budú vybočovať z rámca konštruktívnej politiky či na jednej alebo druhej strane, reagovať aj mocensky. Áno, to patrí k podstate štátov, pretože zatiaľ Slovenská republika na mocenskú reakciu nemá. To si uvedomme a netvarme sa, že na to má. Pretože opakujem, každé výzvy, ktoré nie

sú podložené reálnou politikou, sú smiešne a ja by som nechcel, aby sa Slovenská republika naďalej zosmiešňovala.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Čarnogurskému. Z pléna bola požiadavka na niekoľko faktických pripomienok. Faktické pripomienky pôjdu v poradi, ako sa jednotliví poslanci hlásili - páni poslanci Zoričák, Kočtúch, Brňák, Bajan a Chamula.

Poslanec A. Zoričák:

Vážený pán predseda,
pán predsedajúci,
vážený pán predseda Ústavného súdu,
páni ministri,
vážené dámy poslankyne, páni poslanci,

už je mlieko rozliate. To len môžem na úvod skonštatovať, ale je tu priestor v každom prípade na akúkoľvek poznámku v rámci témy. Chcem povedať, že pamäť národa je veľmi dlhá, a to chcem osloviť v dobrom i v zlom všetkých prítomných v tejto sále, i tých, ktorí počujú cez médiá. Pán Čarnogurský, to boli príliš krajné ohrozené termíny, ktoré ste tu používali. Je veľmi známe neodškriepiteľné právo každého človeka, ktorý sa hlási k národu a štátnosti. Mal som pocit, že tu odoberáte toto právo v prvom rade mne.

Vy ste povedali poznámku na vládu. Dovolím si prehlásiť, že akákoľvek vláda v tejto ťažkej dobe konštitúcie štátu by mala strašne veľa problémov a ťažkostí, a zákonite by

robila chyby, ktoré aj táto vláda robí - to treba pripustiť, ale nie úmyselne. V každom prípade prevládajú principiálne kroky, ktoré sú tu nevyvrátiteľné. Tu sa urobili zásadné kroky v prospech tohto národa, občanov tohto štátu.

Chcel by som ešte povedať malú poznámku k uzneseniu a k návrhu uznesenia, ktoré predložil pan kolega Fekete. Prosil by som, keby sme mohli tento text potom prípadne upraviť, mne osobne tam niečo chýba - alebo teda urobiť určitú štylizáciu resp. pojmovú úpravu. Teda, ak by pripadalo do úvahy prijímanie toho uznesenia, aby sme mali čas na úpravu tohto textu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Práve vypršal čas faktickej poznámky.

Poslanec A. Zoričák:

Ešte prosím jednu maličkosť. Pán Fekete povedal, že je z kraja, kde žijú Maďari. Ja žijem pod Tatrami, ale stretol som sa tam nie s jedným človekom, ktorý pochádza z maďarskej oblasti, a mám celkom iné - a kladné pocity.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Prosím všetkých pánov, ktorí sa hlásili, aby skutočne mali faktické pripomienky. Takže pán Kočtúch, pán Brňák, pán Baján, pán Chamula.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

žasnem nad príspevkom pána Čarnogurského. Práve preto, že som spolu s ním v KBSE. A práve preto, že sme tam poprosili a presadili, aby sa národnostné menšinové otázky riešili v kontexte celej Rady Európy, Európy, všetkých jej krajín. Vieme, aký to bol boj, a pán Čarnogurský sa zaslúžil o to, aj zásluhou kresťansko-demokratických strán, aby sa takto objektívne otázka menšín posudzovala. Myslím si, že i pri tanci medzi vajcami, o ktorý sa náš kolega, pán poslanec Čarnogurský pokúsil vo svojom príspevku, sa môžu rozbiť ľudské hlavy. To po prvé.

Po druhé - asi pred pol rokom som sa obrátil na vás, svojich maďarských priateľov-poslancov, kde som citoval slová regenta Horthyho, ktorý, keď nastúpil v roku 1919 do funkcie, povedal slová: "História nás, Maďarov, naučila inak hovoriť navonok a inak konať dovnútra." Požiadal som vás, poprosil som, aby ste nám k tomu vy, naši poslanci, ktorí zastupujete stranu Együttélés a Maďarské kresťanskodemokratické hnutie, povedali svoj názor, ako tieto otázky pertraktujete. Lebo môžem povedať, zdá sa mi, že tá výzva je ináč vtipne načasovaná. Všetka česť, v Maďarsku dochádza k destabilizácii, k čiastočnej destabilizácii politickej scény. Najmä po odchode, po smrti politika, ktorého si nesmierne vážim, pána Józsefa Antalla, dochádza k istým preskupeniam politických síl a je dobré zatiahnuť jednu z pák a povedať niečo okolo, aby sa odpútala pozornosť od vnútorných pomerov, ktoré tam sú. Čiže potreboval by som odpovede na tieto otázky.

A po tretie - chcel by som povedať - máme výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti. Mohli by sme

žiadať, aby tento výbor prerokoval všetky tieto okolnosti a podal nám správu, čo najrýchlejšie, aby zasadol a túto správu nám podal, aby sme mali relevantný ústavný orgán, ktorý sa zapodieva týmito otázkami, aby nám jednoducho povedal svoje závery. Takže toľko k tým otázkam.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Prosím, ďalšia faktická - pán Brňák a ešte faktické poznámky - pán Bajan, pán Chamula a pán Rea.

Poslanec P. Brňák:

Pán poslanec Čarnogurský, Pán Boh nás ochraňuj do budúcnosti od toho, aby v budúcnosti na čele Slovenskej republiky stál človek, ktorý verejne proklamuje možnosť odtrhnutia južného Slovenska ako osud Slovenska.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Pán poslanec Chamula. Pán poslanec Čarnogurský, v poradi ste tretí. To sú všetko faktické poznámky, to je rovnaká váha.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

Žijem tiež na národnostne zmiešanom území, a pretože mám čas len na faktickú pripomienku, chcem povedať toľko, že jediným problémom, kedy sme sa s Maďarmi nedohodli, bolo to, keď sme sa rozprávali o futbale. Teraz som si spomenul na

jednu takú príhodu, že pred rokmi prišla na našu školu, na Gymnázium v Rimavskej Sobote jedna redaktorka z maďarských novin, už si presne nepamätám z ktorého časopisu, a položila otázku rovno: Ako sa znášate Slováci a Maďari na vašej škole? Hovorím: Veľmi zle, najmä v pondelok. Ona zbystrila svoju pozornosť a ja som jej odpovedal: Lebo v pondelok sú známe futbalové výsledky. Toto bolo jediné, kedy dochádzalo medzi nami k sporom.

Ale chcel by som reagovať na niektoré myšlienky pána Čarnogurského. Obvinil túto vládu. Pán Čarnogurský, ja som bol v októbri 1990 jeden z tých, ktorý kľučal na námestí pred vtedajšou Slovenskou národnou radou pri zákone o úradnom jazyku. Je zarážajúce to, že vlastne s týmto zákonom nesúhlasia tí, ktorí zaň hlasovali. Takže čo urobila minulé vláda pre to, aby tieto vzťahy dala do poriadku? Keď pán Mikloško prišiel, sadol si za predsednícky pult a povedal - prezentujeme sa. Presne si to pamätám.

Ďalej by som chcel upozorniť na jednu skutočnosť. Výzva sa odvoláva na uznesenie Rady Európy číslo 1201. Chcel by som povedať toľko, že toto uznesenie Rady Európy, alebo odporúčanie Parlamentného zhromaždenia Rady Európy týkajúce sa národnostných, nie národných menším, je označené len za pracovnú verziu. Celé toto odporúčanie ešte nenadobudlo platnosť. A aj keby odporúčanie nadobudlo platnosť, zdôrazňuje sa v ňom potreba vychádzať z právneho poriadku príslušného štátu, najmä dbať na to, aby rešpektovaním článkov odporúčania neboli ohrozené práva majoritného národa a aby nebola ohrozená územná integrita štátu.

A ešte poslednú vetu. Veľmi dobre si pamätám na prejav pána kardinála Tomka v tomto slovenskom parlamente.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Faktická poznámka - pán poslanec Bajan, pán Rea, pán Čarnogurský a pán Csáky.

Poslanec V. Bajan:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

netrúfam sa miešať do problematiky zahraničnej politiky, ale napriek tomu mi dovoľte jednu malú poznámku alebo repliku k tomu, čo tu odznelo najmä z úst kolegu pána Čarnogurského. Zoberiem si len jednu vetičku. Ak ste nám povedali, že máte nejakú koncepciu, čo sa týka riešenia tak zložitých vzťahov, ako je slovensko-maďarský problém, tak dúfam, že nie na báze tej teórie, ktorú ste vyslovili, že keby nás bolo 15 miliónov, je to viac ako 5,5 miliónov. Ak áno, prepáčte, a veľmi to prežienim, potom tak nám pán Boh pomáha pred pánom Žirinovským. V prípade by nám nepomohla celá RVHP, Európska únia a niečo podobné, a to je niekoľko sto miliónov ľudí, realizácia politiky sily reálne väčšieho počtu. Pánu Brňákovi odporúčam, pán kolega, že keď, či by nebolo únosnejšie realizovať ten termín v pondelok ráno, čakať na výsledok od vlády až po 8. januári, kedy by sme to dali ako prvý bod do januárového pléna.

To je všetko. Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Bajanovi. Pán poslanec Rea.

Poslanec J. Rea:

Vážený pán predsedajúci,
kolegovia, kolegyna,
vážení hostia,

budem sa snažiť nevyužiť celé tri minúty, a preto by som prosil, aby pán doktor Čarnogurský si nezamieňal pojmy, ktoré sú nastolené tu, a zrazu ten výsostne domáci problém zavliekol niekde za hranice, nielen za južné, ale až za ruské hranice. Vaša koncepcia potom v kontexte toho mohla znieť tak, že áno, my máme koncepciu na vyriešenie tohto problému. V zátvorke teda máte napísať, že máte na to Uhorsko. Už aj z tých počtov, čo ste tu povedali, zrejme by to tak vyznievalo.

A záhadné je, že vám sa všetko hodí, absolútne všetko, aj takáto smutná situácia, aby ste tu mohli ohovárať inú politickú stranu, ktorá je rozdielna od KDH. A ten domáci problém - áno, samospráva v tomto štáte má taký liberálny zákon, že si môže aj tieto zhromaždenia, pochopiteľne, zvoliť, ale môže na nich rokovať iba o tých problémoch, ktoré práve v tom zákone má, a to sú problémy samosprávy. Ale nemôže tam už zamieňať si pojmy verejnej správy alebo autonómne územné členenie, atď. Môže si robiť vo vlastnej kompetencii samosprávnych funkcií. Ešte k tomu by som povedal, že už sme tu raz mali problém samosprávy, ktorý tiež pán doktor Čarnogurský bol riešiť v Spišskom Podhradí. Tam mu boli lepší mestskí policajti než boli štátni, a o niekoľko dní sme videli tie ich elitné výsledky policajta v obci, kde zastrelili troch Romov.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďalšia faktická poznámka - pán Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán kolega Brňák, nikdy som nepovedal, že pripušťam dezintegráciu slovenskeho územia a ani neprepúšťam dezintegráciu slovenského územia. Práve preto, že máme predstavy o tom ako zabezpečiť plnú integritu slovenského územia, vystupujeme s týmito diskusnými príspevkami. Pán kolega Brňák, vo vašom prejave ste preukázali práve vy, že neviete čo v tejto situácii robiť, tým, že ste navrhli, aby sme čakali do pondelka, čo povie vláda, hoci vláda taktiež nevie čo má vo veci robiť, a preto túto vec, ktorá pripadá výlučne do kompetencie vlády, vlastne odstúpila prezidentovi na riešenie. Už druhýkrát závažnú otázku odstúpila inému - prvýkrát v októbri minulého roku Gabčíkovo, tentoraz zhromaždenie v Komárne. Taká je slovenská vláda.

Pán kolega Chamula, keby v roku 1990 vtedajšia Slovenská národná rada prijala tú podobu jazykového zákona, ktorú ste navrhovali vy, tak v tomto roku Slovenská republika s hanbou a s dlhým nosom by tento zákon bola musela meniť, pretože inak by sme neboli prijatí do Rady Európy. Práve preto, že Slovenská národná rada v roku 1990 prijala ten jazykový zákon, ktorý sme my podporovali, nemusela ho meniť a boli sme prijatí do Rady Európy. /Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem. Na základe § 19 žiada o slovo člen vlády, podpredseda vlády pán Prokeš.

Podpredseda vlády SR J. Prokeš:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

veľmi ma mrzí, že otázka veľmi vážna, pred ktorou dnes stojí Slovenská republika, aj tento parlament, aj vláda, aj prezident, pretože to sa nedá stiahnuť len na zodpovednosť jedného, sa nerieši vecne, ale znova tak typicky po slovensky, že sa hašteria slovenske strany medzi sebou. Pan Čarnogurský, prepáčte mi, že budem trochu osobný, ale dovoľím si pochybovať, že KDH má koncepciu ako vyriešiť tento problém, pretože by ho bola dávno predložila. A spomínam si na váš výrok, keď ste pochybovali o tom, či Komarno je slovenske.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR I. Černák:

Ďakujem. Pokračujeme ďalej vo faktických pripomienkach. Pán poslanec Csáky a pán poslanec Kočtúch ešte majú faktické pripomienky.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy a páni,

aj v mene svojich kolegov musím ostro protestovať proti spôsobom podsúvania určitých zamerov, ktoré sú nepravdivé a vykonštruované, o ktorých tu hovorili pán Fekete, pán Kočtúch, pán Brňák aj pán Chamula. Dovoľím si vás opakovane upozorniť, že naše návrhy sme predložili pánu predsedovi Ná-

rodnej rady Slovenskej republiky 25. júla v tomto roku. Tam je to úplne jednoznačne povedané, čo chceme. O tom sme prosili dialóg a o tom chceme viesť vecný dialóg aj v Komárne. Prosím, ja tu prehlasujem, že nechceme viesť v Komárne dialóg o tom, ako koho chceme prevalcovať. Nechceme hovoriť ani o tom, ako budeme korumpovať kultúrne inštitúcie za jednu korunu. Nechceme viesť dialóg ani o tom, ako budeme korumpovať niektorých verejných činiteľov, ani učiteľov - a odpusťte nám - ani poštárov. Chceme tam otvorene, vecne a rozumne hovoriť o problémoch, a o to žiadame aj tento parlament.

Je veľmi smutné, že úroveň tejto dnešnej diskusie je taká nízka, že už uvažujeme o tom, že sa nezúčastníme diskusie k tejto problematike. Nesúhlasíme ani s tým, aby kvôli dĺžke tejto problematiky alebo tejto nezmyselnej diskusie štátny rozpočet bol prerokovaný až vo februári budúceho roku.

Vážený pán predsedajúci, dávam poslanecký návrh na ukončenie tejto diskusie.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Faktické pripomienky ešte musíme ukončiť a potom dám hlasovať o vašom proceduralnom návrhu. S faktickou pripomienkou sa hlási pán Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Chcel by som, pán kolega Čarnogurský, povedať, že tá matematika, s ktorou ste tu vyšli, by upierala akémukoľvek malému národu - povedzme - Finom, aby sa jednoducho bránili či postavili proti gigantickému Sovietskemu zväzu, aby sa oslobodili akékoľvek malé národy, jestvovali akékoľvek malé

štáty, pretože táto matematika, ktorú ste vy ako predseda Kresťanskodemokratického hnutia vyriekli, je nemravná a nedemokratická. /Potlesk./

Sú národy, ktoré svoj boj o slobodu vykupujú krvou, bez toho, aby kalkulovali, čo im to vynesie. Máme šťastie, že sme sa pokojne rozišli a že sme sa rozišli už vtedy, už v tomto roku, pretože situácia, ako sa dnes mapuje, aké sú trendy na svetovej politickej scéne, by nám znova bola povedala ústami veľmoci: "počkajte, vydržte" /čo bola aj vaša koncepcia vidieť, mať hviezdičku a stoličku po roku 2000/. Nedráždite ruského medveda! Žiaľbohu.

A pokiaľ ide o druhú vec, tá pštrosia politika, ktorú ste nám povedali, keďže nevieme čo, tak vyčkajme, prihrbme, prikrčme sa, tá pštrosia politika má opodstatnenie iba vtedy, keď človečika naháňa lev po pusti. Človečik vopchá hlavu do piesku a ten lev k nemu pricupitá a povie mu: "Človečik, človečik, neutekaj, však ja nie som obyčajný lev, ja som Lev Nikolajevič Tolstoj." Domyslite túto metaforu.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černak:

S faktickou poznámkou sa ešte hlási pan poslanec Kuzbert, potom pán Pittner a pán Neuwirth.

Poslanec T. Kuzbert:

Aby som nebol obvinený, že vo faktickej poznámke nenadvazujem na pána Čarnogurského, chcel by som mu pripomenúť, keď hovoril o eskalácii problémov, že podľa môjho názoru eskalujú problémy isté skupiny, istí špičkoví politikovia, lebo pravdepodobne nepočul prehlásenie všetkých politických

strán, teda aj Együttélés aj MKDH z okresu Levice, čo prečítal prednedačnom pán kolega Šebo.

Chcem využiť pána generalneho prokurátora a chcem sa ho spýtať - citujem z výzvy združenia, aby som to nevytrhol z kontextu, tak celý odsek: "Politické vedenie krajiny vyvíja takú propagandu, ktorou vyvolava spoločensky nepokoj, šťve proti sebe spolu žijúcich Slovákov a Maďarov. Maďarov vydáva za nepriateľov Slovenska, chce postaviť proti sebe Maďarov na južnom Slovensku a ich parlamentných poslancov zvolených demokratickou cestou." Chcem sa spýtať a chcem na to aj odpoveď: Koho považujeme za politické vedenie tejto krajiny? Lebo ak do politického vedenia počítame parlament, vládu a aj pána prezidenta, tak by som prosil vyjadrenie pána generálneho prokurátora, či to nie je priamy útok a osočovanie najma týchto ústavných činiteľov, teda najma aj pána prezidenta. Keď je to osočovanie, aké opatrenia Generálna prokuratúra spraví v tejto veci?

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem za faktickú pripomienku. Prosím, pán Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predsedajúci,
vážena Národná rada,

opäť sme raz v jednej situácii, keď rozum zdražieva a odvaha sa zdanlivo javí veľmi lacná. Preto by som chcel apelovať, aby sme v žiadnom prípade v týchto veciach nepodľahli vášňam. Práve preto, že aj ja v tejto výzve, žiaľbohu, cítim, teda vo výzve, ktorú nam dali naši spoluobčania z južného Slovenska, cítim viac vášní než rozumu. A prejav .

pána Čarnogurského bol prejavom, ktorý vyvážene chcel poukázať na obidva nedostatky, ktoré sa v riešení slovensko-maďarských vzťahov nateraz, v tejto našej dobe vyskytli. To spočítavanie vnímame dúfam tak, že neodhodíme realitu. A tá realita je v tom, že ak takýto štát, ako je Slovenská republika, si chce zastať integritu svojho územia, nemôže neprizerať na podmienky ostatného Európskeho spoločenstva, a práve v plnení podmienok Európskeho spoločenstva máme šancu postaviť sa proti prípadným iredentským hnutiam, ktoré nepochybne sú. Ale naozaj si neviem predstaviť, že by sme týmto mali čeliť tak, aby sme neprizerali na tú veľkú pomoc, ktorá sa nám ponúka, pokiaľ budeme plniť podmienky Európskeho spoločenstva. A o to tu ide. Jednoducho vážne dajme bohom. /Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Pittnerovi. Prosím, pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážený pán predseda,
vážená Narodná rada,

v podstate kolega Pittner povedal to, na čo som sa zameral aj ja a čo som chcel vyzdvihnúť. To znamená vidieť veci v širšom kontexte a vo vedomí zodpovednosti. Veľmi sa divím kolegovi Reovi, keď povedal, že je to iba naša záležitosť. Zásadne som hovorieval, že nie som presvedčený o platnosti marxizmu-leninizmu, a povedal som to aj vysokým úradníkom, aj keď to bolo pre mňa nevyhodne. Ale má plnú pravdu tento smer, keď tvrdí, že všetko so všetkým súvisí. Nemôžeme robiť slovenskú politiku bez toho, že by nebola európskou, stredoeurópskou a svetovou. Berme tieto veci veľmi vážne.

Hovorilo sa tu o Juhoslávii, o krvi. V našej politike sme niekoľko razy veľmi zvažovali práve túto okolnosť. Dovoľm si povedať jedno, ale prosím vás, naozaj ma berte dohromady, že by sme mali každý deň ďakovať každému v Juhoslávii, kto preliat kvapku krvi. Prečo? Pretože mám strach, že keby nebola bývala juhoslovenská skúsenosť, možno niektoré horúce hlavy by boli prikráčili k riskantnejším počinom aj u nás. Ja to netvrdím s istotou, nepodsúvam to, ale toto riziko tu bolo.

Prosím vás, poučme sa z toho. Vidíme, že to nemá konca a vidíme ešte jedno. Zabúdame na to, že v Ženeve sa ľudia už skoro dohodnú, a vtedy ktosi v Juhoslávii spoza bučka vystrelí? To sú veci, ktoré sa potom stávajú neovládateľne. Prosím vás, tak nás, Slovákov, ako aj Maďarov, ide tu o veľa. Buďme vecní. A práve kolega Čarnogurský sa pokúsil o vecnosť. Možno, že pritom sa niekoho dotkol, ale určite to myslel dobre, vecne, aby sme došli k vzájomnému pochopeniu.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pánovi poslancovi Neuwirthovi. Teraz s faktickou poznámkou vystúpi pán poslanec Gaulieder.

Poslanec F. Gaulieder:

Vážený pán predsedajúci,
vážený členovia vlády,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

chcel by som reagovať na vystúpenie pána kolegu Csákyho. Vymenoval tu sedem okruhov problémov, ktoré v Komárne

nechcú riešiť, jeden okruh problémov, ktoré v Komarne chcú riešiť, a nakoniec pán kolega Csáky vysloví, že načo sa tu vedie táto nezmyselná diskusia. Prosim vas, prave k tomu jednému problému, o ktorom chcu v Komarne diskutovať. Alebo mam tomu rozumieť tak, že sa naši kolegovia, maďarskí poslanci, rozhodli zmeniť svoje sídlo prosieb, narekov a výmyslov - Strasburg za Komarno? Ak ano, potom sa pytam, čo vlastne títo páni poslanci chcú, lebo už nielen mnohí maďarskí spoluobčania im nerozumejú, ale asi ani Pan Boh.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne za faktickú poznámku. Dovoľte mi urobiť maličkú rekapituláciu. Pôvodne sme boli dohodnutí, že urobíme obedňajšiu prestávku medzi pol jednou a jednou. Zatiaľ máme ešte kolo faktických pripomienok. S faktickými pripomienkami este chce vystúpiť pán Zselenak, pan Chamula, pan Weiss, pán Čarnogurský. Potom by som odporučal, aby sme urobili priestor na obedňajšiu prestávku. Po prestávke by som dal hlasovať o proceduralnom návrhu, ktorý predniesol pán Csaky. Rád by som však ešte upozornil, že písomne do diskusie sú prihlásení pani Mori, Bugar, Zselenak a Kanis. Takže, keby sme faktické poznámky smerovali už tak, aby sme mohli urobiť obedňajšiu prestávku.

Prosim, pán poslanec.

Poslanec J. Zselenák:

Keď dovolíte, pán predsedajúci, chcel som mať práve takú požiadavku, aby sme pri tej spleti faktických pripomienok, ktoré nepomáhajú vec riešiť, predsa len väčšiu príležitosť dali tým poslancom, ktorí sú riadne prihlásení do rozpravy. A potom, možno v závere, keď este bude niekto cítiť potrebu, aby to mohol povysvetľovať. Chcel by som vas o to

poprosiť, lebo mne sa to stáva pravidelne, keď sa uchádzam o slovo, a vždy musím čakať. To je jedna vec.

A druhá vec - chcem poprosiť pana poslanca Csákyho, aby tu čas svojho vystúpenia, v ktorom navrhol Národnej rade, aby sa ukončila rozprava k tejto téme, ešte raz zvážil a stiahol tento návrh, pretože neviem si predstaviť nič horšieho pre Slovenskú republiku, aj pre Národnú radu Slovenskej republiky. Keby sme hlasovali o dokumentoch a textoch ako boli predložené, podľa môjho názoru, by sme si vyrobili viac problémov ako osohu.

Podpredseda NR SR L. Černak:

Ďakujem. Faktickú pripomienku ešte ma pan Chamula, potom pôjde pan podpredseda Weiss.

Poslanec I. Chamula:

Prepáčte, ešte bez oslovenia, dvomi vetami chcel by som sa ozvať na vystúpenie pána Csákyho a pripomenúť mu, že na území od Komárna až po hranice s Ukrajinou žije asi milión Slovákov a my sme ich poslanci. Preto v prvom rade je našou povinnosťou diskutovať o tomto probleme. Nie my, Slováci sme vyvolali tento problém, ale vyvolali to tí, ktorí takúto výzvu proklamovali.

Podpredseda NR SR L. Černak:

Ďakujem pekne za faktickú pripomienku. Ešte chce faktickú pripomienku pan Čarnogursky.

Poslanec J. Čarnogurský:

Vážené kolegyně, kolegovia,

myslím, že máme veľmi dobrú príležitosť sa presvedčiť hneď teraz, ako ďaleko je od silných slov k činom. Pripomeniem jednu udalosť. Pamätáte si, asi pred tromi mesiacmi starosta obce Marcelová prerušil dopravu pre nejaké požiadavky, ktoré v podstate išli tým smerom, ako je teraz výzva na zhromaždenie v Komárne. Pamätáte si koľko sa okolo toho hovorilo, aké silné slová sa vtedy používali. Rád by som sa teraz opýtal ministra vnútra, či starosta obce Marcelová dostal aspoň pokutu za prerušenie dopravy na štátnej ceste, a ak dostal, či táto pokuta bola zinkasovaná. To nám asi tak demonštruje, aké sú asi možnosti.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pánu poslancovi. Keďže už nie sú ďalšie faktické pripomienky, na základe § 19 vystúpi minister vnútra pán Tuchyňa. Po jeho vystúpení bude prestávka.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Nechcel som pôvodne hovoriť. Vážené dámy a vážení páni, ďakujem vám, že ste práve legitimovali organizáciu, ktorá vlastne nemá oporu v tomto právnom poriadku. Veľmi vážne sa zaoberáte vyhlásením Združenia miest a obcí Žitného ostrova, hoci takáto organizácia v našom poriadku nie je zaregistrovaná, nikde neexistuje. Takže, Národná rada legitimuje to, čo právne nemá oporu. To je prvá vec.

Pokiaľ sa mám vyjadrovať k otázke pána Čarnogurského, vie, že existuje Trestný poriadok a niektoré opatrenia v Trestnom poriadku, veci sú šetrené a môžem vás ubezpečiť, že doriešené budú.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu ministrovi Tuchyňovi. Pán podpredseda Weiss svoju faktickú stiahol a vystupí na základe § 19 ako prvý diskutér po prestávke. Ešte sa hlási s faktickou pripomienkou pán Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Ak je správne stanovisko pána ministra vnútra, že diskutujeme o stanovisko organizácie, ktorá nemá oporu v našom právnom poriadku, je to pre mňa o to vážnejšie, že organizácia, ktorá takúto oporu nemá, dokáže získať tak významné postavenie, že prinúti štátne orgány sa týmto zaoberať. To je opäť veľmi signifikantné pre našu situáciu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Bárányovi. Pred obedňajšou prestávkou ešte požiadal o slovo pán predseda Gašparovič.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Mám skutočne len krátku faktickú poznámku, nechcem diskutovať o týchto problémoch, lebo som sa k tomu jednoznačne vyjadril v tlači. Chcem reagovať na pána poslanca Rózsu a pána poslanca Csákyho, keď povedali, že mi odovzdali návrh ich skupiny poslancov na vypracovanie zákona o právnom postavení národných a etnických spoločenstiev a menšín. Chcem povedať, že mi v júli doručili zásady - bolo to, tuším, 13. júla, neviem presne.

V zmysle zákona číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky som 16. júla, čiže o tri dni, podľa legislatívneho postupu postúpil tieto zásady vlády a Legislatívnej rade vlády Slovenskej republiky. Takže je to nesprávna informácia a nemôže to vzťahovať na to, že parlament sa s tým nezaoberal. /Potlesk./ Páni poslanci, ak poznáte legislatívny poriadok, potom som rád, že ste si zatlieskali.

Pokiaľ ide o niektoré výstupy, predseda mi len nedá na ne nereagovať. Pán poslanec Čarnogurský povedal, že naši južní občania si môžu robiť to, čo chcú. /Šum v sále./ Povedali ste, že môžu rokovať. Aj rokovať môžu, ale len pokiaľ, pokiaľ toto rokovanie a pokiaľ takéto zhromaždenie nenaplní niektorú zo skutkových podstát Trestného zákona.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Chcem sa opýtať pána poslanca Csákyho, či neprehodnotil svoj procedurálny návrh.

Poslanec P. Csáky:

Nie.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Keďže nie, budeme o ňom hlasovať ako prvom po prestávke. Rád by som len pripomenul, že zatiaľ mám písomné a ústne prihlášky do diskusie, ktoré by mali ísť v poradí takto: pán podpredseda Weiss a potom páni poslanci Móri, Bugár, Zsele-nák a Kanis.

Kolegyne, kolegovia, vyhlasujem hodinovú prestávku. Prosím vás o presnosť, aby sme o 14.00 hodine pokračovali.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

otvárať naše poobedňajšie rokovanie. Pokračujeme v rozprave k výzve Združenie miest a obcí Žitného ostrova zo dňa 6. decembra 1993. Pri ukončení nášho predpoludňajšieho rokovania ostal procedurálny návrh pána poslanca Csákyho, ktorý navrhoval ukončiť rozpravu. Pán poslanec, ak ste svoj návrh neprehodnotili, prosím vás, aby ste ho zopakovali ešte raz.

Poslanec P. Csáky:

Pán predsedajúci, náš poslanecký klub je za dialóg o tejto problematike, ale teraz nevidíme možnosť na plodný dialóg, takže prosím, aby sme hlasovali o tom, že ukončíme rozpravu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme hlasovať o tomto procedurálnom návrhu.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 82 poslancov.

Poslanecký návrh pána poslanca Csákyho ste si vypočuli.

Kto je za to, aby sme ukončili rozpravu?

Za návrh hlasovalo 13 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali procedurálny návrh pána poslanca Csákyho a budeme pokračovať v rozprave tak, ako som dostal jednotlivé prihlášky do rozpravy. Na základe § 19 ako prvý vystúpi pán podpredseda Weiss, potom budú vystupovať prihlásení v poradí: pán Móri, pán Bugár, pán Zselenák a pán Kanis. Prosím, pán podpredseda.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

v doobedňajšej diskusii odznelo veľa slov poznamenaných roztrpčenosťou, obavami, historickými reminiscenciami, ľútosťou, že sa môžu ohroziť doposiaľ dobré vzťahy na národnostne zmiešaných oblastiach medzi Slovákami a Maďarmi. Diskusia mala však, žiaľ, miestami charakter až konfrontačný, a to najmä preto, že bola plná emócií. Tento bod rokovania, podľa môjho názoru, jednoducho nebol adekvátne pripravený. Nemáme totiž stanovisko príslušných vládnych orgánov, ani stanovisko príslušného výboru, ani stanovisko vlády k zahranično-politickým aspektom tohoto problému.

V diskusii odznelo aj veľa silných slov, ktoré môžu dočasne zahlásiť nedostatok reálnej pozitívnej politiky a ktoré môžu poslúžiť na pozdvihnutie upadnutej popularity na jednej či druhej strane. Je to starý politický trik - eskalovať pocit ohrozenia, dať sa tým do povedomia verejnosti a odvieť jej pozornosť od páľčivých hospodárskych a sociálnych problémov a od svojej zmenšenej schopnosti robiť politiku aj v ďalších oblastiach.

Treba si, kolegyne a kolegovia, pamatať z nielen dávnej, ale aj celkom nedávnej a od nás teritoriálne nie príliš vzdialenej minulosti, že takéto plamenné reči a parlamentné

uznesenia, ktoré sú sice naplnené rozhorčením, ale neobsahujú vecné, programové riešenie problémov, viedli najprv k dialógu hluchých a napokon aj k tragickým konfliktom. Preto navrhujem, kolegyne a kolegovia, aby sme sa vratili k slovám, ktoré tu tiež odzneli, k slovám ako sú zmierenie, vecné rokovanie a dialóg a vytvorili na to podmienky. Chcel som poprosiť v tomto vystúpení pána poslanca Csakyho, aby nedával svoj návrh, pretože keď sme už veci začali na tejto schôdzi, nemyslim si, že by bolo dobre, keby sme sa rozisli a neprijali by sme určité riešenia.

Domnievam sa, že nebude šťastné, ak by sme sa pokúšali vyriešiť tento problém, ktorý má svoju zložitú logiku, aj svoju históriu, vyhláseniami. Prosim, kolegi a kolegovia, keby ste stiahli všetky návrhy uznesenia, ktoré sú sice možno dobre mienené, ale ktoré by po prijatí mohli vlastne zabrániť cestu k ďalšiemu dialógu. Domnievam sa, že je úlohou nás všetkých, tu sediacich parlamentných klubov, aby sme pripravili uznesenie, ale také uznesenie, ktoré by mohlo založiť riešenia všeobecne prijateľné pre občanov narodnostne zmiešaných území. My tu predsa nie sme na to, aby sme konflikt eskalovali, ale na to, aby sme sa pokúsili najst riešenie.

Som presvedčený, že v tomto parlamente, ale aj v narodnostne zmiešaných oblastiach, majú veľkú prevahu tie politické sily a tie skupiny občanov, ktoré sa usilujú o dialóg a o prijatie riešení, ktoré obstoja aj z dlhodobého hľadiska. A na základe skúsenosti, ktorú mám z cesty, ktorú som absolvoval minulý týždeň v maďarskom parlamente, si dovoľím povedať, že v Maďarskej republike sú sily, ktoré sú prístupné k dialógu a ktoré už nemajú chuť systavne sa vracat k historickým krivdám, či už sú to krivdy opravnene alebo domnelé, alebo sú to nejaké myty, ale ktoré sa chcú usilovat, ak tu nájdú partnerov - a ja verím, že ich tu majú - o dialóg a o také riešenia, ktoré nás spoločne povedu do

európskych hospodárskych, politických a bezpečnostných štruktúr.

Preto by som navrhoval, kolegyne a kolegovia, keď sa vyčerpajú príspevky tých, ktorí sa prihlásili do rozpravy, aby sa uskutočnilo politické grémium. Podporujem tie návrhy, ktoré hovoria o tom, že ďalšiu časť rokovania by sme mali odročiť na pondelok. Príslušný výbor by si mal vypočúť organizátorov zhromaždenia, ktoré vyvolalo taký rozruch, mal by nám dať potom informáciu. V tom výbore sú predsa zastúpení príslušníci všetkých parlamentných strán, a na základe takýchto poznatkov by sme sa mali spoločne pokúsiť prijať také uznesenie, ktoré povedie, kolegyne a kolegovia, k riešeniam. Áno, je možno lákavé opäť siahnuť k silným slovám, možno na chvíľočku u časti spoluobčanov zabodovať, ale treba si klásť otázku, či nie sme povinní robiť niečo úplne iné, teda upokojiť situáciu a nájsť riešenie, ktoré bude - opakujem - všeobecne uspokojivé.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pánu podpredsedovi Weissovi. Ďalej, vystúpi pán poslanec Móri. Pripraví sa pán poslanec Bugár. Do rozpravy sa prihlásili ešte pán poslanec Rybanský, pani poslankyňa Kaliská, pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi preniesť sa z akademickej roviny poučovania do reality dneška. V poslednom čase sme svedkami udalostí,

ktoré by žiadneho z nás nemali ponechať ľahostajným. Bolo by doslova tragédiou, aby sa tento vážený parlament nemohúcne prizeral na aktivity niektorých nezodpovedných osôb, ktoré porušujú platný poriadok pod egidou ľudských práv a práv národnostných menšín. Nepriateľská kampaň šírenia nepravdivých a skreslených správ o právach maďarskej menšiny vyústila v priamo hodenej rukavici vlade, parlamentu, ale najmä orgánom prokuratúry a súdom. Áno, mám na mysli výzvu Združenia miest a obcí Žitného ostrova, a to bez ohľadu na to, či je združenie registrované alebo nie.

Táto svojím obsahom je priamo v protirečení s našou ústavou. Je to osobitne tá časť, v ktorej sa doslovne hovorí - preberám text publikovaný v Új szó zo dňa 7. 12. 1993: "Na území, kde maďarské obyvateľstvo žije vo významnom počte, je potrebné vytvorenie provincie s vlastnou samosprávou a verejnou správou, s osobitným právnym postavením na základe odporúčania Rady Európy číslo 1201. Región takéhoto právneho postavenia by si uchoval a zvelaďoval tie európske hodnoty, ktoré v posledných desaťročiach postupne schradli v našom regióne."

Toto vyhlásenie je v príkrom rozpore, pán poslanec Róza, s článkom 34 ods. 3 našej ústavy, ktorá zatiaľ reprezentuje normu najvyššej právnej sily. Citujem: "Vykon práv občanov patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám zaručených v tejto ústave nesmie viesť k ohrozeniu zvrchovanosti a územnej celistvosti Slovenskej republiky a k diskriminácii ostatného obyvateľstva."

O akom osobitnom právnom postavení regiónu je tu zmienka? Kto si mimo Národnú radu Slovenskej republiky vyhradzuje robiť súdy a rozhodnutia na základe odporúčania 1201, ktoré ako medzinarodný právny akt ani nenadobudlo platnosť? A kto donekonečna vydáva odporúčanie za nariadenie? Dovoľte mi povedať na adresu tých horlivcov, že my, zástupcovia ľudu tej-

to krajiny tu prítomní, sme predsa len nie takí zakríknutí, predajní a duchovne pokrivení, aby sme podľahli nátlakovým akciám, ktoré sa priečia zásadám práva a morálky.

Ako dobre vieme, návrh dodatočného protokolu o ochrane práv národnostných menšín vo Viedni 8. a 9. októbra nebol prijatý. Nemožno sa ani čudovať, že sa tak stalo. Koncipovanie, formovanie a formulovanie protokolu o právach národnostných menšín vychádza z preferencie národnostných menšín na úkor štátotvorného národa. Veď takýto postulát právnej úpravy degraduje, či dokonca sa dostáva do rozporu s Listinou základných práv a slobôd.

Treba povedať aj na adresu kompetentných členov vlády, i zástupcov parlamentu v medzinárodných inštitúciách - postavenie Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách - a to by som si dovoľil adresovať aj vám, pán poslanec Čarnogurský - nemôže mať charakter *societas leonina*, teda levia spoločnosť, keď jeden účastník, teda Slovenská republika a jej inštitúcie, v postavení medzinárodného a vnútroštátneho práva majú len povinnosti a druhá strana, národnostná menšina, má len práva až privilégia a nemá nijaké povinnosti či už z hľadiska vnútroštátneho alebo medzinárodného práva, a tak môže dôsledne plniť úlohy piatej kolónie.

V tejto súvislosti žiada sa pripomenúť, že až doteraz nebol známy prípad, právne povedané *exces*, aby zákonodarný orgán zvrchovaného štátu s vlastnou medzinárodno-právnou subjektivitou bol nútený legislatívnym aktom zasiahnuť do zákonitosti štátneho či úradného jazyka len preto, aby vyhovel požiadavkám politických predstaviteľov národnostnej menšiny. Legislatívnym aktom nariadiť spisovnej slovenčine používať prvky celkom iného jazykového typu, a nie na základe odborného prístupu, vedie na výstavbu *Potemkinovskej dediny*.

Na druhej strane koľká to úzkostlivosť o čistotu slovenčiny zo strany niektorých politikov maďarskej národnosti pri prepise názvu obce v maďarskej transkripcii! Mohol by som pokračovať vo výpočte viacerých protirečení ohľadne sprievodných krokov, ktoré nakoniec aj tak vedú k vytvoreniu spomenutej provincie s vlastnou samosprávou a tzv. verejnou správou.

Dovolil by som si ukončiť môj krátky príspevok citáciou z odporúčania číslo 1201 z roku 1993, na ktoré sa iniciátori Združenia miest a obcí Žitného ostrova odvolávajú, a to z článku 14: "Uplatňovanie práv a slobôd uvedených v tomto protokole nebude obmedzovať povinnosti a zodpovednosť spojené s občianstvom v danom štáte." To značí, že aj občania maďarskej národnosti sú povinní správať sa podľa platných zákonov Slovenskej republiky. Súčasný stav svedčí predovšetkým o neprípustnom znížení prahu právneho vedomia a rešpektu u iniciátorov výzvy Združenia miest a obcí Žitného ostrova, ako aj u tých politikov, ktorí sa k nej prihlásili. Preto príslušné slovenské orgány majú pokračovať podľa platných zákonov a nie svojou nerozhodnosťou nebrániť rozvratu krehkej demokracie.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Mórimu. Ďalej sa prihlásil do diskusie pán poslanec Bugár. Pripraví sa pán poslanec Zsele-nák.

Poslanec V. Bugár:

Pán predsedajúci, nemienim vystúpiť, ale rád by som vás upozornil, že 23. júna 1993 táto Národná rada prijala uzne-

senie, v ktorom - citujem: "pri zabezpečovaní ochrany práv národnostných menšín bude vychádzať z princípov obsiahnutých v odporúčení číslo 1201 Parlamentného zhromaždenia Rady Európy k dodatkovému protokolu k Európskej konvencii o ľudských právach ..." atď. Ak sa tu už citujú niektoré články, prečítam vám článok 11: "V oblastiach, kde sú majoritnými príslušníkmi národnostnej menšiny, majú títo právo disponovať miestnymi alebo prispôbenými autonómnymi úradmi alebo špeciálnym štatútom..." atď., atď.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Bugárovi. Ďalej je na rade poslanec Zselenák. Pripraví sa pán poslanec Kanis.

Poslanec J. Zselenák:

vážený pán predsedaajúci,
vážený pán minister,
ctené pani kolegyne poslankyne,
ctení páni kolegovia poslanci,

vo svojom vystúpení by som chcel poukázať na zodpovednosť každého poslanca Národnej rady, či už jednotlivu alebo kolektívne, ako tu sedíme, za osud tejto republiky a na zodpovednosť aj za svoje vlastné konanie, či za prípadné uznesenia alebo rozhodnutia, ktoré Národná rada prijíma. A zďaleka mi nejde teraz o to, aby som vyberal niektorých, podľa môjho názoru, až extrémnych predstaviteľov národnej orientácie či zo slovenskej alebo maďarskej strany. Ide mi len o to, aby sme sa predovšetkým orientovali na to, aby sme nestratili spôsobilosť spoločne komunikovať, aby sme nestratili spôsobilosť aj v ťažkých chvíľach a v krízových situáciách nachádzať spoločnú reč, navrhovať konkrétne pozitívne

východiská a riešenia, ktoré budú všeobecne akceptovateľné našim obyvateľstvom.

Prečo vám to takto otvorene hovorím? Myslím si, že by neuškodilo každému z nás ako tu sedíme trochu sa pozrieť do histórie nie tak dávno minulej, len do tej krátkej histórie vlastnej pôsobnosti a vlastného pôsobenia na pôde Národnej rady Slovenskej republiky, či predtým Slovenskej národnej rady, či už v tomto volebnom období alebo predchádzajúcom.

Koľkokrát sa tu opakovane stalo, že sme bez zvažovania o návrhu či je rozumný, zmysluplný, potrebný, či odráža reálne potreby tých, ktorí ho navrhujú, hlasovali často an blok a silou svojich hlasov prevälcovali často aj múdre riešenia. Veru, bolo tomu tak aj pri schvaľovaní Ústavy Slovenskej republiky, bolo tomu tak aj pri prijímaní niektorých ďalších právnych noriem. Chcel by som práve preto apelovať na vás všetkých, vychádzajúc z poznania, ktoré sa vám teraz veľmi úprimne pokúsim tlmočiť, že maďarské obyvateľstvo v Slovenskej republike vtedy, keď neprijímalo s nadšením rozdelenie bývalej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, vtedy, keď malo isté výhrady a dožadovalo sa napríklad aj referenda v tejto veci, napriek tomu prejavilo obrovskú ochotu a dobrú vôľu, a nakoniec s pochopením sa vysporiadalo aj so vznikom samostatnej Slovenskej republiky. A nemyslím si, že je čestné voči našim občanom maďarskej národnosti tu an blok vznášať nejaké kolektívne obvinenia, alebo im vtláčať pečať nepriateľov Slovenskej republiky, alebo nedajbože takých, ktorí by si želali jej zánik alebo záhubu. To jedno-ducho neobstojí. Nie je to korektné a nie je to ani pravda.

Ak dovolíte, prečo k týmto problémom dochádza. Pokúsil by som sa ich aspoň trochu priblížiť na tých návrhoch, ktoré som Národnej rade v predchádzajúcom období predkladal. Uplatnil som návrh k Ústave Slovenskej republiky, v ktorom som odporúčal, aby sme do článku 34 doplnili ďalší odsek asi

nasledovného znenia - dnes vám ho už možno presne doslova nepoviem: "Ďalšie podrobnosti o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín a etnických skupín ustanoví ústavný zákon." Som veľmi smutný z toho, že vtedy toto navrhované riešenie nenašlo u vás pochopenie, pretože prepásali sme prakticky celý jeden rok, keď sme mohli o tomto návrhu, o jeho obsahu, jeho orientácii a znení už dávno rokovať, konzultovať a mohli sme aj nájsť pozitívne riešenie.

Často v prístupoch k jednotlivým návrhom, a keď chcete, opäť uvediem konkrétny príklad o mene a priezvisku alebo teraz o dopravných tabuliach v jazyku menšín, sa objavujú buď zlomyseľné prístupy, ktoré nevychádzajú z reálnych potrieb a nevychádzajú z požiadaviek menšín. Veď predsa ak niekto si myslí, že text vládneho návrhu zákona, o ktorom by sme mali rokovať, je práve ten, a len preto, lebo má napísané odporúčanie Rady Európy číslo 1201 v záhlaví, ten, ktorý si predstavitelia menšín a príslušníci menšín želali, s najväčšou pravdepodobnosťou je na omyle.

Musíme si povedať celkom otvorene, či nám skutočne ide o to, aby sme vyšli v ústrety aj tým oprávneným, celkom objektívnym, korektným požiadavkám menšín, alebo ide nám o to, aby sme predkladané právne normy rôznym pokútnym spôsobom deformovali a paragrafy vytáčali do roviny, ktorá je potom, samozrejme, pre menšiny ťažko prijateľná alebo ťažko sa s takouto praxou vysporiadať.

Domnievam sa, že stále je tu čas na to, aby sme sa pokúsili nájsť korektné východiská z týchto problémov. A chcel by som označiť aj istého vinníka za to, prečo tomu tak nie je. Pri rokovaní o Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky nám vláda predložila dokument, v ktorom mnohé predsavzatia boli veľmi jasne formulované. Domnievam sa, že práve vďaka tomu, že tento dokument obsahoval mnohé všeobecne akceptovateľné predstavy o spôsobe riešenia jednotlivých

problémov, získal nakoniec v parlamente podporu. Hovorím vám to najmä preto, lebo mnohí tu spochybňujete význam odporúčania Rady Európy číslo 1201. Myslím si, že tu nie je prioritné na tom to, že nám to Rada Európy odporúča alebo neodporúča, ale prioritné je to, že treba dosiahnuť stav, keď v Slovenskej republike všetci príslušníci národnostných menšín a etnických skupín budú spokojní, a nam by malo ísť predovšetkým o to, pokiaľ prijímame právne normy, aby sme im vychádzali v tomto zmysle v ústrety.

O čom teda píše programové vyhlásenie vlády v statí organizácia štátu, rozvoj demokracie? Vláda sa zasadzuje za demokratický právny štát založený na politickej a ekonomickej pluralite, na základných socialných istotach, humanizme a porozumení, národnostnej, etnickej a náboženskej tolerancii. Vláda bude upevňovať parlamentnú demokraciu s pomerným volebným systémom, v ktorej sa bude rozširovať priestor pre priamu demokraciu. Vláda podporí územnú decentralizáciu riadenia spoločnosti. Každé spoločenstvo, združenie, obec, mesto či región má mať právo na slobodnú samosprávu v prospech ľudí. Podporíme prijatie zákona o územnom a správnom členení Slovenskej republiky, ktorý pomôže presadiť racionálny systém štátnej správy, skvalitniť plnenie jej funkcií v prospech obyvateľstva a zároveň posilní samosprávu regiónov, miest a obcí a združenia občanov. V rámci podpory miestnej demokracie bude presadzovať decentralizáciu finančných zdrojov a posilnenie finančnej základne miest a obcí. Prejavom demokracie v obciach je účasť občanov na rozhodovaní o zásadných otázkach rozvoja obcí a regiónov. Vláda podporí, aby za správu verejných vecí zodpovedali volení predstavitelia miest a obcí občanovi, ktorý ich volil.

V rámci finančného hospodárenia miest a obcí budeme presadzovať vytvorenie vyrovnávacieho mechanizmu rozpočtov tak, aby boli vytvorené adekvátne podmienky pre život obyvateľov obcí, miest a regiónov. V legislatívnej oblasti budeme

podporovať vytvorenie ústavných právnych predpokladov pre miestnu samosprávu aj ratifikáciou Európskej charty miestnej samosprávy. Vláda podporí opatrenia smerujúce ku skvalitneniu práce štátneho aparátu, jeho odbyrokratizovaniu a k zabráneniu korumpovania štátnych zamestnancov a pracovníkov štátnej správy. Podporíme zavedenie inštitútu štátnej služby, do ktorej budú ľudia vyberaní prísne podľa odbornosti.

Ratifikácia Európskej charty miestnych samospráv nie je splnená úloha napriek tomu, že Národná rada prijala uznesenie, v ktorom sa jej uložilo predložiť Slovenskej národnej rade návrh zásad zákona Slovenskej republiky o územnom a správnom členení Slovenskej republiky a ucelenú koncepciu organizácie a výkonu verejnej správy, organizáciu ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, organizáciu a výkon miestnej všeobecnej a špecializovanej štátnej správy, ich vzájomných vzťahov, delbu pôsobnosti medzi orgánmi štátnej správy a obecnej samosprávy, zabezpečenie inštitucionalizovaných predpokladov výkonu regionálnej politiky a v rámci nej uplatniť všestranné rozšírenie priamej demokracie vo vzťahu k demokracii zastupiteľskej, túto koncepciu zosúladiť s novým územnosprávnym členením.

Nechcem teraz všetko ďalšie čítať, ale zrejme vás nemusím presviedčať o tom, že všetko so všetkým súvisí, a keby sa tu bol vytvoril priestor na to, aby sa v rámci prípravy týchto dokumentov mohli objektívne zohľadniť posúdiť aj predstavy a návrhy príslušníkov menšín a ich politických reprezentácií, možno by vôbec nemuselo dôjsť k výzve v Komárne.

Vychádzajúc z toho chcem vás poprosiť, vzhľadom na to, že skutočne si myslím, že ešte stále nie je neskoro na zvládnutie týchto problémov, aby ste podporili navrhované uznesenie, ktoré by som vám s vašim súhlasom teraz predniesol.

"1. Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky neodkladne pristúpiť k vypracovaniu ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín a etnických skupín a koncepcie štátnej politiky voči menšinám tak, aby mohli byť prerokované v Národnej rade Slovenskej republiky ešte v I. polroku 1994.

2. Národná rada Slovenskej republiky sa obracia na prezidenta Slovenskej republiky, aby svojou osobne veľkou autoritou v spoločnosti sa zasadil o dosiahnutie politickej dohody o prijatí ústavného zákona o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín a etnických skupín a o tom, že všetky dotknuté subjekty sa vzdajú opatrení a aktivít, ktoré by mohli zhoršiť vzájomne spoľuziteľie občanov.

3. Národná rada Slovenskej republiky ukladá predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky a súčasne žiada predsedu vlády Slovenskej republiky, aby ustanovili spoločnú komisiu Národnej rady Slovenskej republiky a vlády pre posudenie otázok pripravovaných zmien územnosprávneho členenia a zmien v organizácii a výkone verejnej správy, v ktorej by boli zastúpené všetky parlamentné politické strany, experti vlády, ako aj ďalší odborníci."

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem, pán poslanec Zselenak.

Ak správne evidujem, návrhy na uznesenie vo svojich diskusných príspevkoch oznámili pan Zselenák, pán Fekete a pán Brňák. Chcem ich poprosiť, aby mi ich v písomnej forme

doručili pre prípadné gremium. Na základe § 19 vystupí teraz predseda parlamentu pan Gasparovic.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážene pani poslankyne,
pani poslanci,

nebudem vam teraz citat historiú konskej železnice, bude to skutočne len minútka. Pocu som, ako pan poslanec Bugár čítal článok 11 z textu návrhu Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd týkajúcich sa národnostných menšín a ich príslušníkov. Prečítal ho asi takto - sledujte ma. "Každý príslušník národnostnej menšiny má právo na slobodné a nerušené mierumilovné kontakty s obyvateľmi inej krajiny, s ktorými táto menšina má spoločný pôvod alebo kultúrne či náboženské dedičstvo..." atď., atď. A to atď. je toto. "prícom sa však nesmie porušovať zásada územnej celistvosti štátov". /Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák

Ďakujem panu predsedovi. Na základe § 19 vystupí minister vnútra pan Tuchaňa

Minister vnútra SR J. Tuchaňa:

Vážene pani poslankyne,
vážení pani poslanci,
pan predseda, predsedajúci,

len krátko by som reagoval na vystúpenie pana poslanca Zselenáka. Mne sa zdalo, že z jeho vystúpenia sa hodnotil koniec funkčného obdobia vlády. Pravda, všetko je možné. Takže, či bol splnený program alebo nie, to je vec druhá, ale toto je rozložené do roku 1996. To je po prvé.

Po druhe - komisia pre riesenie uzemnospravneho clenenia vlady existuje. Je parlamentne zastupenie v tejto komisii predsedom vyboru pre statnu spravu a samospravu panom poslancom Reom, ciže je mozne vsetky vase požiadavky a pripomienky cestou tohoto zastupenia v tejto komisii uplatniť. Okrem ineho v tejto komisii pracuje zastupca Zdruzenia miest a obcí, teda i ta nelegitimna organizácia, ktorej výzva sa teraz rieši v tejto Narodnej rade, ma v tomto zastúpenie cestou Zdruzenia miest a obcí. Takze snad len tolko.

Podpredseda NR SR L. Černak:

Ďakujem. Evidoval som snahu o styri fakticke pripomienky v poradí: pan Chamula, pan Bugar, pan Csaky, pán Lupták. Pardon, poradie je pan Chamula, pan Rozsa, pan Luptak a pán Bugár.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pan predsedajúci,
damy a pani,

povedal som si, že sa už ozyvat nebudem, ale viete, veľmi ma srdce boli, že musím počúvať takuto superdemagogiu, nehnevajte sa, pan kolega Zselenak, ktoru ste tu predniesli. Veď vy moju osobu obviňujete z toho, že idem do konfliktu s maďarskou narodnostnou menšinou. Kto je autorom výzvy? Ja alebo oni? To je jedna vec.

Druhá vec - hovoríte tu o tom, že treba vyjsť v ústrety maďarskej narodnostnej mensine. Som ochotný vám povedať resp. dokazať, že to, tie vyhody, resp. tak ako tento štát rešpektuje požiadavky národnostných menšín, môže slúžiť za model a príklad ostatným štátom na celom svete. /Potlesk./

Ďalej by som chcel citovať z vyjadrenia nášho pána prezidenta pre Slovenskú tlačovú kanceláriu - citujem: "Michal Kovač zdôraznil, že je úplne neprijateľné pre Slovenskú republiku a v rozpore s jej ústavou, a zároveň je to nebezpečná hra určitých politikov, ktorí buď sú si vedomí toho čo robia alebo nie." Ďalej uviedol, že predseda všetkým politikom, primátorom a starostom je jasné, že vláda Slovenskej republiky pripravuje novú územnú organizáciu, ale okrem toho aj ďalší presun kompetencií z ústredných orgánov štátnej moci na obecné a mestské zastupiteľstvá. Dodal, že ide o zásadnú decentralizáciu, ktorá im umožní rozhodovať o dôležitých otázkach života občanov a napriek tomu je snaha volať po územnej autonómii.

Prosím vás pekne, toto je jasné, toto sa pripravuje a o tomto sa tu bude diskutovať. V akej podobe vziđe zákon z tohto parlamentu, to už je druhá vec. Každý má právo si povedať, navrhnúť a, samozrejme, bude sa o tom demokraticky hlasovať. Tento parlament bol zvolený v demokratických voľbách. Zloženie tohto parlamentu je také, aké je. Ale prosím vás pekne, pán Zselenák, veď predseda ja nemôžem dovoliť, aby tu niekto rozbiť Slovenskú republiku. /Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Faktická poznámka - pán Rózsa, potom pán Lupták, pán Bugár.

Poslanec E. Rózsa:

Vážená Národná rada, dovoľte mi stručnú poznámku k pánu ministrovi. Cez obed sme si to overili, že táto organizácia je samostatným právnym subjektom a je zaregistrovaná. Asi pán minister nie je dobre informovaný.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne pánu Rózsovi. Teraz vystúpi pán Ivan Ľupták s faktickou pripomienkou.

Poslanec I. Ľupták:

Vážené dámy,
vážení páni,

dnes sa veľmi často spomína odporúčenie Rady Európy, nie Rady Európy, Parlamentného zhromaždenia Rady Európy číslo 1201. Navrhovatelia toho stretnutia, aj dnešní niekoľkí rečníci sa naň odvolávajú. Už to tu bolo dnes niekoľkokrát povedané, ale ja sa to skúsím ešte raz zopakovať - toto je odporúčanie Parlamentného zhromaždenia, a kým ho neprijme Rada ministrov, toto odporúčanie nie je platné. Predpokladalo sa, že Rada ministrov toto prijme na summite vo Viedni, ale vzhľadom na to, že Parlamentným zhromaždením navrhované riešenie nebolo prijateľné pre Radu ministrov, ako vidíte výsledok, Rada ministrov ho na summite vo Viedni neprijala, a to z toho dôvodu, že nerieši prijateľne tento problém a musí byť riešený celoeurópsky, najmä z dôvodu, že sa tam požadujú práva skupín. Práva skupín, ako viete, Rada Európy ani žiaden medzinárodný orgán doteraz ešte neakceptovali.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Pán poslanec, ešte tridsať sekúnd.

Poslanec I. Ľupták:

Povedzme, že by sme pripustili autonómiu. Lenže čo so Slováckmi žijúcimi v tej autonómii, ktorá tam je? Urobili by sme autonómiu v autonómii? Alebo ako by sa to riešilo? Veľmi

som sa začudoval resp. pobavil na výroku pána podpredsedu Weissa, z ktorého vlastne mne vychádza, že vláda si toto u maďarských obcí objednala, aby zakryla hospodárske ťažkosti.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne, pán poslanec. S faktickou poznámkou sa hlásil pán poslanec Bugár. Na normalne diskusné vystúpenie sa pripraví pán poslanec Kanis.

Poslanec V. Bugár:

Ďakujem, pán predsedajúci. Pánu Luptákoví len toľko, nech si už konečne prečíta ten návrh zásad, čo sme odovzdali pred piatimi mesiacmi.

Pán predseda Národnej rady, vy stále miešate článok 10 s článkom 11. Ja čítam z oficiálneho prekladu Národnej rady Slovenskej republiky, volá sa to Parlamentné zhromaždenie Rady Európy, 44. bežné zasadanie, odporúčanie 1201 /1993/. Prečítam vám celý článok 11: "V oblastiach, kde sú majoritnými príslušníci národnostnej menšiny, majú títo právo disponovať miestnymi alebo prispôbenými autonómnymi úradmi, alebo podľa špeciálneho štatútu zodpovedajúceho historickej situácii a územným špecifikám a konformných s národnou legislatívou štátu." A chcel by som sa vás opýtať: Ak táto Národná rada už raz, 23. júna 1993, sa uzniesla - čítam ešte raz - "pri zabezpečovaní ochrany práv národnostných menšín bude vychádzať z princípov obsiahnutých v odporúčení číslo 1201" - ďalej nebudem čítať, lebo mám len tri minúty - ak sme sa už raz uzniesli, či to ešte platí? Myslím si, že medzi gentlemanmi toto uznesenie platí naďalej. Nikto nehovorí o tom, že chceme porušovať zákony. Prečítajte si ešte raz náš návrh zásad.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Na základe § 19 vystupí pán predseda parlamentu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán Bugár, vy ste potvrdili to, čo som povedal, pretože to, čo ste čítali, § 10 je odvodený práve z tohto protokolu dohovoru. Vy ste čítali § 11, ten je odvodený z tohto protokolu, čo som čítal. A ďalej, keď už nič iné, tak to posledné, čo ste čítali, ste zase potvrdili, že podľa zákonov tej-ktorej krajiny. Neviem, či máme niekde v zákone, že si môže niekto vytvárať štátnu provinciu alebo niečo podobné. Keď sa vám už to nehodí, tak sa musí hodiť aspoň článok 34 ods. 3 zo slovenskej ústavy, kde sa hovorí, že výkon práv občanov patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám zaručených v tejto ústave nesmie viesť k ohrozeniu zvrchovanosti a územnej celistvosti Slovenskej republiky a k diskriminácii jej ostatného obyvateľstva. To je naša ústava a tento posledný odsek preberá aj Rada Európy.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Ďalej sa s faktickou poznámkou prihlásil pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Vážení kolegovia,

mal by som skôr otázku. Ak sa odvolávame na oblasť, kde má majoritu menšina, pýtam sa, čo myslíme pod tou oblasťou - ak narážam na vystupenie kolegu Feketeho - republika, kraj, okres, mesto, dedina, resp. kde hraničí oblasť vo vašej dikcii, kde tá majorita menšiny má naozaj byť, ak sa na

ňu odvolávame. Ja som stále počul len termin oblast. Takže v našej terminológii zatiaľ ešte nie je špecifikovaná. Je to republika, okres, kraj, mesto, dedina.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Teraz vystúpi pan poslanec Kanis. Pripraví sa do diskusie pán poslanec Rybanský.

Poslanec P. Kanis:

Vážená Národná rada,
ctené dámy,
vážení páni,

Ďakujem pánu podpredsedovi, že vďaka jeho normálnemu vedeniu schôdze som sa konečne cez bránky faktických pripomienok dostal v slalome aspoň na štart. Ďakujem vám veľmi pekne.

Chcel by som viac-menej nadviazať na svoje včerajšie vystúpenie, keď sme tu vyjadrili svoj súhlas s európskou dohodou. Upozornil som na to, že európska dohoda, ako aj vlastne všetky dohody a zmluvy, ktoré Národná rada tu odobruje a ktoré vstupujú do platnosti podľa príslušných procedúr, je vlastne otváranie okna alebo dvier k tomu, že do slovenských pomerov sa bude pozeráť aj Európa, príslušné európske štruktúry. Slovensko-maďarské problémy majú dve základné dimenzie - jednak medzištátnu, vzťah Slovenskej republiky a Maďarskej republiky, a vnútroštátnu, vzťah Slovákov a Maďarov na teritóriu tohto štátu. Dovoľte mi, aby som najskôr povedal pár slov práve k štatným vzťahom.

Po vytvorení Slovenskej republiky sa už dlhšie stretávame, z času načas, s výrokmi z Maďarskej republiky, ktoré iritujú slovenskú politickú scenu, pretože v niektorých

týchto výrokoch sa objavujú názory alebo predstavy ako by bolo možné vrátiť veci kdesi pred Trianon alebo pred rok 1918. Niektorým politickým silám jednoducho nie je po chuti to, že je tu mladý štát, ktorý má mnohé problémy, ale ktorý sa hlási k životu a ktorý cez svoju medzinárodnoprávnú subjektivitu zohráva pomerne významnú úlohu v stredoeurópskom priestore.

Je prirodzené, že tieto vzťahy medzi našimi štátmi sú v pozornosti aj európskych politikov a európskych štruktúr. Musím pripomenúť, že Baladurova iniciatíva, teda iniciatíva ministerského predsedu Francúzskej republiky, navrhovala okrem iného aj to, že napätie medzi susednými štátmi, ktoré sa uchádzajú alebo budú uchádzať o vstup do Európskej únie, by bolo z preventívnych dôvodov treba riešiť tým, že tieto štáty podpíšu medzi sebou - presne ako sa to tam píše - liberálne dvojstranné zmluvy, v rámci ktorých sa vyriešia aj otázky národnostných menšín. V podobe Paktu stability, do ktorého sa postupne prepracovala Baladurova iniciatíva, už otázka zmeny hraníc nie je nastolená, ale otázka menšín zostala tam ako jedna z rozhodujúcich. Upozorňujem na to len preto, že podľa Paktu stability, ktorý možno, že bude už v apríli budúceho roku prijatý, môže sa stať, že európske štruktúry môžu robiť istého rozhodcu vo vzťahoch medzi štátmi, ktoré majú spory či už o národnostné menšiny alebo aj iné spory. A práve podľa toho, čo tento európsky rozhodca vyrieši ohľadne týchto sporov, od toho bude závisieť aj možnosť alebo okolnosti prípadného vstupu jednotlivých štátov do Európskej únie.

Čiže, chcem len upozorniť na to, že práve v tomto vzťahu a v týchto problémoch sa otázka našej suverenity dostáva do troška zvláštneho postavenia. Naša mladá Slovenská republika prijíma isté záväzky, ktoré vyplývajú z integračných procesov a zo zaradovania sa do politických, bezpečnostných a hospodárskych štruktúr. Myslím, že by sme práve na túto

stránku, na tento aspekt nemali zabudať a malo by byť v našom najvyššom záujme tieto veci usporiadať, pretože sa bude musieť dohodnúť. Slovenska republika a Maďarská republika rovnako, ak nechcú mať problémy so začleňovaním sa do európskych štruktúr, budú sa musieť aj ohľadne týchto vecí dohodnúť.

Vyhlasenie alebo komárňanská výzva, ako sa už ujalo toto slovné spojenie, je konkrétny historický akt a čin, a preto treba rozlišovať zrejme jeho jednotlivé stránky. Chcel by som zdôrazniť, že SDL ostro odmieta zásahy do suverenity a integrácie Slovenskej republiky, ostro odmieta aktivity takéhoto charakteru, ako aj aktivity, ktoré by mohli viesť k zásahom do suverenity a integrácie Slovenskej republiky. Strana demokratickej ľavice je stranou, ktorá združuje na občianskom princípe Slovákov, Maďarov, Čechov, Ukrajincov a ďalších vo veľkých počtoch, nie v takých zanedbateľných počtoch, a preto nám osobitne aj na parlamentnej pôde záleží na tom, aby sa tieto otázky riešili, pretože problém maďarskej národnostnej menšiny je evidentný a vystúpil vlastne pri každom závažnejšom akte v tejto Narodnej rade, či to už bolo ohľadne obsahu ústavy, ustavného zákona o národnostiach, či už je to ohľadne mien a priezvisk, či je to ohľadne značenia miest a obcí, územnosprávneho členenia. Teda ide o jeden celkový komplexný problém, s ktorým sa treba ako celkovým problémom vyrovnáť.

Mňa veľmi mrzí, že jednotlivé štruktúry štátnej moci, ktoré vstupujú do tohto problému, obyčajne riešia iba čiastočné problémy alebo jednotlivé stranky, ale tento celok nám unika. A tu sa jednotlivé štruktúry štátnej moci, či už to je vláda alebo parlament, dostávajú obyčajne do situácie, že sú postavené pred hotovú vec. To, že sme často postavení pred hotovú vec pri riešení tohto problému, je veľmi výhodná pozícia pre tie sily maďarskej politiky, či už vnútroštátnej alebo zahraničnej, ktorá práve tuto nekoncepcnosť a nepri-

pravenosť môže zužitkovať. To mňa ako poslanca Národnej rady neteší, a zrejme by bolo načas rozmyšľať v súčinnosti týchto štruktúr, prezidenta, vlády, aj parlamentu o tom, ako sa s touto problematikou vyrovnat.

Nedavno sme mali stretnutie zahraničných výborov Národnej rady Slovenskej republiky a Maďarskeho parlamentu. Musím povedať, že náš dojem z tohto rokovania bol výborný, pretože o veciach sa rozprávalo úplne otvorene, neprijemne pre tú či onú stranu, ale bol tam jasny záujem pomenovať veci tak, ako ony stoja a riešiť ich tak, ako treba. Nie je náhodou, že zahraničné výbory sa dohodli, aby ich najbližšie stretnutie bolo venované práve problémom národnostných menšín, a dohodli sa aj o tom, že na svoje zasadnutie pozvu reprezentantov národnostných menšín z Maďarska aj zo Slovenska.

Ja síce rešpektujem, že o tom, čo sa zahraničné výbory dohodli, nemusia viesť iné štruktúry, a už vôbec nemusí viesť samospráva, ale zda sa mi, že dochadza tu opäť k niečomu, kde ako keby som pocítoval záujem opäť vyhrotiť isté problémy, pričom už bola otvorená cesta riešiť ich na najzodpovednejšej úrovni. A preto aj z istých skúseností v tejto Národnej rade aj ja dostávam dojem, že často v týchto akciách ide aj o aspekty nátlaku postaviť príslušné orgány alebo štruktúry pred hotovú vec.

V Národnej rade Slovenskej republiky, vlastne už jeden a pol roka od volieb, nebola predmetom diskusie zahraničná politika Slovenskej republiky. Veľku pozornosť by si zrejme zaslúžila aj otázka národnostných menšín. Mnohé názory, ktoré tu odzneli, by mali odznieť možno vo výboroch alebo v dákych gremiach a komisiách, a tu by sa mali prezentovať kľúčové riešenia. Myslím, že dnes bola šanca, aby sme rozbalili problematiku národnostných menšín.

Mňa veľmi prekvapuje názor a návrh pana Csákyho o tom, že mala byť ukončená diskusia. Veď dnes je tu a teraz možnosť vyložiť svoje ucelene vlastné predstavy. Myslím, že každý ich nejaké nosíme v hlave. Na to nepotrebuje expertov, pretože ak sme kompetentní v politike, môžeme o nich zodpovedne rozprávať o poľnoci alebo ráno, alebo dnes. Dnes šanca vymeniť si názory na všetko jednoducho je. Ak niekto nechce v týchto podmienkach komunikovať o tomto základnom probléme, neviem, čo si mám o tom myslieť.

Mám jednu skúsenosť, o ktorej som tu už hovoril, že keď sme prijímali návrh rezolúcie alebo uznesenia Národnej rady k otázke vodného diela na Dunaji, vtedy som nesuhlasil s návrhom, ktorý vypracoval môj kolega akademik Hraško, ktorý bol ešte kombinovaný s niektorými názormi iných poslancov. Ten jazyk sa mi javil ako nediplomatický. Navrhol som, aby sa návrh uznesenia odložil, dal sa do diplomatickej reči. S údivom som zistil, že za môj návrh vylepšiť a zmierniť tento jazyk maďarskí poslanci nehlasovali. Skutočne si to neviem vysvetliť. Je potrebné, aby sme rozlišovali na slovenskej i na maďarskej strane sily, ktoré chcú riešiť veci, ktoré chcú vnašať svár a ktoré provokujú. Nemožno stavať tento problém, že je to konflikt Slovákov a Maďarov. Ja odmietam, aby sa tento problém, ktorý má svoj národnostný koreň a národnostný a národný pôvod, dostával do polohy Slováci proti Maďarom, pretože vidím v slovenskom politickom živote a u slovenského obyvateľstva, takisto aj u maďarského politického spektra a obyvateľstva, že sú tam veľmi diferencované sily.

Čiže, prosím vas, dajme si pozor aj pri týchto problémoch, ktoré sú na prvý pohľad v nacionálnej polohe, rozlišujeme jednotlivé sily. Myslím si, že čím skôr sa podarí aj tieto sily dešifrovať, čím skôr sa podarí, aby bolo jasné, kto je kto, tým ľahšie sa bude aj táto otázka riešiť.

Prekvapuje ma to, že pri viacerých mimoriadne závažných veciach sa nezúčastňujú rokovaní v Národnej rade kompetentné osoby. S veľkým údivom som včera zachytil, že napríklad pri Európskej dohode nebol prítomný minister zahraničných vecí. Ak mala vláda také dôležité rokovania, domnievam sa, že mohol byť aspoň uvoľnený. Takisto by bolo bývalo vhodné, keby si celú diskusiu vypočul aj podpredseda vlády pán Kováč, ktorého vítam medzi nami v tejto zaujímavej diskusii.
/Potlesk./

Chcel by som na záver povedať, že prirodzene, ako strany máme rozdielny názor na mnohé veci. Môžem s radosťou oznámiť, že náš poslanecký klub prostredníctvom svojich funkcionárov sa zúčastní na stretnutí predstaviteľov sociálno-demokraticky orientovaných strán Visegrádskej štvorky, ktoré sa bude konať tu, v Bratislave, v sobotu a v nedeľu, kde okrem iného je aj téma bezpečnosti týchto štátov. V rámci toho zrejme bude aj diskusia o týchto problémoch.

Chcel by som vás upozorniť a navrhnúť, že je potrebné, podľa môjho názoru, prijať uznesenie k tomuto problému, ale prosím vás, buďme rozvážni, vychádzajme už zo skúseností uznesení, ktoré sme tu prijali, prijmime uznesenie, ktoré by bolo solídne, ktoré bude politicky vyvážené a predovšetkým bude precízne politicky, bude precízne pomenúvať problémy, ktoré sú tu a ktoré možno sú domnelé.

Na záver ešte raz by som chcel zdôrazniť, že aj ohľadne tohto uznesenia musí byť vyjadrená predovšetkým podstata, že - a tu hovorím za svoju stranu - SĎL ostro odmieta aktivitu takého charakteru, ktoré znamenajú zásahy do suverenity a integrácie Slovenskej republiky.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Kanisovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Csáky.

Poslanec P. Csáky:

Dovoľte mi veľmi stručne reagovať na vystúpenie pána Kanisa. Opakovane chcem deklarovať, že koalícia MKDH a Együttélés má záujem o tejto problematike viesť dialóg, ale vecný dialóg. Navrhujem na vaše zváženie alebo na zváženie pána predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, aby sme k tejto problematike zvolali politické grémium niekedy začiatkom januára, aby náš materiál bol prerokovaný vo všetkých výboroch Národnej rady Slovenskej republiky a aby sme otvorili dialóg o tejto problematike niekedy vo februári.

Ďakujem pekne. To je všetko.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Csákymu za faktickú pripomienku. S faktickou pripomienkou sa hlási pán poslanec Hudina. Pripraví sa do diskusie pán poslanec Rybanský.

Poslanec M. Hudina:

Vážené dámy a páni,

dnes sme tu už počuli o odporúčaniach Rady Európy 1201 veľa vecí, ale ešte ani pan Csaky ani pan Bugár nepovedal o odpovedi, ktorá je tu, u mňa, od pana charge d affaires Milana Blažkoviča, že ten dokument ešte nie je právoplatný, a bude až na budúci rok v máji. To je jedna vec. Druhá vec - vážení páni, dávam na zváženie, aby sa stretla komisia z každého výboru parlamentu. Tu mám pozvánku od pána prezí-

denta, v nedeľu poobede má stretnutie so všetkými politickými stranami. Som za to, aby tam boli zástupcovia aj vlády, parlamentu, plus prezident. Dajme si hlavy dokopy a riešme tie problémy, lebo na tom záleží občanom Slovenskej republiky bez rozdielu národností, či som Maďar, či som Slovák.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Černák:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Hudinovi za faktickú pripomienku. Kolegyne, kolegovia, do diskusie máme prihlásených ešte troch pánov poslancov. Je to pán poslanec Rybanský, pani poslankyňa Kaliská a pán poslanec Hudec. Chcel by som požiadať, aby na základe návrhu kolegu Weissu po rozprave bolo zvolané politické grémium, ktoré by všetky hlasy, ktoré tu boli povedané, sa snažilo pretaviť do precízneho uznesenia, aby sme teda v rozprave už pomaličky smerovali k návrhom, ktoré by mohli byť do uznesenia prijaté, pretože už sa venujeme tejto problematike, a keď je to nesmierne dôležitá vec, prakticky piatu hodinu.

Prosím, pán poslanec Rybanský.

Poslanec M. Rybanský:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pan predseda,
vážení členovia vlády,
vážené pani poslankyne a páni poslanci,
milí hostia,

výzva tzv. Združenia miest a obcí Žitného ostrova nie je náhodná a spontánna záležitosť, ale dlhodobu pripravovanú akcia, o čom sa možno presvedčiť v maďarskej tlači vydávanej v Slovenskej republike, napríklad Új szo z 8. 12. 1993,

strana 4, kde - citujem: "Aj Maďari na Slovensku sú v časovej tiesni okrem iného preto, lebo vláda od svojho nástupu do úradu prihrieva otázku reorganizácie územného členenia a verejnej správy, a vieme, čo tieto jej koncepcie znamenajú pre nás. Právom sa obávame, že reorganizácia bude uskutočnená tak, že miesta meritórnych rozhodnutí tak geograficky, ako aj z hľadiska nášho vyjadrenia, budú ďaleko od Šamorína, Dunajskej Stredy, Komárna, Filákova, Kráľovského Chlmca. Tým sa zrúti naše nádeje, ktoré sme sformulovali pred štyrmi rokmi v súvislosti s autonómiou." Koniec citátu. Z aktivít poslancov maďarskej národnosti za túto časť Slovenskej republiky, ktorí prezentovali na pôde tohto parlamentu neprijateľné požiadavky maďarskej menšiny vysoko prevyšujúce európsky štandard, vidno, že ich jediným cieľom je dezintegrácia Slovenskej republiky, ktorá povedie k revízii súčasných hraníc.

Vážení páni poslanci, pani poslankyne, ustupovali sme v ich prospech až do krajnosti, no teraz nastal čas, aby sme sa zastavili. Našou oporou nech je zákon. Na separatizmus a iredentizmus na juhu Slovenska prezentovaný aj časťou poslancov Národnej rady za maďarské strany nech je odpoveď v podobe zákonného vystúpenia orgánov Slovenskej republiky. Z tohoto miesta vyzývam pána ministra vnútra, aby celú záležitosť výzvy tzv. Združenia miest a obcí Žitného ostrova prešetril, vyvodil patričné dôsledky a informoval Národnú radu na najbližšom zasadnutí.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem. Ďalej vystúpi člen vlády, pán minister vnútra.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážení páni poslanci, pani poslankyne, v prípade takýchto výziev by som bol rád, keby ste si prečítali aoznámili sa so zákonnými opatreniami, ktoré tieto orgány majú. Minister vnútra takéto zákonné opatrenie nemá. /Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Prosím, pani poslankyňa Kaliská. Prihlásení sú ešte pán poslanec Hudec a pán poslanec Rea.

Poslankyňa G. Kaliská:

Vážení prítomní,

vlastne na môj návrh na začiatku pléna sa rozvinula táto diskusia, a teda prislúcha mi k nej vystúpiť. Vrátila by som sa k tomu, že keď som dávala tento návrh, povedala som, že nespochybňujem, aby sa 8. januára stretol v Komárne ktokoľvek a na akúkoľvek tému, ale vyslovila som obavu, o aké ciele tam ide. Bavíme sa o národnostne zmiešanom území, ale pozabudli sme pri našich diskusiách, že na tom istom území sa stretli aj Slováci, a stretli sa päťkrát v šuranoch. Parlament o výzve zo šurian nikdy nediskutoval. Zamyslime sa nad tým, prečo. Pozastavím sa aj pri odporúčaní 1201. Podľa mňa nik nespochybňuje to, čo sme prijali 23. júna, ale uvedomme si, čo je dikcia vychádzať z princípov. Povedzme si o princípoch, a kam s nimi pôjdeme ďalej. Tiež to nie je sväté písmo, to odporúčanie 1201.

Bolo tu daných dnes už niekoľko návrhov na uznesenie. Podám tiež jeden a prikloním sa k tomu, čo povedal pán Weiss, prosím o stretnutie politického grémia, aby sme sa na niečom zjednotili.

Návrh uznesenia znie:

"1. Národná rada Slovenskej republiky si ctí a váži petičné a zhromažďovacie právo všetkých občanov.

2. Oboznámiac sa s vyhlásením Združenia miest a obcí Žitného ostrova vyzýva iniciátorov, aby rešpektovali Ústavu Slovenskej republiky a platné zákony.

3. Ukladá predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky a ministrovi zahraničných vecí informovať listom do 20. decembra 1993 najvyšších predstaviteľov Rady Európy, Európskej únie a KBSE o skutočnostiach súvisiacich s výzvou Združenia miest a obcí Žitného ostrova.

4. Ukladá vláde Slovenskej republiky predložiť návrh zákona o územnom členení Slovenskej republiky do konca marca 1994 na schválenie.

Pozastavím sa iba pri treťom bode. Stáva sa nám, že Slovenská republika je posledná, ktorá vysvetľuje určité udalosti práve v zahraničí. Tým tretím bodom chcem predísť tomu, keď prideme koncom januára do Rady Európy, aby sme vykladali všetky iné listy, len nie oficiálne listy tohto parlamentu.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pani poslankyni Kaliskej. Pán poslanec Hudec. Pripraví sa pán poslanec Rea ako posledný diskutér v tejto rozprave.

Poslanec I. Hudec:

Vážený predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

s úžasom sledujem, ak sa ma niekto pokúša presvedčiť, že biely deň je čierny, že fialová farba je zelená a ružová že je žltá. Udiel sa jeden akt. Ten akt je presne definovaný. Ten akt vyzýva k nejakým činom. Pýtam sa: Máme právo čakať na to, kedy na slovné presné výzvy bude tiecť krv? Pýtam sa: Čo nás presvedčí o tom, že nejde o pokus meniť hranice Slovenskej republiky? Keď budú už tie hranice stáť, vieme dobre, čo bude predtým a celkom určite, čo bude nasledovať potom! Každý z nás má priateľov inej národnosti, iného vyznania, iného názoru na svet. Obraciam sa na vás s jednou veľmi vážnou výzvou. Myslíme na to teraz, kým ešte krv netečie, že tá krv tiecť môže!

Vystúpilo tu niekoľko pánov poslancov s tým, aby sa odložilo riešenie tohto problému, dokonca ho chcú riešiť tak bezkonfliktovo, že - prirovnal by som to - snažia sa obesiť obeť vraždy, aby nemuseli obesiť vraha, pretože to je naozaj najbezkonfliktnejšie. Tu jednoducho konflikt je! Ak ho nezabrzdíme v tejto fáze, už ho nezabrzdíme vôbec.

Dovoľte mi, aby som položil jednu dôležitú otázku. Čakal som, že ju vysloví niekto iný. Ja sa pýtam, a nepotrebujem vedieť presnú odpoveď, iba odpoveď áno alebo nie: Má Slovenská vláda pripravený algoritmus zahranično-politických krokov, ktoré musia predchádzať vyhláseniu mimoriadneho stavu v niektorých okresoch Slovenska? Odpusťte mi, viem, že táto moja otázka vyvolá v mnohých z vás pocit vyhrocovania problému. Nie, ten problém tu je, a ten je ostrejší než si myslíme. Prosím vás v mene tých ľudí, ktorí možno o pár me-

siacov už nebudú žiť, riešme tento problém, neodkladajme ho, je to naša svatá povinnosť.

Na záver by som povedal iba jednu vec. Podporujem návrh uznesenia, ktoré predniesol pán poslanec Fekete. Keď si ho pozorne prečítate, je v ňom naozaj všetko, čo takéto uznesenie musí obsahovať. Je tam prihlásenie sa ku všetkým ideám a všetkým myšlienkam, ktorým sa aj demokratická nezávislá Slovenská republika zaviazala. Je tam skutočné rešpektovanie práv menšín. Len prosím, veľmi náliehavo prosím, urobme tak, aby sa nemuselo stať to, čo mi povedal pán Vincent Hložník, majster nad majstrov akého poznám, je to človek dobrej duše a prorok pokoja: Ivanko, prosím ťa, robte tie veci tak, aby netiekla krv. Nech sa nestane Slovensko bojiskom. Myslím, že je to výzva šedivého pána. Ja si veľmi vážim šediny ľudí. Prosím, nedopustíme našou liknavosťou, aby sa stalo skutkom to, čo naozaj hrozí.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Hudecovi. Vystúpi pán poslanec Rea.

Poslanec J. Rea:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,
milí hostia,

vystúpim ešte raz s krátkym oznámením toho, že cez prestávku sa mi podarilo získať vyhlásenie Rady Združenia miest a obcí Slovenska, ktoré malo včera riadne, pravidelné zasadnutie a, pochopiteľne, nemohlo na svojom zasadnutí

obíšť ani tento problém, ktorý Združenie miest a obcí Žitného ostrova ako ich podriadená organizácia vyhlásila v Komárne. Prečítam ho.

Rada Združenia miest a obcí celého Slovenska na svojom zasadnutí včera na Štrbskom Plese sa s touto situáciou, pochopiteľne, zaoberala a vyhlásila nasledovné vyhlásenie:

"Vyslovujeme dôrazné znepokojenie nad netolerantnosťou niektorých predstaviteľov samospráv zo Žitného ostrova a účelovým stupňovaním politického, občianskeho a národnostného napätia." Sú tam zastúpení aj zástupcovia samospráv z tejto oblasti. "Nie je nám známe akú podporu majú autori výzvy u svojich voličov a do akej miery zastávajú názory väčšiny občanov žijúcich na južnom Slovensku. Zverejnenie výzvy bez uvedenia signatárov považujeme za nekorektné. Vedomou iniciatívou sa snažia rozrušiť územnú celistvosť a zvrchovanosť Slovenskej republiky s dopadom na politickú destabilizáciu stredoeurópskeho priestoru." Tam, kde patrí aj výzva 1201. "Ich konanie je v rozpore s Ustavou Slovenskej republiky. Podporujeme úsilie" - Rada Združenia miest a obcí Slovenska, kde sú opäť zastúpení aj starostovia a samosprávy z južnej časti republiky - "legitímnych orgánov Slovenskej republiky v ich snahe budovať občiansku spoločnosť pri rešpektovaní Ústavy Slovenskej republiky.

Rada Združenia miest a obcí na Slovensku ako najvyšší výkonný orgán protestuje proti zneužívaniu regionálnych združení miest a obcí na politické ciele." A to je to, do čoho sme sa skĺzli dnes tu. Je to Štrbské Pleso včerajší dátum.

Medzitým som si zobral mapku s obyvateľmi, s takou demografickou štruktúrou, ktorá bola pri poslednom sčítaní ľudí. Okresy, ktoré spadajú do tej pomyslenej provincie od Bratislavy po Ukrajinu, majú nasledovné zloženie obyvateľov

podľa národnosti: 430 tisíc obyvateľov, ktorí sa prihlásili k maďarskej národnosti a ktorých predstavitelia túto výzvu vydali, a počúvajte dobre, je tam 605 tisíc obyvateľov, čisťokrvných Slovákov.

Ďakujem pekne.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Vystúpením pána poslanca Reu sme vyčerpali všetky diskusné prihlášky. Pýtam sa, má ešte niekto záujem vystúpiť v rozprave?

Vystúpi člen vlády, pán minister vnútra, potom pán poslanec Kuriščák.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Prepáčte mi, vážené pani poslankyne, páni poslanci, nerád, ale musím ešte predsa len s niečím vystúpiť.

Naša vláda je obviňovaná, že nemá koncepciu, že nemá takú alebo onakú koncepciu, predkladá zlé zákony. Rád by som len povedal, že vláda predkladá návrhy zákonov. Po ich schválení sú to zákony Národnej rady Slovenskej republiky. To po prvé.

Po druhé - čo nám často bráni alebo sťažuje konečné riešenie. My pod tlakom okolností upúšťame od riadneho legislatívneho procesu. Vláda Slovenskej republiky mala v júni pripravený návrh zásad zákona o menách a matrikách, ktorý chcela tomuto parlamentu predložiť k normálnej legislatívnej práci. Pod tlakom iných okolností bola nútená predložiť návrh zákona o menách a priezviskách. Veď predsa prerokovaním zásad tohoto zákona sa mnohé veci mohli objasniť, vyriešiť,

a nemuseli sme sa teraz pechoriť s niektorými problémami, ktoré v súvislosti s tým vznikli. Vláda opäť rieši koncepciu územného a správneho členenia Slovenskej republiky. Opäť koncepciu, opäť sme tlačení do iného riešenia, rýchleho. I tzv. tabuľový zákon, ktorý je na programe, mohol byť súčasťou tohoto riešenia vo forme zásad, ktoré prerokuje a dá k nim pripomienky táto Národná rada, a potom sú v normálnom legislatívnom procese zapracované do riadneho zákona. Opäť sme tlačení niekam inam. Takže by som prosil, aby sme si svoj diel zodpovednosti v tomto všetci uvedomili. Teda prosím vás, pri riešení takýchto náliehavých a zložitých problémov nepodliehajte tlaku, nepodliehajte rýchlosti, ale riešme všetko v normálnom legislatívnom procese. Vyvarujeme sa pred mnohými následkami nielen v tomto parlamente, nielen doma, ale i pred širokou medzinárodnou verenosťou.

Som za to, aby sme i tento problém riešili vecne vypočutím všetkých zainteresovaných strán, ale nielen predstaviteľov, ale i širokej verejnosti, občanov Slovenskej republiky maďarskej národnosti, a nie tlakom, ktorý je vyvíjaný niektorými predstaviteľmi.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu ministrovi vnútra. Je tu jedna faktická pripomienka. Znovu by som chcel poprosiť tých, ktorí davali návrhy na uznesenia, aby ich v písomnej forme doručili na predsednícky stól.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Bogdan:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

nechcel som sa miešať do tejto problematiky, pretože nie som ani Slovak, ani Maďar, ale keďže sa tu začína hovoriť o národnostnej politike v širších súvislostiach, ako príslušník jednej z iných národnostných menšín sa musím ozvať.

Dovolil by som si polemizovať s pánom ministrom, pretože si myslím, že vláda v tomto smere v oblasti národnostnej politiky nerobí všetko čo by mohla. Už na minulom zasadaní Národnej rady som upozorňoval, že existuje poradný orgán - Rada vlády pre národnosti, ktorá za rok a pol zasadala dvakrát. Pritom podľa štatútu by mala zasadať raz štvrtročne. Radou neprešiel ani jeden materiál, ktorý sa týka národnostnej politiky, včítane rozpočtu, ktorý máme prerokovávať na druhý týždeň. Takže nie je to celkom tak, že táto vláda sa zaoberá touto politikou, a takisto ako tu už niekto povedal, neexistuje ani koncepcia štátnej politiky vo vzťahu k národnostiam.

A ináč si myslím, že táto diskusia v parlamente o takýchto otázkach skutočne by sa mala odohrávať za dôstojnejších okolností a nie pri príležitosti rôznych kampaní, ktoré by mali odpútať pozornosť od nejakých iných vecí. Takto nikdy nedospejeme k nejakému riešeniu a vždy budú z tohto procesu vylúčené ine národnosti. Vždy sa pozornosť sústreďuje len na maďarsku národnosť, a pritom toto má vplyv, takéto neplodné diskusie, aj na riešenie problémov, ktoré sa týkajú iných národností.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem, pán poslanec Bogdan. Do rozpravy sa prihlásil pán poslanec Kuriščák.

Poslanec Š. Kuriščák:

Vážený pán predseda,
pán predsedajúci,
dámy a páni,

nedá mi, aby som tiež nevystúpil, pretože patrí tiež k národnostnej menšine. Chcel by som upozorniť na to, že existuje tu opäť snaha v Európe porušiť hranice. Tieto hranice, ktoré garantovala Trianonská dohoda, a všetkými prostriedkami. Mám taký dojem, že tu ide o ďalšiu vojnu o územia, aj keď inými prostriedkami. Nie všade sa to darí vojenskými prostriedkami, a my sme toho príkladom, ale jednoznačne o to tu ide.

Existuje, ak viete, Stredoeurópska iniciatíva pre národnostné menšiny. Túto iniciatívu založili najmä Taliansko, Maďarsko a Rakúsko, a najmä z pozície Maďarska, Talianska vychádza veľmi silný tlak na to, aby sa v dokumente, ktorý navrhli, ktorý vzišiel v prvom rade z talianskej strany, prijal systém práv národnostných menšín v podobe kolektívnych práv. To je základ porušovania hraníc. Nemôžem to ináč chápať. Sú tam dva články, ktoré hovoria jednoznačne o kolektívnych právach a smeruje to až tam, čoho sme dnes svedkami. To je prvý krok k tomu, aby sa porušili hranice. Sme toho svedkami aj na východe. Hneď za hranicami máme iniciatívu rusínsku, ale plne podporovať maďarskou menšinou, aby sa vyhlásila autonómia. A toto je akosi ruka v ruke. Komu toto všetko prospieva?

Dovoľte mi byť trochu voľnejší. Zdá sa mi, že tie štáty, ktoré stratili územia, sa snažia opäť o tieto územia, či už je to bývalý Sovietsky zväz, pretože vlastne tie články o kolektívnych právach hovoria v tom zmysle, že potrebujú na území, kde je zmiešané obyvateľstvo s väčšinou národnostnej menšiny, aby mali svoju samosprávu. Ale prosím vás, však tu ide o to, že tá menšina, ktorá patrí väčšinovému národu, tam bude potom vlastne v tej istej pozícii. Alebo to nahráva českým susedom na západnej hranici, keď ide o Sudety? Alebo to nahráva Maďarskej republike? Tie snahy sú všade. Bol by som strašne rád, keď by sme nezlahčovali túto situáciu, aby sme sa tomu venovali, aby sme všetkými možnými mierovými prostriedkami zabránili tomu, aby sa tieto hranice porušili, pretože keď sa porušia tak, ako sa porušili v bývalej Juho-slávií, zasa len ktosi na to doplatí. A doplatia na to naši ľudia. Preto by som vás prosil, aby ste sa snažili všetci zachrániť týchto ľudí pred utrpením. Ináč to nevidím. Možno je to pritiahnuté za vlasy, ale je to tak.

Ďakujem vám.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem, pán poslanec. Pán poslanec Hraško - faktická pripomienka.

Poslanec J. Hraško:

Nechcel som pôvodne vystupovať, ale myslím si, že je tu kľúčový problém, a ten treba pomenovať veľmi jasne. Myslím si, že treba pomenovať veci pravým menom. Ide v podstate o to, či maďarská menšina, ktorá obýva južné oblasti Slovenskej republiky, chce žiť v Slovenskej republike a budovať s väčšinovým slovenským národom spoločný štát. To je jedna otázka. A na tú nadväzuje druhá. Či slovenský väčšinový ná-

rod v Slovenskej republike vytvorí alebo nevytvorí rovnocenné práva pre maďarských, rusínskych a ďalších občanov, aby sa cítili v tejto Slovenskej republike doma. Takto, prosím vás, keď by sme pomenovali problém a deklarovali otázky. Inak tá diskusia je, nehnevajte sa na mňa, veľmi scestná. Mne to pripadá ako keď manžel miešal zápražku, prihorela mu, a o pol hodiny vykrikoval na manželku, že vlastne jej mamka a otec nedali žiadne veno.

Nazdávam sa, že tu bol celý rad dobrých návrhov, ale ich riešenie je predovšetkým politické riešenie a jasné deklarovanie zo strany maďarských parlamentných strán a zástupcov, ako sa na veci pozerajú a či chcú byť občanmi Slovenskej republiky a nekoketovať so zmenou hraníc. To je prvá otázka. Podporujem to, čo navrhla pani kolegyňa poslankyňa Kaliská - menovite tretí bod. Národná rada Slovenskej republiky je povinná o tejto diskusii informovať Radu Európy, a to čo najskôr, a ubezpečiť, že to bude riešené v rámci globálnejšieho spoločného riešenia, ale netvárame sa, prosím vás, že sa tu budeme jeden druhého donekonečna obviňovať. Nepovedie to k ničomu, povedie to len k eskalácii. Ak táto diskusia mala význam, tak preto, že sme si odhalili karty, teraz treba začať hru otvorene, vecne a spravodlivo.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem poslancovi Hraškoví. Ma ešte niekto záujem vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Kolegyne, kolegovia, keďže už nikto nemá záujem vystúpiť v rozprave, týmto rozpravu uzatváram k tomuto bodu prog-

ramu. Na základe návrhu, ktorý tu odznel, teraz budeme mať prestávku na politické grémium. Politické grémium bude v hneďom salóne. Prosím ešte poslankyňu Kaliskú, aby nam dala písomný návrh svojho návrhu na uznesenie. Vyhlasujem 20-minútovú prestávku.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

po skončení politického grémia pokračujeme v rokovaní o bode roz. 14 k Výzve združenia miest a obcí žitného ostrova.

Politické grémium, ktoré zasadalo trochu dlhšie ako sme predpokladali, zvažovalo všetky fakty, všetky argumenty, ktoré zazneli v rozprave. Po prvé - konštatovali sme, že je dobré, napriek tomu, že sme strávili nad týmto bodom viac ako 5 hodín, že boli vydiskutované problémy tak, ako ich vidia dámy poslankyne a páni poslanci.

Druhé konštatovanie na politickom grémiu hovorilo o tom, že pravdepodobne tento parlament sa bude musieť častejšie zaoberať podobnými či už výzvami, listami, verejnými vyjadreniami, a že by sme mali postupovať systémovo a koncepcne. V diskusii odzneli pripomienky, ktoré navrhovali okamžité riešenie ad hoc, zaznievali návrhy na uznesenie, ktoré žiadali koncepcný prístup. Toto všetko politické grémium zvažilo a navrhuje vám riešenie, ktoré prednesie pán podpredseda Weiss.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážene kolegyne,
vážení kolegovia,

politické grémium navrhuje, aby sme prerušili prerokúvanie tohto bodu programu s tým, že predseda Národnej rady Slovenskej republiky prijal nasledujúce rozhodnutie - čítam toto rozhodnutie: "Na základe dohody politického grémia Národnej rady Slovenskej republiky žiadam Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti ešte na 25. schôdzi Národnej rady na základe stretnutia s iniciátormi Výzvy Združenia miest a obcí Žitného ostrova informovať Národnú radu Slovenskej republiky o skutočnostiach súvisiacich s touto výzvou, najmä o názoroch na územné členenie formou provincie, a predložiť Národnej rade Slovenskej republiky návrhy na ďalší postup." Toľko rozhodnutie pána predsedu Národnej rady s tým, že všetky podané návrhy na uznesenia a návrhy aj v inej forme obsiahnuté v rozprave budú k dispozícii tomuto výboru, a ešte na tejto schôdzi sa budeme zaoberať tým, čo nám tento výbor predloží.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem vám pekne. Vážené poslankyne, vážení poslanci, chcem povedať len poslednú vetu na doplnenie. Budeme sa tomu venovať ešte na tejto schôdzi formou jasného a konkrétneho zaveru. Dost dôležitý faktor v rozhodnutí politického grémia zohrávala aj úloha, že pán prezident na nedeľu zvoláva všetky politické strany, ktoré budú hovoriť tiež o otázkach spojených s národnostnou politikou. Preto by som bol rád, keby ste odporúčanie politického grémia prijali.

Hlási sa niekto s faktickou poznámkou? Pán podpredseda Húska, potom pán poslanec Brňák.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

V záujme pokoja a istoty našich občanov na južnom Slovensku by sme, podľa môjho názoru, mali k tomu nametu, ktorý prečítal pán podpredseda Weiss, uviesť jednu vetu. "Všetky iniciatívne postupy sa musia pohybovať v ústavnoprávnych rámcoch."

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem. Pán poslanec Brňák - faktická pripomienka.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predsedajúci,

napriek návrhu politického grémia trvám na návrhu, ktorý som podal, je procedurálny. Tento návrh nie je kontradiktórny s návrhom, ktorý bol predložený, pretože sa dotýka najviac o podanie stanoviska vlády Slovenskej republiky k celej problematike. Som ochotný korigovať dátum. Pôvodný návrh podľa tohto návrhu znel, aby vláda podala stanovisko v pondelok ráno na tejto schôdzi. Som ochotný ho prispôsobiť v rámci podaného stanoviska výboru pre štátnu správu a územnú samosprávu, aby súbežne so stanoviskom tohto výboru reagovala aj vláda Slovenskej republiky.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Brňák, nakoľko takýto spôsob riešenia bodu bol obsiahnutý v jeho návrhu na uznesenie, teraz modifikoval svoj návrh na uznesenie, že je ochotný prijať odporúčanie politického grémia s tým, že v stano-

visku výboru bude zapracované aj stanovisko vlády, prípadne bude samostatné stanovisko vlády Slovenskej republiky. Myslím, že to sa dá akceptovať a že Národná rada aj politické grémium súhlasí s poslaneckým návrhom pána poslanca Brňáka, že do rozhodnutia ešte doplníme, aby bolo v tomto stanovisko zakomponované aj stanovisko vlády Slovenskej republiky.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Myslím, že aj z toho znenia, ktoré som prečítal, sa dá predpokladať, že výbor Národnej rady Slovenskej republiky sa bude informovať nie iba u iniciátorov výzvy, ale si zistí aj stanoviská všetkých kompetentných orgánov, ktoré sú. Takže, môžeme to tam aj verbis expressis doplniť. Prosím, pán predseda, je to tvoje rozhodnutie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Teraz som hovoril s pánom prezidentom, ktorý hovoril, že starostovia tých obcí, ktorí to iniciujú, sa zajtra stretnú u neho. Požiadala ma, aby tam niekto prišiel z ústavnoprávneho výboru a z výboru pána predsedu Reu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Toto považujem za urýchlenie celej záležitosti a za koncepčný prístup.

Pani poslankyne, páni poslanci, vlastne zostáva už len návrh, ktorý predniesol pán podpredseda Húska, aby do tohto rozhodnutia bola ešte zapracovaná veta, ktorú definoval tak, že všetky iniciatívne postupy musia byť v rámci Ústavy Slovenskej republiky, musia sa pohybovať v rámci Ústavy Slovenskej republiky. Myslím si, že je to tiež prijateľné pre tých, ktorí sedeli na politickom grémiu. Má niekto k tomu pripomienku?

/Nikto./

Ďakujem pekne. Tým by som chcel poprosiť všetkých pánov poslancov a pani poslankyne, ktorí predkladali návrhy na uznesenie, aby akceptovali tento návrh. Ich pripomienky budú zapracované do výstupu príslušného výboru. Trvá niekto z tých, ktorí predkladali návrhy, na nejakom inom riešení?

/Nikto./

Keďže nie, dámy a páni, prerušujem tento bod rokovania s postupom, ktorý odsúhlasilo politické grémium a voči ktorému nikto z vás nemá pripomienky, a budeme sa mu venovať budúci týždeň. Ešte sa faktickou poznámkou hlási pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Chcel by som odporučiť, aby v pondelok, keď sa vrátíme k tejto problematike, ako tu bolo povedané, na tom rokovaní bol prítomný pán minister zahraničných vecí. Myslím si, že je to tak závažná vec, že predsedníctvo Národnej rady by mohlo pozvať aj pána prezidenta.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Je to faktická pripomienka. Na rokovaníach pléna Národnej rady by mala byť samozrejماً účasť členov vlády. Faktická pripomienka tak ako odznela bude predmetom rokovania politického grémia.

Keďže už nie sú ďalšie pripomienky, vyhlasujem ešte raz štrnásty bod programu za prerušený a budeme pokračovať v našom rokovaní ďalším bodom.

P a t n á s t y m bodom nášho rokovania je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 365 a spoločnú správu výborov ako tlač 365a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky v'ny návrh zákona odôvodní ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny pani Oľga Keltošová. Prosím, aby sa ujala slova.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte, aby som uviedla vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, ktorým predkladáme vzhľadom na zmeny, ktoré nastali vo vývoji spoločnej úrovne, a ktorý zohľadňuje nárast nákladov na zdravotné potreby a s tým spojený nárast priemernej mzdy.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážené poslankyne, poslanci, to ticho nie je preto, že by pani ministerka stratila papier, ale preto, aby ste jej venovali pozornosť.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny O. Keltošová:

Napriek nárastu priemernej mzdy sa nezvyšovali príjmy poberateľov náhrady za stratu na zárobku, pretože ich príjem bol limitovaný priemerným mesačným zárobkom pred vznikom škody, ktorý sa týmto návrhom zákona navrhuje zodpovedajúcou mierou zvýšiť. V dôsledku pracovných úrazov dochádza často k trvalému poškodeniu zdravia zamestnancov, ktoré si vyžiada zmenu pracoviska a s tým spojený nižší zárobok. To platí obdobne aj pre choroby z povolania. Zamestnávateľ, ktorý za škodu tým vzniknutú zodpovedá, je podľa Zákonníka práce povinný poskytovať poškodenému náhradu za stratu na zárobku. Ustanovenia Zákonníka práce, ktoré určujú výšku odškodnenia, vychádzajú zo zásady, že zamestnancovi má byť zachovaný taký zárobok, ktorý by dosahoval, keby k úrazu nebolo došlo. Keďže rozhodujúcimi faktormi pri určovaní výšky náhrady je priemerný zárobok pred vznikom škody a zárobok dosahovaný po pracovnom úraze, táto zásada vzhľadom na sústavný rast priemernej mzdy by nebola dodržaná, pretože celkový príjem poškodeného zamestnanca po pracovnom úraze je limitovaný jeho priemerným zárobkom pred vznikom škody.

Príjmová úroveň zamestnancov poberajúcich náhradu za stratu na zárobku priznanú pred 1. júlom 1991 ostáva teda na úrovni, ktorú mali v júli 1991, kedy bola zákonom číslo 297/1991 Zb. uskutočnená posledná úprava náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania. Keby u týchto pracovníkov nebolo došlo k pracovnému úrazu alebo chorobe z povolania, ich zárobok na pôvodnom pracovnom mieste by bol vzhľadom na vývoj mzdovej úrovne podstatne vyšší ako je ich terajší príjem pozostávajúci zo zárobku, resp. invalidného alebo čiastočne invalidného dôchodku a poskytovanej náhrady za stratu na zárobku.

Túto disproporciu má odstrániť predkladaný návrh zákona, ktorým sa navrhuje zvýšiť priemerný zárobok rozhodný pre výpočet náhrady o určité percentá zodpovedajúce nárastu priemernej mzdy za obdobie od 1. júla 1991 do 30. septembra 1993 a do budúcnosti sa navrhuje zaviesť automat pre úpravu náhrady za stratu na zárobku v prípade, že za určité obdobie podľa štatistických údajov vzrastie priemerná mzda o viac ako o 5 %. Tento automat sa bude realizovať uverejnenými opatreniami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v Zbierke zákonov, ktorým sa vyhlási výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude náhrada upravovať.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne pani ministerke. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Belana, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Belan:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
vážený členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi predniesť spoločnú správu, tlač 365a, Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci o výsledku pre-

rokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, tlač 365, pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 603 z 15. novembra 1993 na prerokovanie uvedeným štyrom výborom Národnej rady Slovenskej republiky v lehote do 8. decembra 1993. Citovaným rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky bol ako príslušný na skoordínanie stanovísk určený Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol predložený vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky pridelený, ho prerokovali v stanovenom termíne, vyslovili s ním súhlas a odporučili Národnej rade Slovenskej republiky vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania schváliť po zohľadnení pozmeňovacích a doplňovacích pripomienok. V spoločnej správe sú dve pripomienky. Bod 1 odporúčam prijať, bod 2 odporúčam neprijať. Prosím o otvorenie rozpravy.

Podpredseda NR SR L. Černak:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Belanovi a prosím ho, aby zaujal miesto, ktoré je určené pre spravodajcov výborov.

Zároveň otváram rozpravu o patnáctom bode programu. Keďže som nedostal žiadne písomné prihlášky do rozpravy, má niekto záujem v rozprave vystúpiť?

/Nikto./

Dámy a páni, konštatujem, že nie je záujem o vystúpenie, končím rozpravu k patnáctému bodu nášho programu. Keďže neboli pripomienky, predpokladám, že pani ministerka nemá na čo reagovať a žiadam spoločného spravodajcu, aby uvádzal hlasovanie podľa spoločnej správy.

Poslanec J. Belan:

Prosím, aby sme hlasovali o bode 1, ktorý odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 80 poslancov.

Hlasujeme o bode 1 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať. Kto je za uvedený návrh?

Za návrh hlasovalo 78 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že bod 1 spoločnej správy sme prijali.

Poslanec J. Belan:

Bod číslo 2 spoločnej správy neodporúčam prijať, lebo zákon číslo 297/1991 Zb. ako aj Zákoník práce používa terminológiu "za dobu".

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 83 poslancov.

Hlasujeme o bode 2 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca odporúča tento bod neprijat. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 10 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 50 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že bod číslo 2 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Belani:

Pan predsedaajúci, keďže sme vyčerpali body spoločnej správy a z rozpravy nevzišiel žiadny pozmeňovací návrh, prosím, aby ste dali hlasovať o zákona ako celku, ktorý odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 85 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení pozmeňovacích a doplnovacích návrhov? Pán spoločný spravodajca odporúča zákon prijať.

Za návrh hlasovalo 83 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania. /Potlesk./

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi.

Poslanec J. Belan:

Ďakujem aj ja.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

prejdeme k á s t n á s t e m u bodu nášho programu,
ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách niektorých predpisov o zamestnanosti.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 366
a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 366a

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vladny návrh zákona odôvodní ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny pani Oľgy Keltošová. Prosím ju, aby sa ujala slova.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

dovoľte stručné úvodné slovo. Týmto predloženým vládny
návrhom zákona meníme a dopĺňame zákon číslo 1/1991 Zb.
o zamestnanosti v znení neskorších predpisov, ďalej zákon
číslo 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky
pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších
predpisov a zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo
10/1993 Z. z. o Fonde zamestnanosti a o zmene a doplnení
niektorých ďalších zákonov v znení zákona Národnej rady Slo-
venskej republiky číslo 159/1993 Z. z. Sledujeme ním vybudo-
vať taký systém služieb zamestnanosti, ktorý bude v súlade
s Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce číslo 88 a zaru-
čí čo najúčelnejšiu organizáciu zabezpečenia trhu práce.
Vychádzame pritom z princípu demokratizácie a decentralizá-
cie doterajšieho modelu riadenia služieb zamestnanosti mi-
nisterstvom práce, sociálnych vecí a rodiny, presunom kompe-
tencií na správu služieb zamestnanosti vo vzťahu k územným
orgánom práce, a to najmä:

1. v priamom riadení územných orgánov práce,
2. v zabezpečovaní, prerozdeľovaní a v plánovaní fi-
nančných prostriedkov na činnosť a správu úradov práce,
3. v predkladaní návrhov na použitie prostriedkov Fondu
zamestnanosti orgánom Fondu zamestnanosti,
4. v kontrolnej činnosti.

A zároveň - chceme by som poďakovať - chceme tým po-
silniť aj princíp sociálneho tripartitného partnerstva pros-
tredníctvom poradných komisií na okresných úradoch práce,
ako aj úzke prepojenie úradov práce so samosprávnymi orgánmi
Fondu zamestnanosti. Zároveň sa tým umožní plné fungovanie

Fondu zamestnanosti a jeho zodpovednosť za financovanie politiky zamestnanosti, jeho aktívnej aj pasívnej zložky, a tým aj vplyv na rozvoj zamestnanosti v regionoch.

Ulohy štátnych orgánov práce sú vymedzené tak, aby tieto orgány plnili funkciu štátu ako garanta zabezpečujúceho prácu pre všetkých, ktorí podľa ústavy môžu pracovať a prácu hľadajú, a aby existovala slobodná voľba zamestnania vzhľadom na stupeň a úroveň ekonomického rozvoja, ako aj vzájomný vzťah medzi cieľmi v oblasti zamestnanosti a hospodárskymi a sociálnymi cieľmi.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pani ministerke. Prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Gizelu Ťavodovú, aby podala správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslankyna G. Ťavodová:

Vážený pán predseda, pán
pani ministerka,
vážení poslanci,

dovoľte mi, aby som predložila tlač číslo 366a. Je to spoločná správa Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosť a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Ná-

rodnej rady Slovenskej republiky o zmenách niektorých predpisov o zamestnanosti, tlač 366.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách niektorých predpisov o zamestnanosti - tlač 366, prideliť predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 603 z 15. novembra 1993 na prerokovanie Ústavno-právneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národnohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci v lehote do 8. decembra 1993. Citovaným rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky bol ako príslušný na skordinovanie stanovísk určený Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol uvedený vládny návrh zákona pridelený, ho prerokovali v stanovenom termíne. Národnohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky neprijal k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách niektorých predpisov o zamestnanosti, tlač 366, platné uznesenie, lebo podľa § 48 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 44/1989 Zb. o rokovanom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov nevyslovila s ním súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru. Za hlasovalo 7 poslancov, proti nehlasoval nikto a 6 poslancov sa zdržalo hlasovania. Počet členov výboru je 17.

Ostatné citované výbory Národnej rady Slovenskej republiky vyslovili s predloženým vládnym návrhom zákona súhlas a odporučili Národnej rade Slovenskej republiky vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách niekto-

rých predpisov o zamestnanosti, tlač 366, schváliť po zohľadnení pozmeňovacích pripomienok.

V spoločnej správe je uvedených 7 pozmeňovacích pripomienok, o ktorých navrhujem hlasovať an blok a odporúčam ich prijať. Toľko, pán predsedajúci, k spoločnej správe. Prosím, aby ste k tlačí číslo 366 otvorili rozpravu.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne pani poslankyni Ľavodovej a prosím ju, aby zaujala miesto, ktoré je určené pre spravodajcov výborov.

Otváram rozpravu o šestnástom bode programu. Nedostal som žiadne písomné prihlášky. Z pléna sa hlási pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážení kolegovia poslanci,

k predloženému vládnomu návrhu zákona o zmenách niektorých predpisov o zamestnanosti, tlač číslo 366, mám nasledujúce pripomienky alebo pozmeňovacie návrhy.

K článku 2 novely zákona číslo 83 o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní zamestnanosti je bod 4, ktorý zavádza nové znenie do § 3 ods. 4. V tomto odseku sa hovorí o tom, že na vytvorenie spoločensky účelného pracovného miesta môže príslušný štátny orgán práce poskytnúť návratný príspevok. Dnes platí zákonná úprava, ktorá umožňuje okresným úradom práce poskytovať finančné prostriedky vo forme dotácií, platenia úrokov z úverov, návratnej pôžičky,

napríklad zamestnávateľom na vytvorenie nového pracovného miesta, ak sa zaviazu, že na tomto mieste zamestnajú uchádzaca o zamestnanie väčšinou na dva roky, ďalej zamestnávateľom, ktorí vytvoria pracovné miesto pre absolventa, alebo nezamestnaným, ktorí sa rozhodnú podnikat. K žiadostiam sa vyjadruje poradný zbor riaditeľa okresného úradu práce.

Príspevky na vytvorenie spoločensky účelneho pracovného miesta sa vyplacali z prostriedkov, ktoré dostali úrady práce limitované na aktívnu politiku zamestnanosti. Predstavovali 25 až 50 % prostriedkov, ktoré boli vyplatené na podpory v nezamestnanosti tak v minulých rokoch ako v tomto roku. Návrh zákona zdôvodňuje zrušenie nenavratných príspevkov racionálnym využívaním finančných prostriedkov na financovanie aktívnej politiky zamestnanosti, trhu práce, vytvorených z príspevkov zamestnávateľov a zamestnancov a cieľom podporiť rovnovážny vývoj na trhu práce. K tomu treba vedieť, že v roku 1994 vláda v návrhu rozpočtu nepočítala so žiadnymi prostriedkami, ktorými by sama financovala programy aktívnej politiky trhu práce, napríklad rekvalifikácie, podporu nových pracovných miest, zamestnávanie absolventov a ostatných rizikových skupín, alebo verejnoprospešnej práce. Počítala s tým, že všetko bude financovať Fond zamestnanosti bez akejkoľvek vládnej dotácie.

Preto navrhujem ponechať terajšie znenie zákona a v článku II bod 4 vypustiť. Totiž o použití prostriedkov Fondu zamestnanosti rozhoduje podľa § 6 zákona číslo 10 z roku 1993 Predstavenstvo Fondu zamestnanosti. Nemožno predurčovať alebo obmedziť jeho právomoci takouto novelou zákona číslo 83. Vládna strana má možnosť predložiť takýto návrh predstavenstvu. Ďalej, podiel dlhodobozamestnaných, viac ako 12 mesiacov, je už rok nad hranicou 30 % všetkých uchádzačov o zamestnanie. Po zrušení príspevku budú mať úrady práce len veľmi obmedzené možnosti pre stimulovanie zamestnancov zamestnať tieto rizikové skupiny - absolventov,

ľudí s nižšou kvalifikáciou, Romov atď. Ďalej, vláda svoj návrh nepodložila žiadnou serióznou analýzou účinnosti doteraz vynaložených prostriedkov na vytvorenie nových pracovných miest, sebazamestnanie a zamestnanie absolventov škôl.

Môj druhý pozmeňovací návrh je k bodom 9 až 24 toho istého článku II, v ktorom sa hovorí o rozšírení štátnych orgánov práce o Správu služieb zamestnanosti, ktorá sa ako samostatný právny subjekt má vytvoriť od 1. januára 1994. Navrhujem nepodporiť vládny návrh zákona na rozšírenie štátnych orgánov práce o Správu služieb zamestnanosti, t.j. body 9 až 24 z návrhu zákona vypustiť.

Dovoľte, aby som to zdôvodnil. Keďže dnes zo zákona existuje Fond zamestnanosti, je veľmi diskutabilnou funkčnosť navrhovanej Spravy služieb zamestnanosti. Tvrdenie typu - citujem: "poslaním Správy služieb zamestnanosti je riešenie regionálnej politiky trhu práce", sú len slovnou ekvilibristikou, pretože správa nebude k tomu disponovať žiadnymi finančnými prostriedkami.

Za prakticky prekonateľný argument považujem tvrdenie, že správa musí existovať ako samostatný štátny orgán, aby zabezpečila štátom garantované a financované sprostredkovanie práce. Existuje mnoho príkladov, kedy štát svoje funkcie deleguje na verejnú inštitúciu. V tomto prípade by to mohol byť napríklad existujúci Fond zamestnanosti. Vychádzajúc z predchádzajúceho tvrdenia Správa služieb zamestnanosti bude obhospodarováť len prostriedky na financovanie prevádzky úradov práce. V rozpočte je na to 340 miliónov korún. Fond zamestnanosti bude obhospodarováť 4,5 miliardy. Aj z tohto hľadiska je delegovanie správy týchto prostriedkov na fond zmysluplné.

Z návrhu zákona priamo trčí nezmyselnosť duplicity niektorých činností, ktoré nevyhnutne potrebuje každá samo-

statná inštitúcia. Budovanie a prevádzkovanie informačného systému je tým najmarkantnejším príkladom. Ministerstvo má túto činnosť pod písmenami d/ a i/ navrhovaného § 11, Správa služieb zamestnanosti to má pod písmenami d/ a e/ navrhovaného § 11a ods. 1 a Fond zamestnanosti takisto v príslušnom paragrafe.

A za posledný argument k tomuto môjmu návrhu považujem, že dôvod na vytvorenie Správy služieb zamestnanosti je skôr snaha vlády nepustiť spod kontroly personálne otázky obsadzovania vedúcich funkcií úradov práce. V predložennom návrhu zákona je výrazne deklarovaný záujem odpolitizovať túto otázku prenesením pôsobnosti na verejnú inštitúciu. V čom však spočíva jej "verejnosť", keď je priamo podriadená ministerstvu a jej generálneho riaditeľa menuje minister? Generálny riaditeľ zasa menuje priamo riaditeľov okresných úradov práce.

V súvislosti s týmto návrhom vypustiť body 9 až 24 článku II navrhujem vypustiť v článku III - to je článok, ktorý novelizuje zákon o Fonde zamestnanosti číslo 10/1993 - body 2 a 4 a bod 8. Bod 8 súvisí s mojím prvým pozmeňovacím návrhom k zrušeniu nenávratných príspevkov na tvorbu nových pracovných miest. Ide o premietnutie návrhu do zákona o Fonde zamestnanosti.

Môj posledný pozmeňovací návrh k časti II bodu 25 je obdobný ako predchádzajúce - vypustiť tento bod vládneho návrhu, ktorý hovorí o vytvorení poradných komisií. Toto je tá časť zákona, ktorá má vytvoriť zdanie verejnosti o Správe služieb zamestnanosti. Zástupcovia zamestnávateľov a zamestnancov majú byť v týchto komisiách zastúpení v rovnakom počte. Poradné komisie nemajú žiadnu rozhodovaciu právomoc. Na základe zákona číslo 10 z roku 1993 sa na okresoch zriadili správne výbory ako orgány Fondu zamestnanosti. Zákon im vymedzuje konkrétne kompetencie vo vzťahu k úradom práce

i k predstavenstvu a dozornej rade fondu. Aj v ich náplni je hlavné poslanie poradných komisií, t.j. zabezpečovať koordinovaný postup pri realizácii politiky trhu práce /pozri k tomu písmená e/ a f/ § 8 zákona číslo 10 z roku 1993/. Sú tam rovnako zastúpení zamestnanci aj zamestnávateľia. Tento bod navrhujem vypustiť bez ohľadu na to, či bude schválená Správa služieb zamestnanosti.

Prosím, aby sme o každom návrhu z mojich štyroch pozmenovacích návrhov, ktoré znamenajú vypustenie článkov v predložennom vládnom návrhu zákona, hlasovali osobitne.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Brockovi. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy? Prosím, pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,

dovoľte mi, aby som predniesol niekoľko pripomienok všeobecnejšieho, ale aj konkrétnejšieho charakteru k vládne-
mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách niektorých predpisov o zamestnanosti. Pokiaľ by sme chceli charakterizovať tento vládny návrh, museli by sme povedať, že jeho cieľom je predovšetkým usporiadanie vzťahov a ustanovenie pôsobnosti štátnych orgánov pôsobiacich vo sfére zamestnanosti, pričom mám na mysli najmä úrady práce a potom zriadenie správy Služieb zamestnanosti ako štátneho orgánu zamestnanosti. Súčasne sa tento návrh zákona, ktorý máme na stole, môže javiť aj ako zákon, ktorý má uchrániť úrady práce pred horizontálnou integráciou orgánov miestnej štátnej správy.

Ak by som mal hodnotiť tento návrh z hľadiska všeobecného, povedal by som, že je poznamenaný neujasnenosťou pôsobnosti štátnych orgánov a Fondu zamestnanosti, ako aj neobvyklým inštitucionálnym riešením, ktoré je navyše ovplyvnené neujasnenosťou a neraz aj duplicitou pôsobnosti jednotlivých orgánov. Absentuje tu vymedzenie vzťahu verejnoprávnej inštitúcie - v tomto prípade je to Fond zamestnanosti Slovenskej republiky - a štátu z hľadiska zmysluplného využívania prostriedkov Fondu zamestnanosti. Ministerstvo práce sa v návrhu zákona zavazuje k niečomu, čo nemá definované. Chce totiž svojou činnosťou prispieť k dosiahnutiu plnej zamestnanosti, ale nemá zodpovedanú otázku aká je vlastne tá plná zamestnanosť. Pri nezodpovedaní tejto otázky resp. neznalosti empirického obsahu ministerstvo práce vlastne nezodpovedá v oblasti zamestnanosti za nič, pretože pri akejkoľvek úrovni nezamestnanosti môže byť potom formálne hodnotený trh práce ako trh s plnou zamestnanosťou.

Z právneho hľadiska by som uviedol, že návrh sa snaží vniesť nový pohľad na právne vzťahy v oblasti zamestnanosti. Súčasne však návrh obsahuje určité právne chyby alebo právne nedostatky. Predovšetkým by som chcel upozorniť, že v návrhu tohto zákona nie je definovaný trh práce a súčasne nie je určený ani vzťah trhu práce k štátnej politike zamestnanosti. Trh práce, štátna politika zamestnanosti - to sú pojmy, ktoré sa objavujú v návrhu tohto zákona. Ďalej absentuje tu charakteristika pojmu pracovných síl a pracovných zdrojov. Nie je jasne vymedzený vzťah medzi štátnymi orgánmi a štátnymi orgánmi práce, ako aj orgánmi štátnej správy. Ďalej nie je jednoznačne uvedené postavenie Správy služieb zamestnanosti. Zrejme ide o nový celorepublikový orgán štátnej správy pre zamestnanosť, čím sa vlastne vytvára trojstupňová, a musím uviesť, že aj drahá štruktúra orgánov štátnej správy na úseku zamestnanosti. Neujasnené sú aj otázky financovania na jednotlivých úsekoch zamestnanosti. Z návrhu taktiež nevyplýva, v čom spočíva verejnoprávny charakter

Fondu zamestnanosti. Bude zrejme celkom iný ako je verejnoprávny charakter Národnej poisťovne.

V predloženom návrhu nie je ďalej jednoznačne rozdelená zodpovednosť štátnych orgánov trhu práce. Napríklad ministerstvo práce v zmysle článku II § 11 kontroluje, sleduje a vyhodnocuje situáciu na trhu práce. To isté ale vykonáva Správa služieb zamestnanosti, pretože vyššie uvedené činnosti sú súčasťou realizácie politiky trhu práce /§ 11 písm. a/. Keďže Správa služieb zamestnanosti je štátnym orgánom podriadeným Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, nejde o žiadne kroky decentralizácie a demokratizácie, ako to uvádza dôvodová správa, ale len o vytvorenie zdania uvedených krokov s faktickým posilnením centralizácie služieb zamestnanosti.

Mohol by som pokračovať podľa jednotlivých článkov ustanovení, napríklad k článku I v § 3. Tu by som uviedol, že štátna politika zamestnanosti musí byť zameraná nie na podporu, ale na dosiahnutie plnej a produktívnej zamestnanosti. Formulácia, ktorá sa nachádza v tomto článku I § 3, oslabuje povinnosti ministerstva práce v oblasti zamestnanosti a je v rozpore s článkom II § 10 ods. 3, kde sa hovorí, a to správne, o dosiahnutí a udržaní plnej zamestnanosti.

Rád by som uviedol návrh na zmenu predloženého návrhu, a to navrhujem preformulovať článok II § 10 ods. 3 takto: "Územnými orgánmi práce sú okresné a obvodné úrady práce, ktoré poskytujú bezplatné verejné služby pre trh práce. Ich hlavnou úlohou je realizovať v súčinnosti s inými účastníkmi trhu práce politiku trhu práce za účelom dosiahnutia a udržania plnej zamestnanosti a rozvoja využívania výrobných zdrojov." Navrhnutá formulácia je v súlade s článkom II § 11a ods. 1, kde sa správne hovorí o realizácii politiky trhu práce a nie o organizácii.

Ďalší návrh - navrhujem preformulovať v článku II § 11 písm. d/ takto: "sústavne sleduje a vyhodnocuje situáciu na trhu práce a spracúva prognózy vývoja trhu práce tak v makroekonomickom, ako aj v regionálnom priereze". Rád by som aj položil jednu otázku pani ministerke, že ako ministerstvo práce kontroluje situáciu na trhu práce. Rád by som poznal odpoveď na túto otázku.

A mohol by som predložiť ďalšie konkrétne návrhy týkajúce sa celého návrhu. Avšak to, čo som uviedol doteraz, ako aj dva pozmeňovacie návrhy naznačujú, že návrh obsahuje niektoré vecné chyby, ktoré môžu mať dopad na funkčnosť celého systému na úseku zamestnanosti. Aj z ekonomického hľadiska nie je nezanedbateľné, že zriadenie Správy služieb pre zamestnanosť bude mať vplyv na finančnú náročnosť inštitucionálneho usporiadania.

Na záver by som teda uviedol, že zriadenie Správy služieb zamestnanosti, čo je jedným z nosných momentov návrhu zákona, možno považovať za ďalší krok centralizácie, duplicitnej pôsobnosti a zvýšenia administratívnej náročnosti celého systému. Obávam sa - a toto moje stanovisko nie je iba moje vlastné, pretože sme návrh konzultovali s viacerými odborníkmi, že predložený návrh má svoje nedostatky a svoje chyby, ktoré pravdepodobne vyplývajú z nedostatku koncepcnej ujasnenosti v tejto oblasti. Z tohto dôvodu, i keď som predniesol dva pozmeňovacie návrhy, sa domnievam, že taký návrh ako je predložený nemôžem osobne podporiť.

Ďakujem za vašu pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Ficovi. Hlásí sa ešte niekto ďalší do rozpravy? Pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Vážený pán predsedajúci,
členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

obmedzím sa len na stručné doplnenie tých pozmeňovacích návrhov, ktoré tu boli najmä vo vzťahu k prepojeniu na obsah dohovorov Medzinárodnej organizácie práce. Je chvályhodné, že po ratifikácii dohovorov Medzinárodnej organizácie práce sa terminológia prenáša i do právnych predpisov v našom štáte. Žiaľ, len terminológia. Ak sa dotknem konkrétneho problému, mám na mysli tú oblasť, ktorá hovorí o pojmoch zamestnanec a zamestnávateľ a hovorí sa o zástupcoch zamestnancov. Chcel by som podotknúť, že tieto pojmy sú použité i v dohovoroch Medzinárodnej organizácie práce číslo 87 a 88, ktoré sú ratifikované, ale ani jeden z týchto dohovorov neurčuje kto je tým zástupcom zamestnancov.

Toto je obsiahnuté v dohovore Medzinárodnej organizácie práce číslo 135 z roku 1971, kde je napísané - citujem: "v článku III výraz zástupcovia zamestnancov znamená osoby, ktoré sú za nich považované vnútroštátnym zákonodarstvom alebo praxou, alebo sú:

a/ zástupcami odborov, t. j. zástupcami zvolenými alebo menovanými odbormi alebo členmi odborov,

b/ zvolenými zástupcami, t.j. zástupcami, ktorí sú slobodne zvolení zamestnancami podniku podľa ustanovení vnútroštátneho zákonodarstva alebo kolektívnych zmlúv a ich funkcia nezahrňuje činnosť, ktorá sa v zúčastnenej krajine považuje za výlučnú právomoc odborov.

Ak teda hovoríme o zamestnancoch a zástupcoch zamestnancov, tak podľa súčasne platnej legislatívy na Slovensku ide o odborové organizácie a o odbory tak, ako to vyplýva aj zo Zákonníka práce. Žiadny iný zástupca zamestnancov podľa platnej legislatívy na Slovensku neexistuje.

Ak by sme chceli prejsť na toto obecné ponatie, ako je použité v predloženej novele, a objavuje sa to i v návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 1994, v tom prípade je potrebné upraviť právnym predpisom ten istý rozsah, ktorý je obsiahnutý, alebo obdobný rozsah, ktorý je obsiahnutý v dohovore Medzinarodnej organizácie práce číslo 135 z roku 1971. K tomuto dohovoru musím poznamenať, že tento nie je ratifikovaný pre podmienky Slovenska, ale v generalnej dohode na rok 1993 je uvedené, že do konca septembra bude dohodnutý časový harmonogram kedy bude tento dohovor predmetom ratifikácie na podmienky Slovenska. Harmonogram bol dohodnutý, len si nepamätám presný termín. To ale nie je v tejto súvislosti podstatné.

Podstatné je, že zákonodarstvo Slovenskej republiky hovorí len o jednom jedinom zástupcovi zamestnancov, a tým sú odbory. Z tohto dôvodu predkladám nasledovné pozmeňovacie návrhy: v článku II bod 8 navrhujem z predloženej novely vypustiť a bod 9 prečíslovať na bod 8, to znamená zachovať pôvodné znenie § 7. V prípade, že tento návrh neprejde, predkladám variantne riešenie. Text, ktorý je navrhovaný v článku II v bode 25 označený ako § 15a s názvom Poradné komisie, druhu vetu, ktorá znie "Zástupcovia zamestnávateľov a zamestnancov sú v týchto komisiách zastúpení v rovnakom počte" navrhujem upraviť nasledovne: "Zástupcovia zväzov zamestnávateľov a zástupcovia odborových zväzov ako predstavitelia zamestnávateľov a zamestnancov sú v týchto komisiách zastúpení v rovnakom počte."

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Jakubíkovi. Takže sformuloval len jeden pozmeňovací návrh v dvoch variantoch. Má ešte záujem niekto vystúpiť v rozprave?

/Nikto./

Keďže nie, dámy a páni, vyhlasujem rozpravu o šestnástom bode programu za skončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pani ministerka Keltošová?

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

dovoľte, aby som stručne reagovala na vystúpenia pána poslanca Brocku, pána poslanca Ficu a pána poslanca Jakubíka.

Pán poslanec Brocka navrhol v článku II bod 4 k § 3 ods. 4 - prostriedky na aktívnu politiku zamestnanosti, na vytváranie tzv. spoločensky účelných pracovných miest - ponechať dikciu zákona v pôvodnom znení. Vo viacerých výboroch som vysvetľovala, prečo ideme zmeniť tento základný filozofický princíp. Myslím si, že veľmi stručne to zopakujem pre tých poslancov, v ktorých výboroch som sa nezúčastnila.

Ak začínajúci podnikateľ dostáva nenávratnú - povedala by som - bezúročnú pôžičku od štátu s tým, že sa zavazuje zamestnať evidovaného nezamestnaného, myslím si, že práve

KDH ako pravicová strana by mala pochopiť, že sa vytvára nerovnaká štartovacia čiara podnikateľov, ktorí si musia brať pôžičky z finančných ústavov za vysoké úroky, a pritom sa hovorí o rovnakom konkurenčnom prostredí. Čiže, ak štát poskytnie návratný príspevok, bezúročný príspevok, ktorý sa vypláca z fondu, z príspevkov nás všetkých, už len tým, že netreba platiť vysoké úroky, tým, že sa naše spoločné peniaze, poisťné, vracajú do fondu, dá sa možnosť o dva roky ďalšiemu podnikateľovi zamestnať ďalších nezamestnaných. Takže navrhujem tento článok II bod 4 ponechať v pôvodnej dikcii a neprijívať návrh pána poslanca Brocku.

To, že vláda v roku 1994 nepočíta s prostriedkami na aktívnu politiku zamestnanosti, vyplýva zo zákona číslo 10/1993 o Fonde zamestnanosti, ktorý sme prijali a na základe ktorého už fond pracuje.

Odznelo tu viacero pripomienok ohľadne Správy služieb zamestnanosti, hovorilo sa, že správa nebude disponovať samostatnými finančnými prostriedkami. Pre vašu informáciu uvádzam, že Správa služieb zamestnanosti vznikne delimitáciou pracovníkov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, vznikne delimitáciou ľudí, ktorí teraz pracujú na oddelení služieb zamestnanosti. Vcelku ich bude 38, čiže znižujeme počty. Vznikne bez nároku jednej koruny na štátny rozpočet. Ak tu niekto hovoril o náročnosti, chcela by som sa opýtať odkiaľ máte takého informácie. Je to bez nároku na štátny rozpočet. Táto správa ako štátny orgán práce, pochopiteľne, bude mať zo štátneho rozpočtu financovanú svoju správu a činnosť. To je v návrhu zákona uvedené. Je to v súlade s dohovorom číslo 88 Medzinárodnej organizácie práce, kde sa hovorí o tom, že štát garantuje politiku na trhu práce. Preto aj Správa služieb zamestnanosti, jej zamestnanci, správa a činnosť budú financované zo štátneho rozpočtu. S tým rátame.

Samozrejme, aj fond tu má svoje opodstatnenie. Fond bude financovať hmotnú podporu uchádzačom o zamestnanie, bude financovať rekvalifikáciu, bude financovať návrstné príspevky začínajúcim podnikateľom a bude takisto financovať dávky na verejnoprospešné práce. Čiže, budú sa tu miešať dva finančné toky - jeden zo štátneho rozpočtu pre zamestnancov a správu a činnosť úradov práce a druhý z fondu, načo bol fond aj vytvorený, na financovanie týchto služieb. Takže nie je pravdou tvrdenie, že správa nebude disponovať samostatnými finančnými prostriedkami. Bude v rámci rozpočtu.

Ďalej bola tu námietka o budovaní a prevádzkovaní informačného systému a najmä kontrolného systému ktorý sa zdá byť duplicitný. V tomto návrhu zákona hovorme o tom, že správa bude mať svoju úlohu v oblasti kontroly smerom dovnútra, t.j. do fungovania úradov práce a, pochopiteľne, fond a jeho samosprávne orgány budú si musieť kontrolovať svoje finančné toky. Tu nevidím žiadnu duplicitu. A okrem toho vás chcem upozorniť, že bude existovať ešte aj rezortná kontrola ako je tomu doteraz, pretože v tomto fonde sa ročne bude otáčať vyše 4 mld. korún. A pokiaľ štát má garantovať politiku zamestnanosti, musí si ponechať v rukách, pochopiteľne, aj kontrolu. To je aj odpoveď na námietku pokiaľ ide verejnoprávny charakter Fondu zamestnanosti v oblasti sociálnych služieb, a to sa týka rovnako Národnej poisťovne ako tohto fondu, v oblasti sociálnych služieb. Neexistuje čisto verejnoprávny charakter, pretože štát zostáva naďalej garantom solventnosti tohto fondu. Preto táto kontrola, o ktorej v zákone resp. v návrhu zákona hovoríme.

Odznela tu ešte jedna námietka, že správa vzniká preto, aby štát si ponechal v rukách personálnu politiku. Myslím, že som dostatočne vysvetlila v predchádzajúcom, že pokiaľ štát musí robiť a bude stále robiť garanta politiky zamestnanosti, pochopiteľne, že personálnu politiku musí robiť on.

Inak je to aj v súlade s dohovorom číslo 88 Medzinárodnej organizácie práce.

Poradné komisie - pán poslanec Jakubík aj pán poslanec Brocka sa dotýkajú týchto poradných komisií. Chcela by som povedať toľko, že dohovor číslo 88 v článku IV ods. 3 hovorí: "Zástupcovia zamestnávateľov a pracovníkov v týchto komisiách budú vymenovaní v rovnakom počte, a to po porade s reprezentatívnymi organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov tam, kde takéto organizácie sú." Čiže, nemôžem súhlasiť, pán poslanec Jakubík, aby ste delegovali túto právomoc výhradne na odborové organizácie, pretože nie vo všetkých podnikoch alebo vo všetkých okresoch sú odborové organizácie také silné, aby mohli svojich členov tam delegovať, a nie všade odbory sú reprezentatívnymi zástupcami zamestnancov. Čiže držím sa dikcie dohovoru číslo 88 v článku IV ods. 3.

Takisto by som, pán poslanec Jakubík, mohla namietat, že máte pred sebou dohovor číslo 135 z roku 1971. Je mi ľúto, skutočne tento zatiaľ Slovenská republika neratifikovala, takže sa nemôžem odvolávať na právnu normu hoci aj vyššej sily, ktorú sme zatiaľ neratifikovali. Ja sa držím dohovoru 88. Preto nemôžem súhlasiť s vašou formuláciou, aby v týchto poradných komisiách boli zástupcovia zväzov zamestnávateľov a zástupcovia zväzov zamestnancov. Jednoducho článok IV ods. 3 hovoru 88 hovorí niečo iné.

Pán poslanec Fico hovorí, že usporiadanie vzťahov orgánov práce resp. Správy služieb zamestnanosti je neujasnený. Znova sa odvolám na dohovor číslo 88, tentoraz na článok II, kde sa hovorí: "Organizácia služieb pre sprostredkovanie práce bude pozostávať z celoštátnej sústavy úradovní - okresných a obvodných úradov práce v našom prípade - "pre sprostredkovanie práce riadených štátnym orgánom." A štátnym orgánom bude Správa služieb zamestnanosti. Čiže je to znova dohovor 88 článok II.

Myslím si, že bolo by dobré v tejto súvislosti povedať aj pár slov o tom, aká je úloha ministerstva. Ministerstvo aj naďalej ako ústredný orgán štátnej správy musí garantovať situáciu na trhu práce, ale Správa služieb zamestnanosti podľa dohovoru číslo 88, ktorý sme ratifikovali, bude robiť ten výkon. Ministerstvo si ponecha naďalej tri funkcie: funkciu legislatívnu, koncepčnú a funkciu kontrolnú. Výkon bude robiť správa služieb, ako som už povedala, z našich pracovníkov, ktorých budeme delimitovať z nášho oddelenia služieb zamestnanosti. Čiže aj námietka, že táto štruktúra je drahá, neobstojí. Naopak, pracovníci fondu, ktorých je momentálne asi 10, pracujú z prostriedkov fondu a využívajú sieť našich úradov práce, využívajú našu výpočtovú techniku, využívajú naše evidencie nezamestnanosti a najmä využívajú skúsenosti našich pracovníkov na okresných a na obvodných úradoch práce. Čiže fond ako taký si nemusí vytvárať vlastné štruktúry na okresoch ani na obvodoch.

Ďalej sme dohodli zmluvne s Národnou poisťovňou, že Národná poisťovňa zostáva ako jedno výberové miesto pre príspevky do Fondu zamestnanosti. Bolo to ocenené expertami Svetovej banky. Myslím si, že je to veľmi racionálne, že Fond zamestnanosti nepotrebuje ďalšiu administratívu na výber a výplatu. To je, povedala by som, ďalší prínos. A to, že tieto všetky úvahy, ktoré tu boli povedané, že je to vlastne predĺžená ruka ministerstva, alebo niektorí - aspoň vo výbo- roch to tak vyznelo, že ministerstvo oslabuje svoju zodpo- vednosť, myslím si, že všetky dohovory Medzinárodnej organi- zácie práce, ktoré sme ratifikovali, sú zákony vyššej práv- nej sily ako naše zákony a akurát im prispôsobujeme naše zá- konodarstvo. Preto som aj v mojom úvodnom slove povedala, že vlastne v tomto jednom návrhu zákona dávame do súladu tri zákony v oblasti zamestnanosti a zároveň dávame tieto tri zákony do súladu s dohovorom číslo 88 Medzinárodnej organi- zácie práce.

Preto by som vám navrhovala neprijat' ani jednu z tu vznesených námietok.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pani ministerke. S faktickými poznámkami sa hlásia predkladatelia pozmeňovacích návrhov v poradí pán Jakubík, pán Brocka a pán Lauko.

Poslanec P. Jakubík:

Chcel by som len počuť, pokiaľ sa dá, predstavu pani ministerky, kto bude teda v praxi zastupovať pracovníkov či zamestnancov. Kto bude robiť ten výber, keď to žiadny legislatívny predpis v tejto republike zatiaľ nestanovuje? Pokiaľ bola federácia, platila zásada tlmočená rezortom práce a sociálnych vecí, že obsah medzinárodných dohovorov budeme napred naplňať a premietat' do vnútroštátneho zákonodarstva, a keď to bude vo väčšej miere premietnuté, potom ratifikujeme dohovor. Do dnešného dňa som nepočul, aká zásada platí v tejto oblasti v podmienkach Slovenskej republiky. Ak sme od toho ustúpili, treba to jednoznačne a zreteľne dať naja-vo, aby sme mohli s týmto postupovať. Ale aj tak ma zaujíma, kto bude určovať zástupcu zamestnancov pre rokovanie so zamestnávateľom o tých podmienkach, ktoré sa týkajú tejto pre-rokúvanej problematiky.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Priznám sa, že vystúpenie pani ministerky s ustavičným zdôrazňovaním dohovoru číslo 88 o organizácii služieb pre sprostredkovanie práce tu vyznieva ako nejaký fetiš. Pani ministerka, to ešte vôbec neznamená, že návrhy, ktoré tu v rozprave odzneli, sú v rozpore s dohovorom číslo 88. Zaciťujem vám konkrétne článok I ods. 2: "Hlavnou povinnosťou služieb pre sprostredkovanie práce bude zabezpečiť, kde je to potrebné v súčinnosti s inými zúčastnenými a verejnými alebo súkromnými orgánmi čo najlepšiu organizáciu pracovného trhu ako neodlučiteľnú súčasť celospoločenského programu dosiahnutia a udržiavania plnej zamestnanosti." Moje návrhy, ktoré som tu predložil, nie sú v rozpore s dohovorom číslo 88. A stotožňujem sa so stanoviskom, ktoré tu predniesol pán kolega Fico. Ak hovoríte o Správe služieb zamestnanosti, ktorá bude disponovať len s prostriedkami na financovanie úradov práce, tak ako budú ovplyvňovať zamestnanosť, keď na to má plné kompetencie a možnosti Fond zamestnanosti?

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem, pán poslanec. S ďalšou faktickou pripomienkou sa hlásil pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

So záujmom som si vypočul vystúpenie pani ministerky a chcel by som sa opýtať na jej výklad čo sa týka verejnoprávnej inštitúcie v tom podaní, ako ju podala ona. Myslím si, že štát a verejnoprávna inštitúcia má dosť možností na kontrolovanie finančných tokov, ako je napríklad Najvyšší kontrolný úrad a podobné inštitúcie. Z úst pani ministerky som sa prvýkrát dozvedel, že existuje aj iná verejnoprávna inštitúcia ako sme schvaľovali v tomto parlamente, čo ma te-

da značne udivuje, keďže máme aj iné fondy, než je Fond zamestnanosti.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Rád by som len upozornil, že ak pani ministerka bude reagovať, svojím vystúpením otvorí znovu rozpravu. Pani ministerka, budete ešte reagovať?

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Najprv pánu poslancovi Jakubíkovi. Hovorí o tom, že nemáme nikde definované, kto je to zamestnanec a zamestnávateľ. Je to v § 3 zákona o Fonde zamestnanosti, kde hovoríme, že členmi orgánov fondu sú zástupcovia zamestnancov a zamestnávateľov, v ktorých sa zohľadňuje princíp primeraného územného zastúpenia, a zástupcovia štátu. Takže zamestnanci a zamestnávatelia už sú definovaní v zákone číslo 10 z roku 1993. Je to dikcia, ktorú som použila, máte to v zákone číslo 10. To isté sa hovorí v dohode Medzinárodnej organizácie práce číslo 88, kde hovoríme, že zástupcovia zamestnávateľov a pracovníkov ... atď. budú vymenovaní po porade s reprezentatívnymi orgánmi. Tam je predsa daná tá záklópka, že ak existujú reprezentatívne organizácie, ich členovia sú tí, ktorých môžeme menovať do poradných komisií pri okresných úradoch práce.

A toto je zároveň aj odpoveď na otázku, ako štát chce naďalej kontrolovať politiku zamestnanosti na trhu práce. Poradné komisie, o ktorých hovoríme, budú mať zloženie, v ktorých, ako som už povedala, budú rovnakým počtom zastúpení tak zamestnanci ako aj zamestnávatelia a štát tam vlastne bude mať len jednu tretinu. Čiže, ak na miestnom území, v okrese, obvode, regióne sa medzi sebou zamestnanci a zamestnávatelia dohodnú, že tam nepotrebujú mať - poviem

banálny prípad - desať reštaurácií, ale radšej tam potrebujú jednu malú výrobu na výrobu nejakého ekologicky nezávadného produktu, môžu hlasovaním rozhodnúť o tom, kto dostane dotáciu vo forme návratnej bezúročnej pôžičky. Aj to je ovplyvňovanie politiky na trhu práce. Myslím si, že takýto systém decentralizácie a prenesenie demokracie na regionálne úrovne je presne to, čo sme v našom vládnom programe už dávnejšie proklamovali.

Pokiaľ ide o charakteristiku verejnoprávnej inštitúcie a verejnej inštitúcie, práve v tomto dohovore číslo 88 v článku I odsek 1 sa hovorí, že každý členský štát Medzinárodnej organizácie práce, pre ktorý je tento dohovor účinný, čiže aj pre Slovenskú republiku, bude vykonávať bezplatne verejné služby pre sprostredkovanie práce a dbať na to, aby sa takéto služby vykonávali. V našom vládnom programe sme mali jeden odsek, a to je tiež odpoveď - už neviem, ktorý z pánov poslancov to namietal - či táto správa služieb nevzniká preto, aby sa úrady práce vyhli horizontálnej integrácii. Prosím, nalistujte si časť sociálna politika v našom vládnom programe, kde už vtedy sme hovorili o tom, že úrady práce budú slúžiť ako verejnoprávne inštitúcie a budú poskytovať verejné bezplatné služby pri sprostredkovaní práce. Sú to len síce tri riadky, ale schvaľovali sme ich spoločne minulý rok v lete, čiže vtedy sa ešte nehovorilo nič o integrácii. Už vtedy sme sa odvolávali na dohovory Medzinárodnej organizácie práce. Je to taká istá inštitúcia, keď poviem, že úrad práce je verejnoprávnou, ako rozhlas alebo televízia. Štát stále musí byť garantom solventnosti jednak fondu a jednak musí byť garantom zamestnanosti. A my sa k tomu aj hlásime zriadením tejto správy služieb a hlásime sa k tomu aj prístupom k tomuto dohovoru číslo 88.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem. Má záujem niekto vystúpiť?

/Nikto./

Keďže nie, rozpravu, ktorá bola opätovne otvorená, uzatváram. Má záujem o záverečné slovo spoločná spravodajkyňa?

Poslankyňa G. Tavodová:

Nie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Keďže nemá záujem o záverečné vystúpenie, prosím spoločnú spravodajkyňu pani poslankyňu Tavodovú, aby hlasovanie uvádzala v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslankyňa G. Tavodová:

Pán predseda, keďže bolo podaných viac pozmeňovacích návrhov, a konkrétne návrhy pána Jakubíka ešte nemám ani písomne, prosila by som o štvrt hodinovú prestávku.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Neostáva mi nič iné ako vyhovieť pani spoločnej spravodajkyňi. Vyhlasujem prestávku do 18.30 hodiny. Prosil by som o dochvilnosť, aby sme ešte mohli v ďalšom programe pokračovať. Už nie je príliš veľa bodov, mohli by sme dnes skončiť približne o pol ôsmej.

/Po prestávke./

Prosím vážené poslankyne, vážených poslancov, aby prišli do rokovacej sály. Budeme hlasovať, takže je potrebný uznášania schopný počet poslancov.

Vyjadril som sa vcelku optimisticky o tom, kedy by sme asi dnes mohli skončiť. Vyjadril som sa na základe dohody z politického grémia, zatiaľ, samozrejme, len predbežnej, že koalícia Együttélés a MKDH požiadala o stiahnutie tabuľového zákona a jeho prerokovanie v januári. Tým by sme dnes mohli postupovať celkom rýchlo. O tom, čo sa s tým urobí, sa dá rokovať až keď sa ten bod otvorí, len aby ste si nemysleli, že dnes tu budeme sedieť do polnoci. Prosím usadte sa na svoje miesta, skúsime sa zaprezentovať.

Prezentovalo sa 64 poslancov.

Medzitým prišli ďalší poslanci. Prosím, posadte sa na svoje miesta, budeme sa znovu prezentovať.

Prezentovalo sa 79 poslancov.

Ďakujem. Budeme pokračovať hlasovaním. Prosím spoločnú spravodajkyňu, aby do hlasovania predkladala jednotlivé body spoločnej správy a body z rozpravy ako odzneli.

Poslankyňa G. Javodová:

Najprv budeme hlasovať o pozmeňovacích návrhoch zo spoločnej správy. Sú tam body číslo 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7. Navrhujem hlasovať an blok a odporúčam všetky tieto body zo spoločnej správy prijať.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 85 poslancov.

Budeme hlasovať o bodoch 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7, to znamená o všetkých bodoch spoločnej správy. Pan. spoločná spravodajkyňa odporúča všetky an blok prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 83 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že body 1 až 7 spoločnej správy sme prijali.

Poslankyňa G. Tavodová:

V rozprave vystúpil pán poslanec Brocka so štyrmi pozmeňovacími návrhmi. Keďže si želá o každom hlasovať osobitne, rešpektujem ho. Hlasujeme o jeho prvom návrhu, kde v článku II odporúča vypustiť bod 4. Navrhujem neprijáť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 86 poslancov.

Budeme hlasovať o prvom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Brocku. Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijáť.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 32 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 46 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že prvý pozmeňovací návrh pána poslanca Brocku sme neprijali.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Druhý návrh - v článku II navrhuje vypustiť body 9 až 24. Odporúčam neprijíť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 85 poslancov.

Budeme hlasovať o druhom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Brocku. Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijíť.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 30 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 45 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že ani druhý pozmeňovací návrh pána poslanca Brocku sme neprijali.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Tretí návrh - v článku II vypustiť bod 25. Odporúčam neprijíť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 85 poslancov.

Hlasujeme o treťom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Brocku. Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijíť.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 31 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 47 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že ani tretí pozmeňovací návrh pána poslanca Brocku sme neprijali.

Poslankyňa G. Tavodová:

Štvrtý návrh - v článku III vypustiť body 2, 4 a 8. Odporúčam neprijat.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 87 poslancov.

Hlasujeme o poslednom, štvrtom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Brocku. Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijat.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 31 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 44 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že štvrtý pozmeňovací návrh pána poslanca Brocku sme neprijali.

Poslankyňa G. Tavodová:

Dva pozmeňovacie návrhy podal pán poslanec Fico. Odporúčam hlasovať o oboch an blok a neprijat.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Prosím, faktická poznámka - pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Vážený pán predsedajúci, prosím, aby sa hlasovalo o mojich pozmeňovacích návrhoch jednotlivo.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Pán poslanec Fico žiada hlasovať o svojich pozmeňovacích návrhoch jednotlivo. Prosím, pani spoločná spravodajkyňa.

Poslankyňa G. Tavodová:

Hlasujeme o prvom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Ficu. Odporúčam neprijať. V článku II § 10 ods. 3 preformulovať: "Územnými orgánmi práce sú okresné a obvodné úrady práce, ktoré poskytujú bezplatné verejné služby pre trh práce. Ich hlavnou úlohou je realizovať v súčinnosti s inými účastníkmi trhu práce politiku trhu práce za účelom dosiahnutia a udržania plnej zamestnanosti a rozvoja využívania výrobných zdrojov." Navrhnutá formulácia je v súlade s článkom II § 11a ods. 1, kde sa správne hovorí o realizácii politiky trhu práce a nie o organizácii. Navrhujem neprijať.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 90 poslancov.

Hlasujeme o prvom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Ficu. Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 32 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 42 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že prvý pozmeňovací návrh pána poslanca Ficu sme neprijali.

Poslankyňa G. Tavodová:

Druhý návrh - v článku 9 § 11 písm. d/ preformulovať: "Sústavne sleduje a vyhodnocuje situáciu na trhu práce a spracúva prognózy vývoja trhu práce tak v makroekonomickom, ako aj v regionálnom priereze." Navrhujem neprijat.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Hlasujeme o druhom pozmeňovacom návrhu pána poslanca Ficu. Spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijat.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 33 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 38 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že ani druhý pozmeňovací návrh pána poslanca Ficu sme neprijali.

Poslankyňa G. Tavodová:

Tretí v rozprave vystúpil pán poslanec Jakubík, ktorý navrhol dva pozmeňovacie návrhy. Chcela by som upozorniť, že ak by sme prijali tieto jeho dva návrhy, bolo by to vlastne

obmedzenie práv odborov. Je to v rozpore s konvenciou číslo 87 o ochrane združovacieho práva. Ešte pre pána poslanca Jakubíka, ak by mal záujem, mám tu doklad, že navrhovaný zákon bol prerokovaný, samozrejme, so zástupcami odborov.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Faktická poznámka - pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Veľmi sa ospravedlňujem, ale predpokladám, že som dobre nerozumel. Má vyznieť tak, že moje návrhy boli predložené tak, že reprezentujú obmedzenie odborov?

Poslankyňa G. Tavodová:

Áno, že je to obmedzenie práv odborov.

Poslanec P. Jakubík:

V tom prípade by som prosil zdôvodniť túto argumentáciu, z čoho vyplýva.

Poslankyňa G. Tavodová:

Povedala som, že je to v rozpore s konvenciou číslo 87 o ochrane združovacieho práva.

Poslanec P. Jakubík:

Vôbec nie, je presne v súlade so zákonom o združovaní a s dohovorom Medzinárodnej organizácie práce číslo 87 a plne korešponduje s dohovorom číslo 135 z roku 1971.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Bola to séria faktických pripomienok. Pani spoločná spravodajkyňa je zrejme pripravená dokumentovať svoje prehlásenie. Je to potom už otázka výkladu, či je to v rozpore, alebo nie. Nešiel by som do konfrontácie, či áno, či nie, nechám to na spoločnú diskusiu. Pani spoločná spravodajkyňa článok 87 zrejme má so sebou, ale výklad nie je otázkou faktických pripomienok počas hlasovania.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 97 poslancov.

Pani spoločná spravodajkyňa, pán poslanec Jakubík predložil jeden pozmeňovací návrh v dvoch alternatívach. Pani spoločná spravodajkyňa odporúča neprijatť obidve alternatívy.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Jakubíka. Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijatť.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 40 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 39 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Jakubíka sme neprijali.

Poslankyňa G. Tavodová:

Tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Faktická poznámka - pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

To nie je pravda. Mój pozmeňovací návrh znel, že buď zostane zachovaný § 7, to znamená vypustí sa bod 8 v článku II, pokiaľ tento návrh neprejde, navrhol som textovú úpravu článku 25 novonavrhovaného § 15a, druhá veta.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Pán poslanec, navrhol si obidve tieto alternatívy ako jeden pozmeňovací návrh?

Poslanec P. Jakubík:

Nie, navrhol som prvý pozmeňovací návrh s tým, že ak tento neprejde, predkladám druhý.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Dobre. Nechám hlasovať aj o druhom, ale podľa mojich vlastných poznámok si to predkladal ako dve alternatívy jedného bodu. Prosím, druhýkrát jasne špecifikuj, že sú to dva samostatné body, ak neprejde prvý, navrhuješ druhý, pretože si urobil negáciu negácie v jednom bode, čo sa nerobí. Prosím, hlasujeme o druhom návrhu.

Prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 101 poslancov.

Pani spoločná spravodajkyňa, definujte o čom ideme hlasovať.

Poslankyňa G. Tavodová:

Keďže neprešiel prvý návrh, navrhujem hlasovať o druhej alternatíve. Odporúčam neprijatť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Budeme hlasovať o druhej alternatíve, ktorú navrhol pán poslanec Jakubík. Pani spoločná spravodajkyňa ju odporúča neprijíť.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 47 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 40 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Musím konštatovať, pán poslanec Jakubík, že ani druhá alternatíva pozmeňovacieho návrhu neprešla.

Poslankýňa G. Tavodová:

Tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy. Môžeme hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR L. Černák:

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vladnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 103 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení schválených pozmeňovacích a doplňovacích návrhov? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 60 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 39 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili vladny návrh zákona
Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách niektorých
predpisov o zamestnanosti. /Potlesk./

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

budeme pokračovať s e d e m n á s t y m bodom progra-
mu, ktorým je

Vládny návrh na personálnu zmenu v Zbore zástupcov Ná-
rodnej poisťovne.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 377 a doplnok k nej.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh odôvodní
ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Oľga Keltošová.
Prosím ju, aby sa ujala slova.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

dovoľte, aby som zdôvodnila návrh na personálnu zmenu
v Zbore zástupcov Národnej poisťovne, ktorú predkladám
s poukazom na ustanovenie § 8 ods. 2 a § 9 ods. 2 zákona Ná-
rodnej rady číslo 7/1993 o zriadení Národnej poisťovne. Ide
o to, že pán Ing. Ľubomír Klímo ku dňu 1. 9. skončil pracov-
ný pomer na ministerstve financií a vzhľadom na túto skutoč-
nosť nebude môcť vykonávať funkciu člena Zboru zástupcov Ná-

rodnej poisťovne ako zástupca štátu. Namiesto Ing. Ľubomíra Klimana navrhujem menovať Ing. Petra Hrneka, vrchného riaditeľa rozpočtovej sekcie Ministerstva financií Slovenskej republiky.

Druhá zmena sa dotýka takisto ministerstva financií, kde bol menovaný Ing. Vladimír Masár za guvernéra Národnej banky Slovenska. Vzhľadom na túto skutočnosť nebude môcť vykonávať funkciu člena Zboru zástupcov Národnej poisťovne ako zástupca štátu. Namiesto Ing. Vladimíra Masára navrhujem menovať Ing. Rudolfa Autnera, štátneho tajomníka Ministerstva financií Slovenskej republiky.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pani ministerke. Prosím poverenú členku výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci poslankyňu Martu Aibekovú, aby podala informáciu o stanovisku výboru k uvedenému návrhu vlády.

Poslankyňa M. Aibeková:

Vážení pán predseda,
vážení pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi, aby som predniesla uznesenie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci z 8. decembra 1993 a zo 16. decembra 1993. Obe uznesenia sa týkajú personálnych zmien, ktoré predložila v zastúpení vlády pani ministerka Keltošová. Prvá zmena sa týka toho, ako povedala, aby bol zo zástupcov štátu navrhnutých vládou Slovenskej republiky zo Zboru zástupcov vyňatý Ing.

Ľubomír Klímo a nahradil ho Ing. Peter Hrnek. Druhá sa týka zmeny, aby Ing. Vladimíra Masára nahradil Ing. Rudolf Autner. K obidvom týmto zmenám zaujal výbor súhlasné stanovisko a odporučil Národnej rade Slovenskej republiky vládne návrhy na personálnu zmenu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne schváliť.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pani poslankyni Aibekovej. Pýtam sa poslankýň a poslancov, či má niekto otázky alebo sa chce niekto vyjadriť k návrhom vlády. Prosím, pán Poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

máme dnes zvoliť ďalšieho člena Zboru zástupcov Národnej poisťovne. Všetci vieme, aké peripetie boli s prijatím zákona o Národnej poisťovni. Taktiež je všeobecne známe, ako Národná poisťovňa funguje. Mám informácie, že Zbor zástupcov nefunguje tak, ako by mal, a zo strany predsedníčky Zboru zástupcov a zástupcov štátu v tomto zbore dochádza k vedomej blokácii zasadania Zboru zástupcov. Na prvom zasadaní boli všetci členovia, zástupcovia štátu, až na jedného, 6. 10. 1993 ani jeden, 10. 11. traja z deviatich a 28. 11. jeden z deviatich. Z ostatných dvoch skupín zamestnávateľov a poistencov sa zástupcovia zúčastňovali, iba prvé zasadanie z viny poistencov sa neuskutočnilo.

Vážení kolegovia poslanci, nechcem tu hovoriť o tom, že som upozorňoval na negatíva návrhu zákona o Národnej poisťovni formou pozmeňovacieho návrhu o zložení Zboru zástupcov. Upozorňoval som, že zástupcovia štátu a zamestnávateľov by mali byť špecialisti, experti z jednotlivých minister-

stiev a odborov. Chcem tu skôr upozorniť, že sa tu rozohráva boj o Národnú poisťovňu zo strany zastupcov štátu, o čom svedčí vedomé blokovanie zasadnutí Zboru zastupcov zo strany zástupcov štátu. Do vydania návrhu o štátnom rozpočte sme sa len mohli domnievať, prečo sa tak deje. Po obdržaní návrhu štátneho rozpočtu je táto blokácia, ktorú nemožno nazvať ináč ako vedomé porušovanie zákona Narodnej rady o Narodnej poisťovni, jasná. Zástupcovia štátu chcú mať kontrolu nad Národnou poisťovnou nielen ako členovia Zboru zástupcov, čo je v súlade so zákonom o Narodnej poisťovni, ale chcú, aby sa diali zásahy štátu aj do fungovania deklarovanej verejnoprávnej inštitúcie Narodnej poisťovne. Zástupcom štátu nepasuje, že verejnoprávna inštitúcia má prijať zákonom uložené vnútorné predpisy. Preto sa v novele má táto vec preniesť na vládu a parlament.

Ano, tu je jadro problému. Všetko nové sa rodí ťažko. Na jednej strane sa vláda schválila ako robíme transformáciu financovania zavedením systému Narodnej poisťovne. Skutocnosť je však taká, že štát cez rezortných ministrov chce rozhodovať o financiách Narodnej poisťovne a predsedníčka Zboru zastupcov blokuje zasadanie Zboru zástupcov a nedodržiava sa prijatý zákon. Ak voľbou nového člena Zboru zástupcov sa nechceme dostať do formálno-komickej polohy, mali by sme ako poslanci, ktorí máme podľa Ustavy Slovenskej republiky kontrolovať členov vlády, najskôr vedieť, aká je skutočná situácia okolo zasadania Zboru zástupcov Narodnej poisťovne, a to by nám dnes pred voľbou mala pani predsedníčka tohto zboru vysvetliť, o čo vás, pani ministerka, týmto žiadam. Prečo sa nedodržiava zákon o Narodnej poisťovni?

Podpredseda NR SR L. Černák:

Váženy pan poslanec, veľmi nerad vás prerušujem, ale je tu bod, ktorým je voľba dvoch členov. Vláda ich navrhla, tak by som vás prosil, aby ste sa vyjadrili k tomuto návrhu. Ako

ste si všimli, neotváral som ani rozpravu, je to konkrétny bod, voľba konkrétnych ľudí. Prosil by som vás, aby ste sa vyjadrili k tomuto návrhu vlády, lebo to, čo ste povedali, viacmenej má charakter všeobecnej rozpravy.

Poslanec P. Lauko:

Pán predsedajúci, všetko so všetkým súvisí. Snažil som sa zdôvodniť ten záver, ktorý práve teraz som hovoril, keď ste ma prerušili. Pred voľbou som požiadal, aby nám pani ministerka, ktorá je zároveň predsedníčka tohto Zboru zástupcov, vysvetlila, prečo sa doteraz neuskutočnilo zasadanie Zboru zástupcov a prečo sa nedodržiava zákon o Národnej poisťovni. Na záver chcem dať na zváženie tomuto parlamentu, či by sme nemali túto voľbu odložiť, keď budú jasné kompetencie Zboru zástupcov Národnej poisťovne.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Dovoľte mi len veľmi krátko konštatovať, že zaradením tohto bodu do programu ste sa slobodne a voľne mohli rozhodnúť, či s ním súhlasíte alebo nie, ale je to veľmi špecifický bod, kde sa nehodnotí ani činnosť Národnej poisťovne, ani jej predsedkyne. Je to jednoducho bod, kde máme zvoliť dvoch zástupcov miesto dvoch vypadnutých zástupcov vlády. Takže, prosil by som, aby ste sa v diskusii zameriavali viacmenej na tento návrh.

Prosím, má ešte niekto pripomienky?

Faktická pripomienka - pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Pán predsedajúci, chcel som len poukázať na závažné nedostatky a porušovanie zákona.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. To je, samozrejme, vaša povinnosť ako poslanca Národnej rady Slovenskej republiky.

Má ešte niekto nejaké pripomienky k predloženému návrhu alebo osobné výhrady voči pánom, ktorí sú tu navrhnutí - pán Autner a pán Hrnek?

/Nikto./

Keďže už nie sú žiadne konkrétne pripomienky, pristúpime k hlasovaniu o vládnom návrhu na voľbu predložených pánov za zástupcov štátu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne. Keďže v diskusii neodznegli žiadne konkrétne výhrady, dám hlasovať o oboch pánoch an blok. Má niekto výhrady voči tomuto spôsobu hlasovania?

Pán poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Navrhujem, aby sa o návrhoch hlasovalo jednotlivo.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Pán poslanec Fogaš dal návrh, aby sa hlasovalo o každom jednotlivo. Ak by som dal hlasovať o jeho návrhu, sú z toho zase dve hlasovania, takže akceptujem jeho pripomienku a hlasujeme o každom jednotlivo. /Šum v sále./

Je to procedurálny návrh a musím dať o ňom hlasovať.
Pán poslanec Fogaš navrhuje, aby sme hlasovali o zástupcoch jednotlivco.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 94 poslancov.

Kto je za návrh pána poslanca Fogaša?

Za návrh hlasovalo 39 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 32 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že procedurálny návrh pána poslanca Fogaša neprešiel a budeme hlasovať.

Teraz pristúpime k hlasovaniu o vládnom návrhu na voľbu Ing. Petra Hrneka a Ing. Rudolfa Autnera za zástupcov štátu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne.

Prosím prezentujme sa.

Prezentovalo sa 96 poslancov.

Kto je za návrh vlády?

Za návrh hlasovalo 71 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky zvolila Ing. Petra Hrneka a Ing. Rudolfa Autnera za zástupcov štátu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne.

Vážené poslankyne, vážení poslanci, pristupujeme teraz k ďalšiemu bodu nášho programu.

O s e m n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Narodnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zákon Slovenskej národnej rady číslo 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady číslo 295/1992 Zb.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 374 a spoločnú správu ako tlač číslo 374a.

Pred uvedením vládneho návrhu sa hlási s faktickou poznámkou pán poslanec Csaky.

Poslanec P. Csaky:

Vážený pan predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

V politickom gremiu sme hovorili o tom, že pred týmto bodom by sme zvolali k tomuto problému osobitné grémium. V mene klubov MKDH a Együttelés by som prosil, aby to bolo realizované. A po druhé by som dal poslanecky návrh. Mne sa zdá, že tento návrh zákona nie je pripravený tak, aby sme ho mohli prerokovať teraz. Názor oboch klubov je taký, aby sme tento návrh preložili na budúci týždeň niekedy na utorok alebo stredu. Prosím, aby sme o tom hlasovali.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne, pán poslanec Csaky. Ma ešte niekto nejaké vyjadrenie? Pán poslanec Csaky, dali ste dva návrhy - zvolať politické grémium a preložiť prerokovanie tohto bodu na budúci týždeň. Rozumel som správne?

Poslanec P. Csáky:

Áno.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Dámy a páni, je tu konsenzus vedenia Národnej rady, aby sme vyhlásili desaťminútovú prestávku na stretnutie politického grémia v hedom salóne. Takže prerušujem rokovanie na 10 minút, zvolávame politické grémium, ale skutočne vás prosím, dlhšie nebudeme, je to otázka 10 minút, aby ste sa nerozišli. Politické grémium sa stretne v Hedom salóne.

/Po prestávke./

Prosím poslankyne a poslancov, aby zaujali svoje miesta, skúsime sa prezentovať.

Prezentovalo sa 86 poslancov, takže po prestávke, ktorá bola určená na rokovanie politického grémia, je tu procedurálny návrh pána poslanca Csákyho. S faktickou pripomienkou sa prihlásil pán poslanec Duka-Zolyomi.

Poslanec Á. Duka-Zolyomi:

Pán predsedajúci,
vážená Narodná rada,

na základe dohody v politickom grémiu a z poverenia pána poslanca Csákyho odvolávame návrh, ktorý on predniesol. Navrhujem odložiť rokovanie o tlači 374 až na január. Naše odôvodnenie je nasledovné: Je veľa pripomienok, ktoré treba spracovať a taktiež otvoril sa určitý politický dialóg, na základe ktorého by sa mohlo dôjsť ku konsenzu a vytvoriť

kvalitný zákon. Preto navrhujem odložiť ho až na januárové zasadanie.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne pánu Dukovi-Zólyomimu. Chcem sa len uistiť - pán poslanec Csáky, dali ste proceduralný návrh a nikto ho za vás nemôže stiahnuť, suhlasíte so stiahnutím vášho proceduralného návrhu?

Poslanec P. Csáky:

Stahujem svoj návrh.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Takže pán poslanec Csáky stiahol svoj proceduralný návrh a je tu proceduralný návrh pána poslanca Duka-Zólyomiho.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Budeme hlasovať o proceduralnom návrhu pána Duka-Zólyomiho, ktorý zdôvodnil pán Duka-Zólyomi. Chcel by som potvrdiť, že to bola dohoda politického grémia a vyjadrite sa hlasovaním.

Prosím, kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 71 poslancov.

Kto je proti návrhu?

Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že na základe proceduralného návrhu pána poslanca Duka-Zólyomiho bol bod číslo 18 z dnešného rokovania

nia stiahnutý a bude zaradený na rokovanie januárového pléna Národnej rady Slovenskej republiky.

Bol by som veľmi rád, keby všetci, ktorí v tejto sále sú a ktorí sledovali procedurálne návrhy, skutočne zdôvodnili toto odloženie tak, ako bolo v politickom grémiu dohodnuté. Je to v záujme kvality a politického konsenzu.

Faktická poznámka pána poslanca Ľuptáka.

Poslanec I. Ľupták:

Ospravedlňujem, že iba teraz hovorím, ale Ľubo Fogaš to vie, že 26-ho predsa v Štrasburgu skladáme účty.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem za faktickú pripomienku. Faktická pripomienka pána poslanca Bajana.

Poslanec V. Baján:

Vážené kolegyne, kolegovia, politické grémium prijalo toto riešenie aj na návrh kolegu Fogaša.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Faktickou pripomienkou pán poslanec Bajan chcel povedať len to, že aj tento aspekt Rady Európy sme v politickom grémiu veľmi poctivo zvažovali. Náš vyslanec v Rade Európy prijal takéto riešenie a je schopný ho vysvetliť tak, že to bude chápané ako ústretový krok a nie ako snaha neplniť dohodnuté záväzky.

Hlásí sa s faktickou pripomienkou pán poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Vážený pán predsedajúci,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

domnievam sa, že už by všetkým malo byť jasne, že nemáme stanovené žiadne ohraničené lehoty na splnenie našich záväzkov. Nariadenie Parlamentného zhromaždenia Rady Európy 488 hovorí o tom, že každý nový členský štát bude každých 6 mesiacov monitorovaný až do splnenia všetkých záväzkov. Prvý monitoring sa uskutočnil, bol tu na návšteve pán poslanec Schwimmer, ktorý predložil správu Výboru pre právne otázky a ľudské práva. K tomuto konkrétnemu bodu konštatoval, že je pripravený návrh zákona, ktorý nespôsobí problémy tam, kde je možná transkripcia, jednoducho je tu politická zhoda. Môže spôsobiť problémy tam, kde transkripcia nie je možná. Ponechal to ako otvorený problém.

Osobne sa domnievam, že ak je tu priestor na dosiahnutie politickej dohody, nemôže predsa vyznieť zle, keď navyiac to aj sami páni poslanci z oboch klubov MKDH a Együttélés považujú za určitý priestor na to, aby mohli viesť komunikáciu, nemôže to byť proste pre nás zle hodnotenie. Osobne sa domnievam, že je rozumnejšie prijať právny predpis, ktorý bude všeobecne prijateľný, ako právnu normu, do ktorej už do Vianoc začne jednoducho triafať ten alebo onen klub.

Som presvedčený, že na pléne nie je zaradené zatiaľ žiadne hodnotenie oboch republík. Bude musieť zasadiť spoločná komisia Politického výboru a Výboru pre právne otázky a až tá podá nejakú informáciu. Zatiaľ niet dôvodu sa obávať, že by toto naše stanovisko, že chceme prerokovať zákon v čase, keď zasadá Parlamentné zhromaždenie, nám bolo na neprospech.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne za vysvetlenie, ktoré si myslím, že by sme si mali všetci osvojiť a skutočne toto vysvetľovať ako ústretový krok slovenského parlamentu.

Vážené poslankyne, vážení poslanci, pristupujeme k poslednému bodu programu, ktorý by sme mali ešte dnes prerokovať, a potom sa stretneme až budúci týždeň. Takže prosím vás skutočne o pružný prístup.

D e v a t n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich /zákon o štátnej správe súdov/ v znení neskorších predpisov.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 361. Predložený zákon prerokovali ústavnoprávny, národohospodársky a rozpočtový výbor.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky pani Katarína Tóthová. Prosím vás, aby ste jej venovali väčšiu pozornosť ako mne teraz, pri tomto výklade, a ju zároveň prosím, aby sa ujala slova.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi, aby som predložila návrh zákona, ktorého text je kratší ako jeho vlastný názov. Ide o malú novelizáciu citovaného zákona, ktorý v plnom znení uviedol pán predsedajúci. V predloženom návrhu, k navrhovanému organizačnému opatreniu nás vedú tie dôvody, ktoré som už vo výboroch uviedla.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Vážené poslankyne, poslanci, viem, že je toho dosť veľa, včera neskoro do večera a dnes, ale skutočne sústreďte sa a venujte pozornosť, pretože hovorí členka slovenskej vlády.

Ministerka spravodlivosti K. Tóthová:

K predloženiu novely nás vedú tie dôvody, ktoré som včera pri žiadosti o dodatočné začlenenie tohto návrhu už z tohto miesta uviedla. Preto ctiac si váš čas a berúc do úvahy pokročilý čas nebudem tieto dôvody opakovať. Chcem vás len uistiť, že ide o návrh novely zákona, ktorý nám pomôže spriechnodiť vybavovanie zápisov do obchodných registrov.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, bola by som rada, keby ste tento našim rezortom predložený vládny návrh zákona schválili.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pani ministerke Tóthovej. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Roberta Ficu, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,

vzhľadom na to, že návrh na prerokovanie tohto vládneho návrhu zákona bol podaný až včera, nebol dostatok času na vypracovanie spoločnej správy z prerokovania tohto návrhu vo výboroch Národnej rady. Mám však k dispozícii dve uznesenia, a to z ústavnoprávneho výboru a z národohospodárskeho a rozpočtového výboru, ktoré tento návrh zákona prerokovali. Obe dva výbory súhlasili s vládnym návrhom a súčasne odporúčili Národnej rade Slovenskej republiky, aby vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení zákon číslo 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich v znení neskorších predpisov, schválila.

To je z mojej strany všetko.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem poslancovi Ficovi.

Poslanec R. Fico:

Súčasne využívam svoje miesto a hlásim sa do rozpravy.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Ficovi. Otváram rozpravu o deviatnástom bode programu. Pán poslanec Fico, máte slovo.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,

I keď predložený návrh zákona je naozaj veľmi jednoduchý, rád by som položil jednu otázku pani ministerke a súčasne by som rád podal jeden pozmeňovací návrh k tejto veľmi malej novele.

Moja otázka znie asi takto: V súčasnosti existuje pre Západoslovenský kraj iba jeden obchodný register, ktorý je vedený na Obvodnom súde Bratislava 1. Všetci dobre vieme aká je zlá situácia, pretože si myslím, že každý z nás mal možnosť v tej alebo onej súvislosti sa stretnúť s prácou tohto obchodného registra. V súčasnosti je podľa informácií, ktoré mám k dispozícii, nevybavených približne 6 000 podaní na obchodnom registri vedenom na Obvodnom súde Bratislava 1 s tým, že mesačne pribúda priemerne 600-700 vecí na obchodný register. Pokiaľ prijmeme túto novelu predloženú vládou Slovenskej republiky, vznikne druhý register, ktorý bude pri Okresnom súde Bratislava-vidiek, teda bude vedený na Okresnom súde Bratislava-vidiek, a malo by dôjsť k tomu, že sa rozdelí nápad vecí, ktoré sú v Západoslovenskom kraji.

Moja otázka znie, či tým, že vzniknú dve pracoviská pre tento kraj, nevznikne jedno pracovisko s obrovským pracovným dlhom - mám na mysli Obvodný súd Bratislava 1, ktorý bude musieť vybavovať nielen veci, ktoré budú naďalej napádať na Obvodný súd Bratislava 1, a to je dnes približne 60 % zo všetkých vecí, ktoré prichádzajú z celého kraja. Súčasne bu-

de mať, samozrejme, vybaviť aj tých 6 000 nevybavených vecí, ktoré sú na tomto obchodnom registri, pretože návrh zákona počíta s tým, že tieto veci by vybavil obchodný register vedený pri Obvodnom súde Bratislava 1. A súčasne nám vznikne druhé pracovisko, ktoré bude pri Okresnom súde Bratislava-vidiek, ktoré bude zvyhodnené tým, že bude mať vlastne čistý stôl a bude môcť vybavovať veci tak ako budú prichádzať. Obávam sa, že občania, ktorí žijú v Bratislave, budú veľmi znevýhodnení v porovnaní s občanmi, ktorí žijú už v neexistujúcom Západoslovenskom kraji, pretože ten, kto podá podanie na Obvodný súd Bratislava 1 do 31. 12. 1993, bude musieť počítať s tým, že Obvodný súd Bratislava 1 musí najskôr vybaviť všetkých 6 000 vecí, ktoré má, teda tú dlžobu, potom bude musieť vybavovať všetky ostatné veci, ktoré budú prichádzať, a až potom príde na rad jeho vec. Čiže môže sa stať, že návrh podaný teraz, ku koncu roku, bude vybavený až niekedy v druhej polovici roku 1994.

Pýtam sa pani ministerky, či by nebolo vhodnejšie uvažovať pri koncipovaní tohto návrhu s tým, že by sme tento dlh, ktorý predstavuje dnes asi 6 000 vecí, primerane rozdelili medzi Obvodný súd Bratislava 1 a novovzniknutý obchodný register, ktorý bude pri Okresnom súde Bratislava-vidiek. Netrvám na tom, aby toto rozdelenie bolo 50 % a 50 %, ale môžeme to rozdeliť - povedzme - tak, ako je súčasný nápad vecí, to znamená, že 60 % vecí by zostalo na Obvodnom súde Bratislava 1 a 40 % vecí by sme presunuli na Okresný súd Bratislava-vidiek. To je moja otázka.

A potom mám malú pripomienku, teda je to vlastne návrh na zmenu článku II návrhu. Totiž tu sa hovorí, že návrhy podané obchodnému registru pre obvod Krajského súdu v Bratislave a pre obvod Mestského súdu v Bratislave pred účinnosťou tohto zákona vybaví obchodný register pre obvod Mestského súdu v Bratislave. Vecná chyba v tomto článku II je v tom, že sa tu konštatuje o podávaní návrhov obchodnému registru

pre obvod Krajského súdu v Bratislave pred účinnosťou tohto zákona. Lenže predsa pred účinnosťou tohto zákona neexistuje žiadny obchodný register pre obvod krajského súdu. Ten vznikne až potom, keď tento zákon nadobudne účinnosť. Preto navrhujem, nič sa tým nezmení, aby sme formulovali článok II nasledovne: "Návrhy podané obchodnému registru pre obvod Krajského súdu v Bratislave zriadeného podľa tohto zákona pred účinnosťou tohto zákona vybaví obchodný register pre obvod Mestského súdu v Bratislave."

To je jediná moja pripomienka k tomuto návrhu zákona.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Ficovi. Do rozpravy sa ďalej prihlásil pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predseda,
predsedajúci,
vážená pani ministerka,
pani poslankyne a páni poslanci,

ak dovoľíte, vlastne dovediem do konca aj cielenú otázku pána poslanca Fica na pani ministerku, pretože sa stotožňujem s tým názorom, ktorý síce on vyslovil v rámci otázky a ja tento názor mám v rámci konštatácie. Domnievam sa totiž, že návrhom novely tohto zákona a zriadením nového obchodného registra pre obvod Krajského súdu v Bratislave sa vlastne hlavný zmysel, ktorým je odbremenenie obchodného registra pre obvod Mestského súdu v Bratislave, nevyrieši vlastne už z tých dôvodov, o ktorých hovoril pán poslanec Fico.

Je pravdou, ako už on uviedol, že po účinnosti tohto zákona začne nový obchodný register vlastne s čistým stolom a problematické budú taktiež riešenia príslušnosti u vecí napadnutých v rámci samotného odvolania. Potrebné je totiž povedať, že spisy v rámci obchodného registra sú živými spismi. Naopak, na druhej strane na doterajšom obchodnom registri pre obvod Mestského súdu v Bratislave, ktorým je Obvodný súd Bratislava 1, je stav taký, že ku koncu roku 1993 sa predpokladá, že na tomto obchodnom registri bude nevybavených okolo 6 000 až 7 000 vecí, z ktorých zhruba 40 až 50 % by patrilo do príslušnosti novozriaďovaného obchodného registra pri Krajskom súde v Bratislave.

Na základe uvedeného si dovoľím podať aj jeden pozmeňovací návrh, ktorý sa dotýka priamo článku II návrhu zákona. Tento návrh oproti doterajšiemu znie: "Návrhy podané do účinnosti tohto zákona obchodnému registru pre obvod Mestského súdu v Bratislave, na vybavenie ktorých by po účinnosti tohto zákona bol príslušný obchodný register pre obvod Krajského súdu v Bratislave, vybaví obchodný register pre obvod Krajského súdu v Bratislave."

Inými slovami vlastne aj tie veci, ktoré sú momentálne v štádiu vybavovania a sú podané na obchodnom registri v rámci obvodu Mestského súdu v Bratislave, podľa tohto návrhu by sa čiastočne prerozdělili na novozriadený obchodný register v rámci obvodu Krajského súdu v Bratislave, čím by sa vytvoril minimálne rovnovážny stav nielen pre prácu týchto súdov, ale myslím si, že aj pre činnosť obsahovú pre samotné subjekty týchto vzťahov, ktoré vyplývajú z obchodného registra.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pánu poslancovi Brňákovi. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Keďže nie, vyhlasujem rozpravu o devatnástom bode programu za skončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pani ministerka Tóthová?

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte, aby som vyjadrila obdiv tak pánu poslancovi Ficovi, ako pánu poslancovi Brňákovi, že takmer doslova zopakovali to, čo už uviedli v ústavnoprávnom výbore, a to, čo sme im s pánom štátnym tajomníkom takmer trištvrté hodiny práce vysvetľovali, argumentovali, uviedli dôvody. Navyiac, opomenuli jeden argument, zrejme sa už dozvedeli, že máme naň písomný elaborát. Totiž v ústavnoprávnom výbore uviedli ešte argument, či to budú ochotní a vôbec schopní sudcovia na novom obchodnom registri spustiť od 1. januára. Zavolali sme na ministerstvo príslušných pracovníkov, kde sa spravil úradný záznam, a v ňom je potvrdené, že skutočne ministerstvo spravodlivosti urobilo všetky opatrenia, vrátane predsedu krajského súdu, aby nový obchodný register mohol začať 3. januárom plne pracovať.

Som teraz na pochybách, vážené pani poslankyne a poslanci, a to sa úprimne pýtam, či mám tú trištvrtéhodinovú argumentáciu, ktorú sme uviedli v ústavnoprávnom výbore, tu zopakovať ešte s rozvinutím a ďalším zdokumentovaním, keďže

tie argumenty, ktoré sme dali, nepresvedčili. Vzhľadom na úctu k vám dovoľím si povedať len jadro vecí. Príslušnosť do konca decembra bola podľa práva, je a bude podľa práva vždy len podľa tých platných predpisov, ktoré sú súčasťou práva. To znamená, že veci, ktoré sa podávajú dnes na mestský súd, keď budem posudzovať aj o tri mesiace, musím posudzovať podľa ich príslušnosti, podľa práva účinného v čase, keď boli podané, čiže sú to podania a príslušný pre nich je mestský súd resp. obchodný register pri Obvodnom súde Bratislava 1.

Vážení páni právnici, nehnevajte sa, ale táto príslušnosť platí. Je možné urobiť výnimku z tejto príslušnosti, ak by bola účelná, ale ja som vás presviedčala, že účelná nie je z viacerých dôvodov, z ktorých si dovoľím uviesť, že obchodný register Bratislava 1 disponuje toho času 12 zabehanými, zapracovanými sudcami, kdežto obchodný register na Krajskom súde Bratislava, ktorý začína pracovať, nemá skúsený team, bude mať len dvoch sudcov, teda nie 12, a že aj zavedenie kancelárie je určitá námaha. Teda nebude mať voľný stôl hneď, od 1. januára budú pribúdať veci, že navyše, keďže pôjde o živý register, bude chodiť do bývalého registra a prenášať spisový materiál. Preto sme urobili aj stavebnú úpravu tak, že sme prebúrali celé poschodie, aby bola priechodnosť sudcov.

Prosím vás, mám to opakovať? Jednou vetou povedané, ministerstvo si veľmi dôsledne premyslelo organizačnú stránku. Konzultovalo to tak s pracovníkmi jedného registra ako s pracovníkmi budúceho registra. Predsedníčka mestského súdu písomne dala súhlas k tomu, že dovybavujú všetky veci, ktoré im prídu do 31. 12. 1993. Čiže niet žiadneho problému. Mám otázku: Aké problémy máte, páni poslanci, vy?

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pani ministerke Tóthovej. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov pán poslanec Fico?

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,
vážená pani ministerka,

úprimne povedané nechápem, prečo taký konfrontačný tón. Myslím si, že tak ako moje vystúpenie, i vystúpenie pána poslanca Brňaka bolo vecné, nebolo žiadnou demagógiou. Ako ja tak i on sme predniesli vecné argumenty, ktoré sme získali na základe diskusií so sudcami registrového súdu na Obvodnom súde Bratislava 1. Je mi ľúto, že na naše otázky bolo odpovedané týmto spôsobom. Aj tak chcem konštatovať, že na moju základnú otázku, ktorú som položil, to znamená, či nebude jedna skupina obyvateľov znevýhodnená oproti iným obyvateľom, mi nebolo zodpovedané.

Vážený pán predsedajúci, nemám čo dodať, pokiaľ ide o moje záverečné slovo k diskusií a k replike pani ministerky spravodlivosti. Ak môžem, mohol by som uvádzať hlasovanie.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem pekne. Ďakujem za rozvážne záverečné slovo panu poslancovi Ficovi. Pristúpime k hlasovaniu.

Ešte s faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Vážený pan predsedajúci,
vážená pani ministerka,

chcem mať krátku faktickú poznámku, pretože ma tiež mrzí konfrontačný ton, ktorý znel aj v ustavnoprávnom výbore, aj tu. Domnievam sa, že argumentácia, ktorá tu odznela, totiž nie je celkom presná. Treba si uvedomiť, že civilný proces sa riadi určitými zásadami, a to sú zásady, ktorými sa riadi aj príslušnosť konania. Ak platí v civilnom procese princíp perpetuatio fori, teda ak je príslušný súd na začiatku konania, je príslušný až do skončenia konania, tak to musí platiť aj v tomto prípade. Nebolo by dobre, aby sme to zákonom zmenili. Ale toto ste mali, pani ministerka, povedať dvakrát, nielen sa tu odvolať všeobecne na riziko príslušnosti.

Naviac, domnievam sa, že predsa poznáme v civilnom procese aj delegáciu, a to je delegácia vhodná a delegácia nutná. Som presvedčený o tom, že o takúto delegáciu v niektorých prípadoch pôjde, pretože nový register zrejme tie reštančné veci bude vybavovať dlhšie. A pri vhodnej delegácii sa môžu zohľadniť ekonomické aj časové hľadiská, ale toto všetko rieši Občiansky súdny poriadok. Takže máte, pán spravodajca, obdiv ministerky, ale ja by som tiež zachoval ten návrh, ktorý bol predložený predovšetkým vzhľadom na princípy civilného procesu.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Ďakujem za faktickú poznámku pánu poslancovi Fogašovi. Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca F. u, aby hlasovanie uvádzal na základe výsledkov rozpravy.

Poslanec R. Fico:

Pokiaľ ide o prerokovanie tohto návrhu zákona vo výbo-
roch, neboli vznesené žiadne pozmenovacie návrhy. V rozprave
boli podané iba dva, jeden som podal ja a ten sa týka nového
znenia článku II. Článok II by mal znieť: "Návrhy podané ob-
chodnému registru pre obvod Krajskeho súdu v Bratislave
zriadeného podľa tohto zákona pred účinnosťou tohto zákona
vybavi Obchodný register pre obvod Mestského súdu v Brati-
slave". Samozrejme, odporúčam tento návrh schváliť.

Podpredseda NR SR L. Černák

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 88 poslancov.

Budeme hlasovať o pozmenovanom návrhu pána poslanca Fi-
cu. Pan spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 33 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 26 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konstatujem, pan poslanec, že vas pozmenovací návrh
nepresiel.

Poslanec R. Fico

Druhý pozmenovací návrh podal pan poslanec Brnák. Žiaľ,
nedal mi ho písomne. Povedal, že ho precita osobne. Myslím,
že by sme mu mali dať priestor

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Prosím pana poslanca Brňáka, aby prečítal svoj pozmeňovací návrh.

Poslanec P. Brňák:

Prepáčte, že som ho nedodal písomne. Pozmeňovací návrh je v tomto znení - článok II znie: "Návrhy podané do účinnosti tohto zákona obchodnému registru pre obvod Mestského súdu v Bratislave, na vybavenie ktorých by po účinnosti tohto zákona bol príslušný obchodný register pre obvod Krajského súdu v Bratislave, vybaví obchodný register pre obvod Krajského súdu v Bratislave." Ďakujem za podporu.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 93 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Brňáka. Prosím, pán poslanec Fico, vaše stanovisko.

Poslanec R. Fico:

Moje stanovisko je, že odporúčam, aby sme prijali návrh pána poslanca Brňáka, a to z toho dôvodu, že pani ministerka spravodlivosti neodpovedala na otázku, ktorú som jej postavil v rozprave.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Brňáka. Pán spoločný spravodajca má právo vyjadriť dôvod. Odporúča ho prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 39 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 22 poslancov.
Kto sa zdrzal hlasovania?
Hlasovania sa zdrzalo 32 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali pozmenovací návrh pana poslanca Brňáka.

Poslanec R. Fičo:

Pán predsedaajúci, vycerpali sme všetky pozmeňovacie návrhy, ktoré odznali v rozprave. Davam preto návrh, aby sme hlasovali o vladnom návrhu zákona ako celku.

Podpredseda NR SR L. Černák:

V súlade s ustanovením § 26 odsek 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vladnom návrhu zákona ako celku v znení schvalených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujeme sa
Prezentovalo sa 93 poslancov.

Kto je za vladný návrh zákona v znení schvalených pozmeňovacích a doplnovacích návrhov?

Za návrh hlasovalo 82 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdrzal hlasovania?

Hlasovania sa zdrzalo 10 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vladný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch sudov Slovenskej republiky, štátnej sprave sudov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich v znení neskorších predpisov. /Potlesk./

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

prosím, venujte pozornosť ešte jednému oznamu. Prešli sme všetko, čo sme mali na programe. Bod 22 pán poslanec Gaulieder požiadal dnes neprerokovávať.

Dovoľte mi len upozorniť vás na to, že zajtra budú pochovávať nášho kolegu Ivora Suroveho a zatiaľ sa prihlásilo len 37 poslancov. Keďže jeho vlastný poslanecký klub má dvakrát toľko ľudí, predpokladám, že sa ešte prihlásia, prípadne prídu vlastnými dopravnými prostriedkami, ale prosím vás, aby ste prišli, pretože je to to posledné, čo môžeme nášmu bývalému kolegovi dať.

Dámy a páni,

prerušujem rokovanie našej schôdze a stretneme sa v pondelok o 10.00 hodine.

Dovidenia.



NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15., 16., 20., 21. a 22. decembra 1993

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA O 25. SCHÔDZI NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. časť

X. volebné obdobie

Tretí deň rokovania
25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky
20. decembra 1993

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať v rokovaní 25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Dovoľte mi, aby som na začiatku rokovania, predtým než prejdeme k ďalšiemu bodu programu, vás informoval o dvoch stretnutiach s pánom prezidentom, a to z toho dôvodu, že sme sa pred prerušením tejto schôdze dohodli, že zaujmeme stanovisko ešte na tejto schôdzi k výzve miest a obcí Žitného ostrova zo 6. 12. 1993. Chcem len v stručnosti informovať, bez toho, že by som k tomu otváral rozpravu.

V piatok spolu s pánom prezidentom sme sa zúčastnili stretnutia s predstaviteľmi týchto obcí, kde z iniciatívy našich poslancov a mňa - zúčastnili sa tam pán Janičina, pán Chamula a pán Brňák - pán prezident prijal náš návrh, aby žiadal od maďarských predstaviteľov resp. predstaviteľov obcí, v ktorých žijú naši občania maďarskej národnosti, distancovanie sa od znenia tak ako bolo uverejnené a tak ako sme ho my poznali. Bola to rozprava, dá sa povedať, skutočne potrebná a prebehla do určitej miery s pochopením na oboch stranách. Dohodli sme sa ďalej, že v priebehu dnešného dňa sa ústavnoprávny výbor a výbor pána Rea stretnú s predstaviteľmi týchto obcí a potom urobíme záver.

Takisto bolo stretnutie v nedelu s predstaviteľmi všetkých politických parlamentných strán k otázke zákona o tabuľkách. Tu sme sa dohodli, nakoniec to viete z tlače, že zvolám ešte grémium k tejto otázke a tam si vyriešime niektoré sporné otázky.

To je len stručne k tomu, o čom sme s pánom prezidentom rokovali. Včerajšie stretnutie nebolo až také úspešné, pretože niektoré stanoviska predstaviteľov našich parlamentných politických strán maďarskej koalície vo vzťahu k iniciatíve prezidenta a možnosti pána prezidenta neboli celkom reálne.

Takže, ďakujem a dovoľte mi, aby sme pristúpili k rokovaniu podľa schváleného programu.

D v a d s i a t y m druhým bodom je

Informácia o doterajšej činnosti vyšetrovacej komisie na objasnenie skutočností súvisiacich s problematikou deblokácie slovenských pohľadávok v Indii.

Informáciu, ktorá je bez rozpravy, poďa predseda komisie pán poslanec František Gaulieder. Prosím, pán poslanec.

Poslanec F. Gaulieder:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,
vážení hostia,

dovoľte mi predniesť informáciu o doterajšej činnosti vyšetrovacej komisie na objasnenie skutočností súvisiacich s problematikou deblokácie slovenských pohľadávok v Indii ku dňu 20. decembra 1993.

Na predchádzajúcom zasadnutí Národnej rady Slovenskej republiky komisia predložila svoju prvú informatívnu správu o doterajšej činnosti vyšetrovacej komisie na objasnenie skutočností súvisiacich s problematikou deblokácie slovenských pohľadávok v Indii. Od uvedeného rokovania Národnej rady Slovenskej republiky boli uskutočnené štyri zasadnutia komisie, na ktorých boli preskúmané podklady a vypočuté osoby z jednotlivých dotknutých rezortov, organizácií a spoločností. Komisia svoju pozornosť upriamila na preskúmanie optimálneho zlikvidovania rupiového zostatku z pohľadu maximálne možného efektu pre Slovenskú republiku, to znamená na to, či existovali alebo existujú potencionálne organizácie, ktoré mohli alebo by mohli realizovať príslušnú transakciu za podmienok pre Slovenskú republiku výhodnejšie.

Už doterajší priebeh šetrenia ukazuje, že usilie likvidovať rupiový zostatok prejavila minimálne jedna organizácia Venus Project Slovakia, spoločnosť s ručením obmedzeným, pričom na výzvu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky skúmajúcu záujem o predmetnú záležitosť prejavili aj ďalšie organizácie. Šetrenie okrem nekoordinovanosti vecne príslušných ministerstiev preukázalo, že primat pri likvidácii rupiového zostatku nehralo Ministerstvo financií Slovenskej republiky ako správca pohľadávok štátu alebo Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky ako garant obchodnej dohody Slovenskej republiky s Indiou, ale súkromné firmy i fyzické osoby, ktoré operovali na indickom trhu. Ministerstvo financií Slovenskej republiky nepoužilo žiadnu metodiku eliminujúcu subjektívne faktory v tejto operácii.

Komisia sa tiež zameriava na formálnu stránku pridelenia predmetnej operácie firme Interfidias. Skúma, či záležitosť pridelenia bola vecou ministerstva financií s dodržaním formálneho postupu schvaľovania alebo len vecou vedúcich pracovníkov Ministerstva financií Slovenskej republiky. Šetrenie uvedených zásadných otázok doposiaľ nie je ukončené.

Blížšie objasniť celú záležitosť prejavili aj zástupcovia indických podnikateľských kruhov, čo predíži čas šetrenia, rovnako, ako aj exaktné dokladovanie eventuálnych možností iných slovenských podnikateľských subjektov realizovať príslušnú finančno-obchodnú operáciu. Z požadovaných podkladov komisia doposiaľ neobdržala záznam alebo prepis diskusie členov vlády pri schvaľovaní obchodnej dohody Slovenskej republiky a Indickej republiky na zasadnutí vlády v apríli 1993. Komisia sa usiluje vyšetriť aj prepojenie firiem zúčastnených na transakcii aj s ohľadom na výšku disážia obsahujúceho podiľa finančnej zmluvy aj 15 % celkovej likvidovanej sumy na úhradu svojich nákladov, ako aj vzájomné kapitálové a personálne prepojenia v uvedených firmách.

Vzhľadom na veľký objem obdržaných materiálov a vysokú rozpracovanosť šetrenia predloží komisia ďalšie konkrétnejšie závery na januárovej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky v roku 1994.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Gaulliederovi. Pristúpime k ďalšiemu bodu rokovania, a to je

Správa o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. až III. štvrťrok 1993.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky správu uvedie podpredseda vlády a minister financií pán Július Tóth. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predseda,
vážené plénum Národnej rady,
vážení hostia,

dovoľte mi, aby som v základných črtách oboznámil túto
snemovňu s návrhom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na
rok 1994.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda, ďalším programom je správa o plnení
štátneho rozpočtu, nie rozpočet.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vláda Slovenskej republiky a ministerstvo financií sledo-
valo vývoj rozpočtového hospodárenia v tomto roku. V nad-
vaznosti na zákon o rozpočtových pravidlách sa predkladá Ná-
rodnej rade správa o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej re-
publiky za prvý až tretí štvrtrok. Správu prerokovala a vza-
la na vedomie vláda Slovenskej republiky na svojom zasadnutí
16. novembra tohto roku a poverila ma, aby som ju odôvodnil
na rokovaní Národnej rady.

Dovoľte mi teda, aby som najprv charakterizoval ekono-
mické podmienky a prostredie, v ktorom rozpočtové hospodáre-
nie v období troch štvrtkov tohto roku prebiehalo. Mám na
mysli predovšetkým rozdelenie federácie, s tým súvisiace bu-
dovanie novej štátnosti a vykonanie menovej odluky vo vzťahu
k Českej republike. Ďalej treba spomenúť, že z vnútorných
faktorov na výsledky rozpočtového hospodárenia pôsobili
problémy, ktoré sa vyskytli v pokračujúcom procese transfor-
mácie našej ekonomiky a v postupe privatizácie. Tieto prob-
lémy sa prejavili najmä nedokonalosťou trhového prostredia

a nerozvinutosťou finančných trhov, čo sa odrazilo predovšetkým v zadĺženosti štátu.

Napriek existujúcim problémom treba spomenúť i pozitívne kroky. V procese privatizácie sa zaznamenal posun dopredu najmä v tom, že sa odovzdali akcie novým vlastníkom z prvej vlny kupónovej privatizácie a vytvorili sa podmienky pre fungovanie nových podnikových manažmentov a funkčnosť štatutárnych orgánov akciových spoločností. Tým nastala aj v budovaní kapitálového trhu kvalitatívne nová situácia najmä v dôsledku vytvárania možností obchodovania s akciami.

V hodnotení vývoja základných makroekonomických ukazovateľov možno pozorovať, že v porovnaní s rovnakým obdobím roku 1992 prevládajú v hospodárstve Slovenska naďalej tendencie poklesu, avšak ich intenzita sa čiastočne zoslabuje. Potvrďuje to skutočnosť, že kým pokles hrubého domáceho produktu za I. polrok predstavoval 6,2 %, za celý rok 1993 sa očakáva jeho pokles maximálne o 5 %.

Prí zostavovaní rozpočtu v roku 1993 sa vychádzalo z predpokladanej miery inflácie v rozsahu 13 až 20 %. V septembri vzrástla miera inflácie meraná indexom rastu spotrebiteľských cien v porovnaní s decembrom 1992 o 21,2 %. V priemere za deväť mesiacov tohoto roku vzrástla miera inflácie o 14,2 %, pričom cenový vývoj zaznamenal v priebehu roka dva výrazné impulzy. Prvý bol spojený so zavedením novej daňovej sústavy a druhý s uskutočnenou devalváciou slovenskej koruny v júli 1993.

Miera nezamestnanosti sa predpokladala pre rok 1993 v rozsahu 14 až 18 %, počítalo sa s jej nárastom v dôsledku stagnácie resp. poklesu ekonomiky. V priebehu hodnoteného obdobia sa zaznamenal v nezamestnanosti diferencovaný vývoj. Prudké zvýšenie nastalo v januári. V nasledujúcich mesiacoch sa rast nezamestnanosti zmiernil. Ďalší rast spôsobilo najmä

uvoľnenie absolventov škôl. V dôsledku nízkej absorpčnej schopnosti ekonomiky sa tento proces v podstate v plnej miere premietol do rastu nezamestnanosti. Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla ku koncu októbra 13,8 %.

Z vonkajších faktorov, ktoré tvoria rámec dosiahnutých výsledkov, chcem poukázať na to, že v I. polroku dosiahlo Slovensko pri aktívnom salde bilancie služieb a pasívnom salde obchodnej bilancie celkovo aktívnu platobnú bilanciu v hodnote 3,6 miliardy korún. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku objem vývozu poklesol o 2,7 miliardy a dovoz vzrástol o 12,3 miliardy. Prevaha dovozu nad vývozom za 8 mesiacov sa premieta do pasívneho salda obchodnej bilancie.

Popri týchto vybraných základných makroekonomických charakteristikách na rozpočtové hospodárenie vplývali ďalšie činitele. Ide predovšetkým o platobnú neschopnosť podnikov, proces vysporiadania pohľadávok v zahraničí, devalváciu slovenskej koruny, vývoj vkladov a poskytnutých úverov.

Súhrnne z hľadiska dlhodobejšieho vývoja možno tento rok hodnotiť ako rok pokračujúcej recesie, ktorá prebieha súčasne s recesiou svetovej ekonomiky. V dosiahnutých makroekonomických charakteristikách sa vývoj Slovenska diametrálne neodlišuje od iných, najmä reformujúcich sa krajín, ktoré navyiac neriešili zásadné otázky súbehu formovania nového štátu, zavádzania novej daňovej sústavy a ďalších opatrení. Treba brať do úvahy, že napriek ekonomickej stagnácii v hospodárení v podmienkach novej štátnosti sa uskutočnili opatrenia, ktorými sa reagovalo na konkrétne výsledky ekonomickeho a sociálneho vývoja s cieľom podporiť realizáciu ekonomickej reformy a dodržanie sociálneho zmleru.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

s celkovým vývojom ekonomiky Slovenska v tomto roku bol
spatý i vývoj rozpočtového hospodárenia. Žiaľ, musím konšta-
tovať, že tento vývoj bol nepriaznivý a bolo treba v priebe-
hu roku robiť kroky v tom smere, aby sa zmiernila nerovnova-
ha medzi tvorbou a použitím rozpočtových zdrojov.

Najskôr chcem spomenúť ako sa splnili zámery rozpočto-
vej politiky, ktoré boli konkretizované v zákone o štátnom
rozpočte na tento rok. išlo predovšetkým o realizáciu daňo-
vej reformy ako ďalšieho kroku v postupe ekonomickej refor-
my. Na základe zhodnotenia niekoľkomesačného pôsobenia novej
daňovej sústavy vyplynulo, že daňová reforma pripravená po-
dľa celoštátneho jednotného scenára ekonomickej reformy si
vyžiadala v novom štátoprávnom usporiadaní určité korekcie
v platnej legislatíve na podmienky ekonomiky Slovenska. Tie-
to korekcie sa v priebehu roka uskutočnili formou opatrení
ministerstva financií resp. aj čiastkovými novelami niekto-
rých daňových zákonov. Po skúsenostiach a doterajších vý-
sledkoch daňovej reformy sa pripravujú novely všetkých daňo-
vých zákonov, ktorých značnú časť ste schválili minulý týž-
deň v pléne Národnej rady.

Prí zostavovaní rozpočtu 1993 sa stanovil zámer vyrov-
nanosti. Tento zámer vyplynul z predpokladu rešpektovania
a plnenia rovnakých podmienok stanovených pre menovú a colnú
úniu oboch republik. Vyrovnaným rozpočtom sa tiež predpokla-
dalo zodpovedné rozpočtové hospodárenie a rešpektovanie roz-
počtových obmedzení daných objemom predpokladaných príjmov.
Vzhľadom na zásadné zlomové politické a ekonomické momenty
sa však už pri schvaľovaní rozpočtu nevylučovala možnosť, že
skutočný vývoj hospodárenia sa môže odchyľovať od predpokla-
dov zapracovaných v rozpočte. Doterajšie výsledky v plnení
rozpočtu nasvedčujú tomu, že zámer vyrovnanosti sa nesplnil

a v priebehu roku sa stala aktuálna úloha zabezpečiť minimalizáciu rozpočtového schodku.

Dovoľte mi preto, aby som sa zaoberal vlastnými výsledkami rozpočtového hospodarenia. Ako vám je už známe, v priebehu celého roku bolo saldo rozpočtového hospodarenia schodkové. Najvyšší schodok vo výške 11 miliárd Sk sa dosiahol v I. štvrtroku, v podstate v marci tohto roku. V II. štvrtroku sa zvýšil o 3,8 miliardy korún a v III. štvrtroku o 1,1 miliardy, takže za trištvrte roka dosiahol schodok 15,9 miliárd. Podľa pokladničného plnenia štátneho rozpočtu k 30. novembru dosiahol schodok 16 miliárd korún. Stabilizácia schodku na úrovni 16 miliárd je relatívna - ťažko udržateľná vzhľadom na nutné riešenie potrieb zdravotníctva, školstva, sociálnych vecí a poľnohospodárstva. Treba upozorniť, že výsledky plnenia rozpočtu boli v posledných mesiacoch pozitívne ovplyvnené clearingovým zúčtovaním medzi Slovenskou republikou a Českou republikou, ktorého saldo spôsobilo zlepšenie výsledku štátneho rozpočtu.

Schodok štátneho rozpočtu vyplýva predovšetkým z neplnenia príjmov. Pri hodnotení úrovne plnenia príjmov štátneho rozpočtu je potrebné venovať pozornosť najmä daňovým príjmom a príspevkom do poisťovacích fondov, ktoré predstavujú rozhodujúci podiel z hľadiska rozpočtovanej výšky a z hľadiska neplnenia príjmov. Dôležitý a bezprostredný vplyv na plnenie týchto príjmov mali problémy súvisiace so zavádzaním novej daňovej reformy, nových princípov zabezpečovania zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Pri hodnotení daní treba vziať do úvahy absenciu základných makroekonomických veličín v podmienkach slovenskej ekonomiky, o ktoré sa opiera odhad príjmov. Na neplnenie príjmov vplývali tiež nepriaznivé hospodárske výsledky a rozsiahla platobná neschopnosť podnikateľských subjektov, ale v neposlednom rade tiež nedisciplinovanosť pri plnení daňových povinností.

Najväčšou mierou sa na neplnení rozpočtových príjmov podieľajú príspevky na dôchodkové, nemocenské a zdravotné poistenie a na zamestnanosť. Na celoročnú výšku vybraného poistného bude mať negatívny vplyv znížený vymeriavací základ samostatne zárobkovo činných osôb od apríla tohto roku, platenie poistného za január vo februári a platenie poistného za december až v januári budúceho roku. Neuhradené poistné sa evidovalo v septembri vo výške 2 miliardy korún.

V plnení dane z pridanej hodnoty sa prejavuje nerovnomernosť, ktorá je spôsobená uplatňovaním odpočtov dane v zmysle zákona. Pri dani z pridanej hodnoty sa javí problém, ktorý sa týka podstaty tejto dane ako ťažiskovej časti príjmov štátneho rozpočtu. Zdá sa, že veľká časť spotreby je vyňatá z dane, čím sa redukuje potenciál dôchodku. Pritom tu existuje problém daňového zaťaženia tovarov a služieb v dvoch sadzbách zatriedených podľa kvantifikácie vypracovanej Federálnym ministerstvom financií.

Plnenie spotrebných daní bolo nízke najmä v začiatku roka. Napriek tomu, že od mája sa výnos týchto daní zvýšil, ich výpadok v porovnaní s rozpočtom je značný. Predpokladá sa, že majú na tom podiel daňové úniky, ktoré sú spôsobené najmä nelegálnymi dovozmi cigariet a liehovín a tiež používaním ropných produktov ako náhrady za motorovú naftu. Týmto daňovým únikom sa má zabrániť tým, že v novele zákona o spotrebných daniach sa zakladá povinnosť označovať tabakové výrobky a liehoviny kontrolnými značkami, a ďalšími opatreniami zameranými na obmedzenie daňových únikov, ktoré sa vykonali v oblasti správy daní.

Rozsiahla platobná neschopnosť podnikateľských subjektov sa výrazne prejavuje v plnení dane z príjmov, ktorých plnenie najviac zaostáva. Platenie dane z príjmov právnických osôb sa začiatkom druhého polroka zlepšilo, avšak

v septembri výnos znovu klesol, takže sa predpokladá neplnenie ročného rozpočtu tejto dane o 10 miliárd korún.

Stabilizačný rozpočtový príjem predstavuje daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných požitkov. Potenciálny príjem štátneho rozpočtu predstavujú predpísané, ale zatiaľ neodvedené dane, ktoré predstavovali k 30. septembru sumu 13,2 miliardy korún. Vymáhaniu týchto nedoplatkov venujú daňové úrady zvýšenú pozornosť, pričom využívajú všetky dostupné spôsoby. Chcem upozorniť, že tieto nedoplatky sa netýkajú roku 1993, ale sú súhrnom nedoplatkov za roky 1991, 1992 a 1993.

Čerpanie rozpočtových výdavkov za deväť mesiacov aj po uplatnení regulačných opatrení bolo vo výške 1,3 miliardy korún, čo predstavovalo 76 % ročného rozpočtu. Regulovaním výdavkov sa predpokladala úspora vo výške 2,1 miliardy, skutočne boli výdavky s alikvotným podielom vyššie o 2,7 miliardy. Prekročenie výdavkov bolo spôsobené predovšetkým výškou debetných úrokov platených Národnej banke Slovenska, s ktorým sa v rozpočte nepočítalo, vyplácaním štátneho vyrovnávacieho príspevku napriek jeho rozpočtovému nezabezpečeniu, bol zabezpečený len na dva mesiace tohoto roku, a vyšším čerpaním neregulovaných výdavkov na ma na lieky a sociálne zabezpečenie.

Prekročenie výdavkov oproti ročnému rozpočtu sa predpokladá v hodnote zhruba 7,5 miliardy korún. Na prekročenie výdavkov do konca roka bude mať okrem úrokov vplyv aj rozhodnutie vlády resp. Národnej rady Slovenskej republiky týkajúce sa vyplácania štátneho vyrovnávacieho príspevku po celý rok, zvýšenia dôchodkov, zvýšenia výdavkov z titulu sociálnych dávok a sociálnej starostlivosti, ktoré vyplývajú zo zákona. Prekročením výdavkov spolu s predpokladaným výpadkom v oblasti príjmov sa očakáva celoročný schodok skoro do 19 miliárd korún. Na zabezpečenie a prekročenie tejto

výšky schodku sa musí pokračovať v regulácii výdavkov kapitol do konca roka. Konečnú reguláciu výdavkov, ich viazanie v jednotlivých rozpočtových kapitolách schválila vláda uznesením číslo 852 zo 16. novembra formou stanovených zavazných limitov. Toľko k hodnoteniu ekonomického vyvoja i k vlastným výsledkom hospodárenia.

Považujem za potrebné oboznámiť vas s tým, že dôležitou časťou predkladanej správy je vývoj štátnych finančných aktív a pasív od 1. januára do 30. septembra. V minulosti sa uvádzal stav štátnych finančných aktív a pasív len v štatnom záverečnom účte za príslušný rok. Rozsah tejto problematiky sa od roku 1993 najmä v dôsledku rozdelenia bývalej federácie veľmi rozšíril, preto je potrebné tejto problematike venovať zvýšenú pozornosť i v priebehu roka.

V nadväznosti na realizáciu ústavného zákona číslo 541 z roku 1992 o delení majetku českej a slovenskej federácie sa uskutočnilo k 1. 1. 1993 prevzatie rozsiahleho bloku štátnych finančných aktív a pasív od bývalej česko-slovenskej federácie a Česko-slovenskej obchodnej banky. Pokiaľ ide o spôsob delenia, u väčšiny položiek štátnych finančných aktív a pasív federácie sa uplatnil pomer 2 : 1 podľa počtu obyvateľstva českej republiky a Slovenskej republiky. Územný princíp delenia sa uplatnil u niektorých špecifických či účelových prostriedkov na bankových účtoch, ďalej u pohľadávok poskytnutých z návratných finančných výpomocí, u štátnych záruk za bankové uvery, cenných papierov v držbe štátu a u štátnych dlhopisov za súdne a mimosudne rehabilitácie.

Okrem štátnych finančných aktív a pasív federácie rozdelili sa v pomere 2 : 1 aj pohľadávky a záväzky Československej obchodnej banky v konvertibilných a nekonvertibilných menách. Z toho dôvodu sa pôvodné aktíva Slovenskej republiky v sume 700 mil. korún zvýšili o aktíva prevzaté od federácie v sume 66,8 mld a od Česko-slovenskej obchodnej

banky v sume 32,8 mld korún. Pasíva Slovenskej republiky k 31. 12. 1992 vo výške 27 mld sa zvýšili o pasíva prevzaté od federácie v sume 39 mld korún a od Československej obchodnej banky v sume 30 mld korún. Od začiatku tohto roku do konca septembra došlo v stave štátnych finančných pasív a aktív k ďalším zmenám, ktoré sú podrobne komentované v správe. K 30. septembru 1993 je stav štátnych finančných aktív 100,8 mld korún a pasív 100,39 mld, z čoho vyplýva, že počiatočná veriteľská majetkovo-finančná pozícia vykázaná k 1. 1. za deväť mesiacov tohto roku bola zmenená na dlžnícku. Tento stav zapríčinil najmä zvýšenie dlžnickej pozície voči bankovej sústave, ako aj voči subjektom vnútornej ekonomiky.

Záverom chcem zdôrazniť, že vážnym problémom, ktorý vyplýva z rozpočtového hospodárenia v tomto roku, je problém očakávaného schodku štátneho rozpočtu. Vzhľadom na nedostatok likvidných prostriedkov štátu evidovaných v štátnych finančných aktívach v Národnej banke Slovenska a nedostupnosť prostriedkov na kapitálovom trhu zostáva jediným z domácich zdrojov na riešenie schodku použitie prostriedkov, ktoré by sa získali v rámci privatizácie.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

v správe sú zapracované aj požiadavky Národnej rady, ktoré vyplynuli z prerokovania správy o plnení štátneho rozpočtu za I. polrok tohto roku. Odporúčam, aby ste po zohľadnení skutočností, ktoré ovplyvnili hodnotenie rozpočtového hospodárenia v tomto roku, ktorý je atypickým vzhľadom na predchádzajúce roky, z dôvodu nového postavenia štátneho rozpočtu po vzniku samostatnej Slovenskej republiky a prechodu na daňovú sústavu predloženú správu zobrali na vedomie.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi. Prosím pána poslanca Štefana Harnu, aby informoval o výsledkoch prerokovania predloženej správy vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec Š. Harna:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán predseda,
vážená vláda,
dámy a páni,

vláda si predmetnou správou plní svoju zákonom stanovenú povinnosť. Totiž zákon číslo 567 z roku 1992 Zb. v § 13 ods. 1 stanovuje - citujem: "Vláda zodpovedá Národnej rade za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a podáva jej štvrtročné správu o plnení štátneho rozpočtu." Toľko zákon. Keď sa pamatáte, ja som už kritizoval vládu za oneskorené predkladanie týchto správ na rokovanie Národnej rady. Pán minister financií to vtedy zdôvodnil neskorými výsledkami a analýzami Slovenského štatistického úradu. Národná rada sa s týmto vysvetlením uspokojila, avšak iste mi dáte za pravdu, že prerokovávať rozpočtové hospodárenie vlády za obdobie január až september koncom decembra tak, aby závery z tohoto rokovania mohli mať ešte nejaký praktický význam, je nepravdepodobné.

Takže, táto správa je informáciou, na základe čoho môžeme už len konštatovať skutočnosti v nej uvedené a zobrať ich na vedomie. Nie je pre nás už teraz relevantná ani predikcia splnenia úloh štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v roku 1993, lebo ju obsahuje správa k návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994, ktorý máme dnes na programe rokovania. Toľko čo sa týka prerokovania tejto správy.

Teraz mi dovoľte uviesť spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledkoch prerokovania správy o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. až III. štvrtrok roku 1993, tlač 378a.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 637 z 24. novembra 1993 pridelil správu o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. až III. štvrtrok 1993 všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky na prerokovanie do 8. decembra 1993. Ako príslušný určil Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky. Zároveň ho poveril vypracovať spoločnú správu o výsledkoch prerokovania uvedenej správy vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Všetky výbory prerokovali správu v určenej lehote s týmito výsledkami: Tri výbory, a to ústavnoprávny, výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci a výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť zobrali správu na vedomie. Dva výbory, a to výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, ako aj zahraničný výbor zobrali správu na vedomie a odporučili zaradiť prerokovanie správy na zasadnutie Národnej rady s tým, že jeden z nich odporučil zaradiť ju ako osobitný bod. Štyri výbory, a to národohospodársky a rozpočtový, výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru, výbor pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a výbor pre privatizáciu zobrali správu na vedomie s vecnými odporúčaniami a požiadavkami. Jeden výbor, a to výbor pre životné prostredie a ochranu prírody neprijal uznesenie o výsledku prerokovania správy, lebo s ním nevyslovila súhlas nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru. Z celkového počtu 10 bolo prítomných 7, za návrh uznesenia hlasovali 5, proti nikto, zdržali sa 2 poslanci.

Výbory pri príležitosti prerokovania správy dali nasledujúce odporúčania:

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo odporúča požiadať vládu Slovenskej republiky v súlade s uznesením Národnej rady Slovenskej republiky z 12. júla ku Koncepcii a zásadám hospodárskej politiky o doriešenie náhrad škôd spôsobených mimoriadnym suchom v roku 1993 vo výške 1,6 mld Sk.

Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky žiadal predložiť výboru informáciu o poskytnutých daňových úľavách v roku 1993 a informáciu o použití rozpočtových rezerv v roku 1993.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru žiadal vládu resp. ministra financií o vysvetlenie, z akých dôvodov a na základe akých právnych noriem vláda Slovenskej republiky zastavila schválený príspevok zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1993 pre Slovenskú televíziu, Slovenský rozhlas a Tlačovú agentúru Slovenskej republiky. Ďalej, prečo nebolo akceptované odporúčanie výboru o ponechaní zlepšeného hospodárskeho výsledku za rok 1992 pre Slovenský rozhlas a Slovenskú televíziu. A po tretie - vysvetlenie k deleniu majetku po bývalom Česko-slovenskom rozhlase.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre privatizáciu žiadal predložiť výboru informáciu o výsledku hospodárenia Fondu národného majetku bývalej Českej a Slovenskej Federatívnej republiky a postupe jeho likvidácie.

Toľko z prerokovania správy vo výboroch Národnej rady. Národohospodársky a rozpočtový výbor pripravil návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky. Uznesenie je súčasťou tlače 378a, myslím, že nie je potrebné, aby som ho čítal.

Keď už mám slovo, chcel by som poprosiť pána ministra financií, keď bude odpovedať na rozpravu, keby bol taký láskavý a mohol nás informovať, aký je stav deficitu štátneho rozpočtu k dnešnému dňu, resp. posledný údaj podľa operatívneho hlásenia, a ako vidí pán minister financie z dnešného pohľadu ako bude vyzeráť konečný deficit štátneho rozpočtu na rok 1993.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Harnoví.

Vážene kolegyne, kolegovia, otváram rozpravu k tomuto bodu rokovania. Do tejto chvíle som nedostal žiadnu písomnú prihlášku do rozpravy. Pýtam, chce sa niekto prihlásiť? Prosím, pán poslanec.

Poslanec B. Chmelík:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
dámy a páni,

Vážnym problémom súčasného slovenského zdravotníctva je finančný nedostatok a v dôsledku toho vznikajúce dlhy jednotlivých zariadení. K 30. 9. sa pristúpilo k oddižovaniu zdravotníckych zariadení v položkách lieky, potraviny, platy. Moja otázka znie: Čo bude s ďalšími položkami a čo bude s dlhmi za posledný kvartál tohto roku?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pan predseda,
vážená vláda,
vážené kolegyne, kolegovia,

tiež budem stručný. Rád by som sa vyjadril k tabuľke číslo 7, ktorá predstavuje ono schválene uznesenie vlády zo 16. novembra 1993 o regulácii výdavkov za január až december, to znamená predikciu ako by sa mali vyvíjať výdavky štátneho rozpočtu v celoročnom pohľade vychádzajúc zo skutočnosti za prvé tri štvrtroky tohto kalendárneho roku. Ide mi o kapitolu školstvo a veda, o ktorej sme tu opakovane diskutovali vlastne už od mája alebo májového zasadnutia Národnej rady Slovenskej republiky a urgovali vládu, aby dala svoju predstavu o rozpočtovom zabezpečení tejto kapitoly. Napriek tomu, že formálne náležitosti, to znamená predloženie správy sme viackrát žiadali, správa predložená nebola, ale z uvedenej tabuľky vidno, že vláda v konečnom dôsledku vyšla tejto kapitole v ústrety, a chcel by som povedať, že vlastne vo väčšom rozsahu ako je v tejto tabuľke uvedené.

Poviem pre stručnosť tri čísla a potom definitívny výsledok, aby sme mali porovnanie, keď budeme diskutovať o kapitole školstva, vedy a jej rozpočte na rok 1994, aby sme vedeli, s čím sa máme porovnávať. Ak si pozriete tabuľku číslo 7, uvidíte, že rozpočtovými opatreniami ministerstvo financií ku 31. 10. tohto roku upravilo rozpočet kapitoly o 180 miliónov SK. V tomto bolo premietnute prekročenie výdavkov a niektoré úlohy na štatnu športovú reprezentáciu. Potom, 16. novembra vláda prijala uznesenie, a tam je limit rozpočtu na celý kalendárny rok, v ktorom sa predpokladá ďalšia úprava rozpočtu kapitoly o 297 miliónov SK.

Tu sa premietla požiadavka Národnej rady, aby vláda definovala, akým spôsobom sa v rezorte zabezpečí financovanie nariadenia vlády, ktorým sa od septembra zmenili tarifné triedy pre učiteľov našich škôl. Na to boli vyčlenené určité prostriedky. Ďalšie prostriedky súviseli s hroziacou situáciou v detských domovoch a niektorými nepríjemnými úlohami v oblasti štipendií študentov zahraničných vysokých škôl. Tak isto sa tu, samozrejme, premietli plánované príjmy, teda prekročenie plánovaných príjmov kapitoly vo výške 104 miliónov Sk.

Po rozhodnutí vlády 16. novembra ministerstvo financií na základe ďalšieho prekročenia príjmov kapitoly urobilo ďalšie rozpočtové opatrenie vo výške 111 mil. Sk, takže celkový rozpočet kapitoly školstva a vedy na rok 1993 po schválených rozpočtových opatreniach ministerstva financií dosahuje výšku 19 027 388 tisíc Sk. Samozrejme, rešpektujem, že to, čo je napísané v tabuľke číslo 7, je stav k 16. novembru, kedy vláda svojím uznesením toto schválila. Hovorím toto posledné číslo len preto, aby sme videli porovnávaciu hladinu, ku ktorej sa budeme upierať, keď bude treba diskutovať o rozpočte na budúci rok.

Chcel by som teda zosumovať, že školstvo pôvodne dostalo na tento rok 18,4 mld Sk, výsledok je 19,027 mld, to znamená, že dostalo navyše prostriedky v sume 589 mil. Sk. Z toho 310 mil. Sk si školstvo získalo vlastnou činnosťou, to znamená tým, že prekročilo nadplánované príjmy najmä zo školského stravovania, čiastočne z požičovného za učebnice, a ministerstvo financií na základe zmocnenia podľa rozpočtových pravidiel umožnilo čerpať tieto nadplánované príjmy priamo v školskej kapitole. Ďalších zhruba 200 mil. Sk bolo vyčlenených na spomínanú mzdovú tarifnú tabuľku a niektoré nezabezpečené úlohy v oblasti štipendií, detských domovov a zhruba 80 mil. Sk z tých 589 mil. bolo určených na štátnu športovú reprezentáciu. Tak sa teda vyvíjalo rozpočtové hos-

podárenie kapitoly školstva a vedy v roku 1993. Viac o vý-
hladoch tejto kapitoly na rok 1994 v nasledujúcej rozprave.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyňa Bartošová.

Poslankyňa E. Bartošová:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážení prítomní,

chcem sa opýtať pána ministra financií, odkiaľ minis-
terstvo vnútra resp. ministerstvo financií vzalo v III.
štvrtroku finančné prostriedky na realizáciu uznesenia vlády
Slovenskej republiky číslo 553, ak nebola prerokovaná zmena
štátneho rozpočtu v parlamente. Len pripomením, že v uzne-
sením číslo 553 v prílohe číslo 2 boli schválené zásady pre
personálne, mzdové, finančné a materiálno-technické zabezpe-
čenie činnosti splnomocnencov vlády na prípravu a riadenie
regionálnej politiky a oblastných úradov štátnej správy.

Chcem sa teda opýtať, odkiaľ alebo na úkor koho vzalo
ministerstvo financie, ak platia slová zástupkyne minis-
terstva financií, ktoré povedala na zasadnutí výboru pre štátnu
správu, uzemnu samosprávu a národnosti /nakoľko pán minister
bol zaneprazdnený/ - citujem: úpravy plynuli z rozhodnutia
vlády na úkor zníženia výdavkov iných, na iné účely v rezor-
te ministerstva vnútra. Keďže sa domnievam, že ide o nie za-
nedbateľnú položku, chcem sa opýtať pána ministra financií,
komu nechýbala takáto čiastka, resp. komu bola nadhodnotená
takáto čiastka v rozpočte o výšku, ktorou boli kryté náklady

pre splnomocnencov, aj ich štábov. Dúfam, že to nebolo na úkor bezpečnosti občanov na uliciach našich miest a obcí.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Dzurinda, potom pán poslanec Koncoš.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážení členovia vlády,
dámy a páni,

správa o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. až III. štvrtrok 1993 dokumentuje, že vývoj základných makroekonomických ukazovateľov nabral tendencie odklonu od ich prv predpokladaného odhadu a pokračovanie recesie v rozhodujúcich sektoroch ekonomiky, keď pokles priemyselnej produkcie v roku 1993 oproti roku 1992 sa predpokladá o 16,5 %, produkcia v stavebníctve by mala poklesnúť o 25,9 %, úroda základných obilnín bola aj vplyvom počasia nižšia o 16,5 %. Miera inflácie už k 30. septembru prekročila maximálnu odhadovanú hranicu pre rok 1993 o vyše 2 %. Uvedené skutočnosti sú zaujímavé aj vzhľadom na rokovanie o návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994 a mali by nabádať k opatrnosti projektovania príjmovej časti štátneho rozpočtu.

Vývoj makroekonomických ukazovateľov a pretrvávajúce základných problémov slovenskej ekonomiky, najmä platobnej neschopnosti podnikov, odzrkadľuje aj neplnenie projektovaných príjmov. Na strane 19 sa uvádza, že najväčšie zaostávanie daňových príjmov zaznamenala daň z príjmov právnických osôb, keď za 9 mesiacov je plnenie len na 47,1 %. Správa ne-

náležite hodnotiť príčiny neplnenia týchto príjmov. Len na strane 16 sa dozvedáme, že odklady platenia daní k 31. augustu 1993 podľa daňových úradov predstavovali 4 900 mil. Sk, ktoré sú splatné v tomto roku.

V tejto vislosti, tak ako to už spomínal spoločný spravodajca, arodohospodarský výbor svojim uznesením požiadal ministerstvo financií o predloženie zoznamu subjektov, ktorým boli odklady platenia daní povolené. Doposiaľ sme tento zoznam neobdržali a mám pocit, že pan podpredseda vlády a minister financií sa ho nedotkol. Zároveň správa dokumentuje aj nízku schopnosť daňových úradov vymahat daňové nedoplatky. Ak daňové úrady pri výške daňových nedoplatkov v objeme 15,8 mld Sk realizovali len 10 prípadov predaja hnuteľných vecí a 13 prípadov predaja nehnuteľností, nie je to dobrá vizitka statnej administratívy.

Príjem ústredia statneho rozpočtu z dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti je v pokladničnom plnení vykázaný v objeme 2,5 mld Sk, avšak realne plnenie, ako sa uvádza na strane 19, je len 1,9 mld Sk. Vyššia suma v ústredí je vykazovaná tým, že prevod do obcí vykonávajú daňové úrady postupne a oneskorene a tak očakávaná skutočnosť roku 1993 je realne nižšia, než uvádza tabuľka číslo 1, nie 3 300 mil. Sk, ale len 2 500 mil. Sk. Deficit príjmov preto nebude 13 550 mil. Sk, ale 14 350 mil. Sk.

Ak správa signalizuje okrem neplnenia projektovaných príjmov aj prekročenie plánovaných výdavkov o 7,5 mld Sk, svedčí to viac-menej o formalnosti regulácie výdavkov bez jej nalezitej účinnosti. Navyše, z predloženého rozboru nie je zrejmé ako sú zadĺžené nemocnice a zdravotnícke zariadenia, školy a školské zariadenia, pričom ministerstvo financií slubilo kvantifikovať tieto dlhy štátu do 15. októbra 1993, doposiaľ však tieto údaje nepredložilo. O uvedené zadĺženie je deficit statneho rozpočtu vyšší. Je žiaduce sa

s príslušným zadížením vyrovnať a netlačiť tento problém stále pred sebou.

Správa prvýkrát zreteľne signalizuje jeden vážny problém rozpočtového hospodárenia - úhradu schodku za rok 1993. Pán podpredseda vlády sa tohoto problému dotkol len okrajovo. Správa uvádza, že nie je uhradený temer celý schodok za rok 1991, presne 7 400 mil. Sk, časť schodku bývalej federácie pripadajúcej na Slovenskú republiku na rok 1992, čo je 2 300 mil. Sk. Spolu s očakávaným schodkom za rok 1993 takto zostáva neuhradených minimálne 30 700 mil. Sk. Pri projektovanom schodku 1994 v objeme 14 mld Sk to bude takto minimálne 44 700 mil. Sk.

Veľmi dôležité v tejto správe, o ktorej diskutujeme, je to, že správa ako jediný možný spôsob krytia schodku uvádza jeho krytie z Fondu národného majetku. Tento spôsob úhrady schodku schválila už 11. mája 1993 vláda uznesením vlády 324. Problém vidí ministerstvo financií v tom, že ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku doteraz nepripravilo novelizáciu zákona číslo 253/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky vo veciach prevodu majetku štátu na iné osoby a o Fonde národného majetku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ktoré takéto použitie prostriedkov Fondu národného majetku zatiaľ neumožňujú.

Okrem nekoordinovanosti jednotlivých ministerstiev a nedostatočnej kontroly plnenia vlastných uznesení vládou je predmetný návrh zaujímavý aj tým, že argumentuje potrebou eliminovať niektoré dlhy minulosti, ktoré komplikujú prechod k trhovej ekonomike. Prvý problém je však v tom, že na jednej strane chceme z Fondu národného majetku eliminovať dlhy minulosti, ale na strane druhej prijímame stále nové úvery zo zahraničia a priebežne zvyšujeme tak aj svoju vonkajšiu zadíženosť.

Najväčší problém však spočíva v likvidite Fondu národného majetku, ktorá je v súčasnosti v podstate nulová a vývoj nedáva reálne predpoklady na jej podstatné zlepšenie. Zdá sa, že toto východisko uvedené ako jediné východisko, nie je východiskom. Preto problém úhrady schodku je len nastolený, ale vláda neponúka reálne riešenie, a to je zásadný nedostatok správy.

Zo správy sa dozvedáme ešte jednu neprijemnú informáciu, ale tú spomenul pán podpredseda vlády celkom presne, keď hovoril, že veriteľská majetkovo-finančná pozícia Slovenskej republiky sa za devať mesiacov zmenila na dlžnícku. Uvádzal aj konkrétne čísla, preto ich uvádzať nebudem. Doplním len pána podpredsedu v tom, že tento stav zapríčinilo najmä zvýšenie dlžníckej pozície voči bankovej sústave, najmä vysporiadanie schodku štátneho rozpočtu za rok 1992 z finančných aktív na ťarchu účtov účelových prostriedkov z pôžičiek SAL a od Európskych spoločenstiev.

Uvedomujem si zložitú prerokovávanú problematiku, ale vzhľadom na nekomplexnosť správy a najmä na neriešenie načrtnutých základných problémov, predovšetkým problému krytia schodku štátneho rozpočtu alebo rozpočtov, s kvantifikáciou dopadov odkladaného riešenia na vývoj inflácie i ekonomiky ako celku, považujem túto správu za neakceptovateľnú.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Dzurindovi. Ďalej vystúpi predseda pôdohospodárskeho výboru pán Koncoš.

Poslanec P. Koncoš:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,
dámy a páni,

v súvislosti s prerokovávaním správy o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. až III. štvrtrok 1993 pokladám za povinnosť zaujať stanovisko k dvom problémom.

Už pri prerokovávaní tzv. zelenej správy 22. októbra tohoto roku som upozornil na nepriaznivý dopad sucha na výrobné i ekonomické výsledky poľnohospodárov v najproduktívnejších prírodno-ekonomických oblastiach Slovenska. Toto sucho na mnohých miestach bolo ničivejšie ako v roku 1947, a opäť zdôrazňujem, že prerástlo do prírodnej katastrofy. Predpokladám, že práve z týchto dôvodov sa vzniknutou situáciou v poľnohospodárstve zaoberala aj vláda Slovenskej republiky, a to už v auguste tohoto roku. Už vtedy sa priamy ekonomický dopad zo znížených tržieb a zvýšených nákladov v poľnohospodárstve vyčíslil na 4 až 5 mld Sk a dopad priamych finančných správ sa odhadoval na 1,6 mld Sk.

Vláda prijala ku vzniknutému problému i príslušné uznesenie. Aj Národná rada Slovenskej republiky už 12. júla tohoto roku pri prerokovávaní Koncepcie a zásad poľnohospodárskej politiky uložila vláde Slovenskej republiky predložiť riešenie dopadov mimoriadneho sucha v roku 1993. Podobne Národná rada vo svojom uznesení číslo 315 z 22. októbra odporučila vláde Slovenskej republiky nájsť riešenie dopadov sucha z mimorozpočtových zdrojov, v prípade neschodnosti takéhoto riešenia umožniť čerpanie dotácií v roku 1993 v pôvodne plánovanej výške. Bohužiaľ, do dnešného dňa mi nie je známe, že by sa uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky alebo samotnej vlády konkretizovali v súlade s prijatými

uzneseniami, okrem uvoľnenia 200 miliónov Sk z kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, teda z jestvujúcich zdrojov, na úhradu nákladov na osivá do sto-percentnej výšky.

Takýmto prístupom finančné straty spôsobené suchom musia takmer výlučne znašať sami poľnohospodári, a preto, že v súčasnosti bohatstvom neoplývajú, nevedia nájsť zdroje na nákup objemových a jadrových krmív alebo na úhradu dopravných nákladov v prípade nákupu krmív. Pripomínam, že už v roku 1947 vtedajšia vláda organizovala pre slovenských roľníkov zber a nákup sena v pohraničných oblastiach Čiech a hradila náklady na jeho dopravu do postihnutých oblastí Slovenska. Teda už vtedy, dva roky po skončení vojny, mala vláda viac pochopenia pre poľnohospodárov, ako vláda súčasná. Jej prístup nevedie k riešeniu zložitej situácie, v ktorej sa poľnohospodári v postihnutých oblastiach ocitli, ale k ďalšiemu znižovaniu stavov a úžitkovosti poľnohospodárskych zvierat a k znižovaniu potravinovej bezpečnosti Slovenska. Výsledky takejto agrárnej politiky sa už prejavujú napríklad v šplhajúcich sa cenách ošipaných a odvodene bravčoviny, alebo hoci v nedostatku vajec na predvianočnom trhu.

Druhý problém v podstate súvisí s riešením už spomínaného. Vláda Slovenskej republiky v nadväznosti na odporúčanie Medzinárodného menového fondu viazala rozpočtové výdavky štátneho rozpočtu v jednotlivých kapitolách, medziiným i pre kapitolu ministerstva pôdohospodárstva, v úhrnnej výške 1 mld Sk. Viazané prostriedky zatiaľ neuvoľnila a zrejme ani nie je predpoklad ich uvoľnenia do konca tohoto roku. Spoločne so slovenskými poľnohospodármi sa preto pýtam vlády Slovenskej republiky na dôvody takéhoto prístupu k poľnohospodárskemu sektoru, a to napriek vládou predloženou a Národnou radou schválenou koncepciou a zásadám agrárnej politiky. Spolu s poľnohospodármi tiež očakávam, že vláda sa bude riešením naznačených problémov čím skôr zaoberať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Koncošovi. Pan poslanec Jakuš.

Poslanec J. Jakuš:

Vážená Národná rada,
vážená vláda,

dovoliť si položiť otázku pánu ministrovi financií. Asi pred mesiacom sme schvaľovali zákon o Zdravotnej poisťovni ministerstva vnútra, kde som otvoril problém účtu, kde sa zhromažďovali finančné prostriedky od poistencov platených z ministerstva vnútra - tento účet, podľa mojich informácií, mal vtedy mať obsah okolo 200 miliónov - ako bude s týmto účtom naložené. V súvislosti s touto prerokúvanou správou som sa dozvedel, že ministerstvo financií skutočne na tieto peniaze siahlo, len by ma zaujímalo, akým spôsobom boli tieto peniaze použité.

Zdravotná poisťovňa ministerstva vnútra podľa zákona mala začať fungovať od 1. 1., tak sa pýtam, ako sa tieto peniaze použili, či sa teda použili na zdravotníctvo, lebo som poukazoval na to, že poistenci ministerstva vnútra boli vlastne financovaní z Národnej poisťovne a pritom na účte ministerstva vnútra sa kumulovali prostriedky. Tak či sa použili pre financovanie zdravotníctva, alebo či sa použili na financovanie novej poisťovne, alebo kde tie peniaze sú? To som sa nedozvedel.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Váženy pan predseda,
vážená vláda,
vážena Národná rada,

keď som si k prerokovavanému materiálu prečítal stanovisko Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, uvedomil som si, že prakticky toto stanovisko, aspoň pre mňa osobne, je dostatočným dokladom na to, aby som nemohol hlasovať za to, že berieme na vedomie spravu, ktorú predkladá pan minister financií. Najvyšší kontrolný úrad vo svojej sprave v mnohých závažných bodoch konštatuje, že pre krátkosť času, nedostatok dokladov nemohol veci preveriť a že budú ďalej skúmané súvislosti s vyhodnocovaním štátneho záverečného účtu.

Upozorňujem na skutočnosť, že mnohé z týchto závažných otázok, na ktoré poukazuje Najvyšší kontrolný úrad, sa priamo viažu aj na filozofiu tvorby štátneho rozpočtu na rok 1994, a bez znalosti tých problémov, ktoré nemohol preskúmať Najvyšší kontrolný úrad, pravdepodobne bude veľmi ťažko zaujímať stanoviská k jednotlivým položkám rozpočtu, o ktorom budeme rokovať neskôršie. Ako príklad - takou veľkou neznámou je problematika štátnych rezerv. Vieme, že v tomto roku rezervy, ktoré boli v rozpočte tuším 2,8 mld, sú takmer polovicou toho, čo sa uvažuje pre budúci rok, ale v tomto roku nevieme určite položky preveriť. Myslím si, že je to vážny nedostatok a viaže sa to este na ine okolnosti. Preto by som prosil pana ministra, aby mi odpovedal na tieto otázky.

Najvyšší kontrolný úrad konštatuje, že medzi nerozpočtovo vydavky patrí aj 522 miliónov, ktoré boli na základe dohody medzi Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Investičnou a rozvojovou bankou poskytnuté ako úhrada podľa § 45 zákona číslo 21/1992 Zb. o bankach za majetkovú uj-

mu, ktorá vznikla tým, že banka bola povinná podľa právneho predpisu poskytovať tzv. sociálne pôžičky a úvery na bytovú výstavbu. Spravnosť vyplatenej úhrady za majetkovú ujmu nebolo možné preveriť, pretože Ministerstvo financií Slovenskej republiky nepredložilo Najvyššiemu kontrolnému úradu Slovenskej republiky písomnosti o výške tejto ujmy spracované peňažným ústavom - prakticky len tie písomnosti, ale ďalšie podrobné doklady nie. Toto bude dodatočne prerokované v rámci stanoviska k záverečnému účtu za rok 1993.

Osobne sa domnievam, že od času, keď Najvyšší kontrolný úrad študoval prerokovávaný materiál, už mohli byť spresnené i tieto údaje. Prosil by som preto pána ministra, keby nás informoval, či sú tieto podklady k dispozícii, a ak sú, možno že by bolo potrebné, aby boli už predložené aj pri rokovaní o štátnom rozpočte na rok 1994. Ale osobne ma neustále viac zaujíma problematika z hľadiska štátneho rozpočtu na rok 1994, problematika, ktorá sa týka deficitu a pripravenosť materiálov tak, aby tento parlament mohol veľmi vážne kontrolovať vývoj tohoto deficitu z hľadiska jeho použitia. Z tohoto hľadiska ma veľmi znepokojuje jedno konštatovanie správy Najvyššieho kontrolného úradu, ktoré hovorí toto: "V oblasti investičných dotácií na štrukturálne zmeny a konverziu boli v rezerve vlády rozpočtované prostriedky vo výške 500 mil. Sk. Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky boli v tejto oblasti schválené finančné prostriedky vo výške 208,750 mil. Sk, z toho v skutočnosti boli poukázané prostriedky vo výške 156,750 mil. Sk. Na samotnú konverziu v sledovanom období boli prostriedky vo výške 41 mil. Sk schválené vo vláde Slovenskej republiky, ale skutočne poukázané boli až v IV. štvrtroku. Hospodárnosť a účelnosť poskytnutia prostriedkov z rezerv vlády nebolo možné preveriť, pretože Ministerstvo financií Slovenskej republiky pri ich poskytovaní určilo príslušným subjektom termín vyúčtovania ku dňu 31. 12. 1993 resp. 30. 1. 1994." Myslím si, že je to metodická chyba zo strany Ministerstva financií Slovenskej

republiky. Jednoducho tieto informácie sme mali mať jasné už pri prerokovaní rozpočtu na rok 1994.

Pýtam sa v tejto súvislosti na jednu skutočnosť. Vieme, že sme dnes poslali robotníkov z Dubnice, z Martina a proste z týchto veľkých fabrik domov na dovolenku, tak ako školákov proste vyšantiť sa. Obavam sa, že v budúcom roku to môžu byť oveľa väčšie obdobia, na ktoré budeme posielat týchto robotníkov na dovolenku, vzhľadom na to, že jednoducho aj tie prostriedky, ktoré boli rozpočtované v tomto roku na reštrukturalizáciu a konverziu, zrejme neboli náležite čerpané. A to mi hovorí o jednej veci, že nie sú pripravené projekty na to, aby sa uplatnilo 14 miliárd deficitu len na rozvoj, štrukturálne zmeny, investície. Preto by som bol veľmi rád, keby pán minister financií povedal, ako sme pripravení vecne, na základe projektov, využívať 14 miliárd deficitu budúceho roku na investície a rozvoj našej ekonomiky.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Tahymu. Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Bogdan:

V spoločnej správe k tomuto materiálu výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru žiada, aby mu bolo podané vysvetlenie, z akých dôvodov a na základe akých právnych noriem vláda Slovenskej republiky zastavila schválený príspevok zo štátneho rozpočtu pre Slovenský rozhlas a Slovenskú televíziu. Je to v spoločnej správe, žiadam však, aby pán minister financií to vysvetlil tu, pred celým plénom.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Keďže sa už nikto nehlási, končím rozpravu. Pýtam sa pána podpredsedu vlády, či sa chce vyjadriť a či chce odpovedať na otázky, ktoré tu boli vznesené.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

myslím, že na niektoré otázky treba odpovedať, treba odpovedať veľmi otvorene a nezakrývať si oči nejakými ilúziami. Pripravili sme túto správu, ktorá je v podstate hlbšia, dôraznejšia a rozsiahlejšia ako bývali správy o plnení štátneho rozpočtu, ktoré boli formálne. To, že sa prerokováva v decembri, nie je vinou ministerstva financií. Na základe interpelácie - myslím - pána Ftačnika, posielame Národnej rade krátku správu o plnení rozpočtu každý mesiac a každý kvartál hneď. Toto je analytická správa. Analytická správa je niečo iného ako krátke oznámenie, že som v takom a takom stave, taký je vývoj rozpočtu, ktorý je na piatich stranách. Myslím, že to posielame do 14 dní po skončení mesiaca, ako máme informácie o uzavretí účtov. Takže to je k tej záležitosti, prečo túto analytickú správu prerokujeme dnes.

Aké sú dlhy a aké budú dlhy? Ministerstvo financií spolu s jednotlivými rezortnými ministrami urobilo opatrenia v zdravotníctve aj v školstve, aby sa dlhy odstránili. Ale prosím, a to sa už vraciam k pánu Dzurindovi - ide tu o nejaké nedorozumenie. Dlhy totiž boli aj v minulosti. V roku 1992, keď táto vláda nastupovala, musela oddížiť dlhy zdravotníckych a školských zariadení, ktoré vznikli v priebehu I. polroka, viezli sa ďalej a neboli vykázané v plnení štátneho rozpočtu k 1. 7. Ale tie dlhy skutočne boli. Ak sme

nechceli tieto dlhy prenášať do roku 1993, museli sme ich riešiť v decembri 1992.

Osobne si myslím, že sa musíme pozrieť na problém, prečo dlhy vznikajú, prečo niekto čerpá viac prostriedkov, ako je to v štátnom rozpočte, prečo máme takýto systém hospodárenia s prostriedkami štátu ako máme. Dali sa urobiť za jeden rok v novej Slovenskej republike všetky také opatrenia, ako je to v bežných vyspelých ekonomikách, aby čerpanie pri tejto transformácii bolo také ako má byť? Hovorím, že sa to nedalo. Preto sme každý mesiac rozpočtovými opatreniami riešili možné následky, ktoré by práve vyšli z tejto situácie. Ani jedno zdravotnícke zariadenie, ani jedno školské zariadenie, hoci mnohé prežívajú ťažké stavy, sa nedostalo do takého stavu, že by nemohlo normálne fungovať ďalej. Ešte minulý týždeň po dohode s pani ministerkou vzhľadom na žltáčku v oblasti Košíc a iných záležitostí vo Východoslovenskom kraji sme uvoľnili ďalšie prostriedky v súlade s uznesením vlády. Teda nedá sa povedať, že by všetky zdravotnícke zariadenia boli poddimenzované. Ďakujem pánu Ftáčnikovi, že uznal, že v oblasti školstva sme urobili všetky opatrenia. Výboru Národnej rady, pokiaľ sa týka toho, ako sa to bude riešiť, minister financií dal odpoveď, kde boli uvedené všetky skutočnosti, ktoré výbor požadoval.

Teraz, pokiaľ sa týka pani Bartošovej. Žiadala, aby som povedal, z čoho pokryla vláda požiadavky, ktoré vznikli zriadením jednotlivých špecialistov. Je to v kapitole ministerstva vnútra, v oblasti štátnej správy, a tieto prostriedky boli len z oblasti štátnej správy, neboli použité z prostriedkov bezpečnostných zborov. Teda tieto prostriedky sa čerpajú normálne v rámci štátnej správy a myslím si, že vláda mala na to oprávnenie, aby takto rozhodla.

Pán Dzurinda, výbor dostane prehľad o 4,9 miliardách, ale, žiaľbohu, písal som predvčerom Národnej rade, že vzhľa-

dom na to, že všetky tieto podklady má odbor, ktorý robí s rozpočtom, nebolo možné to v takej rýchlosti predložiť, pretože to bolo prijaté na poslednom zasadnutí výboru, keď sa prerokovávala táto kapitola. V druhom týždni januára dostane menovite každú jednu položku komu boli odložené dane. Myslím si, že v tých 4,9 miliardách je aj odpustenie daní, ktoré sme dali poľnohospodárom v hodnote 2,3 miliardy. Ale máme to presne evidované, čiže môže to dostať.

Som toho názoru, že táto správa je tak rozsiahla, že nie je dôvod na to, aby ju Národná rada neprijala. Táto správa okrem toho, ako sa bude riešiť deficit, dáva analytický pohľad na vývoj slovenskej ekonomiky, na vývoj jej hospodárenia.

Pánu Koncošovi: Všetky problémy ministerstva pôdohospodárstva boli riešené v rámci možností financií tohoto štátu. Poslednú čiastku 350 mil. korún, alebo 340, po dohode s pánom ministrom Bacom a v úzkej spolupráci s ním sme presunuli z ministerstva financií pred desiatimi dňami ako prostriedok do fondu - neviem, či trhovej regulácie alebo do ktorého, ale pán Baco to môže povedať. 1,6 miliardy korún na riešenie problémov sucha nemáme. Nemáme tieto prostriedky, a išli by, ako mnohé ďalšie prostriedky, len na zvýšenie deficitu štátneho rozpočtu. Ale treba urobiť ešte jedno opatrenie pre ministerstvo poľnohospodárstva - mám list zo Slovenskej sporiteľne, kde ma upozorňujú, že pôžičky, ktoré si zobrali poľnohospodárske podniky v hodnote 980 mil. korún, do dnešného dňa nevracajú. Teda vláda bude musieť riešiť aj tento problém, pretože ide o štátny peňažný ústav. Ak sa nevracajú prostriedky, bude pravdepodobne treba riešiť tento problém, a obávam sa, že pri takejto finančnej disciplíne sa ťažko nájdu ďalšie úverové zdroje vo finančných ústavoch.

Pánu Jakušovi: Pokiaľ ide o poisťné, určite neboli poisťované, viem že z tohto účtu boli stiahnuté, a keďže, ako

ste to mali v správe, príspevok na zdravotné, nemocenské poistenie nie je v takom rozsahu - príjem do týchto rozpočtov, vláda to realizovala zo svojich finančných prostriedkov. Čiže, nemohli byť použité na nijaké iné účely, len na financovanie a pokrývanie zdravotníckych zariadení alebo potrieb zdravotníctva.

Pokiaľ sa týka pána Tahyho - čítal som takisto ako vy správu Najvyššieho kontrolného úradu. Pokiaľ ide o správu Najvyššieho kontrolného úradu, skutočne nemôžem poukázať, okrem faktúr, ktoré mi chodia z Investičnej a rozvojovej banky, ktorá je správcom všetkých týchto pôžičiek, len platby, ktoré musím urobiť. Ale Najvyšší kontrolný úrad dostane z Rozvojovej a investičnej banky, ktorá má zmluvu s ministerstvom financií, o obhospodarovaní týchto prostriedkov presné doklady, komu a za aké účely vznikli pre štát povinnosti splácať tieto veci. Všetky tieto zmluvy idú cez banku. Tak ako nemám všetky podklady z Národnej banky, ktoré má ona, dostávam len konečný účet, ministerstvo financií za tieto peňažné ústavy nemôže viesť všetky podklady, bolo by to jednak zbytočné a sú to zodpovedné inštitúcie, ktoré na základe zmluvy pristupujú k týmto záležitostiam.

Áno, nevieme dnes, za súčasných podmienok povedať, akým spôsobom bude likvidovaný deficit rozpočtu. To je najväčší problém, ktorý tu je. Navieme presne určiť rozsah a spôsob jeho likvidácie. Riešime to s Národnou bankou Slovenska. Je však nutné povedať, že kým sa doteraz štátne obligácie málo predávali, v treťom štvrtroku ich predajnosť stúpila, pretože sme zaviedli rovnaké podmienky pre všetkých - aj pre občanov aj pre organizácie. Na základe toho veľmi rýchlo, alebo podstatne rýchlejším spôsobom sa predali obligácie na bytovú výstavbu, obligácie na výstavbu vodných diel a obnovujeme predaj obligácií ako schodku štátneho rozpočtu po dohode s Národnou bankou. Som presvedčený o tom, že pokiaľ umožníme občanom, investičným spoločnostiam a spolkom tieto obligácie

kúpiť vo väčšom rozsahu, práve vydaním obligácií budeme môcť kryť aj schodok rozpoctu v roku 1993 - možno nie v plnej výške - a budeme musieť hľadať aj ine zdroje.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi. Pytam sa pana Harnu, či sa chce vyjadriť k rozprave.

Poslanec Š. Harna:

Pan predseda, mám len jednu otázku. Pán minister ešte neodpovedal mne a pánu doktorovi Chmelikovi na otázku o pokladničnom stave.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Toth:

Je to 19,2 mld.

Poslanec Š. Harna:

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže môžeme to považovať za odpoveď. Dobré.

Poslanec Š. Harna:

Pan predseda, v rozprave neodznegli pripomienky, boli položené len otázky na pana ministra financií. Mám tu návrh národohospodárskeho a rozpočtového výboru na uznesenie pre Narodnú radu Slovenskej republiky. Odporúčam hlasovať o tomto návrhu uznesenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktoré máte, páni poslanci, pani poslankyne, pred sebou. Nejde tu o schválenie predloženej správy, len ju berieme na vedomie.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

V sále je prítomných 100 poslancov.

Budeme hlasovať za to, že berieme na vedomie uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky k správe o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. až III. štvrtrok 1993. Pán poslanec Harna navrhuje, aby sme vzali na vedomie túto správu.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 61 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky k správe o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. až III. štvrtrok 1993.

Vážené pani poslankyne,
vážení poslanci,

d v a d s i a t y m š t v r t ý m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 396 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 396a. Rozdané máte

aj stanovisko Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky k návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní jej podpredseda a minister financií Slovenskej republiky pán Július Tóth. Prosím, pán podpredseda.

Podpredseda vlády SR a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi, aby som vás v základných črtách oboznámil s návrhom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na budúci rok.

Spravidla každoročne sa pri schvaľovaní štátneho rozpočtu konštatuje, že rozpočet na budúci rok sa tvoril v mimoriadne zložitých podmienkach a že situácia v budúcom roku bude pre rezorty značne náročná a komplikovaná. Ak tieto slová v plnej miere platili pre rok 1993, jednoznačne ich musím konštatovať aj v súvislosti so štátnym rozpočtom roku 1994. Východiskové varianty zostavenia rozpočtu sme prerokovali so zástupcami viacerých parlamentných strán. Návrh rozpočtu bol predmetom viacnásobného prerokovania vo vláde, rokovali o ňom koalícne poslanecké kluby. Proces tvorby rozpočtu sledovali aj experti Medzinárodného menového fondu. Menila sa koncepcia niektorých ťažiskových vzťahov rozpočtu, najmä forma transferov medzi štátnym rozpočtom a Národnou poisťovňou. Preto návrh rozpočtu, ktorý vám vláda predložila, je výsledkom mnohých diskusií, úvah a prepočtov. Argument, že ste nemali dostatok možnosti sledovať proces jeho vzniku a vyjadriť sa k nemu by preto nemal pri posudzovaní zohrať rozhodujúcu úlohu.

Zostavenie rozpočtu odzrkadľuje vývoj ekonomiky Slovenska v tomto roku a berie do úvahy doterajšie výsledky jej transformácie. Zároveň prihliada na prognózy vývoja základných makroekonomických ukazovateľov a pozitívny dopad predpokladaného zoslabovania recesie ekonomiky, s ktorým je Slovensko uzko späté. Sme si vedomí, že na prognózy ekonomiky Slovenska existujú rozdielne názory a že tieto budú predmetom ďalších diskusií. Na základe prepočtov sme však prišli k záveru, že i niekoľkopercentný rast ekonomiky sa nepremietá do príjmov rozpočtu tak dynamicky ako by si to vyžadovalo diametrálne meniť prijaté zásady a princípy rozpočtovej politiky.

Zmena hrubého domáceho produktu Slovenska v rozsahu 3 až 4 % sa podľa našich prepočtov prejavuje v tvorbe príjmov o 2 až 3 miliardy korún. Preto ani v kvantifikácii rozpočtových príjmov v nadväznosti na rast ekonomiky nevidíme základnú problematiku zostavenia rozpočtu. Predpokladáme, že i keď hrubý domáci produkt v roku 1993 poklesne, v nasledujúcom roku sa jeho pokles zastaví. Okrem lepších výsledkov v samotnej hospodárskej sfére by sa na tom malo podieľať i výraznejšie získanie tých prostriedkov, ktoré nám v súčasnosti unikajú daňovými nedoplatkami. V roku 1994 by sa malo spomaliť tempo rastu inflácie. Súčasne očakávame, že miera nezamestnanosti dosiahne maximálne 17 %. Na jej raste sa bude podieľať najmä pôsobenie zákona o bankrote. V nadväznosti na očakávané oživenie trhových ekonomík okolitého sveta predpokladáme, že sa podmienky zahranično-obchodnej výmeny výraznejšie nezmenia.

Z uvedených základných makroekonomických východísk sme pristupovali ku kvantifikácii príjmovej stránky rozpočtu. Predpoklady pre realnejšie ohodnotenie výšky jednotlivých príjmových položiek vyplývajú z doterajšieho pôsobenia novej daňovej sústavy. Zároveň sa zohľadnili korigujúce vplyvy no-

vých daňových zákonov. Napriek tomu stále existuje určité riziko ohrozujúce dosiahnutie rozpočtových príjmov. Nie je napríklad dokončený celý ročný cyklus pohybu daní, t.j. aj vrátane daňových priznaní všetkých podnikateľských subjektov. Určité riziko v rozpočtových príjmoch je spojené s kapitolou dlhovej služby, najmä v oblasti deblokácie pohľadávok. K tejto sme prijali závery vo vlade spolu s ministrom zahraničných vecí zintenzívniť ich vymáhanie.

Môžu vzniknúť otázky, na základe čoho sme zvýšili príjmy oproti variantom štátneho rozpočtu. Nie je to výsledok nadhodnotenia príjmov, ale dôsledok toho, že sa zmenila forma transferov medzi štátnym rozpočtom a Národnou poisťovňou resp. medzi štátnym fondom cestného hospodárstva. Z doterajšej diskusie k návrhu rozpočtu vieme, že niektoré parlamentné výbory požadujú prehodnotenie príjmov a ich zvýšenie, iné zase považujú príjmy za nadsadene. Odporúčam preto, aby sa nepodporili návrhy na zvýšenie rozpočtových príjmov a neustupovalo sa tak tlakom smerujúcim k rastu výdavkov. Sme si vedomí toho, že nadhodnotenie príjmov by nás priviedlo k permanentne vyššiemu než rozpočtovanému schodku s negatívnym dopadom na výdavky dlhovej služby.

Medzi opatrenia, ktoré pomerne rýchlo pozitívne ovplyvnia tvorbu rozpočtových príjmov, zaraďujeme aktivity daňových a colných orgánov. Prijali sme rad legislatívnych opatrení na zamedzenie daňových a colných únikov, ktoré by mali vytvoriť zodpovedajúce predpoklady, ktoré umožnia efektívny výkon funkcií. Aj v nadväznosti na ich pôsobenie sme napríklad prijali vyššie úlohy v tvorbe daní. Rastu príjmov by malo napomôcť okrem iného povinné zavedenie elektronických registračných pokladníc, kolkovanie vybraných druhov tovaru a ďalšie opatrenia. Do zdrojovej časti sme zapracovali i predpokladané príjmy zo značných daňových nedoplatkov. Na túto oblasť kladieme dôraz aj z toho dôvodu, že v roku 1994 a pravdepodobne aj v najbližších rokoch bude pre tvorbu vys-

ších príjmov rozhodujúca schopnosť získať do štátneho rozpočtu aj tie zdroje, ktoré zatiaľ zostávajú mimo jeho efektívnych príjmov najmä v podobe danových unikov a nedoplatkov. Realnosť postavenia zdrojovej časti rozpočtu potvrdila aj misia Medzinárodného nového fondu, ktorej nezávislé odhady príjmov sa pohybujú na úrovni našich kvantifikácií.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pri schvaľovaní štátneho rozpočtu sa väčšia diskusia ako pri kvantifikácii príjmov už tradične venuje rozdeleniu jeho výdavkovej časti. Pri rozpočtových bežných výdavkoch sme prijali princíp, že v zásade sa môžu na ich krytie použiť len tie zdroje, ktoré je naša ekonomika schopná vytvoriť. To znamená, že nechceme zatážovať túto a ďalšie generácie záväzkami, ktoré nemajú rozvojový charakter a nepodporia aspoň aktivity produkčných rezortov. Uplatnenie tohto princípu je nutné rešpektovať aj pri posudzovaní výdavkov vyčlenených na krytie nárokov, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

Nevyhnutným predpokladom udržania doterajšej úrovne zákonných dávok je dôsledné uplatňovanie adresnosti pri čerpaní rozpočtových výdavkov. Vyznamna zmena nastala vo forme poskytovania výdavkov na zdravotné, nemocenské a sociálne účely. Od 1. januára budúceho roku sa z rozpočtových príjmov i výdavkov vycleňujú zdroje Národnej poisťovne a Fondu zamestnanosti, čo v zásadnej miere ovplyvnilo zostavenie štátneho rozpočtu. Pri rešpektovaní doteraz platných zákonov by sa zo štátneho rozpočtu v roku 1994 presunulo do Národnej poisťovne takmer 28 miliárd korún.

Vychádzajúc z predpokladaného objemu vytvorených zdrojov rozpočtu a stupňa existujúcej rozpočtovej reštrikcie nie je presun prostriedkov v tomto objeme možný a v zásade

v niektorých smeroch ani opodstatnený. Bolo nutné zosúladiť reálne potreby Národnej poisťovne s možnosťami štátneho rozpočtu. Preto súčasťou zákona o štátnom rozpočte na rok 1994 je aj návrh, aby štát platil poisťné a príspevky za okruh osôb vymedzených zákonom určeným percentom tak, aby bola zabezpečená solventnosť Národnej poisťovne. To si vyžiada presun prostriedkov v sume zhruba 10 miliárd korún a časť je zabezpečená ako rezerva na garanciu solventnosti sociálnych poisťných fondov.

V rámci systému platenia poisťného do jednotlivých fondov funkciu platiteľa za štátne rozpočtové a príspevkové organizácie preberá na seba štátny rozpočet, pričom platby fondom bude poukazovať z kapitoly všeobecná pokladničná správa. Je zabezpečený mechanizmus, ktorý umožní Národnej poisťovni od prvých dní roku 1994 vyplácať príslušné dávky a prvá časť týchto dávok na vyplatenie dôchodkov, ktoré majú splatnosť v prvom týždni budúceho roku, už Národnej poisťovne bola poukázaná.

Dodržanie zásady nezakladať bežnými výdavkami schodok rozpočtu znamenalo uplatniť dôslednú reštrikciu výdavkov určených na chod štátu a pristúpiť k ich kráteniu v porovnaní s rokom 1993. Pritom budúci rok nebude z hľadiska výšky prostriedkov vyčlenených jednotlivým kapitolám špecifický. Je potrebné počítať s tým, že tieto prostriedky sa v ďalších rokoch výraznejšie nezvýšia. To si vyžiada, aby sa čo najskôr uskutočnila adaptácia potrieb na existujúce reálne zdrojové možnosti ekonomiky a nepresadzovala sa tendencia vyčakavania a prežitia v roku 1994. Sme si vedomí toho, že žiadnej kapitole by v budúcom roku nepostačovali vyčlenené zdroje, ak by nepristúpila k dôslednému prehodnoteniu svojich potrieb. Štátny rozpočet tým najmä vo svojej výdavkovej stránke vytvára výrazný tlak na to, aby samotné rezorty boli nútené hľadať cesty efektívneho vynakladania prostriedkov štátneho rozpočtu. Kým výrobná sféra už dlhšie pociťuje zo

strany rozpočtu výrazný tlak na restrikcii, rozpočtové a príspevkové organizácie a celá táto sfera naďalej presadzuje tzv. fasovací prístup a často ako prvé riešenie nedostatku prostriedkov vidí v tlaku na statný rozpočet. V tomto zmysle vláda zaviazala svojich členov pripraviť a realizovať adekvátne zákonné a organizačné opatrenia.

Pri posudzovaní výdavkov statného rozpočtu je potrebné zdôrazniť, že najrizikovejšou rozpočtovou kapitolou sa stáva kapitola statného dlhu, ktorá na seba viaže takmer patinu všetkých rozpočtových príjmov. To si vyžaduje, aby sa všetky aktivity, ktoré vyúsťujú do rastu statného dlhu, dôsledne a zodpovedne posudzovali. Inak hrozí, že statný dlh bude najdynamickejšie sa vyvíjajúcou kapitolou, čo by spôsobovalo permanentne problémy pri zostavovaní rozpočtu v ďalších rokoch. Aby sa nám v budúcom roku veľmi nerozbehla výdavková stránka rozpočtu, bude ministerstvo financií naďalej uplatňovať reguláciu cerpania výdavkov. Chceme od mesačnej regulácie prejsť k štvrtročnej, aby samotné rezorty mohli rozhodovať, ktoré položky dokážu ľahšie regulovať.

Vážene damy,
vážení pán,

navrh rozpočtu je špecifický v tom, že je v ňom prvýkrát zabudovaný schodok. Na základe vývoja statného rozpočtu v tomto roku a odporúčania Medzinárodného menového fondu sme prikrócili k zostaveniu rozpočtu so 14 miliardovým schodkom, čo je zhruba 4 % očakávaného hrubého domáceho produktu. Sme si vedomí toho, že zostavenie schodkového rozpočtu sa nesmie v budúcnosti stať pravidlom. Preto jednou zo základných zásad rozpočtovej politiky v budúcich rokoch bude, aby realný prírastok zdrojov prednostne smeroval na znížovanie schodku, aby sa celková úroveň výdavkov rozpočtu v zásade nezvyšovala. Túto zásadu musíme rešpektovať aj pri priebežnom posudzovaní výsledkov počas budúceho roku.

Predmetom diskusií bolo ako zabezpečiť, aby rozpočtový schodok bol multiplikačným faktorom tvorby nových zdrojov v budúcnosti. Rozhodujúce z nášho pohľadu musí byť, či prostriedky použité nad rámec vybilancovaného rozpočtu sa použijú na reštrukturalizáciu jednotlivých odvetví hospodárstva. Myslím si, že tie tituly, ktoré su navrhnuté kryť deficitom, tento cieľ určitým, aj keď nie plným spôsobom dosahujú, a to aj napriek tomu, že časť týchto prostriedkov má neinvestičné zameranie. Čerpanie týchto prostriedkov budeme osobitne sledovať, čím by sa mal zabezpečiť skutočný prínos a dosiahnutie nášho zámeru.

V diskusii k návrhu štátneho rozpočtu viaceré otázky smerovali k problematike rozpočtu obcí. Je potrebné zdôrazniť, že v rámci celkových výsledkov verejných rozpočtov dosahujú rozpočty miestnych samospráv lepšie výsledky. Pri schodku štátneho rozpočtu obce hospodária s prebytkom. Aj v roku 1994 je stupeň reštrikcie, ktorý sa uplatnil vo vzťahu k obciam, oveľa miernejší ako reštrikcia v ostatných oblastiach ekonomiky. Je len na obciach, či dokážu efektívne využiť tie zdroje, ktoré majú v oblasti tvorby svojich príjmov. Máme signály o tom, že obce majú v tejto oblasti určité rezervy a radšej volia priechodnejšie postupy, ako je napríklad predaj obecného majetku.

Vážené dámy,
vážení páni,

zákonom o štátnom rozpočte sa menia a dopĺňajú viaceré právne predpisy, ktoré majú bezprostrednú súvislosť s rozpočtovým hospodárením v roku 1994. Ide najmä o zákonné úpravy o oblasti Národnej poisťovne, rozpočtových pravidiel fondového hospodárenia a ďalších. Zákon o štátnom rozpočte tým nadobúda komplexnejší charakter. Úprava navrhovaných zákonov je potrebná na to, aby bola základňa pre zostavenie návrhu

rozpočtu reálna. Na druhej strane neprijatie napríklad zmeny a doplnenia zákona o Narodnej poisťovni by vyústilo v januári do transferu prostriedkov zo štátneho rozpočtu v rozsahu zhruba 13 miliárd korún, čo znamená okamžitý pád do vysokého schodku s následnými výdavkami dlhovej služby.

Diskusia vyvolal aj návrh na zrušenie štátneho vyrovnacieho príspevku. K jeho zrušeniu nás nevedla snaha nedať tieto prostriedky obyvateľstvu, ale chceme ich dostať do systému, najmä sťažiť jeho neoprávnené čerpanie. Vlada predloží Národnej rade návrh na zmenu vyplácania rodinných prídavkov, ktoré nielenže nahradia tieto prostriedky, ale najmä ich vyplácanie sa dostane do lepšie kontrolovateľného a spravodlivejšieho rámca. Preto chceme zdôrazniť, že návrh štátneho rozpočtu je podmienený prijatím navrhovaných legislatívnych riešení.

Diskusia v parlamentných výboroch mala v podstate očakávaný priebeh. Zástupcovia jednotlivých výborov žiadali pre svoje kapitoly vyššie prostriedky zväčša na úkor tých, ktoré sú v pôsobnosti iných výborov. V súhrne navrhovali vyššie príjmy o 1,7 miliardy korún a vyššie výdavky o 3,7 miliardy korún. V súhrne by sa rešpektovaním týchto návrhov zvýšil schodok o 2 miliardy korún.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

sme si vedomí, že schvaľovanie rozpočtu na budúci rok bude zložitým procesom. Rád by som vás chcel upozorniť na to, že ani jeho prípadné neschválenie a následné prepracovanie nepovedie k vyšším príjmom. Otázkou môže byť len prípadné prerozdelenie prostriedkov medzi jednotlivé kapitoly. Na základe doterajšej diskusie vo výboroch vieme, že nie je taká kapitola, ktorá by sa reštrikciou, prísnejšou oproti súčasnému návrhu rozpočtu, nedostala do vážnych existenčných

problémov. Preto vam, vážené pani poslankyne a vážení páni poslanci, odporúčam, aby ste pri schvaľovaní rozpočtu zohľadnili aj tieto hľadiska a podporili jeho prijatie.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem panu podpredsedovi vlády a ministrovi financií. Prosím teraz spoločného spravodajcu výborov, predsedu národohospodarskeho a rozpočtového výboru pána poslanca Hvezdoňa Kočtúcha, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,
ctená opozícia /potlesk/,
koalícia,
vážení hostia,

budúce hodiny budú skutočne previerkou zrelosti nás, poslancov. Bol veľký problém ako zostaviť spoločnú správu, a preto sme sa po dlhých diskusiách v národohospodárskom a rozpočtovom výbore rozhodli predložiť vám neutrálnu rozpočtovú správu, ktorá glosuje, komentuje skutočný priebeh rokovania jednotlivých výborov o návrhu rozpočtu na rok 1994. Je to v podstate druhý rozpočet, komplexný rozpočet samostatnej republiky. 48 rokov tu boli nesamostatné rozpočty, tu boli prívesky slovenského rozpočtu ako rozpočtu federálneho, 48 rokov existoval a aj v tomto návrhu vidieť ešte

stopy a črtý fasovacieho princípu. Pôvodné výdavky, požiadavky, ktoré chromaždili rezorty do jednotlivých rozpočtových kapitol, presiahli 205 miliárd korún. Pretože sa vedelo, že sa bude škrtiť, tak sa niektoré výdavky nadsadzovali. Požiadavky nie vždy sa rovnajú potrebám, a to, čo sa vyškrtne, nie vždy je to nadmerné, nie vždy je to zbytočné.

Predkladaný návrh rozpočtu ešte v priebehu svojej prípravy bol atakovaný rôznym spôsobom. Bolo pripravených napríklad dvanásť variantov, zdvihli sa hneď kritické hlasy: Ako to, že dvanásť variantov? Išlo o pracovné varianty, ktoré mapovali možný vývoj od nevyhnutného minima po potenciálne maximum. Išlo o mapovanie budúcich možností, z ktorých sa neskôr mala vybrať najlepšia možná budúcnosť.

Máte aj prílohu, jednu tabuľku, ktorá ukazuje hlasovanie v jednotlivých výboroch o celom návrhu rozpočtu. Spoločnú správu máte k dispozícii a nebudem ju čítať. Nie sme na to, aby sme sa tu pretekali kto ako noblesne dokáže veci čítať. Skôr vás oboznámim s niektorými faktami.

Ako už spomenul pán minister, ide o návrh na zvýšenie výdavkov rozpočtu v jednotlivých výboroch. Sumarizované zvýšenie príjmov dosiahlo sumu 1 700 miliónov korún. Návrh na zvýšenie výdavkov obsahoval 3 730 800 tisíc korún. Rozdiel, ktorý by prehĺboval schodok, by bol 2 030 800 tisíc korún, pričom presun zo všeobecnej pokladničnej správy do jednotlivých kapitol by bol činil 166 400 tisíc korún.

Z toho výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci predložil nerealizovateľný návrh. Žiadal primerane upraviť všetky kapitoly rozpočtu a kryť primerane potreby výdavkov zdravotníctva.

Národohospodársky a rozpočtový výbor vediac, že Úrad priemyslového vlastníctva obhospodaruje vyše 315 ton duchov-

ného bohatstva, ktoré sa skladuje v hangároch, odporúčal zvýšiť kapitolu Úradu priemyslového vlastníctva o 22 miliónov korún. Viediac, že Najvyšší kontrolný úrad potrebuje kapacitné, odborné, profesionálne doplnenie toho, čo naštartoval, odporúčal zvýšiť výdavky Najvyššieho kontrolného úradu o 10 miliónov korún. Po diskusiách a garancii pána ministra hospodárstva, ktorý garantoval možné zvýšenie príjmov z kapitoly ministerstva hospodárstva o 700 miliónov, uvažoval, či by nebolo možné na priority, ktoré boli dané vládnymi uzneseniami, zvýšiť výdavky ministerstva hospodárstva o 500 miliónov korún.

Výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru v kapitole ministerstvo školstva a vedy navrhoval zvýšiť výdavky o 1 miliardu korún, a to na základe zvýšenia spotrebných daní o 0,800 miliardy a 0,200 miliardy. Do kapitoly Slovenská televízia - navrhovalo sa presunúť zo všeobecnej pokladničnej správy časť 24,7 miliónov korún. Kapitolu Slovenského rozhlasu - zvýšiť na úkor všeobecnej pokladničnej správy o 50 miliónov korún. V kapitole Slovenskej akadémie vied sa navrhol presun zo Všeobecnej pokladničnej správy o 70 miliónov korún. Navrhlo sa tiež zriadiť novú kapitolu účelových prostriedkov na obnovu a dostavbu Bradla, mohyly generála Milana Rastislava Štefánika, presunom zo všeobecnej pokladničnej správy o 20 miliónov korún.

Výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť v kapitole správa štátnych rezerv navrhol zvýšiť výdavkovú časť o 200 miliónov korún.

Výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a narodnosti požadoval zvýšiť výdavky celkom na 140 453 000 korún, zvýšiť deficit o 2 miliardy s návrhom zo 14 na 16 miliárd a tento deficit rozpustiť do kapitol ministerstva spravodlivosti, Generálnej prokuratúry, štatistického úradu, ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny a ministerstva kultúry.

Vybor pre privatizáciu požadoval zvýšiť kapitolu Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky na úkor všeobecnej pokladnicnej správy o 1,2 milióny korún, Protimonopolný úrad o 500 tisíc korún.

Takto sú zisťované celkové nároky výdavkov 3 730 800 tisíc korún.

Výsledky hlasovania: Keď vezmeme, že hlasovať malo 146 poslancov, odpocítavame pána predsedu a troch podpredsedov, skutočne hlasovalo o návrhu zákona 102 poslancov, teda ani nie 70 %. 44 poslancov absentovalo, čo pri takomto dôležitom návrhu zákona by bolo treba mať na zreteli. S predloženým návrhom zákona o štátnom rozpočte vyjadrilo súhlas 51 poslancov, to znamená 34,93 %. S predloženým návrhom zákona o štátnom rozpočte vyjadrilo nesúhlas 33 poslancov, t. j. 22,60 %. Hlasovania sa zdržalo 12,33 %. Čiže za návrh hlasoval rovnaký počet ako sa hlasovania zdržal, alebo hlasoval proti, 51 versus 51.

Pokiaľ ide o jednotlivé kapitoly, dali sme si namahu štatisticky kvantifikovať rokovanie o nich, pretože sa používala v tlači taká menšia dezinformácia, že 14 kapitol bolo schválených s pripomienkami a 21 kapitol nebolo schválených.

Dovoľte teda, aby som vás oboznámil aj so súhrnnými výsledkami hlasovania jednotlivých výborov podľa kapitol. Počet všetkých poslancov oprávnených podľa kapitol hlasovať v súlade s tým, ako boli kapitoly pridelené pánom predsedom, bolo 533 poslancov. Počet prítomných poslancov oprávnených hlasovať v týchto kapitolách bolo 369, to znamená tiež menej ako 70 %, len 69,2. Za hlasovalo 262 poslancov, to znamená 44,47 % zo všetkých oprávnených hlasovať a 64,22 % z prítomných poslancov. Proti hlasovalo dovedna 57 poslancov, z toho

32 poslancov priamo odmietlo, vyslovilo nesúhlas, 25 poslancov vyslovilo čiastočný nesúhlas potom, ak sa neprijali niektoré pozmeňovacie návrhy a 75 poslancov súhlasných hlasovať podľa kapitol sa zdržalo hlasovania.

Národohospodársky a rozpočtový výbor okrem oficiálneho prerokúvania vyzval Národnú banku Slovenska, aby sa prerokúvanie rozpočtu spojilo s výhľadom menovej politiky na rok 1994. Vyzval pána guvernéra, aby v tejto súvislosti predložil parlamentu správu. Vyzval Centrum pre strategické štúdiá, aby posúdil únosnosť rozpočtu, vierohodnosť, alternatívnosť z hľadiska roku 1994, z hľadiska strategických koncepcií, ktoré rozvíja. Poprosili sme a požiadať aj Ekonomickú univerzitu, ktorá na svojej konferencii vyslovila 24 záverov k prerokúvanému návrhu štátneho rozpočtu. Z týchto záverov by som prečítal aspoň niektoré.

Citujem: "Vládný rozpočet na rok 1994 ukazuje určitý druh profesionality s pokusom zviazať rozpočet s hospodárskou politikou... Vládný rozpočet subsumuje politiku stabilizácie hospodárstva, ale znižovanie daní zo zisku by malo byť úmerné podnikovým investíciám a tvorbe nových zamestnaní... Regulácia miezd a pribrzdenie importu je nevyhnutná hospodárska politika pre rok 1994... Možno oprávnené na základe modelových výsledkov MODELEPA a modelov ISLM 1 a ISLM 2, ktoré sú ekonometrickými a simulovali vývoj, tvrdiť o realite nulového rastu HDP v stálych cenách pre rok 1994, čo Ekonomická univerzita, expertná skupina, dokazuje takto: HDP v stálych cenách na rok 1993 ocenila podľa modelových prepočtov na 170 miliárd korún, HDP v stálych cenách na rok 1994 na 169 800 miliónov SK, HDP v bežných cenách oceňuje v diapazóne od 310 do 340 miliárd korún."

Ukazuje sa teda, že daňové bremeno, vrátane poisťných fondov, podľa Laferovej krivky a sadzby daní by nemalo presiahnuť 155 miliárd, t. j. 50 %. Dovoľte, aby som v tejto

súvislosti povedal, že ani ekonomická teória nepotvrdila, ani sám A. A. Lafer nepotvrdil, že by sa danové bremeno malo rovnať 50 %.

Schodky vladneho rozpočtu su opravnene, ak pomáhajú odstraňovať recesiu, ak by produktivita práce výrazne rástla a bol trvalejší prisun vonkajších zdrojov do hospodárstva. Inak by sa dvihala cenová hladina a s ňou aj napor na ďalšiu možnú vlnu devalvácie ako sprievodný znak. Podmienkou ekonomických modelov je, aby sa importná náročnosť znížila v roku 1994 zhruba o 10 %. Znamená to razantne zväziť možnosť zavedenia dovozných prirážok, pretože, ako vieme z rozboru 47 proexportných výrobných odborov, import niekde 15-násobne, niekde 6-násobne prevyšuje export, pričom v mnohom ohľade ide o výrobky, ktoré brzdia rozvoj oživenia našej vlastnej ekonomiky, pretože importované dovozy vlastne zabíjajú využitie vlastných kapacitných možností.

Dovoľte, aby som sa teraz zapodieval hlavnými problémami rozpočtu na rok 1994 ako ich vidím z pozície predsedu národohospodárskeho a rozpočtového výboru v súlade s tým, čo som povedal vo svojej spravodajskej sprave národohospodárskemu a rozpočtovému výboru pri jeho prerokúvaní.

Rok 1994 má mať tri ciele:

1. Zachovanie sociálneho zmieru, pretože ak budú sociálne konflikty, nebudu sa naplňať ani príjmy, nebudu sa môcť uhrádzať ani výdavky. Tento sociálny zmier odporúčam v našom návrhu zákona o rozpočte čiastočne zabezpečiť, kryť modifikáciou § 26, ktorý si môžete v návrhu zákona prečítať, kde navrhujem prehodiť bod 2 za bod 1 a bod 1 za bod 2 s tým, že zrušenie štátneho vyrovnacieho príspevku bude zročné s účinnosťou od 1. apríla 1994. Pan minister financií hovorí, že situácia v I. štvrtroku dá možnosť revidovať možné úpravy rozpočtu z hľadiska príjmov aj výdavkov, a pre-

to z hľadiska sociálneho odporúčam, aby sa nezrušil v tomto zákone už od 1. 1. 1994 štátny vyrovnávací príspevok, ale od 1. 4. 1994.

2. Druhý strategický cieľ je zastaviť prepád, ďalší prepád, pokles ekonomického rozvoja. K tomu koreluje i nulový vzostup, nulový rast hrubého domáceho produktu, ako som vám ho prečítal aj z ekonomickej expertízy Ekonomickej univerzity. Preto v dodatku k tejto mojej správe nájdete návrh na zníženie daňového základu dane z pridanej hodnoty. Prečo, o tom sme diskutovali tiež v národohospodárskom a rozpočtovom výbore. Prečo k tomu pristupujeme?

Na rozdiel od bežných trhových ekonomík, kde dosahuje čierna, šedivá ekonomika rozsah okolo 10 až 15 %, náš podiel šedej, čiernej ekonomiky presahuje úroveň jednej pätiny, vyše 20 %. Ak znížime daňový základ, je možné postihnúť práve tú časť platcov, ktorí dnes spôsobujú daňové úniky príjmov štátneho rozpočtu. Čiže odporúčam v prílohe, aby sme túto časť inkorporovali, a ona je ako príloha súčasťou spoločnej správy.

Považujem za potrebné povedať ešte jednu závažnú vec. Dlhú sme diskutovali s malými, strednými i veľkými podnikateľmi, so zväzmi priemyslu, s Asociáciou podnikateľských zväzov združujúcich 23 podnikateľských zväzov. Máte to v novele zákona o dani z príjmov - túto novelu sme uskutočnili, odsúhlasili sme ju. Pokles dane z príjmov pôvodne bol navrhovaný zo 45 na 40, zo 47 na 42. Výsledok novely poznáme. Nebudem sa k nej vracieť.

V súvislosti s podnikateľskými zväzmi sme uvažovali o jednej možnosti: aplikovať známe uhorské industrializačné zákony v terajších podmienkach Slovenska. Tie uhorské industrializačné zákony sa aplikovali nielen v Uhorsku, ale aj v USA, a znamenali zníženie daňového základu, pokiaľ trhové

subjekty toto zníženie daňového základu reinvestujú. To znamená, že sme uvažovali o možnom variante, čo keby sme tú 45-percentnú sadzbu dane z príjmov fyzických osôb ponechali, ale 5 % z nej, v prípade, že ju podnikatelia reinvestujú, pretože zatiaľ nadmerne spotrebúvajú svoje zisky do spotreby na nákup Mázd, na nákup Mercedesov, atď., atď., nechcem tu vymenúvať veci, čo keby sme im týchto 5 % odpustili z daňového základu za podmienky, že ich budú reinvestovať. To sa týka i právnických osôb, to sa týka aj fyzických osôb. Pravda, pri diskusiách sme zvažovali plusy a mínusy a prišli sme k záveru, že toto by mohla byť oblasť novelizácie dane z príjmov v tomto roku po 1. 4., keď budeme vidieť, ako nám dopadol I. štvrťrok. Inak národohospodársky a rozpočtový výbor každý mesiac, a to bude platiť aj pre budúci rok, sleduje vývoj príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu, rozpočtové hospodárenie, priority, a každý štvrťrok predkladá správu.

Takže, toto sú úvahy, ktoré som chcel na začiatok našej diskusie povedať.

Dovoľte, aby som po zvážení plusov a mínusov rozpočtu odporučil rozpočet schváliť. Zvažovali sme možnosť neschválenia rozpočtu, či už vo forme rozpočtového provizória alebo urýchlenia predčasných volieb. Rozpočtové provizorium znamená rozkmit politický, rozkmit ekonomický s možným náporom, pretože nežijeme ako izolovaný ostrov, naša ekonomika nie je robinsorovsko-cruseovská, naša ekonomika má vazby na globálnu ekonomiku, na európsku ekonomiku, a mohol by sa očakávať nápor v prvom rade na devalváciu meny, v druhom na finančnú rozpočtovú politiku s rastom inflácie. Podľa našich názorov rast inflácie, mierna anticipovaná inflácia, je realitou. Modely valorujú od 11 do 17 % pokiaľ ide o infláciu. Predpoklad 12 % inflácie za predpokladu razantnej hospodárskej politiky vlády môže byť realistický.

Pokiaľ ide o nezamestnanosť, neplatí Phillipsova krivka, že zvýšenie inflácie vedie k zníženiu nezamestnanosti a naopak. Phillipsova krivka sleduje 4 parametre: 1. vzrast produktivity práce, kde predpokladá o 2 % vyšší rast produktivity práce, 2. miezd, 3. vývoj cenovej hladiny, teda inflácie, 4. nezamestnanosť. Ukazuje, že v našich mimoriadnych podmienkach Phillipsova krivka neplatí. Neplatí ani Okunov zákon odpozorovaný zo 150 rokov trhovej ekonomiky, že pokles hrubého domáceho produktu o 2 % vyvoláva pokles zamestnanosti o 1 %. Modelové sme to v NEZES-e simulovali, dá sa to preukázať.

Ak teda berieme tri ciele hospodárskej politiky na rok 1994, ako som povedal - zachovanie sociálneho zmieru, zastavenie poklesu, prepadu ekonomiky a neprekročenie sociálnej únosnosti transformačného procesu, potom tomu zodpovedajú štyri národohospodárske priority:

1. prioritou priorít je národohospodárska stabilizácia, makroekonomická stabilizácia našej ekonomiky,
2. stabilita meny,
3. zdravá finančná politika,
4. minimalizácia rozpočtového deficitu.

Ukazuje sa z hľadiska expertízy, že troj- až štvornásobný multiplikačný koeficient, multiplikačný efekt, bol znížený na jednotkový multiplikačný efekt zásluhou zlej bankovej politiky. To je záver expertízy Ekonomickej univerzity. Z troch až štyroch korún multiplikačného efektu sa multiplikačný efekt zásluhou zlej alokácie bankových prostriedkov znížil na 1,04.

Štvrtou ekonomickou prioritou je teda snaha o minimalizáciu rozpočtového schodku. Tomu zodpovedajú 4 politické priority: politická priorita číslo 1 je taktiež zachovanie sociálneho zmieru. Politická priorita číslo 2 je nová kvali-

ta vonkajších politických, ekonomických a sociálnych vzťahov našej republiky. Politická priorita číslo 3 je zabezpečenie vnútornej bezpečnosti. A politická priorita číslo 4 je dostatočná sebaobrana Slovenskej republiky. Preto aj rozpočtové kapitoly v týchto položkách prekračujú pôvodné rozpočty z roku 1993. Či dostatočne alebo nie - o tom možno diskutovať v rozprave.

Zvažujúc plusy a mínusy, zvažujúc prípravu rozpočtu odporúčam Národnej rade Slovenskej republiky rozpočet po pripomienkach, po zvážení reality možných modifikačných návrhov, odsúhlasiť.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Kočtúchovi. Prosím, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov výborov.

Vážené pani kolegyne, pani kolegovia, otváram rozpravu k tomuto bodu programu s tým, že zatiaľ som dostal do rozpravy deväť písomných prihlášok. Ako prvý sa prihlásil pán poslanec Harna Štefan.

Poslanec Š. Harna:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán predseda,
vážená vláda,
dámy a páni,

dovoľte mi začať moje vystúpenie konštatovaním, že predložený návrh štátneho rozpočtu na rok 1994 nepovažujem za reálny. Prečo? Základným kritériom vlády pri jeho zosla-

vení bola požiadavka Medzinárodného menového fondu na rozsah deficitu, ktorý vraj nesmie prekročiť čiastku 14 mld Sk. To je ten ominózný fixný bod, od ktorého sa odvíjala tak príjmová, ako aj výdavková strana štátneho rozpočtu. Keďže rozsah deficitu štátneho rozpočtu vyjadrený sumou 14 mld Sk sa stal kritériom vlády pre jeho vypracovanie a schválenie, objem príjmov ako aj objem výdavkov sa museli prispôsobiť tomu kritériu. Konkrétne to znamenalo maximalizovať príjmy a minimalizovať výdavky štátneho rozpočtu tak, ako sa len dalo pri zachovaní zdania reálnosti. Na ten účel bola pre potreby kvantifikácie príjmov štátneho rozpočtu použitá tá kombinácia makroekonomických ukazovateľov, teda nulový rast HDP, 12-percentná miera inflácie a 17-percentná miera nezamestnanosti, ktorá v oných známych 12 variantoch štátneho rozpočtu vlády, ktoré ponúkla opozícii na výber, figurovala len ako teoretická, avšak najmenej reálna alternatíva.

Všetci vieme, včítane pána ministra financií, že tieto makroekonomické východiská sú nereálne a vyjadrujú skôr zbožné želanie vlády. Naplnenie týchto predpokladov vlády by vyžadovalo ideálny vývoj všetkých vnútorných a vonkajších činiteľov ovplyvňujúcich rozvoj ekonomiky, včítane konštalácie hviezd.

Aj tohtoročný štátny rozpočet je deficitný predovšetkým pre nenaplnenie príjmov štátneho rozpočtu. Vláda bola preto nútená konštatovať na strane 9 správy o plnení štátneho rozpočtu za I. až III. štvrtrok 1993, ktorú sme práve prerokovali, že - citujem: "Niektoré riziká známe už pri zostavení štátneho rozpočtu boli opodstatnené. Išlo najmä o riziká prejavujúce sa v nadhodnotení príjmov štátneho rozpočtu z dôvodu absencie základných makroekonomických veličín v podmienkach Slovenskej republiky." Presne tak ako bola nadsadená príjmová strana štátneho rozpočtu v tomto roku, je nadsadená aj v návrhu štátneho rozpočtu na budúci rok. Nenaplnenie príjmov štátneho rozpočtu v budúcom roku je preto

viac než pravdepodobné a predstavuje reálne riziko z hľadiska vývoja výšky deficitu štátneho rozpočtu.

Povedal som už, že v záujme neprekročenia 14 miliardového deficitu štátneho rozpočtu prišlo vládou k ďalšiemu zníženiu rozpočtových výdavkov, teda k ďalšej tvrdej reštrikcii. S touto reštrikciou výdavkov je spojená moja druhá pochybnosť vyúsťujúca do tvrdenia, že rozpočet je nereálny. Nemám výhrady k samotnej reštrikcii výdavkov, veď šetriť a šetriť na výdavkoch, to znamená hospodáriť, je chvályhodný počin. Problém je však s mierou reštrikcie, a najmä tým, že z predloženého návrhu štátneho rozpočtu ako celku, ale ani z návrhov rozpočtov jednotlivých kapitol nie sú jasné dôsledky reštrikcie na funkčnosť jednotlivých rezortov a nie sú jasne vyjadrené ani jej dôsledky na obyvateľstvo. Nie sú teda známe odpovede na otázky, ako zabezpečiť pridelené prostriedky funkčnosť rezortov a ako sa založia pri obmedzených prostriedkoch východiská budúceho rozvoja.

Úplne evidentná je absencia rozvojovej stratégie vlády, a to nielen v ekonomickej oblasti, ale takmer vo všetkých oblastiach života spoločnosti, to znamená v školstve, kultúre, ekológii, v sociálnej oblasti atď. Tieto stratégie a v nich definované priority, východiská, postupnosť krokov by mohli byť tými vodítkami, ktoré by zaručovali efektívnosť vynakladania tých obmedzených zdrojov, s ktorými spoločnosť disponuje. Z predloženého návrhu štátneho rozpočtu a z prerokovaných návrhov rozpočtových kapitol nevyplýva, že vláda disponuje takýmito stratégiami, ba práve naopak, odzrkadľuje sa v nich subjektivita a improvizácia. Ako príklad nepodloženosti rozpočtu kapitoly možno uviesť návrh rozpočtu ministerstva dopravy, spojov a verejných prác, kde sa nárokovanie, rozdelenie a použitie 6,7 miliárd SK zdôvodňuje na tri a pol stranách textu. A nie je to oveľa lepšie ani v prípade ostatných kapitol.

Prí nedostatočnom zdôvodnení rozpočtu vládou nie je možné hlasovať za predložený návrh, pretože by to bolo nezodpovedné. Vláda musí byť schopná zdôvodniť a obhájiť realnosť a opodstatnenosť svojho návrhu štátneho rozpočtu. Keď to nevie, nemá právo očakávať od opozície, aby zaň hlasovala.

Chcem ešte zdôrazniť, že klub poslancov politického hnutia Spolužitie odmieta hlasovať za vládny návrh štátneho rozpočtu nie preto, že je deficitný. Je len samozrejmé, že sa tomu netešíme, sme však realisti a vieme, že v daných podmienkach iná alternatíva ako deficitný rozpočet neexistuje. Naše výhrady sa týkajú, ako som to už tu uviedol, toho, že nevidíme žiadne záruky na to, že tak reštrikcia ako aj pridelovanie prostriedkov rozpočtu sú optimálne a využitie bude efektívne. Skutočnosť, že vláda porušila zákon tým, že nerešpektovala uznesenie Národnej rady číslo 301 a nepredložila návrh zákona o štátnom rozpočte na novembrovú schôdzu Národnej rady, uvádzam už len pre úplnosť našich výhrad k predloženému návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 1994.

To sú hlavné výhrady klubu poslancov politického hnutia Spolužitie, a to je zdôvodnenie toho, prečo nebudeme hlasovať za vládny návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 1994.

Dámy a páni,

keď funguje vládna koalícia, bude vládny návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 1994 schválený. Chcem preto predložiť niekoľko pozmeňovacích návrhov, ktoré by bolo vhodné prijať aj z pohľadu vládnej koalície.

Prvý môj návrh sa týka znenia § 2 návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 1994. Tento paragraf splnomocňuje vládu resp. ministra financií realizovať rozpočtové opatrenia. Problém je v tom, že vláda je týmto paragrafom splnomocnená

prerozdeľovať prostriedky medzi jednotlivými kapitolami štátneho rozpočtu prakticky neobmedzene. Teoreticky môže jednej alebo i viacerým kapitolám zobrať všetky prostriedky a prerozdeliť ich medzi ostatnými. Čo takéto splnomocnenie prakticky znamená? Napríklad my tu bojujeme o prerozdelenie niekoľkých miliónov medzi jednotlivými kapitolami, a v prípade, že sa nám podarí presadiť takýto návrh, sme náramne spokojní, že sme uskutočnili dobrú vec. Paragraf 2 však umožňuje vláde vrátiť prostriedky na pôvodný účel resp. ich ľubovoľne preskupovať medzi jednotlivými kapitolami. Dovoľujem si dokonca vysloviť podozrenie, že tento paragraf je sčasti príčinou nekonceptného pridelovania prostriedkov jednotlivým kapitolám, lebo tu existuje pre vládu možnosť rozdeliť prostriedky dodatočne bez účasti parlamentu tak, ako si to vláda želá.

Pretože Národná rada tým stráca možnosť ovplyvňovať rozdelenie prostriedkov štátneho rozpočtu jednotlivým kapitolám, čo je iste nesprávne, podávam nasledovný pozmeňovací návrh ku kapitole číslo II. Za odsek 1 tejto kapitoly sa vkladá nový odsek 2, ktorý znie: "Opatreniami podľa odseku 1 môžu byť upravené výdavky jednotlivých kapitol najviac o 5 %, resp. po predchádzajúcom súhlase Národnej rady Slovenskej republiky v rozsahu najviac 10 %." Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

Druhý môj pozmeňovací návrh sa týka § 20 zákona o štátnom rozpočte na rok 1994. V § 20 odporúčam terajší text označiť ako odsek 1 a doplniť odsek 2, ktorý znie: "Výnosy z dane príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných požitkov vytvorených v roku 1993 a inkasovaných daňovými orgánmi po 1. januári 1994, sú príjmom obcí a štátneho rozpočtu podľa § 3 ods. 1 zákona číslo 14/1993 Z. z.." Tento pozmeňovací návrh dávam preto, aby obce dostali svoj 70-percentný podiel na daniach z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných požitkov za celý rok 1990 tak,

ako to určoval zákon číslo 14/1993 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 1993.

A konečne tretí pozmeňovací návrh sa týka kapitoly Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky. Navrhujem upraviť výdavky Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky /príloha číslo 2 zákona o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994/ nasledovne: Výdavky spolu zvýšiť z čiastky 49 950 000 korún na 59 978 000 korún v nasledovnom členení: na investičné prostriedky 5 000 000 korún, na neinvestičné výdavky 54 978 000 korún, z toho mzdové prostriedky 13 978 000 korún. O uvedených 10 028 000 korún navrhujem znížiť rezervu vlády v kapitole Všeobecná pokladničná správa.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Harnovi.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, keďže je pol jednej, mali by sme mať obedňajšiu prestávku. Prajem vám dobrú chuť a stretneme sa o 14.00 hodina.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať v prerušenom zasadnutí. Ako druhý sa do rozpravy prihlásil pán poslanec Košnár. Nevidím ho tu. Ďalej pán poslanec Krivčík.

Prosím pánov poslancov a pani poslankyne, ktorí sú mimo rokovacej siene, nech prídu a vypočujú si príspevky v rozprave k rozpočtu.

Poslanec J. Krivčík:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

dovoliť si predniesť niekoľko pripomienok k predloženému vládnemu návrhu o štátnom rozpočte na rok 1994, ktoré orientujem na oblasť poľnohospodárstva.

Poľnohospodárstvo v každej krajine má bez ohľadu na stupeň jej ekonomického rozvoja významné odvetvové postavenie. Priame pretváranie slnečnej energie na organickú hmotu, a tým buď na priamu poživatinu alebo surovinu, predstavuje jeden zo základných zdrojov, ktorého špecifiká treba jednoducho rešpektovať v záujme ochrany a prirodzenej obnovy týchto zdrojov. V ekonomicky vyspelých štátoch sa pri súčasných medzinárodných ekonomických a obchodných vzťahoch zdôvodňuje opodstatnenosť určitej dávky poľnohospodárskeho protekcionizmu najmä z týchto dôvodov: vysoké riziko podnikania v poľnohospodárstve, plošný a biologický princíp výroby, vplyv počasia, škodcov a podobne, nerovnocenné podnikateľské postavenie, vzťah k priemyslu a službám v úlohe obojstranného zakazníka, nespôsobilosť pružnej reakcie na trhové zmeny v ponuke a dopyte, dlhý výrobný cyklus, obmedzená možnosť inovácií, vedecko-technický pokrok v priemysle a s tým spojená inovácia v poľnohospodárstve, ako i pomalá obrátkovosť kapitálu v porovnaní s inými odvetviami, plošne rozložený prírodný zdroj, biologická cykličnosť a podobne.

Rovnocenné partnerské postavenie tohoto rezortu voči ostatným rezortom nemožno trvalejšie dosiahnuť bez zvýšenia

účinnosti všetkých aktivít v tomto rezorte. Je preto dôvodné sledovať toky financií poskytovaných zo štátneho rozpočtu, teda od daňových poplatníkov, najmä vo vzťahu k efektívnosti poľnohospodárskej prvovýroby. V sprave k návrhu štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1994 sa v princípoch finančnej a rozpočtovej politiky v období transformácie slovenskej ekonomiky hovorí, že rozhodujúcim determinantom finančnej a rozpočtovej politiky je podpora ekonomickej reformy smerujúcej k transformácii ekonomiky Slovenska. A ďalej - strategickým cieľom je prehĺbvanie charakteristik trhového hospodárstva pri súčasnom zabezpečení makroekonomickej stability. V tejto súvislosti sa v citovanej sprave uvádza postup transformácie vlastníckych vzťahov a v tej súvislosti sa poukazuje na vplyv podpory maleho a stredného podnikania. Konštatuje sa, že menšie podniky do 25 pracovníkov dosiahli rýchlejšiu adaptáciu a zreteľnejšie prvky oživenia než subor podnikov ako celok - pozri strana 3.

V tejto súvislosti je zaujímavé, či rezort pôdohospodárstva sleduje hospodarenie samostatne hospodáriacich roľníkov alebo individualne hospodáriacich ako skupiny popri hospodárení štátnych majetkov a poľnohospodárskych družstiev. Poznamenávam, že v roku 1992 príslušný výskumný ústav dostal od ministerstva poľnohospodárstva zakazku na zavedenie sledovania vlastných nákladov vybraného suboru samostatne hospodáriacich roľníkov popri dlhodobom sledovanom subore štátnych majetkov a jednotných roľníckych družstiev.

Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky z 12. júla 1993 zaviazalo vládu Slovenskej republiky, Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky, aby do 30. 9. 1993 predložilo úvahu o ďalšom postupe transformácie poľnohospodárskych družstiev a privatizácie štátnych majetkov v poľnohospodárstve a vývoj podnikateľských foriem hospodarenia na pôde, do 30. 11. 1993 vypracovať koncepciu obchodnej politiky, a to vnútornej a vonkajšej, vrátane alternatívnych rieše-

ni, a napokon, do 31. 12. 1993 rozpracovať otázky marginality s osobitným zreteľom na marginalitu vstupov do poľnohospodárstva a poľnohospodárskej výroby. Bez objasnenia uvedených problémov nemožno vykonávať cielavedomú poľnohospodársku politiku, ktorá by smerovala ku konečnému cieľu a zmyslu, k zvýšeniu efektívnosti a konkurencieschopnosti poľnohospodárskej a potravinárskej produkcie - pozri strana 26 koncepcie a zásad pôdohospodárskej politiky.

Vyššie prijaté uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky boli prijaté vo vedomí, že absencia konkretizovaného postupu ďalšej transformácie poľnohospodárskych družstiev na podnikateľské formy a jednotky na báze súkromného vlastníctva, znalosti polohy domácich poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov vo vzťahu k zahraničným cenám i v súvislosti s liberalizáciou svetového obchodu, bola najväčším nedostatkom koncepcie agrárnej politiky zahľadenej len na produkciu bez ohľadu na jej výrobnú cenu za zvýšenej finančnej účasti štátu.

Za situácie deficitného štátneho rozpočtu, čo sa prejavuje aj neustálym znižovaním neinvestičných dotácií do agrokomplexu a do štátneho fondu trhovej regulácie od roku 1991, je mimoriadne dôležité urobiť obrat v účelovosti dotácií, prestať v ich plošnom rozpúšťaní na všetky podniky hospodáriace v horších prírodných podmienkach. Takzvané systémové dotácie vyplácané všetkým subjektom na jeden hektár poľnohospodárskej pôdy sú v pravom slova zmysle antisystémové. Nerešpektujú totiž zásadnú zmenu, ktorá sa uskutočnila od roku 1992, keď sa upustilo od radenia pôdy do produkčno-ekonomických skupín a súčasne zavedením skupiny cien pôdy, ale najmä daňovej sústavy, kedy sa už neoslobodzujú od pozemkovej dane podniky hospodáriace v horších skupinách, čo predchádzajúcim zrušením diferenciálnych príplatkov vytvára podmienky na prirodzenú reštrukturalizáciu a alokáciu výroby na princípoch pôsobenia trhu. Voči pôsobe-

niu trhu sa mi javia plošné systémové dotácie ako kontraproduktívne.

S účelnosťou dotácií na stimulovanie štrukturálnych zmien vo výrobe /strana 12 kapitoly III - ciele a zásady finančnej a rozpočtovej politiky na rok 1994 a na podporu transformácie a reštrukturalizácie poľnohospodárstva a jeho modernizácie v nových trhových podmienkach - strana 23 tej istej kapitoly/, je v istej kontradikcii téza v návrhu rozpočtu kapitol na rok 1994 /strana 57/, v ktorej sa hovorí, že dotácie pre agrokomplex sú smerované najmä na zabezpečenie potravinovej bezpečnosti štátu, zdravej výživy a výživovej dostatočnosti obyvateľstva, ekonomickú stabilitu, dôchodkovú primeranosť poľnohospodárstva a regionálne vyvážený rozvoj. Ide o všeobecne populisticky ladené frázy, v ktorom duchu pokračuje i pán minister Baco v návrhu rozpočtu kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky na rok 1994. Na strane 2 tejto kapitoly nehľadá aktívne kroky na zníženie disparity cenových nožníc a závislostí na monopole dodávateľov a odberateľov, keď východisko z tejto situácie spája len s dotáciami zo štátneho rozpočtu.

V návrhu štátneho rozpočtu niet ani stopy po úsilí na zefektívnenie výroby využitím vnútorných rezerv poľnohospodárstva cestou energetickej transformácie a privatizácie, teda efektov, ktoré prinášajú pre nás nové vlastnícke vzťahy. Ak manažment terajších poľnohospodárskych družstiev nechce privatizovať transformované družstvá, nemožno mu za túto službu poskytovať dotácie. Ak nevie ako na to, Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky by malo metodicky a organizačne prispieť k nastoleniu autentických súkromno-vlastníckych vzťahov. Ku tomuto by pomohol aj legislatívny krok vo forme zákona o prenájme.

V oblasti použitia dotácií by sa mali obnoviť tituly na podporu budovania menších spracovateľských kapacít na vidie-

ku, čím by vytvárali aj nové pracovné príležitosti, ako sú mliekárne, jogurtárne, konzervárne, sušiarne a iné, až po predaj, čím by tiež došlo k žiadúcemu narušeniu existujúceho monopolu. Podpora kapitálového prepojenia prvovýroby so spracovateľským priemyslom, skladovaním až obchodom pravdepodobne bude musieť počkať na inú konštaláciu.

V zmysle týchto mojich vyslovených pripomienok návrh štátneho rozpočtu nepodporím.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej do rozpravy je prihlásený pán poslanec Bohumil Chmelík.

Poslanec B. Chmelík:

Vážený pán predseda,
vláda Slovenskej republiky,
Národná rada,
vážení hostia,

Slovensko je chorá krajina. Rozpočet pre rezort zdravotníctva na rok 1994 je nedostatočný. Týmto dvoma konštatovaniami uvádzam svoje vystúpenie. Slovensko je krajina chorá. Je to viacvýznamové konštatovanie o súčasnom Slovensku. Slovensko je choré. Na túto skutočnosť z pohľadu zdravia a zdravotníctva som už opakovane vo svojich vystúpeniach upozorňoval, a v nadväznosti chcem v rozprave k návrhu štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1994 zdôrazniť fakt, že zdravotníctvo je rezort s nutnosťou dostatočného viac zdrojového spôsobu finančného zabezpečenia.

Najväčšiu časť za výkony a ďalšie náklady zdravotníckych zariadení uhrádza poisťovňa. Suma, ktorá je uvádzaná v prílohe tabuľkovej časti návrhu štátneho rozpočtu nazvanej "Vplyv účinnosti Národnej poisťovne a Fondu zamestnanosti na štátny rozpočet" v časti Fond zdravotného poistenia na rok 1994 vo výške 14 402 miliónov korún ako príjmy z poisťného, a kde štát platí poisťné na zdravotné poistenie 1 362 miliónov Sk, je nedostatočná.

Zadĺženosť rezortu zdravotníctva v tomto roku je v súčasnosti medzi 3,5 až 6 mld korún. Tvoria ju sčasti viditeľné, nezaplatené faktúry. A oveľa závažnejšia je skrytá zadĺženosť, keď nedostatok financií vedie k maximálnemu šetreniu vo väčšine zariadení. Šetrí sa teda aj tam, kde by sa šetriť nemalo - v údržbe, v obnove sanitných vozidiel, v odstraňovaní nedostatkov v ochrane a bezpečnosti, oddelenia nemocníc sa nemaľujú, vyčerpané sú zásoby nemocničnej bielizne, oblečenia i ochranných prostriedkov. Nevytvára sa fond na obnovu základnej zdravotníckej techniky, prístrojov, budov, neriešia sa často ani havárie. Pri dlhoch z tohto roku musím zdôrazniť, že rozpočet na rok 1994 ich výrovnanie nezabezpečuje napriek tomu, že sú to štátne dlhy. A zdravotnícka verejnosť očakáva ich neplošné riešenie.

Okrem liečby chorôb by mala byť významnou položkou rozpočtu prevencia. Prostriedky pre Národný program podpory zdravia, či už cez Fond národného zdravia alebo priamo, nie sú zabezpečené, hoci majú viesť k trvalej zmene, k zdravému a dlhšiemu životu. Žiaľ, nepodarilo sa získať pre tieto ciele prostriedky zo spotrebnej dane za lieh a tabakové výrobky - to iba na okraj. Nemôžem nepripomenúť, že realizácia programu CINDI bola potvrdená podpismi už dvoch ministrov zdravotníctva Slovenskej republiky. Svetová zdravotnícka organizácia považuje slovenské rozpracovanie tohto preventívneho programu za vzor pre ďalšie krajiny v posttotalitnej fáze vývoja.

Je iste celý rad ďalších nedoriešených a finančne nepokrytých oblastí: platová problematika zdravotníckych pracovníkov, rekonštrukcie a modernizácie budov, budovy v komplexnej bytovej výstavbe, civilná obrana atď. Z ďalších finančných zdrojov zdravotníctva spomeniem dva. Podnikateľské aktivity zdravotníckych zariadení vytvárajú iba doplnkový finančný zdroj a sponzorské dary a nadácie sú tiež pomocným finančným zdrojom.

Nedostatočným financovaním komplexu zdravotníctva porušíme všetky vazby a nadvaznosti transformácie slovenského zdravotníctva. Ohrozená bude liečebno-preventívna starostlivosť, zastaví sa privatizácia zdravotníctva, a tým je ohrozená aj etika v zdravotníctve. Pozastaví sa plynulý rozvoj slovenského zdravotníctva pri súčasnom mimoriadne silnom informačnom a ponukovom tlaku.

Zdravotníctvo ako celok potrebuje sumu nad 27 miliárd Sk. Pre porovnanie v českej republike presahuje rozpočet zdravotníctva 70 miliárd Čk. Podľa reálneho odhadu dolná skromná hranica financovania zdravotníctva cez Národnú poisťovňu - zdravotné poistenie, tzv. variant minimálnej solventnosti predpokladá výdavky vo výške 23 miliárd korún. Rezort zdravotníctva v celej svojej komplikovanosti a komplexnosti nie je teda na rok 1994 finančne zabezpečený. Ak nepríde k zvýšeniu rozpočtu v kapitole zdravotníctva a ďalších, treba urýchlene podniknúť opatrenia, aby opäť od januára 1994 nevznikala zadlženosť, a o tom treba ihneď informovať občanov Slovenskej republiky.

Dnešná Západná Európa sa teší z toho, že jej obyvatelia sa v dobrom zdraví dožívajú dlhého veku. Chorý národ ťažko dosiahne prosperitu. A ešte jednu myšlienku. Náklady na liečbu sú desaťnásobne vyššie, ako náklady na prevenciu. Na základe všetkých uvedených skutočností a z obavy o nefunkč-

nosť rezortu zdravotníctva nemôžem hlasovať za prijatie návrhu štátneho rozpočtu.

Dovoľte ešte záverom spresniť uznesenie výboru pre zdravotníctvo a sociálne veci. Výbor spresnil svoje uznesenie, nevyslovil nesúhlas so všetkými kapitolami rozpočtu, žiadal iba zvýšenie rozpočtu pre zdravotníctvo.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Ďalej je do rozprav prihlásený pán poslanec Jakuš.

Poslanec J. Jakuš:

Dovolím si ospravedlniť neúčast poslancov SDL na začiatku tohoto odpoľudňajšieho rokovania, mali sme klub. Zároveň prepúšťam poradie pánu poslancovi Košnárovi, ktorý bude vystupovať za klub.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Košnár. Pán poslanec Jakuš, mám tomu rozumieť tak, že vy už nebudete vystupovať?

Poslanec J. Jakuš:

Nie, len prepúšťam svoje poradie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Košnár.

Poslanec J. Košnár:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,
vláda,
dámy a páni,

dovoľte mi začať maličkou poznámkou k spoločnej správe, ktorá bola predložená ako tlač 396a, kde v poslednom odseku na strane 2 je závažná chyba. Uvádza sa tam, že za návrh zákona o štátnom rozpočte hlasovalo vo výboroch 104 či 102 poslancov, ako neskôr upresnil pán spoločný spravodajca. Chce sa zrejme povedať, že hlasovania o návrhu sa zúčastnilo 102 poslancov a absentovalo 44 poslancov. Bolo by azda vhodné, aby sa v tomto poslednom odseku spoločnej správy na strane 2 nahradili slová "za návrh zákona" slovami "o návrhu zákona", aby nevznikali sporné výklady.

Bez návrhov na zmeny bolo v príslušných výboroch schválených len 8 kapitol, ako vyplynulo zo spoločnej správy. Za povšimnutie stojí, že medzi nimi nie je ani jediná kapitola hospodárskych a sociálnych rezortov a že z ekonomického hľadiska rozhodujúce kapitoly rozpočtu nezískali vo výboroch podporu. Je to iste veľavravné. V čom sú asi príčiny tohoto stavu do akého sme sa dostali? Príčin je zrejme veľa. Je to fiasko rozpočtu na rok 1993, ktorý skončí hlbokým deficitom rádu 20 miliárd. Je to do očí bijúci rozchod reality so siláckymi vyhláseniami o slovenskom hospodárskom zázraku, chaotický vplyv vládnej politiky na ekonomiku, dominujúca živelnosť a pokračujúci rozklad, je to aj končiaca benevolencia a pritvrdenie nárokov zo strany Medzinárodného menového fondu, medzinárodných a svetových finančných a bankových inštitúcií, na serióznosť a kreditibilitu hospodárskej politiky. Nezanedbateľnú úlohu tu však zohrávajú aj určité politicko-mocenské kalkulácie vzhľadom na vnútropolitický vývoj, snaha zatlačiť parlament do kúta, demonizovať rozpoč-

tové provizórium ako národnú katastrofu, spriechodniť tvrdé reštrikcie novelizáciami radu zákonov pribalených k návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 1994, a v časovom strese zakryť pred parlamentom i pred verejnosťou nekompetentnosť, voluntarizmus a amaterizmus a odobrať ho Národnou radou.

To všetko a množstvo iných evidentných faktov spôsobuje, že parlamentná debata o štátnom rozpočte už vo výboroch bola predovšetkým rozpravou o politike a menej rozpravou o rozpočte, pretože zahanbujúca kvalita rozpočtu je odborníkom natoľko zrejmá, že by bolo profesnou diskvalifikáciou, keby prijali hru: však navrhnete, kde, komu a koľko ubrať a kam to pridať. Podstata veci spočíva totiž v inom. V tom, že naďalej absentuje jasná realistická koncepcia hospodárskej politiky vlády. Preto je aj návrh štátneho rozpočtu bezkonceptný a nie je východiskom, nie je súčasťou politiky, ktorá by viedla k zásadnému obratu.

Návrh rozpočtu sa točí okolo večného problému rozdelenia menších zdrojov než sú nároky správcov kapitol a obchádza základnú otázku, totiž ako stimulovať zvýšenú tvorbu zdrojov a podľa akých kritérií a na aké priority vynakladať obmedzené zdroje. Priority, o ktorých hovoril vo svojej reči pán spoločný spravodajca, žiaľ, v rozpočte zreteľne, jednoducho zabudované nie sú. Dnes nám musí ísť v prvom rade o zastavenie rozvratu ekonomiky a prechod k oživeniu. Len to je cesta k prekonaniu rozporností, ktoré v predkladanom návrhu rozpočtu sú a zostali neriešené, ale najmä len to je cesta ako zabrániť sociálnemu kolapsu, keď polovica občanov Slovenskej republiky je už teraz na hranici alebo pod hranicou životného minima.

Makroekonomické východiská návrhu štátneho rozpočtu sú analyticky nezdôvodnené, a dovoľte mi povedať, že nereálne. Slovenská vláda ako celok nedoceňuje a nevie vytvárať pozitívne ekonomické expektácie. V lepšom prípade skízava iba do

roviny, ako by to bola akási propagandistická záležitosť. Ekonomické očakávania však skutočne majú cenu reálneho kapitálu, ale len vtedy, ak sú zdravé, reálne dosiahnuteľné, ak sa utvárajú na báze hospodárskeho programu, ktorému ekonomická verejnosť uverí, ak vláda kreditibilitu svojej hospodárskej politiky posilňuje dôsledným postupom a neznehodnocuje ho bezradnosťou pri riešení rôznych afer a aférok, ktoré ekonomické expektácie ohrozujú.

Očakávania, že pokles hrubého domáceho produktu v roku 1994 bude nulový, že celoročná inflácia bude 12 % a že deficit štátneho rozpočtu nepresiahne 5 % hrubého domáceho produktu, resp. že bude 14 miliárd korún, nemôžeme pokladať za zdravé ekonomické expektácie. Ešte pred niekoľkými týždňami vládne kruhy uvažovali s takým štátnym rozpočtom, ktorý bude vychádzať z 3 - 5 % poklesu hrubého domáceho produktu v roku 1994. Priklon k nulovému variantu sa neopiera o prudkú zmenu reálneho vývoja, ani o náhle hlbšie poznanie jeho priebehu, ale v správe sa čisto verbálne a bez analytického doloženia v jedinom odseku a v jedinej vete na strane 9 správy k štátnemu rozpočtu zdôvodňuje tým, že podniková sféra sa už čiastočne adaptovala na zmenené podmienky, že sa priaznivo prejaví doteraz uskutočnená privatizácia a že zoslabne stagnácia vo vyspelých ekonomikách.

Dovoľte, aby som sa spýtal, čo si vybrať zo zmatených, rozporných tvrdení zdôvodňujúcich rozpočtovú filozofiu. Tvrdenie, že výkonnosť ekonomiky sa zvyšuje - zo strany 3, ale pokles pokračuje, že v roku 1994 sa tento pokles zastaví, ale s jej oživením v priebehu roka ešte stále nemožno rátať, ako sa píše v tej istej správe na strane 9? Zostáva pre mňa záhadou, ako sa dosiahne nulové tempo vývoja hrubého domáceho produktu v stálych cenách. Rovnako nezdôvodnený je konštrukčný predpoklad rozpočtu, že celoročná miera inflácie v roku 1994 neprekročí 12 %. Pripomeňme, a pri prerokúvaní štatistickej správy o vývoji troch kvartálov tohoto roku sa

to ukázalo, že v tomto roku miera inflácie je takmer dvojnásobne vyššia než pripúšťala vláda, a jej tempo sa zvyšuje, ale napriek tomu sa pre budúci rok deklaruje zásadný zvrät.

Zarážajúce je to, že v predložených materiáloch nie je nič, čo by mohlo poskytnúť predstavu o tom, ako je rozpočtová politika zosúladená s peňažnou a úverovou politikou. Bez toho môže Národná rada sotva uveriť, že nulový rast hrubého domáceho produktu a 12-percentná miera inflácie nie sú iba želané čísla, ale že je to cieľ, ktorý je vládnu a bankovou politikou zabezpečený a dosiahnuteľný. Spomeňme si, prosím, že pri prerokúvaní správy Národnej banky Slovenska o menovom vývoji za I. polrok tohto roku sme požadovali, aby parlament dostal potrebné informácie o výhlade menového vývoja, bez ktorých sa nedá zodpovedne koncipovať a posúdiť rozpočet. Napriek verejnému prisľahu guvernéra Národnej banky Slovenska takéto informácie, žiaľ, nemáme, a ani vláda, ktorej musí byť jasné, že vzťah k úverovej sústave je dôležitý nielen z hľadiska financovania schodku štátneho rozpočtu, ale najmä z hľadiska oživenia ekonomiky, takéto informácie v súvislosti so štátnym rozpočtom nám neposkytla.

Vieme, že úverová reštrikcia je jednou z hlavných príčin rozvratu našej ekonomiky. Vieme aj to, že na privatizáciu naše banky požičali približne 30 mld Sk. Koľko úžitku mohli tieto peniaze priniesť, keby sa boli alokovali napríklad na investície, a na privatizáciu sa použili špeciálne privatizačné menovo neutrálné úvery, čo Strana demokratickej ľavice už dávno navrhovala.

Pri spomenutých makroekonomických východiskách pokus číselne dostať deficit štátneho rozpočtu do hraníc určených Medzinárodným menovým fondom viedol k nadsadenému optimizmu pri hodnotení stavu a výhľadu ekonomiky, k nezodôvodnenému nadsadeniu výšky budúcich príjmov a k plošnému a mechanickému škrtaniu výdavkov. Proklamácia obsiahnutá aj v správe

k štátnemu rozpočtu na strane 1, že prostriedky získané zostavením deficitného rozpočtu sa účelovo využívajú na financovanie rozvojových zámerov ekonomiky, nie na úhradu bežných rozpočtových výdavkov, je nepravdivá. Rozpočtované bežné výdavky sú o 3 400 mil. vyššie ako celkové - zopakujme - ne-reálne nadsadené príjmy štátneho rozpočtu. Bežné výdavky predstavujú 92,4 % rozpočtovaných výdavkov, čo znamená ne-rozvojové a kriticky núdzové až kolapsovo-prevádzkové zameranie rozpočtu a zakladajú ďalšie zvyšovanie neinvestovaného, ale spotrebovaného štátneho dlhu.

Neinvestičné dotácie zabudované v rozpočte nepodporujú podnikateľské aktivity a pohltia ich útlmové programy, pričom stále napríklad rudnému baníctvu, ale aj uhoľnému baníctvu hrozí, že nebudú vyplácané zákonné sociálne nároky, a uhoľnému baníctvu hrozí kolaps samotnej ťažby. Investičné dotácie svojou výškou i konkrétnym určením majú dosť ďaleko od rozvojových impulzov, čím nespochybňujem potrebu dokončiť napríklad vybrané rozostavané stavby - povedzme - spalovne, vodárenské nádrže a podobne, ale vyslovujeme pochybnosť, či sa týmto naplňuje rozvojová stratégia.

Pokiaľ ide o niektoré vecné charakteristiky štátneho rozpočtu, návrh rozpočtu je v príjme vo výške 124,5 mld korún, čo je v porovnateľných podmienkach po odpojení Národnej poisťovne o 10 mld viac ako v roku 1993, ale toto očakávanie sa opiera predovšetkým o predpoklad, že prudko vzrastie výnos dane z pridanej hodnoty, ak som dobre počítal, o 24,8 %. Má to azda znamenať, že sa máme pripraviť na takú novelizáciu zákona o dani z pridanej hodnoty, ktorá zdvihne sadzby? Ale čo potom s projektovanou mierou inflácie, s menovou stabilitou, sociálnym zmerom a radom ďalších dôsledkov? Ak sú tieto otázky nemiestne, nemiestnou obavou, potom projekcia rastu príjmov spoľieha na už diskutovaný nulový pokles hrubého domáceho produktu, vzornú daňovú disciplínu, a dovoľte mi povedať to slovo - zázraky v oblasti príjmov z vládnych

úverov a deblokácií pohľadávok v zahraničí vo výške 6 400 mil. korún.

Výdavky sú rozpočtované vo výške 138,5 mld korún, čo je zhruba o 16 % menej, ako sú porovnateľné očakávané výdavky na rok 1993, pričom príjmami štátneho rozpočtu má byť krytých 90 % výdavkov a deficitom 10 %. Výdavkovú štruktúru charakterizuje to, že verejná spotreba štátu - správa, obrana, bezpečnosť, súdy, prokuratúra pohlcuje 40 mld korún, t.j. zhruba 29 % výdavkov, štátny dlh 23 400 mil. korún, čo je cca 17 % výdavkov. Teda spolu približne 46 % výdavkov, kým verejná spotreba obyvateľstva - školstvo, zdravotníctvo, kultúra a iné 24,7 mld, t.j. len toľko, čo výdavky spojené so štátnym dlhom. Deficit projektovaný na výšku 14 mld korún je hlboko poddimenzovaný a môže sa naplniť v rekordnom čase.

Dlhová služba je skutočne kritickou výdavkovou položkou. V kapitole štátny dlh sa ráta s výdavkami 23 400 mil. korún. Opustenie zámeru 11 800 mil. korún uhradiť z prostriedkov Fondu národného majetku spôsobilo rad manipulácií s číslami rozpočtu a otriaslo s jeho beztak chabými základmi. Ešte koncom novembra sa v návrhu štátneho rozpočtu spracovanom ministerstvom financií, o ktorom sa rokovalo pozdejšie v Častej-Papierničke, zdôvodňovala opodstatnenosť uhradiť časť záväzkov štátu z prostriedkov Fondu národného majetku takto - budem citovať: "Prenášať bremeno štátneho dlhu na daňových poplatníkov resp. odstraňovať chyby minulosti na ich úkor nie je možné aj preto, lebo z ich daní sa už v minulosti tieto chybné projekty uskutočňovali. Nemožno preto od nich znovu žiadať príspevok na ich riešenie. Požiadavka na použitie zdrojov fondu je teda úplne oprávnená. V prípade nerealizovania úhrady Fondom národného majetku sa uvedená suma stane súčasťou schodku štátneho rozpočtu a navrhovaný schodok sa zvýši na 27,3 mld Sk." Koniec citátu.

Vláda tento zámer náhle opustila. Jednoducho ešte o pár miliárd nadsadila rozpočtované príjmy, napríklad prihodila do položky príjmy z vládnych úverov 2 miliardy, ale najmä zredukovala či splanírovala výdavky jednotlivých kapitol tak, že to mnohé rezorty sotva prežijú a úpadok spoločnosti ako celku sa môže prehĺbiť. Pýtam sa, kde je tu koncepcia? A ak vláda tvrdí, že ju má, spočíva snáď v čarovaní s desiatkami miliárd z týždňa na týždeň? Je azda prejavom zodpovednosti a ohľaduplnosti voči občanovi, daňovým poplatníkom a poistencom Národnej poisťovne, ak sa opticky chce zmierniť tohoročný deficit štátneho rozpočtu tým, že sa skrátia príjmy Národnej poisťovne pre rok 1994?

V návrhu štátneho rozpočtu vláda obmedzuje odvodové povinnosti štátu voči Národnej poisťovni, v podstate obmedzuje, ak nie likviduje zákonom stanovený verejnoprávny charakter tejto poisťovne so zdôvodnením, že - citujem: "Je nutné zosúladiť reálne potreby Národnej poisťovne s možnosťami štátneho rozpočtu." Koniec citátu. Je to na strane 15 správy. Takúto šancu nemajú iní platitelia poisťného. Menej solventní podnikatelia nemôžu povedať to isté čo vláda - nemáme na to, preto budeme za zamestnancov platiť menej alebo vôbec. Nemôžu to povedať ani živnostníci a už vonkoncom nie občania, ktorým sa poisťné striha zo mzdy. Ak sa chce toto privilégium štátu voči verejnoprávnej inštitúcii zdôvodniť tým, že štát predsa v rozpočte garantuje sociálne poisťné fondy vo výške 1 400 mil. korún, treba tiež vedieť, že je to len zlomok sumy, o ktorú návrh zákona o štátnom rozpočte Národnú poisťovňu, presnejšie poistencov ukracuje.

Rozpočty kapitol sú v prevažnej časti na hranici alebo skôr pod hranicou zaručujúcou funkčnosť príslušných správov kapitol. Ak uvažujeme len s projektovanou mierou inflácie, nad hladinou bude len ministerstvo obrany.

A napokon ešte jedna poznámka. Serióznosť prístupu ku kráteniu výdavkov jednotlivých kapitol, keď sa prijalo rozhodnutie nepoužiť prostriedky Fondu národného majetku, stačí azda dokumentovať na kapitole Kancelárie prezidenta republiky, ktorej sa skrátili mzdové výdavky oproti roku 1993 na 58 % a na kapitole ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku, ktorého mzdové prostriedky zostávajú nekrátené. Chce ma niekto presvedčiť, že to nie je jednoducho kapric? Iste, nepočúva sa to príjemne, ale pravda býva obyčajne veľmi nepríjemná.

Vážené dámy a páni,

ani trochu nás neteší, že sa potvrdili analýzami potvrdené východiská a projekcie, z ktorých sme vychádzali pri koncipovaní nášho ekonomického programu na jar tohto roku, že totiž spomaľovanie poklesu výkonnosti hospodárstva Slovenska, ku ktorému došlo v roku 1992, bude v roku 1993 prerušené a vystriedané jeho opatovným prehĺbením. Slovenskom otriasla transformačná recesia v poklese produkcie, raste nezamestnanosti, vo finančnej situácii podnikov a v horšom stave štátnych financií Slovenskej republiky celkom inak, než to pripúšťali expektácie vlády.

Stavali sme sa a staviame sa aj teraz za mierne expanzívnu peňažno-úverovú politiku a úspornú rozpočtovú i dôchodkovú politiku, ktorá by nemala za cieľ udržiavať chod hospodárstva s jeho terajšou nadostatočnou výkonnosťou a s nevyhovujúcimi štruktúrami, ale ktorá by naopak vytvárala impulzy pre rozvojové aktivity ako súčasť zmeny našej pozície vo svetovom obchode založenej na rozširanej produkcii konvertibilných tovarov a služieb. K tomu by mali viesť a prispievať všetky, teda nielen zahranično-obchodné, ale aj, či predovšetkým investičné, vedeckovýskumné, výrobné, vzdelávacie a iné aktivity slúžiace otváraniu hospodárstva a podpora investičného dopytu by sa mala prednostne zaujímať

o investície zabezpečujúce preukázateľný, alebo ešte lepšie, už reálne preukázaný efekt v exporte tovarov a služieb. K rozšíreniu exportnej výkonnosti hospodárstva by mala prispieť vedecko-technická politika orientovaná na účinnú podporu konkrétnych vedecko-technických projektov, na vývoj nových alebo na výrazné zlepšenie kvality jestvujúcich výrobkov a technológií. Pri takejto orientácii by aj naša negociačná pozícia s odborníkmi medzinárodných finančných a bankových inštitúcií bola trochu iná, než pozícia, ktorá sa vytvorila doterajšou hospodárskou politikou.

Rozvojovú časť makroekonomickej politiky by mal zabezpečovať fond rozvoja v podobe úverových zdrojov sústredených do osobitnej rozvojovej banky alebo sústavy bánk s prípadnou odvetvovou a regionálnou dimenziou s cieľom stimulovať použitie podnikových úspor na urýchlenie štruktúrnej adaptácie. Pri načrtnutej rozvojovo-stabilizačnej makroekonomickej politike by sa dal intenzívnejšie podporovať rozvoj infraštruktúry, bytová výstavba, regionálny rozvoj, súkromné podnikanie, bez negatívnych dôsledkov na vývoj makroekonomických veličín, a po relatívne krátkom čase svojho pôsobenia viesť k oživeniu ekonomiky.

Takéto zámery však nenachádzame zabudované v návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994. To je dôvod, prečo v ňom nevidím cestu a nástroj ozdravenia slovenskej ekonomiky. Pri všetkej snahe nezaujate hľadať vecné dôvody, pre ktoré by si zaslužil návrh štátneho rozpočtu podporu poslancov Strany demokratickej ľavice, takéto dôvody sme nenašli a iba sa potvrdilo, že vláda nie je ochotná či schopná vypracovať a predložiť inú koncepciu. Preto poslanci Strany demokratickej ľavice nemajú inú možnosť, než návrh rozpočtu nepodporiť.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR J. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej sa do rozpravy prihlásil poslanec Kňažko. Nie je tu. Prosím, pán poslanec Varjú.

Poslanec J. Varjú:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,
ctené dámy a páni,

hovorí sa, že v ekonomicky a politicky konsolidovaných krajinách seriózna opozícia obvykle podporí štátny rozpočet, ak sa naozaj považuje za serióznou opozíciu. Vo vzťahu k tomuto poznatku sa, samozrejme, automaticky natíska otázka, prečo v Slovenskej republike sa opozícia nespráva podobne seriózne a ozaj konštruktívne. Na druhej strane však treba vidieť, že v týchto konsolidovaných krajinách sa vypočujú názory opozície aj pri spracúvaní hospodárskych koncepcií, o ktorých sa začne hovoriť vo vzťahu k rozpočtu už v jarných mesiacoch, v nadvaznosti na to sa dohodne na prioritách, upraví sa príslušné zákony a tieto dohody sa musia akceptovať už v pripravovanom štátnom rozpočte. V tom vidím podstatu problému a v tom vidím príčinu toho, že dnes opozícia nie je ochotná podporovať štátny rozpočet, lebo práve takýto postup nám chýba. Pokúsím sa to znázorniť na rezorte pôdohospodárstva, kde skutočne môže byť ako príklad výnimka, ako sa v tomto rezorte postupovalo.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo pri prerokúvaní a schvaľovaní programového vyhlásenia novej vlády po voľbách uložil svojmu rezortu vypracovať koncepciu do mája 1993 a nadvazne na to aj konkretizačné postupy pre jej realizáciu.

Tieto úlohy ministerstvo pôdohospodárstva splnilo bezozbytku. Pritom pozitívne treba hodnotiť skutočnosť, že pán minister Baco pri spracovaní a posudzovaní koncepčných materiálov si vypýtal názory širokej poľnohospodárskej obce a všetkých významných politických strán. Postupne sa vykryštalizovala spolupráca medzi parlamentným výborom, ministerstvom a zastupiteľskými organizáciami. Samozrejme, táto spolupráca je ešte vo vývoji a zďaleka nie je dokonalá. A čo sa týka koncepčných postupov, sú v štádiu zrodu a ako také nesú v sebe svoje nedostatky. Poľnohospodárom sa však podarilo ako zatiaľ jedinému rezortu položiť na stôl svoje koncepčné zámery.

Nepodarilo sa však poslancom Národnej rady Slovenskej republiky v poľnohospodárstve dosiahnuť to, aby správa o rezorte pôdohospodárstva v ekonomických podmienkach realizácie týchto koncepčných zámerov v roku 1994, teda "zelená správa", splnila svoje ozajstné poslanie. Najmä z druhej časti celého názvu "zelenej správy", ale aj z predkladacej správy ministra pôdohospodárstva pána Petra Bacu vyplývalo, že nejde iba o informačný materiál, ale o konkretizáciu koncepčných zámerov, ktoré by sa mali akceptovať v štátnom rozpočte na rok 1994.

Národná rada na návrh poslaneckého klubu HZDS za podpory poslaneckých klubov SNS, KDH a MKDH hlasovaním zamietla konkretizujúce návrhy uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky prednesené spoločným spravodajcom výborom, predsedom výboru pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo. Podľa toho uznesenia Národná rada mala schváliť "zelenú správu", uložiť vláde akceptovať v štátnom rozpočte na rok 1994 kvantifikované upravy v dotáciách a subvenciách rezortu, ako i v daňových úľavách. Tieto kvantifikácie korešpondovali s koncepciou schválenou Národnou radou a zásadami agrárnej politiky. Po úprave uznesenia správu iba vzala na vedomie a iba odporúčala vláde urobiť niektoré kroky. Pritom

tieto odporúčania boli sformulované iba vo všeobecnej rovine. Dôvod: K uvedeným konkretizáciám sa vrátíme pri prerokúvaní štátneho rozpočtu na rok 1994. A práve tu je zádrh a dnes sme tu.

Dnes sa vraciame k takému stavu, že sa prijíma štátny rozpočet vypracovaný matematickým spôsobom a vychádza sa z odôvodnenia, že nemáme viac. Pripadá mi to tak - prepáčte, že použijem vtip - ako keď primáš rozdeľoval peniaze, ktoré dostali, ráno po svatbe, stovku mne, stovku tebe, stovku mne, atď. a kontrabasistovi sa neušlo. A keď sa spýtal: Prosím vás, a mne nepatrí? Vysvetlilo sa mu, že áno, prináleží aj tebe, len sa neušlo - a musíš to pochopiť.

Možno pochopiť aj takéto vysvetlenie, že sa neušlo viac zo strany vlády, najmä keď berieme do úvahy, že vláda nemá doteraz vypracovanú ucelenú hospodársku koncepciu vyúsťujúcu do stanovenia priorít v jednotlivých rezortoch, z čoho by sa dalo vychádzať pri zostavovaní štátneho rozpočtu. Parlament by však nemal tolerovať vláde postrádanie práve takejto ucelenej koncepcie. V takých podmienkach sa nedá hovoriť napríklad ani o zosúladení finančnej, dotačnej, subvenčnej politiky, o čom sa tu hovorí, improvizuje sa aj v tejto veci, a nevieme, na základe čoho sa kvantifikujú napríklad sadzby pri daňových zákonoch. Len podľa toho, aby to vyšlo matematicky v štátnom rozpočte.

Je napríklad nelogické, že stratová, úverovo hlboká zaťažená a štátom iba minimálne podporovaná poľnohospodárska prvovýroba by mala tvoriť väčšiu časť zdrojov do rozpočtu niektorých najmä menších obcí, a aby bol štátny rozpočet v kapitole pôdohospodárstva postavený tak, že pôdohospodárstvo zase má výrazné pasíva voči štátnemu rozpočtu. Veľmi vysoké daňové zaťaženie vychádza na 14,6 mld korún v príjmovej časti. Vo výdajovej časti formou dotácií len 10,5, pardon, 10,9 mld Sk. Zase sa tu natíska otázka, z čoho by malo

poľnohospodárstvo plniť takúto požiadavku na štátny rozpočet. Z ďalších úverov? Ide teda o nesúlad tejto politiky.

Nakoniec samotná aktivita pána ministra pôdohospodárstva predložiť parlamentu koncepciu a následne konkretizujúcu hospodársku politiku niesla v sebe značné riziko neschválenia týchto materiálov vo vláde a v parlamente. Vidíte, v zelenej správe to dopadlo tak, že sme ju od začiatku podporovali a nakoniec práve pre tú nekonkrétnosť potom v závere sme sa nevedeli dohodnúť. Nakoniec aj vo vláde mal problémy, vieme, že prvá verzia neprešla ani vo vláde.

Vrátim sa teraz k rozpočtu. Vláda vo svojom návrhu rozpočtu nerešpektovala ani uznesenie Národnej rady číslo 251/1993 ku koncepcií a zásadám agrárnej politiky, v ktorom sa ukladá vláde Slovenskej republiky považovať situačnú správu, tzv. "zelenú správu" za neoddeliteľnú súčasť návrhu rozpočtu kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky. V roku 1992 na úhradu nákladov bolo z rozpočtových zdrojov poskytnutých 12,1 mld Sk. Vo výdavkovej časti rozpočtu to bolo 9,3 mld Sk a úľavy na odvodoch - parafiskál - predstavovali 2,8 mld. Rozpočet na rok 1993 počíta s objemom dotácií, vrátane rezervy v kapitole pokladničná správa 0,8 mld, celkom 9,2 mld Sk. Zelená správa počíta na rok 1994 s úhradou nákladov 9,4 mld Sk, z toho z výdavkovej časti rozpočtu 8,4 mld korún a formou daňovej úľavy, napríklad zelená nafta, zo zdrojov výnosov privatizácie 1 mld Sk.

V koncepcii agrárnej politiky schválenej Národnou radou, to je uznesenie, na ktoré som sa odvolal, sa za maximálnu únosnú mieru krátenia rozpočtových zdrojov považujú 3 až 4 % ročne aj v prípade nevyhnutnej reštrikcie rozpočtu. Znamená to, že celkový objem rozpočtových zdrojov ako neceňová úhrada výrobných nákladov pre poľnohospodárstvo by nemala byť nižšia ako 11,1 mld Sk. Prosím vás, tieto návrhy, tieto dohody boli, nevzali sa len zo vzduchu, ale boli sku-

točne výsledkom seriózneho prepočtu. Ak tieto dohody samotná vláda pri návrhu štátneho rozpočtu nerešpektuje, potom nemožno očakávať od opozície, aby takéto štátny rozpočet podporila. Samozrejme, tu nejde o handrkovanie o nejakých 100 miliónov korún, ide tu o principiálnosť v tejto veci.

Mali sme veľmi krátku debatu s pánom ministrom Bacom, nehovorím, že nejakú jemnú. Pán minister sa vyjadril, že ak nepodporíme štátny rozpočet, potom načo navrhujeme ďalšie pozmeňovacie návrhy. I napriek tomu si dovoľím navrhnúť ďalšie s nádejou, že sa to vylepší. Nevieť, či je možné dohodnúť sa už v takom štádiu, neviem, či je dosť časového priestoru, ale nielen v poľnohospodárstve, tam je to možné, lebo už máme pripravenú koncepciu, ale kde sú ostatné rezorty a kde je zosúladenie týchto rezortov. Počas tejto schôdze je veľmi ťažko nahovoriť nás, opozíciu, ale pokúste sa.

Môj návrh je k zákonom, resp. k novele zákona o rozpočte a môj klubový kolega ešte prednesie konkrétne návrhy k rozpočtu. Môj návrh znie takto: v prvej časti zákona o štátnom rozpočte v § 2 ods. 1 doplniť text v nasledovnom znení: "prekročenie alebo zníženie týchto limitov a úloh o viac ako 5 % podlieha súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky". Zdôvodnenie: Zmyslom doplnenia textu je vniesť vo vzťahu k organizáciám stabilitu projektovania realizácie ich aktivít. Vo vzťahu k správcovi jednotlivých kapitol signalizovať mieru vytvorenia rozpočtových rezerv. Chcel by som upozorniť, že asi bude vysvetlené, že v druhom odseku sa hovorí o tom, že podlieha to schváleniu, ale to vo vzťahu k celému štátnemu rozpočtu, a prvý odsek sa odvoláva na prílohu číslo 2, kde sú uvedené jednotlivé kapitoly. Nám ide o to, aby ani jednotlivé kapitoly neboli menené bez súhlasu Národnej rady.

Ďalej vo štvrtej časti rozpočtových pravidiel - zmena a doplnenie zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo

567/1992 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 159/1993 Z. z. - je uvedené, že na strane 9 v § 5 za ods. 3 sa vkladá nový ods. 4, ktorý znie: "Poskytnutie dotácie podľa zákona o štátnom rozpočte na príslušný rok možno viazať na vykonanie predchádzajúcej kontroly hospodárenia územnými finančnými orgánmi." Odporúčam toto znenie vynechať, vypustiť. Zdôvodnenie: Dotácie podliehajú následnej kontrole územnými finančnými orgánmi v zmysle § 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územných a finančných orgánoch z 1. 10. 1993. Viazanie poskytovania dotácie na vykonávanie predchádzajúcej kontroly môže viesť k neodôvodneným odkladom poskytovania dotácie podľa platných pravidiel, a to aj v prípadoch, keď výsledok kontroly bude pozitívny.

Na strane 10 doplniť ďalší bod 10 v nasledujúcom znení: "Zrušuje sa článok 8 § 22 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 159/1993 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 14/1993 Z. z. o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1993 a o zmene zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktorým sa zvyšuje daň z pozemkov a stavieb za rok 1993 o 25 %."

Ak neprejde tento návrh, dávam alternatívny návrh: "Splnomocňuje samosprávne orgány obcí zrušiť zvýšenie výmeru pozemkovej dane na rok 1993 o 25 % a znížiť resp. odpustiť splatenie tejto pozemkovej dane." Zdôvodnenie: Pozemková daň, a tým viac zvýšenie v podmienkach krízovej finančnej a dôchodkovej situácie znásobenej tohoročným suchom, nemá ekonomickú základňu vo výťažku z pôdy, teda starostlivosť výroby neumožňuje plniť daňovú povinnosť. Zvýšený predpis spôsobuje nárast dlžôb voči miestnym rozpočtom a odčerpáva zdroje na bežné financovanie prevádzky. Je fiktívnym príjmom rozpočtov obcí. Obce s týmto zvýšením rozpočtu na rok 1993 pôvodne ani nepočítali, schválilo sa 9. 7. 1993. Do úvahy treba vziať aj to, že vláda uznala dôvody zníženia tejto dane aj v tohtoročnom návrhu o dani z nehnuteľností.

Toľko moje poznačovacie návrhy. Ďakujem vám, že ste ma vypočuli trpezlivo, vidím, že miestami aj pozorne. Počuli ste moje stanovisko aj naše návrhy. Odovzdám ich písomne.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej do rozpravy sa prihlásil pán poslanec Kvasnička.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyně poslankyne,
vážení poslanci,
vážení hostia,

poslanci Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru v súvislosti s prerokovávaním štátneho rozpočtu kapitoly školstvo dostali materiál, s ktorým by som vás chcel oboznámiť, nakoľko tento materiál nedostali všetci poslanci. Je to vyhlásenie.

V priebehu rokov 1991 - 1993 sme viackrát upozorňovali na neriešené problémy školstva. Volili sme všetky demokratické a ústretové formy, od vystúpení zodpovedných predstaviteľov škôl v médiách, cez petície, až po míting v máji 1993. Žiaľ, bez odpovede predstaviteľov vlády, prípadne so spochybňovaním požiadaviek škôl bez vzájomného dialógu. Vrcholom ignorancie v uvedenom prístupe je predložený návrh rozpočtu školstva a vedy Slovenskej republiky na rok 1994, ktorý okrem iného smeruje aj k likvidácii autonómie škôl a najmä vysokých škôl.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

v roku 1993 boli priame výdavky na vzdelávanie a vedu krátené v rozpočte školstva na 75 % roku 1992, vecné neinvestičné výdavky vysokých škôl v reálnej hodnote na 52 %. Rozpočet rezortu školstva, ktorý budete posudzovať a schvaľovať, znamená ďalšie krátenie rozpočtu v porovnaní s rokom 1993 o 15,8 % na minimálnu úroveň 63,7 % rozpočtu roku 1992. Čo v skutočnosti znamená toto krátenie pre rezort školstva?

1. Materiálové výdavky klesnú na 71,7 % roku 1993, v porovnaní s rokom 1992 na 37,3 %.

2. Výdavky na údržby a opravy klesnú oproti roku 1992 na 32 %, v porovnaní s rokom 1992 na 17 %.

3. Výdavky na investície dlhodobo nedosahujú ani 20 % potrieb rezortu. V roku 1994 budú limitované len na dokončenie štyroch rozostavaných stavieb.

4. Mzdy - vzhľadom na to, že vládne nariadenie číslo 636/1992 Zb. o odmeňovaní v rozpočtových a príspevkových organizáciách bolo účinné len 5 mesiacov roku 1993, chyba v rozpočte školstva pre rok 1994 krytie nárastu mzdových prostriedkov na 7 mesiacov, čo znamená nominálne krátenie rozpočtu mzdových prostriedkov na 87 % roku 1993. Táto čiastka nepokrýva ani zákonné nároky tarifných plátov a mohla by viesť k prepusteniu 22 000 zamestnancov rezortu školstva.

5. Navyše musí školstvo odviesť do štátneho rozpočtu príjmy vo výške 1 284 mil. Sk, čo predstavuje 7,36 % rozpočtu rezortu.

6. V návrhu rozpočtu sa zdôrazňuje spoluúčasť rodičov, obcí a miest na financovaní prevádzky vo vybraných školských zariadeniach. Možno takto uvažovať na Slovensku, kde 48 % rodín žije pri a pod hranicou životného minima? Možno za týchto okolností deklarovať právo na vzdelanie? Nezabráňime veľkej časti populácie prístup k vysokoškolskému vzdelaniu stanovením poplatkov za štúdium bez následných sociálnych opatrení?

7. Na vysokých školách je paralyzovaná vedecká činnosť. V porovnaní s drasticky krátenými výdavkami na vedu v roku 1993 návrh pre rok 1994 počíta s ďalším, takmer 20-percentným krátením výdavkov. Môžu byť za týchto okolností vysoké školy vrcholné vedecké inštitúcie, kde podľa návrhu rozpočtu nie je zabezpečené financovanie ani existujúcich, ani nových grantových projektov, ktoré predstavujú špičkové vedecké projekty v rezorte školstva a vedy? Môžu školy vychovávať odborníkov na zvládnutie náročných technológií, s ktorými chceme konkurovať na svetových trhoch?

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa preto obraciame na vás so žiadosťou takto predložený rozpočet pre rezort školstva na rok 1994 neschváliť a poveriť vládu jeho prepracovaním.

Dovoľujeme si tiež upozorniť, že podnikateľská činnosť v zmysle zákona číslo 172/1990 Zb. o vysokých školách nepatrí medzi hlavné činnosti vysokých škôl. Jej výsledky môžu byť iba doplnkovým zdrojom financovania. V súlade s odporúčaním konferencie rektorov slovenských vysokých škôl z júna 1993 preto ďalej navrhujeme oslobodiť podnikateľskú činnosť od zdaňovania, refundovať školám DPH, na preklenovacie obdobie ponechať školám predpísané príjmy, oslobodiť dovoz zariadení pre pedagogickú a vedeckovýskumnú činnosť od cla, daňovo zvýhodniť sponzorskú činnosť pre školstvo.

Nechceme zvyšovať sociálne napätie a uvedomujeme si vážnu situáciu Slovenskej republiky. Upozorňujeme však, že pri zachovaní navrhovaného rozpočtu nemôže školstvo zabezpečiť výuku ani prijímanie študentov do prvých ročníkov stredných a vysokých škôl v rozsahu, ako to robilo v rokoch 1990-1993. Navyše, schválením takéhoto rozpočtu je ohrozené plnenie príslušných častí Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky. Žiadame preto o otvorený dialóg a jasné stanovisko štátnej správy k devastácii školstva cestou navrhovaného rozpočtu.

Podpisani: Konferencia rektorov vysokých škôl Slovenskej republiky, predsedovia akademických senátov vysokých škôl Slovenskej republiky, Rady vysokých škôl a Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Kvasničkovi. Ďalej je do diskusie prihlásený pán poslanec Pivoluska.

Poslanec J. Pivoluska:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,
vážení hostia,

na rozdiel od mojich opozičných predrečníkov mám krátky, ale za to konštruktívny príspevok. Pozmeňovací návrh je nasledovný: Návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994 a o zmenech niektorých ďalších zákonov navrhujem doplniť takto:

Na strane 29 - desiatu časť navrhujem doplniť bod 1 tohto znenia: v § 1 ods. 2 sa vypúšťa čiarka a slová "ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb". Ostatné body desiatej časti navrhujem prečíslovať. Uvedenou úpravou sa vylúčia manipulácie s predajom rodinných domov v štátnom resp. v podnikovom vlastníctve za neprimerane nízke ceny v zmysle zákona číslo 182 z 22. 8. 1993, ktorý to súčasne dovoľuje. Pri ich predaji sa bude postupovať podľa platných zákonov a vyhlások o predaji nehnuteľností, alebo budú zaradené ako byty v domoch osobitného určenia ako nepredajné. Poznamenávam, že pôvodný vládny návrh bol v tvare ako ho navrhujem pozmeniť mojim návrhom. Mój pozmeňovací návrh som prerokoval s predkladateľom, ktorý s mojim pozmeňovacím návrhom súhlasí. Pozmeňovací návrh odovzdám písomne.

Ďakujem za podporu môjho návrhu. Čo sa týka štátneho rozpočtu ako celku, štátny rozpočet podporím.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Pivoluskovi. Ďalej do diskusie je prihlásený poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,

som rád, že môj predrečník začal diskusiu k zákonu o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, pretože tiež by som chcel predložiť niekoľko pozmeňovacích návrhov a vyjadriť sa aj vo všeobecnosti k tomuto zákonu, ktorý je naozaj veľmi dôležitý. Je paradoxom, že máme na stole novelizáciu

zákona, ktorý sa v praxi nezačal ešte ani riadne realizovať. Na druhej strane treba povedať, že prvé stretnutia so zákonom o vlastníctve bytov a nebytových priestorov spôsobujú nemalé výkladové a aplikačné ťažkosti, a že tento zákon, či si to chceme priznať alebo nie, predstavuje v podobe, v akej sme ho prijali, skôr legislatívnu prekážku, ako pomoc pri prevoze bytov do vlastníctva.

Predaj bytov do osobného vlastníctva je aj napriek určitému úpadku záujmu občanov naďalej horucou spoločenskou témou dotýkajúcou sa tisícov našich rodín. Občania sú pripravení investovať do kúpy bytov nemalé finančné čiastky. Je preto potrebné, aby bola k dispozícii právna norma garantujúca taký prevod vlastníctva bytov, ktorý nebude oslabovať pozície občanov a znevýhodňovať ich postavenie ako nových vlastníkov.

Novelizácia zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov číslo 182/1993 Z. z. je nevyhnutná. Nie som si však istý, či predkladateľ dnešného návrhu mal k dispozícii dostatok času a informácií na takú prípravu návrhu, ktorý by s konečnou platnosťou vyriešil nedostatky zákona číslo 182 z roku 1993. Okrem toho by som rád požiadal predkladateľa, aby vysvetlil priamy súvis tohto návrhu zákona so štátnym rozpočtom Slovenskej republiky, ako aj dôsledky, ktoré by nastali, ak by tento návrh nebol zaradený ako časť návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994.

Pokiaľ ide o konkrétne pripomienky k desiatej časti návrhu zákona o štátnom rozpočte, v ktorej je obsiahnutý návrh na znenu a doplnenie zákona číslo 182 z roku 1993 o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, rád by som uviedol nasledovne:

Mimoriadne diskutabilným je bod 2 desiatej časti návrhu zákona o štátnom rozpočte, kde sa navrhuje doplniť § 5 odsek 1 písmena d/ zákona o vlastníctve bytov o záväzok občana uhradiť náklady spojené s vypracovaním znaleckého posudku o technickom stave bytu, ktorý chce kúpiť. Pokiaľ si dobre pamätáme, už pri prijímaní pôvodného návrhu sme kritizovali stav, podľa ktorého sa mali občanom predávať byty bez toho, aby vedeli, aký je ich skutočný technický stav. Navrhli sme preto, aby zmluva o prevode vlastníctva bytu obsahovala aj určenie technického stavu domu, bytov a nebytových priestorov znaleckým posudkom so špecifikovaním opráv, ktoré treba nevyhnutne vykonať v najbližších 12 mesiacoch, ak o to nado-
búdateľ požiada. Tento návrh sa stal predmetom búrlivej dis-
kusie a zdalo sa, že bude dokonca príčinou neprijatia zákona o vlastníctve bytov. Spor sme preklenuli kompromisom, na základe ktorého je takýto znalecký posudok súčasťou kúpnej zmluvy len vtedy, ak o to požiada občan.

Zákon číslo 182 z roku 1993 o vlastníctve bytov a neby-
tových priestorov však nerieši otázku kto má znášať náklady
vypracovania takéhoto znaleckého posudku, ktorý osobne pova-
žujem za jednu zo základných garancií rovnoprávného postave-
nia predávajúceho a kupujúceho pri prevode bytov do vlast-
níctva. Takéto ustanovenie nie je ani potrebné, pretože za
stav bytu a jeho vady pri predaji v každom prípade zodpovedá
predávajúci. Predávajúci je povinný upozorniť kupujúceho na
vady predávanej veci, v danom prípade bytu či nebytového
priestoru. Bez riadneho posúdenia stavu bytu znalcom nie je
predávajúci schopný svoju povinnosť voči kupujúcemu splniť,
čím nielenže postupuje v rozpore s Občianskym zákonníkom,
ale vystavuje sa aj nebezpečenstvu vleklých a finančne ná-
ročných sporov s novými vlastníkmi. Vypracovanie znaleckého
posudku o technickom stave bytu, nebytového priestoru na
náklady predávajúceho, teda obce, mesta, štátu, je preto
v jeho životnom záujme a je celkom prirodzené.

Predkladateľ návrhu zákona o štátnom rozpočte však navrhuje, aby náklady takéhoto znaleckého posudku znášal kupujúci, čiže občan. Tento návrh je nielen v rozpore s právnou úpravou o zodpovednosti za vady predávanej veci, o ktorej som hovoril, ale v mnohých prípadoch by i vzhľadom na zlú ekonomickú situáciu kupujúcich nútil občanov, aby sa vzdávali vypracovania znaleckého posudku a kupovali byty bez znalosti ich skutočného stavu. Z týchto dôvodov je navrhovaná úprava uvedená pod bodom 2 desiatej časti návrhu zákona o štátnom rozpočte Slovenskej republiky neprijateľná a dávam návrh, aby sme ju vypustili.

Ďalej by som chcel vyjadriť pochybnosť, či návrh uvedený pod bodom 3 desiatej časti návrhu zákona o štátnom rozpočte zakazujúci spoločenstvu vlastníkov bytov nadobúdať do vlastníctva nehnuteľný majetok nie je v rozpore s článkom 20 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý garantuje každému právo vlastníť majetok. Na oživenie pamäti chcem uviesť, že spoločenstvo vlastníkov bytov je združenie, ktoré sa vytvára za účelom správy bytového domu, v ktorom majú títo vlastníci svoje vlastné byty. Spoločenstvo vlastníkov bytov je právnická osoba. Ako každá iná právnická osoba môže nadobúdať vlastníctvo k hnuteľným a nehnuteľným veciam s výnimkou vecí, o ktorých hovorí ústava. V článku 4 ústavy sú takýmito vecami nerastné bohatstvo, podzemné vody, prírodné liečivé zdroje a vodné toky, ktoré sú vo vylučnom vlastníctve Slovenskej republiky, a v článku 20 odsek 2, teda v tom článku, ktorý garantuje každému právo vlastníť veci, sa hovorí, že zákon môže určiť, ktorý majetok nevyhnutný na zabezpečovanie potrieb spoločnosti, rozvoja národného hospodárstva a verejného záujmu môže byť iba vo vlastníctve štátu, obce alebo určených právnických osôb. Podľa môjho názoru ani jedno z týchto kritérií nemožno použiť na zákaz spoločenstvu kúpiť napríklad pozemok na výstavbu garáží či už vybudované garáže. Takéto obmedzenie by už bolo protiústavné.

Z tohto dôvodu navrhujem vypustiť návrh uvedený pod bodom 3 desiatej časti návrhu zákona o štátnom rozpočte.

V bode 4 desiatej časti návrhu zákona o štátnom rozpočte sa navrhuje doplniť § 10 zákona číslo 182 z roku 1993 o vlastníctve bytov a nebytových priestorov o nový odsek 3, ktorý ukladá obci, pokiaľ jej v obytnom dome zostanu nepredané byty, povinnosť prispievať do fondu prevádzky, údržby a opráv mesačne, ale iba vo výške mesačného nájomného za každý byt, ktorý má vo vlastníctve. Prijatím takejto úpravy by sme znevýhodnili občana ako vlastníka bytu v porovnaní s obcou ako vlastníkom bytu v tom istom obytnom dome, pretože výška príspevku občanov do fondu nie je limitovaná a v závislosti od technického stavu môže niekoľkonásobne prevýšiť výšku nájomného. Na druhej strane, ako som povedal, obciam je príspevok do fondu opráv limitovaný výškou nájomného, ktoré platia občania za byty, ktoré obec nepredala v obytnom dome. Takáto právna úprava môže len prispieť k ďalšiemu chátraniu bytového fondu a k prehľbovaniu rozporov medzi vlastníkom bytu, občanom a vlastníkom bytu, obcou, či štátom.

Prenášanie bremena financovania údržby a opráv bytového fondu na občanov je síce pohodlné, ale nespravodlivé a neprávne riešenie. Navrhujem preto, aby nový odsek 3 § 10 znel nasledovne: "Obec ako pôvodný vlastník domu, ktorý má podľa § 5 ods. 5 práva a povinnosti vlastníka bytov v dome, prispieva do fondu prevádzky, údržby a opráv predpiskom mesačne vopred, a to v rovnakej výške ako ostatní vlastníci bytov v tomto dome." Zrovnoprávňuje sa postavenie občana ako vlastníka bytu a obce ako vlastníka bytov, pokiaľ v tom jednom obytnom dome zostanú aj nepredané byty.

Veľmi diskutabilné sú aj novonavrhované odseky 5 § 17 zákona číslo 182 z roku 1993 o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, podľa ktorého nemožno bytový dom ako celok

previesť podľa Občianskeho zákonníka do vlastníctva nájomcov bytov v tomto dome, ak sú nimi fyzické osoby, a odsek 5 § 29 ukladajúci obci povinnosť uzatvoriť zmluvu o prevode vlastníctva bytu do dvoch rokov odo dňa, kedy nájomca požiada o prevod vlastníctva bytu podľa zákona číslo 182 z roku 1993 o vlastníctve bytov. Tieto ustanovenia nielenže sú účelovou reakciou na nedostatky, ktoré v praxi vyvolal zákon číslo 182 o predaji bytov, a na konkrétne prípady predaja obytných domov ako celku, napríklad v Starom meste tu v Bratislave, ale súčasne aj potvrdzujú, že obce za podmienok uvedených v zákone číslo 182 z roku 1993 z veľkej časti neprejavujú záujem o predaj bytov a snažia sa realizovať predaj bytov podľa iných právnych predpisov, a to najmä podľa Občianskeho zákonníka. A predložený návrh iné spôsoby realizácie predaja bytov tvrdo obmedzuje.

Vážené dámy a páni,

vzhľadom na uvedené výhrady konzultované s príslušnými odbornými kruhmi navrhujem, aby sme z návrhu zákona o štátnom rozpočte vypustili celú desiatu časť, teda tú, ktorá obsahuje zmenu a doplnenie zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

Súčasne by som si dovoľil predkladateľovi odporučiť, aby v prípade vypustenia desiatej časti návrhu zákona o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994 urýchlene spracoval samostatnú novelizáciu zákona číslo 182 z roku 1993 o vlastníctve bytov a predložil ju Národnej rade Slovenskej republiky. Zákon takúto novelizáciu nevyhnutne potrebuje a bude nielen pre mňa, ale určite aj pre ostatných kolegov z parlamentu cťou, ak sa na príprave takejto novelizácie budeme môcť spoločne s vládnymi odborníkmi zúčastniť.

Vážené dámy a páni,

navrhujem, aby sa o návrhu na vypustenie desiatej časti hlasovalo ako mojom prvom návrhu. Pokiaľ zvážite, že táto časť musí zostať v zakone o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994, predložil som ďalšie pozmeňovacie návrhy, ktoré desiatu časť upravujú z hľadiska ústavnoprávneho a vecného.

Ďakujem za vašu pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem poslancovi Ficovi. Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Koncoš.

Poslanec P. Koncoš:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,
vážení hostia,

myslím, že každému zo zainteresovaných je jasné, že zabezpečiť primeranú cenovú dostupnosť potravín pre obyvateľstvo a nepripustiť pokles potravinovej bezpečnosti nie je možné bez určitej angažovanosti štátu prostredníctvom dotácií zo štátneho rozpočtu i ďalších nástrojov riadenia. Pri prerokúvaní "zelenej správy" som sa vo svojom vystúpení zaoberal vzťahom objemu dotácií k potravinovej bezpečnosti štátu, využívaniu pôdneho fondu a účtom platobnej bilancie zahraničného obchodu s poľnohospodárskymi komoditami. Podľa expertných prepočtov Prognostického ústavu Slovenskej akadémie vied platí, že s klesajúcou mierou využitia pôdy klesá síce potreba dotácií, ale zároveň sa znižuje potravinová

bezpečnosť štátu, a čo je podstatné, zároveň sa zhoršuje saldo obchodnej bilancie. Pritom záporné saldo platobného účtu obchodnej bilancie rastie rýchlejšie, ako klesá objem dotácií do poľnohospodárstva.

Dnes, ak dovoľíte, sa krátko vrátim ku koncepcii agrárnej politiky, podľa ktorej poľnohospodárstvo vzhľadom na jeho špecifické postavenie a význam pri zabezpečovaní výživy obyvateľstva, pri hospodárení s prírodnými zdrojmi a pri realizácii spoločensky významných mimoprodukčných funkcií je odôvodnene prioritou hospodárskej politiky. Realizácia zámerov stabilizácie agrárneho sektoru predpokladá nezhoršiť podmienky tvorby podnikových zdrojov oproti roku 1992. V tejto situácii treba zdôrazniť, že koncepcia neuvažuje so zvyšovaním rozpočtových zdrojov do poľnohospodárstva nad úroveň východiskového roku 1992. Taktiež sa nepočíta s tým, že v prípade nevyhnutnej reštrikcie rozpočtu pre poľnohospodárstvo by sa uplatnilo medziročné tempo reštrikcie nad únosnú mieru 3 až 4 % ročne.

Odvolávajúc sa na citované závery koncepcie by výdavky štátneho rozpočtu pre kapitolu ministerstva pôdohospodárstva navrhované pre rok 1994 mali byť len pre samotné poľnohospodárstvo vo výške minimálne 11,1 miliardy Sk, v tom výdaje pre hospodársku sféru 7,6 miliárd Sk a pre štátny fond trhovej regulácie 1,3 miliardy, pre daňové úľavy 2,2 miliardy. Uznávajúc problémový vývoj štátneho rozpočtu v roku 1993 najmä v nenaplnenej príjmovej časti a očakávaný deficit možno pripustiť odvedenie výdavkov štátneho rozpočtu na úrovni roku 1993 pri maximálnom únosnom znížení o 7 %, teda o 900 miliónov z rozpočtu 12 757 mil. na 11 857 mil. Sk, čo je v podstate minimálny variant navrhovaný ministerstvom pôdohospodárstva. Z toho pre samotné poľnohospodárstvo by aj v súlade so zásadami finančnej politiky na rok 1994 a ďalšie obdobie bolo treba vyčleniť 8 až 10 miliárd Sk, aby sa tak odstránila plošná stratovosť prvovýrobcov.

V citovanom materiáli sa tiež uvádza, že ak by sa mala minimálna jednopercenčná rentabilita poľnohospodárskej výroby zabezpečiť len rastom nákupných cien poľnohospodárskych výrobkov, tieto by museli vzrásť o 30 %, čo by spôsobilo následný rast spotrebiteľských cien o 35 až 45 %. 14 % domácností, ktoré boli pod životným minimom, by vplyvom nárastu cien potravín vzrástli na 20 až 22 %, čo by si vyžiadalo zvýšené sociálne dávky v rozsahu 8 až 12 miliárd Sk. V konečnom dôsledku je toto riešenie pre štátnu pokladňu drahšie ako udržanie dotácií aspoň na úrovni 1993.

Práve z týchto dôvodov upozorňujem prítomných, vrátane pána ministra financií, na zásady finančnej politiky na rok 1994 a ďalšie obdobie. Je to materiál vlády. Aj tento materiál schválila vláda Slovenskej republiky a domnievam sa, že by bolo logické, aby schválené zásady aj sama rešpektovala. Podotýkam, že aj pri zachovaní dotácií do poľnohospodárstva nie je predpoklad, že sa ekonomické a podnikateľské prostredie v tomto odvetví vzhľadom na očakávanú infláciu a s ňou súvisiaci rast cien vstupov, pokles kúpyschopnosti obyvateľstva a ďalšie, bude zlepšovať. Aj pri takomto objeme dotácií sa v spomínaných zásadách finančnej politiky uvádza, že by zaniklo 180 až 200 družstiev. Súkromné farmy na troskách družstiev tiež nebudú vznikať nijako spontánne, pretože na ich rozbeh tiež treba len takú maličkosť, ako sú peniaze, a to podstatne viac, ako sú v súčasnosti požadované prostriedky do poľnohospodárstva.

Aby si nezasvatení nemysleli, že dotácie do poľnohospodárstva sú len špecifikou Slovenska či slovenských poľnohospodárov, dovoľm si informatívne uviesť ekvivalent produkčných subvencií na hektár poľnohospodárskej pôdy a na finálnu produkciu vo vybraných krajinách sveta. V Európskom spoločenstve na hektár poľnohospodárskej pôdy vynakladajú ročne 784 amerických dolárov, v Rakúsku 889, vo Švajčiarsku dokon-

ca 1 982 dolárov, v Spojených štátoch 98, v Kanade 125, v Austrálii 3, na Novom Zelande 9, v Japonsku 8 422. Nemchcem, aby sme boli švajčiarskom či Japonskom, ale v porovnaní napríklad s Európskym spoločenstvom je 111 dolárov na hektár poľnohospodárskej pôdy na Slovensku, uznáte, málo. Podobne to vychádza aj v podiele finálnej produkcie na finálnej produkcii v percentách, keď v krajinách Európskej dvanástky je to 49 % z finálnej produkcie, na Slovensku 20,8 %. Nerešpektovanie aj týchto súvislostí podstatne znižuje konkurencieschopnosť slovenských poľnohospodárov na európskych i svetových trhoch potravín, a to bez ohľadu na formu hospodárenia a formu vlastníctva výrobných prostriedkov.

Vážení prítomní, ako poľnohospodár nemôžem súhlasiť s návrhom výdavov štátneho rozpočtu pre kapitolu 529 - ministerstvo pôdohospodárstva pre rok 1994, kde sa uvažuje so znížením výdavov zo štátneho rozpočtu oproti roku 1993 o 1 890 miliónov, teda o 15,3 % a na druhej strane so zvýšením príjmov kapitoly ministerstva pôdohospodárstva o 2 944 miliónov korún, teda o 25 % oproti roku 1993. Vychádzajúc z uvedeného, ale najmä z celkovej situácie, v ktorej sa poľnohospodárstvo ocitlo, navrhujem upraviť výdaje štátneho rozpočtu pre kapitolu ministerstva pôdohospodárstva takto:

I. variant: Výdaje pre podnikateľskú sféru pre samotné poľnohospodárstvo 9,8 miliardy korún, príspevky Fondu trhovej regulácie vo výške 1,3 miliardy korún. V roku 1994 riešiť príspevok na úhradu sucha, 700 miliónov korún neriešených v roku 1993. Sú to tie prostriedky, ktoré boli viazané a doteraz neboli uvoľnené z rozpočtu 1993. Teda ostatné výdaje kapitoly ponechať podľa návrhu minimálneho variantu ministerstva pôdohospodárstva a spolu pre kapitolu ministerstva pôdohospodárstva 15 155 miliónov korún.

Ak neprejde tento variant, navrhujem II. variant, a to na úrovni minimálneho variantu ministerstva pôdohospodárstva, teda 11 857 miliónov korún výdavkov zo štátneho rozpočtu pre kapitolu ministerstvo pôdohospodárstva, z toho 7 miliónov pre podnikateľskú sféru v agrokomplexe a 800 miliónov pre štátny fond trhovej regulácie.

Pokiaľ neprejde ani tento návrh, odporúčam prijať návrh, ktorý predniesol pán poslanec Kačmár vo výbore pre poľnohospodárstvo, a síce, doterajší rozpočet kapitoly ministerstva pôdohospodárstva 10 491 miliónov korún zvýšiť o 400 miliónov korún, ktoré by sa použili 170 miliónov pre vedu a výskum, 130 miliónov korún ako investície do vodného hospodárstva a 100 miliónov korún na závlahovú vodu.

Prí jednotlivých návrhoch na zvýšenie výdavkov štátneho rozpočtu neuvažujem resp. nenavrhujem zvýšenie deficitu štátneho rozpočtu. Som totiž presvedčený, že prostriedky vložené do rozvojových programov agropotravinárskeho komplexu prispievajú k zvýšeniu príjmov štátneho rozpočtu na daniach z príjmov, spotrebných či iných nepriamych daniach, a to aj oživením výroby vo všetkých dodávateľských a odberateľských odvetviach, teda v konečnom dôsledku oživením výrobnnej i nevýrobnej spotreby. Podpora poľnohospodárstva nepriamo prispieva i k zvýšeniu zamestnanosti v partnerských odvetviach, a tým k zníženiu výdavkov štátneho rozpočtu na sociálne výdavky. Domnievam sa, že v naposlednom rade podpora poľnohospodárstva zo štátneho rozpočtu prispieva k udržianiu, ak nie k zvýšeniu aktívneho salda na účte platobnej bilancie v zahraničnom obchode s poľnohospodárskymi komoditami. Prepočet konečných dopadov v prípade schválenia mojich návrhov ponechávam kompetentnému Ministerstvu financií Slovenskej republiky.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlinsk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Ďalej je prihlásený pán poslanec Ján Ľupták, potom si urobíme prestávku a potom je prihlásený pán Mikuláš Dzurinda.

Poslanec J. Ľupták:

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,
vážená vláda,

nevyvážený návrh štátneho rozpočtu zvyšuje náročnosť na jeho proporcionálne rozdelenie. Myslím si, že sa tak nestalo v každej oblasti. Ak nie sú finančné možnosti v roku 1994, mali sa pre riešenie niektorých problémov aspoň naznačiť niektoré východiská, ako sa budú tieto problémy riešiť. Zoberme napríklad problematiku rozostavaných čističiek odpadových vôd. Evidujeme rozostavaných skoro 10 veľkých mestských čističiek odpadových vôd, ktorých uskutočnenie by výrazne zlepšilo životné prostredie. Spomeniem Poprad, Banskú Bystricu, Trnavu, Nitru, Humenné, Žiar nad Hronom. Zelená správa ich vymenováva, navrhuje čo s nimi ďalej. Návrh štátneho rozpočtu tento problém ignoruje, ani sa o ňom nezmieňuje.

V roku 1993 v zmysle schváleného rozpočtu bola investičná dotácia pre vodárne a kanalizácie 1 300 miliónov Sk. V priebehu roku bola táto čiastka znížená o 21,8 %, t.j. o 284 miliónov korún. V roku 1994 sa navrhuje investičná dotácia na akcie verejnoprospešného charakteru v pôsobnosti vodární a kanalizácií v rozsahu 227 miliónov korún. Táto suma nepostačuje ani na optimálny postup na rozostavaných stavbách čističiek odpadových vôd napríklad Stredoslovenských vodární a kanalizácií, niečo ešte na dosiahnutie konkrétneho efektu v rámci Slovenska.

Stavby čističiek odpadových vôd vplyvom na životné prostredie podmieňujú užívanie bytov a stavieb budovaných v režime bývalej komplexnej bytovej výstavby. Pre tieto sa v roku 1994 vytvára priestor pre emitovanie komunálnych obligácií na ich financovanie. Ak sa forma emitovania dlhopisov použila na financovanie Gabčíkova, Turčeka a Málinca, rozostavanú komplexnú bytovú výstavbu, prečo sa nevyužíja aj na financovanie ukončenia niektorých veľkých čističiek odpadových vôd, ak sa nenájdu iné rezervy v štátnom rozpočte?

V ňom chcem poukázať na dve veci - zvyšovanie rozpočtu pre obranu, keď musím pripomenúť, že rozpaľujeme tanky, rozpaľujeme obrnené transportéry, odzbrojujeme - a naraz sa tu objavila nejaká veľká čiastka. Myslím si, že treba posilňovať viac vnútornú bezpečnosť.

Vážené poslankyne, poslanci, po preštudovaní materiálu k návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994 mí nedá, aby som kriticky nepoukázal, tak ako v prvom volebnom období a niekoľkokrát v druhom volebnom období, na postoj vlády k stavebníctvu a k celej ekonomickej reforme, ktorá má veľký dopad na ľudí dole, ktorí si to skutočne nezaslúžia. Pred rokom 1989 som sa kriticky staval k nadmernej rozostavanosti. Investície boli umŕtvené, pomalé bolo ukončovanie a odovzdávanie objektov do užívania, následkom čoho návratnosť investícií bola zdĺhavá. Jednoznačne som bol za to, aby sa rozostavanosť stavebníctva znížila, aby sa pružnejšie a rýchlejšie dokončievali stavby a objekty, čím by vznikli menšie škody v stavebníctve a návratnosť vynaložených investícií by bola rýchlejšia. Ako stavbár dnes konštatujem, že stavebníctvo sme dnes úplne zastavili, čo má za následok úpadok celej ekonomiky. Je len naivnosťou niektorých našich politikov, ak si myslia, že bez stavebníctva dosiahnu oživenie ekonomiky na Slovensku.

Rozpočet na rok 1994 v kapitole pre stavebníctvo a bytovú výstavbu je 2,5 miliardy Sk, z čoho na strane 41 sú výdavky 60 miliónov Sk určené na urýchlené dokončenie stavieb v rámci individuálnej bytovej výstavby. Vážené dámy a páni, veď toto je smiešna suma. Z praxe viem, že táto suma by postačila môjmu bývalému kolektívu na dva roky, ktorý mal v priemere 40 zamestnancov. Podotýkam, že v tejto sume vláda určite neuvažuje so stratami, ktoré na jednotlivých stavbách počas štyroch rokov umŕtvenia vznikli. Preto sa pýtam vlády, menovite pána ministra Hofbauera, aký zázračný recept pre stavebníctvo vymyslel. Podobne komentujem aj prostriedky v sume 27 miliónov na podporu družstevnej bytovej výstavby. Táto suma je dobrým príkladom ľudového porekadla: Psovi mucha na zasýtenie.

Celá kapitola rozpočtu stavebníctva posúva stavebníctvo a tým i našu ekonomiku do úpadku. Pripadá mi to, ako keby niektorí vládni činitelia pri zostavovaní a odsúhlasovaní štátneho rozpočtu si neboli vedomí, ako sa tvoria zdroje a čím sa spevňuje naša koruna. Po preštudovaní rozpočtu na rok 1994 je každému praktikovi jasné, že nezamestnanosť u nás v roku 1994 prekročí 20-percentnú hranicu následkom bankrotov podnikov. A nie je v tom ešte zahrnuté obmedzovanie výroby na 60 %. Je to skrytá nezamestnanosť.

Považujem rozpočet predložený vládou za nekvalitný a nepostačujúci. Treba povedať, že prvoradou úlohou vlády v každom štáte je zabezpečovať prácu pre každého kto chce pracovať a starať sa o zvýšenie životnej úrovne svojho ľudu. Je smutné, že v rozpočte nie sú určené smery a ciele, čo bude mať v spoločnosti prioritu, aby sa podnikateľské subjekty vedeli svojimi výrobkami presadiť na trhu. Myslím si, že je poslaním vlády hľadať východiská tak, aby rozpočet bol uspokojivý. Zo strany vlády nestačí rozpočet len rozdeľovať a spoliehať sa na trhovú samoreguláciu. Pretože celá ekonomická reforma, ale aj rozpočet na rok 1994, by postihla ľudí

dole, ktorí sú mi veľmi blízki, nebudem za takýto rozpočet hlasovať.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Vážené kolegyne, kolegovia, keďže sme už celkom unavení, budeme mať prestávku 30 minút. O pol piatej začíname.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, ako ďalší sa do rozpravy prihlásil pán poslanec Mikuláš Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážení páni ministri,
dámy a páni,

pri štúdiu návrhu zákona o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994 ma najviac upútal druhý odsek bodu číslo 2 súhrnnej charakteristiky štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1994, ktorý pojednáva o výdavkoch štátneho rozpočtu. V uvedenom odseku na strane 21 správy k návrhu štátneho rozpočtu sa uvádza, že - citát: "ak sa schodkovosť štátneho rozpočtu nemá stať pravidlom, nemožno rok 1994 z hľadiska výšky zdrojov prideľovaných jednotlivým rezortom považovať za prechodný, ale za východiskový rok. Nemožno reálne očakávať, že v ďalších rokoch sa zdroje v porovnaní s rokom 1994 výrazne zvýšia. To si vyžiada, aby sa čo najskôr uskutočnila adaptácia ich potrieb na existujúce

reálne zdrojové možnosti ekonomiky a nepresadzovala sa tendencia prežitia roku 1994." Koniec citátu. Až tu, celkom nenápadne sa objavujú, podľa môjho názoru, dve základné pravdy.

Po prvé, že slovenská ekonomika je v oveľa zložitejšej situácii, než sme si to boli ochotní a schopní pripustiť v roku 1992 alebo aj v priebehu tohoto roku, a že sme doposiaľ trovili viac než sme tvorili, a že je čas veci zrealizovať a uskromniť sa nielen pre rok 1994, ale i pre roky nasledujúce.

Po druhé, že súčasná vláda neprichádza so žiadnou pozitívnu myšlienkou či koncepciou ako zvrátiť - aj keď časom - nepríjemnú skutočnosť plynúcu z predmetného konštatovania.

Prvý záver si cením a ľutujem, že v jeho duchu sa nenesie návrh rozpočtu ako celku a že v jeho duchu doposiaľ nevystupovala vláda. Mal by to byť duch pravdivého, reálneho hodnotenia stavu hospodárstva, jeho pravdivej interpretácie občanom a hľadania reálnych, účinných riešení. Žiaľ, návrh štátneho rozpočtu na rok 1994 túto zásadu reálnosti a pravdivosti, podľa môjho názoru, nezohľadňuje.

Ešte závažnejšie je zistenie, že vláda neprichádza so žiadnou novou pozitívnu myšlienkou, ktorá by signalizovala jej základný prístup k riešeniu ťažkej a zložitej hospodárskej situácie. Takouto pozitívnu myšlienkou by mohol byť prechod od pridelového režimu prezentovaný podpredsedom vlády pánom Tóthom aj dnes ako "fasovací" princíp k prístupu individuálnemu založenému na prísnom prehodnotení každej vydannej koruny a privodení zvratu v príjmovej časti rozpočtu. Kritérium tu je nevyhnutnosť výdavku, rešpektovanie zvolených priorít hospodárskej politiky, ekonomická efektívnosť. K tejto myšlienke, myšlienke nového pozitívneho prístupu k rozpočtovému hospodáreniu sa vrátim v závere svojho stanoviska.

Dámy a páni,

poslanecký klub Kresťanskodemokratického hnutia hodnotil návrh štátneho rozpočtu na rok 1994 zo štyroch základných hľadísk: 1. reálnosti, 2. vyrovnanosti štátneho rozpočtu, 3. pravdivosti, opodstatnenosti a náležitosti jednotlivých položiek tak na strane príjmov ako i na strane výdavkov a 4. z hľadiska postupu transformácie ekonomiky v roku 1993 a predpokladov jeho napredovania v roku 1994.

Kritérium číslo 1: Reálnosť návrhu štátneho rozpočtu hodnotíme predovšetkým prostredníctvom reálnosti základných makroekonomických rámcov a príjmovej časti štátneho rozpočtu. Základný makroekonomický rámec ohraničený vývojom hrubého domáceho produktu, mierou inflácie a mierou nezamestnanosti považujeme za prehnane optimistický a nereálny. Návrh rozpočtu nemôže byť želaním či záväzkom, ale reálnym hodnotením vývoja ekonomiky. Aby som eliminoval vplyv subjektívneho hodnotenia, využijem pri argumentovaní o nereálnosti makroekonomických rámcov oficiálne dokumenty vládnych inštitúcií.

V návrhu východísk, cieľov a zásad rozpočtovej politiky Slovenskej republiky na rok 1994, september 1993, vypracovanom Ministerstvom financií Slovenskej republiky, sa píše: "Podľa makroekonomickej prognózy vývoja ekonomiky Slovenskej republiky sa do konca roka 1993 očakáva pokles hrubého domáceho produktu v stálych cenách o 4 až 5 %. Ten istý vývoj je prognózovaný aj pre rok 1994 a stáva sa východiskom pre zostavenie návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994." Koniec citátu. Návrh zákona o štátnom rozpočte však predpokladá nulový pokles hrubého domáceho produktu, je teda v zásadnom rozpore s jednou zo základných zásad zákona vypracovaných len dva mesiace pred návrhom zákona.

Ďalší materiál - návrh štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1994 známy pod označením variantné návrhy, tiež zo septembra 1993, oznamuje v komuniké z rokovania vlády, že vláda uložila ministrovi financií návrh štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1994 vypracovať vo verzii 3-percentného poklesu hrubého domáceho produktu.

Nasledovali zásady finančnej politiky na rok 1994 a ďalšie obdobie z októbra 1993, ktoré tiež vypracovalo Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Uvádzajú, že - citát: "Všetky modelové scenáre vývoja slovenskej ekonomiky v roku 1994 /Infostatu, Ekonomickej univerzity v Bratislave, Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied a Prognostického ústavu Slovenskej akadémie vied/ potvrdzujú pokračovanie recesie hospodárstva so zmierňujúcim sa tempom ku koncu roku 1994, ale bez výraznejšieho vplyvu na stav stagnácie, v ktorom sa ekonomika Slovenskej republiky nachádza." Koniec citátu. Tento dokument predikuje pokles hrubého domáceho produktu v roku 1993 oproti roku 1992 o 5,5 % a pokles hrubého domáceho produktu v roku 1994 oproti roku 1993 o 5 %.

Myslím, že na vývoj hrubého domáceho produktu má veľký vplyv aj vývoj investícií. Realizovaný objem stavebných prác za 9 mesiacov 1993 bol v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku o 23 % nižší. Klesajúci podiel investícií na hrubom domacom produkte sa predpokladá aj pre rok 1994. Rovnako výrazne poklesla produktivita práce. Napríklad za prvých 8 mesiacov roku 1993 je index produktivity práce v priemysle celkom v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku 88,5 %, v stavebnej produkcii 77,3 %, v preprave tovaru spolu 70,9 %. V kontexte s uvedeným sa teda javí odhad nulového poklesu hrubého domáceho produktu v roku 1994 nepodložený, neodôvodnený a nereálny.

Podobne nereálny sa javí aj odhad očakávanej miery nezamestnanosti. Návrh východísk, cieľov a zásad rozpočtovej

politiky uvádza ako východisko pre zostavenie návrhu rozpočtu na rok 1994 mieru nezamestnanosti 18 až 20 %, dvanásťvariantný návrh štátneho rozpočtu na rok 1994 predpokladá vo všetkých variantoch mieru nezamestnanosti 20 %, rovnako ako zásady finančnej politiky na rok 1994. Materiál ministra hospodárstva z októbra 1993 - Informácia k problematike Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky pripúšťa pre rok 1994 mieru nezamestnanosti až 23,7 %. Myslím, že oddiaľovanie bankrotov, pozastavenie privatizácie a vysoká sociálna prezamestnanosť dávajú viac za pravdu očakávaniam Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, než návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994.

Za najmenej reálny však považujem predpoklad 12-percentnej inflácie. Tento odhad sa prvýkrát objavuje v návrhu východísk, cieľov a zásad rozpočtovej politiky Slovenska na rok 1994 zo septembra 1993. Tento materiál uvádza, že očakávaná miera inflácie v tomto roku by mala dosiahnuť 23 %, pričom rozpočet na rok 1993 predpokladá infláciu v rozsahu 13 až 20 %. Dnes však už vieme, že prírastok inflácie za prvých 10 mesiacov je 22,9 %, a teda omnoho bližšie k pravde bude správa o menovom vývoji za prvý polrok 1993, ktorá predikuje 30,4-percentnú infláciu. Podiel novej daňovej sústavy je tu odhadovaný na 7,8 %. Pritom si treba uvedomiť, že našu ekonomiku čaká ďalšia liberalizácia spotrebiteľských cien, najmä elektrickej energie, plynu, nájomného, ale aj prepravného v osobnej doprave železničnej a autobusovej, pri nedostatku dotácií poľnohospodárom aj rast cien potravín. Inflácia bude pôsobiť aj narastajúca vnútorná zadlženosť štátu. Približne polovica schodku štátneho rozpočtu nie je krytá štátnymi pokladničnými poukážkami. Nie je doriešené krytie schodku štátneho rozpočtu ešte za roky 1991, 1993 a rok 1994 už vláda projektuje ako schodkový. Rastie aj tlak podnikateľského sektoru, ktorý pociťuje vytlačovací efekt spôsobený spotrebúvaním emisií peňazí Národnou bankou Slovenska na krytie schodku štátneho rozpočtu. Zlá situácia je

aj v predaji štátnych obligácií. Situácia je ďalej neudržateľná a tlak na vydávanie nekrytých peňazí bude silnieť.

Zaujímavé bude v tejto súvislosti zacitovať z dokumentu "Podklad k rozprave o problémoch zabezpečenia vyrovnanosti štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1993 v nových podmienkach štátoprávneho usporiadania" z októbra 1992, ktorý predkladal na rokovanie národohospodárskeho výboru minister financií pán Tóth. V tomto dokumente pán podpredseda vlády obhajuje nevyhnutnosť vyrovnaného rozpočtu a píše - citát: "Problémom by bolo krytie rozpočtového deficitu. V podmienkach keď prakticky neexistujú žiadne voľné zdroje v žiadnom zo sektorov ekonomiky, vrátane peňažníctva, by sa deficit mohol kryť len na úkor dodatočnej emisie peňazí a tým vpustenia inflačných vplyvov do ekonomiky alebo na ťarchu zahraničnej zadlženosti." Dnes pán podpredseda vlády už vie, že deficit štátneho rozpočtu máme reálne v roku 1993 vyše 20 miliárd Sk, pričom sme neuhradili ešte deficit z roku 1991, časť deficitu za rok 1992, štátne finančné aktíva sa miňajú. Hrozba, ktorú som uviedol v citácii, je tu, ale štátna administratíva pokojne projektuje 12-percentnú mieru inflácie.

Samostatnou kapitolou je vplyv prípadnej ďalšej devalvácie slovenskej koruny na infláciu. Vieme, že stav devízových rezerv Národnej banky Slovenska sa vďaka výrazným úverovým injekciám pohyboval v októbri na úrovni 480 miliónov amerických dolárov. Vieme ale aj to, že koniec roku pôsobí na odčerpanie devízových rezerv kvôli aktivitám podnikov i občanov, vieme, že z dlhovej služby 23,4 miliardy korún v roku 1994 bude potrebné splatiť v tvrdej mene 11,5 miliardy Sk, čo predstavuje 349 miliónov amerických dolárov. Vieme však tiež aj to, že klesá exportná výkonnosť slovenskej ekonomiky, že za prvých 7 mesiacov poklesol export do krajín s konvertibilnou menou o temer 7 %, že za prvý polrok 1993 sme do krajín s konvertibilnou menou vyviezli za 41 400 mi-

liónov korún, ale dovezli za 48 100 miliónov korún, teda obchodná bilancia so štátmi s konvertibilnou menou bola pasívna 6 700 miliónov korún. Myslím, že uvedené proporcie sa nezmenia, ak pri predpokladanej ročnej inflácii okolo 28 až 30 % sme devalvovali 10 % a krajiny s konvertibilnou menou majú infláciu výrazne pod 10 %. Tým sa možnosti konkurencieschopnosti našich exportérov na týchto trhoch znižujú.

Je pravdou, že z návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994 sa dozvedáme, že máme rozpracované ďalšie pôžičky, ktoré by v priebehu roku 1994 mohli predstavovať čiastku až 673 miliónov amerických dolárov, čo nás z pohľadu udržania vnútornej konvertibility môže zbaviť starostí. Avšak nielenže bude narastať naša zahraničná zadlženosť, ale komparatívne prehlbovanie nekonkurencieschopnosti našich exportérov bude narastať a odložené riešenie bude o to bolestivejšie.

Vykonaný rozbor jasne naznačuje, že projektovať 12-percentnú mieru inflácie pre rok 1994 je krajne nereálne a, podľa mňa, aj nezodpovedné.

Dámy a páni,

reálny je taký rozpočet, ktorý má reálne projektované príjmy. Štúdium materiálov Ministerstva financií Slovenskej republiky nás presviedča, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky a vláda prešli v priebehu dvoch mesiacov medzi septembrom a novembrom veľký kus cesty. Pre porovnanie uvediem kvantifikáciu príjmov v dvanásťvariantnom návrhu štátneho rozpočtu pre nulový pokles hrubého domáceho produktu a dnes prerokovávanom variante štátneho rozpočtu: daň z pridanej hodnoty 29 400 mil./38 mld, spotrebná daň 18 100 mil./19 800 mil., daň z príjmov právnických osôb 27 100 mil./26 700 mil. Celkovo boli príjmy štátneho rozpočtu v pôvodnom dokumente pri nulovom poklese hrubého domáceho produktu odhadnuté na 117 400 mil., v prerokovávanom návrhu

je to už 124 500 mil., čo je viac o 7 100 mil. korún. Pritom daň z príjmov právnických osôb sa za prvých 10 mesiacov 1993 plní len na 16 700 mil. korún s predpokladom roku 1993 v objeme 20 mld korún. Novelizácia dane z príjmov predpokladá zníženie príjmov z dôvodu zníženia dane z príjmov právnických osôb zo 45 na 40 %, o 3 600 mil. korún, čo by teda znamenalo ročné plnenie na 16 400 mil. Je teda markantné, že vyše 10 mld korún bude musieť dohnať najmä výber starých daní resp. vymáhanie odkladov plnenia daní. Tak výrazný pohyb v projektovaní príjmov bez náležitých podkladov a odôvodnení budí pochybnosť o ich naplnení.

Upozorňujem tiež na kvantifikáciu príjmov v správe k návrhu štátneho rozpočtu na strane 18. Uvedené sú veľké nepresnosti svedčiacie o nesúlade predlohy s novelizáciou daňových zákonov a o veľkom šturme zostavy rozpočtu. Hovorí sa tu o znížení hranice rozhodujúcej pre plnenie dane z pridanej hodnoty. Zákon o dani z pridanej hodnoty novelizovaný nebol. Strana 18 hovorí, že kvantifikácia výnosu z dane z príjmov právnických osôb bola vykonaná za predpokladu zníženia dane zo 45 na 42 %, zníženie však bolo na 40 %.

Druhé kritérium - vyrovnanosť štátneho rozpočtu: Osobitne významným kritériom hodnotenia návrhu štátneho rozpočtu je miera jeho vyrovnanosti či schodkovosti. Vychádzam z toho, že štátny rozpočet by mal byť aj faktorom mobilizačným aj faktorom brániacim inflačným vplyvom. Vychádzam však i z toho, čo uvádza už raz citovaný dokument Ministerstva financií Slovenskej republiky spreď roka. V tomto dokumente minister financií pán Tóth píše: "Nemožno zatažiť budúce generácie splácaním dlhu, ktorý by vznikol vytvorením deficitného štátneho rozpočtu. Je výrazom zodpovedného rozpočtového hospodárenia plne rešpektovať rozpočtové obmedzenie dané objemom predpokladaných príjmov, a tým nútiť k rozpočtovej disciplíne, k úspornému vydávaniu disponibilných prostriedkov. Pripustenie deficitu aj" - v dokumente podčiarknuté

- "akokoľvek malého znamená opustenie rozpočtovej disciplíny a naštartovanie nezadržateľného procesu jeho reťazenia a prehĺbovania." To bol postoj pána podpredsedu vlády povedzme z pohľadu morálky alebo zodpovednosti.

Mantinel plynúci z nevyhnutnosti zas vymedzuje ďalší materiál pána ministra financií, celkom čerstvý a práve dnes už prerokovávaný, a to správa o plnení štátneho rozpočtu za I. až III. štvrtrok 1993 z novembra tohoto roku. V správe sa okrem iného píše: "Vychádzajúc z predpokladaných výsledkov rozpočtového hospodárenia, ale aj vzhľadom na stav zadĺženosti Slovenska, sa aktuálnym a vážnym ekonomickým problémom stáva spôsob úhrady rozpočtového schodku za rok 1993. A po rozbere možností materiál uzatvára to, čo som už raz dnes citoval: "Použitie prostriedkov Fondu národného majetku na krytie schodku štátneho rozpočtu je jediný možný spôsob krytia schodku z domácich zdrojov." Problém je ale v tom, ako tu už dnes zaznelo, že fond je prakticky nelikvidný. Naopak, mnoho takpovediac dravcov číha aspoň na jeho čiastkové naplnenie, napríklad Banka Slovakia v Banskej Bystrici, konverzné fabriky, oddílenie žiadajúce sektory.

Problém je aj v tom, že čím ďalej tým viac je jasné, že z prístupu predávať bude nutné zmeniť prístup nakupovať budúce investície, to znamená žiadať od kupcov namiesto peňazí pri predaji, ktorých koniec-koncov niet, odstraňovanie ekologických bremien podnikov a investovanie podstatnej časti budúcich ziskov do nových technológií a programov. Veď napríklad rezort životného prostredia má dostať len 67,3 % výdavkov roku 1993, pričom na zosúladenie stavu životného prostredia so súčasnou legislatívou by bol potrebný celý tohtoročný rozpočet.

Rovnica je teda jasná: Zvonku nám nikto na deficit nepožičia a doma máme len dve možnosti - krytie schodku inflačnou emisiou, alebo neschodkový rozpočet. Je jasné, že,

návrh štátneho rozpočtu na rok 1994 túto základnú rovnicu nerieši. Dôvodová správa na strane 1 uvádza, že prostriedky získané zostavením deficitného rozpočtu sa účelovo využijú na financovanie rozvojových zámerov ekonomiky Slovenska, nie na úhradu bežných rozpočtových výdavkov. Toto nie je pravda. Celkovo sa v roku 1994 plánuje vydať na investície 10 555 mil. korún, čo je o 1 miliardu menej než v návrhu rozpočtu na rok 1993 a o 3 455 mil. menej než je plánovaný schodok. Navyiac, analýza plánovaných investícií hovorí, že temer 400 mil. korún je určených na dokončenie učilíšť, 200 mil. je určených pre uvedenie A-1 v Jaslovských Bohuniciach do radiačne bezpečného stavu, vyše 360 mil. na zahraničnú službu a správu služieb diplomatického zboru, 300 mil. na MTZ colnej správy a cudzineckej polície Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, temer 200 mil. na rozostavané stavby pre políciu, temer 1 mld na dokončenie škôl a univerzít, temer 1,5 mld na dokončenie nemocníc a zdravotníckych zariadení a 1,6 mld nemá konkrétne určenie.

Veľmi nedôveryhodne pôsobí v tejto súvislosti tabuľka na strane 39 správy k návrhu štátneho rozpočtu, v ktorej sa predkladateľ usiluje podložiť tvrdenie o mobilizačnom zameraní deficitu rozpočtu. Ja som si vybral napríklad odvetvie vodného a lesného hospodárstva. Je tam určených 0,9 mld korún a do odvetvia poľnohospodárstva 1 400 mil., čo je dohromady 2 300 mil. Rezort pôdohospodárstva má však na investície celkom len 900 mil. korún, z toho 200 mil. na učilištia. Čo teda bude pôsobiť na mobilizáciu tvorby nových zdrojov v tomto sektore? Ktoré výdavky?

Pravda je teda taká, že na financovanie rozvojových zámerov nie sú v návrhu rozpočtu prakticky žiadne peniaze. Opäť dovoďte jednu ilustráciu. Rezort dopravy má plánovanú 1 miliardu na rozvoj, ale aj údržbu dopravnej cesty a kombinovanú dopravu. Len pre vašu jednoznačnejšiu ilustráciu to je na tak 4 až 5 km diaľnic. Má tam 210 mil. pre Slovenskú

správu letísk. Ministerstvo pôdohospodárstva má na dokončenie vodných diel 464 mil. korún. O podpore rozvojových zámerov zo štátneho rozpočtu teda nemôže byť reč. Z uvedeného vyplýva, že deficit rozpočtu nebude pôsobiť v smere oživenia ekonomiky. Rozpočet naplní mobilizačnú funkciu a nerieši základný problém - spôsob krytia deficitu rozpočtu.

Tretie kritérium: Z pohľadu pravdivosti a opodstatnenosti jednotlivých položiek sa v prvom rade pristavím pri návrhu rozpočtu miest a obcí. Paragrafom 4 návrhu zákona sa zásadne mení podiel obcí na republikových daniach. Na základnú otázku prečo nenájdete v návrhu štátneho rozpočtu adekvátnu odpoveď, ale zato nájdete informáciu o tom, že podiely na príjmoch republikových daní sa navrhujú v sume 4 200 mil. korún, čo je v porovnaní s rokom 1993 89,2 %. A toto je prvé zásadné zavádzanie, ktoré návrh štátneho rozpočtu obsahuje. Zabúda totiž, že rozpočet roku 1993 je zaujímavý nielen tým, ako bol projektovaný, ale aj tým, ako sa naplnia. Nuž, a analýza štatistík ukazuje, že daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti bola síce projektovaná pre rok 1993 v objeme 6 767 mil., ale skutočne plnenie za prvých deväť mesiacov bolo 8 230 mil. s reálnym predpokladom plnenia v roku 1993 v objeme až 10 973 mil. Podiel obcí takto bude predstavovať pri dnešnom 70-percentnom podiele na tejto dani 7 681 mil. Pravda, ak im štát tento podiel aj vyplatí. Pri tomto príjme je navrhovaný podiel 4,2 mld pre rok 1994 len 54,7 % roku 1993, nie 89,2 %.

A tak štátna administratíva prichádza s jednoduchým riešením: podiel obcí na jednej, ale istej a dobre plnenej republikovej dani nahrádza podielom hneď na troch republikových daniach, aj na slabo plnenej a neistej dani z príjmov právnických osôb a celkovo najnižšej cestnej dani s vtípnou prezentáciou voči plánovaným, nie skutočným plneniam roku 1993. Ak by sa vláda dôsledne držala očakávaných plnení pri novonavrhovaných podieloch obcí na republikových daniach,

bol by výsledný údaj 5 800 mil. korún, čo je stále temer o 1 miliardu viac než uvádzaných 4 200 mil. korún.

Kým teda príjmy štátneho rozpočtu sa javia z pohľadu očakávanej skutočnosti roku 1993 ako nadhodnotené a optimistické, príjmy obecných rozpočtov sú podhodnotené a je tu evidentná snaha štátnej administratívy hojiť všetky vlastné problémy. A tak namiesto decentralizácie sa posilňuje centralizácia finančnej moci. Je to vidieť nielen zo zmeny podielu miest a obcí na republikových daniach, ale i na prídelení prostriedkov zo štátnych účelových fondov. Kým dotácie do štátnych účelových fondov v roku 1993 predstavujú 6,5 mld, pre rok 1994 to bude len 3 400 mil. Mám na mysli dotácie z rozpočtu spolu s podielom na výnose daní.

Veľmi čerstvý príklad nekonceptnej práce predstavuje zákon číslo 153/1993 o štátnom fonde cestného hospodárstva. Paragraf 3 tohto zákona stanovuje, že ako zdroj číslo 1 tohto fondu je podiel na výnose spotrebnej dane z uhľovodíkových palív a mastí spotrebovaných cestnou dopravou v rozsahu najmenej 40 % výnosu tejto dane. Zákon by mal začať platiť od 1. januára 1994, avšak § 3 návrhu zákona o rozpočte na rok 1994 znižuje tento podiel na 14 % z výnosu tejto dane, najviac však vo výške 1 miliardy Sk.

Na strane výdavkov štátneho rozpočtu je celý rad položiek, ktorých opodstatnenosť nie je preukázaná, resp. svedčí o nekvalitnej a nekonceptnej práci jednotlivých ministerstiev. Určenie mnohých položiek je hrubé. Návrh rozpočtu bol predložený až 7. decembra 1993, čo bližšie šetrenie opodstatnenosti výdavkov prakticky neumožnilo. Napriek tomu poukážem na niektoré úzke miesta vo výdavkovej časti štátneho rozpočtu. Napríklad kapitola "Štátny dlh" zaznamenala v priebehu dvoch mesiacov nárast zo 17 200 mil. korún, čo bolo v dvanásťvariantom návrhu zo septembra, na hodnotu 33 400 mil. korún. Vieme, že zo štátneho rozpočtu sa vyplá-

cajú prostriedky sociálneho zabezpečenia nedostatočne adresne a nedostatočne diferencovane. Návrh štátneho rozpočtu je v tejto oblasti absolútne nekonkrétny. Z prílohy 4 návrhu zákona sa dozvedáme, že rezervy rozpočtu predstavujú hodnotu 4 336 mil. korún, čo predstavuje 3, 13 % plánovaných výdavkov. V roku 1993 to bolo len 2 970 mil. korún, čo predstavovalo 1,88 % plánovaných výdavkov. Niet dôvodu na zvyšovanie rezerv. Rovnako je nutné rozmeniť na drobné rezervu vlády v súhrnnom objeme 2 miliardy Sk s hrubým globálnym určením: stabilizácia ekonomiky, štrukturálne programy, konverzia a komplexná bytová výstavba. Vláda predsa musí v decembri 1993 vedieť, na čo z uvedených zámerov chce prispieť a v akom rozsahu.

Počas poslaneckého prieskumu na ministerstve financií, ale ani počas rozpravy vo výbore, sa mi nepodarilo zistiť zoznam vybraných, definitívne potvrdených novozačínajúcich stavieb colníc v roku 1994. Pritom schválený rozpočet pre tieto stavby je nižší približne o 100 miliónov korún než bol požiadavkový zoznam. Nesúhlasím napríklad s tým, aby v roku 1994 bolo len na realizáciu projektu elektronického prepojenia ministerstva financií za účelom výmeny textových súborov dať vynaložených vyše 34 miliónov korún, ale nesúhlasím napríklad ani s tým, aby v roku 1994 bolo vynaložených 34 miliónov korún na dostavbu Výskumného ústavu bezpečnosti práce. Kým štátna administratíva nevytvorí podmienky pre detailné a časovo dostatočné skúmanie vynakladaných prostriedkov tak ministerstvom financií ako aj poslancami, nebudú tieto výdavky pred občanmi obhájiteľné.

Na druhej strane, podobne ako u niektorých mojich predrečníkov, ma nemohla nezaujať kapitola Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky. Úroveň mzdových nákladov oproti roku 1993 predstavuje suverénne najmenej, 58,16 % z roku 1993, čo ostro kontrastuje s priemerom všetkých kapitol, ktorý je 102,77 %.

Z uvedeného si dovoľím urobiť záver, že rozpočet podľa tohto kritéria je nečitateľný a nedáva záruky správneho rozdelenia očakávaných príjmov.

A posledné kritérium: Návrh štátneho rozpočtu je výsledkom práce vlády v ekonomickej oblasti. Tu sa žiada uviesť, že vláda sa dopustila radu chýb a spomalenia procesu transformácie ekonomiky. Vláda zbrzdila proces privatizácie, ktorý je trvalo byrokratizovaný a podlieha vplyvom vládneho hnutia. Na druhej strane si vláda neplní ani povinnosti plynúce z uznesenia Národnej rady číslo 300 zo 6. októbra 1993, ktorým Národná rada žiada vládu predložiť do konca októbra 1993 inventarizáciu neprivatizovaných podnikov v členení na podniky určené na privatizáciu, podniky ponechané v štátnej správe a podniky s majoritným vlastníctvom štátu po privatizácii, časové predstavy o priebehu privatizácie podľa jednotlivých privatizačných metód. Vláda nemá ani koncepciu rozvoja kapitálového trhu, naopak, brzdí tento proces.

Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky svojím uznesením z 26. augusta 1993 požiadal ministra financií o predloženie tejto koncepcie do 30. 9. 1993, avšak bez výsledku. Vláda oddialila proces konkurzov a vyrovnaní nevhodnou novelou príslušného zákona, a tak tento proces reálne nezačal. Národná poisťovňa nezačala svoju činnosť počas celého roku 1993 napriek tomu, že zákon číslo 7 platí od 1. januára 1993. Návrhom zákona o štátnom rozpočte na rok 1994 by sa malo novelizovať ďalších deväť zákonov, vrátane zákona o Národnej poisťovni. Súčasťou novely však nie je ekonomický rozbor s dopadom na činnosť Národnej poisťovne, ani občanov.

Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác zdedilo pri svojom nástupe aj 60 privatizačných projektov podnikov

československej automobilovej dopravy, ktoré sa mali v procese privatizácie aj organizačne reštrukturalizovať. Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác prerušilo tento proces a za celé obdobie bolo schopné rozhodnúť iba o oddelení osobnej a nákladnej dopravy, pričom v oblasti osobnej dopravy zachováva všetkých 5 podnikov, teda aj 5 podnikových - alebo keď chcete - generálnych riaditeľstiev. O to je réžia týchto podnikov vyššia a dotácie do uvedeného sektoru sa neznižujú. Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác rovnako prerušilo práce na koncesnom prideľovaní liniek, ktoré malo vstúpiť do platnosti od leta 1993, a ktoré spolu s procesom privatizácie oprávňovalo znižovať dotácie do uvedeného sektoru. Prerušenie týchto prác znamená zvýšenie dotácií do uvedeného sektoru, čo je v rozpore s programovým vyhlásením vlády.

Na druhej strane ani pridelená čiastka nie je v týchto podmienkach dostatočná, o čom svedčí zadĺženie podnikov Slovenskej automobilovej dopravy v roku 1993 v objeme okolo 480 mil. korún. Podniky Slovenskej automobilovej dopravy signalizujú, že tento dlh bude narastať. Na druhej strane nebola vláda schopná v roku 1993 prijať opatrenia na zrušenie niektorých tarifných zliav, ktoré by eliminovali krátene dotácií. O to budú musieť byť tieto opatrenia v roku 1994 výraznejšie. Žiaľ, návrh rozpočtu ani kapitoly nehovoria, aké budú tieto opatrenia. Chybou návrhu štátneho rozpočtu je, že takýto rozbor očakávaných krokov neobsahuje ani návrh rozpočtu ani rezortnej kapitoly, hoci sme pri rokovaní národohospodárskeho a rozpočtového výboru o to žiadali.

Na druhej strane z rozpočtu kapitoly dopravy a spojov sa dozvedáme, že Ústav železničného zdravotníctva bude od 1. januára 1994 financovaný z Národnej poisťovne, hoci k 1. januáru 1994 mala byť zriadená železničná poisťovňa. Aj plán legislatívnych úloh vlády na II. polrok ukladá v decembri predložiť návrh zákona o železničnej zdravotnej poisťovni,

čo ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác nespĺnilo. Iste si spomínate, že minister dopravy, spojov a verejných prác to potvrdzoval aj v diskusii k návrhu zákona o železni-
ciach Slovenskej republiky.

Vláda účinne nerieši problém platobnej neschopnosti podnikov, aj keď bola k tomu zriadená osobitná komisia vede-
ná ministrom financií. Uvedené svedčí o tom, že postup vlády
v roku 1993 neposkytuje záruky pokračovania transformácie
našej ekonomiky nutným tempom.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,

zo zhrnutia rozboru podľa uvedených štyroch kritérií
vyplýva, že návrh štátneho rozpočtu nespĺňa základné náleži-
tosti naň kladené, preto poslanci za Kresťanskodemokratické
hnutie budú hlasovať proti jeho prijatiu.

Na záver si, kolegyne a kolegovia, dovoľím ešte upria-
miť vašu pozornosť na dôvodovú správu k návrhu zákona, ktorá
uvádza, že návrh zákona sa predkladá podľa § 10 zákona číslo
567 z roku 1992 o rozpočtových pravidlách Slovenskej repub-
liky. Paragraf 10 uvedeného zákona však pojednáva o úhrade
rozpočtovo nezabezpečených potrieb, ktoré vznikajú v priebe-
hu roka. Je to teda isté nedorozumenie zo strany predklada-
teľa. Žiadalo by sa spresniť, že vláda predkladá návrh záko-
na podľa § 7 zákona o rozpočtových pravidlách. Toto však
predkladateľ nemohol uviesť, pretože § 7 ods. 2 hovorí:
"Vláda predkladá návrh štátneho rozpočtu na schválenie Ná-
rodnej rade v ňou určenom termíne." Keďže Národná rada urči-
la vláde predložiť návrh rozpočtu svojím tu už spomínaným
uznesením číslo 301 zo 6. októbra tak, aby mohol byť prero-
kovaný na novembrovom rokovaní Národnej rady, je zrejmé, že
vláda nepredkladá návrh zákona o štátnom rozpočte podľa zá-
kona číslo 567 z roku 1992 o rozpočtových pravidlách, resp.
že vláda tento zákon porušila.

Dámy a páni, analýza návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994 svedčí o tom, že takto zostavený rozpočet je nevyzretý, neprehľadný a šablónovitý. Nie je ani reštriktívny, ani mobilizačný, ani rozvojový. Chýba mu základná myšlienka, základný pozitívny smer.

Základnou pozitívnou myšlienkou pri návrhu štátneho rozpočtu Slovenskej republiky by malo byť rešpektovanie skutočných možností slovenskej ekonomiky a jej urýchlený návrat na cestu ekonomickej transformácie. Základom realizácie tejto myšlienky je stanovenie jasných priorít hospodárskej politiky vlády, stanovenie hlavných akceleratorov ekonomiky. Chcem vám povedať, že Kresťanskodemokratické hnutie za tieto priority považuje: 1. podporu exportu, 2. urýchlené formovanie súkromného sektoru, 3. výraznú podporu malým a stredným súkromným podnikateľom.

Týmto prioritám je nevyhnutné podriaďiť tak menovú, ako aj rozpočtovú politiku s cieľom realizovať dlhodobu stabilnú a export stimulujúci výmenný kurz a stabilitu daňovej sústavy. V oblasti zostavy štátneho rozpočtu je potrebné prejsť od prídellového systému na prísne individuálny režim so znižovaním príspevkov rozpočtovým organizáciám a príspevkovým organizáciám a ich razantnou privatizáciou. Štátny rozpočet je potrebné zostaviť ako vyrovnaný, najmä dvoma cestami:

1. Zodpovedným vymáhaním daní, nie ich odpúšťaním, či tolerovaním ich neplatenia. Odklady platenia daní ku koncu augusta 1993 podľa daňových úradov, ako som už dnes spomenul, predstavovali temer 5 mld. korún, ktoré sú splatné v tomto roku. Dôslednou kontrolou vyberu spotrebnej dane a cieľ na importované tovary, napríklad pri tabakových výrobkoch zavedením príslušných kontrolných známk o zaplatení spotrebnej dane či cla.

2. Úsporami na strane výdavkov tak v investičnej oblasti, ako aj v sociálnej oblasti a dotácií. Sociálna oblasť musí sledovať len najnutnejšiu podporu tým, ktorí ju skutočne potrebujú, musí byť prísne adresná.

V dotačnej oblasti je potrebné zmeniť spôsob dotovania od producentov do oblasti cieľového užívateľa služieb, či výkonov, ktorý takúto podporu objektívne potrebuje. Takto zostavený návrh rozpočtu je potom potrebné podrobiť, podľa nášho názoru, rozboru možnosti akcelerovania ekonomiky z pohľadu horizontu troch až piatich rokov a skúmať cesty stimulovania vytypovaných akceleratorov.

Myslím, že takýmto akceleratorom by mohlo byť súkromné podnikanie eliminujúce aj prechodne výrazne zvýšenú mieru nezamestnanosti. Toto podnikanie je potrebné preorientovať tak, aby sa zmenilo z dnešného nákladového prístupu na prístup ziskový. Táto zmena je reálna len vtedy, ak sa citeľne zmenší daňové a poisťné zaťaženie súkromných podnikateľov. Preto základnou pozitívnou myšlienkou by mohlo byť rýchle privatizovanie a citeľné zníženie priamych daní až na hranicu zabezpečujúcu zmenu uvedeného prístupu podnikateľov, a to na 30 alebo i pod 30 %. Toto zníženie by malo byť kompenzované čiastočným zvýšením nepriamych daní. Iste by sa znížila aj úroveň daňových únikov a nedoplatkov, čo by tiež čiastočne kompenzovalo vykázaný pokles príjmov. Ak by naostatok čast' takéhoto zníženia išla na vrub deficitu štátneho rozpočtu, bolo by možné hovoriť o rozvojovom charaktere deficitu štátneho rozpočtu a jeho akceptovateľnosti nielen politickými stranami, ale aj občanmi. Zakladalo by to totiž reálne predpoklady rozvoja a časom aj pozitívny dopad na štátny rozpočet. Iste by bolo namieste očakávať, že prijatím uvedeného prístupu by výrazne vzrástol aj záujem zahraničných investorov, čo by znamenalo multiplikačný efekt prijatých opatrení. Základom však musí byť konkrétne konanie a dosiahnutie základnej makroekonomickej stability.

Iste jestvuje viacero prístupov k riešeniu zložitej ekonomickej situácie Slovenskej republiky, ktorej úroveň vystupuje do popredia práve v súvislosti s prerokovávaním návrhu štátneho rozpočtu. Potrebných je čo najviac podnetných prístupov, aby sme prelomili hrozbu spomínanú v úvode môjho vystúpenia - istý latentný stav bez náležitých východísk v krátkodobom, či strednodobom horizonte.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Ďalej je do rozpravy prihlásený pán poslanec Jakuš, ale požiadal o slovo pán podpredseda Černák, takže využíva možnosť § 19 rokovacieho poriadku.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády Slovenskej republiky,
kolegyne, kolegovia,

skôr ako prejdem k meritu veci, dovoľte mi povedať, že situáciu pri prerokovávaní rozpočtu chápem ako vec odbornú, nie výsostne politickú. Moje pripomienky vychádzajú z reality politického a ekonomického programu Slovenskej národnej strany. Vo veľkej miere sú totožné aj s východiskami, ktoré boli vo volebnom programe HZDS a ktoré práve vďaka týmto vyhralo voľby. Rôzne prístupy a názory na súčasný návrh rozpočtu nemienime politizovať. Musíme si uvedomiť, že nepriateľom každého politika je ekonomický neúspech. Preto chápem množstvo konkrétnych a pragmatických výhrad skôr ako problém generačný, problém odvahy povedať si pravdu a potom hľadať riešenie.

Zásadne odmietam politickú interpretáciu zjednodušenej schémy, podľa ktorej výhrady voči rozpočtu sú vlastne výhrady proti prvej slovenskej vláde, a tým aj proti slovenskej štátnosti. Práve naopak, našich občanov a najmä mladú generáciu nenakŕmíme rečami o dedovizni alebo rečami o ohrození a vytváraní konfrontačného prostredia. Najmä táto mladá generácia si zaslúži jasne povedať, kde sme, aké kroky budeme robiť a pozitívne motivovať občanov Slovenskej republiky. Tým najlepšie dokážeme stabilizovať spoločnosť, politické strany, vládnu koalíciu a, samozrejme, aj slovenskú štátnosť. Nemal by sa už opakovať rok 1992, kedy sme sa všetci - a ja sa priznávam k tomu tiež - bili do prs a hovorili o vyrovnanom štátnom rozpočte a nakoniec sme dosiahli deficit, ktorý sa skoro rovná dvom desiatkam.

Takže dovoľte mi, prosím, aby som veľmi stručne, pretože mnohé už povedali moji predrečníci, preto zostručním svoj príspevok, povedal niekoľko postrehov asi v nasledovnom členení: v prvom rade niekoľko teoretických pohľadov najmä na makroekonomické vzťahy v predpokladanom návrhu, potom veľmi kratučkú informáciu o tom, aký postoj zastávala Slovenská národná strana pri koalíčných rozhovoroch, a potom niekoľko konkrétnych návrhov.

Dovoľte mi z materiálu, ktorý sme v predstihu poskytli aj ministerstvu financií, veľmi stručnú analytickú časť, na základe ktorej sme dávali nasledujúce odporúčania na riešenie problémov ekonomickej rovnováhy základných makroekonomických agregátov. Predpokladáme, že objem daní včítane fondov by nemal byť väčší ako je polovička hrubého domáceho produktu. Mal by sa znížiť objem importu cca o jednu tretinu a udržať túto tendenciu v súlade s vývojom stavu v obchodnej a platobnej bilancii. Požadované zníženie je synergickým efektom miery devalvácie, ktorá je 1,10 a dovozného multiplikátora 1,34. Dovozy surovín, ktoré predstavovali 54 %

z objemu dovozov, nasmerovať na úroveň cca 37 %. Objem dovozov technológií a strojov udržať na úrovni 21 %, tekuté palivá na 28 % a rezidualnu väčšinu dovozov obmedziť až na prípady, kde nemáme domáce substitúty. Na dosiahnutie uvedených cieľov kombinovať fiškálnu a monetárnu politiku.

Postdevalvačné očakavania upraviť tak, aby stabilizačná politika predchádzala expanzívnej politike. V expanzívnej politike treba podporovať tie programy, ktoré okamžite prinašajú efekty, aby sa vytvorili zdroje pre dlhodobejšiu stratégiu. Použitie nových emisií a dlhodobých úspor na privatizáciu viedlo a vedie k rastu cenovej hladiny bez významných efektov v raste hrubého domáceho produktu. Iba každá štvrtá slovenská koruna má vplyv na rast hrubého domáceho produktu. Daňové bremeno v žiadnom prípade by nemalo prekračovať maximálny bod na Laferovej krivke, to znamená 50 % podielu daní na hrubom domácom produkte, lebo daňové výnosy budú stroho menšie. Obchodné banky vzhľadom na očakávanú infláciu nestlačia pravdepodobne úrokovú sadzbu pod 23 %. Modelové riešenia signalizujú prebytok nominálne zamestnanej pracovnej sily a pri mikroekonomických dôrazných opatreniach využitia pracovnej sily a kmeňového imania v podnikoch zo 60 až na 80 % môžeme očakávať, že po dodržiavaní stabilizačných opatrení budeme zamestnávať pracovnú silu v úrovni 15 až 16 % nezamestnanosti. V tom prípade je reálne udržanie aj menovej rovnováhy.

Taľko z našich predpokladov. A veľmi stručne by som vás oboznámil so závermi z makroekonomických modelov, ktoré hovoria, žiaľ, že možnosti expanzívnej hospodárskej politiky sme v rokoch 1989 až 1993 nevyužili. Tá mala byť založená na programoch, ktoré prinašajú bezprostredné efekty. Dopady poslednej devalvácie v slovenskej ekonomike si vynucujú zaviesť stabilizačnú politiku, čoho vonkajším výrazom je aj formovanie štátneho rozpočtu, v ktorom sa premietajú ako fiškálne tak aj monetárne mechanizmy. Pri predpokladoch

vládneho rozpočtu na úrovni hrubého domáceho produktu cca 320 mld korún na rok 1994 by sa očakávaná cenová hladina pre rok 1995 presunula na rok 1994 a mzdová hladina by ostala pravdepodobne primrznutá, bez pohybu. Ak by sa aj mzdová hladina dostala do pohybu, potom sa dostane do pohybu aj menová nerovnováha. Treba zabrániť kolotoču opakovaných devalvácií aj cestou mzdovej regulácie a importnej zdržanlivosti, propagovať neustále domáce výrobky, neľutovať výdavky na reklamu, a mohlo by sa to stať súčasťou výchovy všetkých občanov.

Oprávnenosť deficitu rozpočtu je vtedy, ak rastie produktivita práce a do ekonomiky vstupujú vonkajšie zdroje. Toto pochopil už John Peed mladší v 18. storočí. U nás takáto situácia zatiaľ nenastala. Odporúčame vrele poučiť sa z minulosti, a netreba chodiť ďaleko. Už len napríklad uhorské industrializačné zákony mali jasný cieľ, aby úmerným znižovaním daní zo ziskov, ktoré sa orientujú na investičné použitie a vytváranie nových zamestnaneckých miezd, bol stimulovaný rozvoj.

Takže toto je cesta, ktorú sme predpokladali, že budeme môcť prediskutovať a podrobne pri príprave rozpočtu hovoriť o napínaní jedného zo zásadných dohôd koalície, to znamená pokúsiť sa založiť už ohniská budúcoročného rozvoja. Pri koalíčných rozhovoroch sme niekoľkokrát žiadali podobné východiská, aby sa mohli zrovnáť s našimi. Dostali sme istý zoznam ukazovateľov, ktoré sme v našom modeli prepočítali a o chvíľočku vám poviem závery.

Pri spoločnom rokovaní v Častej sme hovorili okrem týchto makroekonomických úvah veľmi veľa o tom, akým spôsobom bude vláda podporovať stanovené hospodárske priority. Pán podpredseda Kozlík pri jednom spoločnom stretnutí s riaditeľmi hovoril o tom, že hospodárske priority slovenskej vlády sú predovšetkým infraštruktúra, malé a stredné podni-

kanie a cestovný ruch. Bolo by veľmi vhodné, keby sa našli zdroje na zabezpečenie týchto bezpochyby správne vybratých hospodárskych priorít. Žiaľ, v tomto rozpočte sa nenachádza ani jedno takéto číslo.

Dámy a páni, okrem toho, že nemôžeme sa nechať viesť do situácie, a myslím, že o tom už hovoril jeden z mojich predrečníkov, aby sme sa stále dostávali do toho, že rozdeľujeme len toľko máme, pretože to je proces konečný, nakoniec nebude čo rozdeľovať, musíme sa usilovať robiť takú politiku, aby už teraz sme založili rozvojové impulzy, sme v častej definovani aj štyri rezorty, kde sme pokladali kratenie za neúmerne a žiadali sme, aby v týchto rezortoch boli prehodnotené kapitoly. Konkrétne išlo o rezort pôdohospodárstva, rezort životného prostredia, kultúry a školstva. Prví traja ministri, s ktorými som hovoril osobne, konštatovali, že sa im niečo pomohlo a v princípe akceptujú daný stav.

Dovoľte mi teraz, aby som prešiel k formulácii konkrétnych záverov, konkrétnych návrhov. Predovšetkým pri najlepšej vôli sa nedá očakávať, že inflácia bude nižšia, resp. že inflácia bude na úrovni 12 %. Dovoľte mi veľmi laické porovnanie inflácie k povodni. Ak očakávame povodeň, postavíme si vyššie okná. Očakávame 120-centimetrovú vodu, a keď príde 150-centimetrová, vnikne do budovy a narobí nám strašné škody. Nemáme na to, aby sme robili trojmetrové okná, ale spravme ich také, aké by mali byť, pretože ak podhodnotíme infláciu vplyvom na menovú politiku, automaticky znižujeme objem úverov emitovaných predovšetkým do podnikateľskej oblasti, a už aj ovplyvňujeme tvorbu nových pracovných príležitostí. Takže, vrele odporúčam tie okná postaviť do takej výšky, aby nám veľa vody do baraku nenatieklo. Podľa našich prepočtov je to minimálne 16 až 17 %.

Okrem toho sa bude veľmi krátko venovať aj rozpočtu miest a obcí. Skutočne, zmenou rozpočtových pravidiel okrem

toho, že bude podstatné zníženie rozpočtu miest a obcí, ešte aj zamieňame pre našich primátorov a starostov isté peniaze, ktoré dostali s 95-percentnou pravdepodobnosťou, za peniaze veľmi neisté, ktoré podnikateľská sféra vzhľadom na vysoký stupeň zadĺženia nemá a neplatí. Takže, môže to byť už priamy dopad, a mám konkrétne príklady z mnohých miest, ale predovšetkým Bratislava hlási, že nebude schopná dotovať mestskú hromadnú dopravu, Košice hlásia stav ohrozenia, a aj ďalšie mestá môžem dokladovať na konkrétnych prepočtoch.

Nedá mi, aby som sa nedotkol trochu aj rezortu ministerstva hospodárstva. Jedna z návštev, ktoré som mal, bola návšteva baníkov aj s našim bývalým kolegom, ktorí žiadali aspoň to, čo im zo zákona patrí. Zo zákona im patria sociálne dávky a prostriedky určené na útlmové programy. Prosil by som v tomto smere, aby sa kapitola ministerstva hospodárstva prehodnotila. Beriem za slovo pána ministra Duckého, ktorý na moju otázku v Častej, či bude schopný zabezpečiť rozvoj cestovného ruchu s takými prostriedkami ako má, odpovedal kladne.

Takže, z roviny týchto odporúčaní, kde predovšetkým žiadam ešte raz prehodnotiť dopad na mestá a obce, zvážiť reálnu infláciu, by som prešiel k dvom pozmeňovacím návrhom.

V spolupráci s ministerstvom školstva a vedy predkladám pozmeňovací návrh, ktorý síce nie je ideálnym, ale je aspoň akým-takým riešením, ktorý by z ministerstva školstva niektoré účelovo viazané prostriedky presúval na ministerstvo kultúry, zahraničných vecí, práce, sociálnych vecí a rodiny a ministerstvo obrany, a tým by vytvoril na školstve priestor, aby bolo schopné udržať minimálne takú úroveň ako bola v roku 1993. Je to pozmeňovací návrh vypracovaný ministerstvom školstva, odovzdaný pánu spoločnému spravodajcovi.

Okrem toho ešte žiadame, dávam to ako ďalší pozmeňovací návrh, aby v prílohe číslo 4 zákona Rezervy a účelové prostriedky štátneho rozpočtu, kapitola ministerstva školstva, boli aj náklady na realizáciu programu dvojazyčného vyučovania v rozsahu 100 mil. korún.

Druhý pozmeňovací návrh, ktorý som sľúbil včera, že ho dnes predložím - prezidentská kancelária mala krátené náklady oproti roku 1993 na cca 40 %. Navrhujem, aby rozpočet Kancelárie prezidenta bol upravený tak, aby bola čiastka zvýšená zo 49,95 na 50,97, to znamená cca 48 % vlaňajšieho stavu, aby tieto náklady, predovšetkým na obnovu Grassalkovichovho paláca, boli zahrnuté v tejto kapitole. Je to otázka 10,028 mil. korún, z čoho 5 mil. je na investičné prostriedky a zvyšok je tu presne rozpísaný.

Vážené kolegyne, kolegovia, dovoľte mi ešte povedať poslednú záležitosť. Pri vstupe do koalície sme deklarovali ako maják, ktorý by nad koalíciou mal svietiť, Ústavu Slovenskej republiky. Naša zásadná pripomienka je k nepriamej novelizácii zákonov prostredníctvom zákona o ústave. Považujeme to za porušenie slovenskej ústavy a budeme žiadať, aby boli novelizácie robené tak, ako majú byť robené, a nie nepriamo, prostredníctvom zákona o rozpočte.

Dovoľte mi, aby som vyjadril presvedčenie - a trochu aj ľútosť nad tým, že prakticky od štvrtku sme na koalíčnom klube viac politizovali ako hovorili konkrétne, že ešte sa stretneme a že nájdeme takú cestu, aby sme boli schopní podporiť pozmeňovacie návrhy, ktoré som predložil, pretože ich podpora je podmienkou, aby som ja a moji kolegovia podporili rozpočet Slovenskej republiky.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Jakuš z SDĽ. Pripraví sa pán poslanec Farkas z MKDH.

Poslanec J. Jakuš:

Vážená Národná rada,
vážená vláda,

hodnotiť predložený rozpočet z pohľadu potrieb zdravotnej starostlivosti a využiť pritom určité porovnania z predchádzajúceho roka je veľmi problematické. Systematika predloženej kapitoly zdravotníctva je úplne iná ako v predchádzajúcich rokoch. Oddelenie fondov Národnej poisťovne a predovšetkým Fondu zdravotného poistenia vedie k otázke, koľko zodpovednosti si ponechal štát na sebe za zdravotníctvo a jeho financovanie. Keby sme vychádzali zo schváleného zákona číslo 7/1993 Z. z. o Národnej poisťovni, tak by sme mohli povedať, že toľko, koľko mu určuje podiel štátu poskytnúť poistné na určené skupiny obyvateľstva - dôchodcov, deti, nezamestnaných a ďalších. V predloženom návrhu rozpočtu štát znižuje svoju zodpovednosť na 10 % z minimálnej mzdy, ktoré poskytne do Fondu zdravotného poistenia. Zostávajúcich 90 % prenáša na ťarchu poistencov, pre ktorých naďalej platí pôvodné znenie zákona číslo 7 o platení poistného.

Pred rokom, keď sme schvaľovali zákon o Národnej poisťovni, už o 4 dni po jeho schvalení v zákone o štátnom rozpočte sa nenaplnil mesiac, ktorý mal platiť štát do Národnej poisťovne. Pol roka fungovali vedľa seba dva zákony, ktorých plnenie navzájom sa vylučovalo - zákon o Národnej poisťovne a zákon o štátnom rozpočte. V júli sa pristúpilo k novelizácii zákona číslo 7 o Národnej poisťovni a legalizoval sa dovtedajší stav odporujúci platnému zákonu. Štát dostal

prázdniny do konca roku 1993 na platby poistného. Zdravotníctvo sa zmietalo a zmieta predovšetkým vo finančných problémoch. Jedným z možných východísk je uplatnenie zákona číslo 7 o Národnej poisťovni a Fondu zdravotného poistenia v zmysle pôvodného znenia zákona.

Zo strany vlády bol prísľub, že sa tak stane v roku 1994. Čoho sme však svedkami dnes? Nielen, že sa zákon číslo 7 nevracia k svojej pôvodnej dikcii, ale novelizácia, ktorá je súčasťou zákona o štátnom rozpočte, prakticky robí z Národnej poisťovne a Fondu zdravotného poistenia prívesok štátu, ktorý nielen tým, že nedá do poisťovne to, čo by mal dať, ale ešte i to, čo si do poisťovne vložila poisťencia, bude kontrolovať vláda cestou nou schválených stanov Zboru zástupcov.

Argumentácia členov vlády, že nemožno verejnoprávnosť Národnej poisťovne v plnom rozsahu ponechať bez kontroly štátu vzhľadom na veľký podiel prostriedkov poskytovaných do Národnej poisťovne v prípade Fondu zdravotného poistenia, je veľmi chabá. A keby som ju mal vyjadriť číselne, tak je podložená len 10 percentami minimálnej mzdy, ktoré bude poskytovať štát za poisťencov, za ktorých mu to určuje zákon číslo 7.

Problémy uplynulých týždňov či mesiacov s funkčnosťou Zboru zástupcov boli len amatérskym pokusom zo strany vlády ovládnuť poisťovňu. Ale predsa vieme, že máme múdru vládu, a preto múdro usúdila, že nemožno donekonečna takto amatérsky sa snažiť blokovať poisťovňu.

Predložený návrh zákona o štátnom rozpočte s novelizáciou zákona číslo 7 o Národnej poisťovni je elegantným a pritom zákonným spôsobom ako urobiť z verejnoprávnej inštitúcie poslušný nástroj štátu. Nejde len o získanie práva rozhodovať, ide predovšetkým o peniaze. Ide o peniaze pois-

tencov, ktoré, ako sa ukázalo v minulom roku, do poisťovne plynú, a dá sa predpokladať, že zamestnanci a zamestnávateľi budú platiť poisťné, a teda peniaze budú plynúť do poisťovne. A predstavte si, že v roku 1994 by poisťovní bolo priznané to, čo jej pôvodný zákon dal do vienka, a požadovala by i od štátu, aby si plnil svoje povinnosti voči verejnoprávnej inštitúcii. Zrazu by sa ukázalo, že garancia štátu za zdravotnícku starostlivosť ostáva v rovine deklarácie a že skutočnú garanciu za zdravotnícku starostlivosť zobrali na seba samotní poisťenci.

Predložený návrh zákona o štátnom rozpočte v kapitole zdravotníctva je opäť dôkazom nekonceptnosti, nepremyslenosti a nepreviazanosti krokov hospodárskej a sociálnej politiky tejto vlády. Schválenie kapitoly rozpočtu zdravotníctva v predloženej podobe ma núti položiť nasledovné otázky:

1. Ako je pripravená reštrikcia siete zdravotníckych zariadení, ktorá bude musieť nasledovať po schválení tohoto rozpočtu?

2. Akým spôsobom bude pokračovať privatizácia zdravotníckych zariadení, keď jednou zo základných podmienok jej spustenia je funkčnosť a solventnosť Fondu zdravotného poistenia?

3. Z akých kritérií budú vychádzať zmluvy medzi zdravotníckymi zariadeniami a poisťovňou, aby boli zabezpečené platby za fungovanie potrebnej zdravotnej starostlivosti určenej liečebných poriadkom ako vládny nariadením?

4. Myslí si vláda, že pri už štvrtej novelizácii zákona o Národnej poisťovni a nenaplnení fondu zo strany štátu má vôbec zmysel hovoriť a hrať sa na poisťný systém?

5. Tak ako celá spoločnosť a najmä ekonomika sa po roku 1989 transformuje, musí sa transformovať a reformovať i zdravotníctvo. Kroky reformy majú svoju postupnosť a logiku. Prosím vás, rešpektujme túto postupnosť a nedovoľme zastaviť jeden z kľúčových krokov reformy - životaschopnosť a funkčnosť zdravotného poistenia. Táto vláda sa o to pokúša od svojich prvých chvíľ existencie. Pýtam sa, prečo to robí? Ak vie odpovedať, nech odpovie, ak nie nech umožní hľadať odpoveď inej vláde.

6. Ak sa v argumentácii používa alebo lepšie povedané zneužíva § 2 ods. 4 zákona číslo 7/1993 Z. z., ktorý hovorí, že štát zaručuje platobnú schopnosť poisťovne a fondov, pýtam sa, prečo v návrhu štátneho rozpočtu v časti rozpočty štátnych fondov je jediný fond z 9 fondov - Fond zdravia, kde je uvedené, že dotácia zo štátneho rozpočtu sa neuvažuje.

Záverom si dovoľím povedať i tým, že musím položiť tieto otázky, predpokladám, že realita naplnenia mešca potrebného pre zdravotníctvo sa nachádza v rovine ilúzií a rozprávky. Pán spoločný spravodajca nazval spoločnú správu melodrárou, ako som rozumel, na začiatku. Myslím si, že rozpočet je určitým spôsobom rozprávka. Rozpočet však musí byť veľmi racionálny materiál, a keďže je viac rozprávkou ako realitou, za rozprávku neodporúčam hlasovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húskai

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Farkas. Pripraví sa pán poslanec Filakovský zo Spolužitia.

Poslanec P. Farkas:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážená Národná rada,

schválenie štátneho rozpočtu vytvára u nás v transformujúcej sa ekonomike značnú časť celkovej hospodárskej klímy. V tomto zmysle štátny rozpočet zohráva u nás podstatnejšiu úlohu, než vo fungujúcich trhových ekonomikách. Preto je veľmi dôležité, z akých národohospodárskych pozícií a trendov doma i v zahraničí sa vychádza, aby štátny rozpočet začal skutočne motivačne pôsobiť na podnikateľské subjekty a na správanie sa domácností. Podľa môjho názoru, pri očakávanom medziročnom poklese hrubého produktu Slovenska v tomto roku o 5 % a pri terajšom stave a stupni výkonnosti našej ekonomiky v procese svojej transformácie je nereálne očakávať zastavenie jeho ďalšieho poklesu v roku 1994 a projektovať tzv. tendenciu nulového ekonomického rastu. Pre opodstatnenie takéhoto záveru neuviedol predkladateľ vo svojom návrhu štátneho rozpočtu, žiaľ, nijaké vierohodné argumenty. Tým sa podstatne znižuje celková reálnosť, a tým aj vierohodnosť celého návrhu. Keby chcel svoj návrh postavený na takomto základe náležite odôvodniť, mal by súčasne predložiť aj konkrétny projekt hospodárskych priorít rozhodujúcich odvetví národného hospodárstva. Takýto projekt, komplexný, vyčerpávajúci hospodársky program, pokiaľ viem, naša vláda nemá. Preto ho nemôžeme rozpočtovými prostriedkami podporovať, a aj preto je návrh rozpočtu opierajúci sa o nulový rast hrubého domáceho produktu postavený nie na pevných základoch. K tomu pristupuje aj nízky odhad miery inflácie, ktorá by mala oproti súčasnému stavu zmierniť svoj rast na polovičnú úroveň. Miera nezamestnanosti by mala odzrkadliť minimálne súčasný stav, a treba brať do ohľadu aj dôležitý fakt, že v roku 1994 by mal byť spustený zákon o konkurze a vyrovnaní v plnej šírke.

V sústave verejných rozpočtov sa projektujú pre rok 1994 celkové príjmy vo výške 136,2 mld Sk, z čoho činia vlastné príjmy v rozpočtoch obcí iba 11,7 mld Sk, teda len 8,6 %. Domnievam sa, že by vláda mala čo najskôr pristúpiť k zásadným úpravám rozpočtovej politiky pri tvorbe systému finančného a rozpočtového hospodarenia obcí a vzťahov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky k rozpočtom miestnych samospráv. Samospráva obcí by mala dostať náležitý priestor najmä pre rozvoj hospodárskej iniciatívy, ktorú nemôže vyvolať absolútna majorizácia prostriedkov v rukách vrcholných vládnych orgánov. V tom vidím jednu z ciest hospodárskeho oživenia, ktorú sme dosiaľ využívali v minimálnej miere.

Pokiaľ ide o poskytnutie prostriedkov pre jednotlivé rezorty podľa kapitol, výrazne sa zvyšujú výdavky iba pre rezorty vnútra a obrany. Keď berieme do úvahy, že máme schváliť schodkový rozpočet, je veru otázna plánovaná čiastka zo schodku rozpočtu 1,8 mld Sk, čo je skoro 13 % schodku, na rozvoj obrany a ochrany štátnych hraníc. Pokiaľ ide o obranu, neráta sa s výzbrojou, ktorú dohodol minister obrany v Rusku ako materiálnu úhradu ruského dlhu voči nám. Rovnako by sme mali pamätať na to, že sa chceme uchádzať o vstup do NATO, s čím bude súvisieť aj prípadná zmena výzbroje a celého obranného režimu.

Vzťah štátneho rozpočtu k poľnohospodárskej výrobe je neadekvátny objektívnym požiadavkám tohoto rezortu. Zníženie výdavkov kapitoly oproti pôvodnému rozpočtu 1993 o 17,77 % môžeme nazvať krízovým alebo do určitej miery aj likvidačným návrhom, ktorý neumožňuje stabilizačné momenty v poľnohospodárstve, nerešpektuje prijaté zásady a koncepciu pôdohospodárskej politiky v tom, že v prípade nevyhnutnej reštrikcie rozpočtu pre poľnohospodárstvo sa neráta s uplatnením medziročného tempa reštrikcií nad akceptovateľnú únosnú mieru 3, prípadne 4 % ročne. Tento návrh rozpočtu porušuje túto pri-

jatú zásadu, keď dotácie v podnikateľskej sfére a iným subjektom rezortu ministerstva pôdohospodárstva znižuje oproti roku 1993 až o 17,13 %, pričom neinvestičné dotácie sa znižujú o 12,39 % a investičné až o 47,15 %. Žiaľ, došlo k ojedinelému prudkému zníženiu dotácií, pre ktoré nenájdeme príklad ani zo svetového pohľadu.

Výskumníci vo Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v poslednom čase po prvýkrát vypočítali medzinárodné komparatívne relatívne čísla o dotáciách našej finálnej domácej produkcie. Použili metodiku, ktorá sa dlhodobo aplikuje v OECD a teraz aj v GATT. Ide o ukazovateľa, ktorý vyjadruje percentuálny podiel subvencií a dotácií na hodnote finálnej produkcie. Od roku 1990 tento ukazovateľ prudko klesá. V roku 1991 bol ešte 30,81 %, kým v roku 1992 iba 23,54 % a konečne v roku 1993 klesol na 20,75 %. Naproti tomu v Európskej únii bol tento údaj v roku 1991 až 49 %, v Rakúsku 52, vo Švajčiarsku až 80, v USA 30, v Kanade 45. Iba v Austrálii a na Novom Zelande bol tento ukazovateľ oproti nám nižší o 15 resp. 4 %. Pre bližšie porovnanie so stavom v zahraničí môžeme ešte uviesť, že na každý ha poľnohospodárskej pôdy sa v Európskej únii v roku 1991 vyplatilo 784 dolárov, v Rakúsku 889 dolárov, vo Švajčiarsku až 1 982 dolárov, v USA 98 dolárov. Iba v Austrálii a na Novom Zelande išlo o nepatrné čiastky 3 resp. 9 dolárov. Zatiaľ u nás to bolo 111 dolárov. Tieto čísla do určitej miery treba brať s rezervou.

Každá krajina má svoju históriu a svoje osobitné ekonomické postavenie a iné podmienky pre poľnohospodársku výrobu. Aj pri tejto výhrade si však myslím, že ministerstvo financií sa naďalej drží princípov, ktoré k nám exportovali niektorí hospodárski ministri bývalej federálnej vlády, a ide cestou neodôvodneného prudkého znižovania dotácií, ktorému sa staré, ale i novovznikajúce poľnohospodárske podnikateľské subjekty nevedia prispôsobiť. Bohužiaľ, poľnohospodár-

stvo aj v tých najvyspelejších západoeurópskych ekonomikách je ekonomicky najslabším odvetvím. Jeho podiel na vytvorenom hrubom domácom produkte je nižší ako je jeho podiel na zamestnanosti. Dôsledkom je jeho nižšia efektívnosť než je efektívnosť práce i kapitálu v nepoľnohospodárskych odvetviach. Svedectvá o tom nájdeme aj v takých poľnohospodársky vyspelých krajinách, ako je Holandsko, Dánsko, Spojené kráľovstvo Belgicko, Nemecko, či Francúzsko. My sme v tomto porovnaní ďaleko za nimi, čo určuje aj našu nízku schopnosť konkurencie.

Poľnohospodári a farmári vo vyspelých ekonomikách sa bránia nedostatku zdrojov aj tým, že aktivizujú v nepoľnohospodárskych činnostiach. Príjmy fariem z týchto aktivít z roka na rok absolútne i relatívne stúpajú. Posudzujúc ekonomické efekty fariem Holandska, Dánska, Francúzska a iných krajín musíme konštatovať, že nie sú aj pri pomerne vysokých dotáciách dostatočné na to, aby rodinné farmy poskytovali porovnateľný dôchodok s ostatnými zamestnaniami a že kapitál fariem sa zúčtuje nižšie než je národná úroková miera.

Nakoniec, pri takomto porovnávaní uvediem ešte jeden z významných faktorov. Depozitá farmárskej komunity v bankách sú trvalo nedostatočné na krytie ich úverových požiadaviek. To tvorí finančnú bariéru na Západe a prirodzene, že aj u nás. Aj do tejto oblasti sa treba finančnej a rozpočtovej politike štátu náležite angažovať, aby sa nezastavil technologický pokrok a nezmrazilo ekonomické zaostávanie v poľnohospodárstve. Popri výhrade, že sa neúmerne krátiť absolútne objemy dotácií do poľnohospodárstva, čo neprispieje ku konsolidácii tohoto odvetvia, skôr naopak, musím sa vyjadriť aj k ich účelovému zameraniu. Mala by sa uplatňovať zásada, že čím menej je prostriedkov, tým striktnejšie a kontrolovateľnejšie musí byť ich použitie. Podľa skúseností z predošlého obdobia by sa dali uprednostniť dotácie, ktoré ministerstvo pôdohospodárstva kvalifikovalo ako druhý[†]

blok - dotácie nepriame na bonifikáciu a splátky úverov. Tieto dotácie by sa mohli aj absolútne zvýšiť voči návrhu rozpočtu kapitoly. Výhody sú v tom, že by sa pristúpilo k selektívnemu úverovaniu podnikov vo vzťahu k podpornému finančnému fondu a komerčnej banke. Takto poskytované dotácie prostredníctvom úverov by boli prísne kontrolovateľné.

K správne kumulovaniu naznačeného spôsobu úverovania chýba selekcia podnikov a ešte viac rozpracované modely hospodárskych sústav pre jednotlivé regióny, ktoré by slúžili ako pomoc podnikateľským subjektom. Ide o akýsi moderný spôsob rajonizácie výroby, ktorá by zvažovala diferencované výrobné, ekologické, ekonomické faktory na území Slovenska. Tieto práce by malo ministerstvo pôdohospodárstva vo svojej vedeckovýskumnej základni urýchlene spracovať a dať k dispozícii podnikateľom. Bola by to veľká pomoc aj pre nastávajúcu privatizáciu štátnych majetkov a iných štátnych podnikov.

Keby sa v dotačnej politike uprednostnili zvýhodnené úvery na podklade odporúčaných podnikových modelov, dalo by sa vyriešiť veľa z toho, čo ministerstvo pôdohospodárstva vkladá do prvého bloku dotácií, ktoré trošku nadnesene nazvali dotácie na ekologické a krajínotvorné funkcie. Minulosť dotácií patriacich do tohto bloku nie je veľmi slávna. Ministerstvo pôdohospodárstva s ministerstvom financií tu účinkovali ako rozsievачi dotačného zrna na každý ha poľnohospodárskej pôdy PES s vyšším číslom než 22.

Navrhujem, aby sa tento pomerne slušný balík dotácií prestal využívať alibisticky pre uspokojenie všetkých, pre držanie nad hladinou aj tých a tam, kde to nemá perspektívu. Domnievam sa, že tu nejde ani tak o podporu mimoprodukčných funkcií poľnohospodárstva, ako o tvorbu zdrojov pre rozvoj nepoľnohospodárskych činností v danej lokalite, v regióne pod manažmentom poľnohospodárskych podnikov. To by bola, podľa mňa, progresívnejšia forma dotácií.

Na hospodárske výsledky poľnohospodárskych podnikov má mimoriadne dôsledky neúnosné roztvorenie cenových nožníc. Tento problém by sa mal riešiť komplexne a neodkladne. V našich podmienkach bezpříkladný nárast cien vstupov do poľnohospodárstva sa dá tlmieť do určitej miery dotáciami, ktoré budú pôsobiť protiinflačne. Keď sa táto možnosť nevyužije alebo nedostatočne využije, môžeme očakávať pomerne prudký nárast cien poľnohospodárskych produktov, a tým aj silný tlak na spotrebiteľské ceny potravín. Táto problematika by sa mala riešiť v rámci tretieho bloku dotácií.

Naša poľnohospodárstvo zaostávalo technicky, technologicky a hospodárnosťou aj pred rokom 1990. Posledné štyri roky toto zaostávanie voči západnému poľnohospodárstvu nezmenili k lepšiemu. Preto som presvedčený o tom, že nemali by sme v nijakom prípade pripustiť ochabovanie či útlm vedecko-výskumnej činnosti v rezorte pôdohospodárstva a s ním spojenú realizáciu takých technologických a organizačných poznatkov, ktoré by robili našu produkciu konkurencieschopnou. Zostavovatelia rozpočtu súdiac podľa navrhovaných finančných limitov túto pravdu neuznávajú. Týka sa to nielen rezortného aplikovaného výskumu, ale aj základného výskumu Slovenskej akadémie vied. Akoby neuznávali diferencovaný prístup.

V rezorte ministerstva pôdohospodárstva už 6 organizácií vedecko-výskumnej základne prešlo na príspevkovú formu a od 1. januára majú prejsť ďalšie. Nevyslovujem sa proti príspevkom. Keď budú tvoriť tržby za predané aplikovateľné a účelné poznatky našich výskumníkov, je všetko v poriadku. Je tu však vážne nebezpečenstvo, že komerčná činnosť vedecko-výskumnej základne pohltí ich výskumné aktivity. Mám určité obavy v tom, že ustáva výskumná činnosť v oblasti ekonomiky poľnohospodárstva a podnikov, že sa nezaložili základy pre výskum diferencovaných podnikových štruktúr, pre

diferencované výrobné, ekologické a ekonomické podmienky u nás.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia poslanci, pokúsil som sa vyjadriť výhrady poslancov MKDH a niektoré námety k návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994, ktoré nás vedú k záveru, že ho nepovažujeme za adekvátne možnosťam a potrebám našej ekonomiky i spoločnosti. Preto poslanci MKDH nepodporia jeho prijatie.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Filakovský zo Spolužitia. Pripraví sa pán László Dobos zo Spolužitia.

Poslanec J. Filakovský:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
Národná rada Slovenskej republiky,

som lekár z terénu, vediem oddelenie spoločných operačných sál okresnej nemocnice. Ako službukonajúci chirurg som prežil požiar novozámockej nemocnice v januári tohoto roku. Požiar bol zapríčinený poruchou elektrického a kyslíkového vedenia. Vďaka prozreteľnosti a duchapritomnosti personálu nedošlo k strate ľudských životov. Nie som ekonóm, preto nebudem hovoriť čísla. Som lekár, a keď som čítal sumu, o ktorú má byť rozpočet pre zdravotníctvo skrátený, spomenul som si na zákon číslo 20/1965 Zb., ktorý je ešte v platnosti, podľa ktorého má každý občan nárok na bezplatnú zdravotnícku starostlivosť na vysokej úrovni. Skrátenie rozpočtu pri terajších cenách vedie rozhodne k zníženiu úrovne zdravotníck-

tva, hrozí zastavenie prevádzky nemocníc pre nezaplatené účty. Naša nemocnice sú väčšinou zadĺžené.

Pri nedostatku kapacít na dôležité zdravotnícke odvetvia boli vytvorené u nás špecializované oddelenia nad rámec okresnej úrovne na úkor základných oddelení, vrátane špeciálnej nákladnej prístrojovej techniky. Lekári v porovnaní s vekslákmi poberajú smiešne mzdy. Zdravotný personál odchádza do iných odvetví alebo do zahraničia. Pre nízke platy strácame vedcov z výskumu. Podľa návrhu rozpočtu štát do Národnej poisťovne nebude platiť požadovanú sumu. Podnikatelia od februára 1994 nechcú platiť príspevky do Národnej poisťovne.

V zdravotníctve platí, že včasná diagnóza a včasná liečba je najlacnejšia, nehovoriac o význame primárnej prevencie. Dovoľm si opäť pripomenúť zákon číslo 20/1965 Zb., podľa ktorého zdravotnícka starostlivosť sa poskytuje bezplatne, pričom sa už platí za určité druhy liekov. Sú postihnuté práve najmenej solventné vrstvy obyvateľstva, invalidi a dôchodcovia. 50 % dôchodcov má dôchodok vo výške do 2 500 Sk, sú medzi nimi robotníci, ktorí odpracovali 42 rokov. Poberatelia sociálnych dôchodkov spolu so sociálnymi dávkami, ako bytový a diétny príspevok, môžu mať príjem 2 200 Sk. Také isté príjmy môžu mať ľudia poberajúci nezamestnanecký príspevok. Mladí ľudia nemajú motiváciu, aby sa úradne zamestnali, veď pri poberaní príspevku môžu načierno pracovať u súkromníkov, eventuálne vekslovať. Je žiadúce, aby sa sprísnila kontrola poberateľov nezamestnaneckého príspevku, aby sa rozšírili možnosti verejno-prospešných prác. Záverom musím konštatovať, že ak vláda chce šetriť na rozpočte zdravotníctva, bude šetriť na úkor zdravia celého obyvateľstva.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Dobos. Pripraví sa pán poslanec Fogaš z SDL.

Poslanec L. Dobos:

Vážená vláda,
vážená Národná rada,

viem veľmi dobre, že na rozpočet na rok 1994 dolieha obrovský tlak z mnohých strán. Pripomienky a argumenty na túto tému sú stále tvrdšie. Nie je to nahoda. Pri prerokúvaní rozpočtu teraz nejde o to, či je veľa alebo viac, ale o to, či niektoré oblasti, najmä neproduktívne, prežijú to veľké sucho alebo sa začne rozklad. V tejto situácii bezbranná je sociálna starostlivosť, veda, zdravotníctvo, školstvo a kultúra. Musia žiť z toho, čo dostanú. Tradičné praktiky pri zostavovaní rozpočtu v podobnej situácii sú, že sa škrtá predovšetkým z rozpočtových položiek sociálnej starostlivosti, vedy, zdravotníctva, školstva i kultúry. Aj teraz je to tak. Ak spomenuté oblasti dostanú len toľko, čo v predložennom návrhu rozpočtu figuruje, dostanú sa na hranicu únosnosti. Protiargumenty znejú takto: Musí to vystačiť, musia sa do toho zmestiť, musia vydržať. Áno, ale je potrebné k tomu dodať, že ak istá organizácia, ústav, škola alebo redakcia sa dostane pod svoje životné minimum, začne stagnovať, potom sa rozkladá.

V blízkej minulosti istý čas som bol hosťom koronárky štátnej nemocnice. Moja skúsenosť: výborní lekári, výborné sestry, atď. Ďalšia skúsenosť: zdravotníctvo nesie v sebe obrovský intelektuálny ľudský kapitál. Naše ochudobnené zdravotníctvo sa to snaží vyrovnáť týmto ľudským kapitálom. Dovolil by som si to aj zovšeobecniť. Mnohí doma i v zahra-

ničí nás posudzujú podľa našej politiky, podľa zápasov politikov, strán a hnutí, ale za tým je veľká odborná, morálna ľudská sila prevažnej časti našej inteligencie. Ale ten intelektuálny, morálny ľudský kapitál sa môže znehodnotiť, ak sa dostane pod limit svojho životného minima. Žiaľ, tento rozpočet nesie v sebe toto nebezpečenstvo. Čakáme na kapitál a na kapitalistov zo Zapadu, pritom náš ľudský kapitál sa znehodnocuje chudobou.

Platí to aj na celú oblasť vedy, školstva a kultúry. Je ponížujúce, že v rozpočte Ministerstva kultúry Slovenskej republiky sa pre fond Pro Slovakia dáva len 100 mil. Sk. Ak sa dobre pamätám, v roku 1992 táto suma bola 150 mil. Sk. Žobrácka je suma plánovaná na národnostné kultúry. V roku 1992 bolo to 140 mil., v roku 1993 130 mil., na rok 1994 sa plánuje 97,5 mil. Sk. K tomu je potrebné vedieť, že z tých 97,5 mil. Sk 60 až 70 mil. Sk sa vyčlení na dotovanie inštitúcií na národnostnom území, to znamená všetky národnostné zväzy, umelecké telesá. Na periodiká, na neperiodické publikácie ostáva v najlepšom prípade 37 event. 27 mil. Sk. To je žobrácka palica. Mohol by som hovoriť aj o detailoch, ale nechcem viac dramatizovať, lebo je to dramatické aj samo osebe. V roku 1993 sme sotva vystačili so 130 mil., keď, tak s pomocou rôznych nadácií.

Navrhujem pridať k sume 97,5 mil. korún 40 mil. korún z rezervy vlády z kapitoly Všeobecná pokladničná správa pre národnostné kultúry. Ak sa tak nestane, máme pred sebou možnosti prosieť, prosíkať, žobrať od nadácií v Maďarsku a po Európe, alebo kolaps, jedným slovom hanba. Ak to ostane podľa predloženého návrhu, to znamená, že štát nie je schopný zabezpečiť ani životné minimum národnostnej kultúry. Prosim o mojom návrhu hlasovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Fogaš zo SĎL. Pripraví sa pani poslankyňa Gbúrová.

Poslanec L. Fogaš:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

rozpočet republiky vždy patrí medzi najvýznamnejšie dokumenty, ktoré parlament prerokúva, a patrí medzi zákony, pri ktorých sa vždy diskutuje nielen o číslach, ale i o politike a jej praktických dopadoch. Je teda namieste, aby sme aj my hovorili o spôsobe, akým sa má politika realizovať, aby sme hovorili o nástrojoch, prostredníctvom ktorých ju chceme realizovať. V Slovenskej republike sa rozpočet prijíma zákonom. Zákon má plniť okrem iného i funkciu stability právnych vzťahov ním zabezpečovaných.

Vláda nám v zákone o rozpočte ponúka nielen čísla, ale aj novelizáciu ďalších právnych predpisov, ktorých celkový počet je deväť, pričom ide o 12 zmien. Je to riešenie, ktoré sa prvýkrát objavilo už vlní, a musím povedať, že bolo prevzaté z bývalej federácie. Rok existencie našej republiky ukázal, že to nie je dobré riešenie. Spôsobuje neprehľadnosť zákonodarstva, chaos v právnom vedomí aj problémy v praxi. V dôsledku vlní prijatých celkom 5 zmien resp. noviel v zákone o rozpočte sa zákon o rozpočte počas tohto roku niekoľkokrát menil. Vieme, že doba života zákona o rozpočte je jeden rok. Pýtam sa teda, ako dlho budú platiť novely právnych predpisov obsiahnuté v súvislosti s prijímaním zákona o rozpočte a pýtam sa tiež, či budú platiť iba rok, alebo sa počas roku niekoľkokrát tiež zmenia. Tým sa vlastne bude meniť

zákon o rozpočte. Budú sa počas roka opäť niekoľkokrát meniť pravidlá daňovej, menovej či fiškálnej politiky? Aké sú potom kontúry stability súčasnej legislatívnej politiky v tejto oblasti? Ktorí zahraniční investori môžu mať záujem na vstupoch investícií k nám, ak už dnes vedia, že najneskoršie o rok možno očakávať zmeny v daňových či iných právnych predpisoch? Myslím, že odpoveď na tieto otázky mala dať vláda v záverečných ustanoveniach zákona o rozpočte a rozlíšiť dobu účinnosti jednotlivých právnych predpisov v ňom novelizovaných. Nestalo sa tak napriek tomu, že sme na toto riešenie poukazovali už vlani a ponúkali sme takú možnosť už vlani.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

v období účinnosti našej ústavy sme viacerí absolvovali množstvo stretnutí, ktoré sa týkali našej ústavy - doma i v zahraničí. Dnes sa však už ani tak nevyslovujú zahraniční odborníci k právnym otázkam či vecným riešeniam. Vyslovujú však pochybnosti o tom, či Slovenská republika bude schopná i naplňať ducha ústavy. Pre realizáciu Európskeho dohovoru o ľudských právach je dôležitá nielen formálno-právna úprava, ale aj faktický stav ich realizácie v normálnom praktickom živote. Mám obavy, že tieto názory vyslovované vonku sú namieste.

Návrh zákona o štátnom rozpočte ukazuje vypätosť plnenia niektorých, najmä sociálnych práv. V dôsledku tejto vypätosti môže byť plnenie týchto práv ohrozené. A dnes, keď vieme, že okolo 48 % obyvateľstva vlastne už žije na hranici únosnosti, je to o to dôležitejšie. Táto poznámka sa dotýka i školstva, kde prevažujú indície o snahách zaviesť určité platby za vzdelanie, a to napriek tomu, že máme ústavne garantované bezplatné vzdelanie na základných a stredných školách. Vlani sme boli ubezpečovaní, že príjmová časť rozpočtu

má svoju reálnu základňu, a hovorilo sa, že aj pre školstvo je dostatok prostriedkov. Zaviedli sme tzv. výpožičné alias školné.

V stanovisku Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky sa však konštatovalo, že neplnenie príjmov bolo spôsobené nepresným formulovaním, nepresným rozpočtovaním daňových príjmov a prijatím niektorých opatrení v priebehu roku 1993 zameraných na oslobodenie od daní z príjmov. Myslím, že po roku možno na základe správy Najvyššieho kontrolného úradu povedať, že išlo o nekvalifikovanú prácu vlády, a dnes stojíme pred posúdením rovnakých problémov. Možno teda veriť, že príjmová časť rozpočtu je teraz reálna?

Prijatím Ústavy Slovenskej republiky sme na seba vzali úlohu zabezpečovať právno-ochranné činnosti štátu. Garancie sudnej ochrany sú jednou z imanentných súčastí právneho štátu. Fungovanie súdnictva, mám na mysli nezávislé súdnictvo, musí byť podopreté i ekonomickými zárukami. Ak ich rezortu spravodlivosti neposkytneme, opäť sa dostaneme pod obrovský tlak európskych demokratických krajín. Nemôžeme si dovoliť disfunkčnosť súdnictva a ani prokuratúry a nemôžeme si dovoliť zníženie garancie základných práv a slobôd, lebo to je jedna z predpokladaných podmienok nášho úspešného etablovania sa v Európe. Inak by sme nemohli byť chápaní ako demokratický štát.

Pri prerokúvaní kapitoly rezortu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky sme sa však mohli dočítať, že pridelené prostriedky na rezort nepostačujú, že predložený návrh rozpočtu nie je reálny v súvislosti s vydávaním Obchodného vestníka - tam išlo o príjmy, že návrh rozpočtu výdavkov civilnej časti rezortu nezabezpečuje základné úlohy a nepokrýva ani celoročné výdavky na prevádzku budov. Aj v tomto roku existovali problémy s úhradami výdavkov advokátom, myslím, že to bolo až vo výške okolo 18 mil. korún za

poskytovanie služieb. Ide pritom o realizáciu práva na obhajobu opäť vyplývajúceho z ústavy a z ďalších právnych predpisov. A niektoré súdy mali problémy s výdavkami pre štátnych notárov, pre notárov, súdnych komisárov a dokonca i s úhradami poštovného.

Návrh rozpočtu neodstraňuje nebezpečenstvo vzniku obdobných situácií ani v budúcom roku. Schválená koncepcia stabilizácie súdnictva počítala i so zvýšením počtu sudcov. Na ich mzdové náklady však návrh rozpočtu spomínanej kapitoly nemyslí. Zarážajúce je i konštatovanie, že neakceptovanie minimálnej potreby rozpočtových prostriedkov Zboru vazenskej stráže na rok 1994 sa prejaví nezabezpečením základných životných potrieb vazňov a neumožňuje ani plnenie základných funkcií vazenstva, teda zabránenie útekov vazňov a zabezpečenie eskort na pojednávanie atď.

Citoval som zo správy, ktorá nám bola predložená a o ktorej sme hlasovali. Ak teda ústavnoprávny výbor v tejto kapitole neprijal platné uznesenie, vyjadril svoj vzťah k návrhu na zabezpečenie chodu súdnictva v budúcom roku. Máme na mysli, samozrejme, ekonomické zabezpečenie súdnictva. Rozpočet dáva iba malé šance zefektívniť činnosť súdov. Ústavnoprávny výbor sa naopak, práve o to musí usilovať.

Za nereálne možno považovať tiež i výdavky pre prokuratúru i pre Ústavný súd. Sú pre ich chod nebezpečne nízke. Pri prerokúvaní kapitoly prokuratúry sme sa dozvedeli, že jej deficit v časti prevádzkových nákladov nepostačí okrem iného ani na zaplatenie uskutočnených stavieb nových budov. To môže spôsobiť, že štát vlastne sa nepriamo zadíži voči právnickým osobám, voči vznikajúcim podnikateľským subjektom, a môže sa dokonca stať, že spôsobí ich bankrot.

Pri hlasovaní o rozpočte by pre nás mali byť dôležité tri hľadiská. Po prvé - či sú kryté i zdroje tohto rozpočtu,

teda ako sa bude napínať príjmová časť rozpočtu - o tom sa tu už veľa povedalo a diskutovalo, či sú jasne stanovené rozpočtové priority z hľadiska realizácie hospodárskej politiky vlády - v tejto otázke sa tiež už veľa povedalo. A po tretie - či sú garantované ústavou dané práva našich občanov, ale i právnických osôb. Domnievam sa, že v odpovedi na túto otázku nedostávame pozitívnu odpoveď.

Treba si otvorene povedať, že zdroje rozpočtu sú otázne a navrhovaná reštrikcia je neúnosná, lebo nie je riešený základný problém, a to je nasmerovanie hospodárskej politiky na oživenie jej ekonomiky a na zastavenie jej degresu a stabilizáciu. Viackrát sa ústami členov vlády konštatovalo, že filozofia rozpočtu je správna, ale konštatovalo sa tiež, že rozpočet vytvára minimálnu mieru pre zabezpečenie funkcií štátu, hádam s výnimkou obrannej, pretože položky na obranu, bezpečnosť a špeciálne služby sú predsa len primerané. Potom sa ale nemôžeme čudovať, že štátne orgány sa spoliehajú aj na sponzorské peniaze a tak sa, po prvé, stávajú závislými a po druhé, konajú v rozpore s platnými právnymi predpismi. Takéto signály v praxi už sú. Náklady na zjednanie nápravy môžu byť nepochybne vyššie než tie, ktoré by sme mali vynaložiť teraz. Preto odporúčam zvážiť výdavky, ktoré sú rozpočtované pre oblasť súdnictva, prokuratúry a zvýšiť ich, a to o 20 miliónov pre rezort súdnictva a 20 miliónov pre rezort prokuratúry.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej do rozpravy je prihlásená pani poslankyňa Gbúrová. Pán poslanec Fico má faktickú poznámku.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážení prítomní,

predkladaný návrh statného rozpočtu a rozpočtov kapitol Slovenskej republiky na rok 1994 je postavený na mínusovom rozpočtovom schodku 14 mld Sk, ktoré majú byť prednostne určené na stabilizovanie a následné rozhybanie slovenskej ekonomiky. Napatosť v predkladanom rozpočte je veľká, zvlášť v kapitolách dotýkajúcich sa školstva, vedy, kultúry, zdravotníctva, poľnohospodárstva, životného prostredia a podobne. Vo svojom vystúpení sa však chcem dotknúť jednej rozpočtovej kapitoly, inými sa zaoberali a ešte iste budú zaoberať moji kolegovia z parlamentu.

Konkrétne ide o položku v oblasti vedy a techniky, spolu 1 600 mil. Sk, ktorá je už obvykle začarované skrytá v tabuľke číslo 5 výdavkov na vedu a techniku v roku 1994. Je zaujímavé, že kým vo všetkých rezortoch položky na vedu a techniku oproti roku 1993 klesajú, na Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky v neinvestičných výdavkoch rozpočtových organizácií je nárast na 446 648 tis. Sk oproti minuloročným 357 200 tis. Sk. Čiže summa summarum opäť peniaze vo väčšej miere potečú do výskumných ústavov v tomto rezorte, do ústavov, ktoré prežívajú pri podnikoch, a to aj pri takých podnikoch, ktoré majú z hľadiska terajších východísk neperspektívny vývoj.

Opäť sa zabúda na to, že práve v podnikateľskej sfére sa finančné prostriedky do rezortného výskumu zvyčajne či prevažne v civilizovanej Európe dostávajú priamo z podniku, pre ktorý zabezpečujú strategický a zacielené dôležitý technologický vývoj. A o tom, že sa to dá aj v našich podmienkach, svedčí príklad Výskumného a skúšobného ústavu Výcho-

doslovenských železiarní v Košiciach, ktorý má z podnikovej sféry hradený rozpočet okolo 460 mil. Sk pre 150 pracovníkov. Odráža sa to aj vo vývoji technológií železiarstva v tomto, dnes už iste stredoeurópskom gigante s kvalitnou továrenskou značkou.

Najväčšie nebezpečenstvo takto jednostranného reštrikčného finančného tlaku vo vzťahu k základnému národne orientovanému výskumu spočíva v zániku či v likvidácii výskumných aktivít Slovenskej akadémie vied a na vysokých školách, teda najmä tam, kde sa nesporne dosiahli v mnohých oblastiach porovnateľné výsledky s vyspelým zahraničím, kde sa rozvíja potrebná medzinárodná spolupráca, v posledných troch až štyroch rokoch zvlášť, ba v niektorých prípadoch vyslovene špičkové výsledky z celosvetového hľadiska. Veď v Slovenskej akadémii vied, kde sa v poslednom roku uskutočnili potrebné akreditácie vedeckých pracovísk, vedeckých kolektívov a jednotlivcov, sa znížil stav pracovníkov oproti roku 1989 o 50 % a pridelovaných finančných čiastok až o 75 %. V tomto trende sa, žiaľ, naďalej pokračuje a priam drasticky vyznieva budúcoročná upravená čiastka vo výške 351 mil. Sk. Je to rozpočet likvidačný. Paralyzuje sa ním akákoľvek domaca vedecká a medzinárodná spolupráca.

Teda týmto návrhom sa podpisujeme pod likvidáciu Slovenskej akadémie vied, jednotlivých vedeckých ústavov a vedeckých smerov, ktoré dosiahli výsledky vedeckého bádania kvalitatívne reprezentujúce Slovenskú republiku v zahraničí. Týka sa to špičkových výsledkov vedy v porovnaní so špičkovými výsledkami športu a rôznych kultúrnych aktivít. Práve prostredníctvom nich má svet možnosť poznávať našu vlasť, vedu, kultúru a šport. Zvlášť sa to dotkne humanitných, sociálnych, lekárskeho vied a vied o živej prírode, environmentálnych aktivít a niektorých vývojových tendencií špičkových aktivít v oblasti vývoja nových technológií. Akoby sa zabúdalo, že budúcnosť nášho ekonomického úspechu môže zrieť

predovšetkým v ľudských intelektuálnych zdrojoch. Sústreďenie sa týmto smerom spočíva aj v tvorbe nových hodnôt informačnej spoločnosti, ktoré, ako povedal v nedeľných živých slovách prof. Koloman Ivanička, DrSc., by mali presahovať stranické programy.

Bojím sa, že takýmto spôsobom zaniknu mnohé špičkové programy, ktoré sú kompatibilné s celosvetovým vedeckovýskumným vývojom, ako napríklad laboratória pre Q-horúčku na Virologic'om ústave Slovenskej akadémie vied, experimentálnej endokrinológie, programu v laboratóriu pre výskum AIDS, experimentálnej onkológie, výskumu srdca, farmakologických liečiv, výskumu fyziky, chémie, botaniky, astronómie, našich národných dejín a kultúry, stavu a prognóz vývoja našej spoločnosti, človeka, transformujúcej sa výrazne meniacej situácie na prelome 20. a 21. storočia.

Nesporne tak u nás vznikne bezprecedentná situácia v krajinách stredovýchodnej Európy a ročná, mladá Slovenská republika tak získa historické prvenstvo, aiaľ, nie vo svetlých stránkach histórie, ale v likvidácii základného, národne orientovaného a nenahraditeľného vedeckého bádania v Slovenskej akadémii vied a na vysokých školách.

Vážení prítomní,

nakoniec mi dovoľte uviesť zhrnuté závery medzinárodnej konferencie konanej v dňoch 26. až 28. 11. 1993 v Budapešti pod názvom "Veda v budúcej Európe", ktorej sa zúčastnil aj predseda našej Slovenskej akadémie vied prof. Branislav Lichardus, DrSc.

1. Veda je schopná dodať nástroje na riešenie globálnych problémov súčasnej civilizácie, ale bez súčinnosti s politikmi ich nemôže uplatniť. Každá krajina si musí určiť svoje priority vývoja spoločnosti. Pri ich usmerňovaní musia

spolupracovať politici s vedcami a musia sa brať do úvahy tak možnosti vlastnej vedy, jej interdisciplinárny charakter a rozsah existujúcej resp. potrebnej medzinárodnej spolupráce.

2. Únik mozgov je možné obmedziť len vytváraním podmienok pre rozvoj ľudského potenciálu vo vlastnej krajine. Vznik dostatočného zázemia pre rozvoj ľudského potenciálneho intelektu je najcennejší pre každý národ, štát pri súčasnej úrovni techniky a technológie.

3. Prechodné obdobie v strednej a východnej Európe sa odhaduje na 20 až 25 rokov. Pri oslabovaní ľudského potenciálu v tých krajinách, kde sa dáva prednosť krátkodobému riešeniu problémov a nie dlhodobému, bude prechodné obdobie ešte dlhšie, ak nie dokonca permanentné. Mierou stupňa schopnosti riešiť problémy dlhodobé je súčasný vzťah vlád k vlastným výchovným a vedeckým inštitúciám. Prejavom krátkodobého riešenia problémov je práve drastické obmedzovanie vedy, školstva a kultúry.

Žiaľ, tieto závery nie sú rešpektované v návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994. O rešpektovaní týchto zásad z celosvetových skúseností nesvedčí ani vzťah vlády Slovenskej republiky k uzneseniu Národnej rady Slovenskej republiky z 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, v ktorom bola vláda požiadaná do 31. 12. 1993 vytvoriť legislatívne, finančné podmienky pre činnosť ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky na základe komplexného posúdenia problémov organizácie, financovania a riadenia vedy a techniky v Slovenskej republike. Dôkazom toho je aj návrh štátneho rozpočtu a rozpočtových kapitol Slovenskej republiky na rok 1994. Teda logicky z toho vyplýva, že vytvorenie ústredného orgánu pre vedu a techniku sa opäť odkladá.

V závere navrhujem uznesenie v prípade, že neprejde návrh výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru uvedený v spoločnej správe v bode 5 na strane 8 v časti C c/ - návrhy výborov na presuny prostriedkov medzi kapitolami.

Uznesenie - návrh: "Prerozdeliť finančné prostriedky z výdavkov na vedu a techniku tak, aby sa 70 mil. Sk z rezortu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky prideliilo do rozpočtovej kapitoly Slovenskej akadémie vied, a tým by sa vytvorili predpoklady na doslovné prežitie základného národne orientovaného výskumu v roku 1994 v rozpočtových organizáciách."

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej sa do rozpravy prihlásil pán poslanec Hanker. Ešte pán poslanec Fico mal faktickú poznámku, takže najprv faktická poznámka pána poslanca Ficu.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,

na podporu návrhu pána poslanca Fogaša by som chcel uviesť, že zákon o štátnom rozpočte by sa v určitom zmysle mohol stať aj predmetom pozornosti v Rade Európy, pokiaľ ide o Európsky dohovor o ľudských právach. Totiž, ak prijmeme zákon o štátnom rozpočte a ministerstvu spravodlivosti sa pridelia iba tie prostriedky, ktoré sú tam navrhované, a v dôsledku toho dôjde trebárs k zastaveniu činnosti súdnictva, k odročovaniu hlavných pojednávaní a podobne, nastane situácia, kedy občania nebudú môcť priamo uplatňovať svo-

je základná práva, ktoré sú garantované európskym dohovorom. V tomto prípade, keďže sme uznali príslušnosť Európskeho súdu a Európskej komisie, sa budú môcť občania obracať na Európsky súd a Európsku komisiu so sťažnosťami. Iba upozorňujem na to a podporujem návrh, ktorý predniesol pán poslanec Fogaš.

Ďakujem.

Predseda NR SR J. Gašparovič:

Pán poslanec Hanker.

Poslanec J. Hanker:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

nadišiel čas, keď Národná rada Slovenskej republiky má záväzne posúdiť a po zvážení schváliť zákon o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994, ktorý by sa mal stať základným dokumentom realizácie národohospodárskych cieľov, ktoré chce vláda uskutočniť v priebehu budúceho roku. Ide najmä o pokračovanie v ekonomickej reforme smerujúcej k rýchlej transformácii ekonomiky, udržanie makroekonomickej stability, systémové pôsobenie na zabezpečenie zdrojov štátneho rozpočtu, zabránenie inflácie a, pochopiteľne, prioritné zabezpečenie krytia vecných potrieb fungovania štátu a zachovania sociálneho zmiernia.

Pri tejto príležitosti treba zdôrazniť, že štátny rozpočet, ktorý je východiskom k realizácii národohospodárskych zámerov v budúcom roku, by sa nemal stať v žiadnom prípade predmetom politického súperenia medzi politickými subjekta-

mi, ale jediným kritériom jeho hodnotenia by malo byť makro-ekonomické hľadisko s prihliadnutím na vymedzené ciele a realnosť ich dosiahnutia. Treba si uvedomiť veľkú zodpovednosť každého člena parlamentu pri hlasovaní za tento zákon aj s ohľadom na signál, ktorý Slovensko vyšle do sveta. Určite nechceme, aby Slovensko hodnotili ako krajinu, ktorá patrí k ekonomicky zaostalým krajinám, ktoré si nedokážu zostaviť ani svoj vlastný štátny rozpočet.

Ekonomika teda, ako som spomínal, nemôže byť stranícka. Je pre celú spoločnosť a zodpovednosť za smerovanie jej vývoja ponesieme všetci. Ako člen národohospodárskeho a rozpočtového výboru mal som možnosť vypočúť si všetky námietky poslancov aj z opozičných strán k rozpočtu a chcel by som aspoň v stručnej forme na podstatu z nich reagovať. Musím povedať, že medzi vecnými a správnymi pripomienkami bolo veľa takých, ktoré vychádzali z neznalosti veci alebo z nedostatočnej informačnej základne.

Jednou zo základných pripomienok bola tá, že už samotný model štátneho rozpočtu nie je dobrý, že rozpočet vychádza z nesprávnych predpokladov ďalšieho vývoja slovenskej ekonomiky a bol odovzdaný parlamentu neskoro. V súvislosti s týmito názormi by som chcel dať aj ja rečnickú otázku: Ktorá opozičná strana poskytla doteraz parlamentu svoj variant modelu rozpočtu, nehovorím že rozpočtu, ako by si predstavovala zostavenie štátneho rozpočtu pre rok 1994, aby bolo možné už v štádiu tvorby rozpočtu, t.j. v septembri, kedy bol parlamentu predložený návrh východísk, cieľov a zásad rozpočtovej politiky na rok 1994, ktorý zostavila vláda Slovenskej republiky, zhodnotiť opodstatnenosť výberu predloženého optimálneho variantu?

Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ako je známe, vypracovalo viacero variant návrhu štátneho rozpočtu a konzultatívnym spôsobom v priebehu jeho tvorby prebiehala

aj spolupráca Ministerstva financií Slovenskej republiky s ďalšími ústrednými orgánmi pri jeho dopracovaní. Bez objektívneho poznania podmienok a obmedzení aj v hodnotovom i číselnom vyjadrení, za ktorých sa tvorila výdavková časť rozpočtu, myslím si, že my, poslanci, nedokážeme objektívne posúdiť, ktorým kapitolám rozpočtu treba pridať bez toho, aby sme nepovedali, ktorým rezortom treba ubrať.

Už na začiatku tvorby nového rozpočtu bolo zrejmé, že súhrn faktorov ovplyvňujúcich rozpočtové hospodárenie nedáva predpoklady na tvorbu vyrovnaného štátneho rozpočtu. Efektívne využitý navrhnutý schodok štátneho rozpočtu vo výške 4 % hrubého domáceho produktu sa môže stať v štádiu, v akom sa nachádzame, mobilizujúcim faktorom tvorby nových zdrojov. Pritom pre ilustráciu opäť spomeniem, že s rozpočtovým deficitom skoro 6 % hrubého domáceho produktu pracuje Francúzsko, Kanada 8,9 % hrubého domáceho produktu, Švédsko, Fínsko 11 % hrubého domáceho produktu a Taliansko približne 10 %.

Kritike bola podrobená zo strany opozície aj predpokladaná miera inflácie 12 % a očakávaná miera nezamestnanosti 17 % v budúcom roku. O miere inflácie sa zmieňovať nebudem. Očakávaná miera nezamestnanosti 17 % je však reálna. Výskumný ústav práce, sociálnych vecí a rodiny vypracoval v tomto roku štúdiu jednak o dopade bankrotov v jednotlivých regiónoch Slovenska na mieru nezamestnanosti, ako aj analýzu potenciálnej nezamestnanosti vo vybraných regiónoch Slovenska.

Účelom sondy do výrobných podnikov bolo zistiť tendencie lokálnej zamestnanosti resp. nezamestnanosti vzhľadom na očakávané štrukturálne zmeny, veľkú privatizáciu a bankrot podnikov. Analýza jednoznačne ukázala, že uplatnením nástrojov aktívnej politiky zamestnanosti je možné mieru nezamestnanosti dostať do prijateľných dimenzií približne 15 až 16 % a nemusí teda dosahovať ani hodnotu, ktorá je uvedená v návrhu zákona o štátnom rozpočte. Aj týmito opatreniami je

možné aktívne pôsobiť nielen na výdavkovú, ale aj príjmovú časť štátneho rozpočtu. Rátať s nezamestnanosťou 20 až 25 %, ktorá by bola pre nás katastrofálna, by bolo možné len vtedy, keby sa žiadne opatrenie na jej zníženie nerealizovalo.

Veľa sa obvykle hovorí pri štátnom rozpočte, ktorý je vysekom hospodárskej politiky na jeden rok, o jeho výdavkovej časti, ale veľmi málo o príjmovej časti. Jej plnenie súvisí so zastavením poklesu ekonomiky. Rozdeľovať môžeme, len keď máme čo, preto zvýšenou mierou treba pozeráť na využitie nástrojov smerujúcich k tvorbe zdrojov, najmä vo výrobných odvetviach národného hospodárstva.

Na záver sa prihovám za to, aby bolo akceptované odporúčanie výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, ktoré je uvedené v spoločnej správe, aby Národná rada Slovenskej republiky odporučila vláde po uplynutí I. štvrťroku vyhodnotiť čerpanie štátneho rozpočtu a vláda následne navrhla Národnej rade Slovenskej republiky vykonanie príslušných úprav rozpočtových kapitol.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

treba si uvedomiť, že vláda mala so zostavením rozpočtu skutočne veľké problémy. Ide o rozpočet samostatného štátu, ktorý v žiadnom prípade nie je možné porovnať s federálnym rozpočtom, v ktorom náš slovenský rozpočet bol len doplnkovým. Dúfam v konštruktívny prístup pri posudzovaní rozpočtu zo strany opozície a verím, že bude Národnou radou Slovenskej republiky schválený.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Slovo má pani poslankyňa Edit Bauerová zo Spolužitia. Pripraví sa pán Ján Weis z SDL.

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predsedaajúci,
vážená Národná rada,
vážení unavení kolegovia, kolegyne,

dovoľte mi vyjadriť sa k trom aspektom predloženého návrhu rozpočtu. Po prvé - k cieľom rozpočtovej politiky. Vychádzajúc zo skutočností, ktoré v uplynulých týždňoch sa ozrejmiли novými údajmi štatistického úradu, občan i poslanec právom očakával, že rozpočtová politika štátu sa bude odvíjať od udržania objemu reálneho dopytu obyvateľstva, od cieľa vytvárať nové pracovné príležitosti. A hovorím to aj preto, lebo, ako sa to už dnes tu uviedlo, takmer polovica obyvateľstva žije na hranici alebo pod hranicou životného minima a sociálne teórie hovoria o tom, že ak je vyššia nezamestnanosť ako 10 %, stáva sa to rizikovým faktorom ďalšieho vývoja spoločnosti.

Rozpočtová politika na rozdiel od tých, ktoré by sa v danej situácii zdali byť prirodzenými, sa odvíja od cieľov, ako je krytie vecných výdavkov potrieb fungovania štátu, t.j. od potrieb upravenia štátnej správy. Ako úspešne sa to premietlo do konštrukcie návrhu rozpočtu, o tom hovoril pán poslanec Košnár. Ako sa treba pozeráť na cieľ neprípustiť výrazný rast vnútornej a zahraničnej zadĺženosti, keď iba dlhová služba v budúcom roku sa rozpočtuje v 300 % vyššom objeme v porovnaní s rokom 1993? Ako chápať cieľ koncipovaný ako racionalizácia organizačných štruktúr orgánov štátnej správy a samosprávy, keď na zmenu kompetencie a iné nepredvídateľné udalosti sa rozpočtuje rezerva vo výške 400

miliónov a ďalších 115 miliónov na novú napln ústredných orgánov? Teda, ide skutočne o princípy, na ktorých sa rozpočet môže v danej situácii stavať? Iná otázka je, ako su tieto premietnuté do samotného rozpočtu.

Po druhé: Reštriktívna politika v niektorých rezortoch sotva zabezpečí prežitie. Rezorty verejného sektoru už tohtoročným rozpočtom sa dostali do mimoriadne zložitých situácií. Školstvo, zdravotníctvo, Slovenská akadémia vied a ďalšie kapitoly živoria a stáva sa otáznym prežitie niektorých aj národne významných inštitúcií. Z celého dňa ho radu pripomínam tu napríklad list rektorskej konferencie. Ako v tejto súvislosti možno interpretovať formuláciu - citujem: "Nemožno reálne očakávať, že v ďalších rokoch sa zdroje v porovnaní s rokom 1994 výrazne zvýšia. To si vyžiada, aby sa čo najskôr uskutočnila adaptácia ich potrieb na reálne zdrojové možnosti ekonomiky a nepresadzovala sa tendencia prežitia v roku 1994." Znamená to, že vláda dlhodobo predpokladá nulový rast, alebo stagnáciu alebo úpadok ekonomiky? Zámery v tejto súvislosti vo vládnom programe boli formulované na základe iných predstáv - citujem: "Základom makroekonomickej stratégie bude rozvojová politika, ktorá nahradí doteraz plošne uplatňovanú reštriktívnu politiku." Rozpočtové parametre v porovnaní s vládny programom dokazujú, že týmto návrhom rozpočtu sa vláda výrazne odklonila od svojho programu. Z tejto skutočnosti skôr alebo neskôr bude potrebné urobiť konsekvencie. Otázka znie iba tak, kto to urobí. Urobí to vláda, parlament alebo občan?

Po tretie: Dovoľte mi citovať ďalej z vládneho programu: "Budú stanovené rozpočtové priority tak, aby boli zabezpečené zákonne dávky a ich primeraná valorizácia." Realita však ukazuje, že len v tomto roku poklesla reálna hodnota priemerných dôchodkov zhruba o 14 % napriek dvojnásobnému zvýšeniu. V porovnaní s rokom 1989 ide takmer o 40-percentné zníženie reálnej hodnoty dôchodkov. Rodinné

prídavky sa napríklad zatiaľ vôbec navalorizovali. Naproti tomu predložený návrh zákona o rozpočte predpokladá plošné zrušenie štátnych vyrovnávacích príspevkov bez akejkoľvek náhrady.

Preto za predpokladu, že vládna koalícia bude dostatočne politicky silná, aby rozpočet schválila, navrhujem, aby z § 26 bol vynechaný prvý bod. Takéto zrušovacie ustanovenie totiž môže byť súčasťou nového zákona, ktorý by novým spôsobom ustanovil výpočet rodinných prídavkov. Z podobného dôvodu v záujme - citujem z vládneho programu: "zabezpečenia zákonných dávok" - koniec citátu, navrhujem z § 19 vynechať odseky 1 a 2. Chcem tiež upozorniť na nespĺnenie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 338, v ktorom Národná rada uložila vláde Slovenskej republiky - citujem: "predložiť Národnej rade Slovenskej republiky spoločne s návrhom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1994 návrh valorizácie dôchodkov priznaných po 1. januári 1994" - koniec citátu. Keďže takýto návrh nie je súčasťou predlohy zákona o rozpočte a zatiaľ nikto nenavrhol, aby sa tlač 403 prerokovala v rámci programu tohoto zasadnutia, a neviem, či v súlade s rokovacím poriadkom je to dostatočne dobre možné, pričom absenciou úpravy by vznikli neprímerané rozdiely vo vymeraní novopriznaných dôchodkov, navrhujem zaradiť do § 19 nový odsek v tomto znení: "Starobné, invalidné, čiastočne invalidné dôchodky, dôchodky za výsluhu rokov, vdovské dôchodky priznané po 1. januári 1994 sa zvyšujú na základe § 9 a § 10 zákona o zvyšovaní dôchodkov o 40 % mesačnej sumy dôchodkov, na ktorú má občan nárok ku dňu priznania dôchodku. Náklady na krytie sú rozpočtované v kapitole Všeobecná pokladničná správa - položka vládne rezervy na nové zákonné úpravy."

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Slovo má pan poslanec Ján Weis.

Poslanec J. Weis:

Vážení predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne poslankyne,
kolegovia poslanci,

nebudem vas okrádať o čas, preto pristúpim hneď k úprave, ktorú navrhujem k zákonu o novele zákona Národnej rady číslo 567/1992 Zb. v znení zákona Národnej rady 159/1993 Zb. Ide o to, že na strane 13 v bode 13 máme v § 34 ods. 1 odvolávku na osobitné predpisy 10. V tomto odseku sú vymenované aj územné finančné orgány, ale v poznámke pod čiarou sú vynechané zákony, ktoré upravujú právne normy pre kontrolnú činnosť týchto orgánov. Preto navrhujem, aby v návrhu novely rozpočtových pravidiel v § 34 ods. 1 znenie paragrafu bolo ponechané, avšak navrhujem doplniť odkaz pod čiarou 10 o nasledovné právne normy: zákon číslo 254/1993 Zb. o územných finančných orgánoch, zákon číslo 592/1990 Zb. a zákon číslo 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon číslo 526/1990 Zb. o cenách a zákon číslo 263/1991 Zb. o účtovníctve.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Jánovi Weisovi. Keďže bola tu hromadná požiadavka, aby sa už rokovanie skončilo, končím dnešné zasadanie 25. schôdze. Budeme pokračovať zajtra o 9.00 hodine.

Štvrtý deň rokovania
25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky
21. decembra 1993

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať v rokovaní 25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Prosím, aby sme sa predstavili.

Ďakujem. Prítomných je nas 50. Budeme pokračovať v rozprave. Ďalej do rozpravy je prihlásený pán poslanec Zselenák. Pán poslanec Zselenák nie je prítomný. Prosím pána poslanca Bogdana.

Poslanec P. Bogdan:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážení členovia vlády,

hovoríť o decentralizácii daňových výnosov, dane z príjmov právnických osôb, dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných požitkov a z cestnej dane, a tým o zvýšení ekonomickej samostatnosti miestnych samospráv v roku 1994 tak, ako sa uvádza na strane 13 materiálu "Ciele a zásady finančnej a rozpočtovej politiky na rok 1994" je, podľa mňa, prinajmenšom odvážne. Dovoľte, aby som to doložil niekoľkými faktami.

V roku 1993 miestne samosprávy vo svojich rozpočtoch mali zapracovaný 70-percentný podiel dane z príjmov zo zá-

vislej činnosti, čo v rozpočte predstavovalo 4 736 miliónov korún. V prepočte na jedného obyvateľa to predstavovalo asi 898 korún. Z celkových príjmov rozpočtu samospráv táto daň tvorila 42,5 %. Podotýkam, že v skutočnosti tvorba na jedného obyvateľa v roku 1993 dosiahne 1 070 korún. Pre rok 1994 návrh štátneho rozpočtu vyčleňuje pre samosprávy 29,92 % dane z príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov, 5,87 % dane z príjmov právnických osôb a 30 % z cestnej dane. Absolútne tieto podiely predstavujú spolu 4 225 miliónov korún. V prepočte na jedného obyvateľa tieto dane tvoria 807 korún, čo je oproti rozpočtu roku 1993 menej o 91 korún a oproti očakávanej skutočnosti menej o 263 korún na jedného obyvateľa.

Podiel týchto daní na celkových príjmoch rozpočtu samospráv poklesol zo 42,5 % v roku 1993 na 33,1 % v roku 1994. Nadhodnotené sú aj príjmy z predaja obecného majetku. Rozpočtovanú sumu 2 300 miliónov korún samosprávy nebudú môcť zinkasovať. Dopyt po nehnuteľnom majetku postupne klesá. Nedostatok úverových zdrojov a obmedzený výber majetku na odpredaj samosprávami toto tvrdenie len podporuje. Nakoniec, cieľom samospráv nie je ich majetok predávať, ale podľa zákona číslo 138/1991 Zb. majetok chrániť a zveľaďovať.

Ak vyššie uvedené dopady majú celoplošný charakter, potom do osobitného postavenia sa dostali mestá Bratislava, Košice a Prešov výrazným krátením neinvestičnej a investičnej dotácie pre mestskú hromadnú dopravu. Konkrétne napríklad v meste Prešov krátenie oproti roku 1993 u neinvestičnej dotácie predstavuje 26 % a u investičnej dotácie 56,7 %. Ak chcú spomenuté mestá udržať rozsah dopravy, musí sa toto krátenie dotácie premietnuť do ceny lístkov, resp. zvýšenia dotácie z rozpočtov miest. Obidva varianty sú limitované, a to únosnosťou určitej výšky ceny cestovného a možnosťami rozpočtov miest.

Ponechanie neinvestičnej dotácie na úrovni roku 1993 je minimálna výška, ktorá môže udržať mestskú hromadnú dopravu bez kolapsu. Už v roku 1993 mesto Prešov zo svojho rozpočtu prispievalo na mestskú hromadnú dopravu čiastkou 10 miliónov korún. Mestá a obce v roku 1993 do príjmov zinkasovali nedoplatky na lokalizačnom poplatku za rok 1992, dostali daň z objemu miezd a odmien obecných podnikov. Taktiež im bola prisunutá daň z príjmov a daň zo mzdy za mesiac december 1992. Okrem toho mestá a obce obdržali podiel z výnosu malej privatizácie. Tieto príjmy, treba povedať, pozitívne ovplyvnili plnenie rozpočtu a odrazila sa aj vo výsledkoch hospodárenia za rok 1993.

Podobné príjmy však obce a mestá v roku 1994 do svojich rozpočtov nedostali, čo ešte zvýrazní napatosť v ich rozpočtoch. Rozpočet na úrovni 12 760 miliónov korún len veľmi ťažko pokryje základné funkcie, ktoré samosprávy majú zabezpečovať. Preto na základe uvedeného navrhujem zvýšiť podiel rozpočtov obcí u daní z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti na 45 až 50 % z tvorby. Neinvestičné dotácie mestskej hromadnej dopravy žiadam ponechať minimálne na úrovni roku 1993.

V rezerve vlády je plánovaná čiastka 1 600 miliónov korún na stabilizáciu ekonomiky, štrukturálnych programov, konverziu a dokončenie komplexnej bytovej výstavby. Mestá a obce sú investormi komplexnej bytovej výstavby, preto by rady poznali presnejší objem, ktorý bude smerovaný do komplexnej bytovej výstavby. Už v súčasnom období, resp. v mesiaci január by mali poznať aj kritériá, podľa ktorých bude dotácia prisúvaná.

Novela zákona číslo 567/1992 Zb. v § 21 písm. j/ zakotvuje nový druh príjmov rozpočtov obcí. Aplikácia tohto ustanovenia v praxi bude veľmi zložitá, právne ťažko dokázateľná. § 16 ods. 1 zákona číslo 474/1990 Zb. sa odvoláva na

§ 19 zákona Federálneho zhromaždenia číslo 427 z roku 1990. Výklad tohto paragrafu bol v praxi uskutočňovaný inak mestami a obcami a inak ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku. Predmetom rozličného výkladu bola prvá a posledná veta citovaného paragrafu. Posledná veta bola doriešená § 16 ods. 2 zákona 474/1990 Zb., resp. jeho novelou číslo 501 z roku 1991. Podľa tohto paragrafu štát sa hlási k uspokojeniu pohľadávok, ktoré nebolo možné uspokojiť z výťažku likvidácie len v prípade, že malou privatizáciou bol majetok podniku znížený o viac ako 80 %. Analógiou dospievame k názoru, že u týchto podnikov má štát nárok aj na výťažok z likvidácie.

V podnikoch, v ktorých majetok malou privatizáciou nebol znížený o 80 %, by výťažok mal plynúť do rozpočtov obcí podľa novelizovaného § 21 písm. j/ zákona číslo 567/1992 Zb. Takýto výklad by sa dal uplatniť aj na prvú vetu § 19 zákona číslo 427/1990 Zb., kde prevádzkové jednotky predané podľa tohto zákona by sa považovali za prevádzkové jednotky predané v hodnote väčšej ako 80 % základného imania podniku. Takýto výklad je zložitý a v praxi ťažko aplikovateľný, i keď jeho logika vychádza z jedného princípu, a to zníženia majetku likvidovaného podniku o viac ako 80 %.

Na základe tohoto odporúčam zmeniť druhú časť vety § 21 písm. j/ zákona číslo 567/1992 Zb. takto: za slovom "predpisu" s odkazom na 5b a za čiarkou by sa pokračovalo "s výnimkou zostatku likvidácie podnikov, ktorých majetok bol prevodom do vlastníctva iných právnických alebo fyzických osôb znížený o viac ako 80 % podľa zákona číslo 427/1990 Zb."

Ak sa nepodarí presadiť túto alebo inú vhodnú jednoznačnú interpretáciu, potom navrhované ustanovenie nebude mať pre obce význam, iba ak by obišli zákon číslo 427/1990 Zb.

Ešte mi dovoľte niekoľko slov k ďalšej časti rozpočtu, a síce k účelovým prostriedkom na rozvoj národnostných zväzov a národnostnej kultúry. Včera už o tom hovoril pán poslanec Dobos, preto by som iba doplnil, že v roku 1992 okrem spomínaných 140 miliónov na rozvoj národnostnej kultúry boli ešte aj značné finančné prostriedky z federálnych zdrojov. Na tento rok, na rok 1993, bolo iba spomínaných 130 miliónov, a to už bez spomínaných federálnych zdrojov. V roku 1992, mimochodom, boli ešte dotácie na národnostné vysielanie pre Slovenskú televíziu a Slovenský rozhlas. V tomto roku takáto dotácia už nebola.

Na rok 1994 sa plánuje iba 97,5 milióna, ak sa nemýlim, pretože hovorím tieto čísla z hlavy. To je asi o 25 % menej ako na rok 1993. Prosil by som pánov kolegov, aby zvážili toto číslo, pretože, podľa môjho názoru, národnostná kultúra pôjde na základe takeého rozpočtu na kolená.

Chcel by som ešte porovnať, ale neberte to v zlom, že na Maticu slovenskú sa na rok 1994 vyčleňuje 95 miliónov, na rok 1993 bolo 95 500 tisíc, teda zníženie iba o pol percenta. Ja si Maticu slovenskú vysoko vážim, tým viac, že jedným zo spoluzakladateľov tejto inštitúcie bol príslušník mojej národnostnej menšiny, môj krajan Adolf Dobriansky. A myslím si, že bol jediným neslovákom, ktorý bol aj členom predstavenstva Matice slovenskej. Teda prosil by som, aby ste zohľadnili, že aj národnostná kultúra patrí do kultúry Slovenskej republiky, aby ste v záujme toho zvážili túto dotáciu.

A celkom na záver: Pripadá mi dosť čudné, že pokiaľ ide o fond kultúry Pro Slovakia, ktorý nebol naplnený ani tohto roku, v návrhu štátneho rozpočtu vláda už dopredu avizuje, že nesplní zákon, ktorým sa ukladá naplniť príslušnú čiastku pre tento fond, bez toho, aby sa pokúsila nájsť iné riešenie

- povedzme tým, že by sa novelizoval tento zákon, aj keď je to krajné riešenie.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej je do diskusie prihlásená pani poslankyňa Bartošová.

Poslankyňa E. Bartošová:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážení prítomní,

dovoľte niekoľko pripomienok k štátnemu rozpočtu. Štátny rozpočet okrem štruktúry príjmov a výdavkov, čo je bežné, obsahuje novelizáciu deviatich zákonov, čo bežné nie je, a čo sa stalo bežným až od pôsobenia pána ministra Tótha. Takéto novelizácie obsiahnuté alebo - dá sa povedať - i ukryté v štátnom rozpočte zneprehľadňujú právny systém. Rozpočet roku 1994 už nemusí byť aktuálny, ale novelizácie zákona či už o rozpočtových pravidlách, colného zákona alebo zákona o Národnej poisťovni ešte budú platiť. Takýto postup vyvoláva právnu neprehľadnosť a chaos.

Návrh zákona o štátnom rozpočte obsahuje napríklad rozsiahlu novelu zákona o Národnej poisťovni, ktorá by mala byť prijímaná, myslím si, samostatne a nie ako súčasť štátneho rozpočtu. Celá novela veľmi výrazne obmedzuje samosprávne funkcie poisťovne. Schvaľovanie stanov poisťovne sa napríklad v návrhu presúva zo Zboru zástupcov na vládu, schvaľovanie rozpočtu sa presúva zo Zboru zástupcov na Národnú radu.

Obidvomi krokmi sa v podstate politizuje rozhodovanie o poistných fondoch, ktoré majú byť práve nezávislé od konkrétnej politickej moci a vlády, čo napokon bol jeden zo základných cieľov pri zriaďovaní Národnej poisťovne. Zužuje sa ďalej právomoc generálneho riaditeľa v personálnych otázkach menovania a odvolávania vedúcich funkcií. Výrazne sa znižuje vymeriavací základ pre platby štátu za vybrané skupiny osôb na 10 % minimálnej mzdy pre zdravotné a nemocenské poistenie a 90 % pre platby do Fondu dôchodkového poistenia.

V návrhu štátneho rozpočtu sa na viacerých miestach opakuje, že bude určená výška platieb do Národnej poisťovne za zamestnancov štátnych príspevkových a rozpočtových organizácií. Nikde však nie je presne uvedené aké percento sa platí, z akého vymeriavacieho základu a za koľko pracovníkov. Uvedené je iba percentuálne vymedzenie a vymeriavací základ pre vybrané osoby, za ktoré platí štát - dôchodcovia, deti, nezamestnaní, vojaci, čím sa vyvoláva dojem zámerného zahmlievania odvodovej povinnosti štátu voči Národnej poisťovni.

Zníženie vymeriavacieho základu pre kategórie poistencov, za ktoré poistné hradí štát podľa § 8 návrhu zákona o štátnom rozpočte, mení charakter Národnej poisťovne ako verejnoprávnej inštitúcie na výkon zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia a prisudzuje jej aj funkciu výkonu štátnej moci. Úprava vymeriavacieho základu pre platenie poistného na 10 % z minimálnej mzdy pre Fond zdravotného poistenia a Fond nemocenského poistenia a na 90 % z minimálnej mzdy pre Fond dôchodkového poistenia znamená zníženie celkového príspevku z pôvodných 1 127 Sk na sumu 632,10 Sk za poistenca. Ostáva pritom skrytý fakt, že každé percento nárastu nezamestnanosti bude pre Národnú poisťovňu znamenať pokles v príjmovej časti o 24 458 000 Sk mesačne, čo sa v ročnom premietnutí prejaví poklesom príjmov o 293 501 000 Sk. Pritom sa vychádza z počtu 1 580 000 pracovníkov v zamestna-

neckom pomere mimo rozpočtových a príspevkových organizácií a pri priemernom príjme 4 780 Sk na pracovníka. Je tu teda zrejmä snaha vlády riešiť dopad rastu nezamestnanosti na úkor Národnej poisťovne.

Zmena vymeriavacieho základu pre príspevkové organizácie zakonzervuje terajší stav v rezorte zdravotníctva a znemožní privatizáciu zdravotníckych zariadení, pretože štátne zdravotnícke zariadenia budú voči súkromným zariadeniam podstatne zvýhodnené. Ak podiel mzdových nákladov predstavuje cca 50 % nákladov na prevádzku príspevkových zdravotníckych zariadení, tak uplatnenie návrhu zákona o štátnom rozpočte v šiestej časti § 13 bod 17 ods. 8 bude v praxi znamenať, že súkromný lekár z titulu platby poistného za svojho zamestnanca bude musieť svoje služby poskytnúť v cenách o 10 % vyšších ako štátne zdravotnícke zariadenie za predpokladu, že svojich zamestnancov bude odmeňovať vo výške minimálnej mzdy. Nárastom priemernej mzdy nad minimálnu mzdu u súkromného lekára tento rozdiel v cenách bude ešte väčší.

Návrh zákona o štátnom rozpočte neobsahuje návrh na zvýšenie dôchodkov, ktoré budú priznané od 1. 1. 1994, čo bola požiadavka parlamentu formulovaná ako uznesenie Národnej rady 18. novembra 1993, ktoré bolo prijaté pri prerokovaní zákona o druhom zvýšení dôchodkov v roku 1993. Myslím, že to aj osobne prisľúbila pani ministerka, čo bolo rozhodujúcou podmienkou prijatia tohto zákona. Myslím si, že ide o veľmi vážnu vec.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, prepáčte, že vám skáčem do reci, ale vládny návrh zákona je v Národnej rade a je pridelený do výborov.

Poslankyňa E. Bartošová:

Ale pokiaľ sa dobre pamätám, na tomto pléne sme dali ako podmienku, aby to bolo súčasťou a zapracované do zákona o rozpočte na rok 1994.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie, je to osobitný návrh zákona, ktorý je v Národnej rade a prideliť som ho do výborov. Dostal som ho vo štvrtok.

Poslankyňa E. Bartošová:

Pokračujem ešte. Všetky dôchodky, ktoré budú priznávané od 1. 1. 1994, budú potom zhruba o 30 % nižšie ako dôchodky priznané a vyplácané v roku 1993.

Dalej, návrh zákona o štátnom rozpočte ruší štátny vyrovnávací príspevok bez vysvetlenia, bez akéhokoľvek zdôvodnenia náhrady, len tak akosi - dá sa povedať - tajne. Tento fakt obsahuje iba zrušovacie ustanovenie návrhu zákona. Pôsobí to i tak, ako keby sme si to nemali všimnúť. Argumentácia, ktorú sme počuli v Pressklube, že sa to nahradí, ale možno po februári alebo marci, neobstoí. Nevieť teda, čo si predstavujeme, čo bude počas januára a februára.

K rozpočtovým kapitolám iba toľko, že je zaujímavé porovnať prostriedky, ktoré boli navrhnuté pre jednotlivé kapitoly vzhľadom na prostriedky, ktoré mali k dispozícii na tento rok. Ak sa stále hovorí o výraznom krátení, platí to zrejme iba pre niektoré kapitoly. Bolo by veľmi zaujímavé poznať od predkladateľa kľúč, ktorým dospel k takémuto pre-rozdeleniu prostriedkov. Bolo tu napríklad už hovorené, že kým Kancelária prezidenta napríklad celkovo dostáva 40,7 % rozpočtu roku 1993, mzdové prostriedky vo výške 58,2 % roku 1993, tak pre porovnanie Úrad vlády má krátenie "až" na

97,1 % z rozpočtu 1993, pričom mzdové prostriedky Úradu vlády sú navrhované vo výške 115 %, ale 115 % z už upravenej výšky. To znamená, že z pôvodného rozpočtu roku 1993 tieto mzdové prostriedky sú upravené až na výšku 123 %. Zaujímavé je, samozrejme, pridelenie finančných prostriedkov pre ministerstvo obrany celkovo až 125,4 %, ministerstvo vnútra 111,6 %, mzdové 110 % z roku 1993, a napríklad SIS 110,5 %. Tento rozpočet, podľa mňa, nie je premietnutím schváleného aktualizovaného programového vyhlásenia vlády do finančnej podoby. Je neprehľadný a je nám predkladaný so snahou zakryť niektoré závažné skutočnosti.

Ešte na záver: Predkladateľ nám predkladá túto tlač pod číslom 396 ako návrh štátneho rozpočtu, ale v skutočnosti v názve sa už mal objaviť návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 1994 a vymenovanie všetkých návrhov na novelizáciu spomínaných deviatich zákonov.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej je do diskusie prihlásená pani poslankyňa Kaliská. Najskôr s faktickou poznámkou pani poslankyňa Aibeková.

Poslankyňa M. Aibeková:

Vážený pán predseda,

kolegyne, kolegovia,

len veľmi krátko faktickou poznámkou zareagujem na vystúpenie mojej predrečníčky. Dôchodkov sa už dotkol pán predseda. Chcela by som prečítať, že § 3 navrhovaného zákona, teda navrhovaná účinnosť je 1. januárom 1994 a posledná

veta znie: "Doplatek zvýšenia dôchodkov podľa tohto zákona u dôchodkov priznaných v januári, vo februári a v marci 1994 sa vykoná najneskôr do 30. apríla 1994." To je jedna vec. A čo sa týka štátneho vyrovnávacieho príspevku, to predseda spoločný spravodajca čítal v spoločnej správe, že bude zachovaný až do 1. apríla, kedy by mala nastať úprava rodinných prídavkov.

To je všetko. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Takže pani poslankyňa Kaliská.

Poslankyňa G. Kaliská:

Vážení prítomní,

dotkla by som sa štyroch rezortov v návrhu štátneho rozpočtu. Prvý rezort bude Úrad jadrového dozoru. Mám v prvom rade otázku na predkladateľa v súvislosti s Úradom jadrového dozoru. Do vlády Slovenskej republiky má byť predložený návrh na zvýšenie limitu mzdových prostriedkov na rok 1994 pre tento úrad. Chcem vedieť, či tento návrh bol prijatý. Ak nebol prijatý, dávam nasledovný pozmeňovací návrh: V prílohe číslo 2 návrhu zákona v kapitole Úrad jadrového dozoru v kolónkach výdavky rozpočtových organizácií v kolónke neinvestičné výdavky je pôvodná suma 21 000 tisíc korún. Navrhujem ju znížiť na 19 379 000 korún, teda o 2 331 000 korún a v kolónke mzdové prostriedky, kde je pôvodná suma 6 951 000 korún, zvýšiť na 9 282 000 korún, teda je to o 2 331 000 korún.

Návrh odôvodňujem nasledovne: Medzinárodná atómová agentúra vo Viedni, ktorej od septembra tohto roku je aj Slovenská republika členom, prikladá značnú dôležitosť dobu-

dovaniu akcieszopného štátneho dozoru nad jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení v Slovenskej republike. Agentúra sa rozhodla v novembri tohto roku zvýšiť finančné prostriedky na pomoc pri budovaní a posilnení funkcie štátneho dozoru Slovenskej republiky na úroveň 580 000 amerických dolárov na roky 1994 a 1996. Podmienkou uvedenej medzinárodnej pomoci pre Slovenskú republiku je aj určitá podpora vládnych inštitúcií, ktoré sa v tomto prípade zužujú na tri základné body, a to: 1. adekvátne priestory pre úrad, 2. zabezpečenie primeraných finančných prostriedkov na mzdy, a to pre 65 pracovníkov a 3. investičné prostriedky v prvom roku pomoci, to je teda rok 1994, na dobudovanie interného systému na báze PC.

Navrhované mzdové prostriedky vo výške 6 951 000 korún nepostačujú na krytie plánovaných 65 pracovníkov, už i vzhľadom na skutočnosť, že z bývalej česko-slovenskej komisie pre atómovú energiu sa delimitovalo 8 lokálnych inšpektorov s platovými dekrétmi v rozmedzí 10 600 korún až 11 300 korún. A potreba prijať 12 úzko špecializovaných odborníkov z oblasti jadrovej energetiky so znalosťou dvoch svetových jazykov je možná len za predpokladu priemerného platu asi vo výške 11 900 Sk, čo predstavuje práve ten ročný limit 2 331 000 Sk. Úrad jadrového dozoru s takýto presunom súhlasí s tým, aby sa prerozdělili z neinvestičných prostriedkov, teda do mzdových. Dokáže si tieto peniaze kompenzovať pomocou grantov zo zahraničia.

A ešte jedna poznámka: Prvým bodom nášho rekovania bolo odsúhlasenie Európskej dohody, kde upozorňujem, že článok 80 je jadrová bezpečnosť a Slovenská republika si bude musieť plniť záväzky v tejto oblasti.

Druhou kapitolou, ktorej by som sa chcela dotknúť, je prierezová kapitola, a to je veda a technika. Veda a technika v súčasnosti natoľko ovplyvňujú náš každodenný život,

rozvoj ekonomík decíznej sféry štátov národných korporácií, že je prakticky nemožné postihnúť všetky miesta ich pôsobenia. Je preto podstatne jednoduchšie určiť, kde veda a technika nepôsobí alebo prestáva pôsobiť. Keď urobíme takúto analýzu, žiaľ, zistíme, že jednou z takýchto oblastí sa stáva aj Slovenská republika. Na ilustráciu tohto faktu dovoľte mi niekoľko údajov. V roku 1988 bolo v Slovenskej republike približne 36 000 pracovníkov výskumu a vývoja, v roku 1992 ich bolo 16 000. Počty pracovníkov napríklad v rezortných výskumných ústavoch sa zredukovali na 44 % stavu z roku 1988. Tento proces prebehol nekontrolovateľne, a čo je najbolestivejšie, výskumnú a vývojovú základňu opustili jej najproduktívnejší pracovníci. V roku 1992 sa vynaložilo celkovo na vedu a výskum približne 6 miliárd korún. Z toho 4 miliardy išli mimo štátneho rozpočtu, teda z podnikového sektoru. Nie je asi komplikované odhadnúť, koľko finančných prostriedkov si budú môcť dovoliť investovať do vedy a výskumu naše podniky zmietajúce sa v ekonomických problémoch. Trochu zjednodušene povedané, záchrana našej vedy a výskumu závisí od postoja štátu, a teda aj rozpočtu.

Navrhovatelia rozpočtu si zrejme neuvedomili, že schopnosť konkurencie našich výrobkov na náročných svetových trhoch závisí aj od schopnosti a možnosti podnikateľského sektoru využívať výsledky vedy a techniky. Celkové výdavky na vedu a techniku na rok 1994 sú uvedené v skupine 2, tabuľka číslo 5. Sú navrhované v celkovej sume 1 miliardy Sk, čo predstavuje 77,8 % z objemu roku 1993. Z celkového navrhovaného objemu neinvestičných výdavkov predstavujú účelové prostriedky na riešenie vedeckotechnických projektov 30,6 %, t.j. 479 miliónov Sk, sú to kolónky 2 a 3 neinvestičných výdavkoch v tabuľke číslo 5. V účelovej zložke financovania vedy a techniky sa počíta len s prostriedkami na dokončenie riešenia vedeckotechnických projektov z predchádzajúcich rokov. V návrhu rozpočtu je síce navrhovaná účelová rezerva vlády Slovenskej republiky vo výške 50 miliónov Sk v rámci

kapitoly Všeobecná pokladničná správa, ktorej použitie je navrhnuté na nové štátne objednávky resp. na začatie nových vedeckých a vedeckotechnických projektov, ale predstavuje z objemu navrhovaného rozpočtu ministerstva školstva a vedy len 7,5 %.

V tejto súvislosti považujem za potrebné upozorniť na to, že na vedeckotechnické projekty, ktoré vyhodnotili a vybrali odborné komisie grantovej agentúry v roku 1992, neboli zabezpečené prostriedky zo štátneho rozpočtu v roku 1992 ani v roku 1993, pričom tieto projekty boli schválené uznesením vlády Slovenskej republiky číslo 543 z roku 1992. Navrhujem preto tieto prostriedky aspoň čiastočne zvýšiť o 80 miliónov Sk bez dopadu na celkové zvýšenie výdavkov na vedu a techniku, a to presunom v tabuľke číslo 5 z neinvestičných prostriedkov. V kapitole ministerstva školstva a vedy - kolónka 1, kde je pôvodná suma 180 148 000 Sk, znížiť túto pôvodnú sumu o 20 miliónov korún, teda upravená suma bude 160 148 000 a v kapitole Slovenskej akadémie vied, kde je pôvodná suma 211 miliónov korún, znížiť o 40 miliónov Sk, teda upravená suma bude 171 miliónov korún. Týchto 171 miliónov korún je suma, ktorú Slovenská akadémia vied dostala pri prvom návrhu rozpočtu. A ďalej z tabuľky číslo 5 príspevky príspevkovým organizáciám z kapitoly Slovenskej akadémie vied, kolónka číslo 5 - to sú peniaze na prevádzku - sumu 120 miliónov korún znížiť o 20 miliónov korún, teda upravená suma bude 100 miliónov korún. Znovu upozorňujem, že túto sumu 100 miliónov korún Slovenská akadémia vied dostala v pôvodnom rozpočte. A všetky tieto čiastkové sumy presunúť do tabuľky číslo 5 kapitola Všeobecná pokladničná správa, to znamená, že pôvodná suma 50 miliónov korún bude teraz 130 miliónov korún.

Tieto sústredené prostriedky a ich použitie by mali podporiť zdravé konkurenčné prostredie a rovnaký prístup k prostriedkom pre všetky subjekty vedy a techniky, t. j.

pracoviská aplikovaného výskumu, vysokých škôl a Slovenskej akadémie vied. Táto forma financovania by do určitej miery nahradila doteraz nejestvujúci fond vedy a techniky, ktorý sa predpokladá v pripravovanom zákone o podpore vedy a techniky. Ak sa niekomu zdá, že Slovenská akadémia vied týmto mojim návrhom príde o veľa peňazí, dovoľm si vám pripomenúť, že pred rokom v decembri, teda minulého roku, som podala interpeláciu na premiéra vlády s tým, že žiadam preveriť financie, ktoré prichádzajú do Slovenskej akadémie vied a ako sú v nej používané.

Mám výsledok od Najvyššieho kontrolného úradu, kde potvrdzuje, že - nehovorím to stopercentne, nehovorím, že to platí pre každý ústav, ale žiaľ, potvrdil, že peniaze, ktoré prúdia zo štátneho rozpočtu do Slovenskej akadémie vied, sú často vynakladané nehospodárne.

Všetky tieto zmeny žiadam premietnuť, samozrejme, aj do prílohy číslo 2 navrhovaného zákona.

Tretí okruh bude Národný program podpory zdravia. V roku 1992 ešte Slovenská národná rada schválila zákon o štátnom fonde podpory zdravia. Ako vyzerá napĺňanie tohto fondu a zabezpečenie Národného programu podpory zdravia? Vo všetkých vekových kategóriách stúpa chorobnosť na neinfekčné a nádorové ochorenia, detská populácia trpí mnohými závažnými ochoreniami. V niektorých častiach Slovenska ľudia majú očakávanú dĺžku života len 60 rokov - je to Levický okres a ďalšie južné okresy, kým v iných oblastiach sa naši občania dožívajú aspoň 70 rokov, čo je však aj v tých najlepších okresoch o tri roky menej ako je európsky priemer. Náklady na liečbu sú desaťnásobne vyššie než náklady na prevenciu. Inými slovami, miliarda dnes do prevencie sa rovná desiatkam miliárd zajtra do liečby. Nestačí teda len akceptovať zdravotnícke služby, ktoré väčšinou liečia vzniknuté ochorenia a naprávajú to, čo nemuselo vzniknúť. Buď investujeme do

prevencie ochorení prostredníctvom Národného programu podpory zdravia, alebo povieme, že parlament a vláda nemá záujem na zdraví ľudu v Slovenskej republike.

Preto navrhujem nasledovné: Na projekt spoznávania príčin neúmerňných rozdielov v zdravotnom stave v rámci zlepšenia zdravia obyvateľstva - to je prvá etapa, analýza v oblasti Levíc - v sume 17 miliónov Sk investovať z neinvestičných výdavkov ministerstva hospodárstva a účelovo ich viazať pre ministerstvo hospodárstva. Toto premietnuť v prílohe číslo 4 zákona bod číslo 2 účelové prostriedky štátneho rozpočtu, a to isté premietnuť do prílohy číslo 2 navrhovaného zákona. Navrhujem to z toho dôvodu pre ministerstvo hospodárstva, že v podrobnej kapitole sa uvádza, že ich neinvestičné výdavky sú okrem iného aj na zabezpečenie múzea, obchodu, propagačné akcie, obchodné výstavy a trhy. Nespochybňujem, že tieto aktivity treba kryť peniazmi, ale doteraz nevieme prečo občania v oblasti Levíc sa v rámci Slovenska dožívajú o 10 rokov menej. Je potrebné, aby štúdia bola financovaná prierezovým rezortom a úlohou rezortu zdravotníctva bude len spolupráca s ďalšími rezortami v oblasti výkonu a výskumu. Keby to totiž bolo financované len cez zdravotníctvo, mohlo by dôjsť k chápaniu projektu tak, že je to záležitosť len zdravotníkov a nie celej spoločnosti, čo sa vlastne už opakované stalo.

Ďalej podávam návrh na jedno uznesenie. Štátny fond zdravia doteraz nedostal žiadne financie, preto navrhujem, aby vláda Slovenskej republiky spracovala taký návrh o naplnení tohto fondu tak, že finančný zisk z kolkovania tabakových výrobkov bude plynúť do tohto fondu.

Poslednou oblasťou je oblasť životného prostredia. Dotknem sa najmä Fondu životného prostredia. Doteraz 70 % z Fondu životného prostredia išlo do obcí a miest na také stavby, ako je čistička odpadových vôd, kanalizácie, vodovod-

dy, plynovody. Tieto stavby sú vlastne predpokladom ďalšieho rozvoja miest a obcí, resp. oblastí Slovenska. Ak sa nedá do fondu dostať dostatočné množstvo peňazí, chcem sa opýtať slovenskej vlády ako mieni riešiť tieto závažné veci. Dotácia štátneho fondu životného prostredia je v porovnaní s rokom 1993 nižšia o 20 miliónov korún a celý rozpočet pre ministerstvo životného prostredia na rok 1994 predstavuje len 60 % rozpočtu predchádzajúceho roku a na celkových výdavkoch štátneho rozpočtu Slovenskej republiky sa podieľa len 0,27 percentami. V roku 1993 to bolo 0,98 %, hoci vo svete táto čiastka sa pohybuje okolo 5 až 6 %. Preto navrhujem presunutie z rezerv štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a účelových prostriedkov rozpočtových kapitol, čo je príloha zákona číslo 4 nasledovne:

Z bodu číslo 1, to sú rezervy štátneho rozpočtu, neinvestičné výdavky súvisiace so zmenami kompetencií a s nepredvídanými mimoriadnymi udalosťami skrátiť o 100 miliónov. Ostané tam 300 miliónov Sk.

Z bodu číslo 2, to sú účelové prostriedky štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, zapracované v kapitolách ministerstva kultúry bod cirkvi, náboženské spoločnosti a katolícka charita, skrátiť o 20 miliónov Sk, čiže ostane suma 176 miliónov Sk. Z Úradu vlády, to je príloha číslo 2 návrhu, z neinvestičných prostriedkov zobrať 30 miliónov Sk. Ostané tam potom 76 710 000 Sk. Všetky tieto čiastkové sumy, ktorých dokopy je 150 miliónov Sk, presunúť do rezerv štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, príloha číslo 4, bod číslo 2, účelové prostriedky štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, kapitola ministerstva životného prostredia, dotácia do štátneho fondu životného prostredia, čím by nová suma bola 350 miliónov Sk. Všetky tieto zmeny žiadam, samozrejme, premietnuť aj do prílohy číslo 2 navrhovaného zákona.

Všetky tieto pozmeňovacie návrhy odovzdám spoločnému spravodajcovi písomne.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Ďalej je prihlásený do rozpravy pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

na štvrtkovom rokovaní pléna Národnej rady minulý týždeň pri prerokúvaní materiálu tlače číslo 366 ma kolegyňa Tavodová s prepáčením vykričala, že podávam protiodborárske pozmeňovacie návrhy. Keďže do dnešného dňa nemám žiadnu argumentáciu, v čom moje návrhy boli protiodborárske, dovoľím si predložiť ďalšie protiodborárske návrhy k návrhu zákona o štátnom rozpočte pre rok 1994.

K prvej časti - štátny rozpočet v § 4 ods. 10 odporúčam ponechať text, ktorý v treťom riadku končí slovami "rozpočtov obcí", ďalší text vypustiť a neviazať 50-percentný podiel z penálov pre orgán obecnej správy na písomné oznámenie finančnému orgánu.

Druhá časť - príspevok na osobné potreby pracovníka. Pri tejto časti by som upozornil na problém, ktorý sa objavuje i v ďalších častiach. Je to formulácia - citujem: "v organizáciách, kde nepôsobí odborový orgán, rozhoduje o príslušnej veci vedúci organizácie po dohode so zamestnancami." Táto formulácia je prevzatá z Dohovoru medzinárodnej

organizácie práce číslo 88 a má svoje opodstatnenie, pokiaľ je naplnený text Dohovorom medzinárodnej organizácie práce číslo 135, ktorý však doteraz v Slovenskej republike nie je ratifikovaný a ktorý v článku 3 hovorí: "Výraz "zástupcovia zamestnancov" znamená osoby, ktoré sú za nich považované vnútroštátnym zákonodarstvom, alebo praxou, alebo sú : a/ zástupcami odborov, t.j. zástupcami zvolenými alebo menovanými odbormi alebo členmi odborov, b/ zvolenými zástupcami, t.j. zástupcami, ktorí sú slobodne zvolení zamestnancami podniku podľa ustanovení vnútroštátneho zákonodarstva alebo kolektívnych zmlúv a ich funkcia nezahŕňa činnosť, ktorá sa v zúčastnenej krajine považuje za výlučnú právomoc odborov." V podmienkach Slovenskej republiky platí - pozri Zákoník práce, zákon o kolektívnom vyjednávaní, atď. - len podmienka bodu a/, to znamená zástupcovia odborov. Týmto považujem formulu použitú v návrhu zákona o štátnom rozpočte pre rok 1994, že vedúci organizácie rozhodne po dohode so zamestnancami, za technicky a demokraticky nerealizovateľnú v tých organizáciách, kde nie sú konštituované odbory.

Môj návrh v týchto prípadoch predpokladá taxatívne riešenie, a preto môj poznačovací návrh v druhej časti je: zmeniť názov v druhej časti na "Príspevok na zamestnanecký fond a na osobné potreby pracovníkov".

§ 9

Odsek 1 Príspevok na zamestnanecký fond alebo na osobné potreby pracovníka /ďalej len "príspevok"/ tvoria štátne a ostatné rozpočtové a príspevkové organizácie, podnikateľia^{11/} a ostatné právnické osoby. Príspevok je určený na realizáciu podpornovej sociálnej politiky.

Odsek 2 Zakladňa, z ktorej sa príspevok podľa odseku 1 poskytuje, nesmie byť vyššia ako 2 % mzdových prostriedkov zúčtovaných na výplatu v bežnom roku fyzickým osobám, ktoré

sú k organizácii v pracovnom alebo obdobnom vzťahu a z objemu štipendií zúčtovaných na výplatu v bežnom roku interným vedeckým aspirantom a pracovníkom na študijných pobytoch; zo mzdových prostriedkov sa na tieto účely odpočítajú odmeny podľa predpisov o autorskom práve.

Odsek 3 V organizácii, kde nepôsobí odborový orgán, sa príspevok tvorí vo výške 1 500 Sk na pracovníka

Odsek 4 Štátne a ostatné rozpočtové a príspevkové organizácie tvoria príspevok ako súčasť svojho rozpočtu bežného roka.

Odsek 5 Podnikatelia a ostatné právnické osoby tvoria príspevok z nákladov /výdavkov/11a/.

Odsek 6 Pravidlá, spôsob, výška a podmienky použitia príspevku upraví kolektívna zmluva. V organizáciách, kde nepôsobí odborový orgán, sa príspevok vypláti zamestnancovi do 31. 12. 1994 s poskytnutím zúčtovateľnej zálohy do 30. 6. 1994 vo výške minimálne 40 % výšky príspevku.

Odsek 7 Prostriedky príspevku sa vedú na osobitnom účte a jeho zostatok sa prevádza do nasledujúceho roka.

Odsek 8 Príspevok na osobné potreby pracovníka za rok 1993 sa poskytne podľa doterajších predpisov.

Odsek 9 Štátne rozpočtové a príspevkové organizácie a právnické osoby, ktoré povinne tvorili Fond kultúrnych a sociálnych potrieb /ďalej len "fond"/ podľa predpisov platných do 31. 12. 1992, použijú prostriedky osobitného účtu fondu, ktoré nevyčerpali do konca roku 1993, podľa osobitného predpisu^{22/} a splátky pôžičiek poskytnutých z fondu vrátených po 1. januári 1994 na starostlivosť o zamestnancov." Poznámka pod čiarou 11/ je odvolávka na § 2 ods. 2 Ob-

chodného zákonníka. Poznámka 11a/ je odvolávka na § 24 ods. 1 zákona číslo 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov. Odvolávka pod číslom 22/ je uvedená v návrhu zákona o štátnom rozpočte.

Týto pozmeňovacím návrhom sa vypúšťa z návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 1994 znenie § 9, znenie § 21 ods. 1 a znenie § 22. V prípade, že tento pozmeňovací návrh neprejde, predkladám ďalší návrh: v § 9 ods. 2 zmena textu - na konci vety výraz "v rámci rozdelenia zisku po zdanení" nahradiť textom "zo zisku pred zdanením". V § 9 ods. 3 druhú vetu navrhujem upraviť nasledovne: "V organizácii, v ktorej nepôsobí odborový orgán, je výška príspevku 1 500 Sk na pracovníka splatná do 31. 12. 1994 s výplatou zúčtovateľnej zálohy do 30. 6. 1994 minimálne vo výške 40 % ročnej sumy." V tomto prípade žiadam o jednotlivých návrhoch hlasovať oddelene.

K tejto problematike ešte jedna poznámka. Pamätáme si, že do konca roku 1992 preberal štátny rozpočet a jednotlivé rozpočtové kapitoly rezortov na seba záruku kryť základný prídel Fondu kultúrnych a sociálnych potrieb tým podnikom, ktorých ročný hospodársky výsledok vyznel ako strata. Takouto formou boli uzavreté aj ročné hospodárske výsledky za rok 1992. Je celý rad podnikov, ktoré mali vykázanú stratu, a štátny rozpočet im uznal úhradu a krytie základného prídelu Fondu kultúrnych a sociálnych potrieb na úrovni roku 1992. Musím vám oznámiť, že väčšina týchto podnikov do dnešného dňa nedostala takto im prislúchajúce prostriedky do sociálneho fondu alebo bývalého Fondu kultúrnych a sociálnych potrieb, ktoré mali mať možnosť čerpať už v roku 1992.

Tretia časť - použijem skrátený názov mzdová regulácia - táto časť a najmä obsah nariadenia vlády ako pracovného materiálu, ktorý má byť vykonávacím predpisom k zákonu, mi veľmi pripomína mzdovú reguláciu federácie z rokov 1991

a 1992, dokonca aj s navrhovanými limitmi 12 plus 3 %. Štatistika priemernej mzdy v medziročnom raste za Slovenskú republiku za rok 1992 k roku 1991 reprezentuje nárast 116,4 %. Za devať mesiacov roku 1993 oproti roku 1992 je tento nárast 116,5 %, teda o jeden a pol percenta viac ako je limit pre mzdovú reguláciu 12 plus 3 %. Regulácia podľa návrhu sa týka celých nákladových miezd bez ostatných osobných nákladov.

Len pre ilustráciu uvediem, že za devať mesiacov roku 1993 je priemerná mzda v priemysle Slovenskej republiky 5 238 Sk, a len tak na margo, v odvetviach textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu je to 3 870 Sk. Limit 12 plus 3, teda 15 %, navrhovaný pre reguláciu nákladových miezd, bude v odvetviach textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu v absolútnej hodnote hlboko pod republikový priemer, a nebude riešiť, alebo nebude dávať možnosť riešiť problém doterajšieho prepadu mzdy v týchto odvetviach, ktoré sú v podstate svojou mzdou na konci rebríčka plátov občanov Slovenska.

Pri prerokúvaní tejto problematiky a návrhu zákona o štátnom rozpočte vo Výbore Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci uviedli predstavitelia rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny nasledovné - citujem pána štátneho tajomníka: "Chceme absolútne iný prístup, ktorý je v trhovej ekonomike jedine možný, a to je väzba rastu miezd na realizovanú produkciu. V rámci toho chceme postihnúť v podstate nie ľudí, ktorí majú nízke platy a nízke mzdy, ale chceme postihnúť najmä tých, ktorí sú v špičkovom manažmente a ktorí ryžujú obrovské masy finančných prostriedkov v čase, keď ich podnik ide do krachu, že nemajú absolútny záujem na produkcii, na tom, aby podnik mal určitú dlhodobú perspektívu, aby sa starali o zamestnancov, zamestnanosť a podobne."

Na toto som sa predstaviteľov rezortu opýtal: "Dá sa to vysvetliť, pán štátny tajomník, tak, že mzdová regulácia sa bude týkať len manažérskych platov a nebude sa týkať zárobkov jedincových robotníkov a ostatných pracovníkov?" Citujem odpoveď pani ministerky: "Tak to bolo presne štylizované, takto to prešlo cez tripartitu. Týka sa to iba manažmentu." Pokračoval pán štátny tajomník: "Nebude to celoplošná regulácia, práve naopak, adresná."

Po takomto vysvetlení predstaviteľov rezortu a akceptovaní ich názoru, že regulácia je na manažérske platy, ktoré nakoniec stanovuje príslušný minister riaditeľom, a je teda v kompetencii inej hierarchie, nie je potrebné to riešiť zákonom. Mój pozmeňovací návrh teda znie: v tretej časti § 10 celý vypustiť a ostatné časti návrhu zákona o štátnom rozpočte prečíslovať. Ak neprejde tento návrh, predkladám ďalší návrh: v tretej časti § 10 ods. 1 doplniť v druhom riadku za slová "nominálnej mzdy" text "u pracovníkov s manažérskymi zmluvami".

Ak neprejdú moje pozmeňovacie návrhy uvedené v poradí ako som ich čítal ako druhé, navrhujem v dvanástej časti v § 22 vypustiť vetu zhruba v strede textu "Prostriedky tohto účtu nemožno použiť na poskytnutie pôžičiek a návratných finančných výpomocí." Ďalší návrh - v dvanástej časti v § 22 v poslednej vete text za bodkočiarkou upraviť takto: "v organizácii, v ktorej nepôsobí odborový orgán, použitie tohto účtu je v navýšení príspevku na osobné potreby pracovníka nad výšku uvedenú v § 9 tohto zákona". O týchto návrhoch žiadam hlasovať osobitne.

V dvanástej časti mám ďalší pozmeňovací návrh k § 26 bod 1. Napriek tomu, že pán spoločný spravodajca predložil návrh, že zrušenie zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia číslo 206/1990 Zb. navrhuje, aby bolo termínované dátumom 1. 4. 1994, neodporúčam ponechať tento

bod 1 v texte návrhu zákona o štátnom rozpočte a odporúčam tento bod vypustiť. Pevne verím, že ak dostaneme na rokovanie do parlamentu návrh zákona o zvýšení rodinných prídavkov a návrh, ktorým sa bude riešiť zvýšenie rodičovského príspevku, že súčasne s týmito návrhmi môže byť riešené aj zrušenie štátneho vyrovnávacieho príspevku.

Vážený pán predseda, žiadam, aby prípadné vystúpenia členov vlády k pozmeňovacím návrhom uplatneným v rozprave boli prednesené pred ukončením rozpravy a nie až v záverečnom slove predkladateľa, aby prípadne bolo možné na ich vystúpenia ešte z našej strany reagovať. Súčasne navrhujem, aby po skončení rozpravy boli písomne spracované všetky pozmeňovacie návrhy a takto predložené poslancom na podrobnejšie posúdenie, a až následne začať s hlasovaním.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej je do diskusie prihlásený pán poslanec Gazdík.

Poslanec I. Gazdík:

Vážený pán predseda,
vážené dámy a páni,

rozprava k najzávažnejšiemu bodu rokovania, ktorým je návrh štátneho rozpočtu na rok 1994, musí byť asi veľmi únavná, keď sa teší takémuto záujmu akého sme teraz svedkami. Preto dovoľte, aby som svoje vystúpenie obmedzil len na niekoľko poznámok.

Výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru nevyjadril súhlas s návrhom štátneho rozpočtu a nevyjadril sa pozitívne ani ku

kapitolám ministerstvo kultúry, ministerstvo školstva a Slovenská akadémia vied. Dovoľte, pre istú korektnosť, aby som za seba a za rezort ministerstva kultúry podal zopár vysvetľujúcich slov. V roku 1993 pôvodný rozpočet ministerstva kultúry predpokladal 2 600 miliónov korún, kým návrh na rok 1994 je len 1 981 miliónov korún. Pritom vykvantifikované potreby ministerstva kultúry predstavujú 4 800 miliónov korún. Vzhľadom na to, že oproti rozpočtu roku 1993 ide o rozdiel 618 628 000 korún, potreby ministerstva kultúry by takto boli resp. budú kryté len na 46,16 %.

Radikálne krátené v rozpočte kapitoly ministerstva kultúry budú finančné prostriedky na pamiatky. Zo 193 miliónov a z reálne predpokladanej sumy 213 miliónov na rok 1993 v roku 1994 sa predpokladá len 130 miliónov. V štátnom fonde kultúry Pro Slovakia, v ktorom bolo v roku 1993 250 miliónov korún, bolo pôvodne navrhovaných len 30 miliónov, terajší návrh je 100 miliónov korún. Na národnostné kultúrne zväzy, na národnostnú periodickú tlač a národnostné neperiodické tlače a publikácie bolo v roku 1993 32 miliónov korún, 27 miliónov korún a 10 miliónov korún, teda spolu 70 miliónov korún, kým v tomto roku návrh predpokladá len 18 miliónov, 10 miliónov a 7 miliónov korún, teda 35 miliónov korún, čo je presne polovica. Umelecké zoskupenia - namiesto 42 miliónov je návrh len na 29 miliónov.

Vydávanie kultúrnych periodík, národnostnej a detskej tlače - nechcem povedať, že je ohrozené, ale prinajmenšom tak obmedzené, že sme boli nútení požiadať ministra kultúry, aby zabezpečil vydávanie aspoň jedného kultúrneho periodika pre každý umelecký odbor. Ako viete, Slovenské národné divadlo už nebude financované z rozpočtových prostriedkov ministerstva kultúry, teda zo štátneho rozpočtu, ale z aktivít VÚB, pričom nebude už možné podporiť rozostavané a rekonštruované objekty Divadla Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene, Štátne divadlo v Košiciach a Divadlo Slovenského ná-

rodného povstania v Martine. Takisto rozpočtové prostriedky v rozpočtových organizáciách, a to sú knižnice, ako tak budú stačiť kryť naliehavé potreby štátnej vedeckej knižnice v Košiciach, kúpu objektu štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.

Inými slovami, z ukazovateľa účelových prostriedkov vyplýva, že na obnovu kultúrnych pamiatok, ako som už spomenul, bude len 130 miliónov korún. Je to tak minimálne, že môžeme robiť hocičo, len pamiatkam na Slovensku nepomôžeme. Dotovanie pôvodnej tvorby a literatúry pre deti je ohrozené. Čo sa týka štátneho fondu Pro Slovakia, ak nerátame inú možnosť podpory kultúry, ktorú predstavuje v súčasnosti Sorosove centrum, jediná možnosť pomôcť slovenskej kultúre je zo štátneho fondu kultúry Pro Slovakia. Obmedzenie zákonom predpísaného percentuálneho vyjadrenia v pomere 0,5 % zo štátneho rozpočtu, ktorý nie je možné teraz naplniť, preto sme aj navrhli, a je aj v návrhu spoločnej správy, aby v štátnom fonde kultúry Pro Slovakia zostalo aspoň 250 miliónov.

Ďalšia vec - je ohrozené financovanie národnej kultúrnej pamiatky - Mohyly Milana Rastislava Štefánika. Najde len o to, že sa týka národnej kultúrnej pamiatky, ktorá je dielom Dušana Jurkoviča, jedného z najvýznamnejších slovenských architektov. Ide aj o to, že ak sa majú uskutočniť 4. mája oslavy na Bradle, ak sa má spraviť prvá časť plánovaných prác a dokončiť obnova mohyly v roku 1995, je nevyhnutné vyčleniť na rok 1993 20 miliónov z finančných prostriedkov na obnovu mohyly. Ak sa tak nestane, 4. mája si spravíme ďalšiu národnú hanbu.

Čo sa týka kapitoly ministerstva školstva, budem veľmi stručný. Predpokladám, že k rozpočtu ministerstva školstva vystúpi pán kolega Milan Ftáčnik. Chcem len upozorniť na jednu vec. To, prečo sme vyjadrili nesúhlas, nie je vinou

nového ministra školstva a vedy. Jednoducho, na rozdiel od ministerstva kultúry, kde ekonomický odbor a jeho riaditeľka pripravila perfektnú analýzu ekonomických možností ministerstva kultúry, potreby jednotlivých rezortov ministerstva školstva a vedy neboli špecifikované a neumožnilo nám to zaujať stanovisko k tomu, o čom uvažujeme. Jednoducho, rozvrh nákladov nebol špecifikovaný. A tak sa jednoducho stalo, že z pôvodných 2 580 miliónov zostalo len 800 miliónov na materské školy, školské jedálne, domovy mládeže, základné umelecké školy, internáty vysokých škôl, školy v prírode, ale nik sa nedozvie, na ktorý rezort aká suma ide.

Čo sa týka potrieb vysokých škôl, pán poslanec Kvasnička tu už vystúpil so stanoviskom rektorov. Ak jedna celá kapitola - vysoké školy, bohoslovecké fakulty, zahraniční študenti a výplatné strediská - dostanú 773 miliónov, to znamená presne toľko ako v roku 1993, znamená to, že stredné a vysoké školy nebudú môcť prijímať poslucháčov na stredné a vysoké školy.

Ak školstvo poskytuje nielen vzdelanie a učí poznať nielen toľko tu citovaného Ezopa, ale k národnému vedomiu patrí trebárs aj poznanie Erazma Rotterdamského, Kraska, ale rovnako aj Joycea, a naši žiaci sa to nenaučia, a kultúra a umenie majú zušľachťovať človeka a spraviť z nás ľudí, ktorí dokážu aj na tejto pôde kultúrne vystupovať, a ak veda dáva poznanie a ohrozíme tieto rezorty, slová o samostatnom štáte, o tom, že ho chceme realizovať v plnom zmysle našej subjektivity a identity, sa stávajú - a to by povedal aj veľký filozof Wittgenstein - len prázdnyimi slovami.

Slovenská akadémia vied - v návrhu rozpočtu Slovenskej akadémie vied a v spoločnej správe, pán spoločný spravodajca, viete, že je návrh na zvýšenie o 70 miliónov korún. Prečo? Jednoducho, ak Slovenská akadémia vied nedostane toto minimum, znamená to, že padajú spoločensko-vedné odbory.

Slovensko je jedinou krajinou v Európe, ktorá nemá napríklad dodnes spracované vlastné dejiny umenia. Myslím, že akadémia vied nepotrebuje v takomto prípade ďalší komentár, pretože jedine kto môže vydať dielo takéhoto významu, je príslušné rezortné pracovisko akadémie vied, a síce Umenovedný ústav.

Prihováram sa preto, aby s vašou podporou v prípade prijatia rozpočtu boli tam zakomponované aspoň Fond Pro Slovakia, aby tam bola zakomponovaná Mohyla Milana Rastislava Štefánika, zvýšenie rozpočtu na Slovenskú akadémiu vied, a rovnako, ako už vyplýva aj zo spoločnej spravy a zrejme ešte budú návrhy, na rezort školstva.

V návrhu štátneho rozpočtu je navrhovaných aj zopár novelizácií zákonov. Jednou z nich je zmena zákona číslo 268/1993 Z. z. o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania, úplné znenie číslo 468/1991 Zb. ako vyplýva potom z vykonaných zmien. Navrhujem na strane 14 - to je môj návrh - v zákone o štátnom rozpočte na rok 1994 vypustiť celú piatu časť, teda tú časť, ktorá sa týka § 12 - citujem: "zákon číslo 268/1993 Z. z. o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania sa mení takto: v § 7 ods. 3 sa slová "0,5 %" nahrádzajú slovami "3 %".

Nedávno, keď som bol spravodajcom k návrhu zákona o rozhlasovom a televíznom vysielaní, padli tu slová o demokracii, o pluralite a o potrebe zachovať dve inštitúcie, aj verejnoprávnú, ktorá existuje s podporou štátu, aj súkromnú. Ich vzájomné pôsobenie v rezorte vysielania rozhlasových, ale aj televíznych staníc, je zárukou nielen kvality, ale aj plurality vysielania. Pritom, ak je môj údaj správny, na komerčných okruhoch slovenského rozhlasu maximum vysielania reklám je 1,7 %, a je viac ako možné, že 3 % by boli ďaleko viac než je reálny reklamný trh. Ovšem otázka stojí aj tak, prečo sa redukcia vysielania týka najmä sféry národnej kultúry, ktorá by mala byť, naopak, uprednostňovaná.

Zdôrazňujem, že spomínané zvýšenie o 3 % sa týka vlastne jednej jedinej stanice. Ide o Rock FM Rádio. A ako si pamätáte, prijali sme jasné uznesenie, to je aj v zákone, ktorý sme odsúhlasili, že je to len do prechodu z normy CCIR do OIRT, teda do pásma VKV 2. Nič nebráni verejnoprávnej inštitúcii vysielat' reklamy i naďalej, a to na všetkých ostatných okruhoch Slovenského rozhlasu. Aby som uzavrel túto časť, ak zvýšite percento reklám na 3 %, likvidujete súkromné stanice na Slovensku. Šancu má prežiť pri 0,5 % nanajvýš ešte tak Rádio Twist a bratislavské stanice. Ako som dostal informáciu, je ohrozené napríklad vysielanie rádia - panebože, ktoré to teraz vysielalo? Skrátka nejde o to, ale šancu nemajú prežiť jednoducho mimobratisklavské stanice. Takže prosím vás, aby ste túto možnosť zvážili. Zároveň to dávam ako pozmeňovací návrh.

A už posledná vec, keďže som, ako tu už niekto povedal, takisto prisľúbil vyjadriť sa k návrhu na úpravu vládneho návrhu štátneho rozpočtu kapitoly Kancelária prezidenta Slovenskej republiky. Prikláňam sa k tomu, aby rozpočtové výdavky 49 950 000 korún boli zvýšené na 59 978 000 korún.

Vážené dámy a páni, prosím, aby ste tie návrhy, ktoré sú už v spoločnej správe, odsúhlasili. Je to v záujme kultúry, školstva aj vedy.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Ďalej je do diskusie prihlásený pán poslanec Kňažko. Pripraví sa pán poslanec Brocka.

Poslanec M. Kňažko:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

prerokovanie návrhu štátneho rozpočtu v každom demokraticky zvolenom parlamente patrí k najdôležitejším aktom. Prerozdeľujú sa prostriedky daňových poplatníkov, našich voľičov. A je preto našou povinnosťou preskúmať navrhované použitie doslova každej koruny a zhodnotiť efektívnosť tohto použitia. K tomu, aby sme to mohli uskutočniť, musia byť vytvorené základné predpoklady tak z časového, ako aj vecne obsahového hľadiska. Už samotná skutočnosť, že časové hľadisko nebolo splnené, by mohla byť dôvodom na odmietnutie rozpočtu.

Dovoľte mi malý exkurz do Japonska, odkiaľ som sa vrátil z desaťdňového služobného pobytu. Stretol som sa s našimi kolegami z troch vládnych strán, ktoré sú tam v širokej koalícii, a práve preberali, teda dostali na posúdenie návrh rozpočtu. Naši japonskí kolegovia sa k nemu vyjadria v apríli. Majú teda štyri mesiace na to, aby seriozne posúdili do všetkých dôsledkov návrh rozpočtu. Sú na tom lepšie ako my, ktorí sme na to mali 9 až 14 dní.

To, že rozpočet sa predkladá spolu s novelizáciou dôležitých zákonov, možno označiť na jednej strane za nátlak na poslancov, na druhej strane jednoducho za nezodpovednosť predkladateľa, pretože neschválenie hociktorej novelizácie zákona vytvára predpoklady pre neschválenie rozpočtu v predloženej podobe. Makroekonomické východiská, ktoré sú vlastne základom koncepcie hospodárskej politiky, sú nereálne. Nulový rast hrubého domáceho produktu sa javí iba ako želanie, ak barieme do úvahy jeho predpokladaný 5-percentný pokles v roku 1993. Predstavuje to iluzórnu dynamiku i pre vyspe-

lejšie ekonomiky akou je naša. Miera inflácie 12 % sa takisto javí ako priveľmi optimistický predpoklad, ak vychádzame zo skutočných podmienok, keď miera inflácie v roku 1993 sa predpokladá 25 %. Nevierohodne znie predpoklad dynamizácie procesu privatizácie po tom, čo sa z neho stal nie ekonomický nástroj transformačného procesu, ale politický nástroj koncentrácie moci, ktorý spomaľuje proces privatizácie.

Výšku jednotlivých kapitol štátneho rozpočtu, ako aj rôzne prierezové pohľady možno posudzovať buď vo vzťahu na finančnú a rozpočtovú politiku vlády alebo z pozície vlastných kritérií vyplývajúcich z programu našej strany. Predložený návrh je zrkadlom netransparentnej, nekonzistentnej a rozporuplnej hospodárskej, finančnej a rozpočtovej politiky. Takýto stav je živnou pôdou pre autoritatívne subjektivistické prístupy k jednotlivým kapitolám rozpočtu.

Naš poslanecký klub má okrem doteraz uvedených ešte tieto závažné pripomienky k predloženému návrhu rozpočtu: Nedošlo k presunu vecných neinvestičných prostriedkov z ústredných i územných orgánov štátnej správy v prospech vzdelávania, univerzitného i mimouniverzitného výskumu a v prospech vývoja technológií, životného prostredia, kultúry, reálnej podpory malého a stredného podnikania a proexportnej aktivity. Vláda navrhuje značnú čiastku ako rezervu na reštrukturalizáciu, konverziu a bytovú výstavbu, ale bez konkrétnych programov. Ak takéto programy existujú, je potrebné tieto prostriedky uviesť, a ak neexistujú, potom treba považovať tieto rezervy skôr za formu politickej alebo subjektívnej alokácie zdrojov.

Tiež podmienka transparentného zdôvodnenia použitia deficitu na dynamizáciu ponukovej strany ekonomiky nebola splnená. V zdôvodnení deficitu sa uvádzajú bežné rozpočtové položky, ktoré síce jednorazovo zvyšujú agregátny dopyt, nezvyšujú však predpoklady pre technologické zmeny, zvýšenie

kvality produkcie a rast exportu. Nepripravenosť a nekonceptnosť naďalej pretrváva vo vzťahu k poisťným fondom, predovšetkým Fondu zdravotného poistenia. Rozpočet nezohľadňuje ani krízový variant poisťného plánu, podľa ktorého chýba v rozpočte 8 miliárd Sk.

Rozpočet obsahuje aj návrhy na rozsiahlu novelizáciu v tejto oblasti. Ide o mimoriadne závažnú problematiku a zásahy, ktoré nemožno zvládnuť v rámci návrhu zákona o štátnom rozpočte. Prijatie uvedených návrhov bez zásadných koncepčných zmien v cieľoch zdravotnej starostlivosti a v spôsobe ich zabezpečovania povedie k ďalším konfliktným situáciám a narušeniu sociálneho zmieru.

Celkovo možno konštatovať, že vláda si nie celkom dostatočne osvojila zásadu, že čím menej je zdrojov, o to efektívnejšie ich treba rozmiestňovať. Ich realizácia si vyžaduje kvalitné analýzy o činnosti rozpočtových a príspevkových organizácií, prehľadnú a cieľavedomú hospodársku politiku, medzirezortnú koordináciu, zmeny v kompetenciách niektorých ústredných orgánov a koncentráciu intelektuálnych kapacít na riešenie rozhodujúcich problémov slovenskej spoločnosti.

Predložený návrh rozpočtu odhalil slabiny predkladateľa, ale najmä jeho neschopnosť a neochotu spolupracovať pri riešení závažných problémov, ktoré sú nad jeho sily. Schválenie navrhovaného rozpočtu by znamenalo podporiť krátkodobé riešenia pred dlhodobými, krátkozrakosť pred rozvahou, improvizáciu a živorenie pred budúcou prosperitou. Význam doteraz uvedených vecných argumentov vo vzťahu k predkladanému návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994 nás núti k záveru, že nemôžeme podporiť tento návrh.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej je prihlásený do rozpravy pán poslanec Brocka, potom pan poslanec Ftacník.

Poslanec J. Brocka:

Váženy pan predseda,
vážení členovia vlády,
vážení kolegovia,

dovoľte aj mne povedať niekoľko poznámok k predloženému návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994. Aj keď základom je problematika tvorby štátneho rozpočtu, hlboko tento návrh zasahuje najmä do socialnej sféry, v ktorej negatívne vstupuje do fungovania Národnej poisťovne ako verejnoprávnej inštitúcie, a tiež novelizuje zákony, ktoré so štátnym rozpočtom priamo nesúvisia. S týmto súvisí môj prvý pozmeňovací návrh. Nakoľko novela zákona resp. doplnenie zákona Národnej rady číslo 182 o vlastníctve bytov a nebytových priestorov nemá priamu súvislosť s návrhom zákona o štátnom rozpočte, navrhujem túto časť, t. j. desiatu časť zákona vypustiť.

Vo vzťahu k Národnej poisťovni návrh zákona znamená vo všeobecnosti prechod k značnému zasahovaniu štátu do fungovania Národnej poisťovne. Snaha ovplyvniť činnosť jej samosprávnych orgánov, najmä Zboru zastupcov, je zrejmá a pri schvalení navrhovaného znenia nie je možné, aby sa v jej fungovaní neprejavili politické vplyvy. Týmto sa neguje princíp postavenia Národnej poisťovne ako verejnoprávnej inštitúcie. Tak sa v šiestej časti návrhu zákona novelizujú i tie ustanovenia zákona o Národnej poisťovni, ktoré priamo s rozpočtom nesúvisia. Sú to najmä body 1 až 11. Napríklad v bode 1 až 4 sa navrhuje, aby stanovyl Národnej poisťovne schvalovala vláda. Keďže nejde o štátny fond a Zbor zastupcov je dostatočne reprezentatívnym orgánom, navyše, volený

Národnou radou, aby mu táto kompetencia bola ponechaná, navrhujem body 1 až 4 neprijíť.

Hlavným problémom návrhu je samotné financovanie Národnej poisťovne. Zvýhodňovanie niektorých platiteľov poisťného, v tomto prípade štátu, ktorý platí poisťné za vymedzené kategórie občanov alebo za štátne rozpočtové organizácie na úkor ostatných platiteľov poisťného, je neakceptovateľné. Rovnako je neakceptovateľná možnosť štátu každoročne ovplyvňovať fungovanie Národnej poisťovne manipuláciou s výškou svojich platieb poisťného v závislosti od jej hospodárenia. Schválením takéhoto mechanizmu nie je šanca na úpravy nárokov poisťencov v hmotno-právnej oblasti z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov a je tiež v rozpore s budovaním vlastného poisťného princípu.

Financovanie Národnej poisťovne je hlavným problémom z dvoch príčin. Po prvé - podľa § 19 ods. 1 dvanásťtej časti má byť poisťné, ktoré sa vyberie v januári za mesiac december, ešte príjmom štátneho rozpočtu. Ide o čiastku 4,2 miliardy korún. Požiadavka, aby toto poisťné bolo príjmom Národnej poisťovne, je plne legitímna preto, že novela zákonov 7 a 10 z roku 1993 hovorí o tom, že poisťné je príjmom štátneho rozpočtu do 31. 12. 1993. Logicky nie je možné hovoriť o osamostatnení Národnej poisťovne, ak nie je vybilancovaná, t.j. ak má príjmy za jedenásť mesiacov a výdavky za dvanásť. Nakoniec, prvé dôchodky v budúcom roku realizuje Národná poisťovňa 3. a 4. januára - ide asi o 450 miliónov korún - a pritom na druhej strane je v predloženom návrhu zákona rovnako navrhnuté vypustiť aj garančný vklad štátu Národnej poisťovni vo výške jednej šestiny celoročných výdavkov Národnej poisťovne.

Druhý problém, ktorý súvisí s financovaním Národnej poisťovne, je práve v § 8 ods. 1, kde štát platí na zdravotné poistenie zákonom stanovených síce 13,7 %, ale nie z mini-

málnej mzdy, ale z 10 % minimálnej mzdy. To znamená, že pre osobu mesačne je to 33,60 korún. Miesto 14 miliárd dostane Fond zdravotného poistenia od štátu 1 362 miliónov korún. Na nemocenské poistenie štát bude platiť síce 5,8 %, ale nie z minimálnej mzdy, ale zase z 10 % minimálnej mzdy. Poisťovňa dostane 61 miliónov namiesto 900 miliónov. Na dôchodkové poistenie bude štát platiť 26,5 %, ale z 90 % minimálnej mzdy. Nemocenský fond to prežije, dôchodkový bude na konci roka potrebovať dotáciu zo štátneho rozpočtu, ktorý garantuje jej solventnosť. Katastrofálny však bude stav Fondu zdravotného poistenia, ktorého príjmy predstavujú len 15 až 16 miliárd korún, a minimálna potreba zdravotného poistenia je podľa predloženého resp. podľa vypracovaného návrhu rozpočtu tohto fondu 22 560 miliónov korún. Je to rozdiel viac ako 7 miliárd.

Môj tretí pozmeňovací návrh je z trošku inej kategórie a súvisí s tým, kde možno nájsť zdroje príjmov do štátneho rozpočtu, najmä úpravou vymeriavacieho základu na výpočet poistného pre zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby. V súčasnosti je taký stav, že horná hranica vymeriavacieho základu pre zamestnancov, ktorá od 1. júla 1994 vstúpi do platnosti, je 30-násobok minimálnej mzdy ako horná hranica vymeriavacieho základu pre samostatne zárobkovo činné osoby. Ako sa ukazuje v pripravovaných zásadách o sociálnom poistení, ani nároky poistencov nebudú príliš lukratívne pre skupiny s vyššími príjmami. Napríklad nemocenské dávky sa budú vypočítavať maximálne z trojnásobku priemernej mzdy, pre výpočet dôchodkov to zatiaľ nie je určené a pri zdravotnom poistení ide len o základnú starostlivosť.

Tu chcem upozorniť na jednu paradoxnú situáciu, že platné ustanovenia o horných hraniciach vymeriavacích základov v skutočnosti neúmerne preferujú príjmy fondov na úkor štátneho rozpočtu. Treba mať na pamäti, že práve cez štátny rozpočet sa má realizovať sociálna solidárnosť medzi bohat-

šími a chudobnými v podobe štátnych sociálnych dávok, napríklad prídavky na deti, rodičovský príspevok, príspevky zdravotne postihnutým, sociálne podpory sociálne odkázaným atď. Preto navrhujem v šiestej časti, to je § 13, zaradiť za bod 19 na strane 23 nový bod: V § 22 ods. 2 sa vypúšťa posledná veta a v novom odseku 6 § 22 sa dopĺňajú dve posledné vety: "Vymeriavací základ môže byť stanovený maximálne vo výške zodpovedajúcej trojnásobku priemernej mzdy. Výšku priemernej mzdy a obdobie, na ktoré sa bude vzťahovať, ustanoví a vyhlási zverejnením v Zbierke zákonov Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na základe údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky."

Podobná úprava sa týka aj novely zákona číslo 10, to je ôsma časť predloženého návrhu zákona. Ide o § 15 - ten istý text, len sa zaradí ako bod 4. V § 18 ods. 3 sa vypúšťa posledná veta a ako bod 5 v § 18 ods. 6 sa doplnia posledné dve vety tohoto znenia: "Vymeriavací základ môže byť stanovený maximálne vo výške zodpovedajúcej trojnásobku priemernej mzdy. Výšku priemernej mzdy a obdobie, na ktoré sa bude vzťahovať, ustanoví a vyhlási zverejnením v Zbierke zákonov Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na základe údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky."

Dovoľte, aby som na podopretie tohoto svojho, myslím, že konštruktívneho pozmeňovacieho návrhu použil jeden konkrétny príklad. Použijem priemerný príjem samostatne zárobkovo činnnej osoby resp. zamestnanca, ktorý má príjem 50 000 mesačne - možno nie je štandardný, ale je veľa aj takých prípadov. Tento zamestnanec zaplatí ročne na poisťnom 72 000 korún, jeho zamestnávateľ zaplatí 228 000 korún. Pritom daň z príjmu pri takomto príjme činí 134 000 korún. Ak by sa prijal môj pozmeňovací návrh, v tomto prípade to znamená takúto zmenu: v prípade poisťného zamestnanca je to 30 000 korún ročne - odvod poisťného do Národnej poisťovne, od za-

mestnávateľa 95 000 oproti 228 000, ale daň z príjmu je 205 000 oproti 134 000. Tento rozdiel len na zaplatenej dani z príjmu zo závislej činnosti je toľko, čo dnes štát vynakladá v sociálnej podpore na tri odkázané osoby. Samozrejme, nezanedbateľná je aj úspora nákladov u zamestnávateľa. V tomto mojom konkrétnom prípade je to 132 000 korún.

Navrhovaná novela o spoločnej hornej hranici vymeriavacieho základu pre všetkých poistencov má okrem toho napomáhať zdôrazňovaniu poistných princípov a potláčaniu sociálnych prvkov, ktoré majú miesto v iných systémoch. Súčasne má stimulovať občanov k účasti na pripoistňovacích systémoch tak v zdravotnom, ako aj v dôchodkovom poistení.

Moja posledná poznámka je k dvanástej časti návrhu zákona, ktorá hovorí okrem iného o tom, že sa ruší štátny vyrovnávací príspevkov všetkým, ktorí ho ešte poberajú. Upozorňujem, že sú to len ženy na materskej dovolenke a deti v rodinách z najnižších príjmových pásiem. Keďže toto zrušenie štátneho vyrovnávacieho príspevku je bez vazby na úpravu rodinných prídavkov, nesúhlasím s názorom podpredsedu vlády a ministra financií, ktorý pri predkladaní tohto návrhu hovoril, že úprava rodinných prídavkov je podmienená prijatím legislatívnych zmien v návrhu zákona. Pamatáte si to, dúfam, so mnou, že takto to formulovala aj ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny, keď sme pred rokom rokovali a schvaľovali rozpočet na tento rok. Odvtedy sa v tejto veci absolútne nič nezmenilo. Aj keď v rozpočte síce je 860 miliónov korún práve na úpravu rodinných prídavkov, ale aj v samotnom stanovisku Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky sa konštatuje, že na minimalistický variant ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny treba 2 miliardy, čiže 1 140 miliónov tam chýba.

Rovnako si pamätám, nie je to tak dávno, keď sme druhýkrát v tomto roku valorizovali dôchodky. V uznesení sme

zaviazali vládu, aby spolu s návrhom rozpočtu predložila spôsob valorizovania dôchodkov priznaných od prvého alebo po prvom januári 1994. Takisto sa tak nestalo.

Dovoľte, aby som v závere povedal len toľko, že rovnako nepodporím predložený návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 1994.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Načo sú potom tie doplnenia? Slovo má pán poslanec Milan Ftáčnik z SDĽ. Pripraví sa pán poslanec Michelko z HZDS.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážené dámy a páni,

k rozpočtu na rok 1994 tu zaznelo už množstvo vystúpení, ale keďže je to zákon zákonov, nepochybne si takúto, hoci aj dlhú rozpravu, zaslúži i z tých dôvodov, že tohto roku je kvalitatívne iná situácia, ako minulý rok. Pri schvaľovaní rozpočtu na rok 1993 nezískali vo výboroch podporu len dve kapitoly, a to kapitola školstvo a poľnohospodárstvo. Za rozpočet na rok 1993 v Národnej rade hlasovali všetky politické strany a hnutia, okrem Strany demokratickej ľavice, ktorá upozornila na jeho riziká, a ukázalo sa, že v mnohom mala pravdu.

Tohto roku boli spomínané dve kapitoly, školstva a poľnohospodárstva, vrátené navrhovateľovi na prepracovanie, čo

znamená zosilnený nesúhlas, a podporu nezískala nadpolovičná väčšina kapitól, čo je veľmi podrobne dokumentované v spoločnej správe. Bolo by nepochybne zaujímavé vedieť, koľkí z poslancov, ktorí sa nezúčastnili hlasovania o rozpočte vo výboroch, boli poslanci koalície a koľkí poslanci opozície. Pán spravodajca nepochybne tento údaj má, aj keď do spoločnej správy sa nedostal. Z toho, čo zatiaľ vieme, je to teda 51 k 51, čo prísne vzaté znamená, že rozpočet by pri takomto hlasovaní nebol prijatý. Myslím si, že ako zodpovední poslanci by sme sa mali vecne, teraz nemyslím politicky, pripraviť aj na takúto alternatívu a poradiť sa v kluboch či v politickom grémiu, čo by mal parlament neodkladne urobiť v prípade neprijatia rozpočtu.

V doterajšej rozprave sa ukázalo aké sú dôvody tých, ktorí nepodporia návrh rozpočtu, a to, ako by si predstavili jeho úpravu v prípade, že sa parlamentná väčšina zhodne v tom, že ho prijme. V tejto súvislosti som si s veľkým záujmom vypočul názor Slovenskej národnej strany na priority rozpočtu, medzi ktoré radia národnári aj školstvo. Smutnejší som bol v tom, že na rozpočte, ktorý prišiel do parlamentu, tento záujem nevidno, a nepočul som protestovať ani pána ministra, ani iného predstaviteľa Slovenskej národnej strany. Záchranný pás, ktorý sa včera pokúsil hodiť školstvu pán podpredseda Černák, žiaľ, vlastne nahlas ani nepredniesol, len ho podal písomne, takže poslanci ani nevedia o čo ide. Je to taká, povedal by som, rezortná taktika - tu zachrániť milión, tu dva, ale nie je to riešenie problému. K jednému z jeho návrhov, kde sa školstvo chce hojiť na úkor iných rezortov, sa vyjadrím neskôr.

Vážené dámy a páni,

súhlasím s myšlienkou, ktorá sa objavovala a objavuje aj vo vyhláseniach štátnych činiteľov, alebo ak chcete, aj činiteľov Hnutia za demokratické Slovensko, že investície do

vzdelania sú investíciami do budúcnosti tohto národa. Myslím si však, že je potrebné túto myšlienku doložiť skutkami. A práve dnešný deň, keď prerokúvame návrh rozpočtu, je príležitosťou zistiť, nakoľko to štát a jeho najvyšší predstaviteľia s podporou vzdelania myslia vážne. Sklamanie, ktoré som po preštudovaní návrhu rozpočtu zažil, by som rád rozmenil na drobné práve v tomto vystupení. Začnem v roku 1992.

Podľa uznesenia nášho výboru k štátnemu záverečnému účtu za rok 1992 činili výdavky kapitoly školstvo v tomto roku, myslím v roku 1992, 19,6 miliardy - ak to zaokrúhlím - vtedy ešte Kčs. Možno aj preto, že školstvo nemalo včas vymenovaného najvyššieho predstaviteľa, bol rozpočet schválený Národnou radou na rok 1993 len vo výške 18,4 miliardy Sk. Tento návrh nezískal v našom výbore podporu, pretože bolo jasné, že tieto prostriedky nebudú stačiť na krytie potrieb školstva. Už včera som spomínal, že v priebehu roka 1993 došlo k úprave rozpočtu kapitoly na výslednú sumu 19 027 miliónov korún, a to je porovnávacia základňa, voči ktorej treba porovnávať navrhovaný rozpočet na rok 1994. Oproti pôvodnému rozpočtu sa navrhuje na budúci rok krátiť školstvo o jednu miliardu, ale oproti upravenému rozpočtu, ktorý som teraz dokumentoval, je to menej až o 1,6 miliardy Sk, čo je ešte výraznejšie krátenie ako v minulom roku. V zátvorke podotýkam, že podobnosť s oneskorene menovaným ministrom je čiste náhodná.

Ak sme teda zaregistrovali, že školstvo sa v roku 1993 pri všetkých peripetiách adaptovalo na výdavkovú úroveň o 600 miliónov korún nižšiu ako v roku 1992, myslím si, že ak by sme preniesli túto schopnosť adaptácie aj na rok 1994, malo by mať školstvo rozpočet na úrovni 18,4 mld Sk. Nedá mi v tejto chvíli nespomenúť, že variant, s ktorým pracovalo ministerstvo financií až do polovice novembra tohto roku a ktorý predložilo aj do vlády, uvažoval pre školstvo s rozpočtom 18,8 mld Sk, a aj tento sa zdal v časti neinves-

tičné výdavky prímaly na zabezpečenie všetkých úloh. V tom čase však ešte vláda uvažovala so zapojením Fondu národného majetku do rozpočtového hospodárenia. Po rozhodnutí neuvažovať s Fondom národného majetku sa museli jednotlivé kapitoly krátiť.

Tu trochu odbočím a spomeniem príklad, akým skúsený veliteľ na poddôstojníckej škole udržiaval svojich chlapcov na uzde. Pamätám si, že hovorieval: "Musíte ich dusiť a dusiť, a keď sa začnú vešať, potom treba troška povoliť." Myslím si, že podobná taktika sa uplatnila voči rezortu školstva, ktorému v jednej fáze navrhovalo ministerstvo financií výdavky na úrovni 15,4 mld korún, potom povolili a výsledok 17,4 mld sa niektorým zdá úplne nádherný. Tým, ktorí poznajú, čo sa skrýva za týmito číslami, k čomu členom nášho výboru pomohol aj včas vykonaný poslanecký prieskum, vedľa, že aj pôvodne uvažovaná suma 18,8 mld a nehovoriac už o 17,4 mld Sk si bude vyžadovať drastické zásahy do školstva. Tieto drastické zásahy budú vyvolané najmä silným rozpočtovým tlakom, menej už premyslenými krokmi k postupnej transformácii rezortu a zvyšovaniu jeho efektívnosti. Aj keď na dopady predloženého rozpočtu upozorňovali odborári včera pred budovou parlamentu i svojimi letáčkami, niektoré z nich si dovoľím pripomenúť.

Začnem investičnými prostriedkami, ktoré sú oproti roku 1993 na úrovni 84,5 % a už viac rokov za sebou sú výrazne podhodnotené. Takto navrhované investičné prostriedky nepokryjú ani potrebu na dokončovanie rozostavaných stavieb, opäť sa budú riešiť len havarijné stavy a stavby financované individuálnou dotáciou. Myslím si, že na dlhodobejšiu objektivizáciu investičných potrieb školstva by to chcelo uskutočniť dôkladnú pasportizáciu budov a zariadení, ktoré školstvo má, a porovnať ju s očakávaným demografickým vývojom, samozrejme, i v regionálnom rozmere.

Navrhované mzdové prostriedky sa zvyšujú oproti minulému roku indexom 101,4 %. Pri takomto objeme nielen, že nezostane nič na osobné ohodnotenie učiteľov, ale nevykryje sa ani nároková časť mzdy podľa nariadenia číslo 636/1992, ku ktorej treba pripočítať nutné prostriedky na nárokové mimotarifné zložky, ako príplatky za riadenie a podobne, pretože na to by bol treba vyšší nárast, ktorý ministerstvo školstva pôvodne navrhovalo. A už vôbec nebude možné v budúcom roku hovoriť o nových úlohách, ako je alternatívne vyučovanie etiky a náboženstva, preradenie učiteľov do 10. platového stupňa na základe atestácie, zabezpečenie lektorov na bilingválnych gymnáziách. Tieto úlohy bude zrejma možné pokryť len ďalším prepúšťaním pracovníkov, najmä v oblasti mimo priamej vzdelávacej funkcie, čo sa môže dotknúť okolo päť, ale sú odhady, že až okolo 15 tisíc pracovníkov rezortu.

Neodpustím si v tejto chvíli poznámku, že jedným z návrhov pána Černáka, ktorý včera nezaznel, je aj zvýšenie mzdových prostriedkov pre ústredný orgán, čo je nepochybne vec, ktorú mal a mohol uhráť vo vláde samotný pán minister. Vrátim sa však ku školstvu ako celku.

Najťažšia situácia vznikne pri zabezpečovaní rezortu neinvestičnými prostriedkami. Na jednej strane sa akceptoval návrh ministerstva školstva na posilnenie príspevku pre príspevkové organizácie rezortu, kam patria cirkevné školy, súkromné školy a aj stredné odborné učilištia zriadené ministerstvom školstva. Tu prichádza k nárastu úloh v súvislosti s otváraním tried na cirkevných školách aj súkromných školách a ráta sa s tým, že ďalšie rozpočtové organizácie budú prevedené na príspevkovú formu. Ak sa z uvedeného príspevku zabezpečí nárast úloh na cirkevných a súkromných školách a stredných odborných učilištiach zhruba na úrovni roku 1993, zostane okolo 80 % prostriedkov v porovnaní s týmto rokom na krytie potrieb štátneho fondu telesnej kultúry,

mládežníckych organizácií, školských hospodárstiev a škôl v prírode.

Neinvestičné prostriedky pre rozpočtové organizácie sa navrhujú vo výške 5,1 miliardy korún, čo je 75 % oproti úrovni tohto roku. Zatiaľ je z nich viazaných 850 miliónov korún na refundáciu nákladov stredných odborných učilišť zriadených inými rezortami, na tzv. štátnych žiakov. Pán podpredseda Černák navrhol vo svojom vystúpení znížiť túto sumu z vládou navrhovaných viazaných 1,8 miliardy na 1,3 miliardy, čo je, samozrejme, vyššia čiastka ako mnou spomínaných 850 miliónov, pretože v tej čiastke, ktorú navrhuje viazať vláda, sú zahrnuté aj mzdové prostriedky. Myslím si, že nemožno takto mechanicky skrátiť túto účelovo viazanú sumu a domnievať sa, že ten rozdiel 500 miliónov Sk doplatia na svojich učňov rezorty, pretože každý sa hneď opýta, z čoho to majú hrať.

Bol by tu možný kompromisný postup - navrhnúť také účelové krytie štátnych žiakov pre budúci rok, ktoré zodpovedá krytiu učňov v rezorte školstva. Aj keď som si vedomý, že tento postup môže krívať vo vecnej stránke, návrh pána Černáka by vytvoril situáciu, kedy by príspevok na štátneho žiaka bol viac ako dvakrát nižší, ako na učňa rezortu školstva, čo si myslím, že nie je priechodné. Navrhujem teda neprijatť návrh pána Černáka, ale návrh, aby účelovo viazaných na spomínanú položku bolo nie 1,8 ale 1,6 miliardy Sk, čo je zníženie o 200 miliónov a vytvorí porovnateľnú situáciu pre rezortné učilištia, a učilištia, ktorých zriaďovateľom je ministerstvo školstva a vedy.

To by v neinvestičných prostriedkoch robilo sumu okolo 650 miliónov korún. Tú treba odrátať z tej časti, ktorá je neinvestičnými prostriedkami pre celý rezort, pretože bude účelovo viazaná. Zostane nám teda 4,4 miliardy, ktoré treba rozpísať na základné, stredné školy a školské zariadenia.

Ministerstvo školstva uvažuje tak, že z Ústavy Slovenskej republiky a nadvazujúcich zákonov mu vyplýva povinnosť zabezpečiť v plnom rozsahu vzdelávanie na základných školách, stredných školách, špeciálnych školách, v detských domovoch, na vysokých školách a pre zahraničných študentov. Na týchto rozpočtových položkách by zachovalo úroveň neinvestičných prostriedkov v roku 1993. Potom by ale čiastka, ktorá zostane na zabezpečenie materských škôl, školských jedální, internátov, domovov mládeže, základných umeleckých škôl, telesnej výchovy a športu, predstavovala len 32 % úrovne roku 1993, čo je v absolútnej čiastke -1,3 až 1,4 miliardy korún.

Pokiaľ by bol schválený rozpočet v tejto výške, bude nutné obmedziť prevádzku týchto zariadení, alebo premietnuť nepokryté náklady na obce alebo rodičov. To by pre názornosť orientačne znamenalo napríklad nasledovné príspevky: u materských škôl príspevok o 300 korún mesačne vyšší, bez stravy, v školských jedálňach 200 korún mesačne, domovy mládeže až 1 400 korún mesačne, vo vysokoškolských internátoch zvýšenie poplatku o 700 korún mesačne. Všetky sumy sú, samozrejme, zaokrúhlené, pretože sú len predbežnými prepočtami. Pritom v týchto prepočtoch nie sú zohľadnené žiadne nové úlohy, neuvažuje sa s infláciou, takže tieto čísla môžu byť aj vyššie. Pán minister Paška vo Výbore Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru vyhlásil, že tieto sumy určite nebudú v plnej výške hradiť rodičia, že rezortu zostane aj na nové úlohy, ale nepovedal, odkiaľ na to chce on alebo obce, ktoré sú tretím možným zdrojom, vziať.

Vážené dámy a páni,

myslím si, že teraz je už celkom zrejmé, prečo sme vrátili vo výbore kapitolu školstva na prepracovanie. Išli sme však aj ďalej. Vedomí si toho, že je právom parlamentu prijať rozpočet napriek nesúhlasu jedného výboru, požiadali sme uznesením ministerstvo školstva, aby nám predložilo svoju

predstavu o troch otázkach: o spôsobe rozpisu rozpočtu na rok 1994, o pokrytí tých oblastí, ktoré sa podľa doterajších informácií javia ako kritické, niektore z nich som spomenul, a aké konkrétne kroky ministerstvo pre ich krytie urobí, a po tretie - o opatrenia vedúce k racionálnemu využívaniu rozpočtových prostriedkov, aby to málo, ktoré rezort dostane, sa rozdelilo a použilo efektívne. Máme teda záujem na tom, aby sa prostriedky používali skutočne efektívnym spôsobom.

Ďalej náš výbor navrhol Národnej rade dve uznesenia. Prvé je prijať uznesenie, ktoré je nad rámec rozpočtu, v ktorom by sme požiadali ministerstvo financií pripraviť návrhy na zjednodušenie financovania školstva z mimorozpočtových zdrojov. Uznesenie máte uvedené v spoločnej správe. Máme na mysli úľavy na daniach, osobitne z podnikateľskej činnosti, zvýhodnenie sponzorských aktivít pre školstvo, upravenie právneho postavenia neziskových organizácií a ďalšie konkrétne otázky. To by, podľa nás, mohlo pomôcť zainteresovať školy na získavaní dodatočných prostriedkov do školstva.

Po druhé - ponúkli sme Národnej rade návrh ako zvýšiť rozpočet kapitoly školstva zhruba o 1 miliardu korún. Návrh výboru je nasledovný: zvýšiť dve príjmové položky štátneho rozpočtu, a to výnos zo spotrebných daní o 0,8 a výnos dane z príjmov právnických osôb o 0,2 miliardy Sk. Pri spotrebných daniach sa opierame o skutočnosti uvedené na strane 18 správy k návrhu štátneho rozpočtu. Tam sa uvádza, že v tomto roku bude výnos so spotrebných daní 18,1 miliardy korún. Ďalej ministerstvo financií uvažuje so získaním 30 % nedoplatkov z daní z minulých rokov, čo činí pre spotrebné dane podľa odhadu ministerstva 2,5 miliardy Sk. Tieto dve sumy spolu dávajú 20,6 miliardy, pričom navrhovaný výnos alebo navrhovaný príjem zo spotrebných daní je len 19,8. Keď som sa spýtal pána ministra Totha, čo znamená ten rozdiel, odpove-

dal mi, že to je rezerva. Nevidím vecný dôvod na nejaké rezervy a ani dôvodová správa nič o rezerve nehovorí. Ak pán minister navrhuje neprijat' tento návrh na zvýšenie príjmu zo spotrebných daní, prosím ho, aby argumentoval vecne a nie nejakými rezervami. Rovnakú vecnú odpoveď by mal dať na návrh národohospodárskeho a rozpočtového výboru zvýšiť príjmy z daní právnických osôb o 0,7 miliardy a zvýšiť takisto výdavky kapitoly ministerstva hospodárstva o 0,5 miliárd Sk.

Tu bola včera trochu kuriózna situácia spoločného spravodajcu pána profesora Kočtúcha, ktorý ako predseda výboru mal toto rozhodnutie výboru obhajovať, ale ako priateľ pána ministra Tótha ho musel zasa spochybníť. Myslím si, že aj o tomto návrhu by sa malo diskutovať vecne, pretože inak bude ťažko možné sa k nemu kvalifikovane vyjadriť. Myslím si, že návrh výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru na zvýšenie daní z príjmov právnických osôb by sme mohli modifikovať tak, aby tých 0,2, o ktoré sme navrhli zvýšiť dane z príjmov právnických osôb, bol práve ten rozdiel, ktoré veľkoryso ponúkol národohospodársky a rozpočtový výbor, teda nezvyšovať výnos dane z príjmov právnických osôb o 0,9, čo by bol súčet 0,7 a 0,2, ale len o 0,7 tak, ako to navrhol národohospodársky a rozpočtový výbor. Ak by návrh výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru neprešiel ako celok, navrhujem, aby sme o sume 0,8 a 0,2 miliardy Sk hlasovali osobitne.

Taľko návrhy výboru ku kapitole školstvo a veda. Dovoľte ešte krátko k dvom okruhom problémom.

Jeden z nich je otázka rozhlasu a televízie. Výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru prijal uznesenie, v ktorom odporúča Národnej rade presunúť na kapitoly rozhlas a televízia prostriedky zo Všeobecnej pokladničnej správy. Nepresným prepisom uznesenia do spoločnej správy odtiaľ vypadlo, odkiaľ ich treba zo Všeobecnej pokladničnej správy zobrať. Mali sme konkrétne na mysli položku na objednávky rozhlasového

a televízneho vysielania, ktoré sú uvedené v kapitole Všeobecná pokladničná správa práve v takej sume, ako výbor navrhol spolu pridať obom kapitolám. Zistili sme totiž, že peniaze sa na rozhlasové a televízne vysielanie počítali, ale nadali sa do kapitol, no vláda si ich chcela nechať a možno podľa toho, ako sa budú tieto média správať, ich postupne uvoľňovať vo forme objednávok. Toto ale nikto z predkladateľov štátneho rozpočtu nevedel presne vysvetliť. Pán minister financií si napriek žiadosti výboru nenašiel k nám cestu, preto si myslím, že parlament by mal prideliť uvedené zdroje priamo na kapitolu rozhlas a televízia. Prosím vás preto, kolegovia, o podporu bodov spoločnej správy 3 a 4 časti Cc/.

Posledný problémový okruh, ktorého sa chcem dotknúť, sú otázky vedy a techniky. Už tu zazneli slová o význame vedy a techniky pre ďalší rozvoj spoločnosti, aj informácia, že neinvestičné prostriedky na túto oblasť sa znižujú z 2,1 miliardy z roku 1993 na 1,6 miliardy Sk, preto sa pokúsim túto všeobecnú časť skrátiť na minimum. Spomeniem ešte dve všeobecné informácie, a to, že sa na úlohy obrannej povahy oproti 254 miliónom z roku 1993 navrhuje 317 miliónov pre budúci rok, čo je vzrast o viac ako 20 % pri plošnom krátení vedy a techniky viac ako 25 %.

Druhá informácia je taká, že inštitucionálne a grantové prostriedky pre pracoviská vysokých škôl budú oproti minulému roku, kedy to bolo 57 miliónov, znížené zhruba na 23 miliónov Sk. Ak budeme posudzovať návrhy, ktoré zazneli na presuny v oblasti vedy a techniky, uvažme nasledujúcu dilemu: Môžeme konštatovať, že naša intelektuálna úroveň je relatívne vysoká, naša ekonomická úroveň je relatívne nižšia. A teraz tá dilema - budeme intelektuálnu úroveň tejto spoločnosti prispôsobovať na úroveň ekonomickú, alebo sa to pokúsime urobiť naopak.

Zatiaľ sú tu tri konkrétne návrhy. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky navrhol presun 70 miliónov zo Všeobecnej pokladničnej správy, z konkrétne menovanej položky, na Slovenskú akadémiu vied. Pani poslankyňa Gbúrová navrhla, ak by neprešiel návrh výboru, urobiť presun 70 miliónov z ministerstva hospodárstva opäť na Slovenskú akadémiu vied. A nakoniec, pani poslankyňa Kaliská navrhla vziať 60 miliónov zo Slovenskej akadémie vied, 20 miliónov z rezortu školstva, a dať ich na spoločnú kôpku, ktorou zatiaľ je 50 miliónov rezervy, ktorú si nechala vláda v kapitole Všeobecná pokladničná správa. Musím povedať, že so zámerom pani poslankyne Kaliskej súhlasím, totiž dať dokopy väčší balík peňazí pre grantové projekty, čo by zatiaľ suplovalo zákon o podpore vedy a techniky, po ktorom Výbor Národnej rady pre vzdelanie, vedu a kultúru volá už takmer rok.

Avšak návrh pani poslankyne Kaliskej zobrať z kapitoly Slovenskej akadémie vied a vysokých škôl v zásade inštitucionálne prostriedky, nepovažujem za realistický. Mohlo by sa totiž stať, že sa už nebude mať kto uchádzať o grantové projekty. Navrhujem teda snáď nejaký pokus o kompromis, presunúť 70 miliónov Sk z kapitoly Všeobecná pokladničná správa tak, ako to navrhol náš výbor, a rozdeliť ich tak, že by 30 miliónov bolo presunutých na kapitolu Slovenskej akadémie vied, 40 miliónov na rezervu vlády pre granty a k týmto 40 miliónom pridať ešte 10 miliónov z obranných úloh presne na túto istú rezervu. Vytvoril by sa tak grantový fond vo výške 100 miliónov Sk, ktorý by umožnil spôsobom súťaže tým skutočne najlepším získať štátne prostriedky na rozvíjanie vedecko-technických projektov.

Toľko všetky moje návrhy. Odovzdám ich pánu spoločnému spravodajcovi písomne.

Ďakujem za pozornosť.

/Ďakujem./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán podpredseda Černák.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

pozmeňovací návrh, ktorý som vám včera predkladal, bol vypracovaný na ministerstve školstva. Týmto sa ospravedlňujem za to, že som ho celý komplexne neprečítal, nebudem túto svoju chybu naprávať, pretože som pripravený modifikovať svoj návrh tak, aby národníari dokázali, že školstvo je prioritou a aby sme vyhovelí aj požiadavkám výboru, ktorého vedením je poverený pán Kvietik.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Michelko z HZDS. Pripraví sa pán poslanec Zselenák Jozef z SDL.

Poslanec J. Michelko:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
milé kolegyne,
vážení kolegovia,

mám iba jeden pozmeňovací návrh, ktorý sa dotýka desiatej časti návrhu zákona o štátnom rozpočte Slovenskej republiky. V tejto desiatej časti sa navrhuje novelizovať zákon

o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Máte to v predkladanom návrhu štátneho rozpočtu na strane 31. V bode 7 tohto návrhu navrhujem zmeniť § 18 odsek 1 takto: vo štvrtom riadku za slovami "obce alebo štátu", slovo "vrátane" nahradiť slovom "alebo" a ďalej pokračuje text. Aby to malo nejaký zmysel, prečítam znenie § 18 ods. 1, tú prvú časť: "Ak sa byt alebo ateliér prevádza do vlastníctva doterajšieho nájomcu z vlastníctva štátu, vrátane Slovenského pozemkového fondu, obce, obchodnej spoločnosti s účasťou obce, alebo štátu, alebo Fondu národného majetku Slovenskej republiky, alebo ak ide o byty alebo ateliéry v domoch nadobudnutých podľa osobitného predpisu, cena za jeden meter štvorcový bytu alebo ateliéru sa určuje tak, že z obstarávacej ceny domu sa odpočíta ..." a text pokračuje.

Dôvodom môjho návrhu je skutočnosť, že majetok Fondu národného majetku nie je vlastníctvom štátu, a teda ani jeho účasť v obchodnej spoločnosti nie je vlastníctvom štátu. V predloženom znení by sa nepriamo majetok fondu prehlásil za majetok štátu, čo by bolo v rozpore s právnym postavením Fondu národného majetku v zmysle zákona číslo 253/1991 Zb. Tento môj návrh som predložil v našom výbore pre privatizáciu. Keďže výbor neprijal platné uznesenie k tomuto návrhu zákona o štátnom rozpočte, tento môj návrh sa nedostal do spoločnej správy. Z úst predkladateľa bol daný k tomuto pozmeňovaciemu návrhu súhlas. Môj návrh odovzdám pánu spoločnému spravodajcovi.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Zselenák z SDĽ. Pripraví sa pán poslanec Milan Letko z SNS.

Poslanec J. Zselenák:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
dámy a páni,

o návrhu štátneho rozpočtu bolo včera a dnes už povedané toľko, že by som sa v podstate už iba rád obmedzil na niekoľko pripomienok a konkrétnych návrhov.

Pán minister financií vo svojich vystúpeniach sa niekoľkokrát zaoberal výsledkami rozpočtového hospodárenia obcí. Pritom poukázal na to, že v roku 1993 vykazujú obce prebytok a ani v roku 1994 ich nezasiahne taká miera reštrikcie, ako tomu bude u výdavkov štátneho rozpočtu. Je to tak, o tejto skutočnosti niet pochybností. Napriek tomu chcem v tejto súvislosti poznamenať, že skutočnosť, keď obce dosiahli lepší výsledok svojho hospodárenia, ako predpokladal štátny rozpočet, ešte neznamená, že majú aj prebytok peňazí. Varujem tu pred akýmikoľvek ilúziami. Možno ide iba o to, že aj s tým málom, čo obce majú a čo im bolo zverené alebo vrátené, vedia možno hospodáriť lepšie a účinnejšie ako vláda s tým, čo bolo zverené jej a správcom jednotlivých kapítol štátneho rozpočtu.

Nie je možné totiž nevidieť, že väčšia diverzifikácia príjmovej základne obcí zhmotnená, ako to vyplýva z návrhu štátneho rozpočtu, v širšom uplatnení podielových daní, je samo osebe dobrým trendom. Napriek tomu však pri stanovených podieloch a očakávanom vývoji našej ekonomiky nedáva žiadne veľké záruky, že to bude stačiť na plnenie úloh a riešenie problémov, ktoré obce majú už dnes a ktoré ich ešte čakajú. Sú stále viac zťažované výdavkami súvisiacimi so školstvom, kultúrou, sociálnymi a mnohými ďalšími otázkami.

A navyše, vlády, a to ani jedna po roku 1990, napriek schváleným uzneseniam a koncepciám, nenašli účinný liek na dofinancovanie komplexnej bytovej výstavby, a to ucelených častí rozostavaných do 31. 12. 1990. Pred týmto problémom takmer úplne rezignuje aj tento návrh štátneho rozpočtu. Nie je ďaleko od pravdy tvrdenie, že priame a nepriame škody a straty z dôvodu pozastavenia prác alebo pomalého postupu dosiahnu v priebehu roku 1994 sumu, ktorá by ešte v roku 1991 resp. 1992 postačovala aj na ich dokončenie. Je teda úplne jasné kto nakoniec vypije kalich horkosti, a s najväčšou pravdepodobnosťou budú to obce a občania. Aj z takéhoto krátkeho, neúplného a nekomplexného výpočtu je teda zrejmé, že cesta k prosperite vedie nielen cez decentralizáciu riadenia spoločnosti, ale aj cez decentralizáciu rozpočtového hospodárenia a daňového systému.

Dámy a páni, dovoľte mi ešte pár slov k baníctvu na Slovensku. Situácia je v tomto smere viac ako kritická. Návrh štátneho rozpočtu, ktorý sme obdržali, nezabezpečuje ani minimálne potreby krytia nákladov pre slovenské baníctvo. Vláda Slovenskej republiky schválila útlmový program rudného a železorudného baníctva, a tým v podstate rozhodla o zatvorení baní. To si ale vyžaduje finančne kryť likvidáciu banenských priestorov. Návrh rozpočtu vo výške 103,5 miliardy korún je iba 50 % sumy, ktorá predstavuje minimálnu potrebu. Prítom sú vypracované projekty útlmov, avšak pokiaľ nebudú finančne kryté, tieto nie sú realizovateľné. Minimálna potreba na útlm je v rozsahu 200 miliónov SK, vrátane nákladov na najvyššiu prípustnú expozíciu baníkov. Pokiaľ nebudú finančné prostriedky v tomto minimálnom rozsahu, dôjde opäť k vážnym škodám a mnohomiliónovým stratám.

Aj uhoľné baníctvo v Slovenskej republike je problematické. Vo svete je v podobe, ako dnes pretrváva na Slovensku, doslova raritou, keď vlastne žije bez aktívnejšej pomoci štátneho rozpočtu. Ešte pred tromi rokmi boli dotácie do

uholného baníctva vo výške cez 3 miliardy korún, ale už za rok 1993 to nebolo ani 0,5 miliardy, nehovoriac už o roku 1994. Na rok 1994 v rozpočte sa navrhuje iba 150 miliónov, čo je v rozpore aj s uznesením vlády Slovenskej republiky o koncepcii ťažby uhlia po roku 1993. Vláda v návrhu rozpočtu nerešpektuje ani predchádzajúce svoje uznesenia. Minimálna potreba pre slovenské uhlie je 371 miliónov Sk, v čom sú pokryté i náklady na najvyššiu prípustnú expozíciu.

V prípade nerešpektovania uvedeného minimálneho krytia dôjde, a treba to veľmi otvorene povedať, k divokému útlmu a prepúšťaniu baníkov. Upozorňujem preto na škody, ktoré vzniknú tým, že bude nutné uhlie dovážať a je reálny predpoklad, že dodávatelia z Českej republiky, z Poľska, Ruska alebo aj z Ukrajiny a podobne okamžite po tomto našom kroku zvýšia cenu uhlia. Jasný príklad nebezpečenstva, ktoré nám hrozí, potvrdzuje správanie sa Ukrajiny v dodávkach elektrickej energie.

Dámy a páni, aj slovenská geológia je výrazne postihnutá dopadom útlmu v baníctve. Minimálna potreba na dokončenie prác odhadovaná odborníkmi a na prežitie geologických inštitúcií je okolo 300 miliónov Sk. Návrh rozpočtu túto sumu nezohľadňuje a uvažuje iba s objemom v rozsahu 190 miliónov Sk. Pokiaľ by nebola schválená čiastka, o ktorú ide odborníkom, dôjde v geológii pri rozostavaných prácach k vážnym škodám, keď nebude možné dokončiť vrty či iné rozpracované objekty, alebo ich uspokojivo zabezpečiť.

Vychádzajúc z týchto skutočností navrhujem na úkor kapitoly Všeobecná pokladničná správa alebo na úkor zvýšenia schodku štátneho rozpočtu zohľadniť požiadavky baníctva na Slovensku zhruba v objemoch, o akých som vo svojom vystúpení hovoril.

Za pochopenie vám ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Peter Lauko z KDH. Pripraví sa pán poslanec Anton Hrnko z SNS.

Poslanec P. Lauko:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia poslanci,

pri rokovaní o štátnom rozpočte sa teraz, žiaľ, musíme zaoberať realitou, ktorá sa diametrálne odlišuje od proklamácií spreď roka. Podobne ako minulý rok sa nám aj teraz tu podsúva pod rôznymi argumentami to, čo sa nepodarilo vláde pripraviť na predloženie nášmu parlamentu ako samostatnej novely, teraz v podobe deviatich noviel zákonov. Spomeniem len štátny vyrovnávací príspevok a novelu zákona o Národnej poisťovni. Nie sú to hociaké novely. Týkajú sa všetkých občanov Slovenska, a to citeľne.

V tomto parlamente sa pred rokom viedli ťažké diskusie o zriadení Národnej poisťovne. V rozprave od vládnych činiteľov zaznievalo, že tento rok bude financovaná Národná poisťovňa simulovane cez rozpočet a nasledujúci rok bude jej financovanie nezávislé od štátneho rozpočtu. Pozrime sa, ako to vyzerá v návrhu. Budem sa zaoberať len zdravotníctvom, keďže mám k tomu najbližšie.

Globálne bolo v roku 1991 na zdravotníctvo okolo 19 mld, v roku 1992 18 mld, v roku 1993 niečo nad 17 mld, a teš raz je návrh 18 384 mil., čo je o 1 86 mil. viac ako vlní. Pozrime sa, odkiaľ sú zdroje na zdravotníctvo. Podľa návrhu zákona sa Fond zdravotného poistenia má napíňať čiastkou 14 402 mil. korún z poistného zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, čiže podnikateľov. Za vyčle-

nené osoby, za ktoré platí štát, to má byť navrhovaná čiastka 1 362 mil. Spolu je to 15 764 mil. Áno, taká je skutočnosť. Do Fondu zdravotného poistenia z 91,4 % budú prispievať zamestnanci a podnikatelia a štát za osoby určené podľa zákona čiastkou 8,6 %.

Okrem toho na investície ide zo štátneho rozpočtu pre zdravotníctvo 1 510 mil. pre rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie, za doterajších zamestnávateľov je určená čiastka zo Všeobecnej pokladničnej správy, ktorá je neznáma, keďže sa prekrýva so sumou za osoby, za ktoré platí štát. Na pôžičky rezortu zdravotníctva je vyčlenená suma 640 mil. korún. Neinvestičné prostriedky pre štátne rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie - tu ide ešte o sumu 1 110 mil. korún. Spolu štát prispieva na zdravotníctvo z rozpočtu 2 620 mil. z celkovej čiastky 18 385 mil., čo je 14,25 %, keďže sumu 1 362 mil. treba zaplatiť ako platby do poisťovne. Oproti predchádzajúcim rokom to poriadne zníženie zaťaženia štátneho rozpočtu o príspevky na zdravotníctvo.

Ešte raz opakujem, že z navrhovanej novely je jasné, či suma zo Všeobecnej pokladničnej správy platí za zamestnávateľov, alebo či v 14 miliardách zahrnuté aj platby od zamestnávateľov. Poukazujem tu na rozdiel medzi navrhovanou zmenou v novele bodu 17 § 21 ods. 8, kde sa hovorí: "Ak je zamestnávateľom štátna rozpočtová alebo príspevková organizácia, platí sa zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie za činnosti v rámci hlavnej činnosti organizácie z kapitoly Všeobecná pokladničná správa vo výške určenej zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rok; zo svojej podnikateľskej činnosti platí organizácia poistné podľa odseku 4."

Ďalej chcem poukázať na nedostatok v novele zákona o Národnej poisťovni, že sú tu nebadané rozdiely, keď vypad-

li niektoré osoby, za ktoré má platiť štát. Ide v § 18 o poberateľov rodičovského príspevku, osoby na materskej dovolenke a ďalšej materskej dovolenke - ods. 7, a v ods. 9 vypadli osoby, ktoré poberajú nemocenské, peňažnú pomoc v materstve a podporu pri ošetrovaní člena rodiny po uplynutí obdobia, za ktoré poberali podporu pri ošetrovaní člena rodiny, pokiaľ v tom čase zamestnanie trvalo.

Tak ako som vystúpil pri voľbe nového člena Zboru zástupcov v predchádzajúcom rokovaní tejto schôdze, opakujem, že okrem spomínaného zníženia prispievania štátu na zdravotníctvo na 2 620 mil. chce štát nad sumou viac ako 18 mld, teda nad verejnoprávnou inštitúciou, akou je deklarovaná Národná poisťovňa, návrhmi o schvaľovaní stanov vládou Slovenskej republiky a schvaľovaním rozpočtu Národnou radou, zaviesť dirigizmus a ovládať cez tieto páky chod poisťovne ako verejnoprávnej inštitúcie. Na blokádu zasadania Zboru zástupcov pre tieto dôvody som už upozornil.

Na záver mi dovoľte len toto konštatovanie: Ak bude v tomto roku chýbať podľa známych odhadovaných potrieb 8 až 10 mld na potreby zdravotníctva, prejaví sa to aj vo fungovaní zdravotníctva. Vieme, ako zdravotníctvo funguje a fungovalo tohto roku. Tieto perspektívy nevestia zlepšenie v tomto tak citlivom rezorte. Ak sa nezlepší ekonomika štátu, treba očakávať skôr zhoršenie, a to asi nikto z nás nechce. Vzhľadom na takto postavený rozpočet v tejto oblasti mi moje svedomie nedovolí podporiť štátny rozpočet v takejto podobe. Tu sa nebuduje sociálne trhové hospodárstvo, ale robí sa vedome politika na úkor občanov, o ktorých by nám v prvom rade malo ísť. Nebudem navrhovať žiadne zmeny.

Za náš klub sme stanovisko predniesli, chcel som len na argumentoch z rezortu zdravotníctva poukázať na to, že neriešením hlavných ekonomických problémov sa táto vláda

dostáva do situácie bez možného východiska. Sme ochotní konštruktívne pomôcť, ale nie pri nekonštruktívnej politike vlády.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Anton Hrnko zo SNS. Pripraví sa pán poslanec Ján Šebo z HZDS. Pán poslanec Hrnko ešte nie je tu, tak by som prosil pána poslanca Šebu.

Poslanec J. Šebo:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyně a kolegovia,

dovoľte, aby som sa vo svojom vystúpení vyjadril len k jednému bodu programu, a to k nulovému rastu hrubého domáceho produktu. Hrubý domáci produkt odzrkadľuje vo svojom výsledku dynamiku hospodárstva Slovenskej republiky. Dovoľte, aby som sa na problematiku pozrel netradične, očami technika.

Pri riešení problémov riadenia či regulácie fyzikálnych dejov či technologických procesov opisujeme dynamiku regulovanej sústavy diferenciálnymi rovnicami. Tento popis nazývame aj matematická identifikácia. Ak dokážeme sústavu matematicky identifikovať, dokážeme v tejto sústave nájsť regulačný systém rovnako matematicky identifikovaný, pomocou ktorého dokážeme sústavu regulovať, prípadne riadiť. Regulácia sústavy sa uskutočňuje pomocou tzv. spätnej väzby, t. j. časť signálu z výstupu sa privedie späť na vstup. V zásade môže byť spätná väzba kladná alebo záporná, buď teda pôsobí

na dynamiku sústavy podporne alebo brzdiaco. V prípade kladnej spätnej väzby výstupným signálom je časová funkcia narastajúca exponenciála e^{+x} , alebo v prípade zápornej spätnej väzby časová funkcia klesajúca e^{-x} . Pre názornosť poukážem na známy efekt rozpískania sa reproduktorov, ktorý je spôsobený kladnou spätnou väzbou signálu z reproduktora pôsobiaceho na mikrofón. Nárast intenzity zvukového signálu je teda nejakou funkciou e^{+x} .

Prečo o tom hovorím? O dynamike hovorím preto, že dynamické vlastnosti sú univerzálne a jej zákonitosti rovnako platia aj pre ekonomické sústavy. Problém je akurát v tom, že ekonomické sústavy nevieme matematicky popísať, t. j. vyjadriť všetky vzťahy pomocou spomínaných diferenciálnych rovníc. Na dynamickom správaní sa ekonomickej sústavy to však nič nemení. Ak nedokážem ekonomickú sústavu nabudiť privedením dostatočného kapitálu z výstupu na vstup, bude sa zákonite správať podľa funkcie e^{-x} , teda postupne prejde do útlmu. V tom prípade, ak ekonomická sústava bude mať dostatočné zosilnenie kapitálu, teda väčší ako 1, je možné privádzať dostatočne silný signál na vstup a celú dynamiku naštartovať. Ak sú vlastnosti ekonomickej sústavy také, že zosilnenie je menšie ako 1, ani pri kapitálovej injekcii trebárs vo forme dotácie ju nepomôže oživiť, ak sa tieto prostriedky nepoužijú na zmenu vlastností sústavy, t. j. modernizáciu, zmenu výrobného programu a podobne. Celý proces útlmu sa len oddiali, a to do doby, pokiaľ sa finančné prostriedky nespotrebujú.

Pri oživovaní ekonomického subjektu teda hlavná táčba ostáva na riadiacich pracovníkoch. V prvom rade je nutné realizovať technicko-organizačné opatrenie vo vnútri ekonomického subjektu. Ďalej je to trebárs hľadanie odbytovej základne s najvýhodnejším predajom produkcie. Vláda môže byť pri týchto problémoch len nápomocná. Riešenie efektívnosti ekonomického subjektu prepúšťaním pracovníkov a znižovaním

objemu výroby svedčí o neschopnosti riadiacích pracovníkov vysporiadať sa s problémami efektívnosti. Uvediem krajný prípad, a to, že by pracovníci pracovali úplne zadarmo s rovnakou intenzitou práce. Tým by výrobky neboli kvalitnejšie, nevyrábalo by sa ich viac, neboli by v podstate ani lacnejšie, a teda by neboli ani konkurencieschopnejšie.

Hlavný dôraz musí byť teda kladený na využívanie vlastných rezerv pomocou technicko-organizačných opatrení, modernizácie, prípadne zmeny výrobných programov. O tom, že sa to v niektorých prípadoch darí oživovať, sme mali možnosť presvedčiť sa aj pri návšteve vládnej delegácie podpredsedu pre ekonomiku pána Kozlíka a ministra hospodárstva pána Duckého v Levickom okrese. Napríklad v závode Kondenzácie Želiezovce sa v priebehu dvoch mesiacov vysporiadali s požiadavkami na kvalitu výroby. Dnes úspešne kooperujú so západným partnerom na výrobe komponentov klasickej energetiky. Ďalej z tejto návštevy možno vysoko hodnotiť napríklad podnik Istroenergo Levice, ktorý realizuje technologické dodávky v oblasti energetiky na kľúč bez toho, že by vlastnil výrobné priestriedky. Mohol by som uviesť rad ďalších podnikov, ktorým sa úspešne darí prejsť úskaliami transformácie spoločnosti.

Pri poslaneckom prieskume na ministerstve hospodárstva sme zistili, že ministerstvo reálne odhaduje možnosti zvýšenia príjmu do štátneho rozpočtu zhruba o 700 mil. korún. Aj keď táto suma nie je zakotvená v štátnom rozpočte, vytvára určité rezervy a naznačuje, že oživenie hospodárstva je reálne. Z uvedených poznatkov uvažujem, že predpoklad nulového rastu hrubého domáceho produktu, alebo ako to vo svojom vystúpení uviedol včera pán poslanec Dzurinda, nulový pokles hrubého domáceho produktu, je reálny.

Na záver uvediem, že ak si nepostavíme dostatočne vysoko latku rozvoja hospodárskych cieľov, nevyvinieme na jej

preskočenie ani dostatočný rozbeh. Ja teda rozpočet podporím a odporúčam i poslancom z opozície, aby urobili to isté.

Ďakujem vám.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Masarik. Pripraví sa pán poslanec Kačmár z HZDS.

Poslanec J. Masarik:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

plne zdieľam kritické výhrady k návrhu štátneho rozpočtu tak, ako ich už tlmočili moji kolegovia, poslanci z klubu Kresťanskodemokratického hnutia. Chcel by som však predložiť pozmeňovaní návrh k časti, ktorou by sa mal novelizovať zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

V dôvodovej správe k desiatej časti návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994, ktorou sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, sa konštatuje, že zo strany obcí dochádza v súčasnosti k obchádzaniu zákona. Z tohto dôvodu sa navrhuje okrem iných úprav zaradiť do § 29 nový odsek číslo 5, ktorý ukladá obciam povinnosť uzatvoriť zmluvu o prevoze vlastníctva bytu a nájmomcom bytu do dvoch rokov odo dňa, keď požiada o prevod vlastníctva bytu. Táto úprava je rozumná, potrebná a bude znamenať zamedzenie obchádzania istej časti zákona. Skúsenosti však ukazujú, že okrem obcí existujú ešte ďalšie subjekty, ktorým dnešné znenie zákona o vlastníctve bytov nevyhovuje. Uvediem jeden príklad.

V budúcom roku by sa už mala konečne rozbehnúť privatizácia štátnych majetkov. Štátne majetky obhospodarujú aj bytový fond, či už ide o domy skonfiškované po vojne alebo byty postavené v neskoršom období. Tieto byty alebo bytovky sú obyčajne zahrnuté v zostatkovej hodnote do základných privatizačných projektov. Nie je tajomstvom, že najväčšiu šancu schválenia týchto projektov majú práve vedenia štátnych majetkov.

Ak terajší nájomca požiada o prevod vlastníctva takého to bytu, vedenie štátneho majetku môže, a skúsenosti ukazujú, že k tomu aj dochádza, z čiste špekulatívnych dôvodov odďaľovať alebo brániť uskutočneniu zmluvného prevodu vlastníctva počas dvojročnej lehoty, ktorú zákon pripúšťa. V tomto období však prebehne privatizácia štátneho majetku vrátane bytového fondu a novým majiteľom potom už nič nebráni, aby tie isté byty predali za trhovú, niekoľkonásobne vyššiu cenu.

Aby k tomu nedochádzalo, dovoľím si do desiatej časti návrhu štátneho rozpočtu, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, do § 29 navrhnúť nový odsek 6, podľa ktorého aj subjekt, ktorý nadobudne vlastníctvo k domu alebo bytu podľa zákona číslo 92/1991 Zb. o veľkej privatizácii, bude mať povinnosť previesť byt na nájomcu za podmienok určených zákonom o vlastníctve bytov.

Novonavrhované znenie odseku 6 v § 29 je nasledujúce: "Právnická alebo fyzická osoba, ktorá nadobudla vlastníctvo domu alebo bytu po 1. septembri 1993 podľa osobitného predpisu" - tu je odkaz číslo 22/ - "je povinná uzatvoriť zmluvu o prevode vlastníctva bytu s nájomcom do dvoch rokov odo dňa, keď nájomca bytu požiada o prevod vlastníctva bytu podľa odseku 2." Odkaz 22/ je v pôvodnom zákone, a je to odkaz na zákon číslo 92/1991 Zb. o veľkej privatizácii.

Dúfam, vážené kolegyne a kolegovia, že tento návrh, ktorý má v sebe zakomponovaný sociálny aspekt, získa vašu podporu.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Slovo má pan poslanec Kačmár z HZDS. Pripraví sa pán poslanec Milan Letko z SNS.

Poslanec B. Kačmár:

Vážený pán predsedaajúci,
vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

osobne som veľmi rád, že doterajšia diskusia o návrhu štátneho rozpočtu na rok 1994 sa v značnom rozsahu dotýkala problematiky poľnohospodárstva. Tým tento parlament dal jasne odpoveď na otázku, aké je postavenie poľnohospodárstva v hierarchii priorít a odmietol špekulácie o tom, že táto oblasť hospodárstva je okrajovou záujmovou oblasťou parlamentu. Akákoľvek téma z oblasti poľnohospodárstva, ktorá sa prerokovala či prerokúva na tejto pôde, je nevyhnutne spojená s miliónmi či miliardami, pretože existencia či fungovanie poľnohospodárstva, či už u nás alebo vo svete, je absolútne nemožná bez výrazných zásahov štátu.

Kým na jednej strane skoro unisono tu znelo konšatovanie o nedostatku prostriedkov prisúdených či navrhovaných v kapitole, na druhej strane sa diametrálne odlišuje predstava o použití či smerovaní prostriedkov a ich efektívnom využití. Odlišne od hlasov, ktoré niekedy až manifestačne volajú po takzvanej záchrane poľnohospodárstva či zabez-

pečení chleba pre národ, rozumej zachovaní súčasnej organizačnej štruktúry alebo nanajvýš pripustení určitých kozmetických úprav, tu bola nastolená akútna potreba ráznych štrukturálnych zmien, ktoré musí komplex urobiť, t.j. privatizáciou dosiahnuť zásadnú zmenu vlastníckych vzťahov, zásadne zmeniť organizačné formy hospodárenia na pôde a výrazne zmeniť štruktúru výroby v previazanosti na výrobné oblasti. Čiže faktory, ktoré aj napriek riziku dočasného poklesu produkcie zabezpečia fundamentálne východiská pre budúcu produkčnosť a konkurencieschopnosť nášho poľnohospodárstva v európskom meradle.

A práve k takýmto zmenám je navrhované smerovať štátne prostriedky použité v rezorte poľnohospodárstva a takto má byť orientovaná štátna dotačná politika. Chcem povedať, že toto je aj moja predstava, po ktorej dlhodobo a vytrvalo volám. Uvedomujem si však, že hospodárenie na pôde nemôže byť založené na krátkodobom či náhodnom strafení sa do situácie na trhu, ale vyžaduje stabilnejšie podmienky v dlhodobejšom intervale. Preto chápem, že určité zmeny smerovania dotačnej politiky musia mať pozvojný prechod.

Pozitívnu vecou v orientovaní dotačnej politiky, ktorá rešpektuje aj argument stabilizácie a súčasne tlak na žiadúce zmeny, je zásada neumožniť čerpanie prostriedkov z mešca systémových dotácií na krytie mzdových položiek, ale orientovať ich do materiálových vstupov do výroby. Tým by sa malo zabrániť resp. znížiť riziko využívania štátnych prostriedkov na redukciiu výroby či extrémne povedané ničnerobenie a prežívanie čoraz užšieho okruhu ľudí z dotácií poskytnutých na pôdu. Takisto kladne hodnotím podmienku existencie podnikateľského zámeru, ktorý musí preukázať konkurenčnú schopnosť, efektívnosť a kontinuitu podnikateľského zámeru. K zvyšovaniu kvalitatívnej úrovne zaiste prispeje aj zámer presunúť časti dotačných prostriedkov do štátneho podporného fondu, ktorý bude ovplyvňovať a podporovať poľnohospodárstvo

cez bankovú sféru, čo iba znásobí kritérium efektívnosti použitých prostriedkov. Nie nezanedbateľne pôsobí aj zámer využitia prostriedkov na bonifikáciu úrokov vo výške 10 %, čiže opäť kritérium pozitívne, pretože už samotné poskytnutie úveru bude vyžadovať efektívny zámer.

Vrátim sa teda k finančnému vyjadreniu kapitoly poľnohospodárstva v rozpočte na rok 1994. Takisto musím skonštatovať, že vládny návrh vytvára pritesný obojok pre poľnohospodárstvo v roku 1994. Nemožno však nevidieť aj súvislosti, ktoré sa rysujú v rozpočte ako celku, a to všeobecná reštrikcia a snaha neprekročiť rozpornosť medzi príjmami a výdavkami na únosnú mieru. Napriek tomu však navrhujem, aby čiastka 10,491 miliardy korún pre kapitolu poľnohospodárstva bola zvýšená o sumu 400 miliónov korún na úkor kapitoly Všeobecnej pokladničnej správy, avšak v inom členení ako tu navrhol, myslím, pán kolega Koncoš.

Navrhujem teda čiastku 300 miliónov korún viazať pre podnikateľskú sféru agrokomplexu s tým, že po prijatí zákona o štátnom podpornom fonde, ktorého návrh už máme na stole, budú presunuté do tohoto fondu - o jeho pozitívnom pôsobení na štruktúru výroby som už hovoril - a 100 miliónov korún viazať na podporu využívania závlahovej vody. Myslím, že šetrenie v tejto oblasti je naozaj šetrenie na nesprávnom mieste. A tohoročné klimatické podmienky a v súvislosti s nimi dosiahnutá produkcia na juhu Slovenska na nezavlažovaných plochách a na plochách pod závlahami je taká diametrálna, že polemizovať o tom, nakoľko je efektívna koruna použitá na závlahy, je bezpredmetné.

Prosím o podporu môjho pozmeňovacieho návrhu, čím predpokladám, že podporíte aj filozofiu, ktorú som týmto návrhom prezentoval.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Slovo nám pán poslanec Milan Letko z SNS. Pripraví sa poslanec Húška.

Poslanec M. Letko:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážené kolegyne, kolegovia,

nie je asi náhodou, že vystupujem po pánu kolegovi Kačmárovi z nášho výboru, pretože budem hovoriť tiež o oblasti poľnohospodárstva. Voda, nemusím asi zdôrazňovať, je jednou zo základných zložiek životného prostredia, a to zložkou umožňujúcou život na zemi. Jej využívaním a spatným čistením sa v súčasnosti zaoberajú podniky Vodární a kanalizácií.

Mimo základný predmet ich činnosti podniky vykonávajú aj inžiniersko-investorskú činnosť pri budovaní jednotlivých zdravotno-vodohospodárskych zariadení. Tak napríklad v roku 1993 bola potreba investorsky zabezpečovať 59 rozostavaných stavieb, na ktoré bola požadovaná dotácia vo výške 2,5 miliardy Sk. K tomu sa ukazovala potreba začať v tomto roku 34 nových stavieb s čiastkou 730 miliónov Sk. Ministerstvom financií Slovenskej republiky bola na základe možností štátneho rozpočtu pridelená čiastka vo výške 1,3 miliardy Sk.

Na základe uznesenia vlády číslo 473 z 23. júna tohto roku boli viazané rozpočtové výdavky na úseku investícií vodného hospodárstva. U zdravotno-vodohospodárskych stavieb to znamenalo zníženie dotácií z 1,3 miliardy na 1 miliardu Sk. Táto skutočnosť sa následne premietla do neuspokojivého postupu výstavby a odovzdania kapacít do prevádzky a spomalenia výstavby všetkých stavieb. Čiastočne sa podniky snaží-

li zlepšiť situáciu v používaní zdrojov z odpisov, čo predstavovalo v tomto roku 858 miliónov korún.

Treba podotknúť, že táto dotácia sa uskutočnila na úkor iných činností, najmä údržby základných prostriedkov. Ako iné zdroje financovania boli ešte použité úvery vo výške 31 miliónov korún, iné zdroje vo výške 27 miliónov korún a dotácia z iných štátnych fondov 22 miliónov korún. Celkom v roku 1993 majú byť použité 2,2 miliardy Sk, čo po úprave v júni tohto roku robí 1,9 miliardy.

Zdravotno-vodohospodárske stavby v roku 1994 sa uvažuje finančne zabezpečiť z odpisov vo výške cca 330 miliónov korún, z úverov 1,1 miliardy a zo štátneho rozpočtu. Podľa návrhu rozpočtu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky v nadväznosti na výšku pridelennej dotácie na rok 1994 z novembra tohto roku nepredpokladá sa dotovať výstavbu zdravotno-vodohospodárskych stavieb. Táto skutočnosť značí, že na zabezpečenie finančných potrieb pre investičnú výstavbu bude k dispozícii len 1,4 miliardy Sk.

V návrhu ministerstva predloženom v zelenej správe je ešte rozpracovaná možnosť dotácie investičnej výstavby zo zisku podnikov Vodární a kanalizácií, lenže táto čiastka vo výške 370 miliónov korún je závislá na uvoľnení cien stočného pre obyvateľov a dereguláciu cien povrchovej vody. S tým však nesúhlasí Hospodárska rada vlády. Nevidím ani ja, že by sme touto cestou mali ísť. Pritom potreba finančných prostriedkov na investičnú výstavbu pre rok 1994 za zdravotno-vodohospodárske stavby činí 4,2 miliardy korún, z toho 3,4 miliardy na rozostavané stavby a 883 miliónov na rozhodujúce novozačítané stavby.

Z porovnania uvedených možností a potrieb je zrejmé, že ak nebude vytvorený priestor pre financovanie zdravotno-vodohospodárskej investičnej činnosti zo štátneho rozpočtu,

treba, i keď nie hneď, očakávať problémy spojené so zásobovaním pitnou vodou a odkanalizovaním. Súčasný stav financií by neumožnil uhradiť náklady za práce vecne vykonané na základe uzatvorených zmluvných vzťahov, ktoré predpokladali prísľub účasti štátneho rozpočtu. Takéto znemožnenie plynulého postupu prác a dodávok napríklad na stavbách čističiek odpadových vôd náročnou technológiou a ich prípadné ďalšie utlmenie by spôsobovalo nielen ďalší odsun riešenia problémov ochrany životného prostredia, ale tiež umrtnenie doteraz vynaložených štátnych prostriedkov s pravdepodobnosťou nadvazných škôd na rozpracovaných akciách - plynutie záruk, náklady na konzervovanie a podobne. V tejto súvislosti si treba uvedomiť, že nedostatok investičných prostriedkov neumožní dosiahnuť predpokladaný rozvoj vodného hospodárstva, a to najmä v tak citlivej oblasti, ako je zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie.

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

nemám konkrétne návrhy na presunutie finančných prostriedkov. Predpokladám, vážené kolegyne, kolegovia, že tak ako ja, aj vy podporíte návrh predložený pánom poslancom Kačmárom týkajúci sa presunu finančných prostriedkov do kapitoly pôdohospodárstva. Apelujem však na pána ministra pôdohospodárstva, aby mal na pamäti i oblasť, ktorú som tu spomenul. Myslím si, že vodohospodárska sekcia ministerstva pôdohospodárstva z jeho strany vyžaduje oveľa väčšiu pozornosť ako doteraz. Na dnešnej schôdzi sme totiž mali schvaľovať i koncepciu rozvoja vodohospodárstva a táto koncepcia nám nebola k dnešnému dňu predložená. Predpokladám teda, že po príslušných opatreniach, ktoré urobí, v januári sa tento návrh vodohospodárskej koncepcie objaví v Národnej rade.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Húska. Pripraví sa pán poslanec Anton Hrnko z SNS.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážení kolegovia a kolegyne,

dovoľujem si vystúpiť v rozprave s akýmsi globálnejším pohľadom na veci, ktoré prerokovávame. Je samozrejme dobrým právom opozície oponovať predložený návrh, len rád by som upozornil, že každá oponentácia má tiež svoju mieru. Uvediem to na viacerých príkladoch.

Viete, že aj pri schvaľovaní štátneho rozpočtu na rok 1993 sa proročkovalo, že hospodárstvo ide do zániku. Práve na tom základe, na základe takýchto čierne maľovaných informácií prišla prvá komisia Medzinárodného menového fondu a žiadala 35-percentnú devalváciu. Je to v úzkej súvislosti, a preto by som považoval za potrebné, aby sme naozaj veľmi citlivo argumentovali kladným postojom k štátu.

Bola tu vyriešená jedna poznámka, že štát nebol pripravený na samostatnosť a že už tento rozpočet 1993 vykazuje práve tento obraz. Ale ja sa pýtam: Už bol niekedy štát pripravený na samostatnosť? Veď to prichádza ako výsledok určitého dynamického vývoja. Môžem povedať, že keď by sme zhrnuli niektoré negatívne črty popisu rozpočtu, získali by sme dojem, že sa obdivuhodne podarilo vláde sústrediť toľko zlých návrhov do jedného celku.

A preto myslím, že by sme mali predsa len zvažovať a nedovoľovať si prílišné preháňanie. Uvediem jeden príklad.

Pán poslanec Ftáčnik uviedol príklad, ktorý mal byť alegóriou, ale alegóriou nebol. Bol jednoduchou populistickou hyperbolou, lebo zrovnávať kaprála, ktorý spôsobuje drezúrou vešanie sa ľudí, s postupmi, ktoré tu musíme zatiaľ reštrikčne používať, je prinajmenšom neprimerané.

Ešte by som rád povedal k celkovému rozpočtu, že existuje jeden múdry výrok prognostika Rama, ktorý hovorí, že o každej predpovedi - a za predpoveď môžeme považovať aj rozpočet - sa dá jedine jedno povedať s určitosťou, že je do určitej miery nepresný alebo nesprávny. Je naozaj pravda, že v takom súbore rozpočtových hodnôt je možné, že niektoré sú dané nie celkom realisticky, ale to nevyplýva z toho, že boli zle zostavené, ale že objektívne prognóza budúcnosti je zavesená na toľkých faktoroch, že to nie je možné jednoducho zvládnuť stopercentným predvídaním. Potom by sme vlastne mali budúcnosť celkom jasnú od samého začiatku.

Prosím by som, aby pani poslankyne a páni poslanci podporili tento návrh rozpočtu. Treba ho brať v kontexte situácie, v akej sa nachádzame. Prehnaným spôsobom charakterizovali dokonca zahraniční odborníci Medzinárodného menového fondu pri prvom stretnutí s nami, že v marci, najneskôr v máji 1993 bude kolaps slovenského hospodárstva. Sme v decembri, a kolaps nenastal. Takéto hyperbolovanie nie je, podľa môjho názoru, správne.

Prosím vás, vážené kolegyne a kolegovia, aby ste rozpočet podporili.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Hrnko. Pripraví sa pán poslanec Hudec.

Poslanec A. Hrnko:

Vážené predsedníctvo,
vážení členovia vlády,
vážení kolegovia poslanci, poslankyne,

dovoľte, aby som sa na začiatok vrátil k tomu, čo povedal pán poslanec Húska, t. j., že spájal otázku dôvery v rozpočet s otázkou dôvery k štátu. Myslím si, že sú to dve rozdielne otázky. Nie je to možné spájať. A práve toto účelové spájanie vecí zahmlieva a, podľa môjho názoru, je to aj určitým spôsobom prekážkou toho, aby sme našli pozitívne riešenia.

Takisto súhlasím s tým, čo hovoril pán poslanec Húska, s tým súhlasím, že otázka samostatnosti nemôže byť spojená s otázkou pripravenosti na samostatnosť, pretože doteraz v histórii žiaden národ, ktorý sa pripravoval na samostatnosť, nebol na ňu pripravený, ale vždy využil situáciu, keď túto samostatnosť mohol realizovať. A myslím si, že Slovensko využilo svoju šancu stať sa samostatným štátom v pravej chvíli a nemôžeme to spájať s otázkou ekonomickej alebo inej pripravenosti na túto samostatnosť.

Ako máme pristupovať k otázke rozpočtu my, poslanci, ktorí nie sme ani ekonómi, ani praktici alebo teoretici ekonomickej teórie, ani nemáme také informácie o globálnych záležitostiach, ktoré sa dávajú do rozpočtu tak, ako ich má vláda? Predovšetkým sme postavení pred otázku dôveryhodnosti, pred otázku, či daným údajom máme veriť - tým, ktoré nám predkladá vláda, alebo tým, ktoré k nám prichádzajú z druhej strany, či už od našich vlastných odborníkov alebo odborníkov druhých strán a politických subjektov.

Preto, keď sa budem rozhodovať o otázkach, či hlasovať alebo nehlasovať za rozpočet, alebo ako sa k tomuto posta-

viť, predovšetkým si musím dať otázku dôveryhodnosti. A z mojej strany môžem povedať, že vláda, ktorá sa nám v júni roku 1992 predstavila ako vláda múdra, v mojich očiach dôveryhodnosť stratila. Stratila ju preto, lebo nevzala veci riešenia národa správnym smerom a viac sa sústredila na ideologizáciu problémov ako na vlastné riešenie týchto problémov.

Typickým príkladom, keď by som to vybral z celého radu príkladov, je napríklad otázka ako sa premiér vlády, múdrej vlády, postavil k otázkam devalvácie koruny. Vo svojom známom nedeľnom vystúpení po devalvácii slovenskej koruny presviedčal národ, že sa o nej dozvedal až v čase, keď bola uskutočnená. Pritom z osobnej autopsie viem, a dva týždne predtým ako sa toto udialo, nám pán premiér rozprával, akým spôsobom sa devalvácia bude pripravovať. A v podstate to, čo bolo v známom zázname zo Zlatej Idky, vlastne nám tento postup popísal. Teda otázka dôveryhodnosti tých, ktorí nám tento rozpočet predkladajú, je v mojich očiach značne naštartená, a tým sa musím dívať aj na ostatné názory, ktoré nám hovoria o týchto základných ekonomických podkladoch, ktoré sú v návrhu rozpočtu dané.

Nedôveryhodnosť rozpočtu pre mňa je i v tom, že rozpočet nevychádza z existujúceho právneho stavu, ale v celom rade novelizácií, ktoré sú nám predložené v tomto návrhu zákona, sa snaží vytvoriť nový právny stav, na základe ktorého sú potom určitým spôsobom tieto čísla tu zrealizované. Na druhej strane však, keď sa dívam na tieto novelizácie, sa mi zdá, že niekto tu chce účelovo zneužiť väčšiu dôraznosť, väčšiu zodpovednosť poslancov k prerokovanému návrhu štátneho rozpočtu, aby pretlačil také návrhy, ktoré by v normálnom legislatívnom procese neprešli. A tu už vidíme účelovú novelizáciu zákona o Národnej poisťovni, vidíme tu účelovú novelizáciu zákona o predaji bytov a nebytových priestorov číslo 182 z roku 1993. To je pre mňa v podstate neprijateľné, je

to neprípustné, je to nezvyklé v právnom systéme, že práve cez zákon o štátnom rozpočte sa novelizuje celý rad zákonov, ktoré so štátnym rozpočtom priamo nesúvisia.

Keď sa pozriem na niektoré ustanovenia napríklad predmetného návrhu novelizácie zákona o bytoch a nebytových priestoroch číslo 180/1993, dostávam sa k tomu, čo tu už bolo niekoľkokrát spomenuté či už pánom poslancom Fogašom alebo pánom poslancom Ficom, že niektoré tu navrhované novelizácie sú na hranici ústavnosti, resp. i zaručené majetkové a vlastnícke práva, ktoré ústava garantuje, sa snažia nejakým spôsobom spochybniť. Je to napríklad bod 3 novelizácie v desiatej časti, kde sa hovorí, že spoločenstvo nemôže nadobúdať do vlastníctva nehnuteľný majetok, napríklad byty alebo nebytové priestory. Je to v rozpore s ods. 1 článku 20 Ústavy Slovenskej republiky, pretože sa tu vlastne rozlišuje medzi jednotlivými vlastníkmi, čo je z hľadiska našej ústavy neprípustné.

Takisto sa mi zdá nielen v rozpore s ústavou, ale aj nejasný bod 6 v desiatej časti - dom vo vlastníctve obce alebo jeho časť nemožno previesť podľa osobitného predpisu do vlastníctva nájomcov bytov v tomto dome, ak sú nimi fyzické osoby. Tu prichádza vlastne návrh novely do rozporu aj s Občianskym zákonníkom, pretože predaj domov sa realizuje podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník z hľadiska teórie práva je vo vzťahu k špeciálnemu zákonu o predaji bytov normou nadriadenou, a preto nemôže vlastne vylučovať predaj domov. Vylúčením tejto možnosti sú znevýhodnení nájomcovia, ktorí si môžu týmto kúpiť len byty a nemôžu si vlastne kúpiť domy. Preto si myslím, že pokiaľ tieto účelové novelizácie v návrhu zákona o štátnom rozpočte budú, nemôžem za tento návrh zákona hlasovať.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Hudec. Medzitým pán poslanec Zoričák s faktickou poznámkou.

Poslanec A. Zoričák:

Vážený pán kolega Hrnko,

v priebehu alebo na začiatku vášho vystúpenia som myslel, chápal som neúmyselné nepochopenie vystúpenia pána podpredsedu Húsku. Od druhej polovice vášho vystúpenia som pochopil, že to bolo úmyselné nechápanie tohto vystúpenia. Dovoľm si to povedať teraz otvorene - hovorím ako koalíčného partnera. A dovoľm si ešte takúto poznámku: Biť sa v prsia, chytať sa za srdce pri spievaní hymny neznamená, že robím pre Slovensko. Čiže to sa podobá niektorým vystúpeniam niektorých partnerov. Týmto oslovujem aj celú opozíciu, ak nechce pochopiť tento rozpočet a vážnosť tejto situácie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Hrnko - faktická poznámka.

Poslanec A. Hrnko:

Pán poslanec Zoričák, čudujem sa práve vám, ktorý ste ešte kedysi, keď som začal hovoriť o potrebe samostatnej slovenskej štátnosti, boli na druhej strane, že dnes mi vyčítate malé pochopenie v tejto veci. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

zdá sa, že už sme dosť unavení a prospela by nám prestávka, a preto mi dovoľte, aby som veľmi zostručnil svoje vystúpenie. Bude sa týkať troch bodov. Zdá sa mi, že sa naozaj veľmi málo, napriek mnohým náznakom, zaoberáme príjmovou časťou rozpočtu. Nebudem tu spievať obohranú pesničku, pretože často vystupujem na túto tému. S radosťou som privítal prísľub pán ministra financií, že daňové a colné úniky sa stanú pre nás nie tým super-problémom akými sú, pretože aj za tieto je niekto vždy zodpovedný, ale poviem o ďalších rezervách v príjmovej časti rozpočtu, ktoré máme a ktoré musíme urgentne riešiť. A, dokonca, je to práve v intenciách pána ministra financií.

Dovoľte, aby som uviedol krátky príklad toho ako nám unikajú nesmierne vzácne a cenné financie pri zlej organizácii likvidácie podnikov. Stav, že v podnikovom obchodnom registri trvá vybavenie jednoduchšej zmeny, a nielen napríklad zápis mena nového spoločníka či jeho výmaz, celé mesiace, je neúnosný a spôsobuje nemalé ekonomické straty. Prečo sa nestíha táto skutočnosť napriek tomu, že tento stav trvá už vyše dva roky?

Ak firma požiada podnik, podnikový register o zápis, že vstupuje do likvidácie, podnikový register by nemal robiť to, čo doteraz, že nechá túto žiadosť najprv niekoľko mesiacov odležať, ale okamžite by mal signalizovať daňovému úradu, že firma XY ide do likvidácie a daňový úrad by tak mal podklad pre okamžité vykonanie kontroly s okamžitým zistením, koľko firma dlhuje štátu na daniach, čo je pri firme idúcej do likvidácie takmer isté, a okamžite vyrubiť exekú-

ciu na bankový účet danej firmy. Kým totiž žiadosť leží na podnikovom registri, likvidátor alebo likvidátori firmy môžu jej existujúce aktíva usmerniť pre nich žiadúcim smerom, ktorý je s takmer stopercentnou pravdepodobnosťou iný ako smer do štátnej kasy.

Táto jednoduchá myšlienka je zrejme natoľko finančne produktívna, že zvädza pracovníkov registrov k úkonom poškodzujúcim štát. Budeme pátrať po stimule? Súbežne však treba podrobiť skúmaniu daňové úrady, ktoré nepracujú najvýkonnejšie a produkujú i zábavné zmatky. Napríklad dve rôzne oddelenia vydajú nezávisle na sebe exekučný príkaz na bankový účet tej istej firmy tri mesiace po sebe. Čiže, je evidentný nedostatok elementárnej koordinácie, pri ktorej by mala mať jedna firma na daňovom úrade jeden spis a nie viac spisov s rôznym obsahom na viacerých oddeleniach.

Alebo pri likvidácii spoločnosti s ručením obmedzeným nie je doriešená otázka kto zaplatí záverečné úkony, napríklad honorár notárovi, ktoré vyžaduje zákon, keď sa účet firmy dá pod exekučný príkaz. Tí istí, čo privedú akciovú spoločnosť alebo spoločnosť s ručením obmedzeným k riadenému krachu s nevymáhateľnými dlhmi voči štátu, ale aj iným súkromným spoločnostiam, ktorým spôsobujú druhotnú platobnú neschopnosť, vzápätí čo preliali kapitál do dcérskych spoločností, založia novú spoločnosť.

Pýtam sa, ako upravujú nižšie právne predpisy, podzákonné normy naplňajúce ducha zákonov, tieto už niekoľko rokov trvajúce anomálie nahrávajúce špekulantom a ochudobňujúce štátnu kasu.

Moja druhá poznámka sa bude týkať nepresnosti, ktorá sa vyskytla v spoločnej správe k prerokúvanému bodu programu. Ide o písmeno b/ pripomienky výborov, kde ako navrhovateľ v našom výbore som dostal súhlas výboru, teda výbor súhlasil

s tým, aby uznesenie k tomuto zákonu malo takýto text - upozorňujem, že v tom prípade musíme si opraviť bod 3 a bod 5 uvedenej správy. Správne môj návrh znel a výbor ho schválil takto: "Uznesením Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom rozpočte na rok 1994 v písmene B nahradiť body 3 a 5 takto: v § 1 ods. 2 sumu 14 miliárd nahradiť sumou 16 miliárd Sk s tým, že Národná rada Slovenskej republiky svojím uznesením môže" - teda nemusí, ale môže "sumu 2 miliardy Sk cez rezervu štátneho rozpočtu dať do kapitol:

1. Štatistický úrad Slovenskej republiky
2. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
3. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
4. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
5. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
6. Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
7. Slovenská akadémia vied
8. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

- pre účely v kapitole Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

- a/ Štátneho fondu kultúry Pro Slovakia
- b/ národnostnú kultúru
- c/ Maticu slovenskú.

Rád by som podporil pozmeňovací návrh, ktorý predniesla pani poslankyňa Gbúrová.

Ďakujem vám za pozornosť aj v tejto unavenej situácii.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Hudecovi. Ešte sa dodatočne prihlásila pani poslankyňa Bauerová, potom vystúpi pán

spravodajca Kočtúch, ale nie ako spravodajca, ale ako diskutujúci poslanec.

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

hlboko sa ospravedlňujem, že pristupujem k mikrofónu druhý raz a prosím o veľkú trpezlivosť, ale predtým ako Národná rada v zásade pristúpi k hlasovaniu o doplnovacích a pozmeňovacích návrhoch k návrhu štátneho rozpočtu, považujem za svoju povinnosť vyjadriť sa k návrhu, ktorý predložil v rozprave pán podpredseda Černák.

Mrzí ma, že pri súčasnej napatosti štátneho rozpočtu zvlášť na strane výdavkovej a špeciálne v rezortoch verejného sektoru za prioritné považuje predseda Slovenskej národnej strany poslovenčovanie škôl s vyučovacím jazykom maďarským. Pre ostatné národnostné školstvo totiž dvojязыčné vyučovanie je rozpočtovo zabezpečené v rámci bežného režimu rozpočtovania vyučovacieho procesu. Nie raz sme zdôraznili, že dvojязыčné vyučovanie na maďarských školách naráža na jednoznačný odpor rodičov. Dôkazom toho je petícia so 46 tisíc podpismi odovzdaná predsedovi Národnej rady začiatkom septembra. Minister školstva sa vyjadril, že takéto vyučovanie nezavedie bez konzultácie s pedagógmi na školách s vyučovacím jazykom maďarským. Ich zväz však tento návrh považuje za neprijateľný.

Za daných okolností, keď školy nemajú peniaze pomaly na kriedu a kúrenie, na vládou garantované mzdy, na lektorov na bilingválnych školách, na zlepšenie metodiky výučby slovenčiny na maďarských školách, je zarážajúce, že práve tento návrh je formulovaný ako prioritný, dokonca ako jedna z podmienok podpory štátneho rozpočtu. Nemôžem to ponímať inak

ako prejav inštitucionálnej ignorancie. Ak Národná rada usúdi, že v kapitole Všeobecná pokladničná správa sú koncentrované príliš veľké čiastky, navrhujem, aby 100 miliónov slúžilo všetkým školopovinným deťom a venovalo sa na zlepšenie výučby cudzích jazykov, aby sa z týchto peňazí platili lektori na bilingválnych školách a platili sa oprávnené mzdové nároky pedagógov.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

myslím si, že pani Bauerová nie celkom pochopila ten zámer, ktorý je tu, a to ponúknuť žiakom v maďarských školách možnosť alternatívneho vyučovania. Tu predsa nikto nechce likvidovať maďarské školstvo, ale chceme len to, že by sa k tomuto nevyjadrovali nejaké združenia pedagógov a podobne, ale aby o tom rozhodli rodičia týchto žiakov. Bohužiaľ, práve tí pedagógovia, o ktorých tu hovorila, doslova bránia, aby sa tieto dokumenty o alternatívnom školstve dostali do rúk rodičom žiakov, ktorí sa môžu demokraticky rozhodnúť pre aké štúdium sa rozhodnú, aby toto štúdium mohli absolvovať ich deti.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem panu poslancovi Chamulovi. Pán poslanec Žingor.

Poslanec R. Žingor:

Váženy pan predseda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

z rozpravy, ktorá tu bola prednesená, vyšli aj konkrétne pozmeňovacie návrhy. Jeden sa dotýkal aj kapitoly ministerstva obrany asi v tom zmysle, aby z kapitoly obrany bola oddelená časť finančných prostriedkov pre inú kapitolu, s čím, samozrejme, nemôžem súhlasiť. V roku 1993 Slovenská republika vynakladá na vlastnú obranu 48 amerických dolárov na jedného obyvateľa a na rok. Naši susedia, ako Poľsko 163 dolárov, Maďarsko 76, Rakúsko 214 a Česká republika 76 dolárov. Z tohoto vidíme, že pre Slovensku republiku je to podstatne menej ako vynakladajú naši susedia. Patrílo by sa položiť si otázku, či tieto národné parlamenty sa mylia v týchto návrhoch, alebo či časť nášho parlamentu si neuvedomuje vážnosť situácie v našich regiónoch.

Som presvedčený, že by sme po voľbách v Rusku a vzniknutej situácii v Slovenskej republike nemali nechať podceňovanie vážnosti súčasnej politickej situácie, riešiť otázku vlastnej obrany s plnou vážnosťou a v žiadnom prípade nedovoliť vytvárať nežiadúce podmienky pre obranu Slovenskej republiky. Veď nakoniec aj včerašie rokovanie vo výbore pre štátnu správu, uzemnú samosprávu a národnosti odhalilo dlhodobý cieľ aktivistov na južnom Slovensku.

Teraz dovoľte pár slov o konkrétnych návrhoch. Výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru navrhol znížiť náklady na obranu o sumu potrebnú na nákup potrebných pohonných hmôt. Vraj Armáda Slovenskej republiky má čerpať tieto hmoty

v Českej republike. Áno, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky má v Čechách ešte v depozite časť pohonných hmôt, ale presne ide o niekoľko desiatok ton raketového paliva, teda kvapalných pohonných hmôt a príslušnú časť okysličovadla. Iste mi dáte za pravdu, že v autách, tankoch či v lietadlách sa nedajú tieto pohonné hmoty použiť. Preto uznesenie citovaného výboru je nereálne a založené na nepravdivom tvrdení o skutočnosti.

Dovolím si tvrdiť, že rezort obrany má taký spôsob zdôvodnenia, že ak do neho doplníme finančné prostriedky na nákup náhradných dielov, pridáme peniaze na ďalšie kapitoly, môžeme rozmyšľať o tom, ako to bude s našou armádou a čo ďalej. Preto odporúčam považovať návrh výšky rozpočtu ministerstva obrany, ktorý je navrhnutý, ako návrh minimálny.

A nakoniec poznámka: Poznám spôsob zdôvodnenia a podrobné kalkulácie k rozpočtu ministerstva obrany. Dovoľujem si povedať, že je taký podrobný a tak podložený zákonnými normami, že môžeme ministrovi položiť otázku, a to jednoznačne: Akú chceme mať armádu? Zrejme nám dá jasnú odpoveď čo nás to stojí.

Preto neodporúčam, aby sa s kapitolou ministerstva obrany hýbalo a nechať ju v takých intenciách, ako bola schválená výborom pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Žingorovi. Pán poslanec Kočtúch a potom by sme išli na obed.

Poslanec M. Kočtúch:

Vážený pán predseda,
vážení kolegovia,
vážené kolegyne,
milí opoziční priatelia a
nám ešte milší priatelia z koalície,

dovoľte, aby som sa ako poslanec tohto zákonodarného telesa vyslovil k prerokúvaniu rozpočtu na rok 1994. Diskusia o ňom - som štyridsiaty siedmy, je i obsažná aj bohatá. Z nej sa človek dozvie napríklad kto je komu priateľom, a preto čo robí, vrátane rozpočtových návrhov, i dozvie sa čo-to o súzvučnosti návrhov názorov, ale aj o niektorých priamo konfrontačných stanoviskách, ktoré sú vedené stranickými partikulárnymi záujmami. Dovoľte, aby som začal upravenou Ezopovou bájkou /šum v sále/: Ovečka s vlkom diskutovala o rozpočtovom hospodárení a o spolužití. Vlk jej povedal: "Garantuj, že mi každý deň dodáš 20 kg čerstvého mäsa a ja sa ti zaručím písomne vo všetkých dokumentoch, že nebudem spásat твою trávičku." Ovečka odpovedala: "Na to, aby som súhlasila s takouto integráciou, stačí mi miecha, ale nie mozog. Miecha stačí na to, aby som kráčala poslušne tak, ako by si si prial, ale vtedy by absentoval môj mozog."

Dovoľte z toho vyvodit také poučenie, ktorého by sme sa mohli v parlamente držať. Demokracia je permanentná realizácia predstavy, že viac ako polovica ľudí má pravdu vo viac ako polovici prípadov. Skúsme na základe tejto poučky I. B. Whitea diskutovať, zvažovať pre a proti, pokiaľ ide o návrh nášho rozpočtu. Samozrejme, narážame hneď na problém vyváženej ekonomiky - market economy versus public economy. Je disproporcionálna v tomto rozpočte, pretože tento rozpočet má jednu chybu, a to je, že nie je príliš bohatý. Všetci by sme chceli v tomto vianočnom čase, a v tom sa všetci poslan-

ci zhodnú, byť najštedrejšími Ježiškami, čo možno najviac dať. Všetci by sme to chceli. V tom, myslím si, by sme získali jednoznačný konsenzus. Problém je z čoho.

Môžeme povedať, že príjmy sú nadhodnotené atď., aj že výdavky nerešpektujú minimálne krytie potrieb, ale otázka stojí, z čoho a ako. Proti názorom jednotlivých poslancov, že rozpočet je nereálny, nerealistický, postavil som vo svojom úvodnom slove názory, myslím si, predsa len inštitúcií, ako je Ekonomická univerzita, že nulový rozpočet je realistický, že nulový pokles hrubého domáceho produktu je realistický, hoci pripúšťa, že niektoré útlmové odvetvia budú klesať, a to radikálne, že bankrotizácia podnikov počas celého roku príde na pretras, a to všetko bude znamenať pokles, ale zároveň nám budú iné odvetvia rásť a tento pokles vcelku vykompenzujú.

Povedal som teda tri ciele, ktoré nikto nespochybnil: zastaviť prepád ekonomiky, založiť ohniská ekonomického rastu a neprekročiť sociálnu únosnosť transformačného procesu. Teraz poďme na vec. Ponúka sa alternatíva - rozpočtové provizorium, pán poslanec Košnár povedal, že sa ono zbytočne demonizuje. Poznáme časy, keď podíla Dominika Tatarku vládol "démon súhlasu". Ako makroekonóm, ktorý sa zapodieva makroekónómiou 45 rokov, musím vážený poslanecký zbor varovať, takisto mi to káže svedomie i rozum, že teda provizorium znamená rozkmitanie politickej hladiny. Teraz môžeme sedieť na konári a je nám dobre v zmysle Jakubiskovho filmu, ale predpokladajme, že bude rozpočtové provizorium. Nech je vláda ktorákoli, v rozpočtovom provizorii, a to je ten paradox našej opozície, si sama zneistí vlastné podmienky štartu. Bude schopná? Bude schopná za tri mesiace rozpočtového provizória predložiť rozpočet par excellence?

Proti názorom, ktoré spochybňujú realizmus rozpočtu, staviam názor Ekonomickej univerzity, názor Centra strate-

gických štúdií a aj názor Národnej banky Slovenska, ktorá včera, ako viete, zasadala a prijala postuláty pre monetárnu bankovú politiku v roku 1994. O chvíľu tu bude pán guvernér, môžeme si ho vypočúť. V Hospodárskych novinách si môžete napríklad prečítať dva scenáre politiky. Napísal ich expert, ktorý pracuje v Národnej banke Slovenska, ktorého si vážim, Štefan Adamec, ktorý vraví: Nula, nanajvýš minus dvojpercentný pokles hrubého domáceho produktu, teda 6 miliárd. Tých 6 miliárd z hľadiska rozpočtu, ako je konfigurovaný, znamená 4,33 % z výdavkov - ak sa 6 miliárd vydeli výdavkami 138 453 miliónov korún. Pán poslanec Harna veľmi dôvodne vo svojom návrhu povedal, že zmeny kapitol o 5 % bude mať v merku vláda, ak by chcela meniť o 10 %, bude mať v merku Národná rada Slovenskej republiky. Takže, prosím, takéto sú parametre nezávislej vrcholnej slovenskej bankovej inštitúcie, že teda pokles hrubého domáceho produktu osciluje medzi nulou a mínus dvomi percentami.

Samozrejme, viaže sa to na scenáre rýchlej adaptácie slovenskej ekonomiky na dôraznú reštrukturalizáciu v roku 1994. Dovoľte, aby som takéto stanovisko podporil. Reštrukturalizácia znamená totiž toto: už vo svojej úvodnej správe som sa vyjadril, že sedem proimportných odborov zaťažuje našu celkovú obchodnú bilanciu vcelku 60,19 %, a to ropa a olej 24,96 %, nukleárne reaktory 15,63 %, vozidlá a traktory 5,76 %, elektrotechnika 5 %, železo, oceľ 3,40 %, rúry, troska 2,59 %, výrobky zo železa a ocele 2,85 %. Proexportné odvetvia, sedem proexportných odvetví sa podieľa na celkovom exporte 41,1 % takto: nukleárne reaktory, bojler, kotly 9,61 %, vozidlá, traktory 6,51 %, železo a ocele 6,21 %, minerálne oleje a palivá 5,59 %, organické chemikálie 4,17 %, meď a výrobky z neho 4,95 %, plastika a výrobky z nej 4,59 %. Dvanásť proexportných odborov má takýto vzťah medzi exportom a importom: lode a člny vyše 110-krát proexport, produkcia mlynárenského priemyslu, sklad 15,2-krát, ručne robené vlákna a výrobky z neho 8,2-krát, ozdobné výšivky

a príslušenstvo k šatám bez pletenia a háčkovania 8-krát, vlákna z lanu a konope a vôbec vlákna rastlinného pôvodu 6-krát, explozívna pyrotechnika 5,3-krát, drevo a drevárske výrobky 4,6-krát, maso a jedlé masové vnútornosti 4,5-krát, koža a výrobky z kože 4,2-krát, dáždniky a slnečníky 4-krát, sklo a výrobky z neho 3,8-krát. To je napríklad škála, v akej dimenzii sa môže pohybovať reštrukturalizácia. Sú to údaje za I. polrok roku 1993, čiže už odražajú čiastočne štart procesu transformácie, reštrukturalizácie.

Diskusia sa niesla o prioritách. Niektoré priority, ktoré sa tu naznačovali, nie su makroekonomickými, ale mikroekonomickými prioritami, o ktorých môžeme uvažovať. Pragmatické stanovisko kázalo napríklad pánu predsedovi Slovenskej národnej strany Černakovi zvažovať cestovný ruch. Podporujem toto stanovisko, lebo naozaj je v informatizovanej spoločnosti, dá sa povedať, vedúcim odvetvím, ale makroekonomické podmienky pre celý tento rozvoj, pre celú túto skupinu transformácie, lebo nejde o transformáciu iba z centrálnej plánovanej ekonomiky k trhovej, ale aj transformáciu od industriálnej k informatizovanej spoločnosti. Tieto podmienky makroekonomicky treba ustáliť. Preto som povedal štyri makroekonomické priority: národohospodárska stabilita, zdravá finančná politika, minimalizácia rozpočtového schodku a stabilita meny.

Oproti týmto národohospodárskym prioritám, ak odhliadneme od tých štyroch politických priorít, ktoré nadvazujú na tri ciele, a ani tie sa neoponovali, len sa vyslovili iné priority, pán poslanec Dzurinda napríklad mal štyri hľadiská. Prvé hľadisko - hľadisko realnosti vraví, že rozpočet na rok 1994 je nereálny. Ak dovolíte, môžem predniesť za 22 krajín OECD vývoj rozpočtového hospodárenia v jednotlivých krajinách, dostal som ho včera faxom. S výnimkou Kanady, kde rozpočet je prebytkový, a to v roku 1993 5,75 % vo vzťahu

prijmy a výdavky a na rok 1994 10,39 %, vyrovnaný rozpočet má Česká republika a Fínsko, kde prijmy a výdavky sú rovnaké.

Slovensko, ak vieme, že Svetová banka a jej menová politika rátala na rok 1993 s pesimistickým schodkom 21 miliárd, by malo deficit v roku 1993 13,12 %, a v roku 1994 projektovaný rozpočet ukazuje 10,11 %. Austrália za roky 1993 a 1994, ako krajina v OECD, ktoré môžu byť naším vzorom v trhovej ekonomike, 13,34 %, 13,90 %, Nový Zeland 16,12 %, 7,57 %, Švédsko 33,17 %, 29,88 %, USA 18,10 % v roku 1993, 17,25 % v roku 1994, Dánsko 15,02 %, 14,29 %, Nórsko 14,71 %, 12,98 %, Grécko 49,25 %, 36,58 % pre rok 1994, Španielsko 10,13 % v roku 1993, 20 % v roku 1994, Portugalsko 9,03 %, 6,51 %, Holandsko na rok 1994 údaj 10,67 %, Turecko 25,00 %, 23,59 %, Taliansko 18,13 %, 15,83 %, Kanada 5,75 plusový rozpočet v roku 1993, 10,39 % v roku 1994, Maďarsko ako susedná krajina 18,49 %, plánovaný rozpočet pôvodne rátal s 213-miliardovým deficitom forintov, teraz 38,92 % na rok 1994, Nemecko 6,71 %, 6,57 %, Švajčiarsko 7,81 % schodkový rozpočet, 16,40 % na rok 1994, Francúzsko 21,71 %, 20,40 %, Poľsko v pôvodnom rozpočte malo deficit na rok 1993 81 miliárd zlotých, očakávaný deficit je 146 miliárd zlotých, teda prírastok deficitu za rok 1993 narástol o 65 miliárd zlotých.

Obrátil som sa z hľadiska toho, či prerokujeme rozpočet naozaj neskoro, či lapáme mačku za chvost, na nášho veľvyslancu v Ženeve pána Kubiša, ktorý mi poslal fax, že až dnes budú rozpočty všetkých 24 krajín OECD známe a potvrdené, a teda až dnes môžem tieto rozpočty očakávať za všetky krajiny OECD. Takže, i keď sme poverili pána poslanca Harnu v národohospodárskom a rozpočtovom výbore, aby pre budúci rok pripravil optimálny harmonogram ako sa má parlament vyjadrovať k rozpočtu, k prvému čítaniu, atď., dovoľm si povedať, že modelom by nám mohol byť dánsky, japonský či švajčiarsky rozpočet, aj celé procedúry okolo neho. Aj ten ne-

uveriteľný stav pri prerokovávaní dánskeho rozpočtu, že napríklad ak koalícia zistí, že je ich viac ako opozície, časť členov koalície pošle domov, ak opozícia zistí, že je ich pri prerokovávaní akéhokoľvek zákona viac ako koalíčných partnerov, časť opozície odíde, aby sa mohlo ekvivalentne za rovnakých podmienok váhy poslancov rokovať o návrhu toho-ktorého zákona vecne aj funkčne. To je idea, ku ktorej by sa mohol náš parlament priblížiť, ale nateraz sú veci také, aké sú.

Číže realita rozpočtu - naši páni poslanci majú na výber, či prijmú stanoviská renomovaných expertov z Ekonomickej univerzity, z Národnej banky Slovenska, z Centra pre strategické štúdie, keď už poslancom - takým alebo oným - neveria alebo spochybňujú tieto výroky. To je po prvé.

Po druhé - či vyrovnaný rozpočet v podmienkach svetovej recesie. Veľmi opatrné expertízy ukazujú v Európskom spoločenstve na istý rast. Američania vravia, že rast by mohol byť zhruba 3 %, ale ten opäť bude zabrzdený v roku 1995. Možno vôbec prijať postulát vyrovnaného rozpočtu s tými nárokmi, ktoré napríklad pán poslanec Dzurinda nám tu v dlhom expozé predniesol? Sotva. Číže, deficitný rozpočet je reálnym variantom v tej sume, aká sa navrhuje. Naši opoziční priatelia vystúpili so spochybnením, ale nepredložili nijaké kvantifikácie. Ešte pred vznikom rozpočtu sa hovorilo a uvažovalo, či rozpočet podporiť alebo nepodporiť. Boli tu hlasy - nepodporíme, lebo predložíme vlastné alternatívy rozpočtu. Veľmi som sa potešil. Takéto kvantifikačné alternatívy v diskusii opozícia však nepredložila. Aký teda deficit, ak bude deficit? 30 miliárd? A čo to vyvolá? 50 miliárd? A čo to vyvolá? Sme zodpovední tomuto ľudu, každému jednotlivému občanovi. Tak teda by som prosil, keď povieme á, odvoďme z toho ďalšie písmená ekonomickej abecedy.

Otázka centralizácie ako tretie kritérium rozpočtu - alebo decentralizácie. Pán poslanec Dzurinda rozprával o tom, že obce, mestá, atď., a hovoril, že rozpočet je veľmi centralizovaný. Nuž, v makroekonomike centralizácia rozpočtu sa meria vo vzťahu k hrubému domácejmu produktu. Hrubý domáci produkt osciluje medzi 310 - 340 miliardami. Rozpočet má plánované príjmy 124 454 miliónov, výdavky 138 453 miliónov, teda dosahuje 40 % z hrubého domáceho produktu. Je to štandardný podiel rozpočtu v krajinách trhového hospodárstva. Spomínate si iste na časy, keď celý rozpočet a čistý národný dôchodok boli v úzkej korelácii, keď štát paternalisticky všetko sťahoval a paternalisticky všetko rozdeľoval. Tomu je koniec.

Z rozpočtu, a to je jeho ďalšia pozitívna záležitosť, vyťahujeme fondy. Fond národnej poisťovne - áno, môžu byť hlasy proti. Nemôže v druhom roku fungovať to, čo inde funguje 100 rokov - penzijné fondy, sociálne poisťovacie fondy v Amerike fungujú 100 rokov a 100 rokov sa rozvíjali. Prosím, ak chcete v druhom roku dosiahnuť toto riešenie, v poriadku. Napnime spoločne svoje sily a urobme optimálny harmonogram fungovania Národnej poisťovne. Však máme ju pod palcom. Ide o 77 miliárd, čo nie je málo. Ale z rozpočtu vyťahujeme tieto aj iné "fondové" veci. No dobre, neschválime to, tak Národná poisťovňa a všetky účelové fondy, ktoré budú mať čoraz väčšiu a väčšiu samosprávnu funkciu, budú ďalej také, aké nateraz sú. Chceme privatizovať, ale nesúhlas s Národnou poisťovňou z makroekonomického hľadiska, odmietnutie toho znamená, že privatizačné záležitosti aj v zdravotníctve budú ďalej zneistené.

Takže prosím, nijakým spôsobom nedémonizujem rozpočtové provizorium, ale vcítim sa jednak do pozície zahraničného kapitálu, s ktorého prítokom nie sme spokojní. Pôjde s chuťou do provizórnych podmienok? Nie, počká. Dobre. Teraz mi najde o to, či bude táto vláda alebo iná vláda, vláda opozí-

cie. Ide mi o ekonomickú situáciu. Vláda opozície v provi-
zórnych podmienkach, o ktoré sama usiluje, ktoré vyvolajú
odozvu v zahraničí, bude môcť pokojne pracovať? Alebo sa
postaví do úlohy hasičov, ktorí budú musieť riešiť mnoho
problémov aj zásluhou tlaku zvonka? Pretože to, ako sa po-
staví tento parlament k vlastnému rozpočtu, je signál par
excellence pre zahraničie. A teda ide i dnes o to, že ak sa
zneistia, destabilizujú podmienky pre rozvoj ekonomiky, aj
vláda, ktorá by prišla po tejto vláde, bude mať o to ťažšiu
pozíciu. Nerobme, nevytvárajme si ilúzie, a hovorím, nie je
to demonizácia. To je fakt, ktorý mi káže ako makroekonómo-
vi, ktorý čosi preskákaval v tejto republike, upozorniť bez
emócií, bez akéhokoľvek kalkulu stranického alebo partiku-
lárneho, na dôsledky, ktoré opozícia neberie na zreteľ.

Takže, chcel by som poprosiť, ak by som povedal metafo-
ru: tých 35 kapitol sú tehličky istej rozpočtovej a hospo-
dárskej klenby. Tie novelizácie, samozrejme, že sa mi nepá-
čia. Ale bol som pritom, keď pán minister financií, federál-
ny minister financií, aby harmonizoval projekt na rok 1992,
tiež vopchal do návrhu federálneho rozpočtu českej a Sloven-
skej Federatívnej Republiky 8 noviel. A tam som protestoval.
Protestoval som, lebo tie novely asymetricky poškodzovali
Slovensko, kým naša vtedajšia koalícia, ktorej časti sedia
dnes vo forme opozície, naopak, zaryto mlčala. Nejde mi te-
raz o rekrimináciu. Ide mi o zváženie. Ak sa pokúsame urobiť
klenbu z tých tehličiek, nezabúdajme na maltu, ktorá tú
klenbu istým spôsobom viaže. A to sú práve tie predkladané
novely zákonov, na ktoré návrh rozpočtu na rok 1994 logicky
viaže, z ktorých vychádza.

Tiež by som bol za "čistý" rozpočet, ten najčistejší,
ktorý by obsahol iba rozpočtové hospodárenie. Však navrh-
ujem, znova navrhujem, aby sme nepostupovali urbárnickým
spôsobom, že príjmy sú také, výdavky sú takéto, ale, aby sme
sa pokúsili a ako prvé uznesenie do našej správy prijali

rozhodnutie prelomiť fasovací princíp, pretože vtedy budeme len dispečeri, prerozdelaťovaci toho, čo sa pomimo nás ukuchti. Ale ak povieme, že každá koruna výdavkov, či sa už bude týkať investícií alebo makroekonomických regulátorov, musí doniesť multiplikačný efekt, povedzme 1,50 Sk, teda o 50 halierov viac, nestaviam veľké oči.

Máme niekde výpočty, ale to sú lastovičky, že jedna koruna doniesla 35 Sk multiplikačného efektu. Ale ak sa dohodneme, prelomíme 48 rokov trvajúci fasovací princíp a v roku 1995 začneme zvažovať výdavky s príjmami, či už vo verejnom sektore cestou sociálnej nákladovo- prospešnostnej analýzy a v trhovej ekonomike presnými meradlami komerčného úspechu. Lenže, nemôžeme teraz žiadať od vlády to, čo sa žiada. Na jednej strane vravíme, nechajme súkromnému sektoru rozhodovať, ale na druhej strane počúvame hlasy: za hepatitídu by predsa bolo treba zaplatiť ušlý zisk. Tak, kde to sme? Zase počujeme hlasy predsedu Strany živnostníkov a podnikateľov: Vláda by mala citlivo usúdiť, kedy konečne začne súkromných podnikateľov oddlžovať. Tak kde to sme, preboha! Buď budú platiť trhové pravidlá trhového správania, alebo pôjdem na Kanárske ostrovy ako súkromný podnikateľ na úver a účet za to zašlem vláde, však nech ma oddíži. Tak prosím, aby sme tieto veci brali do úvahy.

Chcel by som, aby sme sa pri spomínaných prioritách všetci ako sme tu, usilovali o základnú prioritu - dosiahnuť zvrät, prelom v budovaní konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky. Konkurencieschopnosť v roku 1993 zatiaľ zásluhou ešte stále poklesu výkonnosti sa nám nepodarilo zvrátiť. Možnosť reštruktúrálnych zmien, ktoré by mali byť osou hospodárskej politiky v roku 1994, skytá východisko, že dosiahneme aj ten nulový rast hrubého domáceho produktu, hoci teda niektoré odvetvia budú prudko padať aj zásluhou bankrotizácie, ale niektoré odvetvia sa budú rozvíjať, medzi nimi napríklad cestovný ruch. Prečo nie? Za 9 mesiacov roku 1993

z 204 miliónov dolárov v roku 1992 zarobil 391 miliónov dolárov. Prečo by nie? Tam je prítok devíz. Ale musíme urobiť makroekonomické regulátory.

Po druhé - otázka dovozných prirážok. Ja ich nechcem, ale z hľadiska toho, čo sa k nám dováža a ako sa prejedá možná budúcnosť tohto národa, ich zvažovať musíme. Otázka exportných prémieí. Samozrejme, že ich chcem. Diskutujeme o miere, kde, v ktorom odvetví koľko. To bude konštruktívne riešenie toho, čo chceme. A kvitujem, rozmyšľal som ako spoločný spravodajca o tom, kvitujem všetky návrhy. Zo 46 diskutérov 27 predložilo pozitívne diskusné návrhy čo a ako modifikovať. Môžeme o nich diskutovať. Som vďačný za to, pretože mohli by sme povedať, že opozícia aj tak vyhlásila, že návrh nepodporí, tak čo sa tu budeme sporiť. Ale každý návrh je našou spoločnou výzvou, prihlásením sa k spoločnej zodpovednosti. Takto to berme.

Takže, prosím vás, zvažujeme ešte raz základné strategické ciele, ktoré chceme dosiahnuť. Niektoré zahraničnopolitické a vnútropolitické otázky som naznačil. Slovensko je nesmierne cenné geopoliticky a strategicko-politicky. Preto sa o nás toľko píše. Slovensko je nesmierne cenné ekonomicky. Rozpočet je len prológom k tomu, čo nás v roku 1994 čaká. Nezabúdajme na 220 miliárd možnej privatizácie. Čo môžu znamenať? Je len prológom k tomu. Ak ho neschválime, ukazujeme signál, že nevieme napriek rôznym hľadiskám na rozpočet prísť kaskádovým spôsobom k adekvátnym záverom a povedať, že toto sú priority prvej, druhej, tretej atď. dôležitosti a podobne. Na záver už len jedna poznámka. Mňa strašne bolí, keď my, slovenskí poslanci, či sme už v tej alebo onej strane alebo hnutí, sa tu škriepime, a naši maďarskí priatelia sa na nás čudne pozerajú, čo vlastne chceme.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predseda,

chcel by som reagovať veľmi stručne na to, čo hovoril pán poslanec Kočtúch. Myslím si, že to, čo ste včera hovorili, pán poslanec, že ste len predvčerom dostali nejaké ekonometrické modely, dnes ste čítali noviny, včera vám telefonovali veľvyslanci, alebo neviem presne ako ste to hovorili, len svedčí o veľmi chvatnej a nekoncepcnej práci, a to nie sú jednoducho argumenty, s ktorými sa dá operovať pri schvaľovaní štátneho rozpočtu. Ani jeden z tých ekonometrických modelov ste nepredložili ani do výboru Národnej rady, obhajovať realitu alebo nereálnu makroekonomických ukazovateľov neprišiel ani raz vecne príslušný podpredseda vlády do národohospodárskeho a rozpočtového výboru, a preto, jednoducho, donesiem vám aspoň tridsať ďalších článkov, ktoré ešte viac spochybnia tie makroekonomické ukazovatele.

Po druhé - hovorili ste o tom, že Austrália, Nový Zeland, Švédsko, Amerika majú schodky v štátnych rozpočtoch. Pán poslanec Kočtúch, včera sme prerokovali dokument, z ktorého som sa s veľkým znepokojením napríklad dozvedel, že kryť schodok štátneho rozpočtu na Slovensku môžeme len z Fondu národného majetku. Ale všetci sme sa zhodli na tom, že je nelikvidný, a minister financií a vy tiež dobre viete, že je nelikvidný. Teraz bručte, kolegovia poslanci, z čoho zaokryjeme 44 miliardový schodok v štátnom rozpočte. A vás sa, pán poslanec Kočtúch, pýtam, či aj na Novom Zelande, v Austrálii, vo Švédsku, v Spojených štátoch amerických sa

kryje schodok rozpočtu z Fondu národného majetku?! Tak kde sme? Uvedomme si realitu.

Po tretie - hovoríte, pán poslanec Kočtúch, že dnes vám veľvyslanci hovorili, že až dnes budú známe a potvrdené rozpočty v tých štátoch, ktoré ste tiež vymenovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte 30 sekúnd.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán poslanec, opýtajte sa tých veľvyslancov, kedy sa v týchto štátoch začali prvýkrát práce na rozpočte pre rok 1994 a kedy a ako boli prerokovávané vo výboroch príslušných parlamentov.

A nakoniec, pán poslanec, aj rozpočet na rok 1993, či sa vám to páči alebo nepáči, má charakter provizória. Zoberť si príjmy za 10 mesiacov. Rozpočtovaných bolo 12 položiek, nájdete tam skutočne 21 položiek, a napríklad 18 mld nabehnutých príjmov sú z položiek, ktoré vôbec neboli ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ďakujem pekne, tri minúty.

Poslanec M. Dzurinda:

... rozpočtované a reguláciu robíme tak, že výdavky budú prekročené o 7,5 mld. Je mi ľúto, pán poslanec, ale rozpočtové hospodárenie v roku 1993 má charakter provizória. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Pán poslanec Dzurinda, k vašej prvej otázke vám prečítam odpoveď pána veľvyslanca Jána Kubiša zo 7. 12. 1993:

"V nadväznosti na váš fax z 3. 12. sme preverili vašu požiadavku priameho zastúpenia OECD v Ženeve. Podľa ich informácií a po konzultácii s hlavným sídlom v Paríži bude správa o rozpočtoch jednotlivých krajín OECD oficiálne k dispozícii dňa 20. 12. 1993 o 19.00 hodine formou komuniké. V súčasnosti sú rozpočty krajín OECD postupne prerokúvané v parlamentoch a údaje budú k dispozícii až po ich schválení. V prípade potreby rýchlejších informácií podľa krajín je jedinou možnosťou individuálna konzultácia s jednotlivými zastupiteľstvami v daných teritóriách."

Oslovil som teda jednotlivé zastupiteľstvá, tie výsledky sú z toho. To je po prvé. Čiže, myslím si, že táto informácia je dostatočne relevantná.

Po druhé, pán poslanec, vy sám ste diskutovali návrh rozpočtu, jeho 12 možností, pracovných možností, ešte dávno predtým. Vy sám ste prijali hlásenie, že čo to je za vláda, ktorá prijíma 12 variantov a nevie sa z toho vysomáriť. Prepáčte, zostručním to. Zmysel bol taký. Slovo "vysomáriť" ste nepovedali, nemám čas, aby som vám to ukázal. Ale viete veľmi dobre, že národohospodársky a rozpočtový výbor každý mesiac prerokúva správu o rozpočtovom hospodárení a neprerokúva ju len z hľadiska toho, čo sa naozaj stalo, ale aj aké sú budúce predpoklady. Presadili sme to. Každý mesiac prerokúvame túto záležitosť, každý štvrtok to prerokúvame, aj s predikciou do budúcnosti, čo môže byť. Že by bol náš par-

lament chudobný na informácie tohto druhu a že by až teraz sa dostal k tejto informácii ako slepá kura k zrnku, myslím si, že to je dôkaz, ktorý nemá nijakú ani priamu ani vecnú zábezpeku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánu poslancovi.

Vážené pani kolegyne, páni kolegovia, v rozprave sa pan poslanec Jakubík dožadoval, aby ministri reagovali nie po rozprave, ale v rámci rozpravy. Pýtal som sa, nereagovali, takže dovoľte mi, aby som rozpravu ukončil.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec S. Kuriščiák:

Pán predseda, mám ešte jeden pozmeňovací návrh. Hovorili ste, že pán Kočtúch vystúpil nie ako záverečný spravodajca.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, ako poslanec, ale nikto sa nehlásil, tak som chcel ukončiť rozpravu. Tak ho rýchlo povedzte. Pani poslankyňa Kaliská.

Poslankyňa G. Kaliská:

Pán predseda, chcem poprosiť o jednu vec. Traja poslanci dávali rôzne návrhy k vede a technike. My traja by sme si sadli a snažili sa dať nejaký spoločný výstup, takže, aby sa to nechápalo, že v tomto bode je rozprava uzavretá. K vede a technike dávala návrh pani poslankyňa Gbúrová, ja a pán poslanec Ftáčnik. Ak bude uzavretá rozprava, nebudeme potom

môct dať nový návrh. Iba v tomto bode, pán predseda, rozpravu neukončiť.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Chcel by som povedať, a myslím, že uspokojím aj pani poslankyňu Kaliskú. Teraz hovorím ako spravodajca práve k tejto jej poznámke.

Samozrejme, že tak ako prichádzali návrhy, tie sa týkali aj návrhu pani poslankyne Gbúrovej, pána poslanca Ftáčnika, aj vás, pani poslankyňa, tieto návrhy jednoducho budeme sa snažiť zoskupiť a k tomu vášmu sa dostaneme. Konsenzus by mohol byť v tomto zmysle. Len by som chcel poprosiť, aby nám parlament dovolil jednotlivé návrhy radiť podľa jednotlivých paragrafov, aby sme nešli podľa toho, ktorý poslanec kedy, aký návrh predniesol, pretože tak by sme to zosúladienie, o ktoré vám ide, nemohli rešpektovať. Ale ak by sme išli tak ako vždy, že každý návrh bude mať poradie, ktorého paragrafu sa dotýka, bude pod ním návrh poslaneckej iniciatívy, to plne rešpektujem. Čiže môžeme to prijať, môžeme rozpravu ukončiť, a vy traja si sadnete a dáte syntetický návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Takže berieme to tak, že z týchto troch návrhov sa v rámci spracovávania návrhov urobí jeden.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec Š. Kuriščák:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,
milí hostia,

chcel by som upozorniť na jednu kontradikciu, ktorá vznikla. Totiž 16. 12. sme prijali zákon o zmenách niektorých predpisov o zamestnanosti a v tomto zákone sme určili, že regulačný odvod pri porušení povinností je podnikateľský subjekt povinný odvieť do fondu. Ak si pozrieme na tretiu časť návrhu štátneho rozpočtu na strane 8, tam je v § 10 ods. 3 uvedené, že pri porušení povinností je podnikateľský subjekt povinný tento regulačný odvod odvieť do štátneho rozpočtu. Čiže je to v kontradikcii. Navrhoval by som, aby tento odsek 3 bol vypustený a ostatné odseky by sa prečíslovali.

Dovoľte mi ešte poznámku k celej diskusii, ktorá tu odznela. Nechcem tu uvádzať žiadne litánie plné čísel, pretože nie som ekonóm a toto prenechávam zručnejším a fundovaným ľuďom, ktorí sa v tom vyznajú. Preto by som bol rád, aby ste brali do úvahy, že tento rozpočet zostavoval team odborníkov. Skutočne musím povedať, zo svojho laického hľadiska, že tento rozpočet je postavený na podmienky v akých žijeme, dobre. Ale chcem upozorniť na niečo, čo sa mi v tejto rozprave nepáčilo.

Vážení kolegovia, veľmi si vážim všetky konštruktívne návrhy, ktoré tu boli, bez ohľadu na to, či konkrétni páni poslanci chcú alebo nechcú podporiť tento rozpočet. Ale ak tu operujeme výrazmi ako je "amaterizmus", "voluntarizmus", "ilúzia", "rozprávka", "bezkonceptnosť", "propagandistická záležitosť", "nadnesené nereálne príjmy", "drastické zásahy" - preboha, o čo tu ide? Podobné argumentácie alebo podobné

prívlastky som počúval aj pred rokom, keď sme zostavovali rozpočet. Vtedy sa hovorilo o tom, že naša ekonomika sa v priebehu pár mesiacov položí, že tu bude obrovská nezamestnanosť, obrovská inflácia, obrovská devalvácia, ktorá položí tento štát v priebehu pár mesiacov. Naša republika vydržala, a myslím si, že sme položili aj veľmi dobré základy na poli medzinárodnom. Ale nehrajme sa tu na skrývačku. Povieť, o čo tu ide. Ide tu o 220 mld, ktoré sú v majetku štátu. Kto bojuje o to, bojuje o moc, ktorou by chcel o týchto prostriedkoch rozhodovať? /Potlesk./ Áno máte pravdu, tliekate správne, ide skutočne o toto.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To nebola faktická poznámka, pán poslanec sa hlásil do rozpravy. Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán kolega Kuriščák, so záujmom som si vypočul tie prívlastky, aj keď sa priznám, že som sa nenašiel v prívlastkoch, alebo v tých slovách, čo ste hovorili. Ale myslím, že ešte na jedno ste zabudli pán Kuriščák - "valcovanie". /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani kolegyně, vážení páni kolegovia, končím rozpravu k tomuto bodu nášho rokovania s tým, že si urobíme prestávku a stretneme sa o 15.00 hodine.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby ste zaujali miesta v rokovacej miestnosti, budeme pokračovať v rokovaní. Pred prestávkou sme skončili rozpravu, to znamená, že mi prichodí opýtať sa podpredsedu vlády a ministra financií pána Tótha, či sa chce k rozprave vyjadriť.

Podpredseda vlády a minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

mnohí predpokladajú, že budem vyvracať všetky námietky alebo všetky požiadavky, ktoré boli vyslovené dnes a včera na zasadnutí Národnej rady. Bola by to veľmi nemilá úloha a pravdepodobne by môj prejav trval viac ako samotná diskusia k rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1994. Chcel by som vám však niečo povedať k vystúpeniam, ktoré tu boli prednesené a ktoré sú zaznamenané, a pravdepodobne zajtra budeme hlasovať o pozmeňovacích návrhoch, ktoré tu odzneli. /Hlasy z pléna, že hlasovanie bude dnes./ Podľa toho, ako budú spracované, pretože ich je veľa. Nezáleží to odo mňa, záleží to od Národnej rady. Ja môžem rokovať aj dnes do polnoci.

Chcel by som však povedať, že keď predbežne pracovníci ministerstva financií, ktorí tu sedia, spočítali jednotlivé návrhy a požiadavky pánov poslancov a paní poslankyň na zvýšenie jednotlivých výdavkových položiek, je to v súčasnej dobe 23,7 miliardy korún, a pokiaľ by som do toho zahrnul všetky požiadavky na zníženie príjmu štátneho rozpočtu, zhruba je to asi 6,2 miliardy korún. S 30 miliardovým defi-

citom, nad 14 miliárd korún, táto Národná rada určite nebude súhlasiť, alebo lepšie povedané s deficitom, ktorý by potom celkove činil 44 miliárd korún. Chápem, a povedal som to už vo svojom úvodnom prejave, že každý potrebuje viac, podľa svojich potrieb, ale táto potreba - a musím povedať, že niektorí páni poslanci aj zo strany opozície majú taký názor, že potreba nie je vyjadrená nutnosťou. Tá nutnosť je nejaká iná, ale prosím, prepáčte, že vláda, ministerstvá, pracovníci, za ten čas, ktorý mali na to, aby konštituovali túto republiku, nemali toľko času, nemali toľko podmienok, aby vykonali všetky transformačné zmeny, ktoré je nutné v tejto republike vykonať. Po vykonaní všetkých transformačných zmien, ktoré predpokladám, že budú trvať dva-tri roky, Národná rada Slovenskej republiky bude pri hlasovaní o rozpočte lobbovať už nie o tom, či výdavky rozpočtu zvýšiť o 40 alebo 50 %, ale ako prerozdeliť jednotlivé položky v rámci rezortov.

Beriem do úvahy aj to, že u nás pretrváva zásada rozpočtového hospodárenia a prípravy rozpočtu tak, ako bola robená doteraz, veď za jeden rok sa nedajú zmeniť zásadné princípy. Všetky inštitúcie, ktoré sú napojené na štátny rozpočet, svoju potrebu začínajú odvíjať od seba, čiže odspodu. Kým sa to dostáva súčtom na ministerskú úroveň, vždy je to vyššie a pomerne zložitejšie. Predpokladám, že budúci rozpočet bude predložený tak, ako to tu povedal niektorý z pánov poslancov, ako je to v inej krajine, pravdepodobne v máji alebo v júni, pretože už bude dostatok údajov o tom, ako sa vyvíja hospodárstvo Slovenskej republiky, ako sa vyvíja príjem z daňovej sústavy, a každý bude mať možnosť v rámci svojich rezortov riešiť problém potreby dostatočnosti a nutnosti.

Ešte by som chcel k rozpočtu ako celku povedať jednu vec. Zásadne odmietam stanovisko, že rozpočet nie je previazaný. Chápem odborníkov Slovenskej republiky, ktorí dávali

podklady jednotlivým pánom poslancom, ale nepokladám odborníkov Medzinárodného menového fondu, Svetovej banky a ostatných inštitúcií, že by boli menší a pri tvorbe, stanovení rozpočtu a jeho previazanosti nemohli preukázať pracovníkom ministerstva financií a iných rezortov ich neschopnosť alebo nekvalifikovanosť.

Previazanosť rozpočtu je zabezpečená tak z príjmovej ako aj výdavkovej stránky, a nie je možné kontrolovať všetky výdavky v rozsahu až na najnižšie zložky. Toto bude umožnené až potom, keď sa vytvorí národná pokladnica a na základe tejto sa budú účty jednotlivých rezortov, jednotlivých inštitúcií zohľadňovať, odsúhlasovať na okresnej úrovni. V tom prípade budeme mať veľmi presný prehľad o tom ako sa hospodári so štátnym rozpočtom na každej úrovni, nielen na úrovni ministerskej, ale aj na úrovni najnižšej štátnej správy, ktorá je z rozpočtu financovaná.

Na záver, aby som nemal dlhý prejav k tomuto stanovisku - budete hlasovať o jednotlivých doplnkoch, ktoré tu boli prednesené, budete hlasovať o štátnom rozpočte ako celku. Prosím vás, aby ste zvážili všetky pripomienky, ktoré sa dotýkajú štátneho rozpočtu, najmä jeho výdavkovej časti, aby ste svojím hlasovaním nezvýšili deficit, ktorý je. Prosím vás, pokiaľ je to možné, túto prosbu nejakým spôsobom brať na vedomie, že tak vláda, ako aj tí pracovníci ministerstva financií, ktorí sa zúčastnili tvorby rozpočtu, budú mimoriadne radi, pokiaľ tento rozpočet s malými úpravami, ktorý jeho štruktúru, jeho konfiguráciu neporúšajú, bude schválený.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR J. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Pýtam sa pána spoločného spravodajcu, či si žiada vystúpiť.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predseda,
milí kolegovia, kolegyně,

už teraz len niekoľko technických otázok. Včerajšia diskusia znamená 25 písomne naklepaných strán návrhov. Celá diskusia, ktorú spracúvame, presiahne 45, možno to bude 50 strán. Našou úlohou je jednak skolacionovať jednotlivé diskusné príspevky, návrhy a námety. Sme veľmi vďační za každý pozitívny návrh. Časť návrhov presahuje vecne i funkčne obdobie rozpočtového hospodárenia v roku 1994, avšak zabudujeme ich. Zo 47 diskutujúcich, ktorí vystúpili, 28 podalo návrhy, pripomienky, zmeny, doplnky, niektorí páni poslanci v rozsahu až 19 pozmeňovacích návrhov, takže ich je veľmi veľa.

Chcel by som teraz poprosiť o takýto časový harmonogram riešenia. Pri najlepšom úsilí nám hrubé spracovanie potrvá cca do pol šiestej. Toto hrubé spracovanie musím prediskutovať s legislatívnym odborom Národnej rady Slovenskej republiky, aby sme zistili, či niektoré návrhy, zmeny alebo doplnky, pripomienky, sú alebo nie sú v súlade, alebo sú neutrálné vo vzťahu k tomu, čo v legislatíve máme zakotvené, aby sme nedospeli napríklad k tomu, čo sa nám stalo minulý rok, že zákon 7, ktorý sme prijali o Národnej poisťovni a zákon o rozpočte neboli v harmónii, boli v istom protiklade. Čiže toto kolo musíme absolvovať.

Keď to bude, po logike zretazovania všetkých diskusných príspevkov, ako som povedal, podľa paragrafovaného znenia,

lebo keby sme diskutovali podľa diskutujúcich, by sme sa vracali k tomu alebo onomu a stratili by sme prehľad, bude treba takto spravodajcom odsúhlasenú doplnenú správu dať rozmnožiť 280-krát. To tiež bude istý čas trvať. Dať vám to k dispozícii bude možné pravdepodobne dnes večer po siedmej hodine, ak všetko dobre pôjde. Ctíme a vážime si každý jeden príspevok, lebo obohacuje, či už napaditosťou alebo koncepčnosťou rozmyšľanie o rozpočtovej a finančnej politike.

Takže by som odporúčal, aby sme sa stretli zajtra v plnom počte, aby sme hlasovali o jednotlivých návrhoch. Keď budú dobre pripravené, pôjde to oveľa plynulejšie, z hľadiska možného hlasovania až po konečný záver. Takže to by bola moja časová kalkulácia, ako a čo ďalej. Všetky pozmeňovacie návrhy, ktoré boli prednesené k tej alebo onej rozpočtovej kapitole, budeme mať už zretazené. Odporúčam, aby sme sa stretli zajtra o 9.00 hodine, kedy by sme začali proces hlasovania o pozmeňovacích návrhoch a nakoniec o zákone a o uznesení k rozpočtu ako celku. Predostieram znova, aby sme premysleli a do uznesenia dali ako prvý bod skončiť s fasovacím princípom, prelomiť ho na základe inej technológie, ktorú do uznesenia prijmeme.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

počuli ste požiadavku pána spoločného spravodajcu. Odporúčam teda bod nášho rokovania o rozpočte prerušiť s tým, že zajtra ráno o 9.00 hodine by sme pristúpili hneď k hlasovaniu. Je to požiadavka spoločného spravodajcu, pretože nie sú spracované vaše pripomienky.

Prosím, pán Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predseda, vážim si prácu spoločného spravodajcu, tak ako každého spoločného spravodajcu pri zákonoch. Bol som prítomný prakticky na celej diskusii a nemám pocit, že tu boli prijaté nejaké veľké proti sebe stojace návrhy. Dávam protinávrh, aby sme sa stretli o 18.00 hodine, a myslím si, že je dosť času, som o tom presvedčený, že sa to dá pripraviť do prehľadnej polohy, aj pomôcť som ochotný. Stretnime sa o šiestej a urobme to dnes. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dám hlasovať o týchto dvoch návrhoch.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyně,
vážení kolegovia,

myslím si, že je veľmi dôležité, aby kluby dostali od pána spoločného spravodajcu tieto pripomienky a návrhy aj písomne dopracované, aby sme sa mohli potom k tomu kvalifikovane vyjadriť, osvojiť si to, takže, bol by som za iné riešenie, aby dnes večer kluby dostali k dispozícii to, čo pán spoločný spravodajca spracuje, a ráno by sme sa mohli kvalifikovane, už po porade klubov k tomu vyjadrovať. To znamená, že by sme ráno o 8.00 hodine mohli mať kluby a od 9.00 hodine by sme mohli prikrôčiť k hlasovaniu, aby sme efektívne využili čas.

Poslanec H. Kočtúch:

Stotožňujem sa s návrhom podpredsedu pána Weissu, pretože predpokladám, že budú k tým návrhom zaujímať stanovisko aj kluby. A myslím si, že japonská technológia - dobre pripraviť a potom plynule realizovať, aj v našom parlamente môže mať dôstojný priebeh.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Napriek tomu musím dať hlasovať, 'pokiaľ' pán Dzurinda nestiahne svoj návrh. Nestahujete?

Poslanec M. Dzurinda:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže dávam hlasovať o návrhu pána spoločného spravodajcu s tým, že dnes prerušíme bod rokovania a zajtra ráno o deviatej budeme pokračovať hlasovaním o tomto bode.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 136 poslancov.

Kto je za návrh spoločného spravodajcu?

Za návrh hlasovalo 88 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 33 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že sme vyhoveľi pánu spoločnému spravodajcovi s tým, že zajtra o deviatej ráno budeme pokračovať v tomto bode programu hlasovaním.

Prosím pána spoločného spravodajcu, aby kluby mali pred hlasovaním k dispozícii spracované pripomienky. Ďakujem.

Vážené pani poslankyne,
páni poslanci,

vo štvrtok, 16. decembra Národná rada Slovenskej republiky prerušila prerokúvanie bodu programu Rozprava k výzve Združenia miest a obcí Žitného ostrova zo 6. decembra 1993. Na odporúčanie tejto schôdze a politického grémia som požiadal Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, aby na základe stretnutia s iniciátormi výzvy ešte na tejto schôdzi informovali Národnú radu o skutočnostiach súvisiacich s touto výzvou, najmä o názoroch na územné členenie, a aby predložili návrh na ďalší postup. Prosím povereného člena uvedeného výboru, aby nás informoval o ich návrhoch na ďalšie pokračovanie.

Poslanec J. Rea:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyně, kolegovia,
milí hostia,

ako ste počuli z úst pána predsedu, Výbor Národnej rady pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti bol poverený, aby prerokoval predmetnú vec. Tak sa stalo na rokovaní výboru, ktorého prvá časť sa uskutočnila včera a druhá časť dnes, kde sme prijali uznesenie. Na rokovanie výboru boli prizvaní zástupcovia Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova, ktorí na otázky poslancov, členov výboru a niekto-

rých pánov poslancov z ústavnoprávneho výboru nedali adekvátne odpovede na to, čo výzva má presne znamenať. Nedostali sme odpoveď na jednotlivé konkrétne pasáže z výzvy, a preto po prerokovaní výbor prijal uznesenie, kde v bode A odporúča Národnej rade Slovenskej republiky:

1. Schvaliť návrh uznesenia uvedeného v prílohe, ktoré neskôr prečítam.

2. V uznesení Národnej rady Slovenskej republiky číslo 255 z 23. júna 1993 k prijatiu Slovenskej republiky do Rady Európy v časti B upraviť bod 2, druhú vetu, ktorá bude znieť: "Slovenská republika je pripravená i naďalej uskutočňovať politiku ochrany ľudských práv a občianskych práv, ochrany práv národnostných menšín v súlade s princípmi obsiahnutými v Európskej konvencii o ľudských právach v znení následných odporúčaní Parlamentného zhromaždenia Rady Európy."

K bodu A/1 je návrh na uznesenie, kde výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti navrhuje nasledovné uznesenie:

"Národná rada Slovenskej republiky

A. konštatuje,

že výzva Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova prekračuje svojím obsahom rámec, ktorý stanovuje právny poriadok Slovenskej republiky občianskym združeniam a záujmovým organizáciám obcí a miest. Vytváranie organizačných útvarov s politickými cieľmi a požiadavkami, ktoré môžu smerovať proti územnej integrite štátu, narušiť spolunažívanie občanov, spoluprácu medzi národmi a národnosťami, je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a ostatnými zákonmi Slovenskej republiky a odporúčaniami Parlamentného zhromaždenia Rady Európy, neprispieva k pokojnému dotváraníu demokratic-

kých štruktúr Slovenskej republiky a jej právneho poriadku. Konfrontačný tón, neprimerane požiadavky a netolerancia autorov výzvy nemôže byť úprimným záujmom našich občanov."

B. žiada

1. organizátorov výzvy o odloženie tohto pripravovaného zhromaždenia v záujme vytvorenia dostatočného časového priestoru pre prípravu optimálneho projektu územno-správneho členenia a vecného dialógu všetkých zainteresovaných,

2. vládu Slovenskej republiky o prijatie potrebných opatrení na zabezpečenie zákonnosti a rešpektovanie právneho poriadku,

3. vládu Slovenskej republiky informovať listom najvyšších predstaviteľov Rady Európskej únie a Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe o skutočnostiach súvisiacich s výzvou Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova.

C. pozmeňuje

v časti B bod 2 uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky z 23. júna 1993 číslo 225 takto - v bode 2 bude veta znieť: "Slovenská republika je pripravená naďalej uskutočňovať politiku ochrany ľudských práv a občianskych práv, ochrany práv národnostných menšín v súlade s princípmi obsiahnutými v Európskej konvencii o ľudských právach v znení následných odporúčaní Parlamentného zhromaždenia Rady Európy."

Takto znie uznesenie výboru a návrh na uznesenie Národnej rady, ktorý na dnešnom zasadnutí prijal Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štatnú správu, územnú samosprávu a národnosti.

Ďakujem pekne, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Má niekto k takémuto zneniu uznesenia pripomienky alebo návrhy? Prosím, pani poslankyňa Kaliská.

Poslankyňa G. Kaliská:

Vážení prítomní,

s väčšinou návrhu uznesenia súhlasím, ale rada by som ho doplnila o nové dva body, a to v časti B, kde sa žiada za posledný bod 3 vložiť nový bod 4, ktorý bude znieť nasledovne:

"Žiada vládu Slovenskej republiky iniciovať rokovanie s predstaviteľmi Rady Európy o záväznosti odporúčania číslo 1201 pre členské krajiny Rady Európy s termínom do 30. 1. 1994." Mój návrh odôvodňujem tým, že často sa hovorí o dokumente číslo 1201, vieme aký záver k nemu prijal Viedenský summit, ale bolo by dobré aj pre nás, aby nám bolo jasné, či tento dokument 1201 bude Parlamentným zhromaždením Rady Európy prediskutovaný, zmenený, a myslím si, že Slovenská republika by mohla zobrať v tomto smere iniciatívu do rúk.

Ďalej bod C by som pozmenila s tým, že by sme ho dali ako "vyhlasuje" a doplnila by som pred bod číslo 2 bod číslo 1 s tým, že:

"Národná rada vyhlasuje, že nepodporí nové územne členenie, ktoré bude založené iba na etnickom princípe." A bod 2 bude to, čo čítal pán Rea: "Je pripravená i naďalej uskutočňovať politiku" ... atď. Tento návrh odôvodňujem preto, lebo je snaha určitých predstaviteľov politických strán tlačíť Slovenskú republiku do toho, aby vytvárala vlastne en-

klávy čiste na etnickom princípe, a myslím si, že to je pre Slovenskú republiku, ale aj pre celú Európu neprijateľné.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Má niekto pripomienky? Pán Zselenák.

Poslanec J. Zselenák:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

dovoľte mi, možno spôsobom, na ktorý odo mňa nie ste zvyknutí, vyjadriť sa k predloženému návrhu uznesenia. Takto sme kľudne mohli skončiť rokovanie prijatím ktoréhokoľvek z predložených návrhov uznesenia alebo výzvy už vtedy, keď sme o tomto probléme začali rokovať. Ak toto má byť východisko pozitívne, všeobecne akceptovateľné, alebo východisko, ktoré by bolo prijateľné aj pre menšiny, nehnevajte sa na mňa, ako jeden z jej predstaviteľov musím povedať, že navrhovatelia tohto návrhu uznesenia sa netrafili do problému a minuli sa aj účelu. Potom ich celá pôsobnosť bola zbytočná.

Teraz ku konkrétnemu textu. V bode A by som vedel súhlasiť s prvou vetou, kde sa konštatuje, že výzva Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova prekračuje svojím obsahom rámec, ktorý stanovuje právny poriadok Slovenskej republiky občianskym združeniam a záujmovým organizáciami obcí a miest. Myslím si, že toto je konštatovanie, ktoré zodpovedá situácii, v akej sa nachádzame. To, čo je uvedené v ďalšom texte, myslím si, že takéto hodnotenie a takýto záver neprislúcha Národnej rade, pretože nemôžeme raz vystupovať v úlohe zákonodarcu, potom v úlohe prokurátora a žalobcu, potom aj

v úlohe sudcu a nakoniec aj v úlohe vykonávateľa prijatých rozhodnutí. To jednoducho nám neprislúcha.

Pokiaľ ide o bod B, v ktorom sa žiada, aby organizátori výzvy odložili toto pripravované zhromaždenie v záujme vytvorenia dostatočného časového priestoru pre prípravu optimálneho projektu územnosprávneho členenia a vecného dialógu všetkých zainteresovaných, vedel by som s tým súhlasiť. Ja sám formu a spôsob, ktorý zvolili primátori obcí žitného ostrova, nepovažujem za optimálny spôsob riešenia. Dnes už je možné kľudne prehlásiť, že to, čo urobili, nepomohlo riešeniu veci, ale skôr pomohlo eskalácii napätia. Takže vedel by som to v takejto podobe v záujme hľadania optimálneho a všeobecne akceptovateľného riešenia prijať.

V bode 2, v ktorom sa navrhuje požiadať vládu Slovenskej republiky o prijatie potrebných opatrení na zabezpečenie zákonnosti a rešpektovania právneho poriadku, však musím položiť otázku: A o čo, preboha, tu ide? Čo sa tu deje na tomto Slovensku? Snáď sme už kdesi tam, kde by ktosi porušoval zákony? Preukázalo sa, že to porušuje? Myslím si, že tento moment je, našťastie, veľmi ďaleko, že to nehrozí, a takéto uznesenie smerom k vláde považujem za predčasné, neprimerané situácii aká sa vytvorila. Okrem toho celkom nezávisle na tom, či parlament prijme takéto uznesenie alebo neprijme, vláda je z ústavy a zo zákona povinná na všetky tieto veci pamatať, pokiaľ sa ale preukáže, že sa porušujú zákony.

K bodu 3 - prosím vás pekne, súhlasím s tým, aby o všetkom sa informovala Rada Európy, Európska únia, aj Konferencia o bezpečnosti a spolupráci v Európe, ale potom sa nehnevajme na seba - a teraz nie preto, aby som sa chcel zastávať svojich priateľov v maďarských politických zoskupeniach, keď robia to isté - veď náš parlament uplatňuje ten istý spôsob, ktorý, podľa môjho názoru, vtedy nesprávne

uplatnili maďarské politické subjekty, keď išlo o prijatie Slovenskej republiky do Rady Európy. Domnievam sa, že vypisovanie na tieto inštitúcie riešeniu vecí jednoducho nepomôže.

K bodu C - prosím vás pekne, nechcem byť zlomyseľný, skutočne nechcem byť zlomyseľný, ale v bode B v časti 2 sme prijali nasledovné: "Národná rada Slovenskej republiky vyhlasuje, že v nadväznosti na svoje uznesenia z 3. decembra 1992 je pripravená i naďalej uskutočňovať politiku o ochrane ľudských a občianskych práv v súlade s princípmi obsiahnutými v Európskej konvencii o ľudských právach v znení následných odporúčaní Parlamentného zhromaždenia Rady Európy. Pri zabezpečovaní ochranných práv národnostných menšín bude vychádzať z princípov obsiahnutých v odporúčení číslo 1201/1993/ Parlamentného zhromaždenia Rady Európy k Dodatkovému protokolu k Európskej konvencii o ľudských právach a právach národnostných menšín. Ak prijmeme dikciu, ktorá je uvedená v bode C, vlastne sa zriekame svojho záväzku vychádzať z odporúčaní číslo 1201/1993 Rady Európy. Kladím otázku: Uvedomujete si čo to znamená? Uvedomujete si čo to znamená? Podľa môjho názoru tento dokument bez ohľadu na to, akú právnu silu nadobudol alebo nenadobudol, predstavuje do dnešného dňa návod na riešenie väčšiny existujúcich problémov súvisiacich s právami menšín žijúcich na území Slovenskej republiky. Tento dokument nechcem fetišizovať, chcem len poukázať na to, že ak by k takémuto aktu prijatím uznesenia Národnej rady došlo, v ktorom by sme zrušili tento svoj záväzok, rovnako by sme veci nepomohli, ako nepomohli autori výzvy z Komárna. Práve naopak, ako zákonodarný zbor by sme sa vyprofilovali úplne iným smerom, a obávam sa, že tento smer by nebol v Európe prijatý.

Preto vás chcem v záujme vecí poprosiť, aby ste sa najmä nad týmto bodom C mimoriadne vážne zamysleli, a nebudem pokračovať v ďalšej argumentácii, pretože by som musel

uviesť vecí, ktoré by možno ušiam pánov poslancov neboli veľmi prijateľné, najmä vecí súvisiace s okolnosťami schválenia tohoto uznesenia. Keď na tom budete trvať, keď chcete, poviem vám to. Nezávisle na tom vás veľmi prosím, aby sme sa v tejto veci neunáhľili a neprispeli k tomu, aby sa situácia a jej riešenie vyvíjalo smerom ku konfrontácii. Domnievam sa, že máme v rukách stále dostatok dostupných, celkom bežných a realistických prostriedkov, aby sme celý tento problém riešili pokojne, v rámci dohody, ktorú je možné dosiahnuť aj na pôde parlamentu, alebo aby sme k tomu využili aj iniciatívu pána prezidenta, aj spoluúčasť vlády a jej inštitúcií.

Neunáhľime sa v tejto veci, pretože - a to chcem záverom povedať - navrhnutý text uznesenia by veci nepomohol, situáciu by len skomplikoval, a mohli by sme mať aj ďalšie veľmi vážne problémy.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Zselenákovi, len chcem upozorniť, pokiaľ pán poslanec Zselenák sa domáha, aby písmeno C bolo upravené, to práve navrhla pani poslankyňa Kaliská, a myslím si, že je to pozitívny návrh. Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa G. Kaliská:

Ospravedlňujem sa váženému plénu, ak som nepovedala, že v bode C prvé dva riadky, časť d/ a ďalej, čo za tým nasleduje, navrhujem vypustiť, to tam nebude, a bude bod 1, že nepodporí nové územné členenie, ktoré bude založené iba na etnickom princípe, a potom bude bod 2, ktorý je tam celý odcitovaný. Odôvodnila som prečo, teda žiadam vládu, aby ini-

ciovala rokovanie v Rade Európy - práve kvôli dokumentu číslo 1201. Takže, ak som to nepovedala, upravujem to na správnu mieru.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

prichodí mi vyjadriť sa k tomu, čo tu ešte nebolo povedané. Myslím si, že znovu sme si mali možnosť vypočuť demagogický prejav, ktorý chce odvieť veci úplne iným smerom. Ako vyzeralo rokovanie s prezidentom, a takisto aj v našom výbore pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti? Pán prezident totiž vyslovil požiadavku, že prosí predstaviteľov Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova, aby sa toto zhromaždenie nekonalo, aby sa od tejto výzvy distancovali. Prosím, tu nejde o to, že budeme tu teraz rozprávať o územnom členení Slovenskej republiky alebo o integrácii štátnej správy. Tu je jednoducho výzva Rady miest a obcí Žitného ostrova a potrebujeme sa vyjadriť k tomu.

Takisto včera na rokovaní výboru pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, kde boli prizvaní aj dvaja kolegovia z ústavnoprávneho výboru - pán doktor Janičina a pán doktor Brňák, tiež bola snaha pána primátora Pásztora odvieť rokovanie o tejto výzve úplne iným smerom. Keď sme mu dali priamu otázku, aby sa vyjadril k tomu, čo sleduje toto združenie svojimi krokmi, nepriamo nám odpovedal - a teraz sa vyznám z toho, ako som to pochopil - pochopil

som to tak, a poviem to otvorene, že vytvorenie autonómneho územia pre maďarskú menšinu na južnom Slovensku. Myslím si, že toto uznesenie, ktoré je tu navrhnuté, podporím bezo zvyšku. Prečo? Pretože táto výzva porušuje článok 3 odseky 1 a 2 slovenskej ústavy: "Územie Slovenskej republiky je jednotné a nedeliteľné. Hranice Slovenskej republiky sa môžu meniť len ústavným zákonom." Prosím, čo znamená časť tejto výzvy: Je potrebné ustanoviť územie s osobitným právnym postavením, v rámci ktorého budú zarúčené podmienky pre správu vlastných vecí podľa odporúčania Rady Európy 1201? To je jedna vec.

A čo pokladám za povinnosť aj tu povedať? Hovorí sa, že kuloárne reči nepatria do oficiálneho prejavu, ale ja to poviem, lebo ma to veľmi urazilo, viete veľmi ma to mrzí, A nie som nejako pobúrený, ale mŕi je ľúto, keď jeden kolega poslanec za maďarskú koalíciu mŕi včera vonku na otázku ako chcete riešiť problém 30 % Maďarov v Nových Zámkoch a 70 % Slovákov mŕi odpovedal, že to je ich problém, že tam žijú.

Takže viete, nechcem tu vyhrocovať záležitosti, ale myslím si, že keď je tu čosi, čo vlastne takýmto spôsobom ohrozuje integritu Slovenskej republiky, tak treba sa k tomu vyjadriť konečne už aspoň tak, aký je návrh tohto uznesenia. Žijem na južnom území, neraz som to povedal, medzi maďarskými občanmi mám veľmi veľa priateľov, a verte mŕi, oni to sami odsudzujú. Nie som proti tomu, aby sa obce a mestá Žitného ostrova zhromaždili, ale predsa nemôžu sa zhromažďovať na tej báze, že si tu ustanovia rozdelenie Slovenskej republiky.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Bugár, potom pán poslanec Hudec. Páni poslanci a pani poslankyne, už sme mali včera alebo predvčerom okolo toho dosť veľkú diskusiu.

Poslanec V. Bugár:

Pán predseda, žiadal by som pána poslanca Chamulu, aby uviedol meno toho poslanca z maďarskej koalície, ktorý údajne toto vyhlásil.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Myslíte, že je to treba?

Poslanec I. Chamula:

Prepáčte, pán kolega Bugár, nechcem tu niečo konfrontovať, ale skutočne som bol svedkom takéhoto vyhlásenia, a ešte aj ďalšieho vyhlásenia, ktoré som tu nepovedal, a preto nepokladám za povinnosť, aby som uvádzal meno tohto kolegu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Pán predseda, navrhujem, aby sa ukončila diskusia k tomuto bodu, aby sa hlasovalo. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Súhlasím. Musím dať najskôr hlasovať o návrhu. Prosím, pán Duka-Zólyomi. Po jeho vystúpení ukončujem diskusiu.

Poslanec Ā. Duka-Zólyomi:

Pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

na úvod by som chcel trošku korigovať pána Chamulu, nemám rád, keď u niekoho veľmi pracuje fantázia. Bol som tiež prítomný na tom zasadnutí výboru a pán starosta Pásztor sa nevyslovil takto, nehovoril ani slovo o autonómii.

Vážení páni poslanci,
vážené pani kolegyne,

my, poslanci Spolužitia a MKDH, ani ja ako člen výboru nemôžeme súhlasiť s obsahom predloženého návrhu uznesenia výboru pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti. Žijeme v demokratickom štáte, v ktorom každý občan alebo skupina občanov má slobodu zhromažďovania sa, má slobodu slova a má právo vysloviť svoj názor. Je to iniciatíva zdola, iniciatíva podľa petičného zákona, je to iniciatíva, ktorej uskutočnenie a program neodporuje ústave a žiadnemu zákonu Slovenskej republiky, ani odporúčaniam Rady Európy. Predpokladanie a priori, že táto iniciatíva obsahuje nebezpečenstvo, ktoré môže smerovať proti územnej integrite štátu a môže narušiť spolunažívanie občanov, je neopodstatnené a je zavádzaním.

Vážená Národná rada,

musíme vysloviť poľutovanie nad tým, že Národná rada chce odstúpiť od svojho rozhodnutia, ktoré je obsiahnuté v uznesení číslo 225 Národnej rady Slovenskej republiky, druhá veta, to znamená, že pri zabezpečovaní ochrany práv národnostných menšín bude vychádzať z princípov obsiahnutých

v odporúčaní číslo 1201/1993 Parlamentného zhromaždenia Rady Európy, Dodatočného protokolu k Európskej konvencii o ľudských právach a právach národnostných menšín. Je to opat krok späť. Zatiaľ je to platný dokument prijatý Parlamentným zhromaždením Rady Európy, ktorý Viedenský summit neodmietol a nezrušil. Tento dokument obsahuje základné princípy pre zabezpečenie práv národnostných menšín a je súhrnom súčasných medzinárodných noriem, na základe ktorých by sa dali riešiť problémy národnostných menšín na Slovensku a vybudovať systém ucelenej národnostnej politiky, ktorý by vyhovoval všetkým občanom Slovenskej republiky a taktiež by bol v súlade s medzinárodnými a európskymi požiadavkami.

Ďakujem pekne za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. V rámci nášho uznesenia, ktoré sme prijali, mala sa vyjadriť k tejto situácii aj vláda, takže kým prideme k hlasovaniu o uznesení, pýtam sa pána ministra Moravčíka, či nám prečíta uznesenie alebo stanovisko vlády.

Minister zahraničných vecí SR J. Moravčík:

Vážený pán predseda,
vážené poslankyne, poslanci,

uznesenie vlády ešte technicky nie je ukončené, takže to môžeme prezentovať každú chvíľu, ale rád by som sa vyjadril k tomuto návrhu uznesenia a k tomu, čo bolo k tomuto uzneseniu vyjadrené tak, ako sa to postupne v uznesení uvažuje.

Vláda Slovenskej republiky musí, žiaľ, byť pripravená na to, aby riešila situáciu, ktorá vznikla. A to, čo sa na území južného Slovenska vytvára, vytvára určitú bezpečnostnú situáciu, a na túto bezpečnostnú situáciu vláda, samozrejme, musí byť pripravená bez ohľadu na to, či je to v tomto uznesení uvedené alebo nie. Takže by som bol nerád, keby sme príliš dramatizovali takéto opatrenie, ktoré vlastne vyplýva z úloh vlády a predstavuje jednu zo základných úloh vlády.

Pokiaľ ide o ďalší bod, že vláda Slovenskej republiky by mala informovať najvyšších predstaviteľov Rady Európy, Európskej únie a KBSE - my sme to už urobili, pretože v rámci existujúcich mechanizmov, ktoré vo všetkých týchto organizáciách boli prijaté, sme povinní na takúto situáciu skutočne upozorniť, pretože ak berieme doslova to, čo bolo vo výzve uvedené, skutočne tu dochádza k určitému konfliktu, a myslím si, že na to je potrebné všetky tieto orgány upozorniť. Existuje tu - opakujem - medzinárodne vytvorený uznávaný mechanizmus práv, mechanizmus, ktorý je súčasťou preventívnej diplomacie. Takže, toto sa už stalo a boli sme povinní, prirodzene, o vzniknutej situácii všetky tieto orgány informovať.

A pokiaľ ide o odporúčania Rady Európy číslo 1201, skutočne tu vzniká dosť zvláštna situácia, pretože toto odporúčanie nebolo ešte ratifikované dostatočným počtom štátov, preto ešte nenadobudlo platnosť. Pre nadobudnutie platnosti stačí, aby ho ratifikovalo päť členských štátov. Ani toto sa ešte neuskutočnilo, ani jeden zo štátov Rady Európy nepredložil doklad o ratifikácii, hoci určitý počet štátov už prejavil svoju vôľu prístúpenia k tomuto odporúčaniu.

A skutočne aj závery posledného summitu Rady Európy vo Viedni jednoznačne poukázali na to, že princíp kolektívnych práv, ktorý je vlastne spojený s vytváraním určitých etnických území na etnickom princípe, nie je plne v súčasnej dobe

pre Európu akceptovateľný. Takže z tohoto hľadiska sa domnievam, že bude správne, keď Národná rada vyjadrí túto skutočnosť v tom znení, ktoré navrhla pani poslankyňa Kaliská. Súhlasím s tými, ktorí tvrdia, že v takom znení, ako bolo pôvodne navrhnuté, nie je možné akceptovať text navrhnutého uznesenia v bode C, pretože by to skutočne znamenalo jednostranné odstúpenie od záväzku, ktorý vznikol medzi Slovenskou republikou a Radou Európy, ale je možné iniciovať a rokováním vlastne dať do súladu naše záväzky s platnými dokumentami Rady Európy. Takže v tomto zmysle by som prosil, aby ste pri svojom rozhodovaní zobrali do úvahy aj túto informáciu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Ešte sa hlási pán poslanec Kanis.

Poslanec P. Kanis:

Vážená Národná rada,

zmyslom tohto uznesenia je veľmi presne reagovať na príslušnú výzvu Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova, a preto zrejme nemusí tu byť konfrontácia okolo uznesenia, ale malo by tu byť úsilie o to, aby to uznesenie bolo vecné, presné, aby nebolo duplicitné, aby neobsahovalo niečo, čo vyplýva z ústavy alebo iných ústavných dokumentov.

Pán minister zahraničných vecí povedal už viaceré veci, ktoré mi umožňujú pristúpiť ku konkrétnym návrhom úpravy tohto uznesenia. Tak ako on tu hovoril, aby Národná rada žiadala vládu Slovenskej republiky - v časti B bod 2 je úplne zbytočný, pretože vláde to jednoducho vyplýva z jej kompetencie a vyplýva to z ústavy. Tak ako povedal pán minister zahraničných vecí, v časti C bod 3 je takisto zbytočný, pre-

tože Slovenská republika prijala na seba isté záväzky a musí ich plniť v rámci istých pravidiel fungovania Rady Európy a správania sa členských štátov Rady Európy. Teda navrhol by som, aby body B2 a B3 boli z uznesenia vypustené, bod C treba upraviť v duchu toho, čo navrhovala pani Kaliská. Dovolil by som si trochu vysvetliť aj ten prístup.

Myslím si, že ak sme prijali nejaké uznesenie v čase, keď sme sa uchádzali o členstvo do Rady Európy, toto uznesenie sme neprijali ani tak sami k sebe, ale sme ho prijali vo vzťahu k Rade Európy. Čiže, zmena takéhoto uznesenia tu, podľa môjho názoru, nie je funkčná. Môžeme iba odlíšiť skutočnosť. Musíme odlíšiť to, že vtedy sme vyhlásili niečo v dobrej vôli, k čomu ale nemusíme byť zaviazaní vzhľadom na to, že nejde o záväzný dokument a záväzne uznesenie Rady Európy. Ale to neznamená, že by sme mali to, čo sme vyhlásili, meniť. Dokonca to považujem za zbytočné. Veď sa môže stať, že to, čo je predmetom sporu, sa stane o nejaký čas záväzným dokumentom. Tak potom čo budeme robiť? Budeme meniť toto uznesenie?

Preto navrhujem v bode C také uznesenie, ktoré nám umožní správať sa dôstojne, bez straty bodu, s čistou tvárou. V tomto bode C môžeme vyhlásiť - Národná rada vyhlasuje, že je pripravená i naďalej uskutočňovať politiku ochrany ľudských a občianskych práv, ochrany prav národnostných menšín v súlade s princípmi obsiahnutými v Európskej konvencii o ľudských právach v znení záväzných dokumentov a rozhodnutí Parlamentneho zhromaždenia Rady Európy. Ak toto prijmeme, postupujeme podľa pravidiel Rady Európy, a ak odporúčanie 1201 niekedy Rada Európy prijme ako záväzný dokument, môžeme nadviazať na to, čo sme vyhlásili, keď sme sa uchádzali o členstvo v Rade Európy. Tu niet žiadneho rozdielu.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec, ale to, čo ste povedali k bodu C, to v tom návrhu pani poslankyne Kaliskej je.

Poslanec P. Kanis:

V návrhu pani poslankyne Kaliskej sa nemenila dikcia v znení následných odporúčaní, a ja, práve vychádzajúc z toho, čo sú odporúčania a čo sú záväzné dokumenty, mením túto časť takto: "v znení záväzných dokumentov a rozhodnutí Parlamentného zhromaždenia Rady Európy". S touto úpravou nie je toto uznesenie a uznesenie, ktoré sme prijali, keď sme sa uchádzali o členstvo v Rade Európy, v rozpore.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Mikloško a potom pán poslanec Fogáš.

Poslanec F. Mikloško:

Vážený pán predseda,

mne osobne vadí, veľmi vážne, že vláda nepredložila svoje stanovisko. Je to typický alibizmus alebo, ak dovoľíte, typické chovanie sa tejto vlády v konfrontačných situáciách. Takisto to bolo v prípade Gabčíkova. Dávam preto návrh hlasovať o tomto uznesení až po predložení stanoviska vlády Slovenskej republiky. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ale stanovisko vlády tlmočil osobne pán minister zahraničných vecí.

Poslanec F. Mikloško:

Nie. Práve pán minister povedal, že vláda nepripravila ešte stanovisko, nepredložila ho.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Stanovisko áno, ale že neskoncipovala uznesenie. Tak som to chápal od pána ministra.

Poslanec F. Mikloško:

Ale jediné, čo je záväzné zo strany vlády, je uznesenie. Nič iné.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán minister.

Minister zahraničných vecí SR J. Moravčík:

Môžem informovať Národnú radu, že vláda schválila stanovisko uznesením. Technicky sa vyhotovuje, to je otázka niekoľkých minút, predložíme vám to.

Poslanec F. Mikloško:

Prosím by som, aby sme ho poznali, aby sme hlasovali po tomto stanovisku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán Fogaš, potom pán poslanec Hudec.

Poslanec L. Fogaš:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

mám len malý pozmeňovací návrh. Už tu pán minister vysvetlil pozíciu aj odporúčania 1201, ja by som ho ešte trošičku spresnil. Odporúčanie 1201 nebolo zatiaľ schválené ani v Rade ministrov, teda nielenže nebolo následne ratifikované, ale nebolo schválené ani v Rade ministrov. To ale nič nemení na našom záväzku, ktorý sme už predostreli, preto si myslím, že pozmeňujúce návrhy, ktoré predložila pani poslankyňa Kaliská, majú svoje racionálne jadro, a aj spresnenie, ktoré povedal pán poslanec Kanis, je prijateľné.

Ale odporúčal by som, a to je môj pozmeňovací návrh - v návrhu pani poslankyne Kaliskej sa hovorí, že Národná rada nepodporí ... atď. Navrhujem, aby sa to preformulovalo, a to tak, že neodporúča vypracovať návrh, ktorý by bol založený iba ... atď. To by bola tautológia - Národná rada nepodporí to, čo sama bude vlastne prijímať, takže by sme to mali formulovať tak, že sa neodporúča predkladateľovi, t. j. vláde vypracovať taký návrh, ktorý by bol založený iba na nejakom jednom princípe.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pan poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Vážený pán predseda, vážené kolegyne, kolegovia, opäť navrhujem ukončiť rozpravu a hlasovať o predloženom návrhu uznesenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno. Dávam hlasovať o tom, či ukončíme rozpravu.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 133 poslancov.

Kto je za návrh pána poslanca Hudeca?

Za návrh hlasovalo 108 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, počuli ste uznesenie, ktoré pripravil výbor s tým, že k tomuto uzneseniu boli pripomienky. Musím dať najskôr hlasovať o pripomienkach v poradí ako boli prednesené.

Prosím pán poslanec.

Poslanec F. Mikloško:

Myslím, že procedurálne, a teda aj logicky, by sa malo hlasovať najprv o mojej pripomienke, pretože ja som žiadal odložiť hlasovanie o tomto uznesení.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, musíme hlasovať ako boli návrhy. Keď ostatné návrhy neprejdú, bude sa hlasovať o vašom návrhu, že

sa hlasovanie odkladá alebo prerušuje. Ale pani poslankyňa navrhla pozmeňovací návrh, tak budeme o ňom hlasovať.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, prepáčte, ale predstavte si, že zmeníme rôzne pasáže tohto uznesenia, a potom to odložíme, lebo nepoznáme stanovisko vlády. A potom budeme znovu rokovať o všetkom?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To je rokovací poriadok.

Pán podpredseda vlády už má hotové uznesenie, stanovisko vlády. Prosím, pán podpredseda.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

prosím, ospravedlňte ma, budem čítať pomalšie, pretože vláda zasadala počas prestávky tu a robila úpravy do textu, takže budem čítať stanovisko pomalšie.

"V súvislosti s výzvou Združenia miest a obcí žitného ostrova k samosprávam južného Slovenska zo dňa 6. decembra 1993 a zámerom zvolať do Komárna zhromaždenie starostov, primátorov, poslancov miestnych zastupiteľstiev a parlamentných poslancov na deň 8. januára 1994, prijala vláda nasledujúce stanovisko:

Vláda Slovenskej republiky už vo svojom programovom vyhlásení, opierajúc sa o hlavu IV článok 64 Ústavy Slovenskej republiky, položila dôraz na posilnenie samosprávy regiónov, miest a obcí a združenia občanov. Vypracovala koncepciu organizácie a výkonu verejnej správy, ktorú predložila na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky. Súčasne je Národnej rade Slovenskej republiky predložený na schválenie vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách v organizácii miestnej štátnej správy, ktorým by sa zakotvilo vykonanie horizontálnej integrácie orgánov miestnej štátnej správy. Vyvrcholením tohto procesu by malo byť prijatie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územnom a správnom členení Slovenskej republiky.

Cieľom nového územného a správneho členenia je objektivizovať a racionalizovať systém verejnej správy tak, aby nové územné jednotky boli funkčné a schopné po stránke sociálno-ekonomickej, dopravnej, kultúrnej a ďalších vytvárať sociálne zázemie pre obyvateľstvo v nich žijúce. Výsledkom by mal byť optimálny a vyvážený model administratívneho usporiadania zodpovedajúci súčasným európskym trendom procesu decentralizácie orgánov štátnej správy. Záujmom vlády je, aby takýto model systémovo riešil vytvorenie vyvážených celkov a súčasne postupne vyrovnával isté existujúce rozdiely v ich sociálno-ekonomickej úrovni.

V tomto úsilí je vláda otvorená všetkým konštruktívnym odporúčaniam a podnetom, ktoré by pri rešpektovaní platného ústavného rámca viedli k vypracovaniu vhodného modelu. Listom svojho podpredsedu Romana Kováča z 2. novembra 1993 vláda informovala o svojom úsilí aj Združenie miest a obcí Žitného ostrova.

Potvrdením úprímného prístupu slovenskej vlády je aj skutočnosť, že pri hľadaní optimálneho modelu budúceho územného a administratívno-správneho usporiadania vláda postupne

je v úzkej spolupráci s expertmi Rady Európy. Najbližšia návšteva expertnej skupiny Rady Európy k tejto problematike sa uskutoční 17. a 18. januára 1994.

Vláda Slovenskej republiky zastáva názor, že iniciatíva Združenia miest a obcí Žitného ostrova prekračuje svojím obsahom rámec poslania občianskeho združenia. Vláda je presvedčená o škodlivosti snahy rozdeľovať územia podľa etnického princípu, ktorý tvorí podstatu výzvy. Preferovanie tohto princípu by nezaručovalo rovnaké práva občanom na národnostne a etnicky zmiešaných územiach, ani vyvážený sociálno-ekonomický rozvoj jednotlivých regiónov. Navyše, iniciatíva z nepochopiteľných dôvodov obchádza prebiehajúcu diskusiu a snaží sa predurčovať jej konečné riešenie.

Autori iniciatívy sa odvolávajú na návrh Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv, ktorý je súčasťou odporúčania Parlamentného zhromaždenia Rady Európy číslo 1201. Slovenská republika sa pri vstupe do Rady Európy zaviazala pri zabezpečovaní ochrany práv národnostných menšín rešpektovať princípy uvedené v spomínanom odporúčaní číslo 1201. Iniciatíva Združenia miest a obcí Žitného ostrova je okrem iného v rozpore aj s návrhom dodatkového protokolu, na ktorý sa odvoláva. Článok 11 tohto návrhu podmieňuje vytváranie miestnych alebo autonómnych úradov národnostnou menšinou v súlade s právnym poriadkom štátu. Navyše, dodatkový protokol v znení navrhovanom v Odporúčaní číslo 1201 nebol akceptovaný na vrcholnom stretnutí Rady Európy v októbri tohto roku aj pre presadzovanie kolektívnych práv.

Vláda Slovenskej republiky je odhodlaná naďalej usilovať o uspokojovanie sociálno-ekonomických potrieb občanov a zohľadňovať požiadavky národnostných menšín v duchu medzinárodných dokumentov, v prvom rade Kodanského dokumentu z roku 1991. Vláda Slovenskej republiky je pripravená zabez-

pečiť integritu, bezpečnosť a územnú celistvosť štátu a podniknúť k tomu nevyhnutné opatrenia.

V záujme dôkladnej prípravy optimálneho projektu územno-správneho usporiadania, umožnenia vecného dialógu všetkých zainteresovaných, vláda neodporúča pripravované zhromaždenie uskutočniť.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Takže by sme pristúpili k hlasovaniu podľa toho, ako boli prihlásení páni poslanci s pripomienkami. Najskôr by som dal hlasovať o návrhu pani poslankyne Kaliskej. Prosím pani poslankyňu Kaliskú, aby nám prečítala celé znenie.

Poslankyňa G. Kaliská:

Pán predseda, najprv som chcela povedať, že si osvojujem to, čo zmenil pán Kanis v bode C, teda nasledne odporúčania zameniť za záväzné predpisy, ale nesuhlasím s jeho názorom, aby v časti B vypadli body 2 a 3. A suhlasím s tým, čo preformuloval docent Fogaš, teda stahujem moje a dávam na hlasovanie to, čo preformuloval docent Fogaš.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Môžete teraz prečítať celé znenie aj s týmito dvomi úpravami?

Pani poslankyne, páni poslanci, budeme počúvať pani poslankyňu Kaliskú, prečíta znenie uznesenia, o ktorom budeme hlasovať.

Poslankyňa G. Kaliská:

Návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k
Výzve Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova.

Národná rada Slovenskej republiky

A. k o n š t a t u j e,

že Výzva Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova prekračuje svojím obsahom rámec, ktorý stanovuje právny poriadok Slovenskej republiky občianskym združeniam a záujmovým organizáciám obcí a miest. Vytváranie organizačných útvarov s politickými cieľmi a požiadavkami, ktoré môžu smerovať proti územnej integrite štátu, narušiť spolunažívanie občanov, spoluprácu medzi národmi a narodnosťami, je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a ostatnými zákonmi Slovenskej republiky a odporúčaniami Parlamentného zhromaždenia Rady Európy. Neprispejeva k pokojnému dotvaraniu demokratických štruktúr Slovenskej republiky a jej právneho poriadku. Konfrontačný tón, neprímerané požiadavky a netolerancia autorov výzvy nemôže byť úprimným záujmom našich občanov.

B. ž i a d a

1. organizátorov výzvy o odloženie tohto pripravovaného zhromaždenia v záujme vytvorenia dostatočného časového priestoru pre prípravu optimálneho projektu územnosprávneho členenia a vecného dialogu všetkých zainteresovaných,

2. vládu Slovenskej republiky o prijatie potrebných opatrení na zabezpečenie zákonnosti a rešpektovania právneho poriadku,

3. vládu Slovenskej republiky informovať listom najvyšších predstaviteľov Rady Európy, Európskej únie a KBSE o skutočnostiach súvisiacich s Výzvou Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova.

4. vládu Slovenskej republiky iniciovať rokovanie s predstaviteľmi Rady Európy o záväznosti odporúčania číslo 1201 pre členské krajiny Rady Európy s termínom do 30. 1. 1994.

C. n e o d p o r ú č a

vláde Slovenskej republiky vypracovať návrh nového územnosprávneho členenia založeného iba na etnickom princípe,

D. v y h l a s u j e,

že je pripravená i naďalej uskutočňovať politiku ochrany ľudských a občianskych práv, ochrany práv národnostných menšín v súlade s princípmi obsiahnutými v Európskej konvencii o ľudských právach v znení záväzných predpisov Parlamentného zhromaždenia Rady Európy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 121 poslancov.

Kto je za uznesenie, ktoré prečítala pani poslankyňa Kaliská, s osvojením si pozmeňovacích návrhov pánov poslancov?

Faktické poznámky v priebehu hlasovania, pán poslanec?

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda,

bol predložený text. K nemu poslanci dali pozmeňovacie návrhy. Môžeme hlasovať o pozmeňovacích návrhoch. Pani poslankyňa nám veľmi pekne pre úplnosť prečítala, ako by to podľa nej mohlo vyzerať, ale to musí plénum odsúhlasiť, teda pozmeňovacie návrhy k textu, ktorý je pred nami. Ten text máme všetci na stole a budeme hlasovať o návrhoch pani Kaliskej, pána Kanisa a všetkých, ktorí predložili pozmeňovacie návrhy. To môžeme urobiť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, pani poslankyňa Kaliská dala pozmeňovací návrh - svoje uznesenie a osvojila si dve doplňovacie poznámky pána Kanisa a pána Fogaša.

Poslanec M. Ftáčnik:

To je veľmi sympatické, ale to znamená, že stiahla svoje zmeny, ale tam sú niektoré návrhy, ktoré ešte menia ten text. Ako o nich budeme rozhodovať?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

No, keď prijmeme toto uznesenie, tak o nich hlasovať nebudeme.

Poslanec M. Ftáčnik:

No, to je vylúčené. /Potlask./

Podľa rokovacieho poriadku hlasujeme o pozmeňovacích návrhoch tak, ako boli podané. Veď to je napísané v rokova-

com poriadku. Toto je nejaký nový spôsob, ako chceme vytvárať dokumenty.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To nie je nový spôsob. Je to pozmeňovací návrh poslankyne Kaliskej. Predložila nové uznesenia.

Poslanec M. Ftáčnik:

Nie, nič také sa nestalo. V rozprave sa nič také nestalo.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Kaliská, prosím vás, povedzte nám, čo ste dali tejto Národnej rade Slovenskej republiky na rozhodnutie.

Poslankyňa G. Kaliská:

Pán predseda, z procedurálneho hľadiska pán Ftáčnik má pravdu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nená.

Poslankyňa G. Kaliská:

Dala som pozmeňovacie návrhy. Zopakujem, v ktorých bodoch pozmeňovacie návrhy sú tie, ktoré som teraz naposledy prečítala. Dobré?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže, nedali ste návrh na nové uznesenie?

Poslankyňa G. Kaliská:

Dala som, ale poviem kde. V bode A som nemenila nič, v bode B som nemenila ani v prvom, ani v druhom, ani v treťom bode, pridala som bod číslo 4. Tak o tom dajme hlasovať, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Je nás 121. Budeme hlasovať o pozmeňovacom návrhu pani poslankyne Kaliskej. /Šum v sále./ Tak sa budeme ešte raz prezentovať, keď sa neponáhľate.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 141 poslancov.

Budeme hlasovať o pozmeňovacom návrhu pani poslankyne Kaliskej, ktorá ho uvádza ako nový bod B4. Kto je za, aby uznesenie bolo doplnené týmto návrhom pani poslankyne Kaliskej?

Za návrh hlasovalo 96 poslancov.

Kto je proti návrhu?

Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pani poslankyne Kaliskej na zmenu uznesenia nášho výboru sme prijali.

Poslankyňa G. Kaliská:

Ďalej som dala pozmeňovací návrh bodu C ako neodporúča. Znova to prečítam: "Vláda Slovenskej republiky vypracovať

návrh nového územnosprávneho členenia založeného iba na etnickom princípe”.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, predstavujeme sa.

Prezentovalo sa 139 poslancov.

Kto je za tento pozmeňovací návrh?

Za návrh hlasovalo 114 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky prijala i tento návrh.

Poslankyňa G. Kaliská:

Posledný môj návrh bol bod D, kde Národná rada Slovenskej republiky vyhlasuje, že je pripravená i naďalej uskutočňovať politiku ochrany ľudských a občianskych práv, ochrany práv národnostných menšín v súlade s princípmi obsiahnutými v Európskej konvencii o ľudských právach v znení záväzných predpisov Parlamentného zhromaždenia Rady Európy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme hlasovať o tomto návrhu.

Prosím, predstavujeme sa.

Prezentovalo sa 141 poslancov.

Kto je za takto prednesený návrh zmeny?

Za návrh hlasovalo 111 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 15 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky prijala i tento pozmeňovací návrh pani poslankyne na zapracovanie do znenia uznesenia.

Ďakujem. Boli ešte pozmeňovacie návrhy pána Kanisa, pána Zselenáka. Pán Kanis chcel vypustiť bod B ods. 2 a 3. Pán poslanec konštatoval, že je to tam nadbytočné. Preto to chce vypustiť. Tak som tomu rozumel.

Poslanec P. Kanis:

Áno, presne tak. To má zmysel aj teraz. Chcel by som upozorniť, že tak vystúpil aj pán minister Moravčík, dokonca aj to, čo povedal podpredseda vlády pán Kováč potvrdzuje, že body 2 a 3 sú tam vlastne zbytočné, pretože to sa deje.

A ešte jedna pripomienka: Pani poslankyňa Kaliská si osvojila môj návrh. Dávam právnikom na zváženie, či to je presné, keď sa tam použilo "záväzných predpisov" ako sme to predtým schválili. Môj pozmeňovací návrh znel "záväzných dokumentov a rozhodnutí". Ale prosím, nechcem komplikovať veci.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Je to presnejšie ako ste povedali vy, ale je to to isté.

Takže budeme teraz hlasovať o týchto dvoch návrhoch pána Kanisa naraz. Hlasujeme o tom, že sa vypustia body B2 a B3.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 140 poslancov.

Kto je za návrh pána Kanisa, aby sme vypustili tieto body B2 a B3?

Za návrh hlasovalo 45 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 38 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 57 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Kanisa sme neprijali. Uznesenie v týchto bodoch ostáva nezmenené.

Ďalej mal pozmeňovací návrh pán Zselenák. To už je bezpredmetné. Dávam hlasovať o uznesení ako o celku.

Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 137 poslancov.

Kto je za to, aby sme prijali toto uznesenie so zmenami, ktoré sme pred chvíľou schválili?

Za návrh hlasovalo 102 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k Výzve Rady Združenia miest a obcí žitného ostrova sme prijali. /Potlesk./

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, prajem vám všetkým dobrú noc. Stretneme sa zajtra o 9.00 hodine.



NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15., 16., 20., 21. a 22. decembra 1993

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA O 25. SCHÔDZI NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

III. časť

X. volebné obdobie

Piaty deň rokovania
25. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky
22. decembra 1993

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pokračujeme v rokovaní. Prosím, aby sme sa predstavili.

Prezentovalo sa 120 poslancov, takže Národná rada je uznášaniaschopná.

Rokovanie 25. schôdze sme včera prerušili pred hlasovaním o vládnom návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994.

S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Miškovský.

Poslanec V. Miškovský:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážené plénum,

dovoľte len dvoma vetami krátko informovať, že včera vo večerných hodinách sme založili šesťčlenný poslanecký klub - Národnodemokratický klub Slovenskej národnej strany, ktorého členmi sú pán Ľudovít Černák, pán Milan Janičina, pán Anton Hrnko, pán Štefan Kvietik, pani Gabriela Kaliska a ja.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme pokračovať. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona, o jednotlivých pripomienkach.

Prosím, pán spoločný spravodajca.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,
milí opoziční, koaliční priatelia,
milí hostia,

vcelku bolo podaných 117 pozmeňovacích návrhov - z výborov 40 a v rozprave 77. Tie, ktoré sú podané vo výboroch, majú malé písmená, tie, ktoré boli podané v rozprave, sú označené veľkými arabskými písmenami a zaradené logicky tam, kde patria. Takže dovoľte, aby som začal in medias res.

Prvý návrh, ktorý predniesla pani poslankyňa Bartošová, znel: osobitne hlasovať o štátnom rozpočte - časť I. až III. a osobitne hlasovať o každej ďalšej novelizácii zákona. Neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 143 poslancov.

Hlasujeme o procedurálnej zmene, ktorý navrhla pani poslankyňa Bartošová. Spravodajca neodporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 60 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Takže návrh pani poslankyne sme neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Pod bodom B je prvý bod vrátiť návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 1994 vláde Slovenskej republiky na prepracovanie. Podal ho výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru, jeho 10 členov. Neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 143 poslancov.

Kto je za vrátenie návrhu vláde na prepracovanie? Pán spravodajca odporúča neprijať.

Za návrh hlasovalo 64 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že ani tento pozmeňovací návrh sme neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 2 - zmena názvu zákona o štátnom rozpočte - poslankyňa pani Bartošová. Neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 142 poslancov.

Budeme hlasovať o zmene názvu zákona s tým, že pan spoločný spravodajca odporúča neprijat.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 64 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Takže, ani tento návrh sme neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

O bodoch 3, 4 a 5, keďže sú spojené logicky, navrhujem hlasovať an blok. Odporúčam neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bodoch 3, 4 a 5. Aj o bode 6, pán spoločný spravodajca?

Poslanec H. Kočtúch:

Mohli by sme aj o bode 6, lebo to z toho vyplýva.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 141 poslancov.

Hlasujeme o bodoch 3, 4, 5 a 6 s tým, že pan spoločný spravodajca navrhuje tieto body neprijat.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 20 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 78 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 43 poslancov.

To znamená, že sme tieto body neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 7 - návrh pána poslanca Štefana Harnu - máte to tam, nebudem to čítať. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 7 spoločnej správy, o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Harnu s tým, že pán spravodajca odporúča prijať.

Najskôr sa budeme prezentovať.

Prezentovalo sa 144 poslancov.

Kto je za tento pozmeňovací návrh? Spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 143 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Poslanec H. Kočtúch:

Tým odpadá bod 8, lebo to je vlastne to isté, len pán poslanec Harna to navrhol presnejšie. Ospravedlňujem sa pánu poslancovi Varjú. Čiže bod 9 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže o bode 8 vôbec nebudeme hlasovať, pretože je bezpredmetný.

Poslanec H. Kočtúch:

Tým, že sme prijali bod 7 pána poslanca Harnu, návrh pána poslanca Varjú je bezpredmetný. Tyka sa toho istého, len pan poslanec Harna to lepšie, presnejšie špecifikoval

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže sa budeme prezentovať.

Prezentovalo sa 143 poslancov.

Kto je za? Pan spravodajca odporúča prijať. Je to bod 9.

Za návrh hlasovalo 142 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že bod číslo 9 sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 10 neodporúčam prijať. To je návrh pána poslanca Jakubíka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 10 - návrhu pána poslanca Jakubíka. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať. Prosím, kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 62 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

To znamená, že tento návrh neprešiel.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 11 - neodporúčam prijať návrh pána poslanca Bogdana.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 11 - návrh pána poslanca Bogdana. Pán spravodajca ho odporúča neprijíť.

Za návrh hlasovalo 65 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že ani tento pozmeňovací návrh sme neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 12, druhá časť - navrhované riešenie má väzbu na body 42 a 43, tak by som odporúčal hlasovať teraz spolu o bodoch 12, 42 a 43, lebo sú zviazané. Odporúčam neprijíť. Bod 12 má odseky 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 plus body 42 a 43, tie sú priamo zviazané s týmto bodom. Odporúčam neprijíť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pan poslanec Jakubík sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec P. Jakubík:

Napred by som chcel spresniť bod 12 tak, ako je navrhovaný. Jeho znenie vypúšťa aj § 21 ods. 1 navrhovaného zákona o štátnom rozpočte a § 20. Čiže okrem § 9 navrhované znenie v bode 12 vypúšťa aj odsek 1 § 21 a § 22. Pokiaľ ide o zlučenie s bodmi 42 a 43, s návrhom nesuhlasím. Predkladal som návrh, že v prípade, keď nebude tento môj pozmeňovací návrh uvedený v bode 12 prijatý, mám ďalšie pozmeňovacie návrhy, ktoré sú uvedené v bodoch 42 a 43.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Rozumiem tomu tak, že budeme hlasovať osobitne. Hlasujeme o bode 12.

Poslanec H. Kočtúch:

Odporúčam neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Kto je za? pan spoločný spravodajca odporúča návrh neprijat.

Za návrh hlasovalo 59 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že bod 12 sme neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 13 - návrh pána poslanca Jakubíka odporúčam neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Hlasujeme o bode 13 - návrh pána poslanca Jakubíka. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijat.

Za návrh hlasovalo 59 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že ani tento pozmeňovací návrh pána poslanca Jakubíka sme neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 14 odporúčam taktiež neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 14 - taktiež návrh pána poslanca Jakubíka a tým, že pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijat.

Za návrh hlasovalo 65 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že ani tento návrh neprešiel.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 15, tretia časť - § 10 sa vypúšťa. Návrh pána poslanca Jakubíka neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za návrh? Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijat.

Za návrh hlasovalo 70 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 7 poslanci.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Hlasovaním o bode 15 sme vlastne rozhodli o ďalších dvoch bodoch, o bodoch 16 a 17. Sú bezpredmetné, lebo sa týkajú tretej časti.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Jakubík má faktickú poznámku.

Poslanec P. Jakubík:

Nemôžem celkom súhlasiť so spoločným spravodajcom, že neschválením pripomienky v bode 15 sme automaticky vylúčili body 16 a 17, lebo pôvodný text zostal a toto sa týka návrhu pôvodného textu. Tu len by som chcel upozorniť, pokiaľ ide o bod 16, že je tam preklep, namiesto minimálnej mzdy má byť nominálnej mzdy.

A ešte jedno malé spresnenie: u pracovníkov s manažérskymi zmluvami presnejšie túto podstatu vystihuje výraz "u pracovníkov so zmluvným platom". Nemení to podstatu, keď som to nepredniesol v tejto formulácii, ale manažérske zmluvy ako také nie sú legislatívne používané a zavedený pojem. Odporúčam preto upraviť tento text na "u pracovníkov so zmluvným platom".

Poslanec M. Kočtúch:

Vychádzali sme z pôvodného návrhu, ktorý ste nám dali. Beriem to, v poriadku. Navrhujem hlasovať o bode 16. Odporúčam neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Kto je za návrh? Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijat.

Za návrh hlasovalo 58 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že návrh neprešiel.

Poslanec H. Kočtúch:

Prikročíme k bodu 17 - návrh pána poslanca Kuriščáka.
Odporúčam neprijaté.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Hlasujeme o bode 17 - návrh pána poslanca Kuliščáka.
Spoločný spravodajca ho odporúča neprijaté.

Kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 28 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 96 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že ani návrh pána poslanca Kuliščáka sme neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Návrh pána poslanca Bogdana k štvrtej časti bodu 18 odporúčam neprijaté.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 144 poslancov.

Hlasujeme o bode 18. Pán spoločný spravodajca ho navrhuje neprijíť. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 48 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Neschválili sme ani tento bod pozmeňovacích návrhov.

Poslanec M. Kočtúch:

Bod 19 - návrh výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru je totožný s bodom 27, ktorý navrhol pán poslanec Brocka. Čiže keď rozhodneme o bode 19, rozhodneme vlastne aj o bode 27. Odporúčam neprijíť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 19, to je k § 13.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca odporúča neprijíť.

Za návrh hlasovalo 73 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že tento bod sme tiež neschválili.

Poslanec H. Košťúch:

Bod 20 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Hlasujeme o bode 20 s tým, že pán spravodajca ho odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 82 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Konštatujem, že sme tento bod prijali.

Poslanec H. Košťúch:

Bod 21 - návrh výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru odporúčam prijať, len by som upozornil na malú pravopisnú úpravu: "Podobne to platí pre občana so zmenenou pracovnou schopnosťou." Odporúčam teda uviesť túto zmysel nijakým spôsobom nenarušujúcu úpravu. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Hlasujeme o bode 21 s tým, že pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať. Kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 147 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval žiaden poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Tento pozmeňovací návrh sme schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 22 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Budeme hlasovať o bode 22 s tým, že pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať. Kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 127 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval žiaden poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 23 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Harna.

Poslanec Š. Harna:

Môj návrh som podal trochu inak. Legislatívne sa to upravilo, to je v poriadku, proti tomu nemám námietky, ale

tam je poznámka pod čiarou. Navrhol som tam § 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 14/1993 Z. z. o štátnom rozpočte Slovenskej republiky. Ďalší text "a o zmene zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia" tam nie je relevantný, pretože § 3 túto povinnosť ukladá. Takže tie dva posledné riadky v poznámke pod čiarou treba vyčiarknuť.

Poslanec H. Kočtúch:

Čiže končí to "...o štátnom rozpočte Slovenskej republiky". Ostatok sa vyčiarkne. S touto úpravou súhlasím, ale bod 23 k § 20 neodporúčam prijať, teda návrh pána poslanca Harnu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Kto je za návrh? Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 66 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh pod bodom 23 sme neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 24 - návrh pána poslanca Varjú odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa predstavovať.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Varjú
k bodu 24. Spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 143 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Bod 24 viažuci sa k § 11 sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 25 - návrh pána poslanca Jána Weisa odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, predstavíme sa.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Hlasujeme o bode 25. Je to návrh pána poslanca Jána
Weisa. Spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 142 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Tento návrh sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 26 - návrh pána poslanca Gazdika neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Budeme hlasovať o bode 26. Pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.

Za návrh hlasovalo 32 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 91 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Tento návrh sme neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Ako som povedal v súvislosti s bodom 19, bod 27 je tožný s bodom 19, o ktorom sme rozhodli hlasovaním. Môžeme pristúpiť k bodu 28. Neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Brocka sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec J. Brocka:

Pán predseda, moje ďalšie návrhy v bodoch 28 a 29 spolu súvisia.

Poslanec H. Kočtúch:

Áno, dávam o nich hlasovať osobitne, i keď súvisia. Ak chcete, môžeme hlasovať o týchto bodoch spolu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O bode 27 sa nehlasuje, hlasujeme len o bodoch 28 a 29.

Poslanec H. Kočtúch:

Čiže hlasujeme o bodoch 28 a 29. Pán poslanec Brocka správne povedal, že spolu súvisia. Neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Hlasujeme o bodoch 28 a 29 - pozmeňovacie návrhy pána poslanca Brocku. Pán spoločný spravodajca ich navrhuje neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 71 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

To znamená, že sme tieto dva pozmeňovacie návrhy pána poslanca Brocku neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 30 - návrh pána poslanca Brocku - ľutujem, ale tiež neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Budeme hlasovať o bode 30. Kto je za? Pán spoločný spravodajca ho navrhuje neprijat'

Za návrh hlasovalo 72 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 67 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali tento pozmeňovací návrh.

Poslanec H. Kočtúch:

Teraz prosím pani poslankyne a pánov poslancov hlasovať o bode 32. Ide totiž o desiatu časť a pán Robert Fico navrhol desiatu časť vypustiť. Ak ju vypustíme a odhlasujeme, nemusíme hlasovať potom ani blok o bodoch 31, 33, 34, 35, 37 a 38. Odporúčam prijať tento návrh - desiatu časť vypustiť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Hlasujeme o bode 32 s tým, že spravodajca odporúča, aby sme ho schválili. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 140 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh sme schválili.

Faktická poznámka pána poslanca Tahyho.

Poslanec M. Tahy:

Pán predseda, upozorňujem, že sme prijali bod 22, ktorý sa týka toho istého bodu, čiže mali sme o ňom hlasovať až po prijatí tohoto bodu. Bude potrebné v tom urobiť nejakú nápravu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, pán poslanec, máte pravdu. Nemusíme o tom hlasovať.

Poslanec H. Kočtúch:

Áno, uznávam, musíte nám prepačiť, tých návrhov bolo 117. Robili sme to do pol jedenástej v noci. Teda o bodoch 31, 33, 34, 35, 36 a 38 nemusíme hlasovať a rovnako nemusíme hlasovať o návrhu pána poslanca Brocku, ktorý má identický návrh ako pán poslanec Fico - desiatu časť sa vypúšťa. Je to totožné s bodom 32, o ktorom sme práve rozhodli, že sa vypúšťa.

Budeme hlasovať o bode 37. Nie, ten tiež patrí do toho. Bod 39 - ide o dvanástu časť. Odporúčam prijať, schváliť an blok. Ide o zhruba o tri paragrafy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Až po stranu 17 po § 52a.

Poslanec H. Kočtúch:

Áno. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Kto je za? Pán spravodajca odporúča, aby sme to prijali.

Za návrh hlasovalo 133 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Teraz pristupujeme k bodu 40. Zdvorile musím tento návrh odmietnuť. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Hlasujeme o bode 40, ktorý sa viaže k § 19. Pán spravodajca ho odporúča neprijať.

Za návrh hlasovalo 40 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 78 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že sme bod 40 neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Rovnako bod 41 - návrh pani poslankyne Bauerovej odporúčam neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Hlasujeme o bode 41. Pán spravodajca ho odporúča neprijat. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 66 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 67 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že sme tento návrh neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Rešpektujem faktickú pripomienku pána poslanca Jakubíka a hlasujeme o bode 42, potom osobitne o bode 43, ktoré súvisia s bodom 12, pretože znamenali variantné riešenie. Bod 42 - návrh pána poslanca Jakubíka odporúčam neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Kto je za? Pán spravodajca odporúča neprijat.

Za návrh hlasovalo 56 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali tento pozmeňovací návrh.

Poslavec H. Kočtuch:

Bod 43 - návrh pána poslanca Jakubíka odporúčam taktiež neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca odporúča bod 43 neprijat?

Za návrh hlasovalo 51 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 71 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov.

Konštatujem, že sme ani bod 43 neschválili.

Poslanec H. Kočtuch:

Bod 44 - návrh pána poslanca Jakubíka, žiaľbohu, tiež musím odporučiť neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Kto je za? Pán spravodajca odporúča neprijat.

Za návrh hlasovalo 54 poslancov.

Kto je proti?

Proti hlasovalo 66 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

O bodoch 45 a 46 odporúčam hlasovať naraz. Týkajú sa štátneho vyrovnávacieho príspevku, ktorého účinnosť zrušením štátneho vyrovnávacieho príspevku sa odročuje k 1. 4. 1994. Ide o 1 100 miliónov korún. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za body 45 a 46 spoločne? Spoločný spravodajca navrhuje tieto body prijať.

Za hlasovalo 105 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 27 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že sme tieto dva body prijali.

Poslanec H. Kočtuch:

O bodoch 47 a 48, ktoré sú totožné, len pani poslankyňa Bauerová lakonicky zdôvodňuje návrh pána poslanca Jakubíka, odporúčam hlasovať naraz, alebo uprednostníme pani poslanky-

ňu Bauerovú, že je dáma a že rozhodnutie sa bude vzťahovať aj na náš súd o návrhu pána poslanca Jakubíka. Odporúčam neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Takže hlasujeme v opačnom poradí. Kto je za návrh v bodoch 48 a 47 s tým, že spravodajca ich odporúča neprijat?

Za návrh hlasovalo 61 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že body 47 a 48 sme neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 49 odporúčam neprijat preto, že je totožný s bodom 50, ktorý odporúčam prijať, ale nesúhlasím s tým, že ustanovenia prechodného a splnomocňovacieho charakteru sa premietajú do príslušných článkov podľa toho, ktorého zákona sa týkajú.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca bod 49 navrhuje neprijat.

Za návrh hlasovalo 53 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že bod 49 sme neschválili.

Poslanec H. Kočtuch:

Navrhujem prijať bod 50. Ide o legislatívnu upravu legislatívneho odboru Národnej rady Slovenskej republiky, kde sa časti menia na články. Je to legislatívna zmena. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Kto je za návrh? Spoločný spravodajca ho navrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 126 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že bod 50 sme prijali.

Poslanec H. Kočtuch:

Bod 51 je rozporný. Odporúčam neprijať, pretože ak by sa presunula kapitola Slovenskej informacnej služby do kapitoly Všeobecnej pokladničnej spravy, tým by sa naopak, zverejnila. Je to súčasť ďalších návrhov. Bod 51 odporúčam neprijať, lebo je v rozpore s tým, čo chce výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, t.j. požiadavka nezverejňovať

v zákone samostatnú rozpočtovú kapitolu Slovenská informačná služba a pripočítať ju ku kapitole Všeobecná pokladničná správa. Neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Kto je za? Hlasujeme o bode 51 s tým, že ho spoločný spravodajca navrhuje neprijať.

Za návrh hlasovali 3 poslanci.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 98 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 47 poslancov.

Bod 51 ako pozmeňovací návrh sme neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Pristupujeme k časti C - pripomienky k jednotlivým rozpočtovým kapitolám, stať Ca/ - návrhy výborov na zvýšenie výdavkov z rozpočtových kapitol.

Bod 1 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Hlasujeme k jednotlivým rozpočtovým kapitolám o bode Cal. Spravodajca ho navrhuje neprijať.

Za návrh hlasovalo 44 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 52 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 52 poslancov.

Bod 1 v tejto kapitole sme neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Rovnako bod 2 v tejto stati Ca odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 147 poslancov.
Kto je za? Hlasujeme o bode 2. Spravodajca ho odporúča
neprijať?
Za návrh hlasovalo 39 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 47 poslancov.

Konštatujem, že ani tento bod spoločnej správy sme neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 3 - Mohyla Milana Rastislava Štefánika na Bradle
- s veľkou úctou a pletou odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 148 poslancov.
Hlasujeme o bode 3. Pán spoločný spravodajca odporúča
prijať.
Za návrh hlasovalo 137 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že sme tento bod prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 4 - návrh pána poslanca Koncoša, prvý variant jeho návrhu neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Kto je za? Spoločný spravodajca odporúča neprijať.

Za návrh hlasovalo 45 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Konštatujem, že bod 4 sme neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Druhý variant pána Koncoša je viazaný na to, ak neschválime návrh v bode 4. Bod 5 taktiež neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu v bode 5. Pán spoločný spravodajca ho navrhuje neprijat.

Za návrh hlasovalo 50 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov. .

Konštatujem, že sme neschválili ani tento bod.

Poslanec H. Košťúch:

Bod 6, tretí variant navrhovaný pánom predsedom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, musíme zopakovať hlasovanie, pretože nám nesedí súčet.

Poslanec H. Košťúch:

Hlasujeme o bode 5.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Zopakujeme hlasovanie.

Prosím, prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Budeme hlasovať. Pán spravodajca navrhuje neprijat.

Za návrh hlasovalo 46 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 67 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali tento pozmeňovací návrh.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 6 - tretí variant návrhu pána Koncoša vychádza z pozmeňovacieho návrhu pána poslanca Kačmára. Pretože pán poslanec Kačmár podal návrh, ktorý je inakšie špecifikovaný, ale je to jeho pôvodný návrh podaný vo výbore, odporúčam bod 6 neprijat, ale prijať potom návrh pána poslanca Kačmára. Teda bod 6 odporúčam neprijat, lebo si osvojujem návrh poslanca Kačmára.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca odporúča neprijat.

Za návrh hlasovalo 49 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že sme tento návrh neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 7 odporúčam prijať. Týka sa financovania školských časopisov národnostných menšín a financovania vydania romsko-slovenského slovníka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Kto je za schválenie bodu číslo 7? Pán spravodajca odporúča, aby sme ho schválili.

Za návrh hlasovalo 119 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 3 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Takže môžem konštatovať, že bod 7 sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Rovnako odporúčam prijať ďalší návrh podpredsedu Národnej rady pána Černáka pod bodom 8.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Kto je za tento návrh? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 118 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Môžem konštatovať, že sme schválili pozmeňovací návrh pod bodom 8.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 9 odporúčam prijať. Je to návrh pána poslanca Čer-

náka týkajúci sa rozpočtovej kapitoly ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Hlasujeme o bode 9 s tým, že spoločný spravodajca navrhuje, aby sme tento bod schválili. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 106 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 39 poslancov.

Konštatujem, že tento bod sme schválili.

S faktickou poznámkou sa hlási pán podpredseda Černák.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Vážený pán predseda,

vážená vláda,

kolegyne, kolegovia,

na konci rozpravy po vystúpení pána Ftáčnika som oznámil, že niektoré návrhy ešte preformulujem. Dovoľujem si vás preto požiadať, aby ste mi umožnili trochu preformulovať návrh číslo 10.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda, Ľutujem, je po rozprave.

Podpredseda NR SR L. Černák:

S pánom spoločným spravodajcom som hovoril na túto tému.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda, jedine môžete návrh zobrať spať.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Bod 10 by som preformuloval a bod 11 stiahnem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To je procedurálna otázka, ku ktorej nemôžem dať súhlas v tomto štádiu hlasovania.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Sú to presne tie isté cifry, nie je to len zvýšiť, ale vyčleniť. Takže je tam veľmi jednoduchá úprava.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tak to áno.

Podpredseda NR SR L. Černák:

Takže miesto slova "zvýšiť" by som prosil text zmeniť: "Vyčleniť v kapitole Všeobecnej pokladničnej správy 15 miliónov Sk na financovanie študentských pôžičiek a 40 miliónov korún na financovanie záväzkov z programu PHARE."

Návrh v bode 11 stahujem a podobne by som prosil preformulovať tiež len slová v návrhu bodu 12: "v kapitole Mi-

nisterstva obrany Slovenskej republiky vyčleniť prostriedky 64 miliónov Sk, z toho 34 miliónov Sk na financovanie štúdia príslušníkov Armády Slovenskej republiky na civilných vysokých školách a 30 miliónov Sk na financovanie štátnej reprezentácie Slovenskej republiky z armádných klubov.

Ďakujem pekne.

Poslanec H. Kočtúch:

Ide o to, že miesto slova "zvýšiť" je tam "vyčleniť". Pán poslanec Černák, ako viete, včera naozaj hovoril, že to dá, týka sa to len preformulácie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To je v poriadku, dohodli sme sa.

Poslanec H. Kočtúch:

V takomto prípade odporúčam bod 10 prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pod bodom 10 s tým, že akceptujeme navrhovanú zmenu a spravodajca ho navrhuje prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 128 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh v bode 10 sme schválili.

Poslanec H. Košťúch:

Bod 11 pán poslanec stiahol. Pristupujeme k bodu 12. Tam tiež ide len o preformulovanie. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca navrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 95 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 37 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh prijali.

Poslanec H. Košťúch:

Bod 13 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 143 poslancov.

Kto je za návrh? Pán spravodajca odporúča, aby sme ho schválili.

Za návrh hlasovalo 125 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že návrh sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 14 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážení kolegovia, veľmi si ctím rozhodnutia tohto parlamentu pod bodmi 7, 8 a 9 a takisto 13. Chcel by som sa však opýtať, a to teraz možno aj parlamentu, ale aj tých, ktorí budú potom písať tento zákon do Zbierky zákonov, z čoho sa zvýšia v prílohe číslo 2 tie peniaze, či sme to urobili na úkor deficitu alebo odkiaľ.

Poslanec H. Kočtúch:

Nie.

Poslanec M. Ftáčnik:

Tak potom to musíme napísať, pretože tu je napísané, že v prílohe 2 zvýšiť. Tak sme napríklad schválili bod číslo 7 - zvýšiť rozpočtovú kapitolu ministerstva kultúry /príloha číslo 2/ o 3 milióny. To v celkovom súčte musí dať dokopy to isté číslo. A teraz keď sme zvýšili, z čoho bude to číslo? Treba, aby sme si to teraz povedali. Ja neprotes-

tujem, že sme to schválili, je to v poriadku, ale musíme vedieť odkiaľ tie peniaze na kapitolu ministerstva kultúry prídu. Teraz nech to niekto povie, aby sa vedelo, keď sa bude zákon písať do Zbierky zákonov, ako to vlastne má byť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Pán kolega, pred nejakým časom sme schválili možnosť ministrovi financií manévrovať s 5-percentnou možnosťou, plus do 10 % v prípade Národnej rady, takže on má možnosť to urobiť v rámci svojej právomoci.

Poslanec H. Kočtúch:

Prijali sme návrh pána poslanca Harnu o 5-percentnom manévrovaní v rozpočtových kapitolách.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážení kolegovia, to nie je odporúčanie pre vládu, ani pre ministra. Schválili sme pod bodom 7 zvýšiť rozpočtovú kapitolu ministerstva kultúry /príloha číslo 2/. Príloha je súčasťou zákona, uverejňuje sa v Zbierke zákonov. Tam ministerstvo kultúry má x miliónov. Keď ich zvýšime o 3 milióny, v celkovom súčte to urobí väčší deficit. To je to, čo chcem povedať. Ak mi niekto vysvetlí, že to bude presunuté z kapitoly Všeobecná pokladničná správa alebo odinakiaľ, je to

v poriadku, ale to treba povedať, aby to bolo tomuto plénu, ale aj tým, ktorí to budú zverejňovať, celkom jasné. A tak isto, keď rozhodneme o 100 miliónoch, o ktorých teraz ideme hlasovať v bode číslo 14.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, je po rozprave.

Poslanec M. Ftáčnik:

Len sa pýtam, či schválime niečo o čom nevieme, čo to znamená. Upravíme to v príslušnom riadku, a kde zoberieme tie peniaze? Ak bude väčší deficit, v poriadku, o tom rozhodla Národná rada, ale musíme vedieť, že to je na deficit.

Poslanec H. Kočtúch:

Pán poslanec Ftáčnik, deficit sa nebude zvyšovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Bartošíková.

Poslanec M. Ftáčnik:

Pán predseda, ja to rešpektujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Kľud, pán poslanec. S faktickou poznámkou sa prihlásila pani poslankyňa Bartošíková.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Vážení kolegovia, je to po dohode s ministrom financií, bude to hradené z kapitoly Všeobecná pokladničná správa.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Je to jasné. Ešte pán poslanec Harna.

Poslanec Š. Harna:

Prosím vás, bol by som rád, keby sa na mňa tu nevyhováralo, že to je v kompetencii ministra. Je to v kompetencii potom, keď sa to schváli. Ale má pravdu pán poslanec Ftáčnik, že tabuľka 2, ktorá je prílohou, musí sedieť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, už sa to vyriešilo.

Poslanec Š. Harna:

To sa musí určiť aj v prípade ostatných. Napríklad sme schvaľovali ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, už je po rozprave, budeme hlasovať. Pán poslanec, uveďte hlasovanie.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 14 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, predstavíme sa.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za návrh? Spoločný spravodajca ho navrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 86 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 43 poslancov.

Konštatujem, že tento bod sme schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 15 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa predstavili.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za návrh? Spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 52 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 80 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh neprešiel.

Poslanec H. Kočtúch:

Stať Cb/ - bod 1 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Hlasujeme o bode Cb - návrhy výborov na zvýšenie príjmovej časti rozpočtu. Bod 1 spravodajca navrhuje neprijíť.

Za návrh hlasovalo 49 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že sme tento bod neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 2 - s ľútosťou musím konštatovať, že ani tento bod neodporúčam prijať. Podniky ministerstva hospodárstva na daň dedia 3,5 mld korún. Zariadíme sa podľa reálneho napíňania príjmov. Ak budú príjmy vyššie, rozhodneme potom. Žiaľ, zatiaľ je situácia taká, a keď to bol návrh národohospodárskeho a rozpočtového výboru. Neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Hlasujeme o bode 2. Pán spravodajca odporúča, aby sme ho neprijali. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 42 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 78 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že sme tento bod neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Stať Cc/ - bod 1 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, predstavíme sa.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Budeme hlasovať o návrhoch výborov na presuny priestorov medzi kapitolami s tým, že v časti Cc/ bod 2 pán spravodajca navrhuje neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 10 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 117 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že ani tento bod sme neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 2 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 2 s tým, že pán spravodajca navrhuje, aby sme ho prijali.

Prestavíme sa.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 95 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 17 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.

Konštatujem, že sme tento bod schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 3 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 3.

Prosím, predstavíme sa.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Kto je za návrh? Spravodajca ho odporúča neprijať.

Za návrh hlasovalo 64 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali tento pozmeňovací návrh.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 4 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, predstavíme sa.

Prezentovalo sa 140 poslancov.

Budeme hlasovať o bode 4. Kto je za? Pán spravodajca navrhuje, aby sme ho neprijali.

Za návrh hlasovalo 62 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že sme tento návrh neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 5 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 143 poslancov.

Hlasujeme o bode číslo 5 ma s tým, že pán spravodajca ho navrhuje neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 70 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 54 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali ani tento bod pozmeňovacieho návrhu.

Poslanec H. Kočtúch:

Body 6 a 7 spolu súvisia, vlastne sú totožné. Odporúčam prijať voľnejšiu dikciu bodu 6. Keď prijmeme bod 6, o bode 7 nemusíme hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pod bodom 6. Kto je za? Pán spravodajca navrhuje, aby sme ho prijali.

Za návrh hlasovalo 135 poslancov.

; Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili tento bod pozmeňovacieho návrhu.

Poslanec H. Kočtúch:

Pristupíme k bodu 8. Odporúčam neprijat.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa predstavili.
Predstavilo sa 144 poslancov.
Hlasujeme o bode 8 s tým, že spravodajca ho neodporúča
prijať. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 24 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 48 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali tento pozmeňovací návrh.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 9 tým, že sme prijali identický návrh pana poslanca Černáka, je vybavený, nemusíme o ňom hlasovať.

Pristupujeme k bodu 10. Odporúčam parlamentnému zboru
zvážiť návrh pána poslanca Dobosa.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 10 s tým, že pán spravodajca to necháva na vašu úvahu.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Kto je za? Pán spravodajca je neutrálny, necháva to na vás.

Za návrh hlasovalo 110 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 31 poslancov.

Konštatujem, že sme tento bod schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 11 odporúčam neprijíť, lebo máme ďalšie vo forote, spoločný návrh pani poslankyne Kaliskej, Gbúrovej a pána poslanca Ftáčnika. Odporúčam neprijíť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 11.

Najprv sa budeme prezentovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Spoločný spravodajca navrhuje, aby sme tento bod neprijali. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 68 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 45 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Konštatujem, že sme tento bod neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 12 - návrh pani poslankyne Kaliskej odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 141 poslancov.

Hlasujeme o bode 12 s tým, že pán spravodajca odporúča, aby sme ho prijali.

Za návrh hlasovalo 117 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 13 - návrh pani poslankyne Kaliskej odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 142 poslancov.

Kto je za to, aby sme prijali tento bod? Pan spravodajca ho navrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 123 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili tento pozmeňovací návrh.

Poslanec H. Kočtúch:

Body 14 a 15 neodporúčam prijať. Bod 15 sa týka obnovy budovy. Ale navrhujem spojiť bod 13, o ktorom sme hlasovali, s bodom 16. Teda prosím, aby sme hlasovali o bodoch 14 a 15 naraz. Neodporúčam prijať. /Hlasy z pléna, aby sa hlasovalo jednotlivo./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme hlasovať jednotlivo.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 142 poslancov.

Hlasujeme o bode 14. Pán spravodajca ho neodporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 44 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 15 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, predstavíme sa.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Kto je za? Pán spravodajca odporúča neprijíť.

Za návrh hlasovalo 66 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov..

Konštatujem, že sme neprijali tento pozmeňovací návrh.

•

Poslanec H. Kočtúch:

Pristupujeme k bodu 16. Na základe výsledku nášho hlasovania o bodoch 13, 14 a 15 musíme pozmeniť prvý riadok "Prostriedky získané návrhom uvedeným v bode 13..." Neprijali sme body 14 a 15, čiže tie musíme škrtnúť. Ďalší text je totožný. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa predstavovať.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Hlasujeme o bode 16 s tým, že v texte sa vyškrtne bod 14 a 15. Kto je za? Pán spravodajca navrhuje, aby sme to s touto úpravou prijali.

Za návrh hlasovalo 133 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Môžem konštatovať, že tento pozmeňovací návrh sme schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 17 - s radosťou môžem konštatovať, že ho odporúčame prijať vďaka vehementnosti pani poslankyne Kaliskej.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Hlasujeme o bode 17 s tým, že spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 121 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že bod 17 sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 18 - návrh pána poslanca Fogaša odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Hlasujeme o bode 18 s tým, že spoločný spravodajca ho navrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 114 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili tento pozmeňovací návrh.

Poslanec H. Kočtúch:

Aj bod 19 - návrh pána poslanca Fogaša odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, predstavte sa.
Predstavilo sa 147 poslancov.
Kto je za? Pán spravodajca navrhuje, aby sme tento bod
prijali.

Za návrh hlasovalo 114 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 33 poslancov.

Konštatujem, že aj tento bod pozmeňovacieho návrhu sme
schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 20 - návrh pána poslanca Kačmára odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, predstavte sa.
Predstavilo sa 145 poslancov.
Kto je za návrh pod číslom 20? Pán spravodajca navrhu-
je, aby sme ho prijali.

Za návrh hlasovalo 131 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 21 - návrh pána poslanca Bogdana neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Kto je za? Pan spoločný spravodajca nenavrhuje tento bod prijať.

Za návrh hlasovalo 64 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že sme neschválili tento pozmeňovací návrh.

Prosím, pani poslankyňa Kaliská.

Poslankyňa G. Kaliská:

Pan spoločný spravodajca, stahujem návrhy v bodoch 22, 23 a 24, pretože sme sa dohodli s pani poslankyňou Gbúrovou a s pánom poslancom Ftáčnikom na bodoch 27, 28 a 29.

Poslanec H. Kočtúch:

Chápem to alternatívne, takže budeme to rešpektovať a hlasovať o bodoch 27, 28 a 29, o bodoch 22, 23 a 24 nehlasujeme.

Bod 25 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za pozmeňovací návrh pod číslom 25? Pán spravodajca ho navrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 109 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 26 preskakujeme. Prichádzame k bodom 27, 28 a 29. To je tá syntéza, o ktorej hovoril pán poslanec Ftáčnik, pani poslankyňa Kaliská aj pani poslankyňa Gbúrová. Odporúčam naraz prijať.

V bode 29 má byť 20 miliónov, nie 10 miliónov. Došlo k omylu pri prepise, ospravedlňujem sa. Prosím, keby ste si to opravili.

Predseda NR SR I. Gasparovič:

V pôvodnom návrhu pana poslanca bolo 20 millionov, chyba je len v prepise.

Hlasujeme o bodoch 27, 28 a 29 an blok s návrhom prijať.

Prosím, prezentujeme sa

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Kto je za? Hlasujeme o týchto bodoch spoločne. Pan spravodajca odporuča, aby sme ich prijali.

Za návrh hlasovalo 132 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdrzal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konstatujem, že sme schválili tieto body, ktoré menia pôvodný návrh.

Poslanec M. Kočtuč:

Pristupujeme k statí Cd/ - návrhy výborov na zvýšenie výdavkov kapitol za predpokladu realného zvýšenia príjmov štátneho rozpočtu. Bod 1 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gasparovič:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 149 poslancov.

Hlasujeme o bode Cd/1 s odporúčaním pana spravodajcu prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 93 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 28 poslancov.

Kto sa zdrzal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Body 2 a 3 týkajúce sa Úradu priemyselného vlastníctva odporúčam prijať an blok.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Hlasujeme spoločne o bodoch 2 a 3. Pán spoločný spravodajca ich navrhuje prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 113 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 4 poslanci..

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 31 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tieto dva pozmeňovacie návrhy.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 4 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme o bode 4.

Budeme sa predstavovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Pán spravodajca odporúča, aby sme tento bod neprijali.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 51 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 38 poslancov.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 5 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pod bodom 5 s tým, že spoločný spravodajca ho odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 49 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 43 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Prichádzame k statú D. Bod 1 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 145 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru v kapitole D, bod 1. Pán spravodajca ho odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 127 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh bol prijatý.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 2 neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 147 poslancov.
Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pod bodom 2. Spravodajca ho odporúča neprijať. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh neprešiel.

Poslanec H. Kočtúch:

O bodoch 3 a 4 odporúčam hlasovať naraz. Týkajú sa tej istej predmetnej veci. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 145 poslancov.
Hlasujeme o bodoch 3 a 4 s tým, že spravodajca ich odporúča prijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 137 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že tieto dva body boli prijaté.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 5 odporúčam prijať s menšou úpravou, aby termín 31. december 1993 bol nahradený 31. marcom 1994. Dnes je 22. decembra 1993. Alebo budeme hlasovať o bode 5 s pôvodným termínom a v tom prípade ho neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca, teda hlasujeme o pôvodnom návrhu 31. december 1993 s tým, že návrh odporúčate neprijať?

Poslanec H. Kočtúch:

Áno, neprijať v tomto termíne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujeme sa.
Prezentovalo sa 148 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca navrhuje neprijať.
Za návrh hlasovalo 73 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 50 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh sme neschválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 6 neodporúčam prijať. Totiž návrh zákona o neziskových organizáciách je krytý fungujúcim zákonom o príspevkových organizáciách. Neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Hlasujeme o bode 6. Pán spravodajca ho navrhuje neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 78 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 40 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že sme tento návrh schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Chcem pográtulovať tým, ktorí sa o schválenie pričínili.

Bod 7 odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pod bodom 7 s tým, že pán spoločný spravodajca navrhuje, aby sme ho prijali.

Za návrh hlasovalo 113 poslancov.

Kto je proti tomuto návrhu?

Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh bol tiež prijatý.

Poslanec H. Kočtúch:

Bod 8 v tejto dikcii neodporúčam prijať. Totiž návrh zjednodušenia financovania školstva z mimorozpočtových zdrojov by mal byť vypracovaný pánom ministrom školstva a vedy. Takže v tejto dikcii neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 146 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 75 poslancov.

Prosím, budeme sa prezentovať ešte raz.

Prezentovalo sa 148 poslancov.

Kto je za? Spravodajca neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 78 poslancov. /Potlesk./

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 38 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili aj pozmeňovací návrh pod bodom číslo 8.

Poslanec H. Kočtúch:

Oceňujem výsledok hlasovania parlamentu. State E a F, pretože sa týkajú odporúčania jednotlivých výborov, jednotlivých ministrov, nemusia byť predmetom nášho hlasovania ako

celku Národnej rady Slovenskej republiky. Boli tam zaradené len kvôli tomu, aby sa mohli výbory v súvislosti s prerokúvaním plnenia rozpočtu obracať na kompetentných ministrov v tom, čo požadujú. Odporúčam body E a F vyňať, pretože sú v kompetencii výborov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O tom nepotrebuje hlasovať.

Poslanec H. Kočtúch:

Tým sme skončili prerokúvanie všetkých návrhov, ktoré odznali vo výboroch a v rozprave. Za pomoci legislatívcov a odboru súhrnných analýz som pripravil návrh spresneného znenia uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky. Nevieť, či pristúpime hneď k hlasovaniu alebo sa chcú kluby poradiť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme hlasovať.

Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda, mám procedurálnu poznámku, ktorá sa týka toho, že momentálne rozhodujeme o zákone. Na záver treba hlasovať o zákone ako celku - to bude prvé hlasovanie, a potom môžeme hlasovať o ďalších častiach uznesenia, ktoré pripravil pán spravodajca, s tým, že o niektorých sme už rozhodli. Teda o niektorých častiach uznesenia je už rozhodnuté, o ďalších treba jednotlivo rozhodnúť. Ale tieto dve veci treba oddeliť, lebo najprv treba rozhodnúť podľa rokovacieho poriadku o zákone a potom o uznesení ako dodatku k tomu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno. Podľa § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať tak, ako povedal pán poslanec Ftáčnik.

Pan poslanec Zselenák sa hlasí s faktickou poznámkou.

Poslanec J. Zselenák:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

dovoľte mi ešte jednu pripomienku k priebehu hlasovania o jednotlivých pozmeňovacích návrhoch. Ako si zaiste dobre pamätáte, včera v priebehu rozpravy som predniesol aj ja niekoľko pozmeňovacích návrhov a pri ich vyhodnocovaní som s pánom profesorom Kočtúchom uzatvoril priateľskú dohodu, že stiahnem svoje návrhy za predpokladu, že pán profesor bude odporúčať Národnej rade akceptovanie - podľa novej spoločnej správy bodu 2 v časti Cd - návrhy výborov na zvýšenie príjmovej časti rozpočtu. Domnieval som sa totiž, že takto koncipovaný návrh, v ktorom sa uvažovalo o vyčlenení 700 miliónov korún v kapitole ministerstva hospodárstva, by vytvorilo predpoklady, aby sa uspokojivo doriešili aj moje pozmeňovacie návrhy, ktoré sa týkali osudu rudného a uhoľného baníctva a osudu geologických prác v roku 1994. Keďže pán profesor Kočtúch túto dohodu nedodržel a ja som jasne podmienil stiahnutie týchto svojich návrhov tým, že bude tento návrh odporúčať, chcel by som vás poprosiť o to, aby sme hlasovanie dokončili a hlasovali aj o pozmeňovacích návrhoch, ktoré som vám predložil.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Súhlasím s tým, že sme hovorili s pánom poslancom Zselenákom. Pokiaľ išlo o ten návrh, vyslovil som ľútosť, že sa mi nepodarilo presadiť tých 700 miliónov, ktoré mohli zvýšiť príjmy kapitoly ministerstva hospodárstva s tým, že z toho budú hradené v 500 miliónoch priority, medzi ktorými pán poslanec Zselenák oprávnene spomenul otázku baníctva. Nepodarilo sa mi to presadiť vecným poukazom pána ministra financií, že podniky ministerstva hospodárstva, teda právnické osoby, dlhujú ministerstvu financií 3,5 miliardy korún, o čom som informoval toto vážené plénum, že teda sa táto otázka bude riešiť, keď dôjde k reálnym príjmom, že sa bude na to pamätať. Ale zatiaľ garancia, ktorú dal pán minister Ducký, žiaľbohu, je garancia slovná, ktorá, i keď sa robili prepočty, nemusí sa v realite uskutočniť. Povedal som to na úvod. Nepodarilo sa mi ako spoločnému spravodajcovi v polemike s pánom ministrom financií a podpredsedom vlády obhájiť tento návrh, ktorý, ako viete, bol návrhom národohospodárskeho a rozpočtového výboru, ktorému predsedám. Vyslovujem svoju ľútosť.

Poslanec J. Zselenák:

Vážený pán profesor, vyslovujem presvedčenie, že to budete vedieť vysvetliť aj baníkom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, nie je rozprava, ľutujem - aj jeden aj druhý.

Poslanec J. Zselenák:

V tom prípade trvam na hlasovaní o svojich pozmeňovacích návrhoch.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak ste ich oficiálne nevzali spať, máte nárok na to, aby boli prerokované. Prosím, prečítajte svoj pozmeňovací návrh.

Poslanec J. Zselenák:

Navrhoval som v kapitole ministerstva hospodárstva sumu 103,5 milióna korún, s ktorou sa tam počíta, zvýšiť na 200 914 tisíc korún. Tyka sa to útlmoveho programu v rudnom baníctve. V uhoľnom baníctve sumu, s ktorou sa počíta vo výške 150,8 miliónov, som navrhoval zvýšiť na 371 900 tisíc korún a sumu v kapitole ministerstva pre životné prostredie na geologické práce hradené štátnym rozpočtom, kde sa predpokladá podľa návrhu 190 miliónov korún, zvýšiť na sumu 300 miliónov korún.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán profesor Kočtúch, mali ste ten návrh pred sebou?

Poslanec H. Kočtúch:

Vzhľadom na návrhy, ktoré sme teraz odsuhlasili, prosil by som, aby sa k tomu vyjadril pán minister financií. /Šum v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie, ľutujem. Pán profesor, bol koncipovaný návrh pána poslanca Zselenáka tak ako ho prečítal?

Poslanec H. Kočtúch:

Áno.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, dajte o ňom hlasovať.

Poslanec H. Kočtúch:

Dobre, nechávam na rozhodnutie parlamentu. Osobne budem hlasovať proti. Takisto som diskutoval s baníkmi.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa predstavili.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za tento návrh?

Za návrh hlasovalo 64 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 33 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Zdržalo sa 50 poslancov.

To znamená, že tento pozmeňovací návrh pána Zselenáka neprešiel.

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady po schválení pozmeňovacích návrhov môžeme pristúpiť k hlasovaniu o zákone ako celku.

Poslanec H. Kočtúch:

Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa najskôr predstavili.

Prezentovalo sa 147 poslancov.

Kto je za schválenie tohto zákona?

Za návrh hlasovalo 77 poslancov. /Potlesk./

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 37 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 33 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994. /Potlesk./

Budeme hlasovať ešte o uznesení. Prosím, pán poslanec Kočtúch, aby ste uviedli návrh uznesenia s tým, ako poznamenal pán poslanec Ftáčnik, že niektoré body bude zrejme treba upraviť.

Poslanec H. Kočtúch:

V časti A, kde sa ukladá vláde Slovenskej republiky, prijímame ako bod 1 veľmi dôležitý bod upustiť od fasovacieho princípu, ktorý nás moril v rozpočtovej a finančnej politike 48 rokov. Odporúčam časť A an blok schváliť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme hlasovať o písmene A bode 1 uznesenia.

Pán poslanec Ftáčnik sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec M. Ftáčnik:

Moja faktická poznámka je opat' procedurálna. Pán profesor, nemôžeme hlasovať o časti A ako celku, pretože sme o niektorých častiach rozhodli a majú inú dikciu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nepovedal o celku, len o bode A.

Poslanec M. Ftáčnik:

Pán profesor povedal o celku A an blok. Tak som to počul pred chvíľou.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ja som povedal písmeno 1.

Poslanec M. Ftáčnik:

To sa mi veľmi páči, lebo to isté navrhujem aj ja. A navrhujem, aby sme vážili slovičko ukladá. Vláda je na to veľmi citlivá, myslím si, že opravnene. Vo viacerých uzneseniach, ktoré sme doteraz prijali, boli slová odporúča, žiada. Čiže takýmto spôsobom by bolo potrebné usporiadať bod A - to, čo sme už schválili, pán profesor. Preto si myslím, že ak chcete uložiť, upustiť, atď., treba rozhodnúť osobitne len o tejto veci.

Poslanec H. Kočtúch:

Mali ste pred sebou, ako viete, širší návrh uznesenia, kde bolo aj odporúčanie. Toto je spresnená verzia. Myslím

si, že ak vyhovieť námitke pána poslanca Ftáčnika, bod A by sa mohol zmeniť a viazať spolu s bodom B a mohli by sme povedať, že Národná rada Slovenskej republiky po A žiada, teda nie ukladá, ale žiada, kde budú body 1, 2, 3, 4, 5, 6 a ešte 7, teda terajší bod B, kde sa žiada zabezpečiť zákonom ... atď.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Myslím, že to tak pôjde, pán poslanec Ftáčnik, ako hovorí pán profesor.

Poslanec H. Kočtúch:

Čiže navrhujem bod A zmeniť miesto ukladá na žiada alebo požaduje. Prosím, aby sme teda hlasovali o bode 1 a bode 6 z tohto súboru osobitne, pričom bod B v tejto dikcii vyškrtne a číslom 7 označíme terajšiu dikciu "zabezpečiť v štátnom rozpočte z rozpočtovej kapitoly Všeobecná pokladničná správa ..." atď. To bude bod 7. Tým by sme urobili za dosť tomu, čo navrhuje pán poslanec Ftáčnik.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, budeme hlasovať tak, ako chcel pán poslanec Ftáčnik.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 137 poslancov.

Hlasujeme o návrhu na uznesenie podľa toho, ako to upravil pán spravodajca s poslancom Ftáčnikom. Odporúča prijať. Kto je za?

Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Prosím, aby ste rešpektovali, čo som povedal. Môžete mať iný názor. Ja som navrhoval o každom bode, o ktorom sme ešte nehlasovali, hlasovať osobitne. To znamená osobitne o bode 1, osobitne o bode 6 a osobitne o novom bode 7, aby sme to nerobili naraz.

Poslanec H. Kočtúch:

Však som to navrhol - osobitne hlasovať o bodoch 1 a 6.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec, uvádzajte hlasovanie.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 135 poslancov.

Poslanec H. Kočtúch:

Odporúčam prijať bod 1 v statú A - Národná rada Slovenskej republiky žiada.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, kto je za?

Za návrh hlasovalo 84 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 47 poslancov.

Schválili sme túto časť návrhu uznesenia.

Poslanec H. Kočtúch:

Odporúčam rovnako hlasovať za bod 6 - podať návrh novely zákona o dani z príjmov, ktorý zníži daňovú základňu o časť použitú na investičné ciele.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 136 poslancov.

Kto je za takýto návrh, ako ho predniesol pán spravodajca? Odporúča ho prijať.

Za návrh hlasovalo 94 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 40 poslanci.

Konštatujem, že aj tento návrh na uznesenie sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Terajšia časť C v návrhu uznesenia sa tým mení na B. O tom sme vlastne rozhodli. O odporúčaniach výborov Národnej rady Slovenskej republiky k rozpočtu vo vzťahu k rezortným ministerstvám sme rozhodli, neodporúčam teda o tom ani hlasovať. O terajšom bode B - schvaľuje sme tiež rozhodli hlasovaním o návrhu zákona štátneho rozpočtu na rok 1994, keď sme hlasovali o návrhu zákona ako celku. Čiže tento bod tak tiež vypadáva.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pani poslankyňa Kaliská.

Poslankyňa G. Kaliská:

Pan predseda a pán spoločný spravodajca, dala som návrh jedného uznesenia, ktorý bol v tlači 396d/, a trvám na tom, aby sa o ňom hlasovalo. Znie: "Vypracovať návrh o naplnení štátneho fondu zdravia tak, aby zisk z kolkovania tabakových výrobkov bol príjmom tohto fondu."

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, to bol návrh do tohto uznesenia?

Poslankyňa G. Kaliská:

Áno, bol. V mojom vystúpení zaznel.

Poslanec H. Kočtúch:

Áno. Ospravedlňujem sa pani poslankyni, ale tento návrh neodporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, musíme hlasovať o tomto návrhu, ktorý predniesla pani poslankyňa.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 137 poslancov.

Kto je za tento návrh? Pan spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 54 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 27 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 56 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pani poslankyne Kaliskej sme neprijali.

Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Pán predseda, mám poslednú faktickú poznámku. Pán profesor nechal hlasovať o novom bode 7 - žiada zabezpečiť v rozpočte ... atď., čiže o tom ešte treba rozhodnúť. A ďalej chcem už len pripomenúť, že sme časť A predtým rozšírili o ďalšie dva body, kde sme požiadali vládu pripraviť zákon o neziskových organizáciách a návrh na financovanie školstva z mimorozpočtových zdrojov. Tie budú uvedené v uznesení, lebo sme o nich už rozhodli.

Poslanec H. Kočtúch:

Dobre, hlasujeme teda aj o bode 7 - zabezpečiť na štátnu športovú reprezentáciu a sanačné práce vo vojenských priestoroch ... Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 137 poslancov.

Hlasujeme o novom, prečíslovanom bode 7. Kto je za?
Spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 114 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 23 poslanci.

Konštatujem, že sme prijali túto zmenu v uznesení.

Pán poslanec Pittner sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec L. Pittner:

Chcel by som, pan predseda aj ctené plénum, urobiť jedno osobné prehlásenie, a síce, nespochybňujem moje hlasovanie vzhľadom na spôsob, akým je ono uzakonene, ale musím povedať, že omylom som stlačil tlačidlo, keď sa hlasovalo za prijatie zákona o rozpočte. Je mi to ľúto.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne, pán poslanec.

Takže môžeme pristúpiť k odhlasovaniu uznesenia ako celku s pozmeňovacími návrhmi.

Prosím pán poslanec.

Poslanec H. Kočtúch:

Chcel by som poďakovať všetkým panom poslancom za činnosť a prácu. 117 pripomienok, pozmeňovacích návrhov hovorí samo za seba. A chcel by som vám všetkým zaželať pokojné, príjemné Vianoce a tešiť sa na konštruktívnu spoluprácu v roku 1994.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte budeme hlasovať o uznesení ako celku.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 120 poslancov.

Kto je za to, aby sme prijali takto upravené uznesenie?

Za návrh hlasovalo 81 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Ospravedlňujem sa, stlačil som tlačidlo opačne. Budeme hlasovať ešte raz.

Prosím, aby sme sa predstavili.

Prezentovalo sa 132 poslancov.

Kto je za toto znenie uznesenia?

Za návrh hlasovalo 81 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali aj toto uznesenie.

Pán poslanec Kóňa sa hlásil s faktickou poznámkou.

Poslanec M. Kóňa:

Vážená Národná rada,

dovoľte mi, aby som v mene poslaneckého klubu SNS protestoval proti názvu nového klubu, ktorý na pôde parlamentu vzniká, a vyjadril žiadosť, aby žiaden iný poslanecký klub v tejto Národnej rade neniesol v názve iniciály SNS.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Ešte s jednou faktickou poznámkou sa hlási pán podpredseda Weiss.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené dámy,
vážení páni,

pri hlasovaní som sa zmylil, hlasoval som dvakrát. Je to neospravedlňiteľné, preto sa ospravedlňujem svojmu poslaneckému klubu aj verejnosti a dávam na posúdenie orgánom Strany demokratickej ľavice moje ďalšie zotrvanie vo funkcii. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Černák - faktická poznámka.

Podpredseda NR SR Ľ. Černák:

Vážený pán predseda,
vážené plénum Národnej rady,

len veľmi krátku repliku na faktickú poznámku pána poslanca Kóňu. Som predsedom Slovenskej národnej strany, máme isté názorové rozdiely na princípy koalície. Som ústrednou radou zaviazaný presadzovať partnerskú koalíciu, snažili sme sa partnersky presadiť svoje pripomienky. Včera na klube sme sa názorovo rozdelili. Preštudovali sme veľmi pozorne rokovací poriadok. Žiadam týmto pána predsedu, aby aj on tak urobil. Podľa nášho názoru Národnodemokratický klub Slovenskej národnej strany je oprávnený pôsobiť v pléne a v Národnej rade. A najvyššie orgány Slovenskej národnej strany rozhodnú o tom, aký bude ďalší postup. Takže, nie je to žiadna rozvratná činnosť, je to jednoducho vyjadrenie svojej vlastnej vôle.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Za kresťanskodemokratický klub želám všetkým klubom aj vláde Slovenskej republiky pokojné sviatky. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem.

Vážení páni poslanci, pani poslankyne,

ďakujem vám všetkým za prácu v tomto roku, pretože ste odviedli kus statočnej práce. Prajem vám všetkým šťastné a príjemné sviatky a spokojnosť v rodine. /Potlesk./

U z n e s e n i a
prijaté na 25 schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
15., 16., 20., 21. a 22. decembra 1993

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2930/1993



348

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

o zaradení bodu programu na 26. schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky v januári 1994

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

návrh, aby na program 26. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky v januári 1994 ako prvý bod bol zaradený "Odpočet plnenia uznesení Národnej rady Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky".

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Polák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2711/1993



349

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k zániku mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky
Ivora Surového

Národná rada Slovenskej republiky

A. berie na vedomie, že

úmrtím poslanca Národnej rady Slovenskej republiky
Ivora S u r o v é h o 12. decembra 1993 došlo k zániku jeho
mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky. Mandát
zaniká 12. decembrom 1993.

B. berie so súhlasom na vedomie

Správu Mandátového a imunitného výboru Národnej
rady Slovenskej republiky o nastúpení náhradníka na
zaniknutý mandát poslanca Národnej rady Slovenskej
republiky Ivora Surového.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Polák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2930/1993



350

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k voľbe poslanca do výboru Národnej rady Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 4 písm. 1/ zákona SNR č. 44/1989 Zb. o rokovacom
poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov

z v o l i l a

Miroslava G a n d i h o

za člena Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej
rady Slovenskej republiky.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján F r e n a v. r.
Miroslav P o l l á k v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2695/1993



351

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské
práva (tlač 375)

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva
podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov
Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 375a)
a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Polllák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2725/1993



352

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k návrhu na vyslovenie súhlasu s Európskou dohodou
o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám
(tlač 357)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa čl. 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k
Európskym spoločenstvám.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Poliak v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2783/1993



353

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k návrhu na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku (tlač 379)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa čl. 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky

v y s l o v u j e s ú h l a s

so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján F r e n a v. r.
Miroslav P o l l á k v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2711/1993



354

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k zloženiu stálej delegácie Národnej rady Slovenskej republiky do Parlamentného zhromaždenia Rady Európy na ďalšie obdobie

Národná rada Slovenskej republiky

na návrh Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

zloženie stálej delegácie Národnej rady Slovenskej republiky do Parlamentného zhromaždenia Rady Európy na ďalšie obdobie takto:

vedúci delegácie

Lubomír F o g a š

členovia

Ján F i g e ľ
Gabriela K a l i s k á
Ivan Ľ u p t a k
Miloš V a j d a

NARODNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

náhradníci

Pál C s á k y
Robert F i c o
Štefan K u r i š č á k
Miroslav R y b a n s k ý
Mária V r á b l ō v a .

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján F r e n a v. r.
Miroslav P o l l á k v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

číslo: 2631/1993



355

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov (tlač 372)

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 372a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Pollák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2778/1993



356

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov (tlač 387)

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vlá d n y návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 387a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Poliak v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2780/1993



357

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k vládnuému návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z uhľovodíkových palív a mazív (tlač
388)

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z uhľovodíkových palív a mazív podľa
výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej
rady Slovenskej republiky (tlač 388a) a k pozmeňovacím
návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Polllák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2781/1993



358

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z vína (tlač 389)

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z vína podľa výsledkov hlasovania
k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej
republiky (tlač 389a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov
z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Polllák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2782/1993



359

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z piva (tlač 390)

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z piva podľa výsledkov hlasovania
k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej
republiky (tlač 390a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov
z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Poliak v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2784/1993



360

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. decembra 1993

k vládnomu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z liehu (tlač 391)

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z liehu podľa výsledkov hlasovania
k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej
republiky (tlač 391a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov
z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Polllák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2785/1993



361

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. decembra 1993

k vládnuému návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov (tlač
392)

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov podľa
výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej
rady Slovenskej republiky (tlač 392a) a k pozmeňovacím
návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Pollák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2765/1993



362

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. decembra 1993

k vládne mu návrhu na členov rady Fondu detí a mládeže
a dozornej rady Fondu detí a mládeže (tlač 393)

Národná rada Slovenskej republiky

A. z v o l i l a

1. podľa § 8 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže

za členov rady Fondu detí a mládeže

1. Janu Č E R V E N Á K O V Ů
2. Miroslava G A B R I Š A
3. Vladimíra V Y K O U K A
4. Igora H U R Č Í K A
5. Ladislava H O F F M A N N A
6. Milana P E T R Í K A
7. Jāna L A Z A R A
9. Štefana T H O L T A

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2. podľa § 11 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže

za členov dozornej rady Fondu detí a mládeže

1. Jána Č E R N I C K E H O
2. Františka K A V E C K É H O
3. Petra K R I V D U

B. určuje

podľa § 9 ods. 5 a § 11 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže odmenu za výkon funkcie členom rady Fondu detí a mládeže a členom dozornej rady Fondu detí a mládeže, a to:

predsedovi rady v sume	13 000,- Sk mesačne
ak vykonáva podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť odmena sa poskytne v sume	7 000,- Sk mesačne
členom rady fondu v sume	10 000,- Sk mesačne
ak vykonávajú podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť odmena sa poskytne v sume	5 000,- Sk mesačne
členom dozornej rady fondu v sume	3 000,- Sk mesačne

C. žiada

radu Fondu detí a mládeže,

aby podľa § 10 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 189/1993 Z. z. o Fonde detí a mládeže predložila Národnej rade Slovenskej republiky na schválenie návrh rozpočtu Fondu detí a mládeže na rok 1994

do 10. februára 1994.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Polllák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2629/1993



363

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 16. decembra 1993

k vládnuému návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania (tlač 365)

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 365a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Poliak v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2630/1993



364

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. decembra 1993

k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o zmenách niektorých predpisov o zamestnanosti (tlač 366)

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o zmenách niektorých predpisov o zamestnanosti podľa
výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej
rady Slovenskej republiky (tlač 366a) a k pozmeňovacím
návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Polllák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2701/1993



365

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. decembra 1993

k vládnemu návrhu na personálne zmeny v Zbore zástupcov
Národnej poisťovne (tlač 377)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 8 ods. 2 a § 9 ods. 2 zákona Národnej rady
Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z. o zriadení Národnej
poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia,
nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia

z v o l i l a

za zástupcov štátu v Zbore zástupcov Národnej poisťovne

Petra H r n e k a
Rudolfa A u t n e r a .

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján F r e n a v. r.
Miroslav P o l l á k v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2723/1993



366

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. decembra 1993

k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zákon Slovenskej národnej rady č. 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb. (tlač 374)

Národná rada Slovenskej republiky

na návrh poslaneckých klubov Spolužitie a Maďarské kresťanskodemokratické hnutie a odporúčanie politického grémia

s ú h l a s í

s vypustením bodu 18 schváleného programu 25. schôdze a jeho zaradením na program januárovej schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, ktorá by mala začať 26. januára 1994.

NÁRODNÁ RAĎA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ide o vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopíňa zákon Slovenskej národnej rady č. 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike a zákon Slovenskej národnej rady č. 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Poľlák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2616/1993



367

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. decembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách príslušiacich /zákon o štátnej správe súdov/ v znení neskorších predpisov (tlač 361)

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách príslušiacich /zákon o štátnej správe súdov/ v znení neskorších predpisov podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 361a) a k pozmeňovacím návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.

Miroslav Polllák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2747/1993



368

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. decembra 1993

k správe o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za
I. až III. štvrťrok 1993 (tlač 378)

Národná rada Slovenskej republiky
berie na vedomie

správu o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky
za I. až III. štvrťrok 1993.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Polllák v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2930/1993



369

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 21. decembra 1993

k Výzve Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova

Národná rada Slovenskej republiky

A. k o n š t a t u j e ,

že Výzva Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova prekračuje svojím obsahom rámec, ktorý stanovuje právny poriadok Slovenskej republiky občianskym združeniam a záujmovým organizáciám obcí a miest. Vytváranie organizačných útvarov s politickými cieľmi a požiadavkami, ktoré môžu smerovať proti územnej integrite štátu, narušiť spolunažívanie občanov, spoluprácu medzi národmi a národnosťami je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a ostatnými zákonmi Slovenskej republiky a odporúčaniami Parlamentného zhromaždenia Rady Európy. Neprispeje k pokojnému dotváraniu demokratických štruktúr Slovenskej republiky a jej právneho poriadku. Konfrontačný tón, neprimerané požiadavky a netolerancia autorov výzvy nemôže byť úprimným záujmom našich občanov;

B. ž i a d a

1. organizátorov Výzvy o odloženie tohoto pripravovaného zhromaždenia v záujme vytvorenia dostatočného časového priestoru pre prípravu optimálneho projektu územno-správneho členenia a vecného dialógu všetkých zainteresovaných;

2. vládu Slovenskej republiky o prijatie potrebných opatrení na zabezpečenie zákonnosti a rešpektovania právneho poriadku;

3. vládu Slovenskej republiky informovať listom najvyšších predstaviteľov Rady Európy, Európskej únie a KBSE o skutočnostiach súvisiacich s Výzvou Rady Združenia miest a obcí Žitného ostrova.

4. vládu Slovenskej republiky iniciovať rokovanie s predstaviteľmi Rady Európy o záväznosti odporúčaní konvencie č. 1201 pre členské krajiny Rady Európy do 31. januára 1994.

C. neodporúča

vláde Slovenskej republiky

vypracovať návrh na nové územné členenie Slovenskej republiky, ktorý by bol založený iba na etnickom princípe;

D. vyhlasuje,

že Slovenská republika je pripravená i naďalej uskutočňovať politiku ochrany ľudských a občianskych práv, ochrany práv národnostných menšín v súlade s princípmi obsiahnutými v Európskej konvencii o ľudských právach v znení záväzných dokumentov a rozhodnutí Parlamentného zhromaždenia Rady Európy.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.
Miroslav Poliak v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2848/1993



370

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 22. decembra 1993

k vládnomu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994 a o zmenách niektorých ďalších zákonov (tlač 396)

Národná rada Slovenskej republiky

A. s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994 a o zmenách niektorých ďalších zákonov;

B. ž i a d a

vládu Slovenskej republiky

1. upustiť od doteraz používaného nárokovo-prídelového princípu tvorby štátneho rozpočtu pri vypracúvaní návrhu štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1995 i pri plnení príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v roku 1994,

2. podať návrh novely zákona o dani z príjmov, ktorý zníži daňovú základňu o časť použitú na investičné ciele,

NARODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

3. zabezpečiť v štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994 z rozpočtovej kapitoly Všeobecná pokladničná správa prostriedky na štátnu športovú reprezentáciu a sanačné práce vo vojenských priestoroch po bývalej Sovietskej armáde;

4. čo najskôr predložiť návrh zákona o verejnoprávnych inštitúciách a návrh zákona o neziskových organizáciách,

5. podať širšie koncipovanu novelu zákona číslo 222/1992 Zb. o dani z pridanej hodnoty,

C. odporúča

vláde Slovenskej republiky

1. za predpokladu zvýšenia príjmov štátneho rozpočtu

a/ zvýšiť rozpočtové výdavky v časti neinvestičné prostriedky o 10 mil. Sk v kapitole Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky,

b/ prednostne zabezpečiť 22 mil. Sk investičných prostriedkov na rekonštrukciu budovy Úradu priemyselného vlastníctva SR,

c/ zvýšiť objem neinvestičných prostriedkov kapitoly Úrad priemyselného vlastníctva SR,

2. prehodnotiť účelovú dotáciu 100 mil. Sk do štátneho fondu kultúry Pro Slovakia (v roku 1993 250 mil. Sk). Tento objem nenaplnia nielen očakávanie kultúrnej verejnosti, ale spochybňuje aj plnenie funkcií a základného poslania fondu kultúry Pro Slovakia, zriadeného zákonom SNR č. 178/1991 Zb.,

3. po uplynutí I. štvrťroku 1994 vyhodnotiť čerpanie štátneho rozpočtu SR (príjmov a výdavkov) a navrhnúť Narodnej rade SR príslušné úpravy rozpočtových kapitol,

4. zhodnotiť súčasný spôsob evidencie a platieb daní, ako aj spôsob vymáhania nezaplatených daní tak, aby nedochádzalo k ďalším daňovým únikom,

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

5. pripraviť návrhy na zjednodušenie financovania školstva z mimorozpočtových zdrojov. Konkrétne ide o úľavy na daniach, osobitne z podnikateľskej činnosti, úľavy na colných poplatkoch, zvýhodnenie sponzorských aktivít pre školstvo. Právne upraviť postavenie neziskových organizácií v oblasti verejno-prospešných služieb a upraviť možnosť automaticky prekračovať výdavky pri prekročení plánovaných príjmov len so súhlasom zriaďovateľa;

D. berie na vedomie

odporúčania jednotlivých výborov Národnej rady Slovenskej republiky k rozpočtovým kapitolám vo vzťahu k rezortným ministerstvám.

Ivan Gašparovič v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján Frena v. r.

Miroslav Polllák v. r.

O B S A H

15. decembra 1993

	str.
Otvorenie a procedurálne otázky	1
Návrh programu schôdze	2
Poslankyňa J. Sudeková	2
Poslankyňa G. Kaliská	2
Poslanec J. Plesník	4
Poslanec P. Brňák	5
Poslanec J. Figeľ	6
Poslanec R. Fico	7
Poslanec Ā. Duka - Zólyomi	8
Poslankyňa A. Korduliaková	9
Hlasovanie o návrhoch na zmenu a doplnenie programu	10
Hlasovanie o návrhu programu	16
 1. <u>Správa Mandátového a imunitného výboru NR SR</u> <u>o nastúpení náhradníka na zaniknutý mandát po-</u> <u>slanca NR SR pána Ivora Surového</u>	17
Poslanec Ľ. Fogaš	17
Hlasovanie o návrhu uznesenia	19
 2. <u>Sľub poslanca Národnej rady Slovenskej republiky</u>	19
 3. <u>Návrh na voľbu poslanca do výboru NR SR</u>	20
 4. <u>Vládny návrh zákona NR SR o zriadení Slovenského</u> <u>národného strediska pre ľudské práva</u>	21
Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová	22
Spoločný spravodajca výborov NR SR	
poslanec E. Bárany	24

R o z p r a v a

Poslanec A. Dudáš	26
Ministerka spravodlivosti SR K. Tothová	26
Poslanec E. Bárány	27

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona	28
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	32

5. <u>Návrh na vyslovenie súhlasu s Európskou dohodou o pridružení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám</u>	32

Podpredseda vlády SR J. Prokeš	32
Správa o výsledkoch prerokovania návrhu vo výboroch NR SR - poslanec I. Láluha	40

R o z p r a v a

Poslanec P. Brňák	43
Podpredseda NR SR P. Weiss	44
Poslanec M. Vajda	45
Poslanec P. Kanis	46
Poslanec J. Figeľ	50
Poslanec P. Csáky	52
Podpredseda NR SR Ľ. Černák	53
Poslanec M. Kňážko	54
Poslanec H. Kočtúch	57
Poslanec Ľ. Fogáš	58
Poslanec I. Láluha	61
Hlasovanie o návrhu uznesenia	62

6. <u>Návrh na vyslovenie súhlasu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými o zamedzení dvojakého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku</u>	
Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. Tóth	63
Správa o výsledkoch prerokovania návrhu	
vo výboroch NR SR - poslanec P. Barta	64
Hlasovanie o návrhu uznesenia	66
7. <u>Zloženie stálej delegácie NR SR do Parlamentného zhromaždenia Rady Európy na ďalšie obdobie</u>	67
Poslanec I. Lálua	67
Poslanec I. Gazdík	69
Poslanec I. Lálua	70
Hlasovanie o návrhu uznesenia	71
8. <u>Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR číslo 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov</u>	72
Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. Tóth	72
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR	
poslankyňa M. Bartošiková	75
 Rozprava	
Poslankyňa M. Bartošiková	77
Poslanec J. Pivoluska	78
Poslankyňa A. Draxlerová	79

Poslankyňa G. Kaliská	81
Poslanec M. Dzurinda	82
Poslanec I. Móri	85
Poslanec L. Polka	86
Poslanec P. Koncoš	88
Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. Toth	89

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona	90
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	100

9. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov

Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. Tóth	101
Spoločný spravodajca výborov NR SR	
poslanec J. Hanker	103

R o z p r a v a

Poslanec I. Lupták	107
Poslanec J. Plesník	108
Poslankyňa M. Bartošíková	120
Poslanec M. Tahy	121
Poslanec J. Varjú	125
Poslanec R. Goč	126
Poslanec M. Ftáčnik	127
Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. Tóth	128
Poslanec J. Plesník	132

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnomu návrhu zákona	133
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	148
10. <u>Vládny návrh zákona NR SR o spotrebnej dani z uhľovodíkových palív a mazív</u>	149
Podpredseda vlády a minister financií SR J. T ó t h	150
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR poslankyňa B. G u l d a n o v á	152
Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnomu návrhu zákona	154
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	158
11. <u>Vládny návrh zákona NR SR o spotrebnej dani z vína</u>	158
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec J. Š e b o	159
R o z p r a v a	
Podpredseda vlády a minister financií SR J. T ó t h	161
Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnomu návrhu zákona	162
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	167
12. <u>Vládny návrh zákona NR SR o spotrebnej dani z piva</u>	167
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec V. B a j a n	168

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona	169
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	171
Poslanec E. B á r á n y	172
Poslanec K. D u b j e l	173

16. decembra 1993

13. <u>Vládný návrh zákona NR SR o spotrebnej dani z liehu</u>	171
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec K. D u b j e l	176

R o z p r a v a

Poslanec J. K r i v č í k	178
Poslanec B. C h m e l í k	179
Poslanec M. T a h y	180
Podpredseda vlády a minister financií SR J. T ó t h	181

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona	182
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	184

14. <u>Vládný návrh zákona NR SR o spotrebnej dani z tabáku a tabakových výrobkov</u>	185

Spoločný spravodajca výborov NR SR Poslanec J. K o š n á r	185

R o z p r a v a

Poslanec B. C h m e l í k	187
Poslanec A. N e u w i r t h	187

Poslanec J. J a k u š	188
Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. T ó t h	189
Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona	191
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	198
15. <u>Vládny návrh na členov Rady Fondu detí a mládeže a Dozornej rady Fondu detí a mládeže</u>	199
Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. T ó t h	199
Informácia o stanovisku vyboru k vládnemu návrhu - poslankyňa J. S u d e k o v á	201
R o z p r a v a	
Poslankyňa J. S u d e k o v á	203
Poslanec V. B a j a n	204
Oznámenie výsledkov tajnej voľby - poslankyňa B. G u l d a n o v á	207
Hlasovanie o určení odmeny za výkon funkcie členom Rady a Dozornej rady Fondu detí a mládeže	211
16. <u>Rozprava k výzve Združenia miest a obcí Žitného ostrova zo 6. decembra 1993</u>	213
Poslanec I. C h a m u l a	213
Poslanec M. J a n i č i n a	214
Poslanec E. R ó z s a	217
Poslankyňa M. O n d r e j o v i č o v á	220
Poslanec I. C h a m u l a	220
Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a	221
Poslanec P. B r ň á k	222
Poslanec E. B á r á n y	225

Poslankyňa A. Korduliaková	226
Poslanec J. Fekete	227
Poslanec J. Čarnogurský	231
Poslanec A. Zoričák	236
Poslanec H. Kočtúch	238
Poslanec P. Brňák	239
Poslanec I. Chamula	239
Poslanec V. Baján	241
Poslanec J. Rea	242
Poslanec J. Čarnogurský	243
Podpredseda vlády SR J. Prokeš	244
Poslanec P. Csáky	244
Poslanec H. Kočtúch	245
Poslanec T. Kuzbert	246
Poslanec L. Pittner	247
Poslanec A. Neuwirth	248
Poslanec F. Gaulieder	249
Poslanec J. Zselenák	250
Poslanec I. Chamula	251
Poslanec J. Čarnogurský	252
Minister vnútra SR J. Tuchyňa	252
Poslanec E. Bárány	253
Predseda NR SR I. Gašparovič	253
Podpredseda NR SR P. Weiss	256
Poslanec I. Móri	258
Poslanec V. Bugár	261
Poslanec J. Zselenák	262
Predseda NR SR I. Gašparovič	268
Minister vnútra SR J. Tuchyňa	268
Poslanec I. Chamula	269
Poslanec E. Rózsa	270
Poslanec I. Lupták	271
Poslanec V. Bugár	272
Predseda NR SR I. Gašparovič	273
Poslanec V. Baján	273
Poslanec P. Kanis	274

Poslanec P. Csáky	280
Poslanec M. Hudina	280
Poslanec M. Rybanský	281
Minister vnútra SR J. Tuchyňa	283
Poslankyňa G. Kaliská	283
Poslanec I. Hudec	285
Poslanec J. Rea	286
Minister vnútra SR J. Tuchyňa	288
Poslanec P. Bogdan	290
Poslanec Š. Kuríščák	291
Poslanec J. Hraško	292
Podpredseda NR SR P. Weiss	295
Poslanec P. Brňák	296

17. Vládny návrh zákona NR SR o úprave náhrady
za stratu na zárobku po skončení pracovnej
neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom
alebo chorobou z povolania 299

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR	
O. Keltošová	299
Spoločný spravodajca výborov NR SR	
poslanec J. Belan	301

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona	303
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	304

18. Vládny návrh zákona NR SR o zmenách nie-
ktorých predpisov o zamestnanosti 305

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR	
O. Keltošová	306
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR	
poslankyňa G. Ťavodová	307

R o z p r a v a

Poslanec J. B r o c k a	309
Poslanec R. F i c o	313
Poslanec P. J a k u b í k	317
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR	
O. K e l t o š o v á	319
Poslanec P. J a k u b í k	324
Poslanec J. B r o c k a	325
Poslanec P. L a u k o	325
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR	
O. K e l t o š o v á	326
Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona	329
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	338
19. <u>Vládny návrh na personálnu zmenu v Zbore zá- stupcov Národnej poisťovne</u>	339
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR	
O. K e l t o š o v á	339
Poslankyňa M. A i b e k o v á - informácia o stanovisku výboru k návrhu vlády	340
Poslanec P. L a u k o	341
Hlasovanie o návrhoch	345
20. <u>Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a do- plňa zákon SNR číslo 428/1990 Zb. o úradnom ja- zyku v SR a zákon SNR číslo 517/1990 Zb. o územ- nom a správnom členení SR v znení zákona SNR čís- lo 295/1992 Zb.</u>	346
Poslanec P. C s á k y	346
Poslanec Á. D u k a - Z ó l y o m i	347
Poslanec Ľ. F o g a š	350

21. <u>Vládný návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR číslo 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov SR, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich /zákon o štátnej správe súdov/ v znení neskorších predpisov</u>	351

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová	352

Spoločný spravodajca výborov NR SR

poslanec R. Fico	353

R o z p r a v a

Poslanec R. Fico	354

Poslanec P. Brňák	356

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová	358

Poslanec R. Fico	360

Poslanec Ľ. Fogáš	361

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplnovacích

návrhoch k vládnemu návrhu zákona	362

Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	364

20. decembra 1993

22. <u>Informácia o doterajšej činnosti vyšetrovacej komisie na objasnenie skutočností súvisiacich s problematikou deblokácie slovenských pohľadávok v Indii</u>	367

Poslanec F. Gaulieder	367

23. <u>Správa o plnení štátneho rozpočtu SR za I. až</u> <u>III. štvrťrok 1993</u>	369
Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. T ó t h	370
Poslanec Š. H a r n a - informácia o vý- sledku prerokovania správy vo výboroch NR SR	379
 R o z p r a v a	
Poslanec B. C h m e l í k	382
Poslanec M. F t á č n í k	383
Poslankyňa E. B a r t o š o v á	385
Poslanec M. D z u r i n d a	386
Poslanec P. K o n c o š	390
Poslanec J. J a k u š	392
Poslanec M. T a h y	393
Poslanec P. B o g d a n	395
Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. T ó t h	396
 Hlasovanie o návrhu uznesenia	401
24. <u>Vládny návrh zákona NR SR o štátnom rozpočte</u> <u>Slovenskej republiky na rok 1994</u>	401
Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. T ó t h	402
Spoločný spravodajca výborov NR SR	
poslanec H. K o č t ú c h	410
 R o z p r a v a	
Poslanec Š. H a r n a	419
Poslanec J. K r i v č í k	425
Poslanec B. C h m e l í k	429

Poslanec J. Košnář	433
Poslanec J. Varjú	442
Poslanec L. Kvasnička	448
Poslanec J. Pivoluska	451
Poslanec R. Fico	452
Poslanec P. Koncoš	458
Poslanec J. Ľupták	463
Poslanec M. Dzurinda	466
Podpredseda NR SR Ľ. Černák	484
Poslanec J. Jakuš	491
Poslanec P. Farkas	495
Poslanec J. Filakovský	501
Poslanec L. Dobos	503
Poslanec Ľ. Fogaš	505
Poslankyňa M. Gbúrová	510
Poslanec R. Fico	514
Poslanec J. Hanker	515
Poslankyňa E. BauEROVÁ	519
Poslanec J. Weiss	522

21. decembra 1993

Poslanec P. Bogdan	523
Poslankyňa E. Bartošová	528
Poslankyňa M. Alibeková	532
Poslankyňa G. Kaliská	533
Poslanec P. Jakubík	540
Poslanec I. Gazdík	546
Poslanec M. Kňazko	552
Poslanec J. Brocka	555
Poslanec M. Ftáčnik	560
Podpredseda NR SR Ľ. Černák	571
Poslanec J. Michelko	571
Poslanec J. Zselenák	573
Poslanec P. Lauko	576
Poslanec J. Šebo	579

Poslanec J. Masarik	582
Poslanec B. Kačmár	584
Poslanec M. Letko	587
Podpredseda NR SR A. M. Húská	590
Poslanec A. Hrnko	592
Poslanec A. Zoričák	595
Poslanec A. Hrnko	595
Poslanec I. Hudec	596
Poslankyňa E. Bauerová	599
Poslanec I. Chamula	600
Poslanec R. Žingor	601
Poslanec H. Kočtúch	603
Poslanec M. Dzurinda	613
Poslanec H. Kočtúch	615
Poslanec Š. Kuriščák	618
Podpredseda vlády a minister financií SR	
J. Tóth	620
Poslanec H. Kočtúch	623
Poslanec M. Dzurinda	625
Podpredseda NR SR P. Weiss	625
Hlasovanie o prerušení prerokúvania vládneho návrhu zákona o štátnom rozpočte SR na rok 1994	626
<u>Pokračovanie Rozpravy k výzve Združenia miest a obcí Žitného ostrova zo 6. decembra 1993</u>	627
Poslanec J. Rea	627
Poslankyňa G. Kaliská	630
Poslanec J. Zselenák	631
Poslanec I. Chamula	635
Poslanec V. Bugár	637
Poslanec I. Hudec	637
Poslanec Á. Duka - Zólyomi	638
Minister zahraničných vecí SR J. Moravčík	639
Poslanec P. Kanis	641

Poslanec F. M i k l o š k o	643
Poslanec Ľ. F o g a š	645
Podpredseda vlády SR R. K o v á č	647
Poslankyňa G. K a l i s k á	650

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k návrhu uznesenia	652
Hlasovanie o návrhu uznesenia	658

22. decembra 1993

Poslanec V. M i š k o v s k ý	659

Hlasovanie o <u>vládnom návrhu zákona NR SR</u> <u>o štátnom rozpočte SR na rok 1994</u>	660

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona	660
Poslanec J. Z s e l e n á k	722
Poslanec H. K o č t ú c h	723
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	726

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k návrhu uznesenia	726
Hlasovanie o návrhu uznesenia	733

Poslanec L. P i t t n e r	733
Poslanec M. K ó ň a	734
Podpredseda NR SR P. W e i s s	735
Podpredseda NR SR Ľ. Č e r n á k	735

Skončenie rokovania 25. schôdze NR SR	736

Uznesenia prijaté na 25. schôdzi NR SR	